Segesdy György
festő

A bécsi Modern Múzeumban
rendezett kiállításon részt vett.

-.- Magyar művészek külföldön.
MŰVÉSZET, 1972.október-november - 75.oldal

Segesdy György
szobrász

Művét a Velencei Biennálén
bemutatták.

Horváth György: Magyarok a nemzetközi pavilonban....
MŰVÉSZET, 1972.október-november - 47.oldal

Szegedy György szobrász

a Margit-szigeti művészsétányon áll szobra: Stróbl Alajosról k alkotott szobra (repr.)

Ifjúsági Magazin, Budapest, 1974. ápr.

Segesdi Gyöngy

70 cm magas acélszobra
„Stabil mobil" szeregel a Műcsarnokban
rendezett „Uj művek" a Ziállitáson

Kritika 1971 május
28 old.

Segesdy György

műve:

„Marx és Engels emlékműve", 1971. V. Jó-
zai Mari tér. 64. sz. reprodukció műve.

Székely András: A száféves Budapest
szobraiból, Budapest, 1972.

301

Segesdi György
szobrász

Segesdi Györgyöt meghívták a
villányi alkotótelepre, de a
meghívást nem fogadta el.

Vadas József: Villány 1973.
Művészet, 1973.szeptember - 40.oldal

Tegesdi György.

Ily szobrommal gazdagodik fővárosunk. Ápr 30-án került sor a Marx-Engels emlékmű felavatására az MSZMP K.B székháza mellett. Képünkön az emlékmű: Tegesdi György alkotása.

Országos Világ 1971/17 2 old.

Segerdi György, szobrász

Megemlítve a hévízi új gyógyfürdő

Jalán elhelyezett 12 m. magas acél-

kompozíciója. ↳ A doszkolmű: Repr

Dr. Maksay László: Miért szép? Max Bill:

Végtelenség → Hans Arp: Kertplasztika 2243–2245.

XXVIII.

47.

Élet és Tudomány, bp. 1973. nov. 23.

M.D.K.

Seegen, Franz Xaver, szobrán

Donner közvetlen követői köré tartozott. A Nyitra megyei Zoborhegyi kamaldúli szerzetesek részére készített kórus-ülések relicfjei az ugancsak Nyitra megyei Apátkolorsban megmaradtak, s czek alapján a Majkról mai elhelyezésükre, Komáromba került teljesen hasonló darabok is Seegenner tulajdonithatók. Feljegyzések szerint Seegen készítette ./.

Aggházy Mária: Barockplastik in Ungarn,
Übers. Barbara Faragó

Bp. 1959. 29 l. 185 t. 14. old.

M.D.K.

Seegen, Franz Xaver, szobrász

... a Majki Kamalduli szerzetesek templomának Szt. János megdicsőülését ábrázoló főoltár-reliefjét, mely azonban elpusztult.

Aggházy Mária: Barockplastik in Ungarn.
Übers. Barbara Faragó
Bp. 1959. 29 l. 185 t.

14. old.

Segesdi György

Műve szerepelt az I. Nemzetközi Kisplasztikai Biennálé magyar válogatásán

Pestmegyei Hírlap 1974 október 22
4. old

Segesdy György

a Bperti Művészeti Hetek keretében megrendezésre kerülő első nemzetközi kisplasztikai biennálén alkatása szerepelni fog.

Kompozíció 71, 1971. VIII. 12. 11.25 D TV/11

Segesdi György

Bacsányi Jánosról készült szobrát bemutatja lap, mely a Képzőművészeti Főiskolát végzett müvész diplomamunkája.

Repr.

Irodalmi Ujság, Bp. 1954. juni. 12.
V. évf. 13. sz. 8. lap.

Segesdi György

A kubizmusba erőltetett látvány szobrászat jellemzi egyebek között a figurativ köplasztikában Segesdi György munkásságát.

Rózsa Gyula: A Munkácsy-dy nemzedéke

Uj irás 1972/2 111 old

Segesdi György.
1960-ban elkészítette sikeres Castro-portréját, majd 1962-ben kitünö Dai-daloszát hegesztett technikával.

Rózsa Gyula: A Munkácsy-díj nemzedéke

Uj irás 1972/2 112 old.

Sefcsik György

Terforma, 1971. plexit acél, 50×50×50.

I. Nemzetközi Kisplasztikai Biennálé, Fiúcsarnok, 1971.

Segesdi György

Reflex I., 1971. acél, plexi 80×50×20

Reflex II., 1971. acél+plexi 80×50×20.

I. Nemzetközi Kisplasztikai Biennálé, Kecskemét, 1971.

Sefcsik György

Kompozíció I. 1970. acél+plexi, 40×40×40, [repr.]
Kompozíció II. acél+plexi, 40×40×40.

I. Nemzetközi Kisplasztikai Biennálé, Pécs, 1971.

Segesdi György szobrász

Kiállít Moszkvában.

—: Mai magyar szobrászat 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. okt. 28.

Szegedi Gyárfy nővérek
Debrecenben a KLTE galériájában
rendezték meg kiállításukat

Kiállítási kalendárium.

Szocialista művészetért, 1942. május.

Segesdi György

Az épületekre kerülő figurális szobroknak arányosnak kell lenniük az épülettel, de az emberi figura egy fokon-tul nem nagyitható, mert kellemetlen érzéseket szül. Ilyenkor absztrakt müre van szükség, mert az barmekkorára felnagyitható. A hévizi uj fürdőépület hatalmas falára igy került Segesdi György 12 méter magas nonfigurativ fém dombormüve.

Dr. Maksay László: A modernépitészet és a társmüvészetek kapcsolata.

Rajztanitás 1970/6 26old

Segesdy György.
A Nürnbergi Biennálén hazánkat többek közt Segesdy György non-figurativ fémszobrai képviseltek.

Dr. Maksay László: Dürer hazájában

Raptanitás 1970/3 22 old.

Segesdi György

70 cm magas acélszobra
„Stabil mobil" szerepel az „Új Művek"
kiállításán a Műcsarnokban – említve

Kritika 1971 május
29. old.

Sejesdy György

„Stabil mobil" a művéret fotója a lépmelléklettben

Kritika 1971 május

Ségesdy György

„Stabil mobil" c. műve
emlitve

Kritika 1971 november-december

46. old.

Segesdy Gyöngy

„Marx-Engels" vsobra emlitve

Kritika 1971 november-december
45. old.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DOLGOZÓK LAPJA
Tatabánya

12 MAJ 28

Segesdi György szobrászművész
1021

7

Kik útjuk a légben így veszik...

„... szállani hívja tovább, vészes tudományra tanítja, lengeti két szárnyát, néz vissza, figyelve fiáért. Lent a halász, remegő nádszárral míg halakat fog, botra hajolt pásztor, s ekevasra hajolva a szántó, látja, meg is döbben, s azt véli: kik útjuk a légben így veszik, égilakók."

Ovidius írta Ikarus repüléséről.

A szárnyaló fantázia végtelen idők óta követte Ikarust, aki oly közel szállt a Naphoz, hogy viasszal borított szárnyai megolvadtak, s a tenger kék áradatába zuhant. Ő lett a repülés jelképe.

Az egri Dobó Katalin gimnáziumban, egy üres, fehér fal előtt, kiterjesztett szárnyú, repülő ember-szobor áll. Anyaga krómacél. Daedalos ő, Ikarus apja, a teremtő művész — az első konstruktőr — amint alkotója, *Segesdi György* szobrászművész nevezi. A Daedalos-szobrot 1962-ben állították fel. Két évvel később Segesdi György ezzel az alkotással vett részt a Velencei Biennálén.

1954-ben végzett a főiskolán, ahol *Kisfaludy-Stróbl Zsigmond tanítványa volt.* Azt kéri, hogy a Daedalos-szobor elkészítésétől kezdve beszéljünk munkásságáról. Szeretné behatárolni, valamilyen egységbe tömöríteni alkotásait.

Feleségével együtt — aki keramikus iparművész — azt is elárulják, biztosra vették, hogy a Marx—Engels szoborról fogom kérdezni. A hatalmas gránit emlékműről, amelyet *a közelmúltban állítottak fel a Duna-parton, a Jászai Mari téren,* amelynek elkészítésére meghívásos pályázatot hirdettek. A pályázatot Segesdi György nyerte meg.

Bevallom, nem a nagy visszhangot keltett szoborról szeretnék írni, hanem az emberről, aki készítette. Izgalmas, eredeti művészetét meg sem kíséreltem elemezni, az a műtörténészek feladata. Arról az átalakulásról, belső folyamatról kérdezem, amely a kezdeti, hagyományos bronz-, majd kőszobrok mintázásától elvezetett a hegesztett krómacél plasztikához. Ebben — jelentőset — egyedül ő alkot Magyarországon.

Mint sok fiatal szobrászművész, akinek nincs pénze a drága bronzöntvények anyagának megszerzéséhez, ő is rézlemezeket kezdett domborítani. A lehetőség magától adódott, és izgalmas volt: *hogyan lehetne a sima fémből körplasztikát készíteni?* Sík lapokból összeállítani, a térben elhelyezni egy több dimenziós formát. Először portrékkal kísérletezett. Első teljes alakja, a négy méter magas, a villámokat éppen elrabló Prometheus. A szobor a Tiszapalkonyai Hőerőmű előtt áll.

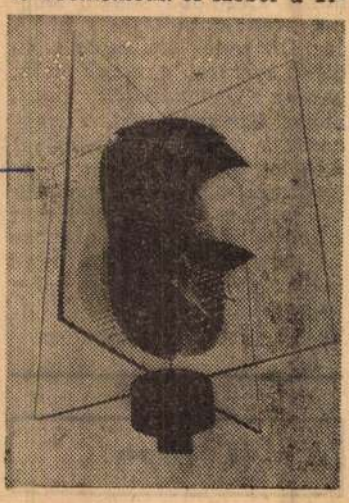

Segesdi György szobrászművész egyik alkotása

Szívesen fordult „irodalmi ihletésű" mitológiai alakok megmintázásához. A szép szimbólumokat szerette bennük. Ezért választotta a Daedalos témát is. A teremtő művész Daedalos volt, ő adta a lehetőséget a repüléshez Ikarusnak.

Későbbi alkotásai, szavak nélkül is, ezt a nemes szándékot követik. *Lehetőséget adni az embereknek a fantázia szabad szárnyalásához.* Az utóbbi években már nem köti konkrét témához a tárgyat, mert ahhoz, például, hogy a Daedalost értékelni tudják, ismerni kell a mitológiai történetet. A néző szabad asszociációjára bízza, hogyan követi az ő elképzeléseit. Kiinduló alapokat, támpontokat ad csak. Sajátságos arányokat, fény-árnyékok rejtett hatását, térben való elhelyezkedést — jellemző, következetes rendjét művészetének.

Ami mindennél jobban izgatja, az a mozgás. *A statikus állapotban is kifejezhető mozgás.* Ennek a hatásnak elérésében a legtöbb segítséget a fény, az optikai hatások megkomponálása adja. A lapok egymásra vetítődő fénye a néző kis elmozdulásával a tárgyon nagy mozgást eredményez.

Szívesen dolgozik plesztik anyagokkal is, hasonló elgondolásból. A változó anyag színei, fénytörései rögződnek az átlátszó plesztikben. A fantázia számára izgalmas lehetőségeket nyújtanak. Ahogyan a tudomány követi a mélység, a részek titkait, úgy követi a világ alakulását a különösen érzékeny művész. Ma mást lát a világból, másképpen asszociál az autós, a repülő ember, mint a régiek, akik csak a földön jártak.

A művész feladata, hogy *valamilyen irányba elindítsa a fantáziát.*

És ha valaki megáll egy-egy szobor vagy acél ötvözet előtt, s a látvány, a rejtett arányok különös rendje megnyugtatja vagy elgondolkoztatja — a művész megtette kötelességét.

Segesdi György hatalmas termetű ember. Két tenyerén a bőr megkeményedett. Műtermében méteres acéllemezek, elektromos köszörűk, hegesztőpisztolyok, nem a „művészi ihlet", hanem a nehéz fizikai munka kellékei találhatók. Ámuló kérdéseimre nevetve mondja: bizony, az acéllemezek hajlításához erő is kell.

Igazi erejét — tehetségét — fényes acélötvözetek őrzik.

László Ilona

9

Az inkán kincset kutatják

Másfél évszázada folyik a kutatás az inkák állítólagos, mesésen elrejtett kincse után. Spanyol bevándorlók között a XVIII. század végén terjedt el a hír, hogy 1534-ben, amikor Pizzaro leigázta az inka királyságot, Dél-Amerika északnyugati felén, az utolsó indián uralkodó, Atahualpa egyik bizalmasa, Ruminahui mintegy kétszáznyolcvan tonna felbecsülhetetlen értékű kincset az Andok 4—5000 méter magasságú hegységében rejtett el. Azóta sokan kísérelték meg a kincs felkutatását. Az arany-, ezüsttárgyak és drágakövek értékét ötmilliárd dollárra becsülik. Legutóbb Stellan Mörner svéd kutatót fogta el a láz. Esztendők óta, egyik expedíciót szervezi a másik után, gazdag finanszírozók nagy anyagi támogatásával. A tizenkettedik expedíció alkalmával állítólag sikerült olyan tárgyak nyomára jutnia, amelyek azt sejtetik, hogy közel járhat céljához. A kutatást azonban az esős időszak beállta miatt abba kellett hagynia és most készíti elő a következő vállalkozást az Andok vonulatára.

Tempo

Vérátömlesztéssel terjesztett allergiák

Vajon adhatnak-e vért allergiás emberek? Az orvostudomány most keresi a választ erre a kényes kérdésre. Úgy látszik, hogy mindazoknak, akiket gyakran ér súlyos allergikus roham (szénanátha, légcsövi asztma) nem szabad véradásra jelentkezniük. Bebizonyosodott például, hogy a lovakra allergikus véradó vérével végzett transzfúzió után asztmás roham kerítette hatalmába a vért befogadó személyt, aki addig semmiféle hasonló allergikus jelenségről nem panaszkodott. Amikor a transzfúzió után kb. két héttel lovak közelébe került, egyértelműen olyan allergikus tüneteket észlelt, amelynek eredete nyilvánvalóan az allergiás vérátömlesztésben keresendő.

ITALLUZ

L' Europeo

Harminchárom teol

Harminchárom európai és amerikai teológus egy „manifesztumot" tett közzé, amelynek félreérthetetlen címe: „A belenyugvás szelleme ellen az egyházban". Aláírói között szerepel Schillebeek, Kürg, Metz, Vogt, Baum, Klostermann McKenczie, azaz a haladó teológia leghajthatatlanabb vezetői.

A Vatikánban és másutt a „páli restauráció" ellen irányuló „torpedóról" beszélnek, de a dokumentum aláírói a vádak minden megszemélyesítését kerülik. Ehelyett „vezetési és bizalmi válságról" beszélnek az egyházban. Főleg a római kuria (a pápai udvar) „abszolut hatalmát" tartják sajnálatosnak, amely jelenleg, úgy látszik, azzal van elfoglalva, hogy feltűnés nélkül elsüllyesszen minden olyan alsó szintű kezdeményezést, amelynek célja a zsinat dokumentumai megvalósításának előmozdítása.

Öt pont

A 33 teológus különvéleményét öt pontban foglalta össze.

Először: nem hallgatni. A püspökök, akik törvényeket vagy határozatokat károsnak tartanak, ezt nyíltan ki kell, hogy mondják.

Másodszor: személyesen cselekedni. Nem használ a tiltakozás Róma vagy a püspökök ellen, ha azután nem kerül sor konkrét kezdeményezésekre. A maga területén mindenkinek hozzá kell járulnia az egyház megújításához.

Italdoc

Nemzetközi sci

A június 8 és 15 között Triesztben megrendezésre kerülő „Nemzetközi sci-fi filmfesztiválra" bejelentette részvételét a Német Szövetségi Köztársaság, Belgium, Bulgária, az Egyesült Államok, Finnország,

Arbeiter Zeitung

Még mindig v… a gyermekker…

Az Egyesült Államokban a gyermekkereskedelem széles körben űzött iparrá vált, legnagyobb központjai feltehetőleg a nagyvárosokban vannak. Valóságos kereskedelmi hálózatot építettek ki, így — ha nagy a kereslet — Amerikán kívüli államokból is szállíthatnak „élő árut", ahogy általában a gyermekeket nevezik.

A gyermekkereskedelem egyik központja az utóbbi időben Dél-Vietnam lett. Az amerikai és egyéb idegen csapatok katonáinak vietnami lányokkal való illegális kapcsolatából született gyermekek száma 15—40 ezerre tehető. Ezek a gyermekek csak akkor válnak amerikai állampolgárrá, ha — és ez ugyancsak ritkán történik meg — apjuk elveszi feleségül a vietnami mamát. Több ezer olyan vietnami nő van, aki alkalmi kapcsolatból született gyermekével mindennemű segítség nélkül marad. Természetes, hogy ilyen körülmények között csúcskonjunktúra virrad a gyermekkereskedőkre.

A világ minden táján három olyan anyatípus van, akikkel az emberkereskedők sötét üzleteiket lebonyolíthatják:

— fiatal leányanyák,

— olyan leányanyák, akik már terhességük idején, jelentős összegeket kérnek kölcsön a gyermekkereskedőtől, aki-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-725

1972 NOV 19

Somogyi Néplap

Segesdi György szobrász
1021 születése

Kik útjuk a légben így veszik

Arcképvázlat Segesdi György szobrászművészről

»... szállni hívja tovább, vészes tudományra tanítja, lengeti két szárnyát, néz vissza, figyelve fiáért. Lent a halász, remegő nádszárral míg halakat fog, botra hajolt pásztor s ekevasra hajolva a szántó látja, meg is döbben, s azt véli: kik útjuk a légben így veszik, égilakók...«

(Ovidius írta Ikarus repüléséről)

A szárnyaló fantázia végtelen idők óta követte Ikarust, aki oly közel szállt a naphoz, hogy viasszal borított szárnyai megolvadtak, s ő a tenger kék áradatába zuhant. Ő lett a repülés jelképe.

Az egri Dobó Katalin Gimnáziumban egy üres, fehér fal előtt, kiterjesztett szárnyú, repülő emberszobor áll. Anyaga krómacél. Daedalus ő, Ikarus apja, a teremtő művész (az első konstruktőr) — amint alkotója, *Segesdi György* szobrászművész nevezi. A Daedalus-szobrot 1962-ben állították föl. Két évvel később Segesdi ezzel az alkotással vett részt a Velencei Biennálén.

Segesdi György 1954-ben végzett a főiskolán, ahol Kisfaludy-Stróbl Zsigmond tanítványa volt. Azt kéri, hogy a Daedalus-szobor elkészítésétől kezdve beszéljünk munkásságáról. Szeretné behatárolni, valamilyen egységbe tömöríteni alkotásait.

Feleségével együtt — aki keramikus iparművész — azt is elárulják: biztosra vették, hogy a Marx—Engels-szoborról fogom kérdezni. A hatalmas gránit emlékműről, amelyet tavaly állítottak föl a Duna-parton, a Jászai Mari téren, amelynek elkészítésére meghívásos pályázatot hirdettek. A pályázatot Segesdi György nyerte meg.

Bevallom, nem a nagy visszhangot keltett szoborról szeretnék írni, hanem az emberről, aki készítette. Izgalmas, eredeti művészetét meg sem kísérelném elemezni, az a műtörténészek feladata. Arról az átalakulásról, belső folyamatról kérdezem, amely a kezdeti, hagyományos bronz majd kőszobrok mintázásától elvezetett a hegesztett krómacél plasztikához. Ebben — jelentőset — egyedul ő alkot Magyarországon.

Mint sok fiatal szobrászművész, akinek nincs pénze a drága bronzöntvények anyagának megszerzéséhez, ő is rézlemezeket kezdett domborítani. A lehetőség magától adódott, és izgalmas volt: hogyan lehetne a sima fémből körplasztikát készíteni. Sík lapokból összeállítani, a térben elhelyezni egy több dimenziós formát. Először portrékkal kísérletezett. Első teljes alakja a négy méter magas, a villámokat éppen elrabló Prometheus. A szobor a Tiszapalkonyai Hőerőmű előtt áll.

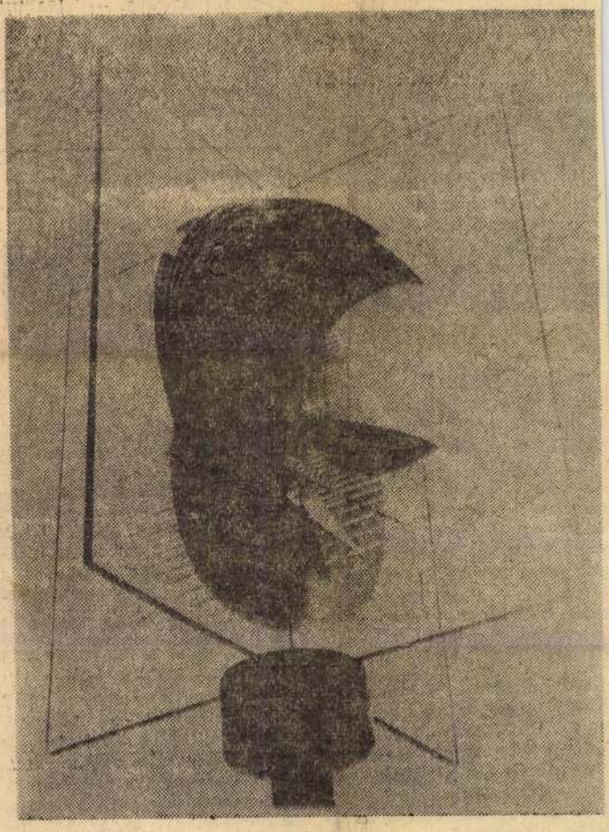

Segesdi György szobrászművész alkotása.

Szívesen fordult »irodalmi ihletésű« mitológiai alakok megmintázásához. A szép szimbólumokat szerette bennük. Ezért választotta a Daedalus-témát is. A teremtő művész Daedalus volt, ő adta a lehetőséget a repüléshez Ikarusnak.

Későbbi alkotásai — szavak nélkül is — ezt a nemes szándékot követik. Lehetőséget adni az embereknek a fantázia szabad szárnyalásához. Az utóbbi években már nem köti konkrét témához a tárgyat, mert ahhoz például, hogy a Daedalust értékelni tudják, ismerni kell a mitológiai történetet. A néző szabad asszociációjára bízza, hogyan követi az ő elképzelését. Kiinduló alapokat, támpontokat ad csak. Sajátságos arányokat, fények-árnyékok rejtett hatását, térben való elhelyezkedést — jellemző, következetes rendjét művészetének.

Ami mindennél jobban izgatja: a mozgás. A statikus állapotban is kifejezhető mozgás. Ennek a hatásnak elérésében a legtöbb segítséget a fény, az optikai hatások megkomponálása adja. A lapok egymásra vetítődő fénye, a néző kis elmozdulásával, a tárgyon nagy mozgást eredményez.

Szívesen dolgozik plesztik anyagokkal is. Hasonló elgondolásból. A változó anyag színei, fénytörései rögződnek az átlátszó plesztikben. A fantázia számára izgalmas lehetőségeket nyújtanak. Ahogyan a tudomány követi a mélység, a részek titkait, úgy követi a világ alakulását egy-egy különösen érzékeny művész. Ma mást lát a világból, másképpen asszociál az autós, a repülő ember, mint a régiek, akik csak a földön jártak.

A művész feladata, hogy valamilyen irányba elindítsa a fantáziát. És ha valaki megáll egy-egy szobor vagy acél ötvözet előtt, s a látvány, a rejtett arányok különös rendje megnyugtatja vagy elgondolkoztatja: a művész megtette kötelességét.

Segesdi György hatalmas termetű ember. Két tenyerén a bőr megkeményedett. Műtermében méteres acéllemezek, elektromos köszörűk, hegesztőpisztolyok — nem a »művészi ihlet«, hanem a nehéz fizikai munka kellékei találhatók. Ámuló kérdéseimre nevetve mondja: bizony, az acéllemezek hajlításához erő is kell.

Igazi erejét — tehetségét — fényes acélötvözetek őrzik.

D. L.

Bihari Klára:

Boldogtalanság

Ott gubbasztott a padon a fal mellett, s az öltöző-vetkező asszonyok szeme át-átfutott rajta.

— Miért nem indulsz, Teri? Hiszen már elkészültél! Mit töltöd itt az időt? — kérdezte egyikük.

Sólyomné fölemelte hervadtan is csinos kis arcát:

— Indulok... Mindjárt indulok — felelte a rajtakapott szégyenlős mosolyával.

De csak ült tovább, a térde mellett fekvő, tenyérrel fölfelé fordított kézzel. Lábánál szorosan, hogy a cipőjén keresztül is érezze, a tömött táska, amelyben holmiját hozta-vitte.

— Csak nincs valami baj veled vagy a családdal? — kérdezte Pállikné, akivel már több esztendeje egy műhelyben dolgozott.

— Dehogyis... Hogy lenne?

Sólyomné fáradtan, erőtlenül mosolygott. Jobbjával bágyadtan legyintett, hogy megnyugtassa a másik asszonyt.

— Talán az urad? Jól benne van a korban, ilyenkor szoktak megbolondulni a férfiak. — Pállikné vádoló hangsúllyal beszélt, és sötéten nézett egy határozott pontra a falon túl. — Hogy a nyavalya essen beléjük! — tette hozzá.

— Nincs az én urammal semmi...

Sólyomné fölsóhajtott. Nincs, igazán nincs vele semmi baj. Hirtelen megrándult a szájaszéle, valami — mintha hirtelen támadt görcs lenne — felszaladt a torkáig, s csak egy hosszú, ziháló lélegzettel oldódott ki.

Pállikné erősen ránézett:

— Mégis csak mocorog tebenned valami! Valld be, hogy Imre miatt... Nincs abban semmi szégyen.

— Ugyan már... — Sólyomné megint legyintett kicsi, kidolgozott kezével. — Nagyon jó ember az én uram.

Alighogy ezt kimondta, a szeme könnyes lett. Mereven nézte maga előtt az öltöző cementpadlóját. Szemhéján kihűlt az iménti forró nedvesség.

— Akkor meg... — Pállikné lezáró, érezhetően megrovó hangsúllyal ejtette ki a két szót és fölvonta vaskos vállát.

Sólyomné fölkelt, a tükör előtt eligazította selyemsálját a nyaka körül. A sál kellemesen tarka és habos volt, az új őszi-tavaszi kabátjához vette. Megnézte magát, hiúság nélkül, kedvetlenül, azután fogta a táskáját, és a hosszú gyárudvaron keresztül kiment az utcára. A kapuval szemközt, a túlsó oldalon ott állt az ura.

Amint észrevette, megállt, s a szájaszéle ismét megrándult, mintha megbántották volna. Várt, míg az ura igyekvő léptekkel átvágott az úttesten.

— Szervusz, lelkem! — köszönt már félúton, a meglepetés hangján, mintha már régen nem látta volna a feleségét. Alacsony, ötvenéves ember volt, régimódi és vidéles, rövid

— Siettél te nagyon. Azért értél ide, azért előztél meg — felelte Sólyomné és hosszan sóhajtott.

— Nem tagadom — nevetett föl az ura. — Ha már ilyen közel dolgozunk egymáshoz, hát együtt menjünk hazafelé. Bárcsak mindennap így sikerülne. Bár tíz év alatt sokszor sikerült.

— Egy kicsit elüldögéltem — szólalt meg most már érezhető ingerültséggel az asszony. A tíz év említésére zúgás támadt benne, és ez tovább rezegtette a nyugtalanságát. Leültem a mosdás meg az öltözködés után... Csak úgy — tette hozzá, s az utolsó két szó megnyomta.

— Hát ha úgy tartotta kedved... — A férfi jóindulatúan nevetett. Megint lépést váltott, mert a felesége más ritmusban ment mellette.

— Vegyünk gyümölcsöt? Almát, körtét? — kérdezte egy kicsit később. Az elébb csak a szavakat fogta fel, mert az asszony hangsúlyának apró változatait elnyelte, közömbösítette a gyanútlanság. — Szilvát is lehetne, ha kedved van hozzá.

— Vehetünk — felelt az asszony a bánat nehezékével hosszú sóhajában, mint akit arra ítéltek, hogy visszanyomja türelmetlenségét.

Ő kért gyümölcsöt az utcai árusnál. Az ura — régi szokása szerint — addig sem engedte el a karját, amíg kézitáskájából előkotorta kis pénztárcáját és fizetett, csak engedett a mozgásának. Azután odafogta a megtelt szatyrot az ő — szerszámoktól duzzadó — aktatáskája mellé.

— Nézd csak, milyen szép nő! — Sólyomné szabad kezével egy rózsaszín arcú, aranyszőke asszonyra mutatott, aki megállt a közelükben. Maga sem tudta, miért hívja föl rá az ura figyelmét. Mintha egy vigyorgó kis ördög piszkálta volna, nem tudott ellenállni ennek az ingernek.

Sólyom ránézett a nála fél

solyodott:

— Szép, derék asszony csakugyan. De hát az urának szép. Te meg énnekem, anyukám.

Sólyomnénak hirtelen elgörbült a szája, mintha a sírás kényszere rántotta volna félre.

— Fene a gazemberébe, hát nem megütött az este, mert visszacibáltam az utcáról, mi-

kor a talponállóba akart menni?! — kiabálta másnap reggel keserű haraggal Pállikné az öltözőben.

— Eltűrted? — a mellette vetkőző, vaskos asszony megvetően nézett rá. — Énhozzám nyúlna csak az uram, tudom, megkapná a magáét! Még egy év múlva is megemlegetné. De te csak itt kiabálsz, otthon meghúzod magad. Szereted, azért tűrsz neki.

— Szeretem a bitangot, az már igaz, magam sem tudom, mért — mondta Pállikné sötéten. De a szemében fények gyúltak, s egy rejtett, titkos örömre világította rá. — Igaz, nagyon tud kedveskedni, ha jókedvében van. Talán ezért bocsátok meg neki, ha nem is érdemli meg.

— Ha nem is érdemli meg — morogta csak úgy magának a testes asszony. — Az a bajom nekem is, hogy azért a pár kedves szóért, amit nagyníha odadob...

Sólyomnéba, ahogy hallgatta őket, belevágott valami. Amikor megértette, hogy ez az irigység érzése, egészen elgyengült. Mi az, mi van vele? Nemrégen kezdődött el ez a furcsaság. Huszonhat évi boldog, zavartalan házasság után. Ez a nyugtalanság. Mintha valami tapadó háló nyűgözné, amitől nem tud szabadulni. Ami egy helyben, egy állapotban, egyforma hőfok alatt tartja... Nem tudja, mi ez, de valami türhetetlen van benne, mint az olyan álomban, amikor mozdulni próbál, de nem lehet, mert a tagjait lehúzza az ellensúly.

De hát mit irigyel voltaképpen? Az ütést, amit Pállikné kapott az urától? Nem,

NŐI AKT

Egy

(September 16. vasárnap.)

Tegnap házibulin voltunk Gerenday Bogyóéknál. Ezennel örökös barátnőmmé fogadom a Gerendayt — még azt is megbocsátom neki, hogy a múltkor nem súgott matekból —, mert neki köszönhetem, hogy megismerkedtem Csabával. Nincs szebb férfinév a Csabánál. Hangulatos, romantikus! Csaba egyébként is a

Segesdi György

Az I. nemzetközi kisplasztikai biennálén szerepeltek műrei.

Berkovits György: Az I. nemzetközi kisplasztikai biennále a Műcsarnokban.

Pest. Megyei Hírlap, 1971. okt. 22.

Szegedi György

a Karánkban rendezett nemzetközi kisplasztikai biennálén művei szerepelnek.

Bajor Iván: Kisplasztikánk nemzetközi hátter előtt.

Magyar Hírlap, 1971. okt. 19.

Segesdi György

Marx – Engels – emlékművét a múlt évben állították fel Bpesten, a Jászai Mari téren. A szobormű anyaga gránit, a két figura egy tömb maradt. (említve és repr.)

T. Riha Margit: Eszmék kőben és bronzban.

Élet és Tudomány, 1942. márc. 31.

Segesdi György, szobrász

Hazánkat képviseli (Műcsarnok).

↓

—: A múzeumi hónap nemzetközi eseménye

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. okt. 11.

Szegedi György, szobrász

Megemlítve.

(Művészsors.)

Rózsa Gyula: Jó nemzetközi kapcsolat

M. F.

Népszabadság, Bp. 1971. ápr. 31.

Segesdi György, szobrász

Szerepel a Műcsarnokban.

↓

—: Október 16-án nyílik a kisplasztikai biennálé 9.

Népszabadság, Bp. 1971. okt. 16.

Segesdi György

Térformáiban közvetlenebbül érvényesült az alapelemek variálásának elve.

Aradi Nóra; A Nürnbergi Biennálé; Képzőművészeti Almanach 2, Corvina 197o, 69.l.

Segesdi György

Marx-Engels emlékművének megmintázásakor egyéni elképzelések vezették. A társadalmi mondanivalóju müvek sorában a legjobben sikerült.

Rózsa Gyula; Fiatalok tárlata? A Studió 58--68 kiállitásról; Képzőművészeti Almanach 2, Corvina 197o, 28.l.

Szegedi Gyögy

Komparició (repr.)

Budapester Rundschau, 1941. mai. 1.

SEGESDY GYÖRGY

Egy oszlopot készít a kereskedelmi Kamara új budapesti székházára.

Bojár Iván: Mecénás: a nép országa

MAGYAR HIRLAP, 1971. május 1.

SEGESDI GYÖRGY

Művei kiállítva az 1. Nemzetközi Kisplasztikai Biennálén.

Tóth Sándor: Attrakció és művészet.

Dél - Magyarország, 1971. okt. 22.

SEGESDI GYÖRGY

Műrei kiállítva az 1. Nemzetközi Kisplasztikai Biennálén. Acélból, plexiből készült meitani, geometriai idomokból konstruált szerkezetek.

Kontha Sándor: Megjegyzések a biennáléról

Társadalmi Szemle, 1971. december, 104. l.

Segesdy György, szobrász

Az egész-alakos Lenin-szobor

kénítője.

— : Lenin-szobor Székesfehérvárott

2.

EST/ HIRLAP, Bp. 1972. jan. 28.

Segesdy György

1964-ben Csohány Kálmánnal kiállitott a velencei biennalén.

Katona László: V. Miskolci Országos Grafikai Biennale, Miskolc, 1980

Segesdi György

1931-ben született Budapesten. Művészi tanulmányait 1954-ben fejezte be Képző művészeti Főiskolán. Rendszeresen részt vesz a bel- és külföldi tárlatokon.

Baranyi Judit: I. nemzetközi kisplasztikai biennálé, Budapest, 1971.

Segesdi György

Műcei jelentős nemzetközi kiállításokon is szerepelték / Fiatalok Biennáléja, Párizs, 1963/, Velencei Biennálé 1964; Svájc, Würtzburg.

Baranyi Judit: I. nemzetközi kisplasztikai biennálé, Budapest, 1971

Segesdi György

További tárlata: Konstruktivista Biennálé, Nürnberg, 1969. Számos műve került közteri felállitásra. Munkácsy díjat nyert.

Baranyi Judit: I. nemzetközi kisplasztikai biennálé, Budapest, 1971.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DOLGOZÓK LAPJA
Tatabánya

1971 NOV 9

Segesdi György dolgozószobrászművész

1021

A jubileumi esztendőre készülnek Tatabányán

Jövőre lesz 25 esztendeje, hogy Tatabányát várossá nyilvánították. A városi tanács végrehajtó bizottsága legutóbbi ülésén hagyta jóvá a jubileumi esztendő alkalmával megrendezendő ünnepségek programját. Arra törekszenek, hogy bemutassák a város dinamikus fejlődését. Ezzel is hozzájárulnak az egészséges lokálpatriotizmus erősítéséhez. Ilyen módon kívánják szolgálni a város fejlesztésével kapcsolatos újabb feladatok elvégzését. Ezt a célt szolgálja a „Tiszta Tatabányáért" és a „Dolgozz 8 órát városodért" mozgalom.

A várossá nyilvánításról 1972. október 10-én ünnepi tanácsülésen emlékeznek majd meg. Ekkor adják át „A város fejlesztéséért" plakettokat és bemutatják a Tatabányáról készített színes filmet.

A többi ünnepség közül különös jelentőségű Tóth-Bucsoki István mellszobrának felavatása április 4. előestéjén. A város körzeteiben népfrontesteket tartanak. A vezetők megemlékeznek a negyed évszázad eredményeiről. Ezeken a gyűléseken nyújtják majd át a „Tatabányáért" jelvényeket.

A jubileumi évben adnak át több jelentős létesítményt. Elsőként említsük meg a Turul emlékműhöz vezető panoráma utat. A tervek szerint ezt május elsején lehet majd használatba venni. Ez a létesítmény kifejezője annak, hogy a város lakossága milyen megbecsüléssel tekint a munkásmozgalom hőskorában bátran tevékenykedő harcosokra, akik a Turul emlékműhöz szervezett kirándulásokat használták fel az illegális találkozókra. Ugyancsak a munkásosztály nemzetközi ünnepén leplezik le a város főterén Segesdi György szobrászművész alkotását. Május elsején avatják fel a Népház mellett a tószínpadot is.

A jubileumi évben adják át a játszó- és sportpark első részét. Megnyitják Tatabánya első „mini" sütődéjét, a VII-es számú ABC bolt mellett. Az új üzemtől, a termelés és a kereskedelem új kapcsolatától, a kenyér minőségének javítását várják.

Több tudományos ülésszakot tartanak. Megemlékeznek például Tatabánya munkásmozgalmáról. Az Urbanisztikai Társaság ülésén Tatabányáról szóló tanulmányt vitatnak meg Budapesten. A megyei könyvtár megalakulásának 20. évfordulója alkalmából „A könyv szerepe a műszaki információban, a könyvtárak és a műszaki információs intézmények együttműködése" címmel rendez tudományos tanácskozást. Érdekes előadásokat tartanak az üzemegészségügy tárgyköréből a TIT és az egészségügyi szervek rendezésében.

Nagy szerepet kapnak a kiállítások a város fejlődésének és perspektíváinak bemutatásában. A Népházban április 3-i megnyitással tervezik a „Múltunk, jelenünk, jövőnk" bemutatót. Saját működési területéről készít kiállítást a Tatabányai Szénbányák, a Tatabányai Cement- és Mészmű, a Tatabányai Alumíniumkohó, a Bányász Sport Club.

Az egyéb rendezvények sokaságában szerepelnek a különböző vetélkedők, pályázatok. Megrendezik a Komárom megyei szlovákok „Röpülj páva" döntőjét. Tatabányán tartják a III. Komárom megyei Nemzetiségi Fesztivált.

gatás– magasabb szinten

munkában is a szocialista törvényességet.

TERMÉSZETESEN nem máról-holnapra valósíthatók meg a Központi Bizottság határozatában foglalt célok, bármennyire rokonszenvesek is azok, hiszen sokféle anyagi, technikai és személyi feltétel szükséges ahhoz, hogy simábban gördüljenek a hivatali ügyintézés kerekei.

Itt van például a hivatali hatáskörök felülvizsgálatának az ügye. Ésszerű és megérett a követelmény a hatósági ügyintézés további decentralizálása, annak az igénye, hogy az ügyeket elsősorban azoknál a szerveknél intézzék el — elintézésről és nemcsak intézésről van szó —, amelyeknek a működési területén előfordulnak. Főleg, a községi, a városi és a fővárosi kerületi tanácsok ügyintéző apparátusára kell nagyobb hatáskört, s vele együtt több felelősséget ruházni.

Ehhez azonban nem elegendő egyszerűen annak kimondása, hogy ezentúl nem a minisztériumban, vagy nem a megyei tanácsnál, hanem a városi, a községi tanácsnál kell ezt, vagy azt az ügyet elintézni. Olyan emberek, olyan felkészült tisztviselők, a köz szolgálatát élethivatásnak, megtisztelő megbízatásnak tekintő állami, tanácsi alkalmazottak is kellenek hozzá, akiknek a száma ugyan egyre több, de még nem mindenütt találkozni velük. Nemcsak a szakmai, hanem az emberi követelmények is csorbát szenvednek ma még olykor a tanácsi apparátus személyi összetételének megválasztásánál. Nem mindig azok kerülnek a hivatali asztalokhoz, akiknek a jelenléte a legkívánatosabb lenne, hanem sokszor azok, akik éppen adódnak, hiszen az esetek jórészében nem könnyű és nem is hálás feladat ma még tanácsi dolgozónak lenni. Nem is beszélve a dolog anyagi oldaláról. A Központi Bizottság állásfoglalása azonban azt a meggyőződést kelti, hogy a párt, az ország vezetése világosan látja a tennivalók sokaságát, s eltökélt szándéka a helyzet alapvető, gyökeres javítása.

AZ IGAZGATÁSI folyamatok és ügyvitel felülvizsgálata, kritikai értékelése, amelyet az államigazgatási tevékenység korszerűsítéséhez elengedhetetlennek tart a Központi Bizottság állásfoglalása, természetesen nem jelenti azt, hogy ami eddig volt, minden rossz volt, akik eddig a köz alkalmazottaiként intézték ügyeinket, mind rosszul dolgoztak, hanem azt, hogy társadalmi és gazdasági fejlettségük magasabb színvonalához igazítjuk — nemcsak a mai igényeket figyelembe véve, hanem már a holnapiakra is számítva — az államigazgatási munkát.

Tehát itt is: magasabb szintre lépünk.

Szathmári Gábor

A költő szép szavával, orgona hangjainál

A Családi Intézet rendezésében megtartották az ezredik társadalmi esküvőt

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM
1972 APR 8.

Segesdi György szobrászmüvész

1021

ACÉLGEOMETRIA

Mintha idegen égitesten járnánk. Az őskor hatalmas növényei és a jövő század technikai csodái elevenednek meg a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem aulájában, *Segesdi György* szobrászművész kiállításán. Idegen és szokatlan világ ez, melyben egyszerre van jelen a történelem előtti korok békéje és a messzi utópia egyetemes rendje, a suhanó pillanat érzékeny rezdülése és a megszilárdult idő örök csendje.

Ha körbenézek: csupa ismerős forma. Óriási fúrófej, meggörbített eke, borona, felnagyított virágszirom, fényes acélgolyó, építőkocka, plasztikus sejtmodell, eltépett papír. És: egy karcsú diáklány formás lába, egy fekete télikabát s a bámészkodó kritikus félszeg tekintete a csillogó acél görbe tükrében.

Ha meggondolom: a tiszta geometria világa. Csupa absztrakt forma. Kör és gömb, sík és henger, párhuzamos és spirál. Pontosan szerkesztve. Dísz sehol. Csak: forma és anyag. Ezüst acél, színes üveg, áttetsző plexi. Puszta önmagában. Mint fehér papiroson a fekete ábra.

Az érzéki benyomás és a tudatos meggondolás eredménye között nincs ellentmondás. A geometria konkrétsága és a tapasztalati világ geometriája — régtől tudjuk — szerves egységet alkot egymással. A konstruktív elvonatkoztatás nem a valóság vagy a tudat mélyrétegeit kutatja a misztika segédletével, hanem tisztán racionális alapon a valóságos térbe növeszti furcsa építményeit. Ami már önmagában is paradoxon. Miként Segesdi György művészete, amely ellentmondásos, anélkül, hogy a lényeges kérdésekben bármiben is ellentmondana önmagának. Paradox egyik fő műve, az *Új művek* tárlatán tavaly bemutatott és most is kiállított *Stabil mobil*, mely mozdulatlanságával fejezi ki a mozgást. A szabályos gömböt rafináltan egymáshoz hegesztett fémlapocskák alkotják: a vibráló fény hatására mozdulni látszik. Mint az állomáson veszteglő vonat, melyet a *szomszéd* vágányra érkező szerelvény indít el — persze csak csalóka érzékeink képzeletbeli pályáján.

A kritika is átéli az érzéki csalódást. Segesdi művei körül ezért két szembenálló tábor alakult ki. Az egyiket azok alkotják, akik az ő művészetét tekintik a modern magyar szobrászat új archimédeszi pontjának. Közéjük tartozik a kiállítási katalógus előszavának írója, *Fábián László* is, aki szerint Segesdi művészete „a hagyományos értelemben vett ábrázolásról lemondó szobrászat". Ennél többet — és főleg konkrétabbat — azonban nemigen tudunk kiolvasni a kissé bonyolult okfejtésből. A bíráló kritikusok viszont epigonizmussal vádolják, mondván, művészete egyszerű átvétele a külföldi eredményeknek.

A nem túl meggyőző előszó és a kétségtelen átvételek ellenére Segesdi György fontos jelensége a magyar képzőművészeti életnek. Elsősorban azért, mert olyasmit kezdeményezett, aminek nálunk egyelőre még csak a festészetben és az iparművészetben vannak avatott művelői. Nevezetesen: nem akar többet nyújtani a szép anyagok szép formáinál, olyasformán, ahogy egy obeliszk vagy diadalív, amely nem is szobor és nem is épület. Segesdi — egyszerűen fogalmazva — teret formál. Ez nagyon fontos feladat, különösen manapság, amikor oly sokat panaszkodunk az egyhangú és rideg környezetre, a nagyvárosok fárasztó és unalmas kőrengetegére. A legfőbb ellenkezést azonban a szobrok technikai fogyatékosságai váltották ki. Joggal. A gyönyörű acélon idegen és idegesítő elem a rücskös varrat, a lágyítás okozta deformáció és az elszíneződés. Hiszen Segesdi műveinek a technika diadalát és az anyag szépségét kellene hirdetniük. A csúnya hegesztést sokan szemléleti fogyatékosságnak tartják. Szerintem csak stilisztikai hiba. Egy bizonyos: feltétlenül javítani kell rajta.

Vadas József

1972. ÁPRILIS 8.

Koldus Dárius

Olvasom Jékely Zoltán új verseskönyvét, Az álom útját, naponta előveszem, magammal cipelem, belelapozok buszon, Duna-parton, beszélgetés közben — s valami nagy nyugalom száll meg, tölt ki, derűs leszek, mint könyvtől még alig; álmuldczom és hitetlenkedem, hogy így is lehet írni, ilyen pazarlón, nem a díszkiadásra sanditva, útszélre vetve szórni két kézzel a kincset, amit megérlelt a nap, az eső, a tehetség, Koldus Dáriusként, a leggazdagabbként ezen a földön, akinek nincs vesztenivalója, csak adnivalója.

És már nem is hitetlenkedem, helyrebillen bennem a világ, felismerem készségesen a helyes viszonyt tehetség és szereplés, költő és világa között; nem a menekülést érzem, hanem az erőt. Mert az annak

ULTIMA INTEGRITAS

Egyetemista voltam, amikor először vastam *A kimondhatatlan* költőjének 19 ban megjelent kötetét, a *Teremtett vi got.* A következőt *(Rapszódia egy őszi ke ben)* már megőriztem.

Ebben bélyegezte „alantas"-nak az múlást. A halálról ennél ésszerűbbet számomra — kevesen mondtak. A pusz lás-pusztítás emberhez méltatlan „ulti ratio"-jától valóban undorodni kell. És lyóiratok, kötetek, antológiák forgatá kor Vas István műveiben később is mi dig leltem rábólintani-gondolkodni val

Most azon tűnődöm, hogy a válogat kötetből miért hiányzik annyira a le utóbbi esztendők néhány derűsebb, ír nikus-szatírikus darabja? Nélkülük a gyű teményt záró versek valahogy kényelme lenül megindítanak. Időelőttinek érze kiábrándult pátoszukat. Nem örülök ann sem, hogy a pontos, dísztelen vasistvá stílus ilyen fájdalomra-érett. Nyugtalank dom; mintha a *lényeg* kimondására idom tott, ál-köznapi költőnyelv már nem *tűzlopó* „különbségtevésé"-nek „szándék át, de a *Nem számít* önáldozó dialek káját juttatná uralomra Vas versvilág ban. És mintha *Az Internacionále a Sign ria téren* énekének lobogására, a világ v géről tódulna a „fekete széltől felszított fekete fák közt feketén tüzelő nélkül" é „tűz" áradása.

A korai, „nem folytatható" őszikék költőnek kétségkívül *művészi* gazdagod jelentenek. Nem is ez zavar. Hanem ő életrajzának egyik része, ahol elbesz hogy első nagy szerelme megtanította: , élet elsődleges, nem a költészet... a s relem csillaghullásának idején soks visszafordultam a költészet mindenható gának menedékébe, de ez már nem n és osztatlan hit volt, hanem csak mér zett önáltatás."

Igaz, a záróvers, a *Kalligráfia* kibon kozást ígér. Az aggódás megszűnhet. H ha ismét erőgyűjtő időszak következ Mikor a költő, „hogy messzebbre lás elvonul magába". Amikor — poétai b vággyal — megint „hiszi, mégis minden benne van és ha majd eltűnik innen, őrzi minden". Erre biztat az elnéző tár lagossággal felidézett új szerelem, a *Lj mira* földöntúlian romantikus képe: „... jad a mindig véletlen ágyon legfö

1971
szép versei

Megjelent a Magvető költői évkönyvsorozatának új kötete, a *Szép versek 1971.*

Azt hiszem, most is, akárcsak a sorozat előző kötetei kapcsán, a tájékozottabb versolvasóban önkéntelenül fölvetődik a kérdés: vajon csakugyan ez a leghívebb keresztmetszete a mai líránk? Miért szerepeltetik X-et, ha nem adnak helyet Y-nak? Miért hiányzik — csupán rögtönözve egy névsort — például Csanádi Imre, Eörsi István, Görgey Gábor, a tavaly meghalt Hollós Korvin Lajos, Kálnoky László, Keresztes Ágnes, Lakatos István, Lator László, Marsall László, Simonyi Imre, Solymos Ida, Székely Magda, Tamkó Sirató Károly, Tamási Lajos, Tandori Dezső, Tóth Bálint, Tóth Eszter,

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Debrecen

Segesdi György szobrász-művész

1972 MÁR 24

1021

Segesdi György szobrászművész kiállítása az Egyetem Galérián

A Debrecen városi Tanács, a Kiállítási Intézmények és a Kossuth Lajos Tudományegyetem kulturális bizottsága közös rendezésében csütörtökön, március 23-án délelőtt 11 órakor megnyílt Segesdi György szobrászművész kiállítása az egyetem díszudvarán.

A megjelent érdeklődőket, különböző szervezetek képviselőit, művészbarátokat, egyetemistákat Ternai András, az egyetem kulturális bizottságának titkára köszöntötte, majd Kévés György építész mondott megnyitó beszédet. A rövid megnyitó után a közönség megtekintette Segesdi György szobrászművész első reprezentatív kiállítását, amely április 6-ig látható.

ez kevés lesz a visszavágóra.)
íkos mezű játékvezetőnek vol
olga — szedegették a fekete ko
cskát a tilos felszabadításokná

Stavni nyerte a Tiszántúl tízek bajnokságát

Kétnapos verseny keretében bonyolították le Debrecenben a Tiszántúl 1972. évi férfi felnőtt tízek bajnokságát, melyen a legjobb tollaslabdázók vettek részt. A hajdú-bihariakon (Hajdú Vasas és D. Volán) kívül békéscsabai versenyzők indultak. A versenyt a D. Volán sportolója, Stavniczki Béla nyerte.

A Tiszántúl tízek bajnokságának végeredménye: 1. Stavniczki (D. Volán), 2. Osgyán (Békéscsaba), 3. Felföldi (D. Volán), 4. Fábri (Hajdú Vasas).

HAHÓ, A TENGER. Színes magyar film. VÍG du. 3/4, APOLLÓ de. 1/2, METEOR 3.

A KÖZVETÍTŐ. Díjnyertes, színes angol film (14). VÍG du. 6, 1/4 9 APOLLÓ de. 1/4 10, 1/4 12, METEOR 1/4 6, 1/2 8, HORVÁTH ÁRPÁD 3/4 7.

AZ ÁLLATNAK MEG KELL HALNIA. Színes francia—olasz film (16). APOLLÓ du. 8, VÍG de. 1/4 10, 1/4 12, 1/2 2.

PORONDPARÁDÉ. Színes szovjet film. (Cirkusz a moziban.) APOLLÓ du. 1/2 4, 3/4 6, KLINIKA 3/4 5.

VALAHOL EURÓPÁBAN. Magyar film. MŰVÉSZ 3/4 3.

BAKARUHÁBAN. Magyar film (16). MŰVÉSZ 5, 1/2 8.

A CSIZMÁS KANDÚR ÉS MESEBELI ÁLLATKERT. Mesefilm-összeállítás. MESEMOZI 3/4 4, 6. (Víg mozi különtermében.)

SZÍNHÁZ

Ma 7-kor **A néma levente,** Megyery bérlet 1—2. Szombaton 7-kor **Mona Marie mosolya,** BIOGAL-bérlet 1—2. Vasárnap 3-kor **A néma levente,** bérletszünet, 7-kor **A néma levente,**

Segesdi György

Bemutatott művei: 102. sz. „Kompozíció",
1970., acél + plexi, 40 x 40 x 40 cm.
103. sz. „Kompozíció II", 1970 acél + plexiglas,
40 x 40 x 40 cm.

Bodonyi Judit: I. nemzetközi kisplasztikai biennálé, Budapest, 1971.

Segesdi György

104. p. „Reflex I.", 1971, acél + plexi, 80 x 50 x 20 cm. 105. p. „Reflex II.", 1971, acél + plexi, 80 x 50 x 20 cm. 106 p. „Térforma", 1971, plexi + acél 50 x 50 x 50 cm.

Bozsonyi Jucolit: I. nemzetközi kisplasztikai biennale, Budapest, 1975

Ségesdi György

fémoszlopán álló szélkakasóta Jubileumi Parkban állitották fel.

Mezza László, Mernót György, Erdei Ferenc szb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973 13351

5081

Segesdi György

alkotása (1971). az V. Jókai Mari téren felállított Marx és Engels gránitkobra.

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973. 13350

4961

Segesdi György Munkácsy-díjas szobrász.

A salgótarjáni szabadtéri szoborkiállításon „Szimmetrikus kompozíció" — „Emlékműtesv" c. térformái szerepelnek. (említve). A művész a magyar szobrászatban az elsők között foglalkozott hegesztett plasztikával.

Tóth Elemér: Szabadtéri szoborkiállítás.

Nógrád, 1972. aug. 18.

Szegedy György szobrászművész.

Szegeden a Tanácsházával szemben a parkban felállított tanácsköztársasági emlékmű kompozíciója van elhelyezve.
(emlékmű)

Kérdés-felelet.
1972. okt. 1. Petőfi M.05 | 11 | M.

Sejesdi György szobrász

Vállítása március 23-án

nyílik meg a debreceni Kossuth

Lajos Tudományegyetem díszudvarán

Magyar Nemzet 1972 március 18

4. old.

Segesdy György
szobán

Munkái homoly értékei a tárlat-
nak.

Bauer Jenő: Kisplasztikai bienniale a Műcsarnokban.
Művészet, 1972. január - 34 oldal.

Szegedy Gyögy szobrászművész

a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem képzőművészeti köre a művész tárlatát fogja megrendezni.

N. I.: Három egyetem kulturális terrei.

Hajdú-Bihari Napló, Debrecen, 1972. febr. 8.

Segesdi György

műve az V. Jászai Mari téri Marx Engels emlékmű. (1971)

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973. 13351

7351

Segesdi György

„Stróbl Aflajos" szobra a margitszigeti
művészsétányon.

Bierza László, Bernát György, Erdei Ferenc
stb.: Budapest lexikon, Budapest 1973.

13351

8141

Segesdi György
Munkácsy díjas szobrászművészt,
közéleti szobráért, különös tekintettel a Budapesten felállított
Marx-Engels-emlékműért a Magyar
Népköztársaság érdemes művésze címmel tüntették ki.

Magyar Hírlap 1973/92 3old.

Segesdy György
szobrászművész Tatabánya várossá
nyilvanitásának 25. évfordulója tisz-
teletére készitett emlékművét teg-
nap ünnepélyesen felavatták Tata-
bánya-Ujváros főterén.

Magyar Hirlap 1972/315 Sold.

Szegedi György

Megnyílt jún. 4-én a Debreceni Képzőművészeti Galéria, ahol a művész alkotása látható.

Hajdúsági Napló, 1974. jún. 5.

Segesdi György
festőművész

Művei szerepelnek a tárlaton.

Sz.Kürti Katalin: Képzőművészeti Galéria Debrecenben.
Művészet, 1974.október -20.oldal.

Segesdi György

Az 1969-es nürnbergi biennálén részt vett művével.

Aradi Nóra: Kerámiművészet és munkásmozgalom – Bp. 1974. 446.

Segesdi György

1960-as szegedi Tanácsköztársasági emlékműve

említve.

Aradi Nóra: Képzőművészet és munkásmozgalom - Bp. 1974. 114p.

Szegedi György

1960-as szegedi tanácsköztársasági emlékművén egy letaposott ragadozó madarat ábrázol.

Aradi Nóra: Képzőművészet és munkásmozgalom – 3 p. 1974. 22/p.

Segesdi György, nobrán

Nerepel.

↘

Rózsa Gyula: Pécsi jelentés 7.

NÉPSZABADSÁ Bp. 1974. okt. 15.

Segesdi György, nobrán

Budapesti teret dinit Marx's Engels nobra.

Boros Miklós: Vízzel, homokkal óvják a nobrokat 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. szept. 9.

Segesdi György

„Plexi" c. szobrát ötlettelen/nek/tartja Vadas József: "Kisplasztika-e a kis plasztika?" c. kritikájában, mely a Janus Pannonius Muzeum Déryné utcai helyiségében rendezett, pécsi kisplasztikai biennáléról szól:munkáját olyannak találja, mintha "egymásra fektetett háromszög vonalzókból állitotta volna össze."

Élet és Irodalom, Bp. 1974. nov. 2.
XVIII. évf. 44. sz. 13. lap.

Segesdy György, nobrán

Zeányka c. nobra Óbudáva

Kenöl.

M. Szántó Judit: Szalád, Hárfás lány 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jan. 21.

Segerdi György szobrászművész a Magyar Nemzeti Galériában látható krómacél kompozíciója.
(endítve)

Művészeti Magazin
1977. I. 21. TV. 21.35 (Kiné).

Segesdy György

1975 áprilisában pályázatra
kérik fel a művészt.

Fekete Judot: "Humáncentrikus".... "heterocentrikus"....
Művészet, 1977. július - 40. oldal.

Segesdi György

Megbízták Segesdi Györgyöt, hogy Vácott a Hallássérültek Kiségdő Iskolája és Nevelő otthona részére krómacél kutat tervezzen.

-------: Köztéri munkák.

MÜVÉSZET, 1976. február - 48.oldal.

Seigesch Gyöngy

„Daidalosz" (repro)

Brestyánszky Ilona: A magyar kultúra ára.
Nők Lapja, 1976. jan. 17 – 10 oldal

SEGESDI GYÖRGY szobrász, Munkácsy-dijas
Budapest, 1931

A Képzőművészeti Főiskolát 1949-54 között végezte el Beck András, Szabó Iván és Kisfaludi Stróbl Zsigmond tanitványaként. 1955 óta kiállitó művész, minden jelentősebb bel- és külföldi tárlat résztvevője. 1964-ben nagyobb anyaggal szerepelt a Velencei Biennálén. 1958-ban és 1964-ben Munkácsy-dijjal tüntették ki. - Szobrászatát kiváló anyagérzék és technikai sokoldaluság jellemzi; ő a lemezdomboritás és hegesztés egyik hazai meghonositója. Korábbi közéleti inditéku, expressziv művészetét a hatvanas évek végén egy konstruktivabb tájékozódás váltotta fel, legujabb térkonstrukciói a geometrikus absztrakció szellemében fogantak. Több jelentős köztéri kompozició, közöttük a Marx-Engels emlékmű alkotója.

Segesdy György
szobrászművész

Árvízi emlékmű Szegeden

Segesdy György Munkácsy-díjas szobrászművész — a Szegedi Városi Tanács és a Képzőművészeti Lektorátus megbízása alapján — *árvízi emlékművet készít az 1879. évi, híres szegedi árvíz 100 éves évfordulójára.* A város újjáépítését Szeged és a Tisza hagyományos kapcsolatát, valamint az ember és az elemek harcát szimbolizáló, négymillió forint költséggel készülő krómacél plasztikát a tervek szerint 1979. március 1-én, a nevezetes árvíz évfordulóján avatják fel: a tiz méter magas emlékmű a Szegedi körút Tisza-parti, déli torkolatánál kap helyet.

A művész az 1879.évi
szegedi árviz 100 éves
évfordulójára emlékművet
készit,a Szegedi Városi Tanács
és a Képzőművészeti Lektorátus
megbizásából.

NÉPSZAVA,1977.augusztus 9.
5.oldal

Segesdy György szobrász

Árvízi emlékmű készül Szegednek

Segesdi György Munkácsy-díjas szobrászművész — a szegedi városi tanács és a képzőművészeti lektorátus megbízása alapján — *árvízi emlékművet* készít az 1879. évi nagy[illegible] századik évfordulójára.

A város újjáépítése a Tisza hagyományos kapcsolatát, valamint az ember és az elemek harcát szimbolizáló krómacél alkotást a tervek szerint 1979. március 1-én, a nevezetes árvíz évfordulóján avatják fel: a tíz méter magas emlékmű a szegedi körút Tisza-parti, déli torkolatánál kap helyet.

–: Árvízi emlékmű Szegednek 4.

Népszabadság Bp. 1977. aug. 9.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

EGYETEMI ÉLET

Segesdi György szobrászművész

1972 MAR 28

...építőtáborra vonatkozó szerződést.

1021

SEGESDI GYÖRGY SZOBRÁSZMŰVÉSZ kiállítását nyitotta meg Kévés György építész a KLTE díszudvarán március 23-án. A kiállítás április 6-ig tekinthető meg.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Debrecen

1972 APR 1

Segesdi György szobrász

1021

Segesdi György műveiről

Kiállítás az Egyetem Galérián

A térformálás korszerű kérdéseiről szinte vallatják a nézőt Segesdi György acél és plexi művei s mintegy előkészítő stúdiumnak tetsző öt grafikája az Egyetem Galéria legújabb tárlatán. A 14 oldalas katalógus fedőlapján a művész 9 változatú portrésora is jelzi, hogy problémákkal viaskodó, sokszínű szobrászegyéniséggel fogunk ezen az elgondolkoztató kiállításon találkozni.

Segesdi György Munkácsy-díjas szobrász (sz. Budapest, 1931) a főiskolán Szabó Iván. Beck András és Kisfaludi Strobl Zsigmond tanítványa. A hegesztett plasztika technikáját hazánkban először ő állította elképzeléseinek szolgálatába. E megmunkálási mód erősen kapcsolódik a modern építkezés folyamataihoz, így érthető, hogy kalapált figuratív és nonfiguratív lemezműveit gyakran találjuk új építmények falán, vagy előterében. Segesdi már egy jó évtizede ismert monumentálissá fokozott portréi kapcsán, emeljük ki ezek közül Fidel Castro fejszobrát, vagy Daedalos repülését ábrázoló művét az egri Gárdonyi Gimnázium falán; ezen különösen érezteti hegesztett lemezekből épült művének anatómiai szerkezetét, amikoris az alakon és a szárnyakon a forrasztás abroncsai szinte vezetik a szemet a síkok és tömegek érzékelésére. A hévízi gyógyfürdő falán elhelyezett elvont lemezplasztikája (1968) már előre jelzi azokat a törekvéseket, melyek most az Egyetem Galéria tárlatán már teljes absztrakcióban jelentkeznek, a kisebb méreteknél az átlátszó plexi anyagával összekapcsoltan. E térszerkezetű művek az ún. „geometrikus absztrakció" szellemében készültek s nonfiguratív jellegüknél fogva elsősorban a belső teret díszítő plasztikához sorolhatók. A csiszolt lemezek fénye, tükröződése, hajlatai, a hegesztés „erővonalai", a plexibe néhol beépített színekkel is kapcsolódó játéka az „ipari technikai civilizáció függvényeként" is értelmezhetők. Segesdi e tárlat bizonysága szerint is igényesen közeledik egy újfajta ipari művészet kialakításához, amelynek hazánkban még nagyon kevés az előzménye. Segesdi — aki a valóság, a lényeg láttatásában is oly meggyőző eredményeket mutatott már fel, s ismerjük formakultúrájának aranytartalékait — e bemutatkozásán most a formák ritmusával, a tükörfényesre polírozott lemezek reflexeivel, egymásnak tartó meg szétnyíló lemezek játékával kelt a nézőben esztétikai élményeket. Mindezeket kiemelik a közömbös háttért biztosító hófehér paravánok. A *Reflexsorozat* pl. két

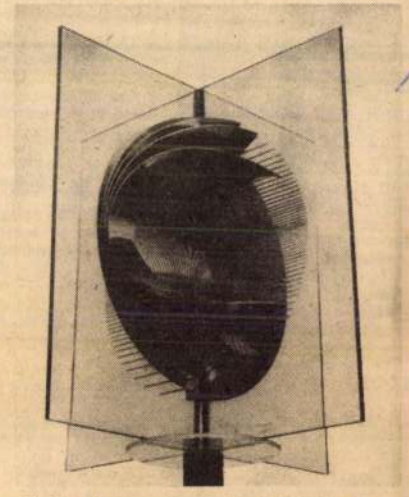

oldalon homorított kockákból áll, a négy *Kompozíció* különböző sűrűséggel rovátkolt plexivel társul. Egyetlen alumíniumból készült mű a nagyméretű *„Fekvő csavart forma"*. Végül öt *grafika* fejezi be a sort, amelyek tanulmányok további művekhez, mértaniasságuk, matematikai logikájuk mintegy jelzi e dekoratív műfaj tervezettségét is, mely merőben eltér minden megszokott ábrázolástól.

Dr. Tóth Ervin

FONÓGYÁRA

BUDAPEST XI., BOCSKAI U. 90.
MUNKAÜGYI OSZTÁLY.

relemmel viselt, h
után örökre me
halottunkat április
du 3 órakor fogj
lomra helyezni a
ravatalozójából.

A

Lakás: Nyíregy

Előző lakás: De
torpályi út 52.

---

ntól megtört szívvel tu-
gy szeretett feleségem,
, testvérem, nagyma-
katestvérünk, jó roko-

HÁLY GYÖRGYNÉ
Egri Ilona

rában, türelemmel vi-
, súlyos szenvedés
ius 27-én, elhunyt.
ttunkat április 6-án,
12 órakor helyezzük
lomra a Köztemető I.
zójából, a ref. egyház
szerint.

Bánatos férje
és a gyászoló család

ózsa, Deák Ferenc ut-

Fájdalmas szívvel tudatjuk, hogy a legdrágább édesapa, nagyapa

ID. FARKAS MIHÁLY
ny. főmozdonyvezető

életének 83. évében, hosszas szenvedés után, március 28-án elhunyt. Drága halottunkat április 6-án, csütörtök du. 13 órakor fogjuk a Köztemető I. o. ravatalozójából, a ref. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyezni.

A gyászoló család

Lakás: Bán u. 2.

Mély fájdalommal, megtört szívvel tudatjuk, hogy felejthetetlen drága jó férjem, édesapám, testvérünk, nagyapánk, apósom, sógorunk és rokonunk

HARANGI ALBERT
tsz-nyugdíjas

82. évében, súlyos szenvedés után elhunyt. Temetése április 6-án, csütörtökön délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető I. o. ravatalozó termében, a ref. egyház szertartása szerint.

A gyászoló család

Lakás: Görbe u. 15.

Ezúton mondunk köszönetet kedves rokonainknak, jó ismerőseinek, szomszédoknak és mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk

SOÓS BERTALAN
földműves

temetésén részt vettek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, és mély fájdalmunkban résztvevő szívvel osztoztak.

Bánatos felesége
és a gyászoló család

---

jdalommal tudatjuk,
hetetlen drága jó fér-
ánk, testvérünk, nagy-
som és jó rokonunk

IBERE BÁLINT

rában, 1 hónapi súlyos
után elhunyt. Temeté-
5-én, szerdán délután
esz a Köztemető I. o.
ából, a ref. egyház
szerint.

Bánatos felesége
és a gyászoló család

ancsika 48.

Ezúton mondunk köszönetet minden kedves rokonunknak, ismerőseinek, szomszédoknak, mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk

ÖZV. MADAI ISTVÁNNÉ

temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, és mélységes bánatunkban résztvevő szívvel osztoztak.

A gyászoló család

Ezúton mondunk köszönetet minden kedves rokonunknak, jó ismerőseinek, akik felejthetetlen halottunk

ÖZV. FARAGÓ SÁNDORNÉ
Váradi Vilma

temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, és mélységes bánatunkban résztvevő szívvel osztoztak.

A gyászoló család

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk

ÖZV. CSEKE JÁNOSNÉ
Balla Róza
dohánygyári nyugdíjas

temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, és mélységes fájdalmunkban résztvevő szívvel osztoztak.

A gyászoló család

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1964 NOV 26
Dolgozók Lapja

Segesdi György szobrász-Munkácsy-díjas művész.

1021

Szimbolikus láng

Beszélgetés Segesdi György szobrászművésszel

Néhány hete új képzőművészeti alkotással gazdagodott megyeszékhelyünk, Tatabánya. A Felszabadulás téren felállították Segesdi György szobrászművész krómacélból készült térplasztikáját. Az újszerű térplasztika — felfelé csavarodó szimbólikus láng — meglehetősen vegyes érzelmeket váltott ki a tatabányaiakból. Kissé szokatlan, merész alkotás, de mindenképpen beleillik-illeszkedik a több oldalról határolt térbe.

A felállításnál beszélgettünk el Segesdi Györggyel új alkotásáról, újabb törekvéseiről, művészi elképzeléseiről.

— Lassan 10 éve, hogy ismerkedem a krómnikkel acéllal, mely érzésem, tapasztalatom szerint kitűnően alkalmas nagyobb méretű térplasztikák készítésére. A tatabányai alkotás tervén közel három éve kezdtem először dolgozni, közben abba is hagytam, egyébbel foglalkoztam. Az eredeti modelen némiképp változtattam — a város vezetőivel és a Képzőművészeti Alap szakembereivel való megbeszélések alapján —, de a kompozíció lényegében megmaradt. Az elképzelésem szerint egy felfelé ívelő-csavarodó szimbolikus lángot készítettem. Úgy hiszem, érezhető, hogy a lendületre törekedtem. A térplasztika a műtermemben készült, s minden munkát magam végeztem (vágás, hajlítás, polírozás, stb.), kisebb segítséggel. Ugyanis az óbudai hajógyár KISZ-szervezetével nagyon jó a kapcsolatom, náluk vagdalom megfelelő darabokra a rozsdamentes acéllemezeket, s a KISZ-titkár másodmagával a mű felállításánál is segédkezett.

Segesdi György kétszeres Munkácsy-díjas művész. 1954-ben végzett a Képzőművészeti Főiskolán, s kezdetben a szobrászat hagyományos irányzatát képviselte. 1958-ban szegedi Juhász Gyula szobráért Munkácsy-díjat kapott, 1964-ben az Egernek készített Daidalosz-ért és Fidel Castro portréjáért (ezeket már rozsdamentes acélból készítette) másodszor is megkapta a díjat. Daidalosz-portréjával részt vett a velencei biennálén is. A budapesti Marx—Engels emlékművet gránitból készítette, de jóformán ez az egyetlen „hagyományos anyagból" készült alkotása. Újabban csak krómacélt használ.

— *Hol találkozhatunk még krómacél alkotásaival, térplasztikáival?*

— Hévízen, az új fürdő homlokzatán van egy 12,5 méter magas, 3 méter széles domborművem: figurák és hullámok játéka. A Debreceni Tudományegyetem kémiai tanszéke elé készítettem a tatabányaihoz hasonló, csavartformájú kompozíciót, most folyik a talapzat kivitelezése, rövidesen azt is felállítják. Én készítettem a Vidám Színpad vasfüggönyét, az oszlopok pillérborítását, a Kereskedelmi Kamara három oszlopának geometrikus elemekből álló körplasztikáját. Mint esztikai élmény, erősen a geometriai formák érdekelnek. A miskolci megyei könyvtár egyik pillérének búrkolatát is geometriai elemekkel díszítem. Foglalkozom a műanyaggal is, azzal kísérletezem, hogyan lehet alkalmazni a plexit a képzőművészetben. Kisebb plasztikai művekből kiállítást is tervezek.

— *Mi az, ami a rozsdamentes acélból készült plasztikákat érdekessé teszi?*

— Sok-sok lehetőség rejlik ebben az anyagban (én még mindig nem ismertem meg teljesen, újabb és újabb lehetőségeket fedezek fel benne), nagy szilárdsága, szép felülete érdekes optikai játékot eredményez. Mondhatom, sajátos belső mozgása van. Ha például egy ilyen alkotást körüljár az ember, úgy látszik, mintha a plasztika mozogna, forogna az ember körül. Ennél az anyagnál nagyon fontos a csiszolt felület fényjátéka. A lángot én két egymásba fonódó spirállal . szimbolizálom.

Itt áll az új alkotás a Felszabadulás téren. Naponta látjuk, találkozunk vele. S lassan hozzánk nő, mint maga a tér, a körülötte növő fák, a lócák, a lépcsőfokok, a tér fehér csíkozása. Lángnyelvek kapaszkodnak egymásba, törnek az ég felé ezüstösen, csillogóan. S az alkotást figyelve, valóban valami lendület ragad magával.

A szabadság lángja — így nevezték el. Mit ábrázol, mi lehet — találgatják sokan. Lendületet, magasba törő szándékot, fellobbanó szellemet jelképez. Mozgalmassá, érdekessé, változatossá teszi a teret. Ha színben is lobogna, még erőteljesebben hatna érzelmeinkre. Új alkotás, nonfiguratív láng-szimbólum. Biztosan megszeretjük.

(györke)

Volgai Autógyár eléri a tervezett kapacitást, az évi 360 000 gépkocsit.

A Zsigulik mellett a futószalagról egy új, javított típus is lekerül majd, a VAZ—2103. Ez magasabb teljesítményt érhet el. Tetszetősebb lesz a kocsi karosszériája, kényelmesebb az utastér.

A gyárral együtt tovább növekszik a nagy város, ahol a gyár dolgozói laknak. Az építkezés megindulása óta — és ez együtt haladt a gyár építésével — a gyáriak több mint

Zsigulikon

húszezer lakást kaptak. Az új városban iskolák, óvodák, kereskedelmi központok, klinikák is épültek.

A kilencedik ötéves tervben tovább fejlődik a szovjet gépjárműközlekedés. A személyautók gyártása 3,5—3,8 szorosára növekszik. A javítóüzemek és szervizállomások hálózata kibővül. Hasonlóképpen fejlődik a műutak építése és rekonstrukciója is.

tette ki. A létrejött megfelelő részarány százaléká lengyel é

gle-
ndó
that
ére.

MEDDIG ÉLHET

A Bibliában ez áll: Matuzsálem 969 évig, Járed 962 évig élt, Noé 500 éves volt, amikor gyermekei Sém, Khám és Jáfet születtek.

A bibliai mesélő mondott-e nagyot, vagy a múltban valóban hosszabb életűek voltak az emberek? Sem ez, sem az: csupán az időszámítás volt más. Az évet akkoriban 29,5 napos holdhónapokkal számították. És ha ennek ismeretében kiszámítjuk éveik számát, kiderül, hogy Matuzsálem 78 éves, Járed 77 éves korában halt meg, Noénak pedig 40 éves kora körül születtek a gyermekei...

S ha ezek után már kevésbé csodáljuk is az ősök életerejét, mégis joggal maradt fenn a hosszú időt megélt emberek korának jelölésére a matuzsálemi jelző. A tudományos kutatás ugyanis megállapította, hogy azokban az időkben, amelyekre a bibliai történetek utalnak, feltűnően nagy életkort jelenthetett a 70 esztendő. Mert az átlagos életkor még időszámításunk kezdete körüli években is a rómaiaknál és az egyiptomiaknál nem volt több mint 20 esztendő. Tehát a 70, de még az 50 éves ember is ritkaságszámba menő, tiszteletre méltó aggastyán lehetett.

Az átlagos életkor és a történelem

Hosszú évszázadok múltak el míg az átlagos életkor lassan emelkedett Európa országaiban. A középkor vége felé, az 1500-as évek körül az emberek átlagosan 35 évig éltek, 1850-ben már átlag 43 évig, a századfordulón, 1900 körül még mindig csak 47 évig. Az életkor csak a következő évtizedek során kezdett gyorsabban növekedni: 1930-ban elérte az 57 évet, a napjainkban született gyermekek pedig már el fogják érni az átlagos 70 éves életkort.

A kutatók becsléseket végeztek, hogy vajon meddig emelkedhet az ember életének ideje? Megállapították, hogy háziállataink átlagos élettartama az ötszöröse, hétszerese annak az időnek, amely alatt növekednek. A kutya növekedésének időtartama kb. 2 év, életkora 10—15 év; a macska növekedésének ideje 1,5 év, életkora 8—10 év; a szarvasmarha növekedése 4 évig tart, élete 20—30 év; a ló növekedésének ideje 5 év, életkora pedig 20—30 év. Ezt a megfigyelést az emberre általánosítva: mivel az ember növekedése 20—25 év között áll meg, természetes életkorára 100 évet kapunk, de igen gyakran el kellene érnie a 150 éves életkort is. Ezt a megállapítást viszont igazolják a statisztikák, amelyek szerint a 100 évet megélt emberek száma nagyobb, mintsem általában gondolnánk. A statisztikák ugyanis azt mutatják, hogy 1 millió lakosból 100 éves vagy idősebb: Bulgáriában 555, Jugoszláviában 250, a Szovjetunióban 150, Romániában 106, Portugáliában 58, Spa-

Segesdy György, munkácsy-díjas szobrászművész a Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze, című kitüntetést kapta, köstéri szobraiért, különös tekintettel a Budapeston felállított Marx-Engels-emlékműért. (emlékre).

Csongrád m. Hírlap, 1973. ápr. 3.

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 133-068, 337-748, 340-726

NÉPÚJSÁG TOLNA MEGYE

Segesdi György
szobrászművész

1021

Százhuszonöt éves a Kommunista Kiáltvány

Százhuszonöt éve jelent meg a marxizmus első programjellegű összefoglalása, a Kommunista Kiáltvány, amely tudatosította a tőkésrend kibékíthetetlen ellentmondásait, s harcra szólított ellene. Megjelenése mindenütt nagy lendületet adott a munkásmozgalom fejlődésének, s szinte minden egyes példánya kalandos pályát futott be. Utja azonos a modern munkásmozgalom történetével. Elégették, körözőlevelet adtak ki elrejtett példányaira.

A kiáltvány hazai kiadásainak történetét, hatását mutatja be — a Párttörténeti Intézet, a Munkásmozgalmi Múzeum és a Kossuth Kiadó közös rendezésében — február 15-én, a budapesti pártbizottság oktatási központjában megnyíló kiállítás. Tizenkét tabló, vitrinek és tárlók tárják majd a néző elé a dokumentum történetét.

Rajzkópiák, feliratok számolnak be a kiáltványt megelőző munkásmozgalmakról, Marx és Engels tevékenységéről, a két szellemóriás közös munkájának kezdeteiről, a kiáltvány elméleti előzményeiről. Montázs látható azokból a lapokból és folyóiratokból, amelyeknek Marx és Engels 1845 és 1847 között munkatársa volt. Térkép és grafikusábrázolások mélyítik el azoknak a feliratoknak a mondanivalóját, amelyek a Kommunisták Szövetsége megalakulását, tevékenységét illusztrálják. Végig követhető a Kommunista Kiáltvány megszületése, látható eredeti fogalmazványa, egyetlen fennmaradt oldalának és első kiadása címlapjának fotókópiája.

Gazdag anyag szemlélteti a Kommunista Kiáltvány magyarországi pályafutását; megtudja a néző, hogy első fejezetét magyar nyelven először a Munkás Heti Krónika közölte, 1873-ban. 1896-os első önálló magyar kiadásának fotókópiája, a kiadásokban közreműködő személyek, s fordítóinak fotói egészítik ki az erről a korszakról szóló beszámolót. Külön szakaszként jelentkeznek a Tanácsköztársaság idején megjelent kiadásai, a Horthy-korszak terrorja idején született illegális példányai.

Impozáns számadatok tárulnak a néző elé: hazánkban a felszabadulás után 23 kiadásban, több mint 300 ezer példányban, a világon eddig 72 nyelven több mint 20 milliós példányban jelent meg. A tisztelgő tárlatot az 1945 után kiadott politikai irodalom — Marx, Engels és Lenin művei — a témával összefüggő bélyegkiállítás, Segesdi György szobrászművész Marx-, Engels-szobra egészíti ki. (MTI)

Pártszer

Pártmunka az üzemi

Több mint egy esztendő telt el azóta, hogy az MSZMP Központi Bizottsága határozatot hozott az üzem- és munkaszervezés korszerűsítésére. Ez a határozat erőteljes visszhangra talált nemcsak a kommunisták soraiban, hanem a társadalom széles rétegeiben is. A határozat alapján a vállalati, üzemi pártszervezetek és alapszervezetek nagy része kidolgozta a helyi tennivalókat. Elmondhatjuk tehát, hogy a határozat megvalósítása elkezdődött.

Néhány területen már figyelemre méltó eredmények is jelentkeztek. Egyes üzemekben körültekintő szervező munkával enyhítettek a hosszabb ideje tartó munkaerőhiányon, vagy éppen meg is szüntették azt. Ezzel együtt javult a gazdálkodás a munkaerővel, a gépekkel és állóeszközökkel, hatékonyabb lett a munka, emelkedett a termelékenység.

Mégis azt kell mondanunk, hogy a határozat realizálásában egyelőre nem elégséges az előrehaladás. Általában hosszúra nyúlik az előkészítő munka, több helyen a konkrét tények helyett csupán újabb és újabb tervek születnek, néhol az idő rövidségére vagy a feltételek hiányára hivatkozva késlekednek a tettekkel, „föntről" várnak intézkedéseket. A nagy fontosságú határozat sikeres végrehajtása tehát gyorsabb reagálást igényel az üzemi párt- és gazdasági vezetéstől, mivel a szükséges szervezési intézkedések a IV. ötéves terv teljesítésének és a gazdasági hatékonyság növelésének egyik igen fontos eszközét jelenthetik.

Az üzemi pártszervezetek sen könnyebbé tehetik a megfelelő üzemi és munkaszervezet kedvező hatásának kibontakoztatását.

A pártszervezetek munkájában a legfigyelemre méltóbb eredmény, hogy kezdik felismerni valóságos szerepüket: nem más helyett dolgoznak, hanem a szervezési tevékenység hiányosságainak megszüntetésére, az előrehaladás gyorsítására határozott és konkrét követelményeket támasztanak a gazdasági vezetőkkel szemben. Egyre inkább elérik, mégpedig politikai eszközökkel, hogy mindenki a maga területén tegyen intézkedéseket és lássa el a hatásköréből adódó funkcióját.

A vállalat ötéves tervéhez kapcsolódó, annak hatékony

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Segesdy György szobrászművész

PETŐFI NÉPE
1972 FEB 6

1024

— **Szobrot emelnek** Lenin emlékére Székesfehérvárott. A nagy munkásvezér teljes-alakos szobrát Segesdy György szobrászművész készítette el, talapzatát pedig a Fejér megyei tervezőiroda tervezte meg. A szobrot a város központjában, a Piac tér déli részén állítják fel, ahol a jövőben Leninváros néven hat-hétezer lakásos új lakónegyed épül. Az emlékművet a Székesfehérvár fennállásának ezredik évfordulója alkalmából megrendezendő ünnepségek idején avatják fel.

MSZ SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

1972 JAN 28

MAGYAR NEMZET

Segesdy György szobrászművész

Lenin-szobrot állítanak fel Székesfehérvárott

Szobrot emelnek Lenin emlékére Székesfehérvárott. A nagy munkásvezér teljesalakos szobrát *Segesdy* György szobrászművész készítette el, talapzatát pedig a Fejér megyei tervezőiroda tervezte meg. A szobrot a város központjában, a Piac tér déli részén állítják fel, ahol a jövőben Leninváros néven hathétezer lakásos új lakónegyed épül.

téséért folytatott harcával. A
koreai nép nagyra értékeli a
magyar néppel való barátságot
és összefogást. Örülünk annak

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1973. FEB. 10.

Gegesdi György szobrász-művész

Keletmagyarország

Százhuszonöt éves a Kommunista Kiáltvány

Százhuszonöt éve jelent meg a marxizmus első programjellegű összefoglalása, a Kommunista Kiáltvány, amely rudatosította a tőkésrend kibékíthetetlen ellentmondásait, s harcra szólított ellene. Megjelenése mindenütt nagy lendületet adott a munkásmozgalom fejlődésének, s szinte minden egyes példánya kalandos pályát futott be. Útja azonos a modern munkásmozgalom történetével. Elégették, körözőlevelet adtak ki elrejtett példányaira.

A kiáltvány hazai kiadásainak történetét, hatását mutatja be — a Párttörténeti Intézet, a Munkásmozgalmi Múzeum és a Kossuth Kiadó közös rendezésében — február 15-én, a budapesti pártbizottság oktatási központjában megnyíló kiállítás. Tizenkét tabló, vitrinek és tárlók tárják majd a nézők elé a dokumentum történetét.

Rajzkópiák, feliratok számolnak be a kiáltványt megelőző munkásmozgalmakról, Marx és Engels tevékenységéről, a két szellemóriás közös munkájának kezdeteiről, a kiáltvány elméleti előzményeiről. Montázs látható azokból a lapokból és folyóiratokból, amelyeknek Marx és Engels 1845. és 1847 között munkatársa volt. Térkép és grafikus ábrázolások mélyítik el azoknak a feliratoknak a mondanivalóját, amelyek a Kommunisták Szövetsége megalakulását, tevékenységét illusztrálják. Végigkövethető a Kommunista Kiáltvány megszületése, látható eredeti fogalmazványa, egyetlen fennmaradt oldalának és első kiadása címlapjának fotókópiája.

Gazdag anyag szemlélteti a Kommunista Kiáltvány magyarországi pályafutását: megtudja a nézó, hogy első fejezetét magyar nyelven elősźor a Munkás Heti Krónika közölte, 1873-ban. 1896-os első önálló magyar kiadásának fotókópiája, a kiadásokban közreműködő személyek, s fordítóinak fotói egészítik ki az erről a korszakról szóló beszámolót. Külön szakaszként jelentkeznek a Tanácsköztársaság idején megjelent kiadásai, a Horthy-korszak terrorja idején született illegális példányai.

Impozáns számadatok tárulnak a nézó elé: hazánkban a felszabadulás után 23 kiadásban, több, mint 300 ezer példányban, a világon eddig 72 nyelven több, mint 20 millió példányban jelent meg. A tisztelgő tárlatot az 1945. után kiadott politikai irodalom — Marx, Engels és Lenin művei a témával összefüggő bélyegkiállítás. Segesdi György szobrászművész Marx, Engels szobra egészíti ki.

Tibor, az MSZ
tályvezető-hel
József, *Nagy*
Sarlós István,
HNF Országos
nár Béla, *Szen*
gos titkárai; *S*
Béketanács főt
gyar Szolidarit
a SZOT titkár
ponti Bizottság

KÁDAR JÁNOS:

A munkások szavána
tovább növeked

Kádár János bevezetőben kifejezte egyetértését az elnöki megnyitóban, a beszámolókban és felszólalásokban elhangzottakkal, a beterjesztett javaslatokkal. A továbbiakban a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága 1972. novemberi ülésének kérdéseivel foglalkozott.

Emlékeztetett rá, hogy a novemberi ülést országszerte nagy várakozás előzte meg. Az ülésen az történt — mondotta — amit ebben az országban minden valóban komolyan politizáló ember el is várt: a Központi Bizottság a X. kongresszus irányvonalát, politikánk eddigi fő irányvonalát erősítette meg. A Központi Bizottság határozatát hamarosan követte a konkrét tervek kidolgozása, az országgyűlés decemberi tanácskozása. A tennivalók tehát világosak.

— Nem az értekezleteket, a tanácskozásokat keveseljük, nem azt mondjuk, hogy nem kérdezik meg a munkásságot. Nálunk ebből a szempontból is már sok éve javul a helyzet. De komolyabban kell venni azt, amit a munkások a politikai életről, a termelés szervezéséről, a szociális ügyek intézéséről mondanak. Ez mindenkire kötelező. Ezt a kérdést azonban most a népfronttal összefüggésben említem.

A továbbiakban azt fejtegette, hogy a Magyar Szocialista Munkáspárt az elmúlt években az általános irányvonal és a tennivalók meghatározásakor időszakonként, a helyzet követelményeinek megfelelően foglalkozott egyes társadalmi osztályok, rétegek helyzetével.

— Amikor a körülmények azt követelték meg, — mondotta, — hogy a munkásosztály helyzetének javítása után változtassunk a parasztság helyzetén, napi-

Segesdi György szobrászművész

az MTA újszegedi biológiai központja a nyáron meghívásos pályázatot írt ki szobrászművészek számára, az épület előtti tér díszítésére, egy fémplasztikai munka előkészítésére kérték fel a művészt.

Gongrád Megyei Hírlap, 1973. jan. 21.

Segesdi György
Nobrán

Méltatás

I.Szvetlov: Mai magyar szobrászati kiállitás Moszkvában.
Művészet, 1973. május - 11.oldal

Segesdi György, szobrász

Júl. 13-án megnyitja Farkas Ádam szobrász művész tárlatát. (Műcsarnok?)

— : Kiállítások

2.

ESTI HIRLAP, Bn 1973. júl. 11.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP

Segesdi György

1968. december 31. SZOLNOK ME

1021

Studió 58–68

Fiatalok kiállítása a Műcsarnokban

Háromszáz művész csaknem nyolcszáz szobra, grafikája, festménye látható a tárlaton, ne várjon részletes beszámolót az olvasó ettől a néhány sortól. Annál kevésbé, mert aki a Stúdió 58—68 című kiállítást méltatja, képzőművészetünk jövőjéről és jelenének nagy részéről írhatna: a háromszáz művész közül a legidősebb sem lehet sokkal több negyvenöt évesnél, a legfiatalabb meg éppen közelebb van a húszhoz, mint a harminchoz, nem túlzás tehát azt állítani, hogy most a következő évtizedek leendő mestereivel, jó művészeivel is találkozunk.

A Fiatal Képzőművészek Stúdiója tíz esztendeje foglalkozik azokkal az ifjú festőkkel, grafikusokkal és szobrászokkal, akik pályakezdésük első, művészileg—emberileg nehéz éveitől harmincöt esztendős korukig támogatják egymást és élvezik a stúdió támogatását. Ezek a tíz esztendő alatt önálló művészpályájukra bocsátott fiatalok jöttek most el a mai stúdió-tagokkal együtt a jubileális kiállításra, hogy bemutassák műveiket.

A stílusoknak, technikáknak, művészi műfajoknak olyan változatossága gyűlt össze a Műcsarnok nagyobb részét jelentő hosszú teremsorokban, amilyet már régen látott a közönség Budapesten. Segesdi György menynyezetig nyúló hatalmas Marx—Engels emlékművétől (a fővárosban kerül majd felállításra) Gross Arnold arasznyi rézkarcáig, Szurcsik János hatméteres falképétől Kiss Nagy András néhány centiméteres ólomszobráig terjed a skála. Ők négyen az „idősebb" generációt képviselik a kiállításon; valamennyien túl vannak már egy-két évvel a „határt" jelentő harmincöt esztendőn. De a fiatalok is teremről teremre bizonyítják — Vagyóczky Károly finom rézkarcaitól Bálványos Huba puha litográfiáin át Gyulai Líviusz szellemes linóleummetszetéig (hogy ezúttal csak a grafika műfajaiból hozzunk példát), mennyi sokféleséget ad a fiatalok stúdiója.

A maguk világában nagyon színvonalas hagyományos-naturalisztikus festményektől a saját világukon belül ugyancsak tehetséggel megkomponált absztrakt alkotásokig mindent felsorakoztattak a kiállítást rendező szervek, hogy a látottak alapján döntsön a közönség és a kritika, a művek mellett és ellen. A közönség valóban reagál is a látottakra, ízlése, elképzelése szerint lelkesedik a nemes, klasszikus örökséget képviselő, modern módon hagyományos festészetért (ilyenre szép példa a hódmezővásárhelyi művészek, Szalay Ferenc, Fejér Csaba pikturája), vagy a művészi ábrázolásról lemondó, inkább díszítő szépségével ható op-art festmények (amelyekből egyebek közt Fajó János, Bak Imre küldött néhányat a kiállításra). A két véglet között pedig ezernyi árnyalat, ábrázolásmódbeli, stílusbeli különbség sorakozik. Lakner László megrázó képei, amelyek precízen „természetszerű" részleteket állítanak megdöbbentően „természetellenes", mély látomások kompozíciójába, Berki Viola derűs mese-festményei, amelyek szatírikus kedvességgel teremtenek modern érzéseket, Kondor Béla drámákkal teli grafikai lapjai, és Melocco Miklós szobrászata, amely látszólagos hagyományossága ellenére is különös víziókban lebeg.

Őrül a néző a sokféle felfogásnak, Kokas Ignác szikár festészetének és Feledy Gyula súlyos-szép rézkarcainak, Gy. Molnár István elvont rézmetszeteinek és Pásztor Gábor tömör litográfiáinak, Asszonyi Tamás érmeinek, s mindazoknak a műveknek, amelyekről fentebb szó esett, s amelyekről kiválóságuk ellenére most nem eshetett szó.

Fejér Csaba: PORTRÉ

Nem válhat részletes méltatássá ez a néhány sor a kiállításról, de fontos kritikai megállapítással kell befejeződnie: nem féltheti a magyar képzőművészet jövőjét komolyan, aki a fiatalok kiállítását látta.

Zs. A.

K Á L M Ú S

— Ne kezd már megint, ?

— De mit mondjak nekik?

— Már elmagyaráztam. ellemes ünnepeket kívánsz. endesen meghajolsz, ér- ed? És Bereczkinének rthetően kezitcsóko- m-ot köszönsz, nem pedig fogad között makogod azt kszcsókolom-ot, ahogy zoktad. És megmondod, ogy édesapád.:. nem: a züleid küldik ezt a kis emmiséget...

— Akkor azt mondják, inek hoztam.

— Mit, minek hoztál? — Apa bedugaszolta az egyik veget; a csatosból kicsö- gtette az utolsó vízcsep- eket is, és megszívta a umicsövet. — Mit be- zélsz? Hogy mit minek oztál?

— Semmi.

— Kálmus! Ne und ma- ad, nekem ne und magad ár megint!

— Nem unom magam.

— Nahát! — A csatos yakánál habzott a bor. Apa elcsippentette a gumi- sövet, magasra emelte, vatosan kivette a hordó- ól. Bezárta az üveget, le- örölgette. — Köszönsz ne- ik..:

— Jaj, ezt már tudom!

— Nahát! És illedelme- en átadod. A szüleim kül- ik ezt a kis semmiséget a doktor úréknak..:

— Nem mondom azt, ogy semmiséget.

— Hát akkor mondj mást.

— Mit?

— Na, látod?! Nem tu- od mit kell mondani, de ritizálod az embert! — Apa nem mert kiegyene- edni, nehogy beverje a ejét a bolthajtásba. A apkája már úgyis tele volt ókhálóval.

— És csak akkor ülsz le y percre, ha marasztal- ak, ha kínálnak... Süte- ényből csak egy fala- ot.:. És ha kérdeznek a anulmányaid felől..:

— Örülnek, ha elmarhat- ák a piát, nem fognak so- at kérdezősködni.

Apa dühösen tekintett el: — Ezt a beszédet nem üröm! Érted?! És Berecz- iéknél is illedelmesen be- zélj. Ne hozz rám szé-

— Ne hallgass te a Tomira. Rám hallgass!

— Te is mondtad!

— Én?! Mit mondtam én?! Na, halljam csak, mit mondtam én?

— Anyának.

— Azt mondtam, hogy Bereczki doktor úr iszik? — Apa a pincelépcsőhöz ugrott. — Emma! Hallod?! Emma!;..

Kálmus odább húzódott: — Nem azt mondtad. Mást mondtál. Azt mondtad anyának: nehogy elfelejtsünk ajándékot küldeni annak a hülye Bereczkinek is, mert a végén még nem intézi el az építési engedélyt.

Apa felháborodásában megfeledkezett a bolthajtásról sziszegve tapogatta a fejét. Elöntötte a méreg: — Én ezt a szót, hogy hülye, soha nem is használom! Ez a te szavad! Ezeket te cipeled haza az iskolából... Emma! Emma, hallod?!...

Anya megjelent a pincelejáróná!. — Mit akartok?

— Hallod, mit mond a fiad. Hogy én:.. Bereczkire..: hogy én Bereczkit lehülyéztem;

— Igen, na és?

— Mit? Hogy én?! Te is ezt mondod?

— Jaj, nem érek rá, odaég a hurka! Ha feljössz, hozd magaddal a céklát. Vagy küld fel Kálmussal.

Kálmus megkerülte apát: — Na, melyik az a bor?

— Öltözz át, addigra becsomagolom. — Apa sértődötten rakosgatta az üvegeket. Kis megcímzett cédulák sarkát szorította sorra a dugók alá: Dr. Bereczki, Fóti igazgató, Gerendások... — Nem tudjátok ti az illemet! Méghogy én Bereczkit! Micsoda kellemetlen... még gondolni is..:

Kálmus felmászott a grádicsokon. Anya a tűznél állt, pirosan, kapkodta kezét a fröcsögő zsír elől.

— Át kell öltöznöm — mondta Kálmus. — Jó, hogy nem kell előtte elmennem fodrászhoz is.

— Na, csitt, csitt! — finézzem a frizurádat. És hogy van megkötve ez a nyakkendő? Tizenöt éves vagy, kicsit adhatnál magadra... Na, jó. Vigyázz, ne koccanjon a kerítésnek a szatyor. Csöngetsz, kijönnek, megmondod ki vagy, bemutatkozol érthetően! Ne felejts el meghajolni kicsit. Csak egy kicsit, így, érted? — Apa megragadta a vállát, előre rántotta. — Nem ennyire! Finoman! Kellemes ünnepeket kívánsz, és azt mondod, hogy a szüleim küldik a kedves doktor úréknak, tisztelettel, ezt a kis semmiséget..;

Kálmus arca megrándult: — Röhejes!

Apa alig értette. — Mi röhejes?

— Ez az egész. Ez az egész, olyan röhejes..:

Apa nem talált szavakat: — Hát ez... ez!... Emma! Hallod? Ez neki röhejes! Egy rendes úri modor neki röhejes!

Anya háttal állt, hajlongott a tűznél: — Menj, Kálmus, siess! Fogadj szót apádnak.

— Én nem tudom, mire tanítanak titeket az iskolában — méltatlankodik apa. El se tudom képzelni! Jó! Hát akkor csináld, ahogy akarod! Akkor csináld a te modorodban! Ne törődj vele, hogy mit szólnak hozzá Bereczkiék. Ne törődj vele, hogy levonják a konzekvenciákat... Mit érdekel téged, mi? Téged csak a te vacakságaid érdekelnek! A gitár, a mozi, meg a..:

— Kálmus! — szólt anya. — Menj már! Nem érsz vissza vacsorára!

— Megyek — dünnyögte Kálmus lehajtott fejjel.

— Mégy — bólogatott lemondóan apa. — Minden teher, amit én kérek. Amit én mondok, az röhejes!...

Kálmus fogta a szatyrot, indult. — Kszcsóklom:..

Apa utána kiáltott: — Rendesen köszönj ott! Ne így! — Kálmus eltűnt a sötét udvaron. Apa betette a konyhaajtót. — Jaj, nem tudom, mi lesz belőle. Semmi

Segesdi György

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-49o, 359-59o

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1971. január 20.

1021

bb. 1. elkészült a marx-engels emlékmü - az idén több mint száz köztéri szobrot állitanak fel országszerte - nagyszabásu müemlék-restaurációk

i sző/fk/e zs cz 1971. január 20.

szőke sándor, az mti munkatársa jelenti:

köztereink, parkjaink az ujonnan emelt lakótelepek ebben az évben több mint száz szoborral, képzőművészeti alkotással gyarapodnak. elkészült a képzőművészeti kivitelező és iparvállalatnál segesdi györgy négyméteres, monumentális, mauthauseni gránitból faragott marx-engels emlékműve, amelyet a tervek szerint még ebben az évben felállitanak a fővárosban. az idei tervek között szerepel varga imre szobrászmüvész partizán emlékművének elkészitése, a bronz-emlékmü az ujpesti ellenállók harcát idézi majd. olcsay kiss zoltán lenin-szobrát nyiregyházán, kalló viktor lenin emlékművét pedig békéscsabán állitják majd fel. bors istván siófokra tervezett 1919-es emlékműve ugyancsak az idei kivitelezési tervek között szerepel. szombathelyre kerül majtényi károly derkovits kőoszlop-emlékműve.

békéscsabán szobor-sétány kialakitását tervezik, amelyen 6-7 alkotás kerül elhelyezésre. pátzay pál máris elkészitette a müvész-sétány első diszét: gyóni géza mellszobrát. mikus sándor győr 700 éves évfordulójára alkotta meg bronz-dombormüvét, amely a város hősi multját és ujkori történelmét jelképezi. egész alakos szobor idézi majd a fővárosban bartók béla emlékét, somogyi józsef alkotása, amely még az idén elkészül. a tervek szerint 1971-ben felavatják borsos miklós karinthy frigyes siremlékét, továbbá pátzay pál gellért oszkár siremlékét.

/folyt.köv./

MF

bb. 1. /elkészült a marx...folyt./e

tovább szépül műalkotásokkal a budapesti palatinus strand. kiss sándor fantázia-fejeket, kagylókat, apró vizi szobrokat alkotott, amelyeket még az idén felállitanak a népszerü szigeti strandon. borsos miklós thuri györgyöt idéző egész alakos műalkotása nagykanizsára kerül, és esztergom egyik parkját diszíti majd vigh tamás ,,lovagló nő,,-je. szabó iván két csikó-figurája a hódmezővásárhelyi állami gazdaság rendelésére készül,a szigligeti alkotóház parkjába pedig pátzay pál tervez hangulatos szobrot.

a képzőművészeti kivitelező és iparvállalat az elmult évek során csaknem 2 000 köztéri szobrot állitott fel országszerte, de a szoboröntődében és a kőszobrászati üzemben külföldi megrendelésre is készitenek műalkotásokat. igy például az évek során skander bég ötméteres lovasszobra albániába, kruja városába került, a szlovák nemzeti felkelés monumentális emlékműve banska bisztricán képviseli a magyar szobrászati-kivitelezés szinvonalát. szabó lászló párizsi szobrászmüvész mauthausenben felállitott mártir-emlékműve ugyancsak hazánkban készült.

az idén is folytatják a meglévő szobrok, emlékművek, plasztikák, müemlékek restaurálását, rekonstrukcióját. ennek során felujitják a fertődi kastély müemlék-alkotásait, a szabó ervin könyvtár faszobrait, a keszthelyi helikon könyvtár gipsz alakjait,hozzákezdenek a szombathelyi templom oltárának restaurálásához és befejezik a sátoraljaujhelyi barokk-oltár felujitását.

nemrég készült el kőbányán a képzőművészeti kivitelező és iparvállalat uj, nagyméretü szoboröntődéje. a megnövekedett igények kielégitése lett volna a feladata a mintegy 20 milliós beruházásnak: rossz azonban a szárítóberendezés, a kemencék sem működtethetők, s igy a tervezési hibák miatt a vállalat jelenleg pereskedik, ugyanakkor nem tud eleget tenni jelentős hazai és külföldi megrendeléseknek. ezért késik többek között kerényi jenő ,,magvetőjének,, salgótarjáni felállitása vagy borsos miklós eötvös-mellszobrának veszprémi elhelyezése, gödöllőn, az agrártudományi egyetemen pátzay pál; antal károly és strantner jenő egy-egy alkotását ugyancsak ezért nem tudják a közeljövőben elhelyezni. kisfaludi stróbl zsigmond ózdi kohász-emlékműve is ,,áldozata,, a kapacitáshiánynak. /mti/

-..-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MŰSZAKI ÉLET

1972 JUN 9

Segesdi György szobrász-művész

MIRŐL ÍR A MŰ

1021

VILLAMOSSÁG

Új szoborvilágítás

Segesdi György szobrászművész új alkotását, Marx és Engels emlékművét Budapesten az MSZMP Központi Bizottságának székháza előtt, a Jászai Mari téren állították fel. A szobor elhelyezésével egy időben elkészült az emlékmű díszvilágítási berendezése is.

A szobor kiemelésére a világítással olyan fénysűrűséget kellett elérni, amely még nem okoz bántó kontrasztot a környezethez képest, de elegendő ahhoz, hogy a budai Duna-partról is látható szobornak hangsúlyt adjon. A jó fényvisszaverő tulajdonságú világosszürke márvány nem igényelt nagy fényteljesítményt. A megfelelő fényáram-elosztást kis egységteljesítményű fényforrásokkal érték el.

A fényszórókat úgy helyezték el, hogy a reprezentatív jellegű tér nappali képében ne hassanak zavaróan. Ezért bonyolultabb megoldást kellett választani: a világító egységeket füstszínűre festett dróthálóval lezárt aknákba rejtették. Így az akna lefedése harmonikusan illeszkedik a gyepszőnyeghez. Az esővíz felgyülemlésének megakadályozására vastag higroszkópos sóder réteg került az akna aljára.

Az aknában elhelyezett tartószerkezeten a fényvetők magassága és iránysöge egyszerűen állítható.

A szobor hátterét adó nagy lombkoronájú fa és a környezet derítését a beállítási szögek kellő kiválasztásával úgy oldották meg, hogy a világítás ne okozzon káprázást a közeli, szemben levő ház lakásaiban. Az aknákat úgy helyezték el, hogy a díszvilágítás a szobor teljes esti bemutatását biztosítsa minden irányból, de a Duna felől az alakokat még külön ki is emelje. Az aknák aszimmetrikus elhelyezésére a két, különböző síkban elhelyezett szoboralak megfelelő megvilágítása miatt volt szükség.

(Almási Sándor cikkéből)

Igaz történetek

A jó tájékoztatás mindig fontos.

Importálunk például tejszín felverésére alkalmas port.

Nagyon ügyes dolog, a háziasszonyok nagyon kedvelik, mivelhogy jól bevált. Voltaképpen teljesen mindegy, hogy honnan importáltuk.

A jobb kelendőség miatt azonban valamelyik erre illetékes szerv megjelölte az import forrását: Svédországot.

Ami csak azért furcsa, mert a készítményen rajta van, hogy Dániában készült.

Sőt, még pontosabban is ott van, hogy Aarhusban.

De gondolták: dán, vagy svéd, mindegy.

Viking-viking.

*

gépvásárláshoz szükséges összegeket, de a gyártó azokat nem volt hajlandó átvenni.

A magas vámok miatt ugyanis az export számára az nem lett volna gazdaságos.

Ezért a gépeket csak vámelőjegyzésbe vették azzal, hogy a munka elkészülte után visszaviszik.

Ebben az esetben az export gazdaságossá vált.

Igaz, akkor azok a gépek már semmit sem fognak érni, de a problémát sikerült megoldani.

Bizonyítékául annak, hogy a „kiskapu-tanban" egészen kiváló eredményeket értünk el.

*

Tegyük fel, hogy valaki három vastagabb nyomtatványt akar postán el-

Segesdi György
Farkas Ádám

- A következő helyszínünk Budapest XIII. kerület Angyalföld, Thällmann utcai lakótelep. A müteremlakások egyike. A technika segitségével az időrendet fölcserélve először a pótfölvételt pörgetjük le. Négyen ültük már körbe a mikrofont Farkas Ádámmal és Segesdi Györgyszobrászművészekkel, éppen csak leállitottam a magnót, amikor Segesdi György megszólalt. Halljátok ezt nem birom nézni, hogy lehet ilyen szerszámmal dolgozni? Aztán csavarhuzót vett elő és az áttetsző műanyaglapot, mely az évek során már agonkarcolódott, elszineződött, leemelte a magnóról, bekapcsolta apolirozógépet. Én is ujra inditottam a magnetofont.

- Kissé szégyenkeztem, miközben fényesedett, tükrössé vált a magnetofonom fedéllapja. Fizetségként, köszönetként ez a pár szó kivánkozott a vallomások elé.

1974. III. 20. 4.23 N.
Falurol mindenkinek

- Ahogy beléptem ide Segesdi György mütermébe, a szerszámok ahogy itt szétnéztem jó lakatosmühely fölszereléséhez hasonlitanak, bár nem éppen elégedett ezzel a szerszámkészlettel.

- Annyiban nem hasonlitanak egy jó lakatosmühely szerszámaira, hogy egy kicsit kevesebb és kisebb az a szerszám mennyiség, mint ami egy lakatosnak szükséges. Bár hát vannak itt más dolgok is, hiszen egy lakaotos csak fémmel dolgozik, én azért mással is dolgozom, hát ehhez más szerszámok is kellenek.

- A szerszámoknak is egy olyan nagy jelentősége van, hogy ha valaki sokáig dolgozik és megismeri az anyagot és megismeri a szerszámait is, akkor a szerszámok egy kicsit a saját testrészévé nőnek, azt lehetmondani. Lehet az egy szuper-modern gép vagy pedig egy egészen egyszerü ősi véső és kalapács, de ezek rendkivül nagy fontosságot kapnak a munkafolyamatban.

- Fa, kő, agyag, állatbőr, az ősi anyagok, amivel az ember megismerkedett a történelme során. A vas elég későn jelentkezett, mégis hogy lehetett ilyen szoros, ilyen szigoru eljegyzést kötni a vassal?

- Nem tudom történetileg, hogy olyan nagy-e a szakadék, hiszen előpiszkálhattak természfém darabokat, mielött még arra a csodára mondjuk rádöbbent volna ősünk, amikor a tüz köré rakott kövekből megindult a fém izzó patakocskája. Gondolom, hogy ez egy elég régi élmény és lehet, hogy valósul meg ujra, meg ujra amikor például hegesztek és látom a megbuggyanó fémolvadékot, nem érzem ezt távolabbinak, szóval ugy érzem, hogy ez egy alapélménye az embernek az olvadt fém és munkálható, alakitható anyag a fém.

- Ez egy állandó győzelmi élmény, már amennyiben sikerül. A szobrászok egyikfajtája az szándékosan választja ezt a fajta küzdelmet, mert ez egy sajátos sikerélmény.

- Mennyit birkózik a Vas Önnel és mennyit birkózik Ön a vassal?

- Hát ez megoszlik fele-fele arányban mondhatom, bizom benne, hogy mindig én vagyok az erősebb, hogy végölis győzök, azaz át tudom hidalni azokat a nehézségeket, amelyeket az anyaggal való bánás, az anyagismeret tár az ember elé. Az az érdekes, hogy az anyag törvényszerüségek figyelembevétele, eztulajdonképpen nem olyan nagyon szükiti le a lehetőségeinket, mint ezt első látásra az ember gondolná, mert ezeken a törvényszerüségeken belül szinte végtelen azoknak a lehetőségeknek a száma, amivel hozzá lehet nyulni az anyaghoz és ami tartalommá válhat, ami mondhat valamit.

- Ahogy a költők ugy érzik, hogy a verslábak nem kötöttséget, hanem a legnagyobb szabadságot adják részükre.

- Pontosan.

- Ugorjunk talán egyet az időben, a Képzőművészeti Főiskolán ugye elsősorban az agyaggal, a gépsszel ismerkedett, majd a kővel is meg kellett kötni a barátságot. Hogy lépett be a fém az életébe?

- Talán valaha én is ősöktől örököltem ezt, mert az egyik nagyapám bádogos volt és lehet, hogy ez valahonnan még onnan ered a fém iránti szeretet, igaz viszont a másik nagyapám még kőfaragó volt. Már nem találkozhattam velük, meghaltak mielőtt én születtem volna és érdekes dolog volt, hogy tulajdonképpen már eléggé fecsepe-redetten kezdett ez a felismerés tudatositani, tudatosodni, amikor a családi legendákból összeállitottam a képét a nagyszülőknek. Ez egy munkás kerület és tele volt gyárral már az én gyerekkoromban is, más nem kellett csak sétálni valamerre, hogy az

- mint a Váci ut környéke,

- a fém megmunkálásának a legkülönbözőbb dolgaiba botoljon az ember.

- Én a nagyapámtól sokmindent kaptam annak ellenére, hogy nem volt szerencsém már őt ismerni, mert 39-ben meghalt. Győrfi István, aki a magyar néprajztudománynak az egyik uttörője volt, sokmindent kap tam tőle a családomon keresztül, a könyvein keresztül, de lég hosz szu időnek el kellett ahhoz telni, hogy én kezdjek ráérezni és kezdjek fölfedezni és kezdjem keresni annak a jelentőségét, amit ő is megfogott annak idején és amit azt hiszem, hogy át lehetne vagy át kellene tenni a mai képzőművészetünkbe és egyáltalán a vizuális életünkbe a népi formavilágnak ,forma teremtő gondolkodásnak a lényegét, a mozgatóit, a belső összefüggéseit.

- Ahogy a célszerü szegénység szerszámokat, eszközöket teremtett szinte a semmi anyagból is.

- A semmi anyagból egy hallatlanul nagy kulturával, ami öröklődött apáról fiura, ami évszázadokon át csiszolódott.

- Ezeket a formákat utánozni azt hiszem, hogy bün lenne, de a tartalmát kifejezni elhivatottság és kötelesség is, ha egyszer erre családi indittatás is van és hát belső hajalm is.

- Ott van még óriási lehetőség, ami nincs kihasználva a magyar népmüvészettel kapcsolatban, hgy nem a motivumokat, tehát nem az egyes külső jegyeket kell megragadni és abból megpróbálni valami modernet csinálni, hanem tényleg a lényeget, a tartalmát, a magvát megkeresni abban az összefüggés-láncolatban feldolgozni a valóságot.

- Ahogy a zenében Bartók tette, hogy nemcsak egy-egy motivumot vett át a népzenéből, hanem abból épitkezve alkotta meg életmüvét.

- Az nagyon jó lenne, hogyha megszületne a képzőmüvészet területén is egy Bartók nálunk.

- Végülis egy mondandót akart fémben megfogalmazni, vagy pedig a fém volt szimpatikus, amihez idomitotta a mondandóját?

- Igen, hát ez atyúk vagy tojás kérdés állandóan, amire nehéz egyértelmü feletetet adni, ez egy dialektikus kölcsönzés, ami a gondolat és a gondolat realizálására szolgáló anyag között van. A gondolat maga legtöbbször már az anyag képében jelentkezik a szobrászban. Nincsenek elvont ideáink, amik nem kapcsolódnak anyaghoz. Eleve ugy fogalmazódik meg bennem egy plasztikának, egy szobornak a terve, hogy benne szerepel az anyagnak a milyensége, amiből ezt megoldom, mert ez befolyásolja részben az egész strukturát, amire gondolok még csak és megforditva az a gondolat, amit meg akarok valósitani.

- Nagyon sokszor és nagyon sokan elismerték azt a törekvést, amely fémszobraiban tükröződik, de sokat támadták is érte. Hogy érzi, sikerült-e végül önmagát megvalósitani?

- Erről nem lehet mult időben beszélni, mert a megvalósitás ez egy állandó program és addig, amig egyáltalán egy szobrász dolgozni tud, addig ez a megvalósulás nem fejeződhet be. Igyekszem mindig megvalósitani és legalább szinkronban lenni sajátmagammal, azaz, hogy ne kelljen a gondolataim után szaladni.

- Tehát önmagával békességben él?

- Na jó, azt azért nem mondhatjuk.

- Akkor azt hiszem már nem is lenne szobrász.

- Valószinü, sőt ezmár az ember emberlétét is befolyásolja, hogy ha tulzottan elégedetté válik.

- No akkor mit vár ettől az anyagtól, az céltól? A vastól? Mit lehet még belőle kihozni, ez a rengeteg szerszám tulajdonképpen ennek at acélnak a természetét naponta ujra faggatja.

- Borzasztó sok nyitott terület van még. A fém természetében rejlő lehetőségek korlátlanok. Hihetetlen dinamikus lehetőségeket tartalmaz a fém, főleg az acél. Nem véletlenül tértem én el a kezdetben használt réztől aefelé a keményebben és nehezebben megmunkálható anyag felé. Olyan tartalmak megvalósitására alkalmas ez, amire a réz például a tulzott engedékenységénl fogva nem képes. Nagyobb fesztávolságok, nagyobb dinamizmus az, amit ez az anyag tartalmaz. Ezt a nagyobb küzdelmet el is árulja az anyag, ez tartalomként jelentkezik végül a műben.

- Hogyha most itt a műteremben szétnézünk külső megjelenési formájában szembeötlik kétféle anyag. Az egyik valamivel mattabb, halványabb, a másik fényes, szinte tükröződő nagy szerepe és jelentősége van itt a fénynek, árnyéknak.

- Például az a sajátossága a rozsdamentes acélnak, hogy időtáll. Korrózió nélkül képes a szabad levegőn sokáig fönnmaradni, tartós

anyag. Szóval ez volt az, amiért először ehhez az anyaghoz nyultam. És aztán az anyag sajátmaga megmutatta a bennelévő lehetőségeket azt például, hogy a felületét egészen a tükör fényességig föl lehet csiszolni, föl lehet fényezni, amelyik ujabb játéklehetőségeket ad és ujabb kifejezési lehetőségeket ad a szobrász kezébe. Persze egy pontnál aztán megálljt kellett mondanom, mert szinte feloldódik az anyag a fényben, amikor már teljesen tükör felületté válik akkor a forma föloldódik. Volt egy olyan pont a munkámban, amikor ugy éreztem, hogy nem hatolhatok errefele tovább. Igy aztán egy másfajta felületkezeléssel, inkább az anyag tömegszerüségét érzeztető módszerekkel próbáltam tovább lépni. Ez az ujabb munka, ami itt van ezzel az ezüst fényével ennek a törekvésnek az egyik képviselője.

- Ez volt azt hiszem az első számu inditéka, hogy én is a fémekkel kezdtem behatóan foglalkozni, az aluminium előtt egy bronz, mégpedig a bronznak a pólirozott változatával foglalkoztam és ma is csinálok még polirozott bronzszobrokat. És itt az a lehetőség izgatott, amit már a Gyuri érintett, hogy a fémmel együtt a visszatükröződéssel együtt szinte egy uj dimenzió kapcsolódik be a szoborba.

- A fém is anyaggá válik.

- Inkább terepforma, szóval ez a precizebb kifejezés, egy kőszobornál is fontos szerepet játszik a fém és az árnyék. De hát ott lényegesen puhább, selmyesebb fények és árnyékok vannak. Ugyanakkor a fémnál ez a fény és árnyék keményedik és eljuthat a tükröződő felülethez, amikor a környezet szinte megjelenik a szoborban. Na most egy bizonyos fokon tul, ez már tényleg szétrobbantja a szobrot, tehát a szobornak a rovására válik, akkor kezd el az ember gondolkozni és visszavenni a ~~fémből~~ fényből. Ezen a folyamaton, amin a Gyuri is végigment, én is átestem és én is már az aluminium plasztikáimnál egy ilyen kicsit matt felületen, tehát egy drótkoronggal végighuzott felülettel dolgozom éppen azért, hogy ne vakitson és ne tükrözze vissza olyan élesen. Igy is nagyon érdekesen jelenik meg ahogy a nap folymán reggeltől estig a Nap állása következtében állandóan változik rajta a fény és éppen ezért az egésznek a játéka már szinte egy mobil szoborrá, egy mozgó szoborrá válik azáltal, hogy a nap mozog el fölötte.

- Általában müveinek meghatározott cimet ad. Tehát elnevezi a szobrait.

- Nem nevezem meg a müveimet, ezzel mindig bajban vagyok, mert csak sorszámokat szoktam adni nekik.

- A laikus ugy nézné, hogy valahol föltör a földből, aztán mint egy hagyma, mint egy gumó, mint egy mag, tehát egy gömbölyded formát ölt, hogy még tovább éljen, még tovább terbélyesedjen és ugyan ugy tör az égnek. Földtől az égig, folytonosságot jelent. Valami fejlődést.

- És ennek örülök, amikor a néző eljut ehhez a felismeréshez anélkül, hogy én mankót adnék a kezébe ehhez. Anélkül, hogy én befolyásolnám akár a cimadással is. Az az elvem, hogy a szabad asszociáció lehetőségét adjam meg és engedjem meg, hogy gondolkodjon a néző és amikor észreveszem azt, hogy a néző mégis arra a gondolatsorra kapcsol, ami alapjában a mü létrejöttét nálam meghatározta,

- elinditotta,

érzem azt az örömet, hogy sikerült valamit megcsinálnom.

- Időnként gondol-e arra, hogy tulajdonképpen az Ön ősei a nem müvészek, akik patkolókovácsok anyagformálásának az elsődleges mesterei, azok kapcsolatban ~~áll~~ állnak-e azzal, amit Ön csinált?

- Nem az őseim, hanem a jelenben élők, akik foglalkoznak az anyaggal mesteremberek, munkások elég gyakran látják azt, amit csinálok. Néha kérem a segitségüket egy-egy dologhoz. És mindig érdekes számomra az, hogy érzem azt a szeretetet, amivel egy nem müvész egy mesterember, kézmüves hozzányul ehhez az anyaghoz. Ez mindenkit magávalragad, mindenkit leköt, az anyagnak a szépsége, ez rendkivüli varázsos erővel bir mindenki számára.

PHOTO DEMETER BALLA

György Segesdy: Daedalos. In the garden of a secondary school in the city of Eger (chrome-steel).

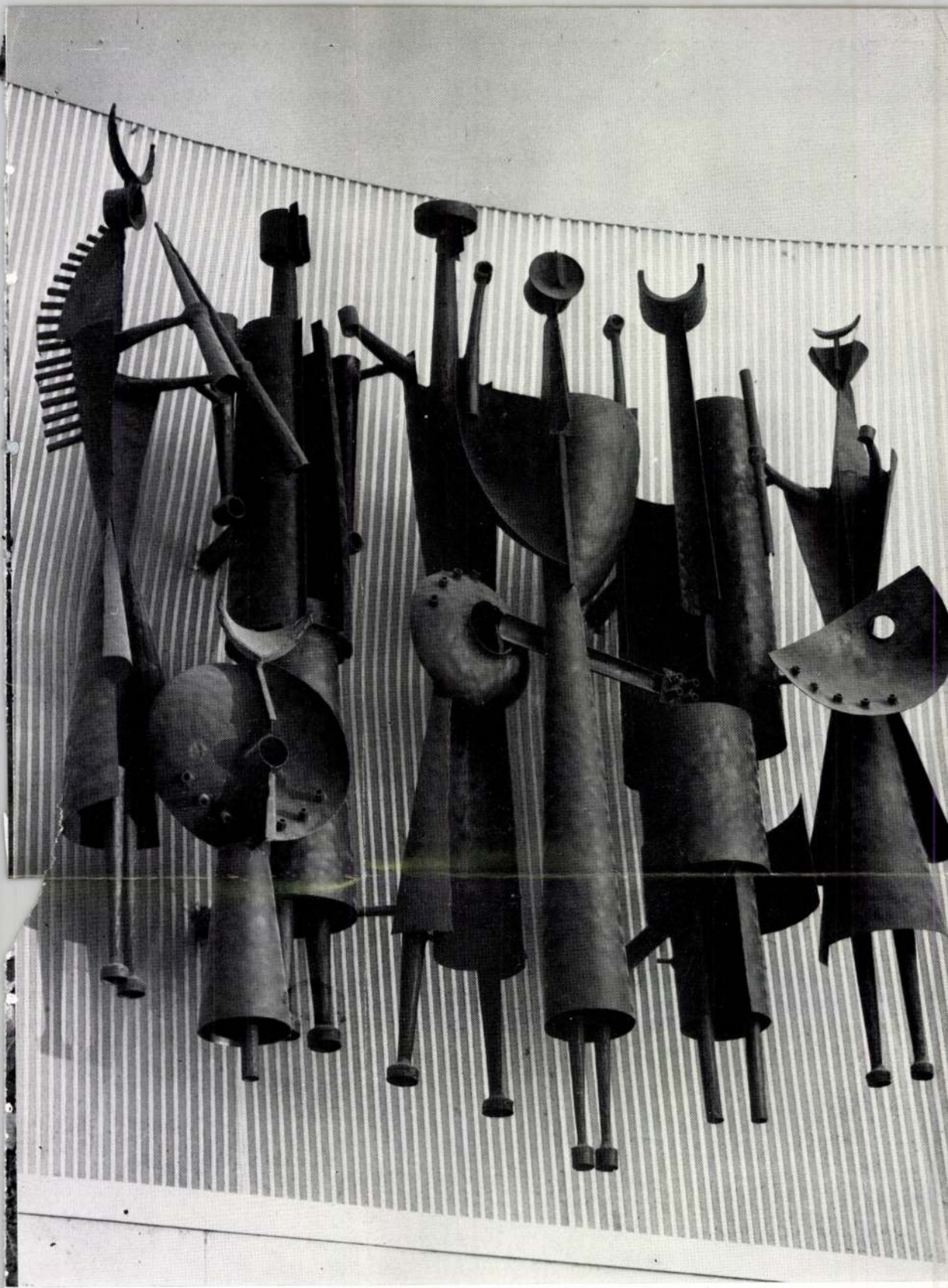

PHOTO DEMETER BALLA

Árpád Szabados: Artists. Copper sculpture on the lobby wall at the Fészek artists' club in Budapest.

Segesdi György

Segesdi György – Kiss György részt vett Sopron város 700. évfordulójára készülő emlékmű tervezésére kiírt pályázaton

----: Képzőművészeti pályázatok.
Művészet, 1976. december - 48.oldal.

Segedi György

The New Hungarian Quarterly
1971. N 43

GYÖRGY SEGESDI: COMPOSITION 70/1 (STEEL, 50 CMS)

Photo: Ferenc Kovács

Gyözy Szegedi

Ungarische Plastik.

Sonntag, Berlin, 2, 11, 45.

Segesdi György szobrászművész

A Gellért hegy jubileumi parkjában látni „Szélkakas" c. műve. (említve)

Felszabadult művészet

1975. X. 25. 18.05 TV. – Vué –

Segerdi György szobrászművész

a Műcsarnokban rendezett Jubileumi Képzőművészeti kiállításon szerepelt a művész emlékműterve: Marx-Engels-csoport-ja. (említve)

Aradi Nóra: Jubileumi Képzőművészeti kiállítás,

Kritika, Budapest, 1975. 6.

Segesdi György

nonfigurativ alkotásokat készit

Rajztanitás 1975/1/1

Segesdy György

Mobilja és Plaxije korábban megkezdett tér-plasz-
kikai sorozatának ujabb változatai.Ezekkel jelent-
kezett a IV kisplasztikai biennálén Pécsett.

Magyar Hirlap 1974 3o1/6
Láncz:Kisplasztikai biennálé Pécsett

Segesdy György

A hagyatéssal elérhető új megoldások foglalkoztatják /Daidalos 1962/.

Németh Lajos: Modern magyar művészet
Corvina, 1968

148. l.

Szegedi György szobrászművész

Moszkvában megnyílt jún. 27.-én tíz szocialista ország nemzetközi tárlata. A magyar részlegben szerepel a művész alkotása: Marx-Engels kompozíciója. (szulítve)

Élet és Irodalom, 1975. júl. 5.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1976 MAR 15

Budapester Rundschau

György Segesdi

1021

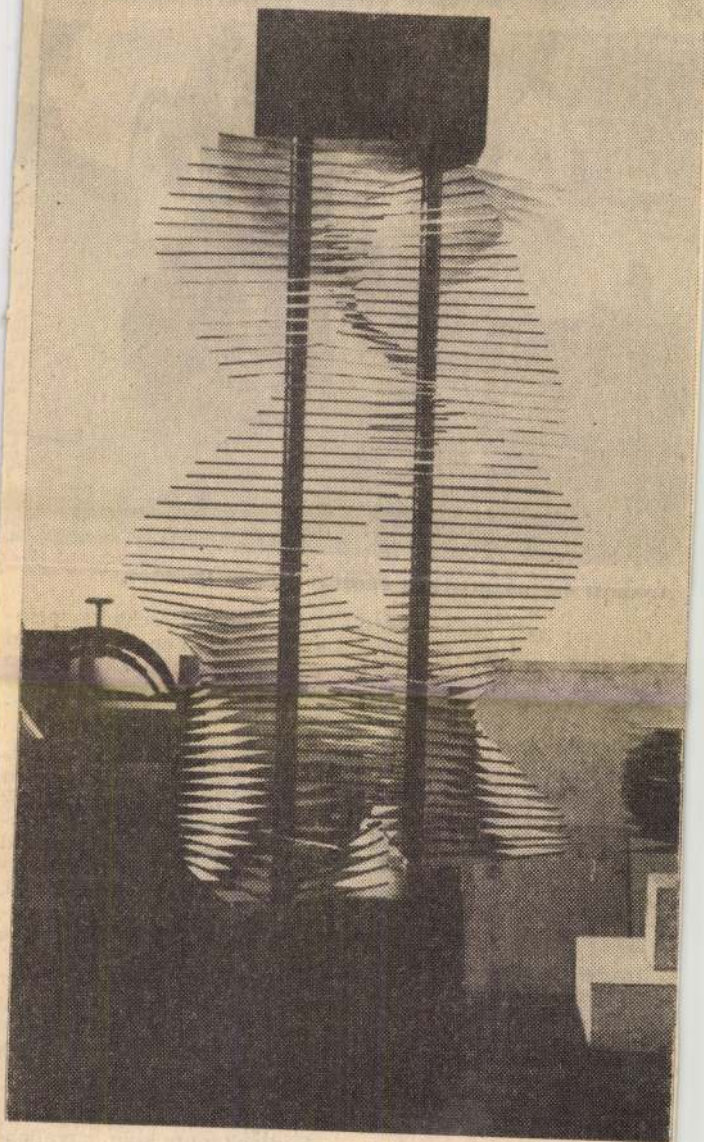

György Segesdi: „Mobil" im Kindergarten von Radio Budapest

Ankunft der ungarischen Jungarbeiter in Dresden

Ilmenau hat etwa 22 000 Einwohner, mehr als 10% sind Ausländer. Außer den Polen, die etwa 2000 zählen, leben hier 300 Ungarn. Die größte und modernste Porzellanfabrik Europas, die zum Teil schon die Produktion aufgenommen hat, wird von polnischen Arbeitern gebaut. Dabei helfen auch ungarische Jungarbeiter mit, sie montieren die Klimaanlagen.

In dem Turmbau, wo u. a. etwa 150 Ungarn wohnen, hat man in nicht ganz drei Monaten einen aus fünf Räumen bestehenden Kellerklub eingerichtet, der am 13. Dezember eröffnet wurde. Wöchentlich zweimal werden hier Tanzabende veranstaltet, an denen Polen, Ungarn und Deutsche gemeinsam teilnehmen. An anderen Abenden steht der Klub zum Lernen, Lesen und zu ruhiger Unterhaltung zur Verfügung.

Die ungarischen Jungarbeiter in der DDR wurden vom Hauptabteilungsleiter des Ministeriums für Arbeitswesen, *János Kiss*, und dem Parteisekretär des Ministeriums, *László Berettyán*, besucht. Der Hauptabteilungsleiter summierte seine Erfahrungen wie folgt:

„In den Betrieben der DDR sind die Leistungen unserer jungen Arbeiter im allgemeinen die gleichen wie die ihrer deutschen Kollegen. Vor einigen Jahren machte uns der Mangel an Sprachkenntnissen ziemliche Sorgen. Heute organi-

Szegedi György szobrászművész

Szekesfehérvárra fogják felállítani Lenint ábrázoló bronzszobrát.
(emlékmű.)

Déli Hírlap, 1942. jan. 31.

Segesdy György
nobrási

Realista alkotások köre tartozik
Segesdy György ner a kulcsimus for-
mavilaga sugallta Marx-Engelse

Lánoz Sándor: Van-e modern realista. . .
Művészet, 1971. december - 6.oldal

Segesdy György
nobán

Segesdy György ön álló arculata a
hatoanas évek derekára érek be.

Láncz Sándor: Van-e modern realista . . .
Művészet, 1971. december - 6.oldal

Szegedi György, Munkácsy-díjas szobrászművész a Magyar Népiparművészek Érdemes Művésze címmel lett kitüntetve.

Magyar Nemzet, 1973. ápr. 3.

Segesdy György

neve említve

Művészettörténeti Értesitő 1972

300. old.

Segerdi György szobrász

Marx - Engels emlékműve.

(Fényképe az aratásról.)

Repr.

T. Riha Margit: Eszmék kőben és bronzban

597 - 602.

Élet és Tudomány. Bp. 1972. III. 31.

XXVII

13.

Segesdi György

Acéllemezekből és plexiüvegből készült érdekes, eleven konstrukcióit kiemeli a román főváros sajtójának beszámolója, mely a Dalles Csarnokban rendezett, "Konstruktivista tendenciák a magyar müvészetben" c. kiállitásról szól.
"Magyar müvészek Bukarestben" cimmel, a Tájékozódás c. rovat ir.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. jan. 27.
XVII. évf. 4. sz. 7. lap.

Segesdi György, szobrász

Marx-Engels-emlékművét 1971-ben állították fel a Jászai Mari-téren. Anyaga gránit. Az emlékmű egészére jellemző a letisztult, egyszerű, szinte puritán formákkal kifejezett eszmei gazdagság.

T. Riha Margit: Eszmék kőben és bronzban 597–602.

Élet és Tudomány, Bp. 1972. III. 31.

XXVII
13.

Segesdi György, Szobrán

A tatabányai emlékművet tervezte.

— : Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1972. nov. 14.

Segesdi György szobrán

felavatták művét, az emlékszobrot

Tatabánya-újváros főterén.

—:o Szoboravatás 12.

ESTI HIRLAP, Bp 1972. nov. 13.

Segesdi György

Szerepelt a IX. Nemzetközi Szabadtéri Szobrászati Biennálén (Antwerpen, Middelheim Park, 1967 jún.-okt.).

Képzőmű. Almanach 1, Corvina 1969, 70. l.

MAGYAR IPARMŰVÉSZETI FŐISKOLA
Budapest, XII. Zugligeti u.11-2

. . . . . .

Kérésére engedélyezem, hogy a M
Könyvtárát a könyvtár nyitvatar
és a könyvtárra vonatkozó szabá
vehesse.

Budapest, 1971. . . . . hó. .

f

Segesdy Gyöngy

Művei szerepeltek az I.Nemzetközi
Kisplasztikai Biennálén a Műcsarnokban

Magyar Nemzet 1971 október 29
4.old.

Segesdi György
szobrász

„Marx és Engelsz" (repro)

—: Gráintban

Vök Lapja, 1971 május - 18 szám

Segesdi György szobrászmüvész

A debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem aulájában rendezett kiállitásáról ir Vadas József: "Acélgeometria" cimmel: "a tiszta geometria világa. Csupa absztrakt forma. Kör és gömb, sik és henger, párhuzamos és spirál. Pontosan szerkesztve. Disz sehol. Csak: forma és anyag. Ezüst acél, szines üveg, áttetsző plexi. Mint fehér papiroson a fekete ábra." Müvészetét ellentmondásosnak tartja a kritika, s hosszan elemzi müveinek paradox voltát.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. ápr. 8.
XVI. évf. 15. sz. 12. lap.

Segesdi György
szobrász

Marx és Engels monumentális figuráját, Segesdi György szobrász alkotását, a Jaszai Mari téren az MSZMP székháza mellett állítják fel.

— Gándban
Völ Lapja, 1971. augus - 18 szám

Segesdi György szobrászművész

A Magyar Néphadsereg Érdemes
Művésze - kitüntetést kapta

Magyar Nemzet 1973 április 3
4. old.

Segesdi György

Bemutatott műve:

„Anyaság", krómacél, 380 x 240 x 160.

Zala Tibor: XI. magyar képzőművészeti kiállítás, Budapest, 1968.

141

Segesdy György

„Marx és Engels emlékműve"

(1971) V. Sárkai Mari tér

– fotó

A százéves Budapest szobraiból

Bp. Corvina 1972 64, 65. Zip

Segesdi György szobrász

a Jubileumi Kiállítás plasztikái, kö-
zött szerepel legesztett acélból készült
Marx-Engels monumentuma (~~re~~ említve)

Láttuk, hallottuk.

1975. V. 4. Petőfi 12.46 Ka.

Segesdi György

Kokas Ignác festő és Segesdi György szobrász közös tárlata Kiskunhalason volt 1975 II-III a Szilárdy Galériában.

Forrás 1975-4-92

Segesdi György

Kompozíció I. (fotó)

A Hét, 1972. dec. 15. 3. ef. 50 m. 9 p.

Segesdi György

Vadas József a Művészek Szabad Szakszervezetének 1948-ban rendezett, -"A közösségi művészet felé" cimü- kiállitásáról ir és felsorolja az akkor, ott szereplő művészeket: Kerényi Jenő, Domanovszky Endre, Somogyi József, Makrisz Agamemnon, Barcsay Jenő, Bernáth Aurél, Varga Imre, ~~Bernáth-Aurél,~~ Kondor Béla, Hincz Gyula, Vilt Tibor, Kiss István, Segesdi György. Majd valamennyiük munkájával kapcsolatban felteszi a kérdést, hogy elég volt-e pusztán azt elmondani, hogy Segesdi György fémplasztikái kivitelezésükben pontatlanok."

Élet és Irodalom, Bp. 1975. febr. 15.
XIX. évf. 7. sz. 13. lap.

Segesdi György

"Harminc győzelmes év" címmel a lap "Tájékozódás" c. rovatában közli, hogy a Központi Kiállitási Teremben, Moszkvában, a "Manyezsban" junius 27.-én tiz szocialista ország, -közöttük Magyarország- művészeinek alkotásai bemutatásra kerülnek. A magyarországi részlegben többek között Somogyi József:"Martinász" és "Kubikus" c. nagyvonalu szobra, valamint Segesdi György: "Marx-Engels kompoziciója. A Petőfi Irodalmi Muzeum kölcsönadta Ferenczy Béni Petőfi szobrát a kiállitásra.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. julius 5. XIX. évf. 27. sz. 6. lap.

Segesdy György szobrászművész a Műcsarnokban rendezett Jubileumi Képzőművészeti kiállításon szerepelnek művei. Krómacél hegesztett „Marx-Engels" emlékműve (említve)

H. M.: Jubileumi Képzőművészeti Kiállítás a Műcsarnokban.
Keletmagyarország, 1975. máj. 11.

Segesdy György szobrászművész a Műcsarnokban rendezett jubileumi kiállításon szerepelnek alkotásai. Krómacélból hegesztett Marx-Engels emlékműve (említve)

Harangozó Márta: Jubileumi képzőművészeti kiállítás a Műcsarnokban.

Napló (Veszprém), 1975. máj. 3.

Segesdi György szobrászművész a Jubileumi Képzőművészeti kiállításon szerepelnek művei. „Marx-Engels-emlékmű"-je (említve)

Horváth György: Jubileumi Képzőművészeti kiállítás a Műcsarnokban.
Magyar Nemzet, 1975. ápr. 27.

Segesdy György, Munkácsy-díjas szobrászművész

Beöthy István műve, a „Tenger" is Közbülső állomás Courbet, Richard Wagner, Debussy, Monet hullámai, viharzása, megkönnyebbülő fodrai révén, mintegy bejelenti id. Pál Mihály tengerről formált vallomását és Segesdy György szegedi emlékművének monumentális, krómacélba álmodott Tisza-látomását. Mindezt 1934-ben, a fa vertikális és vízszintes, hullámot idéző teljes formájával, felcsapódásával, körívvel, ékkel, szelidülő gömbösödéssel.

Losonczi Miklós: Beöthy István szobrászi világa.
Hevesi Szemle, 1984. márc. 10-13 old.

Segesdi György, szobrász

Sikere volt Moszkvában.

Bokor Pál: Temperamentum és intellektus

2.

ESTI HIRLAP, Bp 1973. márc. 5.

Segesdi György, szobrász

Érdemes művész

— : Kiváló és érdemes művészek 2.

ESTI HIRLAP, Bp 1973. ápr. 2.

Segesdi György, nobrán

Érdemes művész lett.

-: Kiváló és érdemes művének

7.

Népszabadság, Bn 1973. ápr. 3.

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Segesdi György, Munkácsy díjas szobrászművész

MAGYAR IFJÚSÁG
1984 SEP 7

1021

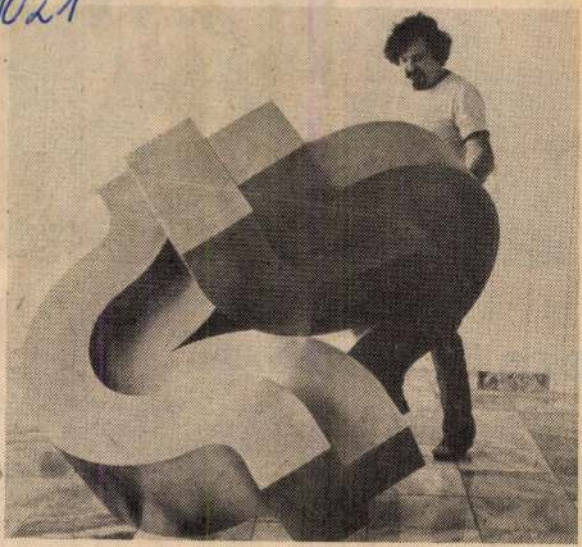

A szobrász és műve

Segesdy György Munkácsy-díjas Érdemes művész ezen a képen egy olyan szobrával látható, amelyet az év elején állítottak fel az EVITERV Váci úti épületének előcsarnokában. Az alkotó azóta sem pihen: jelenleg a Szombathelyi Képtár elé kerülő szobrán dolgozik.

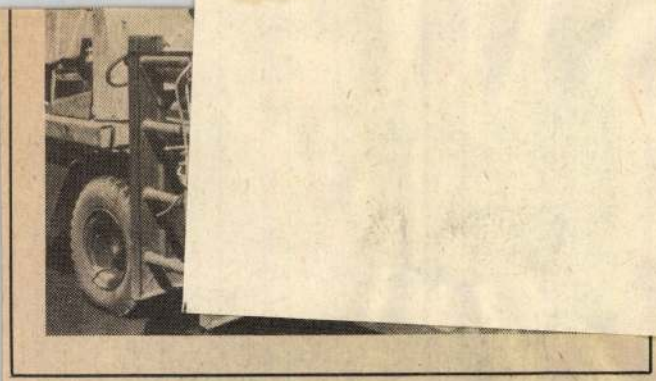

Ünnep Afrika szarván

Kerek évfordulóra emlékeznek szeptember 12-én „Afrika szarván", Etiópiában. Tíz évvel ezelőtt haladó tisztek döntötték meg a több mint négy évtizeden keresztül kormányzó *Hailé Szelasszié* császár uralmát.

A forradalom évfordulóját azóta nemzeti ünnepeként tiszteli az afrikai ország. A katonai kormányzat gyökeres társadalomátalakító intézkedésekbe kezdett, hogy legyőzze az évszázados nyomort. Afrika leghaladóbb földreformját hajtotta végre, szövetkezetbe tömörítette a jobbágyi sorból felszabadított parasztokat, államosította az ipart, a bankokat, a kereskedelmet. Fejlesztette az egészségügyi és az oktatási hálózatot. Etiópia népének hazaszeretete, a szocialista országok támogatása nagy szerepet játszott abban a harcban, amelynek eredményeként a haladó rendszer legyőzte a belső reakció támadásait.

Segesdy György

A Műcsarnokban megnyílt „Jubileumi képzőművészeti kiállítás"-on szerepel a művész ~~Rele~~ Reflex-sorozata. [említve].

Láncz Sándor: A jubileumi kiállítás tükrében.

Magyar Hírlap, 1975. máj. 4.

Segesdy György szobrászművész

A Jubileumi kiállítás megnyílt a Műcsarnakban. A szobrászati anyag lényegében a Köztulajdonban v. kiállítás folytatása. A művész alkotását látjuk: krómacélból hegesztett Marx-Engels emlékművét. (említve)

Harangozó Márta: Jubileumi képzőművészeti kiállítás a Műcsarnakban.

Somogyi Néplap, 1975. máj. 4.

Segesdi György szobrászművész

„Köztulajdon... 1947–1975" címmel nyílt meg a kiállítás a Műcsarnokban. Ma élő művészek jobbára fényképeken összegyűjtött alkotásait látjuk. A művész Marx–Engels emlékműve a Margit-híd pesti hídfőjénél áll. (emlétve).

K.M.: Közös kincseink.

Chinoin, 1975. ápr. 16.

Segesdy György szobrászművész a Műcsarnok Jubileumi Képzőművészeti kiállításán szerepelnek művei krónacélból hegesztett Marx-Engels-emlékmű (említve).

Harangozó Márta: Jubileumi Képzőművészeti kiállítás a Műcsarnokban.
Szolnok Megyei Néplap, Szolnok, 1975. máj. 4.

Segerdi György, kobrán

Kiállít a Műcsarnokban.

Rózsa Gyula: Számvetés és történelem

M. S.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. ápr. 27.

Segesdy György, szobrász

Szerepel a Műszarnokban.

Harangozó Márta: Számvetés harmine
évről 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 21.

Segesdi György

Mobil, 1974. fém, 70 cm
Plexi, 1974. plexi, 73 cm,
repr.

IV. Országos Kisplasztikai Triennálé
Pécs, 1974.

Segesdi György, szobrász

szerepel

↓

– : Kiállítás a Láng Képgyárban 2,

ESTI HIRLAP, Br. 1975 máj. 5.

Segesdi György, Nobrán

A hévízi fürdő épület falán látható 12 m magas (nonfiguratív) acél domborművének ismertetése, lehetes diszérése.

A domborműv: Repr.

Dr. Tóth András: Kedves Élet és Tudomány 1154. és 1167. lap.

Élet és Tudomány, Bp. 1974. jún. 21.

XXIX

25.

Segesdi György
szobrász

Segesdi György szobrászművészt a Magyar Népköztársaság Érdemes művésze címmel tüntetlik ki.

-.-: Kitüntetések.

MŰVÉSZET, 1973.április - 5.oldal

Segesdy György
szobrán

Segesdy György művét a debreceni
Kossuth Egyetem Galériájáb ani alli
tottak ki

Ury Endréné: Egy országos tárlat tanulságai.
MÜVÉSZET,1972.szeptember - 11.oldal

Segesdi György

1976 évben felállítandó a vegyé-
szetet jelképező plasztikai mű-ter-
vezésére kiírt pályázaton részt vett.

-----:Képzőmüvészeti pályázatok és megbizások.
Müvészet,1975.október - 44.oldal

Segesdy György
A Kereskedelmi Kamara új ~~bd~~
budapesti székházán egy oszlopot
készít.

Bojár Iván: Mecénás: a nép országa

Magyar Hírlap 1971/120 10 old

Legesdi György

Vázlata

Magyar Hírlap 1971/120 2 old.

Segesdy György

készíti a Vidám Szinpad részére a szinházi vasfüggönyt.

Magyar Hirlap 1969/3o8/9

Segesdy György

A Máglya köz 144ben a müvésztelepen lakik Segesdy György yMunkácsy dijas szobrész.

Magyar Hirlap 1969/3o8/9

Segesdy György

Kompozició

Ma gyar Hirlap 1969/308/9

Segesdi György.
Öt alkotásával részt vesz a Mü-
csarnok okt. 16-iki kiállitásán.

B.-án Képzőművészeti kiállitások.

Magyar Hirlap 1971/260 III. old.

Segesdi György
is képviseli hazánkat a Műcsarnok-
ban október 16-án megnyíló I nemzet-
közi kisplasztikai biennálén.

Nemzetközi kisplasztikai seregszemle.

Magyar Hírlap 1971/278 6 old.

Segesdi György

a plasztikai op art fiatalabb hazai mestere, különböző anyagok és felületek együttes hatásának lehetőségeit vizsgálja, s emellett a plasztikai formálás körébe vonja a fényhatásokat és a fény-reflexeket is. A megmunkálás módja sajnos, hiány érzetet kelt; hegesztései, maratásai nem eléggé feleluck meg ennek a szinte ipari pontosságot igénylő műfajnak. Részt vett a nemzetközi kisplasztikai biennálén.

Bojár Iván: Kisplasztikáink nemzetközi háttér előtt

Magyar Hírlap 1971/291 6 old.

Segesdy György szobrászmüvész

A Jászai Mari téren felállitott Marx-Engels emlékművét elemzi Vadas József.

Kortárs 1971/9 1509. old.

Segesdy György
szobrász

A Helsinki Magyar Nagykövetség
fölkérésére plasztikai terveze-
te kapott megbízást.

N.Dvorszky Hedvig: Képzőművészeti pályázatok.
Művészet, 1974.február - 48.oldal

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PESTMEGYEI
HÍRLAP

Segesdi György

1968 DEC 23

1021

PEST MEGYEI Hírlap

STUDIÓ 58–68

Fiatalok kiállítása a Műcsarnokban

Háromszáz művész csaknem nyolcszáz szobra, grafikája, festménye látható a tárlaton, ne várjon részletes beszámolót az olvasó ettől a néhány sortól. Annál kevésbé, mert aki a Stúdió 58—68 című kiállítást méltatja, képzőművészetünk jövőjéről és jelenének nagy részéről írhatna: a háromszáz művész közül a legidősebb sem lehet sokkal több negyvenöt évesnél, a legfiatalabb meg éppen közelebb van a húszhoz, mint a harminchoz, nem túlzás tehát azt állítani, hogy most a következő évtizedek leendő mestereivel, jó művészeivel is találkozunk.

A Fiatal Képzőművészek Stúdiója

tíz esztendeje

foglalkozik azokkal az ifjú festőkkel, grafikusokkal és szobrászokkal, akik pályakezdésük első, művészileg-emberileg nehéz éveitől harmincöt esztendős korukig támogatják egymást és élvezik a stúdió támogatását. Ezek a tíz esztendő alatt önálló művészpályájukra bocsátott fiatalok jöttek most el a mai stúdiótagokkal együtt a jubileális kiállításra, hogy bemutassák műveiket.

A stílusoknak, technikáknak, művészi műfajoknak olyan változatossága gyűlt össze a Műcsarnok nagyobb részét jelentő hosszú teremsorokban, amilyet már régen látott a közönség Budapesten. *Segesdi György* mennyezetig nyúló, hatalmas Marx—Engels-emlékművétől (a fővárosban kerül majd felállításra), *Gross Arnold* arasznyi rézkarcáig, *Surcsik János* hatméteres falképétől *Kiss Nagy András* néhány centiméteres ólomszobráig terjed a skála. Ők négyen az *„idősebb"* generációt képviselik a kiállításon: valamennyien túl vannak már egy-két évvel a *„határt"* jelentő harmincöt esztendőn. De a fiatalok is teremről teremre bizonyítják — *Vagyóczky Károly* finom rézkarcaitól *Bálványos Huba* puha litográfiáin át *Gyulai Líviusz* szellemes linóleummetszetéig (hogy ezúttal csak a grafika műfajaiból hozzunk példát), mennyi sokféleséget ad a fiatalok stúdiója.

Fejér Csaba: Portré

A kiállítás rendezői

azt akarták, hogy a tíz évről nyújtott teljes összkép valóban teljes legyen, s előítélet nélkül gyűjtötték össze a kiállításra mindazt az irányzatot, amit ez a generáció képvisel. Csak egyre voltak tekintettel: a színvonalra, A maguk világában nagyon színvonalas hagyományos-naturalisztikus festményektől, a saját világukon belül ugyancsak tehetséggel megkomponált absztrakt alkotásokig mindent felsorakoztattak a kiállítást rendező szervek, hogy a látottak alapján döntsön a közönség és a kritika, a művek mellett és ellen. A közönség valóban reagál is a látottakra, ízlése, elképzelése szerint lelkesedik a nemes, klasszikus örökséget képviselő, modern módon hagyományos festészetért (ilyenre szép példa a hódmezővásárhelyi művészek, *Szalay Ferenc, Fejér Csaba* piktúrája), vagy a művészi ábrázolásról lemondó, inkább díszítő szépségével ható op-art festményekért (melyekből egyebek közt *Fajó János, Bak Imre* küldött néhányat a kiállításra). A két véglet között pedig ezernyi árnyalat, ábrázolásmódbeli, stílusbeli különbség sorakozik. *Lakner László* megrázó képei, amelyek precízen *„természetszerű"* részleteket állítanak megdöbbentően *„természetellenes"*, mély látomások kompozíciójába, *Berki Viola* derűs mesefestményei, amelyek szatirikus kedvességgel teremtenek modern érzéseket, *Kondor Béla* drámákkal teli grafikai lapjai, és *Melocco Miklós* szobrászata, amely látszólagos hagyományossága ellenére is különös víziókban lebeg.

A sokoldalúság azonban önmagában nem érdem.

A lényeg

az, mit tudnak, mit akarnak elmondani az ifjú, s a még ifjabb művészek az alkotások ezernyi hangján, van-e mondanivalójuk számunkra, a világ számára? A tárlat azt bizonyítja, van! És ezért örül a néző a sokféle felfogásnak, *Kokas Ignác* szikár festészetének és *Feledy Gyula* súlyosszép rézkarcainak, *Gy. Molnár István* elvont rézmetszeteinek és *Pásztor Gábor* tömör litográfiáinak, *Asszonyi Tamás* érmeinek, s mindazoknak a műveknek, amelyekről fentebb szó esett, s amelyekről kiválóságuk ellenére most nem eshetett szó.

Nem válhat részletes méltatássá ez a néhány sor a kiállításról, de fontos kritikai megállapítással kell befejeződnie: nem féltheti a magyar képzőművészet jövőjét komolyan, aki a fiatalok kiállítását lá[tja]

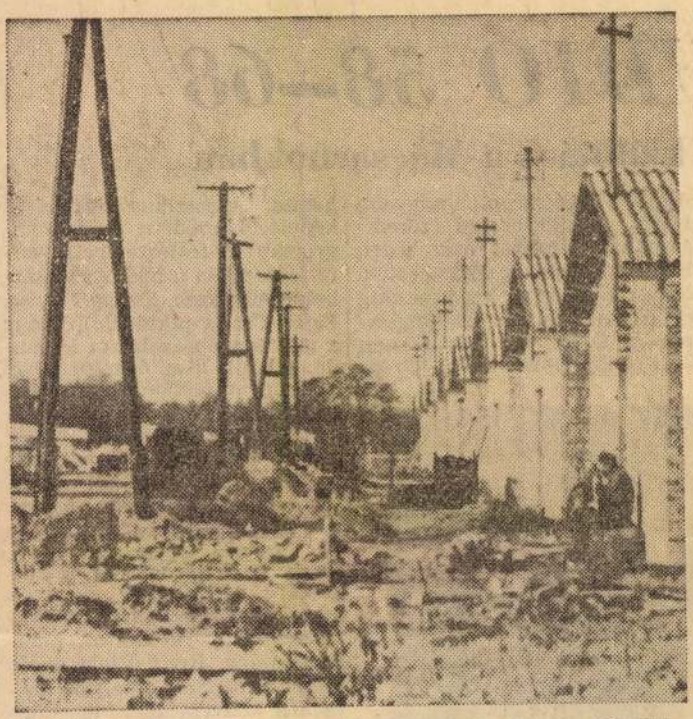

A Monori Állami Gazdaság csévharaszti telepén 28 millió forintos beruházással sertésnevelő és hizlaló épül. Az építkezést 67 augusztusában kezdték és jövő decemberben fejezik be. A telep 10 tenyésztőépületből, három hizlalóból, szociális létesítményekből és külön törpe vízműből fog állni.

Foto: Péterffy

Nyáregyháza, 19

NEHÉ

— Kicsit eltemetve érezzük magunkat. Mennék az első adandó alkalommal. Csakhogy ez az alkalom egyre késik. *Demjén András*, a nyáregyházi posta vezetője törülgeti homlokáról az izzadtságot. Tisztesség ne essék szólván, látszik rajta az ülőmunka, de nem ez zavarja. Kint foga van az időnek, a kis helyiséget azonban katlanná fűti a vaskályha. — Már tíz éve vagyok itt, az isten háta mögött. Nincs semmi, nem járunk össze senkivel. Unalmas. Minek tagadnám?

Felesége idevaló, a tanács szolgálati lakást adott nekik.

●

Az állatorvos, *dr. Dudás Jenő* már nem ilyen mogorva, készségesen válaszol, mesél. Szálas, jó kedélyű. Bőrkabát és hosszú szárú csizma a harci öltözete. Motorját mindenki ismeri a faluban, őt magát

Hosszú, szürke sáv az út...

Fokozatosan korszerűsítik a megye közvilágítását

Vidéki utunkról késő este indultunk haza. Gondolatainkból a gépkocsi vezetője riasztott fel: szidta a közvilágítást. Elavultnak minősítette: fénypacni, sötétség, fénypacni, sötétség. Márpedig... igen, sok minden függ a közvilágítástól. Elsősorban a települések lakóinak vagyon- és életbiztonsága. Másrészt növeli a követelményeket a megye speciális helyzete. Szíve, a főváros, egyúttal az ország szíve is. Testét keresztül-kasul hálózzák a nagy forgalmú főközlekedési utak, melyek mind e szív felé, a centrum felé tartanak. Nem is beszélve a mintegy 3800 kilométert kitevő tanácsi úthálózatról!

Ahol már jó

... tanács tervosztálya kívánalmai szerint, folyamatosan átépíti az országos főközlekedési utakat, munkája befejeztével csak az eredeti, vagy ahogyan szaknyelven mondják, a régi állagnak megfelelő közvilágítást köteles visszaállítani. Nyilvánvaló azonban, hogy egy-egy útvonal korszerűsítésével a közvilágítás korszerűsítését sem mellőzhetik. A közvilágítási hálózat átépítése viszont a tanácsok feladata.

Új lehetőségekkel

Részben a területileg illetékes áramszolgáltató vállalatok segítségével az utóbbi években a megye legfontosabb területein javulást tudott elérni a megyei tanács. Egymillió forintos költséggel kielégítővé vált például a 3-as főközlekedési út aszódi átkelési szakaszának közvilágítása. Szentendre, Vác, Nagykőrös és Cegléd közvetlen központjainak városias közvilágítását nagyrészt saját erőforrásból teremtették meg.

Ez év eleje óta fejlesztési alapjából a megyei tanács segítséget adhat az alsófokú tanácsoknak. A régi balatoni műút érdi átkelési szakaszának közvilágítása már a megyei tanács kétmillió forintos támogatásával korszerűsödött. (A költség fennmaradt részét a KPM és az Elektoroms Művek vállalta.) A Dunakanyar jobb oldalán haladó 11-es főközlekedési út korábban rendezett szakaszain túl, Budakalász és Dunabogdány közvilágításának korszerűsítése most folyik, a Budakalász—Dobogókő közötti 111-es út átépítése és közvilágításának korszerűsítése pedig már befejeződött. Még ebben az évben elkezdődik a vecsési átkelési szakasz átépítése. E munkát a megyei tanács hasonlóképpen jelentős összeggel támogatja.

A városközpont kialakítása, illetve a Mátra—Bükk felé irányuló gépjárműforgalom rohamos növekedése szükségessé tette Gödöllő közvilágításának követelmények szerinti megjavítását is. A megyei tanács félmillió forinttal járult hozzá e feladat megoldásához, azt a törekvést pedig, hogy több fény jusson néhány rosszul megvilágított utcába, 169 ezer forinttal támogatta.

Tervek és forintok

A jövő évi tervek felől is érdeklődtünk. Így tudtuk meg, hogy sor kerül a Pilisvörösvár—tatabányai út közvilágításának korszerűsítésére, s hasonlóképp a Dunakanyar fellendülő üdülőforgalmát szolgálja majd a Pilisszentkereszt—Dobogókő közötti útszakasz közvilágításának fejlesztése.

A Dunakanyar bal oldalán, a Vác irányába futó 2-es számú főközlekedési úton, kiváltképp a dunakeszi átkelőszakasznál, rekonstrukciós gondok nehezítik a nagyobb teljesítményű lámpatestek felsze-

---

Igaz is, egy dologgal még tartozom: Güstrow után elindultunk gyalog észak felé. Csak mentünk-mentünk és úgy gyalogosan az országúton az egész század fogságba esett, tisztestül, konyhástul. Talán semmi közöm hozzá, semmiképpen sem sorolhatom az erényeim közé, mégis nagyon örülök neki: elmúlt a háború és a mi századunk egyszer sem lőtt.

Segesdi György szobrász

A Műcsarnokban rendezett „Stúdió 58-68" c. kiállításon a mennyezetig nyúló hatalmas Marx-Engels emlékműve szerepel, amely a fővárosban kerül majd felállításra. (említve).

Zs. a.: Stúdió 58-68
Fejérmegyei Hírlap 1968. dec. 31.

Szegedi György szobrász
a Műcsarnokban rendezett Fiatalok
Stúdiójának jubileumi kiállítá-
sán szereplő művei.

(L. a.): „Stúdió 58–68"
Magyar Nemzet, 1969. jan. 4.

Segesdi György szobrászmüvész

Részt vett a Képzőművészek Szövetsége által rendezett "Uj müvek" kiállitáson a Műcsarnokban.

c: Stabil – mobil

Kortárs 1971/6 loco. old.

Segesdi György

Pest-Buda egyesítésének századik - 1972-1973-ban elkövetkező - évfordulója alkalmából emlékművet állíthat a fővárosi tanács. Az emlékmű helyének meghatározására a felállításával kapcsolatos térrendezésre - ötlet pályázat formájában - nyolc szobrász - építész párt jelöltek ki. Köztük Segesdi György-Kévés György is részt vesz.

Emlékmű Pest-Buda egyesítésének 100. évfordulójára.

Magyar Hírlap 1971/44 6 old.

Segesdi György

380 x 240 x 160-as Vrómacél „Anyaszája",

amely az ercsi tanárs- és pásztás elé lenül,

– emlitve

Németh Lajos: Reflexiók a XI. Magyar Képzőművészeti Kiállitásról Kritika 1978/6

Kritikák és képek Bp. Corvina 1976.

301. old.

Segesdi György

folytatás az :1:-es sz. céduláról:
/Kalló Viktor/, Paizs László, Segesdi György, /Tóth Valéria/, Veszprémi Imre.
"A többiek" cim alatt szerepelnek:
Berczeller Rezső, Boda Gábor, Borsos Miklós, Csikszentmihályi Róbert, Fekete Tamás, Kéri Ádám, /Kiss K. István/, Kiss Nagy András, Kő Pál, Olcsai Kiss Zoltán, Samu Géza, /Somogyi József/, Szervátiusz Tibor, Vigh Tamás, Vilt Tibor.
"Lovak" cim alatt:/Lovasszobrok/
Györfi Sándor, Martsa István.

Fenti cimü Vadas-beszámolót lásd: Beck Ö. Fülöp nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. május 2o. XXII. évf. 2o. sz. 15. lap.

Szegedi György, szobrászművész
a Művészeti Galériában dec. hónap-
ban a művész műhelykiállítását nyit-
ják meg.

Kulturális magazin
1977. XI. 24. Kossuth, 255 / Szmé

Segesdi György

"Szobrászat 77" cimmel Magyar szobrászati kiállitás nyilt meg a Mücsarnokban. Vadas József: "Változatok a változatlanságban" c. fejezetekre tagolt kritikájában alcimekkel érzékelteti a különböző müvészi szemlélet megnyilvánulását az itt felsorolt müvészeknél.

"Naturalizmus" c. alatt szerepelnek: Beck O. Fülöp, Borbás Tibor, Ferenczy Béni, Marton László, Melocco Miklós, Pátzay Pál, Schaár Erzsébet, ifj. Szabó István, Varga Imre.

"Racionalizmus" cim alatt: Bohus Zoltán, Farkas Ádám, /Grantner Jenő/,

folytatást lásd: a :2:-es sz. cédulán.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. május 2o. XXII. évf. 2o. sz. 13. lap.

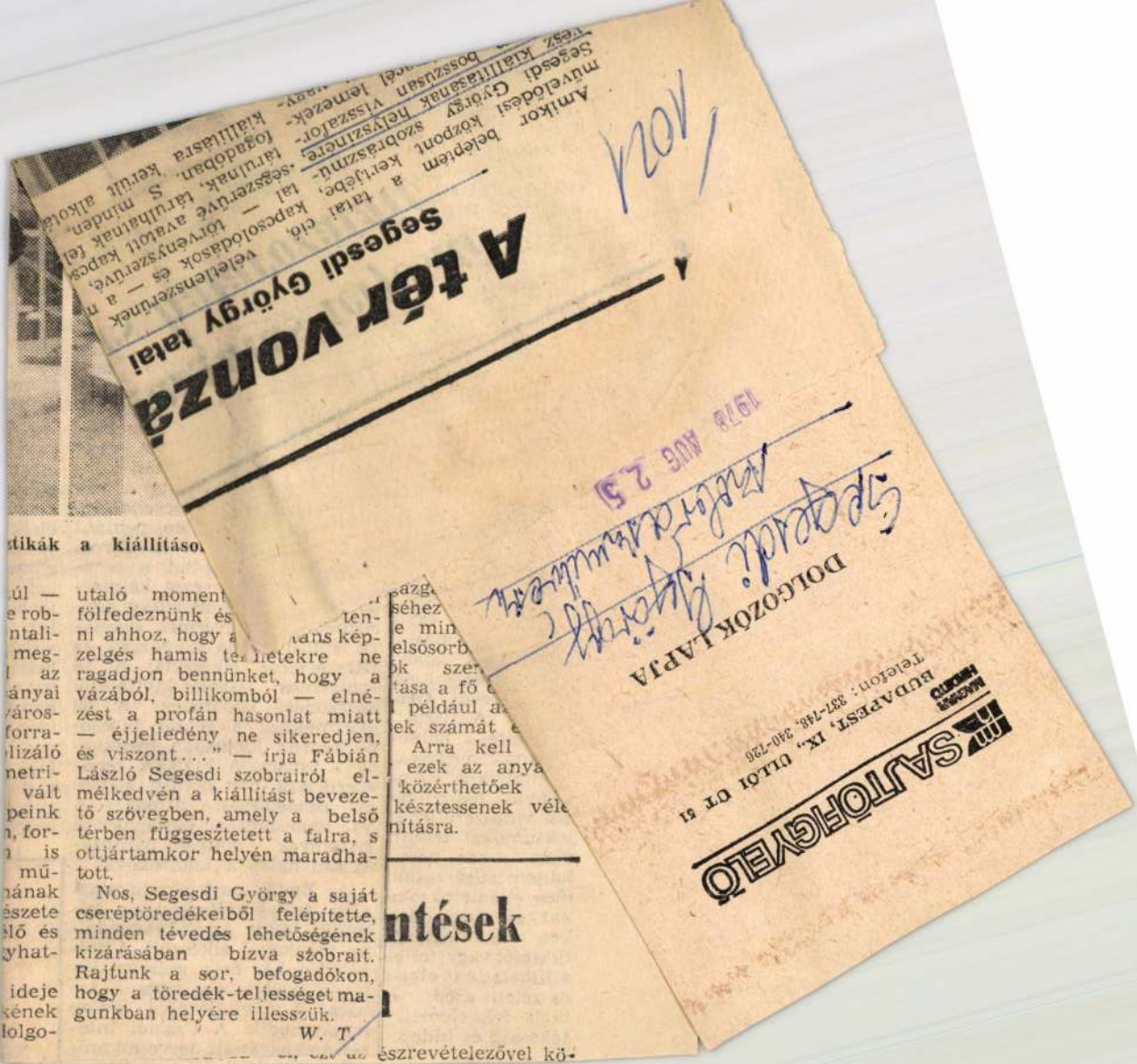

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ULLÓI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
MAGYAR HIRLAP

DOLGOZÓK LAPJA

1978 AUG 25

Segesdi György
Mebrasztuúnek

1024

A tér vonzá

Segesdi György tatai

Amikor beléptem a tatai cíó, véletlenszerűnek
művelődési központ kertjébe, kapcsolódások és — a n
Segesdi György szobrászmű- tal — törvényszerűvé,
vész kiállításának helyszínére, -ségszerűvé avatott kapcs
bosszusan visszafor- tárulnak, tárulhatnak fel
ucsal lemezek- fogadóban. S minden,
kiállításra került alkotá

...tikák a kiállításo...

...úl — utaló moment... ...azg...
...e rob- fölfedeznünk és ... ten- ...séhez
...ntali- ni ahhoz, hogy a ... tans kép- ...e min...
...meg- zelgés hamis te... ...letekre ne ...elsősorb...
...l az ragadjon bennünket, hogy a ...ók szer...
...ányai vázából, billikomból — elné- ...tása a fő ...
...város- zést a profán hasonlat miatt ...l például a...
...forra- — éjjeliedény ne sikeredjen, ...ek számát ...
...lizáló és viszont..." — írja Fábián Arra kell
...netri- László Segesdi szobrairól el- ezek az anya...
...vált mélkedvén a kiállítást bevezetőközérthetőek
...peink tő szövegben, amely a belső készteszenek vél...
...n, for- térben függesztetett a falra, s nításra.
...n is ottjártamkor helyén maradhatott.
...mű- Nos, Segesdi György a saját
...nának cseréptöredékeiből felépítette,
...észete minden tévedés lehetőségének
...lő és kizárásában bízva szobrait.
...yhat- Rajtunk a sor, befogadókon,
...ideje hogy a töredék-teljességet ma-
...kének gunkban helyére illesszük.
...lolgo- W. T.

...ntések

...észrevételezővel kö-

csaknem
dultam: a krom
ből, plexiből és üvegből,
is csupa-csupa nemesen csillogó, már-már a szilárd térhatárokat hazugul meghazudtoló felületű elemekből összeállított plasztikák hanyag szétszórtságban, posztamenseikről leemelten a kis kerti úton és a fűben hevertek. A pillanatnyi technikai zavar — amelyet átrendezés, hurcolkodás, időjárási változások és viszontagságok stb. okozhattak — által okozott esztétikai zavart leküzdve mégiscsak szétnéztem — és a dolgok e véletlenszerű összejátszása révén ismerhettem föl ezeknek a plasztikáknak igazi lényegét. Azt, hogy ezeket a szobrokat fel kell emelni a térbe. No nem, nem a spanyolviaszt találtam fel, csupán azt, hogy e szobrok igazi, életet adó hatókörzete: a tér.

Struktúrák, izgalmas bonyolult rendszerek, egymással válaszolgató, egymásba kapcsolódó, egymást megtörő, átszakító sík lapok szervezéséből építkezik a teret indukáló erő Segesdi György plasztikáiban. A tiszta nonfiguráció vezérelte a művészt e kollekciójának megalkotásakor, de a geometrikus elemek összeállításával, összeillesztésével mégis valószerűtlenül élethű objektumokat teremtett. Élethűeket — de nem utánzásban, hanem sugárzásban, hatásban; éles ellentétpárokat, simulásokat és símogatásokat, töréseket és megtorpanásokat és lüktető; vagy felfelé törő, megállíthatatlan élet-fejlődést, az összetett szép egyszerűségét tárja fel, elemzi, tükrözi. Játékosság és hideg, mérnöki rá-

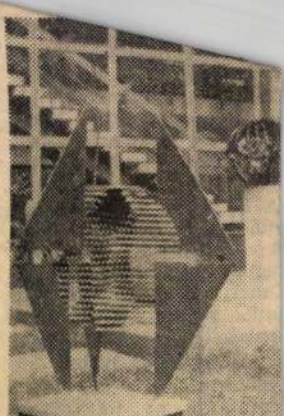

Térplasz

a kisplasztika-jellegen
magában hordozza, szint
banásszerűen a monume
tás-igényt. (Erre szép és
egyező példa, az ezze
együttessel rokon tatat
köztéren, az újvárosi
központban felállított,
dalmi lángot szimbo
szobra.) Ha egyre geo
kusabbá, sablonosabbá
élettereink, új lakótele
monotonizált terei ilye
mában és szellemiségbe
korszerű, monumentális
alkotásokkal gyarapod
jelen évtizedeink műv
hű, szemléletet alakító,
maradandó nyomot hag
na.

„Ha igaz is, hogy jó
csupán az egész törmelé
összeillesztgetésein

Segesdi György, szobrászművész

Munkásábrázolás a mai képzőművészetben:

Prométheusok, Ikaruszok fesztegettek a nagy kérdéseket, amit a világ megismerésének megnőtt lehetősége és felelőssége jelent. – A művész munkáiból áradt az erőnek, örömnek, vagy a szorongásnak a tudata.

Dolgozók Lapja, 1978. ápr. 30.

Segesdi György, szobrász

Tatán kiállítása nyílt meg.

22.

— Hír

Nincsabadsán Bp. 1978 aug. 20.

Segesdi György

Segesdi György plasztikáit az
MNG-Műhelyben mutatta be.

—: Kiállítási naptár
Művészet, 1977. december - 48 lap.

Segesdi György, szobrászművész

a Magyar Nemzeti Galéria „Műhely" c. kiállításán a művész alkatásának nemcsak a maketjét, a modelljét is láthatjuk: az 1978-as szegedi árvíz emlékére készült emlékmű (említve), amelyik vályadíjat nyert.

Művészeti Magazin.

1978. I. 10. Televízió 21.35

Segesdy György

ÁRRVÍZI EMLÉKMŰVET KÉSZÍT Segesdy György Munkácsy-díjas szobrászművész az 1879. évi nagy szegedi árvíz századik évfordulójára. A város újjáépítését, Szeged és a Tisza hagyományos kapcsolatait szimbolizáló emlékművet 1979. március elsején avatják fel.

Magyar Hirlap 1977/186/10

Segesdi György

Segesdi György készítette a szegedi Árvízi emlék tervet.

Székely András: Segesdi György kiállítása.
Új Tükör, 1978. január 15 - 3 lap.

Segesdi György

Segesdi György figurális szobrait,
konstruktív életérű plasztikáit
a Magyar Nemzeti Galériában
mutatták be.

Székely András: Segesdi György kiállítása.
Új Tükör, 1978. január 15 — 3. lap.

Segesdi György

„Marx-Engels emlékmű" 1971.
Gránit 320 cm. Bp.
72. kép

Kritikák és képek Corvina Bp.1976.

Segesdy György szobrász

□ FÉNER TAMÁS fotókiállítását a Magyar Munkásmozgalmi Múzeumban — a Budavári Palota B-épületében — Segesdy György szobrászművész nyitja meg holnap.

2.

□ Fényes Tamás

Esti Hírlap Bp. 1978 febr. 16

Segerdi György

„Tanács Zóstársunkyi emlékmű"

1961. Vörösrét 220 cm Ugyed.

57. Zép

Kritikák és képek Corvina Bp.1976.

Segesdi György, szobrász

L: Vitt Tibor

Aradi N.: Szobor és történelem 15.

Népszabadság, Bp. 1978 ápr. 3.

Segesdy György

SEGESDI GYÖRGY, Munkácsy-díjas, érdemes művész legújabb alkotásaiból nyitottak szombaton kiállítást Tatán, a Komárom megyei művelődési központ szabadtéri szoborkertjében. A tárlaton a művész készülő szobrainak, térplasztikáinak előzetes, kisebb méretű modelljeit mutatják be.

Magyar

Segesdi György

A Fiatal Művészek Klubjában Barabás Márton festőművész kiállitása december 16-tól,
a Helikon Galériában Vidéki Brigitta festőművész kiállitása december 15-től,
a Nemzeti Galériában Segesdi György szobrász kiállitása december 2o-tól,
a Műcsarnokban Blaskó János festőművész kiállitása december 22.-től,
Ugyancsak a Műcsarnokban Tamássi Zoltán grafikus kiállitása december 22.-től,
a Fényes Adolf Teremben Léderer Tamás szobrász kiállitása december 22.-től tart nyitva.
a Szoboszlói Galériában Nádler István festőművész kiállitása december 31.-ig,
a Hazafias Népfront Klubjában Beck Judit festőművész kiállitása december 29.-ig tekinthető meg. Élet és Irodalom, Bp. 1977. dec. 17. XXI. évf. 51. sz. 8. lap.

Segesdi György szobrászmüvész

"Dijak, kitüntetések - 1973" cimmel közli a lap, hogy a müvész a Magyar Népköztársaság Érdemes Müvésze cimet kapta.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. ápr. 7.
XVII. évf. 14. sz. 2. lap.

Segesdy György

A Mücsarnok magyar képtárlatán szerepelt Segesdy György, Kovács Ferenc, Borsos Miklós és Vigh Tamás szobrai, Szőnyi István, Ferenczy Noémi alkotásai.

Magyar Hirlap 1969.2.évf.261/9

Segesdi György

A bpesti nemzetközi szobrásztalálkozó munkái szesepettek.

Bojár Iván: Nemzetközi szobrásztalálkozó Bpesten.

Dolgozók Lapja, Komárom, 1971. nov. 14.

Segesdi György

Fővárosunkban rendezett nemzetközi szobrásztalálkozón munkái szerepeltek.

Bajár Iván: Nemzetközi szobrásztalálkozó. Bpesten

Kisalföld, 1971. nov. 14.

Segesdi György

az Országház mellett épült fel az
új Kereskedelmi Kamra melynek az
I. emeleti büfé terem krómacél oszlo-
pait formálta meg. (említve)

Képes Krónika
1973. febr. 24. TV. 18.24/11/K Gyné

Segesdi György szobrászművész

Farkas ádám szobrászművész kiállítását nyitja meg a Műcsarnak kamaratermében 1973. júl. 13.-án.

Meglúzó

1973. júl. 13.

Segesdi

A Műcsarnokban rendezett „Új művek" című kiállítása munkái szerepeltek.

Miklós Pál: Új művek – régi viták.

Társadalmi Szemle, 1971. (?) 5.

Segesdi

Tanácsköztársasági emlékmü
Szeged,196o

Aragadozó madárra rálépő allegorikus mőalak az adot
helyem a porba hullott"szegedi gondolatra" utal.

Aradi Nóra:A szocialista képzőművészet jelképei
Kossuth Könyvkiadó/Corvina kiadó 1974

199.o.

Segesdi szobrászművész

a Moszkvában nemrég megnyílt magyar szobrászművészeti kiállításon szerepelt alkotása.

„Fidel Castro" c. (említve)

Igor Gvetlov: Magyar szobrászművészet Moszkvában.

Tolna m. Népújság, 1973. ápr. 3.

Segesdi György, szobrán

megemlítve

Arthur Tivadar: A szabadság emlékművei

Népszabadság, Bp. 1977. ápr. 3.

20.

Segesdi György

Kiállítás nyílt okt. 21-én Mai Magyar Kisplasztikai Kiállítás ummel Debrecenben. Látjuk az T. biennálén szerepelt műveso művét

Hajdu-Bihari Napló, 1976. okt. 22

Segesdi György Munkácsy-díjas szobrászművész: Kompozíció a madarakkal című szobrát nagyon sokan megnézik.

Szabad Föld, 1946. szept. 12.

nem ez az igazi harcsa-
Csónakkal kellene menni,
a langó előtt leállni és
góval csalogatni a har-
Ez eredményesebb mód-
enne.
Majd reggel eldöntjük,
az időjárás is határoz —
odott az este Paska.
n ellenkeztem. Hiába vi-
znék vele, úgysem lehet
belátásra bírni. Magamban
elhatároztam, hogy nem
vele egész nap kuka em-
hódján azért, hogy horogra
on egy arasznyi törpehar-
Ha nem lesz kapás, hátra-
ünk az erdőbe. Kicsoma-
k az ennivalót és beszél-
ak. Nekem jobban esik a
lgetés, mint a meddő pe-
.

SSACSKÁN bejártam a
yéket. A türelem megfo-
kozott. Régen a botok mel-
lenne helyünk, én meg itt
kálok egyszerű szent gyer-
korom romjain. Most nem
le annyira a figyelmemet
rnyék, mint máskor. Álmos
ok. Magamban már bosz-
kodni is kezdtem, hogy
t is jöttem én most erre?
ét ismerős ballagott föl a
t irányába. Az utcaszöglet-
összetalálkoztunk.
Hát te — kérdezett rám
smerős idős asszony.
Nézelődök. Hová mennek?
A piacra
gyerünk. Üljenek be.
SKÁÉK HÁZA előtt so-
álltak az utcaajtóban. Ko-
reggel szokatlan a szomszé-
ni.
— Paska? — kérdezem tőlük.
— Most vitte el a mentő — mondták az asszonyok.
Annyira meglepődtem, hogy hirtelen nem is tudtam kérdezni, válaszolni. Megnyitottam a kaput, de az zárva volt.
Miért vitték el? — fordultam a sokadalom felé.
— Nem volt észön, a szíve összezavarodott — világosított fel egy idősebb ember.
— Lila is vót, akár a cékla — egészítette ki az egyik asszony.
— Hová vitték?
— Nem mondták. A felesége ment vele.
— A fia, Tóni, itthon van?
— Nincs az, oda van valahun külföldön.
Nézelődtem, ijedten, dermedten. Paskának a szíve összezavarodott? Alig múlt ötven, aztán sohasem dohányzott, nem ivott, jámbor természetű olyannyira, hogy még a földrengés se hozza ki a sodrából. A vízvezetékek, meg a csatornacsövek nem beszélnek, nem ütnek, nem gonoszkodnak és nem okoznak mérget, mint az ember. Paska úgy értette a mesterséget, hogy abba nem zavarodhatott bele semmije.
— A Tóni miatt biztosan — folytatta a férfi —, nem akar hazagyünni.. Mintha azt írta vóna.
— Ezért kő taníttatni üket — kárált bele egy folyton mozgó, járkáló öregasszony.

Szegedi György

A „fényes szelek nemzedéke" a népi kollégiumok egykori növendékeit éleszti. A népi kollégiumi képzőművészek köré tartozott a művész is.

Horváth György: Fényes szelek nemzedéke. Tükör, Budapest, 1976. dec. 12.

Ségesdi [György], nobrász

L.: Ék S.

Aradi N.: Harminc ....

7.

Népszabadság, Bp. 1976. júl. 3.

SEGESDY GYORGY, szobrasz

A festoi anyaghoz rokon szemléletu szobrok társulnak.
SEGESDY GYORGY szinnel mozgatott kristályai a környezet tovább-teremtő "részecske-gyorsitója", eszmélésunkig ér, fölismerésekkel gazdagit. 372.old

LOSONCZI MIKLÓS: Művésztelep 72'.A XV.Soproni ünnepi hetek képzőművészeti kiállitása 371.old

Soproni Szemle, Helytörténeti folyóirat, XXVI.évf. 1972. 4.szam

Segedi György

1024

Stúdió 58–68

Fiatalok kiállítása a Műcsarnokban

Háromszáz művesz csaknem nyolcszáz szobra, grafikája, festménye látható a tárlaton, ne várjon részletes beszámolót az olvasó ettől a néhany sortól. Annál kevésbé, mert aki a Stúdió 58—68 című kiállítást méltatja, képzőművészetünk jövőjéről és jelenének nagy részéről írhatna: a háromszáz művész közül a legidősebb sem lehet sokkal több negyvenöt évesnél, a legfiatalabb meg éppen közelebb van a húszhoz, mint a harminchoz, nem túlzás tehát azt állítani, hogy most a következő évtizedek leendő mestereivel, jó művészeivel is találkozunk.

— Fejér Csaba: PORTRÉ

A Fiatal Képzőművészek Stúdiója tíz esztendeje foglalkozik azokkal az ifjú festőkkel, grafikusokkal és szobrászokkal, akik pályakezdésük első, művészileg-emberileg nehéz éveitől harmincöt esztendős korukig támogatják egymást és élvezik a stúdió támogatását. Ezek a tíz esztendő alatt önálló művészpályájukra bocsátott fiatalok jöttek most el a mai stúdió-tagokkal együtt a jubiláris kiállításra, hogy bemutassák műveiket.

A stílusoknak, technikáknak, művészi műfajoknak olyan változatossága gyűlt össze a Műcsarnok nagyobb részét jelentő hosszú teremsarokban, amilyet már régen látott a közönség Budapesten. Segesdi György mennyezetig nyúló hatalmas Marx—Engels emlékművétől (a fővárosban kerülnek majd felállításra) Gross Arnold arasznyi rézkarcáig, Szurcsik János hatméteres falképétől Kiss Nagy András néhány centiméteres ólomszobráig terjed a skála. Ők négyen az „idősebb" generációt képviselik a kiállításon: valamennyien túl vannak már egykét évvel a „határt" jelentő harmincöt esztendőn. De a fiatalok is teremről teremre bizonyítják — Vagyóczky Károly finom rézkarcaitól Bálványos Huba puha litográfiáin át Gyulai Liviusz szellemes linoleummetszetéig (hogy ezúttal csak a grafika műfajaiból hozzunk példát), mennyi sokféleséget ad a fiatalok stúdiója.

A kiállítás rendezői azt akarták, hogy a tíz évről nyújtott teljes összkép valóban teljes legyen, s előítélet nélkül gyűjtötték össze a kiállításra mindazt az irányzatot, amit ez a generáció képvisel. Csak egyre voltak tekintettel: a színvonalra. A maguk világában nagyon színvonalas hagyományos-naturalisztikus festményektől a saját világukon belül ugyancsak tehetséggel megkomponált absztrakt alkotásokig mindent felsorakoztattak a kiállítást rendező szervek, hogy a látottak alapján döntsön a közönség és a kritika, a művek mellett és ellen. A közönség valóban reagál is a látottakra, ízlése, elképzelése szerint lelkesedik a nemes, klasszikus örökséget képviselő, modern módon hagyományos festészetért (ilyenre szép példa a hódmezővásárhelyi művészek, Szalay Ferenc, Fejér Csaba piktúrája), vagy a művészi ábrázolásról lemondó, inkább díszítő szépségével ható op-art festmények (amelyekből egyebek közt Fajó János, Bak Imre küldött néhányat a kiállításra). A két véglet között pedig ezernyi árnyalat, ábrázolásmódbeli, stílusbeli különbség sorakozik. Lakner László megrázó képei, amelyek precízen „természetszerű" részleteket állítanak megdöbbentően „természetellenes", mély látomások kompozíciójába, Berki Viola derűs mese-festményei, amelyek szatirikus kedvességgel teremtenek modern érzéseket, Kondor Béla drámákkal teli grafikai lapjai, és Melocco Miklós szobrászata, amely látszólagos hagyományossága ellenére is különös víziókban lebeg.

A sokoldalúság azonban önmagában nem érdem. A lényeg az, mit tudnak, mit akarnak elmondani az ifjú s a még ifjabb művészek az alkotások ezernyi hangján, van-e mondanivalójuk számunkra, a világ számára? A tárlat azt bizonyítja, van! És ezért örül a nézö a sokféle felfogásnak. Kokas Ignác szikár festészetének és Feledy Gyula súlyos-szép rézkarcainak, Gy. Molnár István elvont rézmetszeteinek és Pásztor Gábor tömör litográfiáinak, Asszonyi Tamás érmeink, s mindazoknak a műveknek, amelyekről fentebb szó esett, s amelyekről kiválóságuk ellenére most nem eshetett szó. **Zs. A.**

Az ünnepek sem egyformák

A SELYPI CUKORGYÁRBAN AZ ÜNNEPEKRE IS „NYITVA HAGYTÁK" A KAPUT, KARÁCSONYKOR SEM LESZ PIHENÉS, MERT — HAGYOMÁNY EZ AZ IPARBAN — NEM LEHET MEGÁLLÁS ADDIG, AMÍG A RÉPÁBÓL TART. EGYBEFOLYNAK A NAPOK, LÁTSZÓLAG SEMMI KÜLÖNBSÉG KÖZÖTTÜK: EZ AZ ÉJSZAKÁS MŰSZAK VALÓSZÍNŰLEG UGYANÚGY MÚLIK MAJD EL, MINT AZ ELŐTTE LEVŐ, VAGY ÉPPENSÉGGEL A KÖVETKEZŐ.

— Így igaz ez — erősíti meg találgatásunkat *Oláh János*, a diffúziós berendezés egyik előmunkása —, de azért nem merném én azt mondadani, hogy ez is nyolc óra, meg az is annyi. Már a mostaninak is hangulata van, a holnapinak pedig még valamilyen varázslata is... Merthogy nem először kerül rám ilyenkor a sor, tavaly is a gyárban töltöttem a karácsony éjszakáját. Mondhatom, úgy tűnik, mintha megváltoznának az emberek: csendesebbek, komolyabbak, kicsit álmodozók is. Legtöbbjük a családra gondol, a feldíszített fára, a rokonokra, az ismerősökre s kicsit vágyakozva az eltűnt ifjúkorra. De azért ne sajnáljon minket senki — fűzi hozzá hirtelen fordulattal —, úgy jövünk már mi ide valamennyien, hogy odahaza megültük az ünnepek nyitányát, gyerekkel, asszonnyal, testvérrel együtt örültünk a kölcsönös meglepetésnek! Meg aztán itt a gyárban is látjuk a cifra fenyőt, amelyre a magunk készítette cukrot aggatták a váltótársak minden üzemben...

Elveszett karácsonyt keresek a Zagyva partján, de amerre csak kérdezősködöm, mindenütt — megtalált ünnepről beszélnek.

— Délután hazaviszem a kislányunknak szánt szakszervezeti ajándékot, holnap odateszem a magunké mellé, az építőjátékhoz, a fa alá. Aztán szólok a kis Katinak s a férjemmel együtt várom, figyelem a hatást, élvezem a gyerek boldogságát. Így kezdem később a műszakot — sorolja a kiszerelőknél dolgozó *Nyitrai Istvánné*. — Holnapután pedig Katika születésnapját, a páromnak pedig a névnapját köszöntjük. Minden napra jut valami, ami az előző műszak fáradságát kiveszi belőlem.

— Nem tagadom, hogy a fenyő alól, a háromesztendős Csabika mellől kicsit nehéz lesz elszakadnom — vallja a barátnője, egy másik fiatalasszony, *Juhász Ferencné* —, de vigasztal: mire felébred a kisfiú szek uram.

Lenn a kazánházban, *Juhász Antal* főfűtő kedélyesen magyarázza, hogy — ha nem is egészen egymás közelébe, de — az asszonnyal lesz a következő műszakban is, mert ők mindig együtt dolgoznak. Üzemi karácsonyfájuk körül pedig a pakúra lobogása helyettesíti a parányi gyertyákat s izzó szén szórja majd a szikrát a csillagszórók helyett, amikor csak dobnak a tűzre... Bizonyára kellemesen telik az idő most is, amíg 240 mázsa pakurát, meg hal és fél vagon szenet felöntenek, megeszegetik a jó meleg ben az otthonról hozott „disznóságot" s ha reggelre még a hó is esik, fehérrel takarja körös-körül a tájat, igazán csodálatos karácsonyon koccinthatnak váltás után a műszakbeli Istvánokkal, Jánosokkal! Délben meg a felnőtt s ilyenkor haza látogató gyerekkel.

Álmosító dohogásban üdvözöljük a segítségül hívott 120 nyugdíjas egyikét, *Tóth Mihályt*. Az öreg mosolyogva mondja, hogy ha neheztelne a mostani ünnep miatt, bizony nem vállalta volna a további szolgálatot, otthon pihengetne inkább. Sok év óta azonban megszokta a cukorgyári rendet, természetesnek veszi, ha olykor éppen őt rendelik a karácsony éjszakai műszakba is.

AZ ÚSZTATÓKON SZAKADATLANUL ÁRAMLIK A RÉPA, TEMPÓT DIKTÁL AZ UDVARON ÉS BENN AZ ÜZEMEKBEN. SELYPRE UGYANÚGY KÖSZÖNTÖTT A KARÁCSONY MOST IS, MINT HÁROMNEGYED SZÁZADA MINDIG. ITT, A ZAGYVA PARTJÁN ILYENEK AZ ÜNNEPEK...

Gy. Gy.

Módosítanak néhány közgazdasági szabályzót

Az új irányítási rendszer pénzügyi-gazdasági szabályozóinak kidolgozásakor gyakorlati okokból gyakran kellett kivételeket tenni s egyes iparágaknak, vállalatoknak különféle kedvezményeket nyújtani. (Minden tizedik vállalat valamilyen formában kedvezményezett helyzetben van.) Az 1968. évi vállalati eredmények és a szabályozók elemzése arról tájékoztatott, hogy egyik-másik szabályozó hatása a vártnál gyengébb s hogy az általános szabályozók alóli kivételek, a különféle kedvezmények számos esetben indokolatlan előnyöket biztosítottak. E tapasztalatok alapján 1969. január 1-én olyan — a gazdaságirányítási rendszer alapelveivel összhangban lévő s az általános mot növelték. (Nem véletlen, hogy a termelékenység nem emelkedett jelentősen). Az új intézkedés viszont a termelékenységet javító és a bérszínvonalat növelő vállalatok pozícióit javítja: ugyanis a tényleges bérszínvonalat, illetve bérköltséget kell elszámolni s a magasabb bérszínvonal a részesedési alap arányát növeli. (Félreértések el-

Segesdi György szobrász

Segesdi György

A Magyar Nemzeti Galéria kiállítássorozatot indított Műhely címmel. Az Esti Hírlap minden alkalommal tájékoztatást ad ezekről a tárlatokról. Holnaptól *Segesdi György* szobrászművész munkáival ismerkedhet meg a nézö, a Galéria D-épületének III. emeletén.

Mezei Ottó művészettörténész, a tárlat rendezője mondja:

— Segesdi György 1954-ben kapott diplomát a Képzőművészeti Főiskola szobrász szakán. Nem sorolható egyik irányzathoz sem, a figurális szobrászatnak és a konstruktív ihletésű plasztikának egyaránt kiváló, itthon és külföldön elismert művelője. A hagyományos szobrászi megjelenítés, s újabban az anyag és a technika széles körű lehetőségei foglalkoztatják. E kiállítás a művész újabb törekvéseivel ismertet meg. Néhány kisebb méretű műanyag plasztikájában — korábbi munkájának folytatásaként — a testek áthatása, s az így támadt új plasztikai forma foglalkoztatja. A bemutató java anyaga az 1879-es szegedi árvíz centenáriumára tervezett emlékmű kialakulásának fázisait szemlélteti. A színes egyedi grafikák eredetileg nem előzetes vázlatoknak készültek; évekkel korábban, a folyamatos munka termékeiként kerültek ki a művész keze alól, s egy-egy elemi motívum, elsősorban a párhuzamos egyenesek és körívek összekapcsolásának néhány lehetőségét rögzítik. A vonalak elferdítése és takarása a térbeliség illúzióját kelti.

— Az emlékműtervezet e grafikák letisztult összegezéséből született. A 11 méter magasra tervezett rozsdamentes acél emlékmű végső fokon nem absztrakt plasztika, hanem emblematikus jelkép, egy város tragikus pusztulásának, hullámsírba süllyedésének és győzelmes újjászületésének hatalmas szimbóluma.

A tárlat 1978. január 8-ig tekinthető meg.

— : Segesdi György

Esti Hírlap

amerikai
tárgyalások

ARGUS

Internationaler Argus der Presse AG, 8030 Zürich, Postfach, Tel. 01 34 49 37. Argus International de la Presse SA, 1228 Plan-les-Ouates/Genève, Case postale, Tél. 022 71 26 62. Weitere Angaben über untenstehendes Organ/précisions supplémentaires sur la publication mentionnée ci-dessous: Argus-Media-Information Tel. 01 34 49 37

1021

Luzerner Neueste Nachrichten
Luzern (CH)
Aufl. 60 752

5.Nov. 1975

Dreissig Jahre Kunst in zehn sozialistischen Ländern

Die «siegreichen Jahre» entpolitisierten die Kunst

-zr- Im Ostberliner Alten Museum wird zurzeit (bis Ende Dezember) die internationale Kunstausstellung «30 siegreiche Jahre» gezeigt. Der Besucher wird mit etwa 1250 Werken der Malerei, Graphik und Bildhauerei konfrontiert, die aus zehn Ländern stammen — Ländern, die beanspruchen, eine sozialistische Gesellschaftsform zu realisieren (Volksrepublik Bulgarien, Ungarische Volksrepublik, Demokratische Republik Vietnam, Deutsche Demokratische Republik, Republik Kuba, Mongolische Volksrepublik, Sozialistische Republik Rumänien, Tschechoslowakische Sozialistische Republik, Union der Sozialistischen Sowjetrepubliken).

Arnost Paderlik (CSSR): Bild der Kriegszeit. 1943

Die Vielfalt künstlerischer Produktion ist leider nach keinem andern Gesichtspunkt als dem des Herkunftlandes geordnet, trotz des Anspruchs, innerhalb der Gesamtschau speziell eine Retrospektive in die Zeit des Kampfs gegen den deutschen Faschismus zu geben. Bei der Betrachtung inhaltlicher Komponenten, wie sie sich in der Thematik gerade der Retrospektive ankünden, lassen sich recht deutlich zwei Tendenzen feststellen, wobei wir uns hierbei vorderhand auf die osteuropäischen Ausstellerländer zu beschränken haben.

Faschismus und Aufbau

Die erste dieser Tendenzen zeigt sich in dem der Retrospektive gewidmeten Problemkreis: die Auseinandersetzung mit Faschismus und Krieg und mit dem Aufbau bzw. der Befestigung des Sozialismus. Hier zeigen sich die Kunst, besser: die Künstler kämpferisch. Sie leisten Beiträge zur Agitation. Daher sind die graphischen Arbeiten sehr zahlreich, die der Aktualität durch Verbreitung als Zeitungsillustrationen, Plakate gerecht werden können. Solche Werke aus den dreissiger, vierziger und frühen fünfziger Jahren erweisen sich als Niederschlag der Realität und als Auseinandersetzung mit ihr, was die erkennende Durchdringung gesellschaftlicher Wirklichkeit mit einschliesst. Das drückt sich beispielsweise aus in der auch hierzulande bekanntgewordenen Photomontage von John Heartfield «Krieg und Leichen, die Hoffnung der Reichen» von 1932 oder im «Bild der Kriegszeit» von Arnost Paderlík (CSSR, 1943).

Bei solchen und ähnlichen Arbeiten, die ausgesprochen politischen Inhalten gewidmet sind, ist es nicht sachgemäss, ausschliesslich formale Kriterien der bei uns üblichen Kunstbetrachtung anzulegen. Hier zählen hauptsächlich die Inhalte, denen sich die künstlerische Form eindeutig unterordnet, nämlich Partisanenkampf, Hungersnot, faschistischer Terror, Kriegerwitwen, internationale Verflechtung des Kapitals, Kriegsrüstung u.a.m.

Die neuen Herrscher

Nur mittels formaler Kriterien sind im allgemeinen auch die Werke neueren Datums nicht zu verstehen, in denen sich die zweite der genannten Haupttendenzen verdeutlicht. Weiterhin ist die inhaltliche Betrachtung erforderlich, welche nicht ohne Einbezug der gesellschaftlichen Entwicklungen auskommen kann. An die Stelle von früherer Abwehr des lebensbedrohenden äusseren Feindes tritt die zunehmende Konsolidierung der inneren sozialistischen Verhältnisse. Oekonomische Analysen bringen jedoch den Sachverhalt ans Licht, dass in den RGW-Ländern (Rat für gegenseitige Wirtschaftshilfe) ab Ende der fünfziger Jahre in immer grösserem Umfang wieder marktwirtschaftliche und damit kapitalistische Mechanismen, das heisst Aushöhlung und letztlich Verunmöglichung des gesellschaftlich-ökonomischen Plans vorangetrieben werden. Dieser Umstand geht einher mit der Konstituierung einer neuen herrschenden Klasse, die übrigens allemal kein Interesse an der — auch künstlerischen — Erhellung dieser Klassenherrschaft haben kann.

Hier ist nicht der Ort, sich über das Verhältnis von ökonomischer Entwicklung und den Bewegungen im Bereich der Kunst auszulassen. Für jeden kritischen Besucher der Ausstellung «30 siegreiche Jahre» zeigt sich jedoch, dass (parallel zu den gesellschaftlich-ökonomischen Wandlungen) ein Wandel auch in der Kunst der sich als sozialistisch verstehenden Ostblockstaaten vollzogen hat. Es ist aber eine fast durchgehende Entpolitisierung in der künstlerischen Darstellung zu bemerken. Dies geschieht erstens in der Weise, dass man völlig apolitische Themen aufgreift — es lässt sich beispielsweise geradezu ein Trend «retour à la nature» feststellen. Zweitens werden zwar ursprünglich politische Motive aufgenommen; sie werden jedoch in so verallgemeinerter Form dargestellt, dass keine konkrete Aussage mehr abzuleiten ist. So zeigt sich der DDR-Maler Willi Sitte unter dem Titel «Jeder Mensch hat das Recht auf Leben und Freiheit» (übrigens eine Forderung bürgerlicher Revolutionäre) in der Lage, sowohl Probleme der Wissenschaft wie vietnamesische Kinder, Maschinenwerker als auch tote Faschisten, einen Geschundenen am Kreuz ebenso wie einen Fallschirmspringer auf demselben Triptychon zu vereinigen. Oder aber es wird versucht, mit Mitteln der Kunst den Klassikern des Sozialismus gerecht zu werden; so lässt György Segesdi (Ungarn, 1975) Marx und Engels in geschweisstem Stahlblech erstarrt einherschreiten — für eine Widmung ein bisschen zu wenig, und für eine konkrete

«Er hat mir keine Gelegenheit dazu gegeben. Die Entscheidung, Villegas hereinzulassen, wurde in Paris getroffen, sagte er. Er sagte auch, warum die Genehmigung erteilt wurde, sei nicht seine Angelegenheit, und meine auch nicht. Uebrigens riet er mir, darüber keine Spekulationen anzustellen oder sie zu diskutieren — kurz, nicht das zu tun, was wir jetzt tun.»

Sie tat den Einwand mit einer Handbewegung ab. «Mit anderen Worten, all das Zeug über Urlaub und Gesundheit ist bloss die Formel, die zu benutzen ihm Paris aufgetragen hat.»

«Wahrscheinlich. Wenn Villegas irgendein gesundheitliches Problem hätte, dem durch einen Klimawechsel dieser Art abgeholfen werden könnte, hätte er innerhalb Mexikos irgendwo andershin gehen können. Die haben dort jede Sorte Klima.»

«Also will Paris ihn aus irgendeinem anderen Grund hier haben?»

«So sieht es aus.»

Sie legte ihr Handtuch hin. «Willst du nicht fragen?»

«Fragen?»

«Welchen denkbaren Nutzen könnte Villegas hier — oder, was das betrifft, sonst irgendwo — für Paris haben?»

«Da du offenkundig eine Antwort darauf zu haben glaubst, werde ich also fragen. Aber was meinst du mit Paris? Den Quai d'Orsay, den Minister für überseeische Departements und Territorien, den Ministerpräsidenten, den Präsidenten?»

«Drollig zu sein hat dir noch nie gestanden, Ernesto, weil du aber fragst, eher schon den Minister für Wirtschaft und Finanzen — möglicherweise. Aber aus der Art, wie Gillon mit dir geredet hat, und aus einigen Dingen, die er sagte, würde ich schliessen, dass im Augenblick S-dec diese Geschichte handhabt.»

Ich seufzte.

«S-dec — SDEC. Service de Documentation Extérieure.» Sie machte eine leicht obszöne Geste, die auf der Insel gemeinhin zur Abwehr des bösen Blicks benutzt wird. «Geheimdienst.»

«Ach der.»

«Ja, der. Er braucht einen Erfolg. Du erinnerst dich an den Ben-Barka-Skandal — ich habe dir den Artikel darüber im Paris-Match gezeigt.»

«Ich erinnere mich.»

«Natürlich tust du das. Und das tut auch jeder andere. Armer Es-dec! Von diesen brutalen Korsen hat er sich schon vor langer Zeit getrennt, zumindest behauptet er das. Er ist reformiert und reorganisiert und von der Armee übernommen worden. Er kidnappt und foltert und mordet nicht mehr. Er ist reinen Herzens. Aber noch immer liebt ihn keiner, weil keiner so recht daran glaubt. Er braucht einen glänzenden Coup, der seinem neuen Image zugute kommt. Wenn das erst einmal gefestigt ist, spielt es keine Rolle mehr, ob er geliebt wird oder nicht. Er wird noch immer gefürchtet sein, aber er wird wieder als verantwortungsbewusster und effizienter Geheimdienst gelten, d
Ehre Frankreichs hochhält.

Ich seufzte wieder, dies
lauter. «Elisabeth, ich hab
ste Idee, wovon du redest.»

«Du meinst, was S-dec
tun hat? Sicher hat er, da
kundig. Letztlich hoffen sie, ihn zu kontrollieren. Aber das können sie noch nicht. Die DST hasst den S-dec — hat ihn immer gehasst und wird ihn immer hassen —, das ist wohlbekannt. Aber solange Villegas sich auf französischem Boden aufhält, ist es die DST, welche die Kontrolle hat. Warum, glaubst du, will Gillon diese Berichte von dir? Vor wem, glaubst du, warnt er dich, wenn er von Personen spricht, die dir zu erkennen geben, dass sie Informationen über die Bewohner von Les Muettes erlangen wollen? Vor der Presse, der CIA? Nun, vor denen vielleicht auch. Aber hauptsächlich warnt er dich vor dem S-dec.»

«Warum um alles in der Welt sollte S-dec an Villegas interessiert sein? Weisst du, du hast mir noch immer nicht gesagt, warum er deiner Meinung nach in Wahrheit hier ist.»

«Nein, habe ich nicht, oder?»

Ich begann gereizt zu werden. «Mir ist gerade selber ein triftiger Grund eingefallen», sagte ich. «Eigentlich bin ich so gut wie sicher, dass es der richtige ist. Das Klima wird damit nichts zu tun haben, aber seine Gesundheit könnte das. Er leidet an Dyspepsie. Er kann das mexikanische Essen einfach nicht mehr vertragen.»

Sie hatte die Grösse zu lächeln und küsste mich dann auf die Wange. «Sehr gut, Liebling. Ich wünschte, es wäre wahr, aber ich glaube nicht, dass es das ist. Ich glaube dass da ein Spiel gespielt wird und dass Villegas darin plötzlich eine Karte darstellt, die zu haben es sich lohnt, eine, die möglicherweise den Ausschlag gibt, ob man ein märchenhaftes Vermögen gewinnt oder verliert.»

Ich kam auf die Füsse und gähnte.

«Ja, Ernesto, ich weiss. Du bist müde, und du musst deinen Schlaf haben. Wir fahren jetzt zurück, und ich erzähle es dir unterwegs.»

Und im Wagen endlich erzählte sie es mir.

«Vor drei Monaten», sagte sie, «verbrachte eine Gruppe von vier Männern, die gemeinsam angereist kamen zwei Nächte im Hotel. Sie waren alle für den Freitagflug nach Paris gebucht, aber sie unterbrachen ihre Reise hier, statt über Fort de France weiterzufliegen, weil einer von ihnen krank geworden war und noch immer einen Anflug von Dysenterie hatte. Zwei von ihnen waren Franzosen, der kranke Mann war Norweger. Der vierte war Holländer, und ihn lernte ich kennen. Er kam in die Galerie, bloss um sich umzusehen, und am Ende kaufte er einen Molinet. Natürlich haben wir uns unterhalten.»

Erzählung.

Neue Formen von Schultheater. Zwischen Angst und Aggression. Herausgegeben von Peter André Bloch.

Classen-Verlag, Zürich

Flavia Belange, Erinnerung. Gedichte.

N. O. Scarpi, Reiseführer in den Himmel. Anekdoten, Witze, Bonmots von Päpsten, Kardinälen, Pfarrherren, Rabbinern und anderen Herren geistlichen Standes.

Ursula Isler, Landschaft mit Regenbogen. Roman.

Eric Streiff, Jean Paul. Zum 150. Todestag.

Max Thürkauf, Die Chemiker oder die seltsame Flucht des Doktor Valentin Lauscher. Roman.

Wilhelm-Heyne-Verlag, München

Elisabeth von Heyking, Briefe, die ihn nicht erreichten. Roman. Heyne-Nostalgie 13

Peter Brown, Der heilige Augustinus. Lehrer der Kirche und Erneuerer der Geistesgeschichte. 18

Joachim Brede, Lohnsteuerberater 1976. Rageber. 4471

Friedet Aichele/Gert Nagel, Netsuke. Mit über 200 Abbildungen. Originalausgabe. Antiquitäten. 4474

Hans Habe, Erfahrungen. 5185

Catherine Turney, Miranda, die Hexe. Ein Horror-Roman in der Tradition von «Rosemaries Baby». 5190

Pearl S. Buck, Eine kleine Weihnachtsgeschichte und andere Erzählungen um die Heilige Nacht. 6

Joe Heydecker/Johannes Leeb, Bilanz der Tausend Jahre. Die Geschichte des III. Reiches im Spiegel des Nürnberger Prozesses. Vorwort von Eugen Kogon. 7012

Bom 1914—1939 und 1939—1945. 2 Heyne Bilderpaperback.

Friedrich Dürrenmatt, Der Besuch der alten Dame. Herausgegeben von Karl Schmidt. Ausgabe: Erläuterungen und Dokumente. 8130. Reclam-Verlag, Stuttgart.

Alexander E. Heimann/Felix Rhierstein, Das Bärengraben-Buch. Ernst Balzli, Bäerner-Chöscht. Syner schönschte Gschichte. Viktoria-Verlag, Bern.

Fritz von Herzmanovsky-Orlando, Das Gesamtwerk in einem Band. Verlag Langen-Müller, München.

Karl-Thiemig-Verlag, München

Heinz Biehn, Alle Kronen dieser Welt.

Ulla Stöver, Le Couvert. Geschichte und Geschichten um Tafelsilber.

Ernst Haaf, Sika Amapa. Gold aus Afrika.

Deutscher Taschenbuch-Verlag, München

Walter Helmut Fritz, Die Beschaffenheit solcher Tage. Roman. 133

Die Eroberung Perus in Augenzeugenberichten. Herausgegeben und eingeleitet von Lieselotte und Theodor Engl. 1100

André Gide, Die Verliese des Vatikans. Roman. 1106

Marie Luise Kaschnitz, Engelsbrücke. Rö-

derkény

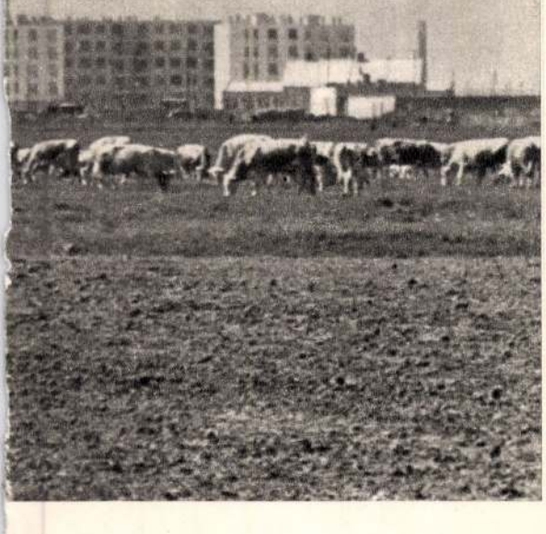

kon 3500 ember lakik, akiknek szociális, kulturális és egészségügyi ellátásáról szintén a város gondoskodik.

A városlakók az ország minden részéből — közel 200 településről — költöztek ide, magukkal hozva régi lakóhelyük szokásait.

Az egészséges lokálpatriotizmus még nem alakult ki a városlakókban: a sok helyről idetelepült ember nehezen tud új életformát kialakítani, ezért bizonyos befeléfordulás, visszahúzódás tapasztalható. Igaz, a televíziók nagy száma (7 emberre jut egy), a minden családnál meglevő rádió, a sok személygépkocsi számos lehetőséget teremt kulturális igényeik kielégítésére. Nagy előrelépést jelenthet e téren a novemberben átadásra kerülő művelődési otthon.

Érdekesen alakul a lakosság összetétele az iskolai végzettség és az életkor tekintetében is. 53 százalék érettségivel vagy ennél magasabb iskolai végzettséggel rendelkezik, és 33 százalék a 14 éven aluli gyermekek száma! Tiszaszederkény tehát nemcsak fiatal város, hanem a fiatalok városa is. A sok munkalehetőség, a korszerű, jó lakások vonzzák a fiatal szakembereket.

Az alig 27 éves átlagéletkor és a sok gyermek egyelőre számos problémát okoz. Az iskolák, óvodák, bölcsődék túlzsúfoltak, noha ezek a létesítmények az országos átlagnál nagyobb százalékban épültek városunkban. Jelenleg van egy 16 tantermes általános iskolánk, egy 12 tantermes középiskolánk; 3 óvoda 240 férőhellyel, 3 bölcsőde 110 férőhellyel, egy középiskolai kollégium, 60 férőhellyel.

A városi rang újabb és nagyobb fellendülést eredményezett. Befejezéshez közeledik az első tízezres egység építése. 1970-ig megépül egy 16 tantermes szakközépiskola, egy 12 tantermes általános iskola, 100 férőhelyes óvoda, 80 férőhelyes bölcsőde és 4—500 lakás. Ennek az egységnek a közepén, a művelődési otthon mellett reprezentatív park létesül.

Az új város további fejlődése, jövője igen kedvezően alakul. Kitűnő lehetőségei vannak a bővülésre, terjeszkedésre. Emellett szólnak gazdasági és földrajzi adottságai is. A már meglevő tiszai vízi út — mely a kiskörei vízilépcső megépítése után nagyobb hajókkal is hajózhatóvá válik —, valamint a tervezett Sajó-csatorna — mely a borsodi szénmedencével kötné össze az Erőművet — olcsó szállítási lehetőséget teremt. Nagy előny az elektromos energia közelsége. Adva van a több mint 200 MW-os Tiszapalkonyai Hőerőmű, emellett betáplál a 200 kV-os szovjet vezeték és rövidesen átadásra kerül a 400 kV-os vezeték is. Területünkön húzódik keresztül a román és a szoboszlói földgáz vezeték, mely a vegyipar fejlesztéséhez biztosít komoly lehetőséget.

Az építkezésekhez a városhoz közel, sőt a város alatt is jelentős mennyiségű kavics található. De rendkívüli módon könnyűvé és gyorssá teszi majd az építkezés bővítését a 24 kilométerre levő Alsózsolcai Házgyár, amely 1969-ben kezdi a termelést. A viszonylag jó közúti és vasúti rendszer könnyen és hasznosan kapcsolhatja be az itt előállított ipari termékeket az ország vérkeringésébe.

A Tiszai Vegyi Kombinát, hazánk legnagyobb vegyiüzeme. (MTI Fotó — Herczeg István felvétele)

Városunk létrejötte és ipari üzemeinek telepítése jól példázza a kölcsönös segítségnyújtás előnyeit. Az Erőmű tervezésében és építésében cseh és német mérnökök is részt vettek; a Tiszai Vegyi Kombinát alapanyagát a román földgáz szolgáltatja; a Vegyi Kombinát tervdokumentációihoz és szereléséhez pedig szovjet szakemberek nyújtanak segítséget.

Dr. Kovács Albert
vb-elnökhelyettes

(MTI Fotó — Kovács László felvétele)

Tiszaszederkényi utcakép, a szép víztoronnyal. (Révai Dezső felvétele)

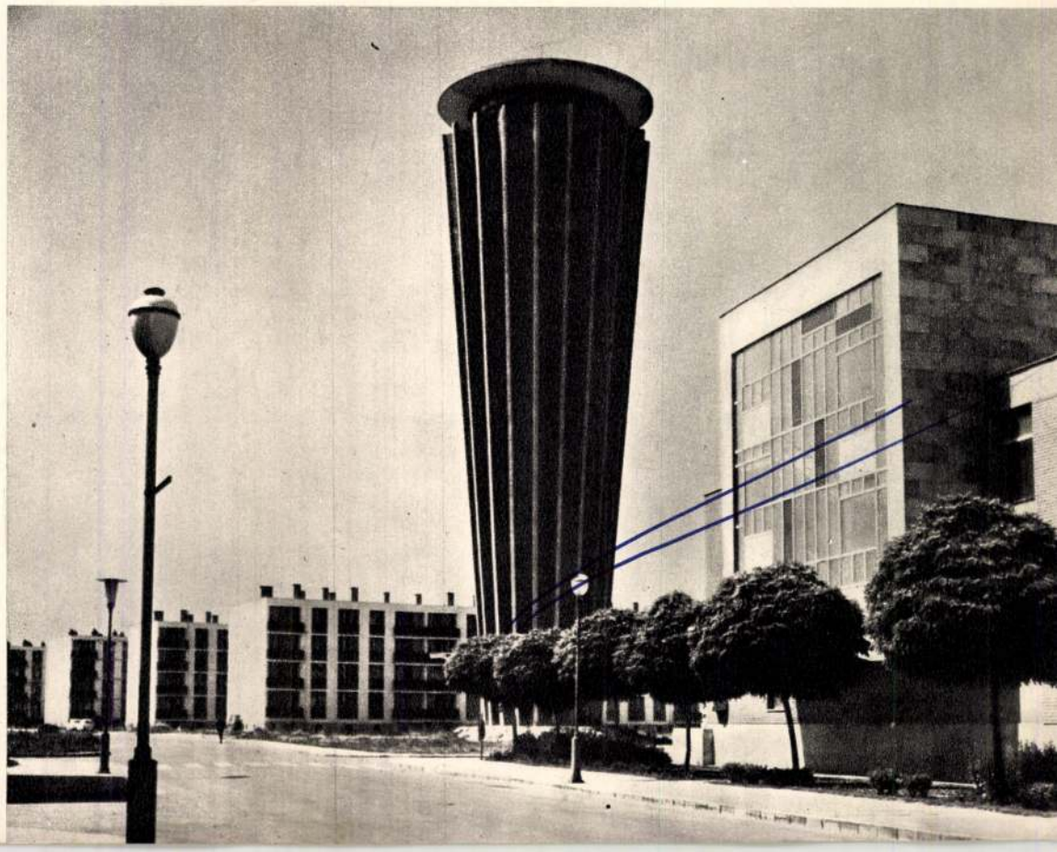

FÓRUM

Dr. Palotás Zoltán

Mennyi fővárosunk tényleges népessége?

Éjszaka: felül a 2 millión, nappal: 3—400 000-rel több

Bertalan János tanulmánya a főváros lélekszámáról* bizonyára sokakat elgondolkoztatott. Engem hozzászólásra — némileg vitára is — késztet. Nem megállapításainak lényegét vitatnám; azzal egyet lehet érteni. Inkább kiegészíteném, kommentálnám érdekes (némely tekintetben megdöbbentő) adatait, következtetéseit olyan szempontokkal is, amelyeket eddig városi népességünk vizsgálatánál még alig alkalmaztak. Tehát: mennyi is valójában Budapest népessége — vagy — lakossága? Első pillanatra talán furcsa kérdés. Hiszen a Statisztikai Zsebkönyv legújabb kiadásában benne van, hogy Budapest lélekszáma 1967. január 1-én 1 969 000 fő volt. Vajon nem elég-e ez az egyetlen — önmagában is oly sokatmondó — számadat fővárosunk népessége nagyságának, növekedésének érzékeltetésére? És mit jelent a címbeli „tényleges", népesség?

Gyakorlati tapasztalatok igazolták, hogy a települések — főleg a nagyvárosok — népességének száma egymagában sokat mond ugyan, de a városgazdálkodás, várostervezés számára mégsem mond eleget. A városok lélekszáma nem olyan „egyszerű dolog", hogy azt a statisztika egyetlen, hagyományos népességszámával ki lehetne fejezni; ma már sokkal bonyolultabb, összetettebb annál. Más volt a népszámláláskor, természetesen más ma (utánszámítással is), más télen és más nyáron, más hétköznap és más munkaszüneti napokon és — nem utolsó sorban — más éjjel és más nappal.

Mi a tényleges népesség?

A települések tényleges népessége lényegében azt jelenti, hogy a valóságban nem marad a statisztika számánál, illetve nem fejlődik oly egyenletesen, amint azt a statisztika — viszonylag hosszabb időközökben (évenként) — kimutatja, hanem p e r i o d i k u s a n hullámzik, pontosabban hullámzó mozgással növekszik (számos falu esetében csökken). Más szóval: a település népessége nemcsak évenként nő, hanem azon belül időszakosan — sőt, naponként is — változik (24 óra alatt is: mintegy „lélegzik"). Minél nagyobb egy település helyi, helyzeti energiája,** vagy minél inkább ilyenek vonzásában él, annál inkább változik a település lélekszáma. A hullámzásszerű változás kitérése (amplitúdója) egyik ismérve a települések jellegének, energiájának.

Ha ilyen aspektusban nézzük a kérdést, nyilvánvaló, hogy a statisztika tradicionális, egyetlen idevágó adatával a modern nagyváros (vagy akár kisközség) népességét pontosan jellemezni — a városfejlesztés, kutatás szempontjából — ma már nem lehet. (A statisztikai „népesség-szám" egyébként — amint alább bemutatom — tulajdonképpen még átlagértéknek sem tekinthető.)

„Jelenlevő népesség", „állandó lakosság"

A népszámlálás eredményei kimutatásának elvi alapja az összeírt, *jelenlevő népesség*, tehát nem az egyes települések *állandó lakossága*. A kettő között 1960-ban — országos szinten — több, mint ¼ millió fő volt a különbözet; csak a keresőkre vonatkozóan pontosan 236. 497 fő. Ehhez járul az eltartottak száma (amit azonban nem tettek közzé). Tehát ennyit tett ki azoknak a száma, akiknek „az összeírás helye volt az állandó lakhelyük, de az összeírás időpontjában egy hónapnál nem régebbi idő óta üdülés, látogatás, kórházi ápolás (időkorlátozás nélkül) stb. miatt távol voltak". Ezeket az „ideiglenes távollevőket" mindkét helyen — az összeírás helyén és a távollét helyén is — számbavették, de a keresők számában csak a távollét helyén mutatták ki. Csupán a keresőknél találjuk meg a megkülönböztetést — eléggé elrejtve.

A „jelenlevő" és a „lakó" keresők száma közötti közel ¼ millió főnyi különbözet — eltartottjaikkal feltehetőleg legalább 300 000 fő — igen jelentős, semmiképp sem elhanyagolható tétel, amelynek párhuzamos ki nem mutatása (illetőleg egyoldalú kimutatása) különösen a főváros népességében okoz nagy, rejtett eltérést. De legtöbb városunk és igen sok községünk valódi lélekszámát is eltorzítja: az ipari városok statisztikai népességszáma a valóságos, állandó lakosságuknál kisebb; a mezővárosoké és nagyon sok községünké pedig nagyobb. Olyan különbségek adódnak, hogy pl. Miskolc és Dunaújváros esetében a „lakóhelyükön dolgozó" aktív keresők statisztikai száma — a helyesbítéssel — kb. 11—11%-kal, Ajkáé közel 27%-kal nő meg. Ekkora „tűréssel" nyilván munkaerőt sem lehet reálisan tervezni.

Az 1960. évi népszámláláskor adódott ezen alapvető különbözetek — a továbbvezetett népességszámban — mindmáig fennállanak. A helyesbítés tehát elkerülhetetlen. Az 1960-as újévi — hagyományos időpontú — népszámlálás „jelen- illetve távollevő" kategóriája is bizonyítja, mekkora kitérések jelentkeztek már 8 évvel ezelőtt, egy téli ünnepen. De lehettek még ennél is nagyobb „kilengések" az átlagnak vehető „lakó"-népesség számával szemben, pl. nyáron (vakáció, turista- illetve üdülőszezon).***

Hogy a lakosság tényleges száma a statisztika népesség-adatától mennyire eltér, Budapest példáján mutatjuk be. (De hasonló — alig sejtett — eltérések mutathatók ki számos egyéb településünknél is.) Budapest népességét pontosan az utolsó népszámlálás alkalmával (1960. január 1., 0 órának megfelelő állapot) írták össze, illetőleg a leírt elvi alapon mutatták ki. Azóta a változást évenként továbbvezetik.

A fővárosban az „ideiglenesen jelenlevő" (más településekben lakó) *keresők* száma 1960-ban 17 024 volt; az „ideiglenesen távollevő" (de Budapesten lakó) keresőké viszont 71 802. E két szám különbözete 54 778. Hatalmas, elgondolkoztató szám ez: annyi mint Pécs dolgozóinak száma! Zömmel (de legalábbis nagyrészt) minden bizonnyal vidékről „frissen" felkerült, még eléggé gyökértelen, pesti lakosok, akik az ünnepekre „hazautaztak"; kisebb részük kiránduló, üdülő, látogató. De bárkikből is tevődjék össze ez a 72 000 kereső, ezek budapesti lakosok voltak, itt laktak és dolgoztak; világos, hogy Budapest lélekszámában kell hogy szerepeljenek, és nem falujuk adataiban, ahol szinte csak véletlenül, újév ünnepén tartózkodtak, az összeírás éppen „ott kapta őket", de közvetlenül azelőtt és azután Budapesten laktak, ténylegesen tehát annak lakosságához tartoznak. Megfordítva: a 17 000 Budapesten összeírt, de máshol lakó — a népszámláláskor véletlenül Budapesten tartózkodott — kereső a valóságban nem tartozik Budapesthez, hanem ahhoz a településhez, ahol lakik. A két szám különbözete 55 000 fő — csak a keresőkre vonatkozóan! Eltartottjaikkal feltehetőleg mintegy 70 000 fő. Ha feltesszük, hogy e kategória száma 1960 óta nem változott (a valószínű az, hogy nőtt), akkor kereken ennyivel kell megnövelni a főváros statisztikai népességszámát. Ez azt jelenti, hogy *Budapest ez év eleji lakossága — éjszaka — már mintegy 40 000 fővel meghaladta a 2 milliót!*

Az első tanulság tehát, hogy a statisztikai „népesség" és az állandó „lakosság" különbségeit ki kell mutatni. Kívánatos, hogy a KSH tegye közzé mind a jelenlevő, mind pedig a lakó népesség (nemcsak a keresők)

* „Közel a 2 millióhoz", megjelent a Budapest f. év 5. számában

** Ha a város fekvését értékeljük — ha előnyeit vizsgáljuk —, *energiákról* beszélünk. A topográfiai fekvés előnyei a *helyi* energiák, a forgalmi fekvésé a *helyzeti* energiák. A hátrányokat az energiák hiányával szoktuk megjelölni. *(Mendöl Tibor* után, aki szerint a fogalmak *Cholnoky Jenőtől* származnak)

*** A népszámlálások nemzetközi gyakorlatára jellemző adat, hogy 1950 körül az ENSZ által ebből a szempontból vizsgált 52 ország közül a népszámlálási adatfelvétel alapja 25 országban az állandó (lakó), 17-ben a jelenlevő népesség és 10-ben mindkettő volt. *Bene Lajos*: A népesség állapota. (Bevezetés a demográfiába. Szerk. Szabady Egon) Budapest, 1964. 24. oldal.

Emléktábla az egykori „Három Holló" vendéglő falán (Csorba Géza műve)

A Veres Pálné utca 4-es számú ház első emeletén lakott Ady feleségével, Csinszkával (Birgés Árpád felvételei)

utánjait az épület földszintjén levő kávéházban tölti meghitt baráti társaságban. A szálló épületében ma a VII. kerületi tanács van (Lenin körút 6. sz.). A Meteor kávéház helyén Hírlapbolt és Ibusz-iroda működik.

Az éjszakába, sőt hajnalba nyúló esték színhelye már ekkoriban is a legendás *Három Holló* vendéglő szeparéja az Andrássy (Népköztársaság) úton, vagy a közeli Nagymező utcai *Fővárosi Orfeum* télikertje. Az előbbi helyén, a 24-es számú ház földszintjén most az Állami Balett Intézet gyakorlóterme van. Az egykori orfeumból Operettszínház lett, télikertjéből pedig — Táncpalota. A Három Hollónak, sok Ady-vers születési helyének s a forrongó új magyar irodalom egyik centrumának irodalomtörténeti jelentőségét emléktábla hirdeti a házfalon. Átellenben, a 35. szám alatt volt a kétes hírű *Helvécia* kávéház; itt zendültek fel először Reinitz híres Adydalai. Ma a Nemzeti Bank egyik osztálya van a helyén.

Mikor 1909 őszén visszaérkezik harmadik párizsi útjáról, hűtlen lesz a „*hitvány*" Meteor szállóhoz, s az *István Király szállodába* költözik, a Podmaniczky (ma Rudas László) utca 8. szám alá, s még a következő évben is itt lakik, ha Pesten tartózkodik. A ház ma is szállóhely: a Közgazdaságtudományi Egyetem „Rudas László" kollégiuma. Ekkor már Lajos öccse is Pestre került, főgimnáziumi tanár, a *Visegrádi utca 18/b.* alatt van szépen berendezett háromszobás lakásuk, s Endre naponta hozzájuk jár ebédelni.

1911-től házasságkötéséig — kisebb-nagyobb megszakításokkal — a „*Hotel-szobák lakójának*" állandó szállója a Dorottya utca 2. szám alatti *Magyar Király szálloda;* ezt a húszas években lerombolták, a helyén épült a Futura székháza; ma itt van a Belkereskedelmi Minisztérium.

Közben megválik a Budapesti Naplótól; főmunkatársa s legfőbb vonzereje lesz az 1908-ban megindúló *Nyugat* folyóiratnak. (A Nyugat szerkesztőségének kanyargó vándorútja: 1908—09: VII. Sajó utca 5/a. 1910—12: V. Mérleg utca 9. (a Hatvany-cég pesti székháza). 1913—16: IX. Lónyay (ma Szamuely) utca 18. 1917—19: VI. Vilmos császár (ma Bajcsy-Zsilinszky) út 51. III. e.). 1911—12-ben, miközben a Magyar Király-ban hál, szinte második — nappali — otthona Léda húgának, Brüll Bertának *Koronaherceg (ma Petőfi Sándor) utca 6. szám I. emeleti* lakása. Mint Ady Lajos hitelt érdemlően írja: „*Késő estig ott tanyázott. Külön szobája, telefonja volt itt, s a pamlagon heverészve csöndes borozgatás közben végigtelefonálta összes pesti ismerőseit.*"

Budapesti életmódjáról önmaga írja: „*A Duna partján démonok űznek csúfot velem . . . röhejes mámorba kerget vijjogó, éji csapat . . . céda lányokhoz hajt durva öröm, a bor ad álmot s a poharamat összetöröm . . .*". Természetesen, ez az életmód időnként megrendíti egészségét, s ha nem telik külföldi gyógykezeltetésre, helybeli szanatóriumokba, üdülőkbe vonul. 1912-ben — előbb mint beteg, majd mint üdülő — csaknem egy teljes évet tölt a *Városmajor Szanatóriumban.* (Városmajor utca 64/66.) A háború alatt az épület kiégett, a telkén új bérház épült.

Az év végét öccse *II. Lövőház utca 13.* szám alatti új lakásában tölti, ahol külön szobát rendeztek be számára; de nem sokáig bírja a pedáns polgári rendet, s hamarosan visszaköltözik a Magyar Királyba.

1913 őszén újabb gyógykúra következik, előbb csak pihenés formájában a *hűvösvölgyi Park-penzióban,* majd egészségi állapota rosszabbodtával az *Új Szent János kórház* ma is fennálló Wodianer pavilonjában. Végül pedig, a következő év elején, a városligeti *Park-szanatóriumba* költözik.

1915. március 27-én Budapesten köt házasságot a Csinszkának becézett Boncza Bertukával. A polgári esketést a Városházán maga Bárczy István polgármester végzi, az egyházi szertartás színhelye a budai Szilágyi Dezső téri református templom. Ezután két évig távol a fővárostól, felesége csucsai kastélyában él. Csak az após halála után, 1917-ben költöznek fel Pestre, az öreg Boncza *Veres Pálné utca 4.* szám alatti első emeleti lakásába. A bérház falán ma márványtábla hirdeti, hogy itt volt Ady Endre első és utolsó lakása — s hogy a szöveg nem túloz, azt az előbb elmondottak eléggé igazolják. (A lakást most dr. János Áron ügyvéd lakja, Károlyi Mihály volt jogtanácsosa).

Ady nem sokáig élvezte lakályos új pesti otthonát. 1918 őszén újból súlyosan — immár halálosan — megbetegedett; a következő év elején a már említett Park-szanatóriumba kellett szállítani, ahol pár nap múlva — január 27-én — meghalt. Ady életének az utolsó stációja az akkori Aréna, ma Dózsa György út 84/b. szám alatt állott; a háború alatt bombatalálat érte; maradványait beépítették a Szakszervezetek Országos Tanácsa elnökségének székházába.

Adyt a Nemzeti Múzeum oszlopcsarnokában ravatalozták fel, onnan kísérték koporsóját országos részvét mellett a Kerepesi temetőbe. 1930-ban felállítják sírján Csorba Géza remekbe készült síremlékét. 1935-ben róla nevezik el a rózsadombi Bimbó utcát. Szobrát, mely ugyancsak Csorba Géza alkotása, csak napjainkban állították fel a Liszt Ferenc téren.

Budapest szerette és szereti Ady Endrét. Szeretetünk zálogaként még néhány emléktábla kívánkozik a fentebb feltérképezett helyek egyikére-másikára. Ám leginkább azzal mutathatjuk ki szeretetünket, ha olyan „emeletes" Budapest megteremtésén fáradozunk, amely mindenképpen méltó az Ady megálmodta új, független, emberséges Magyarország fővárosi rangjára.

1021

Tiszasze

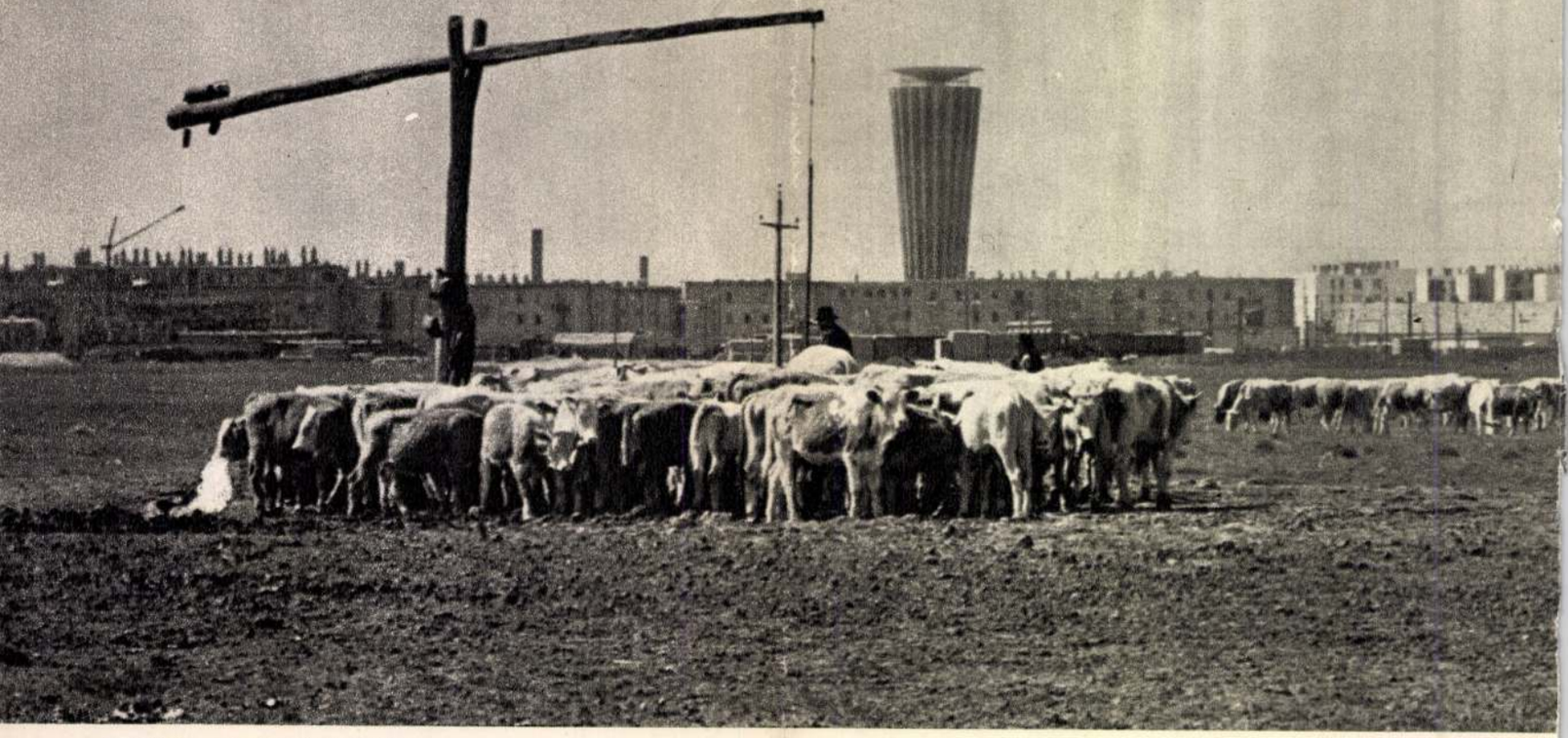

MTI Fotó — Kovács László felvétele

Tiszaszederkény város Borsod-Abaúj-Zemplén megye déli részén, a Miskolcot Debrecennel összekötő 35-ös számú műút mellett terül el, kb. 2 kilométernyire a Sajó—Tisza összefolyásától észak-nyugatra, és alig fél kilométerre a névadó, régi településtől, Tiszaszederkény községtől.

Az 1959-ben befejezett 200 MW-osTiszapalkonyai Hőerőmű, valamint az 1960 óta termelő Tiszai Vegyi Kombinát Lakkfestékgyára és az 1964-től üzemelő Nitrogénműtrágya Gyára a környék munkaerő feleslegéből nem tudja kielégíteni szakember igényeit. Ezért 1955 szeptemberében megkezdték az új város építését.

Előbb 10 000 lakosú, 2500 lakásos város felépítését tervezték. Az üzemek bővülése és újabb üzemek idetelepítése miatt 1962-ben új terv készült: 40 000 lakosú város terve. Ez 4 tízezres egységből áll, melyekhez a szükséges közintézmények, pl. óvodák, bölcsődék, iskolák és szolgáltató egységek is felépülnek.

Eddig a tervezett lakások közül mintegy 1700 épült fel; ezeknek több mint 80 százalékát távfűtéssel és gázzal látták el. (A távfűtést a Hőerőmű szolgáltatja a város részére.)

A városi rangot 1966. március 31-én kapta meg a település. Így lett az ország 66. városa.

Lakóinak száma — a közigazgatásilag hozzátartozó lakótelepekkel és a régi községgel együtt — jelenleg mintegy 9500 fő. Ezen felül a munkásszálláso-

A Tiszapalkonyai Hőerőmű, előtérben Segesdi György szobra. (Révai Dezső felvétele)

Az Újváros üzletsora

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1975 MÁR 1 3
Budapester Rundschau
György Segesdi

ges und initiativ denken gen Prozeß der Annäherung

1021

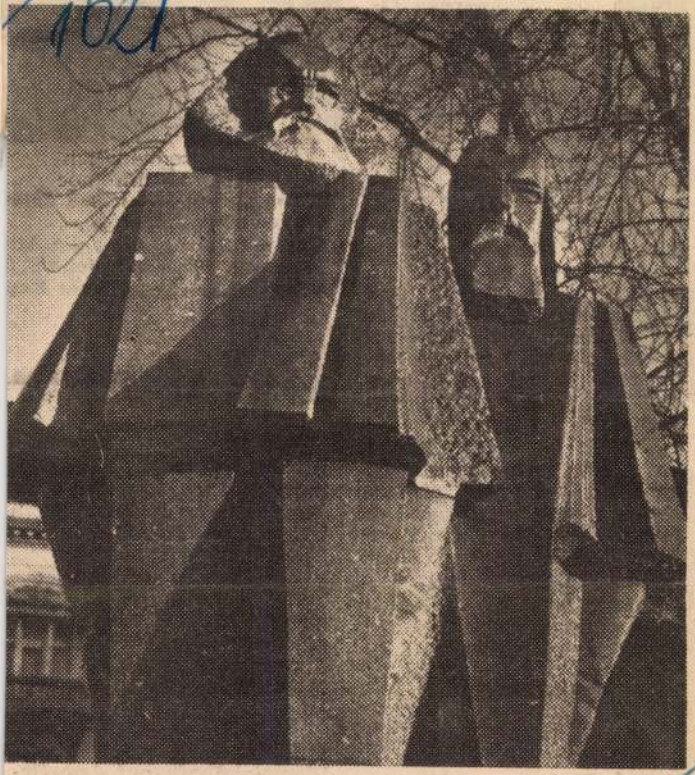

Marx-Engels-Denkmal von György Segesdi, auf dem Jászai-Mari-Platz, Budapest

über die „V
Schriftsteller, 1959
Fragen der ungari
teratur nach der
über den bourgeois
nalismus und den
schen Patriotismus)
in erster Reihe zur
fung der von der
volution bereiteten ideologischen Wirrnis, zur Überwindung des Nationalismus, der politischen Ansichten wie „Sozialismus ohne Marxismus" und „Dritter Weg", und des Revisionismus und Dogmatismus im Bereich des kulturellen und ideologischen Lebens. Dieser debattierende Akzent war aber keineswegs defensiv sondern verlangte vielmehr die schöpferische Anwendung des Marxismus-Leninismus, ermöglichte die positive Darlegung unserer Grundsätze und förderte das ideologische Klarsehen im Kreise unserer politischen Verbündeten.

In den 60er Jahren waren es die immer mehr in den Vordergrund rückenden in-

(Fortsetzung S. 2)

József Bíró

DIE FAMILIE
Komposition von József Som
Wohnsiedlung Óbuda
Unseren Beitrag über die Au
Eigentum 1945—75" siehe S. 6
Reproduktionen weiterer Exp

Balatoner

Meinem Personalausweis zufolge bin ich in Veszprém geboren. In jener Stadt, in der schon mein Vater, mein Groß- und Urgroßvater das Licht der Welt erblickten. Fragt mich jedoch irgendjemand danach — tja, dann zögere ich. Meine liebste Antwort wäre: im Balatoner Oberland. Was auch stimmt, weil Veszprém das Herz

Planwirtschaft, auf dem System der langfristigen Handelsverträge, der Koordinierung der Perspektivpläne und auf der zunehmenden

Segesdi György

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KÖZMŰ ÉS MÉLYÉPÍTŐ

Budapest

1971 MÁJ 7

1071

— **MÁJUS ELSEJÉRE** ünnepélyes keretek között adták át Segesdi György szobrászművész alkotását, a Marx—Engels emlékművet. A Jászai Mari teret, ahol a szobor áll, a FŐKERT varázsolta újjá.

Sepesdi György

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1971 ÁPR. 19

MAGYAR HIRLAP

Budapesti évkönyv — Új h

A Marx—Engels-emlékművet — Segesdi György szobrászművész alkotását — április 30-án avatják fel a Jászai Mari téren. A szobor előtt 36 négyzetméteres, piros muskátlival beültetett virágágyat alakítanak ki.

1021

MDK

Segesdi György, nobrán

Egyik tervező.

– Emlékmű

Pest-Buda egyesítésének 100. évfordulójára

12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. febr. 12.

MDK

Segesdi György, szobrász

Új művek c. kiállítás, Műcsarnok.

Megemlítve: „csúnyán legesztett krómacél absztrakciója a bejárat [egyik] oldalán" ....

Rózsa Gyula: Stabil mobil 7.

Népszabadság, Bp. 1971. márc. 11.

MDK

Segesdi György szobrász

Meghívták pályázatra.

— : Emlékmű Készül Pest-Buda egyesítésének

100. évfordulójára 8.

Népszabadság, Bp. 1971. febr. 13.

Sagasdy György

Résztvevz a pónizsi magyar
Riállításan

Magyar Riállítás
Északmagyarország, Miskolc 1970. már. 20.

Segesdi György

Emlitve

O.S. A mai magyar képzőmüvészet
Párizsban

Északmagyarország, Miskolc 1970. ápr. 29.

Segesdi György

1961-ben készíti a Castro-portrét.

Németh Lajos: Modern magyar-művezet. (Szerint 180. l. 1962)

Sepesdi György

Szerepel a magyar grafikai
Kiállításon Dortmundban az
Utermann Galériában

Szocialista Művészetért 1971 VI.

Sepesdi György

Szerepel a magyar grafikai
Kiállításon a dortmundi
Utermann galériában

Nógrád 1971 VI. 15

1021

Ispred zgrade Centralnog komiteta Mađarske socijalističke radničke partije otkriven je 30. aprila spomenik velikanima međunarodnog radničkog pokreta Marksu i Engelsu — rad vajara Györgya Segesda i arhitekte Józsefa Schalla. Svečanostima otkrivanja spomenika prisustvovali su najviši rukovodioci zemlje na čelu sa prvim sekretarom CK MSRP Jánosem Kádárom

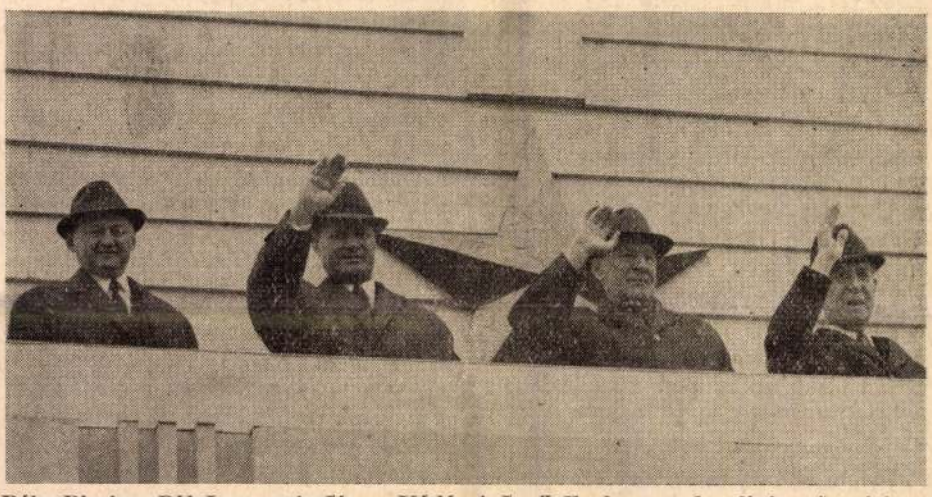

Béla Biszku, Pál Losonczi, János Kádár i Jenő Fock otpozdravljaju učesnicima prvomajske povorke

Omladinke u povorci, a pionirke na tribini u društvu sa drugom Kádárom

Među buketima radničkih kolektiva najlepši je bio onaj sastavljen od devojaka u divnim narodnim nošnjama

O NARODNOSNOI

Centralizovace se ol pedagoških kadrova odnosno Segec

Razgovor sa načelnikom Odeljenja za narodnosti c

Saradnik srpskohrvatske emisije pečujskog radija intervjuisao je načelnika Odeljenja za narodnosti Ministarstva prosvete dr Lászla Kővágóa. S obzirom da su dodirnuta veoma važna pitanja, objavljujemo u celosti pitanja reportera i odgovore dr Kővágóa.

— U sprovođenju nacionalnosne politike centralno mesto zauzima školsko pitanje. Da li biste za naše slušaoce mogli reći šta je učinjeno na tom polju od reorganizacije Odeljenja za narodnosti Ministarstva prosvete?

— Jedna od glavnih naših briga od novog formiranja Odeljenja bio je rad na poboljšanju nastave maternjeg jezika nacionalnosti. Imali smo dosta krupan problem pred sobom jer je od 1960. do 1968. godine, kada je Odeljenje reorganizovano, opao broj đaka za otprilike jednu trećinu. Naime, broj tih đaka bio je 1960. godine 29.000, a 1968. smo imali svega 20.000 učenika. U našem radu do sada smo učinili sledeće :

Kao prvo — organizovali smo Katedru za narodnosti pri Zemaljskom institutu za pedagogiju. Svaka nacionalnost ima tamo jednog svog saradnika i oni imaju zadatak uglavnom da naprave dokumentaciju za rad u školama nacionalnosti. Najvažniji njihov zadatak je izraditi nastavni plan za predavanje maternjeg jezika. Organizovali smo mrežu stručnih nadzornika sa po jednim zemaljskim nadzornikom za svaku nacionalnost. Oni imaju veoma važan zadatak da instruiraju, da pomažu rad pedagoga nacionalnosti. Uveden je dodatak za pedagoge nacionalnosti u iznosu od 10 odnosno 5% od osnovne plate. Taj dodatak treba da posluži kao podstrekač za poboljšanje rada, kao podstrekač da bi pedagozi došli na selo, tamo gde je potreban njihov rad.

Preduzete su mere za poboljšanje rada samih pedagoga pa i đaka na pedagoškim akademijama. Organizujemo kurseve unutar zemlje i van zemlje. Za Južne Slovene, recimo, ove godine imaćemo zemaljski kurs u Baji u julu mesecu, a u isto vreme oko 45 do 50 Južnih Slovena idu u Jugoslaviju na tronedeljno obrazovanje.

— Dosada je taj broj iznosio 30. Da li ovo znači da se od ove godine broj naših pedagoga, koji odlaze na stručno obrazovanje u Jugoslaviju, povećao na 40—45?

— Taj broj se uglavnom ne povećava — radi se o svim Južnim Slovenima. Naime, ide 15 Slovenaca u Maribor, a 30—35 Srba i Hrvata ide u Hrvatsku i Vojvodinu. Tako dobijamo broj od 40—45.

Ja neću nabrajati sve do sada preduzete mere, jer ih je bilo dosta, nego bih samo naveo rezultate ovih mera. Naime, kao rezultat raznih mera zaustavljeno je neprekidno opadanje broja učenika nacionalnosti. Od školske 1968/69. godine imamo povećanje oko 600. Ovo povećanje od 600 đaka odnosi se samo na osnovne škole. Najveći rezultat je postignut u zabavištima : ove školske godine imamo najveći broj zabavišta i dece nacionalnosti u zabavištima od oslobođenja. Naime, 1960. godine, kada smo imali najveći broj, bilo je 62 zabavišta nacionalnosti sa ukupno, zaokrugljeno kažem, 2200 dece. Ove školske godine imamo već 78 zabavišta nacionalnosti sa 2700 dece. Od toga imamo 14 južnoslovenskih zabavišta sa 387 dece. Imali bismo čak i više zabavišta, ali je velika prepreka što nemamo dovoljno zabavilja.

— Koji su — po Vašem mišljenju — najvažniji problemi koje treba rešiti u dogledno vreme?

— Imamo prilično tih problema. Na prvom mestu ja bih napomenuo učvršćenje organizacionih mera, tih mera koje smo preduzeli za poboljšanje nastave u školama nacionalnosti. U okviru toga, po mom mišljenju, na prvom mestu je povišenje nivoa nastave. Samo u tom slučaju možemo učvrstiti organizacione mere i postignute minimalne rezultate ako ćemo ubediti roditelje i same đake da su škole nacionalnosti na nivou, da deca ni u kom slučaju ne gube ako uče u tim školama, čak dobiju plus — u učenju maternjeg jezika. Važan je problem poboljšati znanje samih nastavnika, učitelja i zabavilja. To je uglavnom pitanje poboljšanja rada u pedagoškim institucijama. U školskoj 1972—73. godini imaćemo mogućnost da škole za obrazovanje zabavilja, učitelja i nastavnika centralizujemo u Pečuju, odnosno u Segedinu.

Priličan je i daljni problem — rešiti problem dopunskih časova, predavanja maternjeg jezika van rasporeda časova. To je veoma složen problem i ne radi se samo o reorganizaciji rasporeda časova, nego moramo pregledati i sam tip tih škola.

— U narodnosnim listovima su objavljeni izveštaji o zasedanjima komisija za školska pitanja narodnosnih saveza i govori se o predlozima upućenim nadležnim organima. Šta bi trebalo još uraditi da bi se učenje maternjeg jezika podiglo na viši nivo?

— Kao što sam već rekao, u poslednje vreme preduzet je čitav niz mera za povišenje nivoa nastave maternjeg jezika. Ja mislim da je u prvom redu potrebno dosledno raditi na sprovođenju preduzetih mera. Ja ne bih hteo sada nešto novo dodati, mada postoje neka mišljenja, imamo neke planove, ali o tome bismo mogli govoriti tek u sklopu revizije čitavog školskog sistema Mađarske, koja se sada sprovodi na inicijativu i u organizaciji Partije. Ipak bih podvukao : najvažniji uslov za povišenje nivoa nastave jeste zalaganje samih nastavnika. To moram da istaknem zbog toga jer, na žalost, imamo dosta slučajeva da sami nastavnici tek formalno održavaju časove — inače i sami razgovaraju sa decom na mađarskom jeziku. Imamo slučajeve da sami nastavnici ne iskorišćuju dovoljno mogućnosti da bi postigli najbolje rezultate. Ali ne radi se samo o tim nastavnicima, nego sam mišljenja da čak i u školama u kojima imamo dobre i savesne nastavnike, i tamo je najvažniji preduslov poboljšanje nivoa, još bolji rad, još veće zalaganje samoga nastavnika.

— Koji su po Vašem mišljenju osnovni ciljevi narodnosnih dvojezičnih škola i predavanja maternjeg jezika u mađarskim školama i da li sadašnja forma učenja maternjeg jezika odgovara tim ciljevima?

— Ovo pitanje ima dva dela. Prvo, osnovni cilj narodnosnih škola. Tu mogu da kažem da je osnovni cilj tih narodnosnih škola isti sa ciljevima svih škola u Mađarskoj. Ali postoji tu jedan plus — kao centralni zadatak — a to je naučiti decu jeziku i kulturi nacionalnosti, odnosno, što je uglavnom isto, jednog susednog prijateljskog naroda. Veoma je važna dvojezičnost. Naše

Sepesdi György

Szerepel a dortmundi Utermann
Galériában a „Fünf Künstler
aus Ungarn" c. Tárlaton

W. W.: Utermann stellt Grafik
aus Ungarn aus

Westfälische Rundschau 1971 IV. 24

Sepesdi György

Szerepel a magyar grafikai
táslatok az Utermann galériában
(NSzK)

Nyíradbadsóg 1971 IV. 25

Tepeschi György

„Stable mobile" c. mûve (eml.)

szerepel az alább. tárlaton

- bozóky - : looking back at the Exhibition of New Works

Daily News 1971 III. 27

Sepesdi György

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

MAGYAR HÍRLAP

1971 JAN 21

1021

Elkészült a Marx–Engels emlékmű

Száznál több köztéri szobrot állítanak fel az idén

Köztereink, parkjaink és az újonnan emelt lakótelepek több mint száz szoborral gazdagodnak ebben az évben. A legjelentősebb hír: elkészült *Segesdi György* négyméteres, monumentális *Marx—Engels emlékműve*, amelyet a tervek szerint még ebben az évben fel is állítanak a fővárosban. Ugyancsak rövidesen bronzba öntik *Varga Imre partizán-emlékművét*, amely az újpesti ellenállók harcát idézi. *Olcsay Kiss Zoltán Lenin-szobrát* Nyíregyházán, *Kalló Viktor Lenin-emlékművét* pedig Békéscsabán állítják fel. Ugyancsak az idei kivitelezési tervek között szerepel *Bors István* Siófokra kerülő *1919-es emlékműve*, valamint *Majtényi Károly Derkovits-oszlopa*, amelyet Szombathelyen állítanak fel.

Békéscsabán szoborsétány kialakítását tervezik; az első ide szánt alkotás, *Pátzay Pál Gyóni-mellszobra* már el is készült. *Mikus Sándor* Győr 700 éves évfordulójára bronz domborművet alkotott, amely a város ősi múltját és újkori történetét jelképezi. Egészalakos szobor idézi majd a fővárosban *Bartók Béla* emlékét: *Somogyi József* alkotása szintén elkészül még ebben az esztendőben. Két síremléket is felavatnak 1971-ben; *Borsos Miklós*, illetőleg *Pátzay Pál* készít márvány emléket *Karinthy Frigyes*, illetőleg *Gellért Oszkár* sírja fölé.

Több műalkotással díszítik a budapesti Palatinus-strandot is. *Kiss Sándor fantáziafejeket, kagylókat és apró vízi szobrokat* alkotott a népszerű szigeti strand számára. *Borsos Miklós* egészalakos *Thury György portréja* Nagykanizsára kerül majd, *Vigh Tamás Lovagló nője* pedig Esztergom egyik parkját díszíti. A Hódmezővásárhelyi Állami Gazdaság rendelésére készült *Szabó Iván* két *csikófigurája*, a szigligeti alkotóház parkjába pedig *Pátzay Pál* tervez hangulatos szobrot.

SZENEGÁLI RATIFIKÁLÁS

(TASZSZ) A szenegáli nemzetgyűlés ülésén jóváhagyták a Magyarországgal és Romániával kötött kereskedelmi szerződést és a több országgal — köztük Lengyelországgal — létrejött légiforgalmi megállapodást. A nemzetgyűlés felhatalmazta a köztársaság elnökét, hogy ratifikálja a Gambiával a technikai együttműködésről szóló egyezményt is, amelynek értelmében mindkét ország szakembereket küld a másik államba.

POSTÁSSZTRÁJK ANGLIÁBAN

(Reuter) Kedden éjfélkor — Anglia történetében először — sztrájkba lépett a posta mintegy 230 000 dolgozója. A meghatározatlan időre szóló sztrájk idejére megbénult a levél- és csomagforgalom, valamint a távirati összeköttetés a szigetországon belül és a külvilággal. A telefonbeszélgetések terén némileg kisebb az

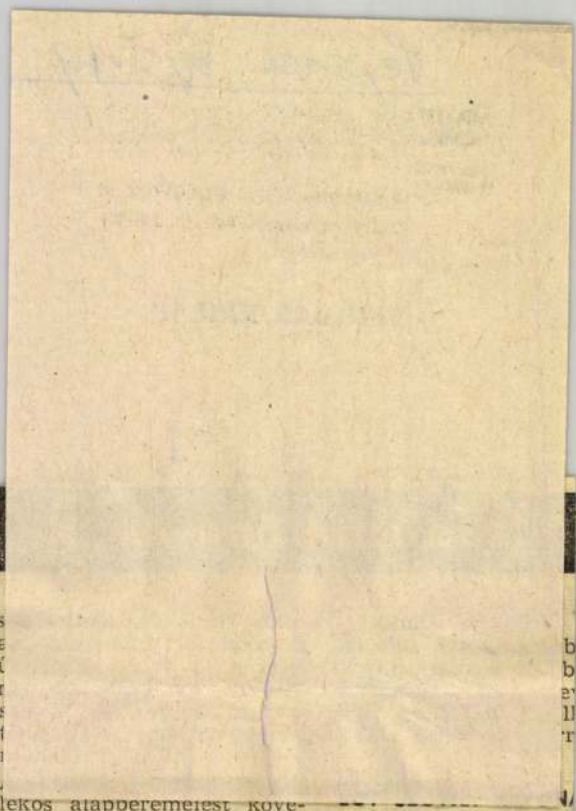

zalékos alapbéremelést követelnek, de az igazgatóság csak 8 százalékot ajánlott fel.

HARMEL WASHINGTONBAN

(Reuter) *Pierre Harmel* belga külügyminiszter kedd este kétnapos hivatalos látogatásra Washingtonba érkezett. E két nap alatt találkozik amerikai kollégájával, William Rogersszal, valamint az amerikai kormány más képviselőivel. A tervekben *Nixon* elnökkel való találkozás nem szerepel.

(MTI) Harmincezer kapott *Ivan Scserbak* gat-berlini angol emelkedő szovjet őre, akit tavaly nover súlyosan megsebesíte fasiszta orvlövész go

Különösen sok le zett Nyugat-Berlinbő már lábadozó szovje hoz. Az egyik gyár nevében tizenketten a következő sorokat: letünkkel szeretnénk

Pátzay Pál
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1965 ÁPR 1
DÉL-MAGYARORSZÁG

1021

Ilyennek látom Lenint

Munkatársunk Pátzay Pál Kossuth-díjas szobrászművész műtermében

Holnap leplezik le Budapesten az új Lenin-szobrot. A Dózsa György úti dísztéren már elkészült a Lenin-emlékmű 17 méter magas pilonja, s előtte talapzatára emelték Lenin 4 méter magas bronzba öntött szobrát, amelyet Pátzay Pál Kossuth-díjas szobrászművész mintázott. Barát és ellenség egyaránt elismeri, hogy az emberiség történelmének páratlan géniusza Lenin. Nagy feladat tehát kifejező szoborba önteni alakját.

Műhelytitok

A kérdésre keresem a választ, mely minden szemlélőben felmerül: miért és hogyan lett ilyen a Lenin-szobor? — ezzel kerestem fel az alkotó művészt.

Talán jól is tettem, hogy megzavartam a fiatalokat is megszégyenítő frisseséggel, derűvel dolgozó mestert. Így legalább nem mulasztotta el megfürdetni magát az erejét próbálgató tavaszi napsugárban. Ez mindenkinek jólesik. Különösképpen, ha sokat szobában tevékenykedik. Pátzay Pál Kossuth-díjas professzor, szobrászművész, a Lenin-szobor alkotója pedig kiváltképp hosszan időzik négy fal között; a műteremben vagy az előadóteremben.

A kérdésre egy mondattal válaszol:

— Ilyennek látom Lenint.

Az egyszerű mondat egy pillanat alatt elsöpri a műhelytitok ködét, hiszen valójában egy alkotás pontosan azt fejezi ki, amit a művész érez, lát.

Tovább faggatom. Először általánosságban a művészetéről, a szobrászatról, s arról, hogy miképpen alakul ki, formálódik egy-egy alkotás.

Elmosolyodik, észreveszi, nem elégedtem meg a rövid válasszal.

— Sokat tanulmányoztam Lenint. Nem a fényképekre gondolok, s arra, hogy láttam a Mauzóleumban, így külseje, alakja vizuálisan él bennem. Egy alkotáshoz ez kevés. Olvastam műveit, s a róla szóló írásokat. Mindez összesen és együtt formálta ki bennem azt a teljes képet, amit megmintáztam. Ilyennek látom, érzem korunk, az emberiség jövőjét formáló zsenit. A tanító, nevelő, s az egyszerű emberekhez közelálló embert az, akit megmintáztam.

Monumentalitás és egyszerűség

— Úgy érzem — vallja az alkotó —, sikerült megtalálnom azt, ami a legkifejezőbb: ez a páratlanul értékes ember feje. Lenin belső tulajdonságait, a bölcsességet, optimizmust, előrelátást, a törhetetlen hitet és akaratot, a forradalmi elszántságot egyaránt kifejező arcát, fejét tettem uralkodóvá. Nem a méretek, hanem ez teszi monumentálissá az alkotást, és az öltözék, a könnyed, természetes tartás adja az egyszerűséget, s ébreszt emberi közvetlenséget a nézőben.

A szobor eredetije agyagból ott áll a műteremben, szinte élőn, mint amilyen bronzba öntötten is. A szobor elhelyezése szintén sok körültekintést igényel, hiszen

Lenin megmintázott szobra — amelyről a felállított bronzszobor készült — adja meg a műterem hangulatát

ez is kifejezője, szinte folytatása a művész eredeti elgondolásának. A pilon előtt álló alak az emberi közvetlenségre irányítja a figyelmet, s ennek hangsúlyozását segítette az alkotó is, amikor személyesen részt vett a szobor felállításán, hogy elképzelése kiteljesedjék.

A művészi felfogás

— Az emberiség történetében a különböző korszakokat szinte évnyi pontossággal meghatározhatjuk. Különösen így van ez annak a korszaknak a kezdetével, amely Lenin nevéhez fűződik. Érdekes, de a különböző művészeti korszakokat, irányzatokat, a művészi nemzedékváltásokat nagyjából évnyi pontossággal és személyek munkássága szerint is meghatározhatjuk. Általában az utókorra bízzák egy-egy korszak megítélését, mégis sok mindent lehet lemérni a kortársak alkotásaiból is. Minden térvilágú és ábrázoló természetű művészetre egyaránt érvényes, hogy minden nemzedéknek elsőrendű kötelessége előlről kezdeni, megkeresni korának társadalmi felfogását tükröző, kifejező ornamentikát.

A Lenin-szobor önkéntelenül is felébreszti ezeket a gondolatokat a nézőben, hiszen az emberi léleknek fogalmakkal kifejezhetetlen tartalmai öltenek benne testet. Tartalma és formavilága teljesen az emberhez és az ember életközegéhez, a látható világ jelenének élményéhez köti, melyet közvetlenül jelenít meg: vizuális eszközökkel, vizuális élményekkel.

Az új alkotások

A műterem többi szobra és a most készülő legújabb alkotás, Virág Benedek szobra tanú arra, hogy nem egyetlen sikerült mű ez, hanem egy művész egész élettapasztalatát, korának megértését szimbolizáló szocialista-realista alkotás.

Holnap lehull a lepel, országunk, fővárosunk gazdagabb lesz egy művészi alkotással, a műteremben pedig újabb és újabb agyag-, gipsz- és bronzszobrok születnek, gazdagítják képzőművészetünket. A Lenin-szobor alkotója tovább dolgozik...

Kádár Ödön

TV HATÁSA A TALPONÁLLÓBAN

Vetélkedő — Ogyesszáról

A KISZ Szeged városi bizottsága és a Magyar—Szovjet Baráti Társaság szegedi szervezete „Ki mit tud?" vetélkedőt rendez Ogyesszáról április 5-én, délután 4 órakor a Fegyveres Erők Klubjában. A kulturális vetélkedőre öt csoport nevezett be: a Radnóti gimnázium, a Ságvári Gyakorló Gimnázium, a Tömörkény Gimnázium, a MÜM 600-as számú Ipari tanuló Iskola, valamint a Szálloda- és Vendéglátóipari Vállalat KISZ-szervezetének csapata.

Három értékes díjat és számos könyvjutalmat osztanak ki a győztesek között. Az első díj egy művészi ólomkristály váza.

Az ogyesszai fiatalok Szegedre vonatkozóan rendeznek kulturális vetélkedőt.

...vajait és az orgazdákat

ti lakost 4 hónap, *Ambrózi* Tibor boltvezetőt, Dorozsma, István utca 40. szám alatti lakost 5 hónap, *Arany* János boltvezetőt, Deszk, Zója utca 25. szám alatti lakost 6 hónapi, *Goda* Miklós boltvezetőt, Domaszék, Tanya 96. szám alatti lakost 4—4 hónapi, *Szalai* Antal Ásotthalom, Arany János utca 1., *Csongrádi* István Tápé, Dózsa György utca 61. szám alatti lakost 3—3 hónapi szabadságvesztésre ítélték.

A többi orgazda, *Bános* Sándor, Szeged, Petőfi Sándor sugárút 33. szám alatti lakos 10 hónapi, *Tüzér* Ferencné, Teréz utca 26. szám alatti lakos 4 hónapi, *Tóth* József, Balástya, Öszeszék 73. szám alatti lakos és *Varga* Mihályné Ásotthalom, Kossuth utca 4. szám alatti lakos 3—3 hónapi, *Vőneki*

apró-hirdetés

ADÁSVÉTEL

Négysávos minőségi magnetofon dinamikus mikrofonnal eladó. Ságvári E. u. 9 a.

Bokor-, futórózsák, ribizli, egres, málna, díszcserjék kaphatók, Tullius Mihály Újszeged, Bérkert u. 26. x

Bélyeget legelőnyösebben vásárolhat, értékesíthet, Falus bélyegkereskedés, Kelemen u. 4. x

Cipőfestés minden színben szakszerűen készül Szent Miklós u. 7. Felsőváros. x

Eszterházy korai eperpalánta kis és nagy tételben kapható. Szeged, Petőfitelep, Babér u. 1. — Bozsó, Balástya. x

Opel-Rekord eladó. 44 000 Ft-ért. Petőfi Sándor sgt. 65. x

Süldő hathónapos eladó, Lajta u. 24. Kábelgyár mögött. x

Kétszemélyes és egyszemélyes rekamié kifogástalan állapotban sürgősen eladó. Vasasszentpéter u. 23. sz. 3-as ajtó.

Motorcsónak B, 175 cm³ farmotorral eladó, Gogol u. 10., fszt. 4. ajtó.

Eladó hálószobabútor, rekamié, hármasszekrény, rudasszekrény, konyhabútor, konyhakredenc, matracok, fotelok, székek, sezlon, jeges, sparhelt, asztal, ágybetétek, éjjeliszekrények, fél háló. Liszt u. 1. Felsővárosi cipőgyárnál.

Futó- és bokorrózsák, díszcserjék, szegélybuxus, fekete ribizli-, málnatövek eladók. Csongrádi sgt. 94.

7 db nyolchónapos süldő eladó. Érd.: mindennap délután 4-től, vasárnap egész nap. Petőfitelep, Csap u. 12. (VII. 325.) x

Moszkvics 407-es eladó. Római krt. 28., délután.

Hawai gitár, elektromos (új), lemezjátszó dobozban eladó. Szeged, Kelemen u. 1., I. emelet, 3. ajtó. Bármikor megtekinthető. x

Trágya és nagy asztal eladó. Szilléri sgt. 32.

4 db kárpitozásra alkalmas szék és 1 „Meteor" írógép eladó. Jókai u. 11.

5 db 50—60 kg-os süldő eladó. Veresács u. 49.

Eladó toalett-tükör, politúros asztal, tízliteres zománcos tál, éjjeliszekrény, nagyméretű szép üvegezett. Zárda u. 7.

Mátra férfikerékpár, zománcos Kalor kályha eladó. Érdeklődni délután 5 órától. Szekeres u. 17. sz.

„Kolibri" táskaírógép eladó. Pillich K. u. 28.

Orion Tisza tv prima, garanciával eladó. Topolya sor 7.

Tavasz tv igényesnek eladó. Szeged, Dugonics u. 4. sz., fszt. 1.

Trágya eladó. Megtekinthető vasárnap, Fodortelep, Uzsoki u. 4.

Modern konyhakredenc, karikahajós varrógép, sezlon, egyajtós jégszekrény fizetési könnyítéssel eladó. — Szatymazi u. 15. Gázgyárnál.

Operalemezek és FED 2 fényképezőgép eladó, Csányi, Becsei u. 13/b.

Garanciális Vénus porszívó jutányosan eladó. Madách u. 1/b, I. 4.

Két db süldő és nyolchetes malacok eladók. Harmat u. 24. sz.

Vidékre elköltözés miatt új konyhabútor, új rekamié, 3 ajtós szekrény és egy fél hálószobabútor sürgősen eladó. Megtekinthető csütörtök, péntek egész nap. Hunyadi János sgt. 39/41., udvarban a sárga épület, III. emelet, 3. ajtó.

„Béke" garnitúra igényesnek eladó. Újszeged, Csanádi u. 2. sz.

Nyolchónapos fehér süldő eladó, Közép u. 3. (Alsóváros)

Férfi szobabútor, ülőgarnitúrával együtt eladó. Érd.: Farkas, Pulcz u. 2/a. x

9000 km-t futott szürke Danuvia motorkerékpár kifogástalan állapotban eladó. Megtekinthető: 3—5-ig, mindennap. Ősz u. 33. alatt.

Berva-moped és feles fiúkerékpár igényesnek eladó. Szent László u. 4/b.

Jawa 175 cm³ kb 20 éves eladó. (1200 Ft), vagy elcserélhető Orion táskarádióért. Érd.: Hétvezér u. 3. Rovóék.

Használt sport gyermekkocsi eladó. Párizsi krt. 34 b.

Trágya eladó 25—30 mázsa, József Attila sgt. 78.

Háromajtós szekrény, kétszemélyes, politúros rekamié, szétnyitható asztal, 4 szék szintén politúros, jó gyermekágy matraccal, nagy Singer-varrógép, — nyugágy eladó. — Ogyessza. 12. épület, B. lépcsőház, I. em. 3. ajtó.

Eladó utcai kerítés vasból 220x180, aknafedél, vízkifolyócsaphoz, erős vontatóláncok. József Attila sgt. 94.

700-as prima Trabant eladó. Sándorfalva, Ady Endre u. 16. sz.

Komplett barna, festett halószoba eladó. Érd.: Damjanich u. 26. sz. 3 órától, mindennap.

Jawa 250³ nagykerekű, prima állapotban eladó, vagy 175³-ért elcserélhető. Jósika u. 2., fszt. 2. x

Carmen tv eladó. Tolbuhin sgt. 92—94., F. épület. Házfelügyelő.

Árpatörek eladó, Tisza Lajos u. 88.

Világoskék gyermek sportkocsi eladó. — Korda u. 24. a.

Jó állapotban levő Danuvia motor eladó, délután 3-tól. Hóbiárt basa u. 14.

Nagy mennyiségű trágya és egy süldő eladó. Erdő u. 7., Felsőváros.

Rossz 125 cm³ motorkerékpár eladó. 1300 Ft-t. Érd.: délelőtt. Petőfi Sándor sgt. 50. sz.

MEGGY-, kajszi-, rózsabarack-, ribizlicsemeték kaphatók Szegedi Földművesszövetkezet Szent István téri 24-es zöldségboltban. x

Kanapé és négyszemélyes fotelok, székek, szép garnitúra csővázas rekamié, kombinált szekrény eladók. — Dugonics u. 10.

Jó állapotban levő kétszemélyes rekamié igényesnek is megfelelő eladó. Pulcz u. 35.

Permetezőcsövek kaphatók, hegesztéseket vállalok, rézműves, József Attila sgt. 38. x

HÁZASSÁG

Otthonát kedvelő 42 éves, józanéletű, nőtlen férfi megismerkedne házasság céljából hozzáillő lehánnyal, vagy özvegygyel levelet „Gazdálkodó 4710" jeligére a Sajtóházba.

34 éves független közép magas barna, egészséges dolgozó ember ismeretség hiányában ezúton keresi hozzáillő dolgozó, csinos nő ismeretségét házasság céljából, kinek Szegeden főbérleti lakása van. „Boldog, tisztességes élet 4799" jeligére Sajtóházba.

70 éves nyugdíjas asszony vagyok, szeretnék megismerkedni házasság céljából hozzámenő nyugdíjas férfival. „Szeretetre vágyom 69008" jeligére a Hirdetőbe.

EGYÉB

Órásműhelyemet áthelyezem Horváth Mihály u. 7. Fáklya Mozival szemben. — Órajavításokat felelősséggel vállalok. Koltai Sándor órás

Perfekt gyors- és gépírónőt keresünk. Szegedi Tervező Szövetkezet. Mérey u. 8. x

Garázs kiadó Kecskeméti u. 15.

Bordányban 1 hold szőlő feléből kiadó. Érd.: Belolannisz tér 2. Kisség.

Gombáthúzást gyorsan, szépen készítek, még is várható. Nylonharisnyáját átkötöm hosszú, vagy térd harisnyává. Béke u. 4. x

Női és férfiszabók, figyelem! Bármilyen kézimunkát vállalok, illetve készítek. — „Pontosan időre 69017" jeligére a Hirdetőbe.

Esernyójavítások és áthúzások miatt forduljon bizalommal Steiner ernyőkészítő mesterhez. Attila u. 9. sz. Festettbútor-szaküzlettel szemben. x

Ballagitón gyümölcsös feléből kiadó, vagy eladó. Szabadság u. 33.

Egy hold föld feléből kiadó, belvárosi temetőnél. Móra u. 36. sz.

Segesdi György

küzdelemben megtalált valamilyenféle pszihó-biológiai összefüggés megragadása teszi még lehetővé, de amely összefüggés megtartása a fizikai erőfeszítéssel egyben totális szellemi koncentráltságot is követel? S ily módon a mindenkori művészi-alkotói küzdelmet látjuk ábrázolva Segesdi Daidalosz szoborművében. Vagy Daidalosznok e szobron látható iszonyatos szenvedését az imént lezuhant fiának Ikarusnak az elvesztése okozza? Vagy netán „uram bocsásd meg" a keresztény mithológia hősének Krisztusnak a szimbólumát látnánk e daidaloszi alakba csempészve, a küldetés teljesítés valamilyenféle új értelmezését?

A tartalmi mondandó boncolgatása a szobron látható formák összefüggéseinek, viszonylatainak az elemzése alapján még több romantikus kalandos elképzelés felé is vezethetne bennünket. Hiszen Segesdi ez új szobrának fő érdeme, hogy a legpasszívabb lelkeket is kimozdítja a közömbösségből: érzelmeket indít meg, gondolatokat támaszt. Sőt az emelkedett lelkiség agresszivitásával véleményalkotást csikar ki a nézőből.

*

A harmincas évek analizáló esztétái a művészi élményt részeire bontották, s a művészi hatásmód egyik legfontosabb tényezőjének a tremendumot a megborzongató döbbenetességet jelölték. A tremendum igen fontos része a művészi hatásteremtésnek, s ezzel az analizálós mértékkel mérve is Segesdi új alkotása igen jelentős eredményt mutatna, azonban véleményem szerint az ilyen mérce alkalmazása felesleges, hiszen a mű mondanivalója messze túl vezet a „hatásra utazás" e harmincas évekbeli koncepcióján. Ez a mű is mint minden igazán jelentős képzőművészeti alkotás a vele azonosuló szubjektumok milyensége, minősége szerint sokfélekép szólalhat meg, azonban megvan az igazi egyértelmű mondandója is, amit megérteni azonos öröm, szinte azonos felemelő élmény a mű megalkotásával. Az ilyen, a nézők által is újra alkotott mű valójában az igazi közösségi alkotás, mert így formáról formára haladva megértésünkkel valójában visszaigazoljuk az alkotó küzdelmes viaskodásának értünk s nekünk szóló jogosságát.

*

Segesdi György a lehetetlent leküzdő hősnek a szimbólumát találta meg Daidalosz mondai alakjában. A világban merész elképzeléseket merész tettekkel megvalósítani akaró, bátor ifjúság örök példaképét formálta szoborrá, s nemcsak az egri Gárdonyi Géza gimnázium növendékei számára, hanem a mindenkori ifjúság számára.

Feltételezhető, hogy ez a mű a műemlékekben gazdag, a nagy idegenforgalmú és Fazola Henrik művészeti hagyatékával rendelkező Eger városában is megteremti magának a megnézni illő nevezetesség rangját.

*

És ha a mű szobrászi motíválása nem is minden részletében érzelmekkel átfűtött, ha helyenként ki is érződik a szerkesztés számító tudatossága, Segesdi műve mégis az anyagalakítás egy módjának, az expresszív formaszervezésnek olyan sajátosan egyéni, összegezések eredményeit is magában foglaló változata, amelynek a határozott konstruktív szerkezeti bázis ad felemelő bizonyosságot.

*

Segesdi György ez új szobrát rozsdamentes krómacél lemezből készítette, a figura mérete két és fél méter, a szárnyak hossza összesen négy méter. Ezt a méretet, ezt az anyagot az érzelem gondosságával megtölteni egyáltalán nem valamilyenféle könnyűséges, finomkodó feladat. A megvalósítani szándékolt koncepciót e kemény anyagon átküzdtetve, s e konok anyaggal keservesen kialkudott kompromisszumoknak azt a részét, amely az eredeti koncepciónak csak csekély feladását is eredményezte volna, Segesdi szerkesztési megoldásokkal kerülte el. Vagyis ahol az anyag nem engedett, a vágóollót vette segítségül, s akaratát a heggesztőpisztoly tüzével közölte a konok krómacéllal.

*

Ily módon a művészi közlésvágy, az emberi akarat, az acél és tűz küzdelmének az eredménye az elkészült Daidalosz szobor, amely hűen fejezi ki a művész mondandóját: a lehetetlent leküzdő ember szimbólumát. Ám a megmintázott hős alakja a maga emberfeletti küzdelmének megmutatásakor a szobor alkotójának tiszteletre méltó viaskodásáról is tanúskodik.

Kovács Gyula

Daidalosz

Művészet 1963 nov.

Segesdi György: Daidalosz – Dédale – Дедал

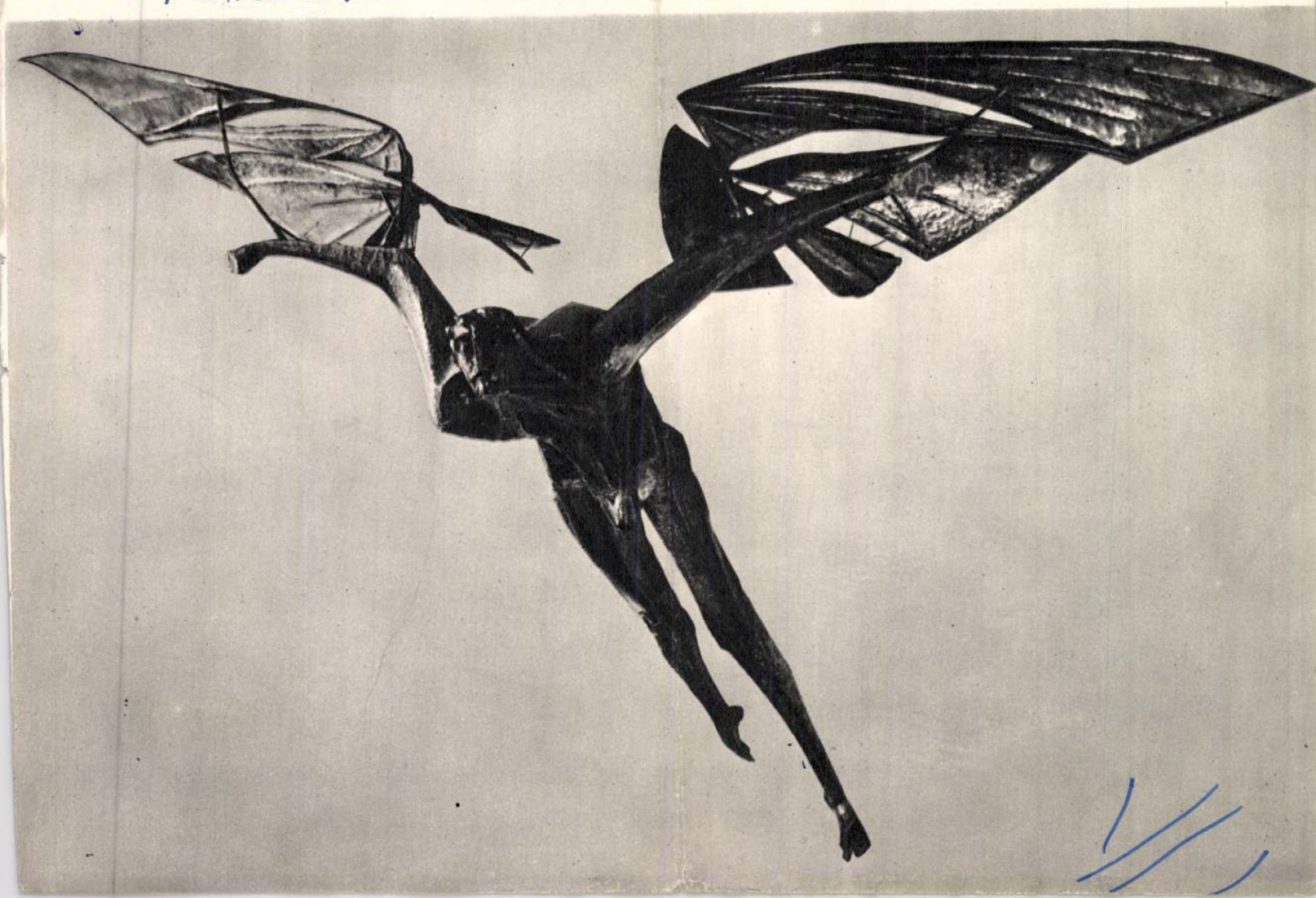

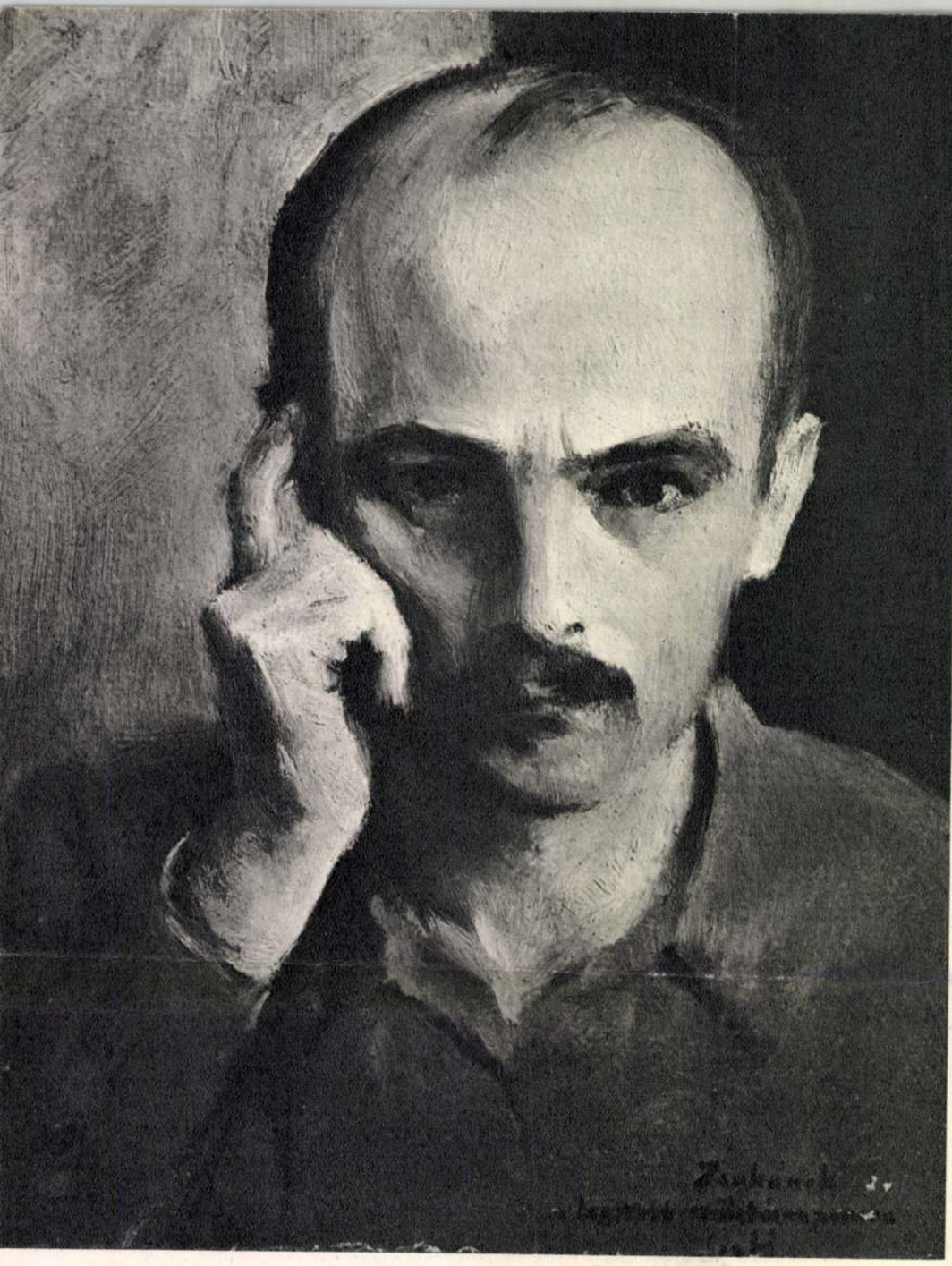

Szalatnyay József: Önarckép
Portrait de l'artiste par lui même
Автопортрет

SZALATNYAY JÓZSEF, A KÉPMÁSFESTŐ

A Szalatnyay József festette arcképek merőben mások, mint a szokványosak. Nem hízelegnek, nem kendőznek, nem túloznak. Jellemeznek, ami az arcábrázolás tulajdonképpeni hivatása. Lehetséges, hogy láttukra az ipari fényképészek émelygősen mosolygó, erőltetett helyzekedésbe merevített, tetejébe még ki is festett fotóihoz szokottak viszolyogni fognak, de akinek érzéke van bensőséges látás, természetes megjelenítés iránt, az ugyancsak gyönyörködhet bennök.

Festőnk vérbeli realistaként élesen megfigyeli és megjegyzi a testi-lelki alkatot. Nem alakítja tipikussá, hanem az egyéni megjelenést ábrázolja. Nem pepecsel aprólékosan, hanem inkább kihagy és összevon. Ennek kölcsönös velejárója inkább szélesen, mint vékonyan felrakó ecset vagy pasztellkréta vonása. Arcképfestéshez legtöbbnyire a pasztellkrétát használja, s ez már anyagánál fogva is csábítja a vonalak egymás mellé és egymásra torlasztására, ami alapjában nem más, mint bensőséges szeretetvezérelte festésmódjának következménye.

Az itt említett képmások csupa kivételes ember vonásait örökítik meg. Korban vezet Lyka Károly, akit 86. életévében figyelhetünk meg. Csupa futólagosan odavetett laza vonásból rajzolódik ki bölcs és jóságos arca. Szalatnyay pompásan leste el szeme sugarát, amely egy hosszúra mért emberélet magaslatáról megértően, ám fölényesen hatol át rajtunk.

Kodály Zoltán pedig lehajtja fejét s szemét lehunyja, mintha érezné, hogy az ihletés megszállottságának küszöbéhez közeledik. Egész jelensége valóságos látományként hat, amely mély megilletődést parancsol ránk. Egészen más természetű Burghardt Rezsőnek, kitűnő tájképfestőnknek arca. Szeretetet esdő mosolyt vehetünk észre rajta, amellyel barátságát kínálja fel. Csillogó pápaszeme mögül szeme párja szerényen hirdeti vonzódását.

Negyediknek említjük néhai jó Medgyessy Ferenc nagy szobrászunknak arcképét, amely egyetlen jellegzetes képmása. Tíz év előtt készült. Jól fogta el szinte talányos nézését. Jobb szemével hamiskásan, szinte sunyin néz, eszünkbe juttatva az örökös tréfálkozót, viszont a ballal befelé tekint és amit ott lát, hallgatásra készteti száját. Az arc vén, elnyűtt, mintha búcsúznék az élettől.

Szalatnyay női portréin sem tagadja meg őszinteségét. Témái e körben is idősek, akik az élet gazdag hullámzásán küzdötték át magukat. Feleségének, Dénes Zsófia írónőnek tekintete is csak úgy árasztja a fölényes megértést, amely jóságból fakad. Képmásának nemcsak lelkisége, hanem könnyen odavetett vonalvezetése és színeinek változata is érdekes. Anyjának arcképe sem mindennapi. Tartózkodóan kémlelő szem kutat a miénkben éleslátóan, de megbocsátással. Dolgos és fáradságos élet viszontagságai felszántották arcát, amelynek okos vonásai mögött egykori szépségének nyomai sejthetők. A százéves lilaruhás nő szinte tragikus hatású. Fásult magányban leledzik, meg nem közelíthetően, előkelően. Fájlalja egyedüllétét, elhalt mellőle mindenki, aki valaha jelentős volt. Itt maradt emlékeibe fagyva, nem ismer megértést, megbocsátást! Magányos saskeselyűként meredezik a számára érdektelenek felett.

És a festő önarcképe? Sokféle ábrázata közül azt a Szalatnyayt idézi elénk, aki konok elszántsággal figyeli meg a szemben ülőt, akit meg akar festeni.

Farkas Zoltán

Szabó Vladimír: Krúdy-illusztráció – Illustration pour une oeuvre de Krúdy – Иллюстрация к произведению Круди

Szabó Vladimír: Budapest 1945. – Будапешт, 1945

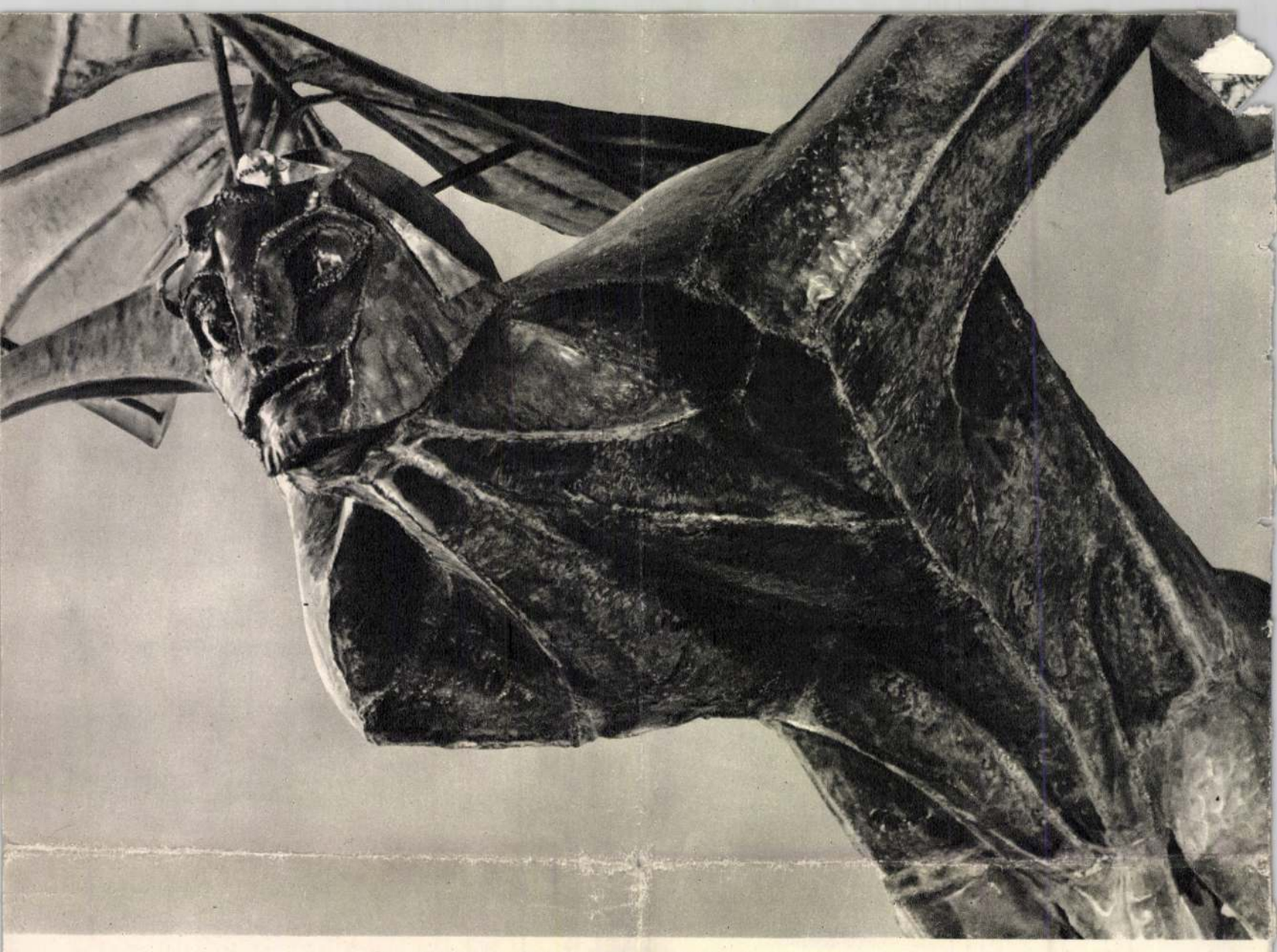

Segesdi György : Daidalosz. Részlet – Dédale. Détail – Дедал. Фрагмент

Segesdi György

DAIDALOSZ

Szárnyak segítségével repül, mint a madarak, ahogyan a technikai kultúrával még nem rendelkező emberi észjárás elképzeli a repülést. Daidaloszt a mondai hőst ábrázolja Segesdi György új szobra: úgy ahogyan repülhetett.

*

Daidalosz, Minosz krétai király építőművésze volt. A monda szerint, ő tervezte meg a Labirintust, Minosz király feleségének egy bika iránt támadt bűnös szerelmi gerjedelme kielégülésének borzalmas gyümölcsét, az emberi és bika formájú Minotaruszt elrejtő útvesztőt. A kibogozhatatlan útvesztőjű palota titkát „művészi dicsekvésben" elárulta. A királyi bosszú elől menekülve magának és fiának a madarakéhoz hasonló szárnyakat szerkesztett, amiknek segítségével elrepültek a veszélyessé vált Kréta szigetéről. A fia Ikarusz mint tudjuk a repülés örömétől megrészegülve túl közel került a naphoz, s ezért a nagy melegtől viasszal rögzített szárnyai leolvadtak, s ő maga is a tengerbe zuhant. Daidalosz viszont az első ember, az első művész az írások tanúsága szerint aki a zsarnoki hatalom eszén túljárva megmenekült.

Segesdi György új szobra nem egyszerűen csak illusztrálja ezt a mondai történetet, hanem átélve fejezi ki. S hogy mennyire igyekezett átélni a szinte eszköztelen repülés tényét, a Daidalosz számára egyetlen elképzelhető lehetséges módot: a madarak repülésének utánzását, jól bizonyítja azt a szobron a lábak helyzete, amely a szálló madarak lábainak tartásához hasonlóan a levegő ellenállását elkerülően hátrafelé merevedő.

*

A szobor az egri Gárdonyi Géza gimnázium elé kerül, s az iskolás ifjak vállalkozó szellemére is gondolva megállapíthatjuk, így repülni ahogyan a szobor mutatja lehetetlen, különösen ilyen, — a levegőt átereszető — lyukas szárnyakkal. De, hogy mégis elhisszük, sőt tapasztaljuk szinte a repülést, azért történik, mert Segesdi a vitorlák szerkezetének formáit alkalmazta a szárnyak ábrázolására. A vitorlához pedig mozgás, haladás asszociálódik emlékezetünkben.

*

A kompozíció uralkodó mozzanatai, élményt meghatározó tényezői azonban a karoknak a vállakhoz ízülésénél, a nyak beépülésénél szerkesztett formákból szegeződnek éles határozottsággal a néző lelkületébe, amihez hasonló mély drámaiságú formákat csupán a szenvedő középkori Krisztust ábrázoló korpuszokon találhatunk. E formák valóban a keresztre feszítés kínjait is idézhetnék, a halálthozó borzalmas testi szenvedést, ám aminek a vége ezesetben tudjuk nem a megváltó halál lesz, mert hiszen Daidalosz végül is megmenekül. Ám e formai hatások rendkívüli élménye a tartalmi mondandó további bogozására ösztönzi a nézőt. Az ember saját testi erejével végzett repülésének fizikai küzdelmét látnánk vajon e daidaloszi erőfeszítésben, amikor az önerő végső tartalékai is kimerülnek, s a fentmaradást már csupán ez emberfeletti

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

1021

Közös szobormű idézi Marx és Engels alakját

Budapest közterületi díszeinek sorában új, monumentális képzőművészeti alkotást avattak pénteken: Marx és Engels közös emlékművét — a Jászai Mari téren. A nemzetközi munkásmozgalom két kimagasló alakjának közös szobormű vét a munkásosztály nemzetközi ünnepéhez, május elsejéhez kapcsolódó eseménysorozat keretében adták át a fővárosnak.

Az avató ünnepségen megjelent *Kádár János*, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, *Aczél György*, *Benke Valéria*, *Nemes Dezső*, *Németh Károly*, a Politikai Bizottság tagjai; továbbá az MSZMP Központi Bizottsága és a kormány több tagja; részt vett a politikai, a társadalmi és a kulturális élet sok ismert személyisége.

Az emlékművet *Segesdi György* szobrászművész és *Schall József* építőművész alkotta. Hatalmas gránittömbből bontotta ki a szobrász az emlékmű alakjait, a négy méter magas figurákat. Modern plasztikai megformálásban — magasztos tartalmat szimbolizáló, erőt sugárzó megjelenítésben — készült a szobormű.

Ünnepi beszédet *Óvári Miklós*, az MSZMP Központi Bizottságának titkára mondott.

— Három esztendeje az egész haladó emberiség megemlékezett *Marx Károly* születésének 150. évfordulójáról, s alig fél esztendeje annak, hogy *Engels Frigyes* születésének másfél évszázados jubileumát ünnepeltük — mondotta. — E nevezetes évfordulók és szocialista közvéleményünk belülről fakadó, hosszabb ideje érlelődő igénye vetette fel a gondolatot, hogy a tudományos szocializmus e két megalkotójának, a nemzetközi munkásmozgalom kimagasló harcosainak emlékét hazánk fővárosának szívében egy monumentális köztéri szobor felállításával megörökítsük.

A szónok hangoztatta, hogy Marx és Engels életműve a gyakorlat és az elmélet legmagasabbrendű egységét testesíti meg. Többszörösen kiállta a gyakorlat próbáját, mert összeforrt a munkásság ügyével. A munkásosztály szerepének a felismerése, az alkotó, termékeny kapcsolat a korabeli proletariátus legöntudatosabb rétegeivel, a szocializmust utópiából tudománnyá tette, az álmok birodalmából a valóság szilárd talajára helyezte.

— A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága nevében köszönetet mondok mindazoknak, akik közreműködtek az emlékmű létrehozásában. Köszöntöm az alkotót és az alkotást is, amelyet ezennel átadok fővárosunk közönségének — fejezte be beszédét *Óvári Miklós*.

Ezután koszorúzás következett. Az új emlékmű talapzatánál az MSZMP Központi Bizottsága és a budapesti pártbizottság nevében *Németh Károly*, a Politikai Bizottság tagja, a budapesti pártbizottság első titkára és *Óvári Miklós*, a Központi Bizottság titkára helyezett el koszorút. A Szakszervezetek Országos Tanácsa nevében *Gál László* és *Somoskői Gábor* titkárok koszorúztak. A KISZ központi bizottságának koszorúját *dr. Horváth István*, a KISZ kb első titkára és *Csillik András*, a KISZ kb intéző bizottságának tagja, a budapesti KISZ-bizottság első titkára; a Fővárosi Tanács koszorúját *Kelemen Lajos*, a végrehajtó bizottság megbízott elnöke és *Hantos János* elnökhelyettes helyezte el.

Az avatóünnepség az Internacionálé hangjaival ért véget. (MTI)

Segesdi György

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1971 MÁJ 1-i

1021

Felavatták Marx és Engels emlékművét

Budapest közterületi díszeinek sorában új, monumentális képzőművészeti alkotást avattak pénteken: *Marx és Engels* közös emlékművét — a *Jászai Mari téren*. Az emlékművet *Segesdi György* szobrászművész és *Schall József* építőművész alkotta. Az avató ünnepségen megjelent *Kádár János*, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, *Aczél György*, *Benke Valéria*, *Nemes Dezső*, *Németh Károly*, a Politikai Bizottság tagjai; továbbá az MSZMP Központi Bizottsága és a kormány több tagja; részt vett a politikai, a társadalmi és a kulturális élet sok ismert személyisége. Ünnepi beszédet *Óvári Miklós*, az MSZMP Központi Bizottságának titkára mondott. Ezután koszorúzás következett. Az avatóünnepség az *Internacionálé* hangjaival ért véget.

Tímár Mátyás

Tímár Mátyást, a Minisztertanács elnökhelyettesét, pénteken délelőtt fogadta *Chaban-Delmas* francia miniszterelnök. A megbeszélésen *Tímár Mátyás* tájékoztatta a miniszterelnököt gazdasági, társadalmi életünk helyzetéről, fejlődéséről. *Chaban-Delmas* miniszterelnök a francia hatodik ötéves terv célkitűzéseit, problémáit ismertette. Tanácskoztak a kétoldalú kapcsolatok fejlesztésének szükségességéről és ezzel összefüggésben szóba került az európai együttműködés erősítésének gondolata, a kelet—nyugati gazdasági kapcsolatok bővítése.

Tímár Mátyás megerősítette *Chaban—Delmas* miniszterelnök magyarországi meghívását. A francia miniszterelnök közölte, hogy megfelelő időpontban *Magyarországra* látogat.

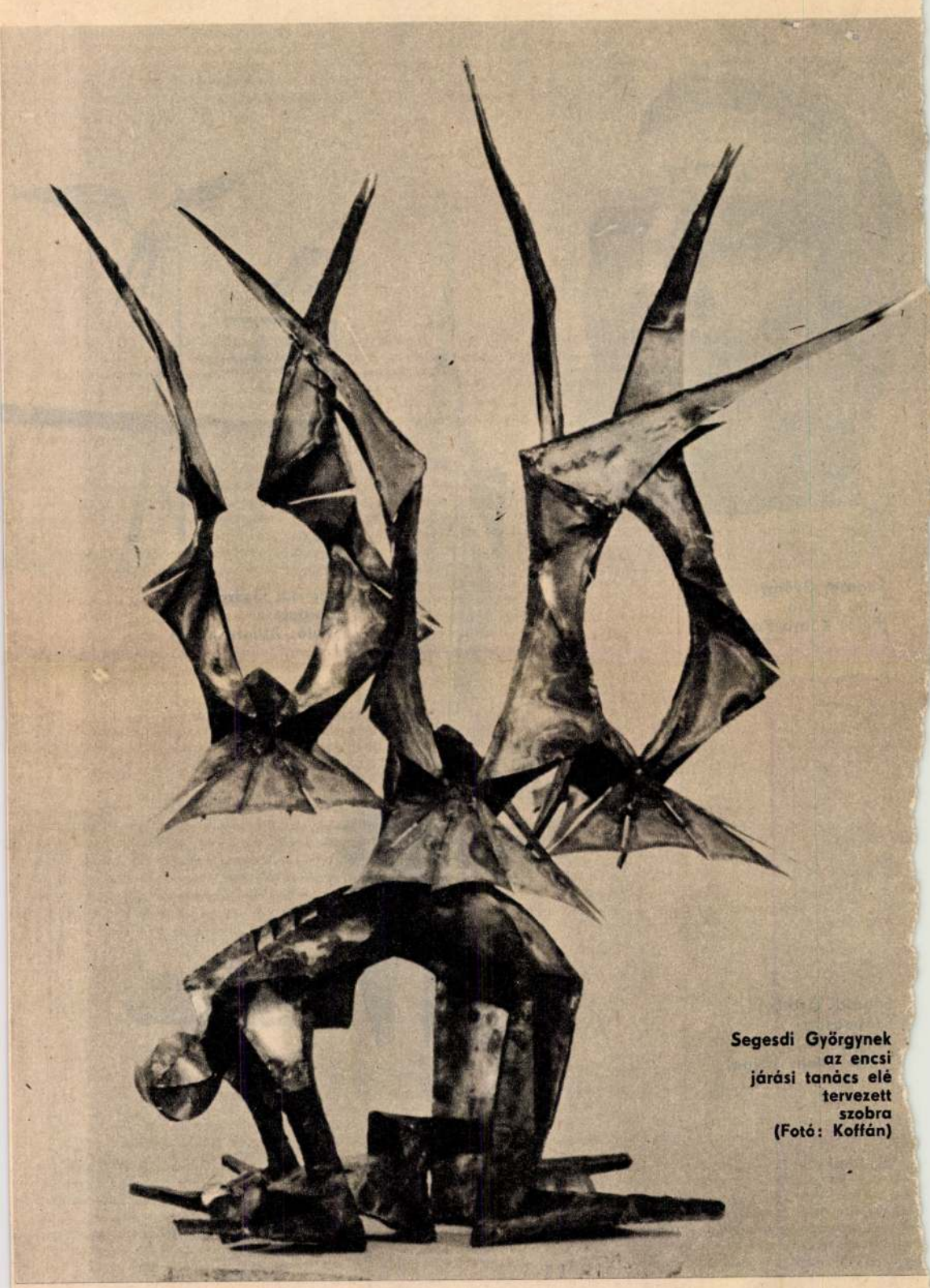

Segesdi Györgynek
az encsi
járási tanács elé
tervezett
szobra
(Fotó: Koffán)

Segesdi György:
Fidel Castro
(Fotó: Kónya Kálmán)

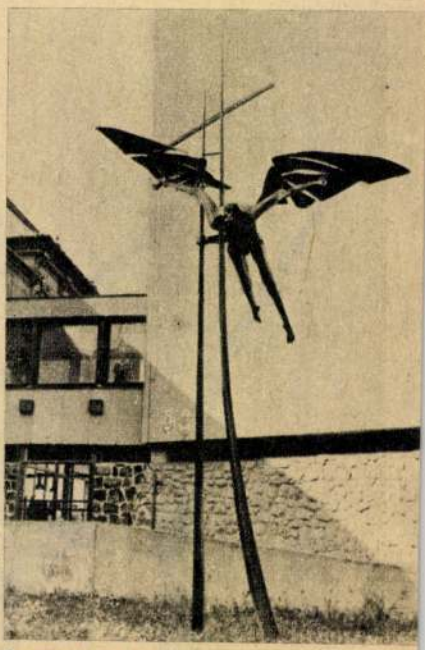

Segesdi György:
Daidalosz
(Fotó: Alapfy Attila)

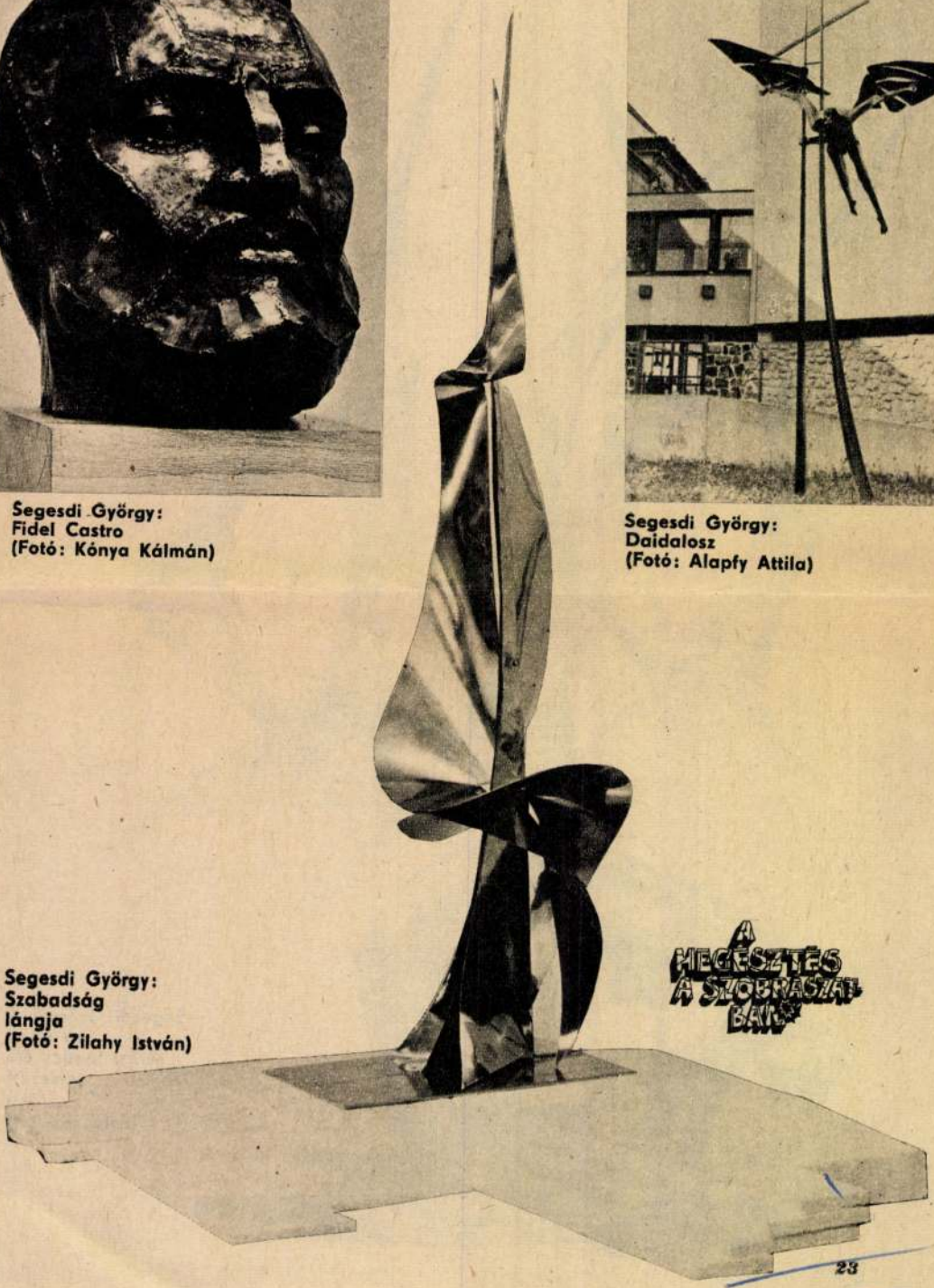

Segesdi György:
Szabadság
lángja
(Fotó: Zilahy István)

A HEGESZTÉS A SZOBRÁSZATBAN

Élet és Tudomány
1970 JAN 2
Sepsey György

A HEGESZTÉS A SZOBRÁSZATBAN

Egy idő óta a kiállítási csarnokokban és a közterekben jó néhány „hegesztett szobor"-ral találkozunk. Ez sokakat meglep vagy inkább meghökkent: „Hát már a hegesztés is művészet?"

Nem, a hegesztés *önmagában* ugyanúgy nem művészet, miként a kőfaragás vagy a bronzöntés sem az. Mégis micsoda kőbe faragott vagy bronzba öntött műemlékek születtek!

Az, hogy valamely szobor milyen technikával készül, nagyon fontos dolog. De a technika — csakúgy, mint maga az anyag is — csupán *eszköz* a művész számára, hogy gondolatait, érzelmeit: önmagát kifejezze. Hasonló a helyzet a képzőművészet törvényeivel, amelyek a szerkesztésre, a tömegeknek egymáshoz való viszonyára, a távlat szabályaira stb., stb. vonatkoznak. Ezek ismerete okvetlenül szükséges. A művészi gyakorlat közben, a technikai megvalósításkor ezeket figyelembe is kell venni, de ezek együttvéve sem teremtenek művészetet. *Alkotássá* az anyag, a technika és a törvény csak a művészegyéniség kezében válik. Az igazi művészt nem köti gúzsba a szokványos technika, az akadémikus szabály, a „bevált" kifejezésmód, hanem önmagából vetít ki egy új világot, s ennek megteremti a saját törvényeit. A szobor megalkotása — bármilyen technikával történik is — hosszadalmas és bonyolult feladat. De a legfőbb — a szellemi — tevékenység a környezet hatására a képzeletből indul el.

A szobor először elgondolás, majd rajz, és csak azután ölt testet. Hogy művét milyen végleges anyagban, formában és technikával alkotja meg a művész, azt a mű mondanivalójától, „tartalmá"-tól és az ebből eredő kompozíciós rendtől teszi függővé. A szobrászat hagyományos anyagai bizonyos kőfajták és fémek. A hagyományos technikák a faragás és az öntés. Mielőtt azonban a faragásra vagy az öntésre sor kerül, a szobrászművész különböző műveleteken vezeti végig a gondolatait. A rajz alapján — vagy némelyikük anélkül — egészen kis méretben mintázza meg a szobrot valamilyen képlékeny anyagból (manapság agyagból vagy plasztilinből), majd e kis tervből kiindulva a végleges méretben készíti el az agyagmodellt. Ehhez persze előzőleg megfelelő vázat készített (vas- és favázakra rakja fel az agyagot). Az agyagmintáról gipszöntéssel negatív forma, utána — ebbe gipszet öntve — gipszpozitív készül.

A szobor csak akkor mű, ha az örökkévalóságra legalább viszonylagosan igényt tarthat. A kompozíciót tehát *maradandó* anyagból kell elkészíteni a gipsz-

veszély eredményes elhárítását, a védekezést: a menekülést lehetővé tevő izmok erei kitágulnak, több „üzemanyagot" kapnak, feltöltődnek energiával. Ugyanakkor a küzdelem során nélkülözhető szervek az idegrendszer közvetítésével továbbított parancsra csak csekély vérellátásban részesülnek. Ilyenkor szinte teljesen szünetel az emésztés, felfüggeszti működését a kiválasztás, más szóval, a veszélybe kerülő nem eszik, és egyéb szükségleteinek elvégzését is nyugalmasabb időkre halasztja el.

Röviden a szakmai nyelvben így mondják: *a szimpatikus idegrendszer* aktivizálásának hatására bekövetkezik a keringő vérnek úgynevezett *szimpatikotóniás* elosztása.

Erről is érdemes röviden szólnunk, össze is függ a miskolciak kérdésével.

A szimpatikus és a vele ellentétes megnyilvánulású paraszimpatikus idegrendszer fogalma gyakran szerepel lapunk hasábjain (legutóbb az 1969. évi 44. szám kislexikonjában határoztuk meg röviden). A szimpatikus idegrendszer az akaratunktól *függetlenül* működő vegetatív idegrendszernek az a része, amely *a szervezet közvetlen védelmét* szolgálja. Az az állapot, amely a szimpatikus idegrendszer hatására jön létre, a szimpatikotónia. Az ellenkező véglet a paraszimpatikotónia. Amikor a paraszimpatikus idegrendszer működésének hatása a jelentősebb, olyankor a *pihenés*, az *energiagyűjtés* szerveinek támogatása lép az előtérbe.

A két rendszer a szervezetben nem különül el teljesen. Például a szimpatikus idegrendszer hatásának érvényesülésekor, ha kisebb mértékben is, a paraszimpatikus beidegzés alatt álló szervek szintén kapnak vért.

Miért jelentős ez a két rendszer a vérellátás szempontjából?

Azért, mert a szervezet *kevesebb vérmennyiséggel* láthatja el az elvégzendő legfontosabb feladatát — akár a szimpatikotóniásat, akár ennek ellenkezőjét —, és a kevesebb vért a szív és az erek kevesebb energiával tudják állandó mozgásban tartani.

Ha valakinek pihenő állapotában — paraszimpatikotóniában — 5,8 liter, azaz ötezernyolcszáz milliliter a keringő vérmennyisége, ez hozzávetőlegesen így oszlik meg benne:

az agyhoz folyik:	**760 ml (13 %)**
a szívizomhoz:	**200 ml (3,5%)**
a hasi szervekhez	**1500 ml (26 %)**
a vesékhez:	**1300 ml (22 %)**
az izmokhoz:	**840 ml (14,5%)**
a bőrhöz, a csontokhoz, a mirigyekhez:	**1200 ml (21 %)**

Ha a Cannon-reakció vészt jelez — szimpatikotónia! —, a keringő vér *mennyisége* is megnövekszik. A lépből, a májból és a bőr alatti kötőszövetből a véráramlatba jutva akár a 18 litert is elérheti. 17 400 ml vér esetén szimpatikotóniában hozzávetőlegesen így oszlik meg a vér:

az agyhoz folyik:	**1000 ml (6 %)**
a szívizomhoz:	**600 ml (3 %)**
a hasi szervekhez:	**500 ml (2,5%)**
a vesékhez:	**500 ml (2,5%)**
az izmokhoz:	**13 800 ml (80 %)**
a bőrhöz, csontokhoz, a mirigyekhez:	**1000 ml (6 %)**

A két táblázat összehasonlítása képet ad arról, hogy a vészreakció a vérrel szállított energiajuttatást hogyan változtatja meg, és az adott helyzetben háttérbe szoruló szervek milyen ellátást kapnak.

Dr. Veres Pál

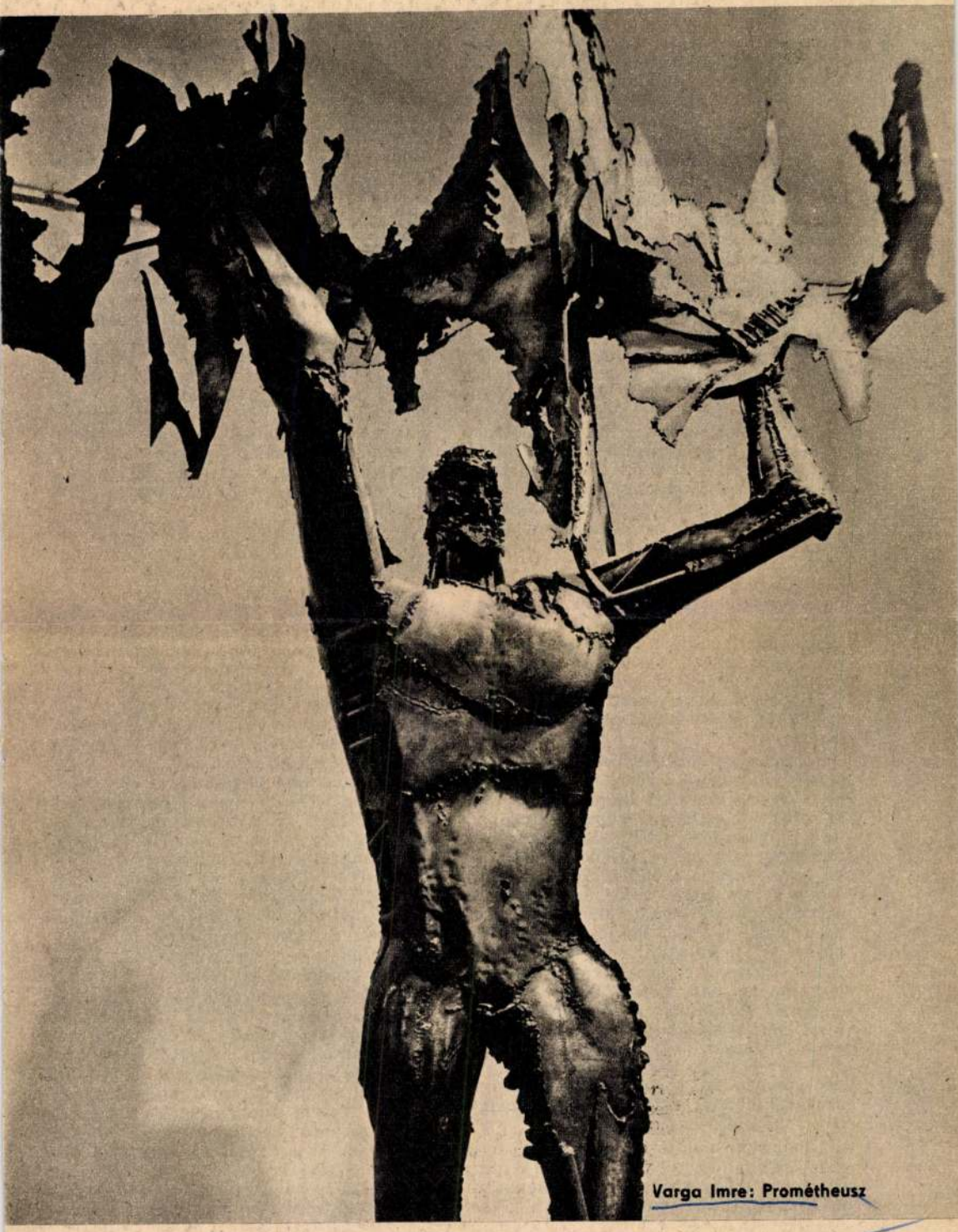

Varga Imre: Prométheusz

minta alapján: kőből, ha a szobor zárt és tömbszerű, bronzból, ha áttört, mozgalmas, és a felülete felbontottan, érzékenyen van mintázva. (Akadnak ugyan esetek, amikor ezt a szabályt áthágják.)

A művészettörténet azonban ismer számtalan olyan — az előbbiektől eltérő — szobrot, illetőleg alkotást is, amelyet *fémlemezből* domborítottak és *forrasztottak*. Például a középkori kis tálasok, ékszerek, urnák és hermák* lemezdomborítással készültek. A híres győri Szent László-herma trébelt* nemes fémlemez technikájú ötvösmunka. A millennium korában az épületekre magasan elhelyezett szobrokat gyakorlatias meggondolásból szintén lemezdomborítással készítették. (A belül üres lemezszobor könyebb a tömör kőből és a vastagabb féműntvényből készült szobornál.) Ilyen a Kúria (ma Nemzeti Galéria) két lovasszobra is. Ezek úgy készültek, hogy a negatívba kalapálták a fémlemezt, s az összeállítás forrasztással történt. Ezek a szobrok a formaadás, a kompozíciós elv tekintetében nem térnek el a hagyományos anyagú és technikájú szobroktól. Ha nem ott a magasban volnának, hanem köztéren, önthették is volna őket.

Merőben mások azonban azok a lemezdomborítással készült szobrok, amelyeket mai művészeink egyike-másika alkot. Ez alkalommal két olyan szobrásznak a munkásságát mutatjuk be, akik a lemezdomborítás technikáját nem gyakorlatias szempontból alkalmazzák, hanem mondanivalójuk, egyéni kifejezésmódjuk készteti őket erre.

A művészek közül többen nem szívesen bízzák kőfaragóra a végső formaadást, hiszen egy-egy művészi alkotás értéke sokkal nagyobb, esztétikai szépsége „igazibb", ha a művész keze nyoma érződik rajta. A féműntést azonban szakemberek végzik, az öntés még a szobrász szeme elől is szinte rejtve megy végbe. Igaz, hogy az öntvény felületét a művész cizellálhatja,* de az csak a szobor felületét érinti, magukon az arányokon nem változtathat, holott nagyon is elképzelhető, hogy a végleges anyag mást sugall neki, mint amit elképzelt, és kicsiben megformált. Nagyrészt ezek a meggondolások vezették *Segesdi György*öt, hogy szobrait a végleges anyagból is maga készítse. Ennek érdekében megtanulta a fémmegmunkálásnak azokat a módjait, amelyeket a lemezlakatos, a hegesztő használ.

Lemezdomborítású kompozícióit ő is előbb rajzban fogalmazza meg, majd megszerkeszti külön-külön a részleteket, afféle „szabásmintát" készít. Például *Fidel Castro* portréjában a tömör formákat az arc szerkezetének megfelelően kellett síkokra bontania. E síkok összekapcsolását *autogénhegesztés*sel végezte. Bár e szobra a hagyományos ábrázolás keretein belül maradt, a hegesztés varrataival jelezte, sőt hangsúlyozta az arc szerkezetének *kiugró* részeit. Ilyen erőteljes, markáns, karakteres fej szinte kívánja ezt a megmunkálási módot.

Hasonló elv vezette az egri Gárdonyi Gimnázium előtt álló *Daidalosz* című szobrának tervezésekor. A mitikus görög kézművest a repülés pillanatában ábrázolta a művész. A figura az emberi tudás, ügyesség, akarat és erőfeszítés jelképeként lebeg az acéltűszerű posztamensen.* A lemezdomborításos, hegesztett technika segített érzékeltetni ezt az erőteljesen szárnyaló mozgást. A varratokkal gazdagítja a kompozíción belüli részletformákat, a fejet, a maszkrészt és a szakállt. A lemezdomborítás technikája tette lehetővé azt is, hogy a szárnyak térben való kiterjedésének bonyolult formarendszerét megteremthesse.

Az Encs Járási Tanács épülete elé tervezett kompozíciójának témája az *anya*, aki gyermekét óvja a támadó ragadozó madaraktól. A jelenet jelképes is: jelképezheti a *háború elleni védelmet*, a népnek a háború szörnyűségeitől való megóvását. A figura formailag teljesen leegyszerűsített, a varratok a fő szerkezeti vonalakat jelzik. Fölötte az izgatottan kavargó formák valamilyen kiegyensúlyozottságot teremtenek, de nem nyugalmat, hanem az ellentétek feszültsége révén létrejött egyensúlyt éreztetve.

Más munkáján Segesdi arra törekszik, hogy a sík lemezt háromdimenziós formává változtassa. A *Szabadság lángja* című kompozíciót ez a szándék jellemzi. Tulajdonképpen két ellipszis ez, amelyeket középen elvágott, majd széthúzott és elfordított egymástól. Ebben az alkotásban a mérnöki okoskodás és az érzelmi fűtöttség egyaránt megnyilvánul. A feltörő forma, a fém tiszta ragyogása a szabadság gondolatát asszociálja.

A *Hévízi Gyógyfürdő* homlokzatán levő *lemezdomborítást* szintén geometrikus elemekből szerkesztette. Erősen dekoratív hatású, amellett, bár nagyon elvonatkoztatva, bizonyos mondanivalót is kifejez. A lemez úgy ragyog, mint a víz felszínén a fény. Úgy is értelmezhetjük, hogy témája az ember, a fény, a víz. Feloldódás a fényben és a vízben. Így nemcsak dekoratív hatást ér el, ami talán elég is volna ahhoz, hogy egy épület nagy, sima homlokzatát díszítse, hanem képes e tech-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1971 SEP
KORTÁRS

1021

képzőművészet

A Marx-Engels emlékmű

Néhány hónapja monumentális Marx–Engels-emlékmű áll a Jászai Mari téren, az MSZMP Központi Bizottsága székházának szomszédságában. A munkásosztály két nagy fiának jelentőségét hirdeti, a marxizmus múltjának és jelenének megbonthatatlan kapcsolatát példázza. Alkotója Segesdy György szobrászművész.

A szürke gránitból faragott, mintegy hét méter magas emlékmű az újabb magyar köztéri szobrászat figyelemre méltó vállalkozásai közé tartozik — modern stílusával, pártos eszmeiségével. Hűségesen ábrázolja a két valós történelmi személyiség alakjának jellegzetes arányait, arcának karakteres vonásait, úgy, hogy mégis többre utal, többről beszél, mint a naturális portré, amely csupán egyetlen állapotot képes rögzíteni. Magáról, a történelmi folyamatról is számot ad, amelytől ők — a történelmi folyamatok tudós elemzői és elemző tudósai — is elválaszthatatlanok, egykori életükkel, szellemük ma is eleven létezésével. A mű csupán felvillantja — finoman jelzi — Marx mosolyát és kerek szakállát, Engels magabiztos komolyságát. Mintha csak a mozgó vonat ablakából — a gyorsuló idő szemével — néznénk őket. Megelevenedni látjuk a ruhájukat is. Akárha a szél játszana, ahogy köpenyük alá bújik és így formál szabályos bodrokat, mély öblöket, kemény hajlatokat és merész szirteket. Segesdy tudatosan mellőzi a felesleges részleteket. Az emberi test és a ruházat formai egységét hangsúlyozza. Egyetlen mondatot épít, amelyben egyenrangú elem az erőteljes lábszár, melyre, mint cölöpre, épül a hatalmas test; valamint a mű éke, formailag is orma, a két fej, amely szinte közvetlenül kapcsolódik a vállak által meghatározott háromszögekhez. A nyakat elrejti a szakáll, de rejtőzik néhány más emberi testrész is. S nem véletlenül. A lábat, a cipőt például hiába keressük. A két figura valósággal „kinő" a magas talapzatból, mint a virág a cserép földből. Messziről nézve még egyértelműbb a mű szimbolikus jelentése. A két figurát egy tőből eredő két hajtásnak látjuk, amely a megújuló természet látványát idézi a nézőnek. Azt sugallja, hogy a marxizmus élő valóság, amely évről évre, napról napra meghozza a maga gyümölcsét. Nem kevésbé érdekesek a részletek, az apróbb összefüggések. A már említett formai jellegzetességek, amelyek a ruházat anyagszerűségét és a mű eszmeiségének sodró lendületét érzékeltetik. Egyszersmind vezetik a nézőt felfedező útján. Megállítják, pihentetik, amikor már éppen elfáradna; segítik, ha ismét útra kész. A két ember viszonyát is megrajzolják. Marx áll előbb, Engels kissé hátrább. Mégis egységet alkotnak: testük egymáshoz ér, a formák egymásra játszanak. A figyelmesebb szemlélő azt is észreveszi: testének tömegével Engels mintha támasza lenne Marx energikusabb figurájának. A két alak ellentéte egymásból fakad és egymásban oldódik fel. Nyugalom és lendület, nehézkedés és lebegés pólusai között indukálódik az a feszültség, amely árammal, lüktető élettel tölti meg a vaskos, nagyvonalúan képzett, nem egyszer csak nagyolt, durva felületekkel kialakított elemekből álló kompozíciót.

Segesdy György munkája egy jelentékeny művészi pálya jelentős állomásánál is több. Hiszen az emlékmű — a Marx—Engels-emlékmű is — közvetlenül a társadalom tudatában fogant gondolatoknak ad művészi formát. Ezért arra kötelez bennünket, hogy ugyanolyan aktivitással építsük közgondokodásunkba, mint amilyen akarás munkált azokban, akiknek részük van létrejöttében.

VADAS JÓZSEF

Segesdy György

Domanovszky Endre műtermében

Domanovszky eredeti tehetségű, önálló, hatásoktól független festőművész. Sem elődje, sem utódja. Ösztönös rajzkészsége és meglepő színérzéke már középiskolás éveiben megnyilvánult, amit a főiskolán Glatz Oszkár növendékeként fejlesztett ki. Már fiatalon kivonta magát az iskola irányítása alól, alig harmadéves, amikor már termet kapott az Ernst Múzeumban. Feltűnt, és tanára nem minden keserűség nélkül, bár őszinte elismeréssel jegyezte meg, hogy „kacsatojást költött ki."

Első sikere után nyolc évig nem állított ki. Elmélyülten kísérletezett, nézett, olvasott, érlelődött; türelemmel, állhatatosan alakította egyéniségét megvalló stílusát. Kezdetben a klasszicizáló forma kötötte le figyelmét, a quattrocento és a XVII. századi flamand festészet hatása alatt állt. Az impresszionizmustól idegenkedett, csábító útvesztőnek érezte és csak később barátkozott meg igéző pillanat-üdeségével, amikor rájött, hogy a rögtönzés, az azonnal-kész illúzióját csak hosszas gyakorlattal, fáradtsággal, olykor gyötrelmes újrakezdésekkel lehet megszerezni. A környező tárgyak, a mindennapi eszközök, a hétköznapok jelenségei, az élet ismétlődő és mindig változó folyamata, a dolgozó és pihenő emberek oly bőséges élményanyaggal árasztották el, hogy festői energiáit jó ideig végesnek és szegényesnek érezte.

A természet iránt érzett szeretete és hódolata megóvta a nonfiguratív, szürrealista és kubista irányzatok követésétől. Hű maradt mindig az el nem torzított figurák és a felismerhető tárgyak szemléltetéséhez. Fejlődése során a formák pontosan körvonalazott külső látványa helyett egyre inkább a befelé-szemlélődés izgalma fűtötte, és suhanó, fátyolon át tűnedező alakok és történések ürügyén a színek mesélő kedvének és a felvillanó fények sugalmazó jelbeszédének adta át a vezérszólamot. Az ábrázolásnál nem pusztán a lerögzítés, a látvány megörökítése lebegett előtte

[illegible]

és mint tükörben láttatja a saját képmását."

Számos hazai kiállításon szerepelnek az élvonalban alkotásai, bemutatták képeit Bulgáriában és Svájcban; Szövőnő-sorozatával az 1936-os Velencei Biennálén, alumínium-pannójával pedig az 1958-as Brüsszeli Világkiállításon arat emlékezetes sikert. A pannó eredetileg dekorációnak készült a magyar pavilon számára, ám nemcsak a kiállításon bemutatott mezőgazdasági termékek illusztratív hátteréül szolgált, hanem áttételesen, gazdag szellemi tartalommal, a felvonultatott alakok és tárgyak egységbe ritmizált mozgalmasságával magát a Bőséget személyesítette meg.

Változatos témájú, termékeny munkássága három rétegű. Kis és nagyméretű táblaképek, csendéletek és freskók. A három különféle festési műfajnak természetszerűleg egymástól eltérő az igénye és a feladata. A csendélet az átmenet és a közvetítő. Pihenés, erőgyűjtés, és váratlanul kimagasodó remeklés, pillanatnyi élmények esetleg a múltból visszapattanó szikrája, mely hirtelen lángbaborítja a képmezőt és vissza-visszatérő gyönyörködésben részesíti a nézőt. Domanovszky csendéletei valóságos önarcképek. Leplezetlenül, őszintén, bensőségesen tárják fel ujjongásig fokozódó szívbéli örömeit, életkedvét; olykor töprengéseit, szorongásait és égő kíváncsiságát, mit mond, mit árul el egy-egy vázán megcsillanó fény, bújócskát játszva a fehérrel, kékkel, sárgával vagy pirossal?! De gyakran csupán műhelymunka, komoly tanulmány, előkészület, kísérlet és kezdeményezés egy már gondolatban megkomponált táblaképhez vagy freskótervhez.

Táblaképein mondanivalója tudatos, határozott, átgondolt, egyszeri, azaz: megmásíthatalan és végleges. Az első fogalmazás, a sugallatos, szinte látomásszerű eredeti

Sepesdi György

9. Bondaille a „Les lettres Françaises jan. számában szt róla

Zs. M.: Fiatal képzőművészeink francia szemmel

Élet és Irodalom 1971 I. 30

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉLMAGYARORSZÁG
Szeged

1971 ÁPR 29

1021

CSÜTÖRTÖK, 1971. ÁPRILIS 29.

Marx—Engels emlékműve

Nincs még olyan ága a képzőművészetnek, amely körül oly sok vita kavarogna, mint a köztéri szobrászat körül. Szükségszerű ez, hiszen ellentétben a múzeumok és kiállító helyiségek falain látható táblaképekkel vagy egy-egy intézmény falára került faliképekkel, a köztéri szobor mindig, mindenkinek szeme előtt van, akarva, nem akarva találkozunk vele, alakítja mindennapi környezetünket. A köztári szobor ezért már csak egyszerű megléte, „ott van"-ja miatt is provokatív: állásfoglalásra késztet. Vagy ha ezt nem teszi, akkor szükségképp hiányzik belőle valami, hiszen azért nem vesszük észre, mert nincs rajta semmi észrevenni való, olyannyira simulékony, hogy semmibe vesszük, mint az egyszerű parki sétapadokat, vagy pedig olyannyira megunt plasztikai közhelyeket használ fel, oly szájbarágó szimbólumokat közöl, hogy nem tudja felkelteni az érdeklődésünket. Márpedig a köztéri szobor funkciója több ennél — különösen, ha nem pusztán környezetesztétikai, díszítő jellegű szoborról van szó, hanem emlékműről, tehát valamilyen társadalmilag fontos esemény vagy személy szobor-jellé formálásáról. Ha az ilyen célra szánt szobor nem tudja magára vonni a figyelmet, nem tud valami lényegeset közölni — akkor kár volt felállítani.

Persze, ha a köztéri szobor formarendje újszerű vagy az ábrázolt személy értelmezése eltér a szokványtól, gyakran találkozik a közvélemény egy részének a meg nem értésével, sőt néha szenvedélyes vitákat is ébreszt. Elég Somogyi József kiváló Szántó Kovács emlékművére utalni: a körülötte dúló vita túlnőtt Hódmezővásárhely keretein, úgyszólván országos üggyé lett. Lehet, hogy ez a sors vár Segesdi György most felállításra kerülő Marx és Engels emlékművére is, amely Budapesten, az MSZMP KB székháza mellé, a Jászai Mari térre kerül, tehát ugyancsak nagyszámú „néző" szemlélheti nap-nap után; részévé válik a budapesti városképnek.

Egy tömbben tartott, prizmatikus szerkezet a kétalakos szobor, monumentális nyugalmú figurákkal. Éles, tiszta, tömondatszerű formák, minden mellékes részlet elhagyása, mértani rend: ősi vonásai a monumentális plasztikának. Ez figyelhető meg az egyiptomi gránit szobrokon vagy a mezopotámi kultúrák szobrászati emlékein. Valahol itt kereshetjük Segesdi György kompozíciójának formai előképeit is. Ugyanakkor a mértani rend, a kristályos szerkezet hangsúlya korunkra emlékeztet, a tudomány és technika nagy lehetőségének a korára.

Maga a szobrász, Segesdi György egy interjúban így beszél szobráról: „— Három évvel ezelőtt, egy pályázatra készítettem ezt a munkámat. A feladat szépsége, komolysága, az elgondolás és megvalósítás közben mindvégig különleges izgalomban tartott. Tudtam: nem formálhatom meg hagyományosan ennek a két rendkívüli embernek az emlékművét. Eszmei oldalról közeledtem a témához, úgy, hogy a megfogalmazandó gondolat külső megjelenése ne legyen általános. Meg kellett tehát találnom azt a zárt formát és világos szerkezetet, amely szükségszerűen háttérbe szorítja a külsődleges jegyeket, de mégis felismerhetően mutatja Marx és Engels karakterisztikus vonásait..." Ezt kísérelte meg kifejezni Segesdi György összefogott kompozíciója, zártplasztikájú szobrában. A szobor most kezdi életét. Tud-e szuggesztív erővé válni, — ezt csak a jövő döntheti el. Mindenfajta értékelés azonban csak a helyes szándék figyelembevételével történhetik. Sablonos, naturalista konvenciók szerint senki se ítélje majd meg ezt az emlékművet, hiszen erénye épp az, hogy megpróbált elszakadni a túlélt konvencióktól.

Németh Lajos

Segesdi György

A júniusi bérekkel együtt fizetik az első lakbér-hozzájárulásokat

Mint ismertes, július 1-én lépnek életbe az új lakbérek, s bizonyos esetektől eltekintve a régi és az új bérek közötti különbségeket a bérlők lakbér-hozzájárulás formájában megkapják munkahelyükön, a nyugdíjasok a nyugdíjfolyósító igazgatóságtól, illetve a keresőképtelenek a tanácstól. *A magasabb lakbérek fizetésének, illetve a hozzájárulás folyósításának időpontjáról több jogszabály, illetve hivatalos állásfoglalás intézkedik.*

A lakbér-hozzájárulás egyik feltétele, hogy a bérlők a lakbérközléssel együtt kézhez kapott lakbér-hozzájárulási igazoló lapot — a kézhez vételtől számított 15 napon belül — *postán vagy személyesen eljuttassák a hozzájárulást folyósító szervhez. A keresők tehát munkahelyükön, a nyugdíjasok a nyugdíjfolyósító igazgatóságon, a keresőképtelenek a tanács illetékes osztályán adják be az igazoló lapot.* Előfordulhat, hogy a bérlő nem ért egyet az igazoló lapon feltüntetett adatokkal. Ez esetben 8 napon belül fellebbezhet, és a végleges döntésről kapott igazolást kell 15 napon belül a folyósító szervhez eljuttatni.

Ha az igazoló lap adatai körül vita nincs, úgy a munkahelyeken a júniusi bérekkel együtt július első napjaiban fizetik ki az első lakbér-hozzájárulást. Vita, fellebbezés esetén a júliusi vagy az augusztusi bérekkel együtt fizetnek, de mindenképpen úgy, hogy a bérlő július 1-től visszamenőleg megkapja a hozzájárulást.

A rendelkezések szerint legkésőbb szeptember 10-ig minden jogosult részére ki kell fizetni a júliusi, az augusztusi és a szeptemberi lakbér-hozzájárulást. *A bérlőknek így módjuk van arra, hogy a rendelkezéseknek megfelelően legkésőbb szeptember 25-ig kifizessék a régi és az új lakbérek közötti különbözetet július, augusztus és szeptember hónapokra.* Októbertől minden hónapban az előző havi bérrel együtt számolják el a hozzájárulásokat a vállalatnál, így a lakók zavartalanul fizethetik a magasabb bért.

Szeptember 25-ig csak azok várhatnak a bérkülönbségek kifizetésével, akik maguk is csak később kapják meg a hozzájárulást. *Akiknek nem jár hozzájárulás, vagy akik például már július első napjaiban megkapják azt a vállalattól, azoknak már júliusban a lakbérfizetés szokásos időpontjában ki kell fizetniök a magasabb összeget.*

A nyugdíjasok a július, augusztus és szeptember havi hozzájárulást egy összegben, augusztus 25. és szeptember 10. között kapják kézhez. *Októberre és az ezt követő hónapokra mindig az előző hónapra járó nyugdíjjal együtt kapják a hozzájárulást. Így a júliusi, au-*

Igyekezet a határban

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1971 JAN 21.

Több, mint száz köztéri szobrot állítanak fel országszerte

1029

Köztereink, parkjaink az újonnan emelt lakótelepek ebben az évben több mint száz szoborral, képzőművészeti alkotással gyarapodnak. Elkészült a képzőművészeti kivitelező és iparvállalatnál Segesdi György négyméteres, monumentális, mauthauseni gránitból faragott Marx-Engels emlékműve, amelyet a tervek szerint még ebben az évben felállítanak a fővárosban. Olcsay Kiss Zoltán Lenin-szobrát Nyíregyházán, Kalló Viktor Lenin emlékművét pedig Békéscsabán állítják majd fel. Bors István Siófokra tervezett 1919 es emlékműve ugyancsak az idei kivitelezési tervek között szerepel. Szombathelyre kerül Majtényi Károly Derkovits kőoszlop-emlékműve.

Békéscsabán szobor-sétány kialakítását tervezik, amelyen 6—7 alkotás kerül elhelyezésre.

Pátzay Pál máris elkészítette a művész-sétány első díszét: Gyóni Géza mellszobrát. Mikus Sándor Győr 700 éves évfordulójára alkotta meg bronz-domborművét, amely a város hősi múltját és újkori történelmét jelképezi.

A képzőművészeti kivitelező és iparvállalat az elmúlt évek során csaknem 2 000 köztéri szobrot állított fel országszerte, de a domboröntödében, a főszobrászati üzemben külföldi megrendelésre is készítenek műalkotásokat. Így például

az évek során Skander bég ötméteres lovasszobra Albániába, Kruja városába került, a szlovák nemzeti felkelés monumentális emlékműve Banska Bisztricán képviseli a magyar szobrászati-kivitelezés színvonalát. Szabó László párizsi szobrászművész Mauthausenben felállított mártíremlékműve ugyancsak hazánkban készült.

Az idén is folytatják a meglévő szobrok, emlékművek, plasztikák, műemlékek restaurálását, rekonstrukcióját. Ennek során felújítják a fertődi kastély műemlék-alkotásait, a Szabó Ervin könyvtár foszobrait a keszthelyi Helikon könyvtár gipsz alakjait, hozzákezdenek a szombathelyi templom oltárának restaurálásához és befejezik a sátoraljaújhelyi barokk-oltár felújítását.

Segesdi György

a füstszűrő r

PLOVDIV
LUNA
BT
FEMINA

SP
KOM
SPARTAK
STEWARDESS

Nagy
válasz
kapha

Ezt kérje mindenütt!

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 135-068, 337-748, 340-726

ESTI HÍRLAP
1971 ÁPR 22

1021

Segesdi György

Eszmék és emberek arca

Beszélgetés Segesdi Györggyel

A két monumentális figurát — *Marx és Engels* emlékművét — a legkeményebb, a legidőtállóbb anyagba, mauthauseni szürkegránitba vésték. Az alkotó *Segesdi György*. A szobrot az MSZMP KB székháza mellett, a *Jászai Mari téren* állítják fel.

— Három évvel ezelőtt egy pályázatra készítettem ezt a munkámat — mondja a művész. — A feladat szépsége, komolysága, az elgondolás és megvalósítás közben mindvégig különleges izgalomban tartotta. Tudtam: nem formálhatom meg *hagyományosan* ennek a két rendkívüli embernek az emlékművét. Eszmei oldalról közeledtem a témához, úgy, hogy a megfogalmazandó gondolat külső megjelenése *ne legyen általános.* Meg kellett tehát találnom azt a zárt formát és világos szerkezetet, amely szükségszerűen háttérbe szorítja a külsődleges jegyeket, de mégis felismerhetően mutatja Marx és Engels karakterisztikus vonásait. Arra törekedtem, hogy a néző már az első rátekintésre olyan élmény hatása alá kerüljön, amely egyetlen szempillantás alatt kirajzolja benne két egyéniség arcát, s egyben azt az eszmét is, amely egy történelmi osztály arca is. Ezért választottam a prizmatikus szerkezetet.

Az emlékmű

(Szigetfű felv.)

Hegesztőpisztolyok

Segesdi György műtermében csillogó acéllemezek, szerszámok, hegesztőpisztolyok, plexitáblák sorakoznak. Mintha nem is szobrász-, hanem lakatosműhelyben járna az ember.

Marx—Engels-emlékmű valami lezárult és *új kezdődött* [illegible]

ket mondhatnék. Arra talán könnyebben felelhetek, mi az én célom. Olyan műveket szeretnék létrehozni, amelyből süt a maiság, a dolgok lényege, a *valóság szerkezete.* A progresszív művész szerintem mindig előbbre jár, mint a többiek, ő próbálja megalkotni azokat a formákat, amelyekben azután megnyilatkozik *a kor művészete* és végső soron az életünk. Ma már lehetetlenség, hogy csupán a természet világából merítsen a művész. Figyelembe kell vennie, hogy az ember által teremtett térben élünk, gondolkodunk, mozgunk; ez határozza meg tudatunkat, képzeletünket. S ennek a térnek a különlegességéről feltétlenül *beszélni kell,* mert ez a tér *a technika fejlődésével jött létre,* az ember a technika által lett több, mint korábban, évezredeken át volt. S a technika nem más, mint a gondolat megvalósult formája. Ezért izgat és vonz, hogy az ember és gondolatának gyermeke, vagyis a technika, milyen szülő-gyermek kapcsolatra képes, miként változtatja meg gondolkodásunkat.

(harangozó)

XVI. év
1971. á
ONT
Hirlap
IKAI NAPILAP

rduló jegyében

atja munkáját pártkongresszus

Kommunista Párt X. kongresszusa. A délelőtti ülés első felszólalója *Pencso Kubadinszki*, a BKP Politikai Bizottságának tagja, miniszterelnök-helyettes volt.

Meleg szavakkal méltatta Lenin forradalmi életművének forradalmasító hatását és növekvő nemzetközi jelentőségét, s Leonyid Brezsnyevhez és a szovjet küldöttséghez fordulva a kongresszus és a bolgár nép nevében üdvözölte a szovjet pártot, a szovjet népet április 22-e, Lenin születésének 101. évfordulója alkalmából.

A BKP X. kongresszusának mai napján főleg *bolgár felszólalások* várhatók, bár a külföldi küldöttségek vezetői szép számmal szerepelnek ezen a napon is. Előreláthatólag sor kerül *Georgi Trajkovnak*, a bolgár nemzetgyűlés elnöksége elnökének a felszólalására.

Elhangzott már a mandátumvizsgáló bizottság jelentése is. Eszerint az előma. Jelentős *a bolgár néphadsereg* delegációjának száma is. Figyelmet érdemlő körülmény, hogy *az összes kongresszusi küldöttnek 85,3 százaléka felső- és középiskolai végzettséggel rendelkezik*, s a delegátusok 60,3 százalékának kifejezetten egyetemi vagy főiskolai a végzettsége. A küldöttek között 373 a nő.

megnyit lehetős

Kairó, április 22.

A félhivatalos kairói *Al Ahram* mai száma behatóan elemzi a *Szuezi-csatorna* megnyitásával kapcsolatos egyiptomi kezdeményezés és az izraeli ellenjavaslatok nyomán kialakult helyzetet. A lap megállapítja:

Egyiptom „kategorikusan elutasítja" az izraeli ellenjavaslatokban foglalt feltételt, hogy a csatorna megnyitásának kérdését kétoldalú megállapodás tárgyává tegyék.

Ugyanakkor Kairóban érdeklődéssel figyelik az *Allon washingtoni* látogatásáról és az esetleges újabb izraeli javaslatokról szóló „ellentmondásos híreket". Egyiptom álláspontja a Szuezi-csatorna megnyitásának problémáját illetően változatlan maradt abban a formában, ahogyan azt *Anwar Szadat* elnök április 2-i nyilatkozatában kifejtette. Az egyiptomi kezdeményezés tehát érvényes, „de nem jelent sem elkülönült, sem részleges rendezést. Eljárási lépést jelent, amelyet

szervesen össze kell kapcsolni a Biztonsági Tanács 1967. november 22-i,

TÁRGYALÁS KÍNÁVAL

Újabb bankállamosítás Chilében

Santiago, április 22.

A chilei kormány tegnap ellenőrzése alá vonta az *Osorno y la Union* nevű, magánkézben levő bankot.

A kormány által kiadott

döttséget. Később *Pekingben* és *Santiagóban* bejelentették, hogy a minisz

Segesdi György

1

Tanulmánya a szobor Marx alakjához az 5. oldalon

Magyar Nemzet 1971 április 30
5. old.

Fejesdi György

Marx-Engels szobrot ma
avatják fel Budapesten

Magyar Nemzet 1971 április 30
5. old.

Segesdi György

Műve szerepel a „Mai magyar Képzőművészet" c. Kiállításon Párizsban

Érzalmapparozság 1970 április 29
5. old.

Segesdy György

művei szerepeltek a

velencei biennálén

Magyar Nemzet 1971 január 31

11. old.

Segesdi György

„Kalákavivő" c. szobrát
Vas megyének ajándékozta

– Napló –

Magyar Nemzet 1971 április 1
7. old.

Segesdi György, nobrász

Marx, Engels-emlékmű
repr.

Simon Gy. Terenc: Egy mai nobrz
Magyar Ifjúság, 1970. VII. 10. 12. l.

Gegesdi György

Hegesztett fém-plasztikáimal szerepelt a Konstrukti-
vista Biennálén (NSZK).

Bodri Ferenc: Napirenden: a konstruktivizmus; Valóság, 1969. 10. sz. 100. l.

Segesdi György, szobrán

– Tanácsköztársaság-emlékműve
szegeden van.

Simon Gy. Ferenc: Egy mai szobor
Magyar Hírlap, 1970. VII. 10. 12. l.

Segesdi György, szobrász

– Marx és Engels-emlékműve a Bp.-i Duna-parton, az MSzMP Központi Bizottságának megbízására előtt. Mauthausenből hozott gránitból készült. Sütőn faragták, a művén ellenőrzése mellett. 4 méter magas

Simon Gy. Ferenc: Egy mai szobor
Magyar Ifjúság, 1970. VII. 10. 12. l.

Segesdi György

„Marx-Engels" emlékmüve

emlékve

Ezzel magyarország 1971 április 29

4. old.

A hévizi kórház új fedett fürdőépülete /Kun Attila, Legány Zoltán építészek, Segesdi György, Lakner László, Scholz Erik képzőművészek, Garajszky József belsőépítész./ - Ism: Szende László, Müszaki Tervezés, 1968. 11.sz. 34-36. l.

Az 1968. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Írt. 1971.2.sz. 149-182. l.

154. l.

Sepesdi György

Segesdi György, szobrász

Mű :

Repr.

— : Mű

Hátsó-belső-vonító

Új Tkás, Bp. 1970. november

X/11.

Segesdi György, szobrász

Mart és Engels ...
(a Jászai Mari téren felállított szobor)

: Repr

— : Szobor

Elülső-belső-borító

Új Tráz, Bp. 1970. november

X/11.

Seges di György, szobrász

Marx és Engels ...
(a Jászai Mari téren felállított
szobor) ... : Repr

— : szobor Címoldal
(Elülső - Hülső - Borító)

Új Írás, Bp. 1970. november X/11.

Segesdi György, szobrász

Mű : Repr.

— : Mű

Hátsó-kulső-
-borító

Új Írás, kp. 1970. november

X/11.

Legerdi György, szobrász

Művek

Repr

— : Művek

Műmelléklet: 1-2-
-3-4. old

Új Tükör, Bp. 1970. november X/11.

Szélkakas — 130 cm. acéllemez-domborítás, 1968.
Kompozíció III, 1969. krómacél —
Tanácsközt. emlékmű, Szeged, 1969. (bronz)

Stróbl alajos, 1957. Bp. Városliget —
„Néphatalom", 1959. artistalány, 1957. (br.) 25 cm.
Kertészlány, 1957.
Zalka Máté-dombormű, 1958. (Bp. Bartók Béla u.)
Kovácslegény (br.) 1955.
Lenin-szobor, 1958. (Karcag)
„Ács" c. szobra, 1954. (IV. Képz. Kiáll.)
Olvasztás (gipsz.) 1952.
Batsányi János szobra (br.) 1960. — Tapolca
Felszabadulási Emlékmű, Tatabánya, 1969.
Stabil mobil, 1970. (Dortmundi Kiáll.)
Kévés nő, 1971.

Segesdy György

(művek) Juhász Gyula, bronz, 1957. Szeged —

Daidalos, 1962. (hegesztéssel készült plasztika) Eger

Vidám Szinpad vasfüggöny, 1970.

Marx-Engels emlékmű, Bp. 1970. 5 m.

Forma (acéllemez, 8 m.) Hévíz

Virág (" — 1 m.) a művész tul.

Anyaság (— " — 1 m.) Bp. MNG.

A szabadság lángja — kompozíció, 1969(?).

Fidel Castro portréja, 1969.

Anya gyermekkel, 1969. Encs, Járási Tanács

Gyerekek, 1969(?) Szentendre, szoborkert.

Térplasztika virággal, 1969 (kő + üveg)

Kompozíció, 1968. (kő + műanyag)

Anyaság, 1968. kracél, 130 cm.

Anya gyermekkel márv. 34 cm.

Segesdy György

Stabil mobil, 1970. / neg.

100 Jahre Kunst in Ungarn
Museum am Ostwall Dortmund

SAJTÓFIGYELŐ
HIRADÓ HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1971 AUG 15

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

1041

Segesdy György

SEGESDY GYÖRGY: ANYA

Szeged: nyáron – 1

Fölkelek, borotválkozom, öltözöm..., fölkelek, borotválkozom, öltözöm. A vekker tizenhét perccel előtt csörög. Fél perc múlva megkötöm a nyakkendőmet; mióta is van ez így? Isten tudja... Az élet makacs ismétlődések sorozata — ezt a tanítónő mondta. Harmadikban, vagy negyedikben? De mégis harmadikban inkább. Még két percem van. A kávé végigégeti a nyelőcsövemet, minden mentrend szerint történik. Ez is...

Kilépek a kapun. Gutenberg utca, Lenin körút, Károlyi utca, aztán át a „Sóhajok hídja" alatt, Széchenyi tér, Horváth Mihály utca, Tisza-part. A lábaim tudják az utat. Mehetnék csukott szemmel is. Süt a nap. Azt mondják, a déli tengereken ilyen a napsütés. Nem tudom. Sohasem jártam a déli tengereken. Az északi tengereken sem jártam. A nyugatiakon, a keletieken sem. Itt jártam. Itt járok. Gutenberg utca, Lenin körút, Károlyi utca, át a „Sóhajok hídja" alatt, Széchenyi tér, Horváth Mihály utca, Tisza-part. Mehetnék csukott szemmel is!

— Itt voltam ban — mond hogy új teátru gi helyett. — milyen szép v Szép volt, h volt. Az volt

A németről Kinn él az N nősült meg. Pá is tud magyar Wartburgba. J Magyarázok: A ban elöntötte

VASÁ

vek szerint épí térképe egy nag kapuhoz hasonl egymással pár Tiszától Tiszáig majdnem Tiszái ból sugárirányb Szegeden nincse cák.

Segesdi György

„Kompozíció" 70/I., acél, 50 cm.
fekete-fehér reprodukció.

Németh Lajos: The 1971 „Salon". The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1971. 43. p.

200

Segesdy György

Derbeli formákat mutatott be mü-
veivel.

Németh Lajos: The 1971 „Salon". The
New Hungarian Quarterly, Budapest,
1971. 43 p. 1940

Gegesdi György

Kompozíció III (terv)

Valóság, 1969. (10. sz.) 128. l.

Segesdi György, szobrász

Kévés nő c. műve látható az új
környezetben.

P. Sz. J.: Szobrok és virágok kiállítása a
Kerténeti Kutató Intézetben 7.

Népszabadság, Bp. 1971. jún. 8

Lepesdi György

legújabb alkotásának, a Marx és Engels-emlékmű-
nek faragását befejezték.

Budapest, 1970. 7. sz. 43. l.

Segesdi Gyöngy, szobrai

2

1 Marx - Engels emlékmű:

Repr.

(harangozó): Ember és emberek arca 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. ápr. 22.

Segesdi György, szobrász

1

Két monumentális alak: Marx és Engels alakja áll a Jászai Mari téren, az MSZMP KB Székháza mellett. – Ez a kettős szobor: Marx és Engels emlékműve, Segesdi György alkotása. A mauthauseni szürke gránitba vésett mű keletkezéséről maga az alkotó nyilatkozik. (harangozó): Eszmék és emberek arca 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. ápr. 22.

Segesdi György szobrász

„Marx-Engels" emlékmüve

emlékve

Pestmegyei Hírlap 1970 április 25

5. old.

Segesdi György

277 sz. „Fidel Castro," 1961, vas, 55 cm. Bp. Művelődésügyi Minisztérium. Reprodukció

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet története, Budapest, 1970.

Segesdi György
szobrász

1960-ban kiállt a szegedi tanácsköztársasági emlék műve.

Aradi Nóra: Jel- és jelentésváltozás a .....
Művészet, 1971. június - 14.oldal

MDK

Segesdi György, szobrász

Kalászvivők c. szobrát Szombathelyen állítják fel. A vörös~~réz~~-lemezből készült 97 cm magas szobor parasztasszonyt ábrázol. (A Műv. Min. ajándéka Vas megyének.)

— : Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1971. ápr. 1.

Segesdi György, szobrász

Leleplezték művét. – a Marx-Engels szobrot.

(fényképe.)

— :(– szöveg – fényképe —) 1.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. ápr. 30.

MDK

Segesdi György, szobrász

Szerepel a Műcsarnokban.

(„igen érdekesek térkonstrukciói)

Harangozó Márta: A követség tárlata 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. márc. 6.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR NEMZET

Rövidesen felállítják Budapesten a Marx—Engels emlékművet

Százhál több szobrot állítanak fel 1971-ben városaink közterein és parkjaiban. Ezeknek egy része már elkészült a Képzőművészeti Kivitelező és Iparvállalat műhelyeiben. Már kifaragták *Segesdi* György monumentális *Marx—Engels*-emlékművét, és a terv szerint rövidesen fel is állítják a fővárosban. Budapesten ezenkívül még számos szobrot és emlékművet avatnak az idén, közöttük *Varga* Imre *Partizán-emlékművét*, amely az újpesti ellenállók harcát idézi, *Somogyi* József *Bartók Béla-szobrát*, valamint *Borsos* Miklós *Karinthy Frigyes síremlékét* és *Pátzay Pál Gellért Oszkár sírjára* készített emlékét.

Számos szobrot avatnak vidéki városainkban is. *Lenin-szobrot* két helyen lepleznek le: *Olcsay Kiss* Zoltán művét Nyíregyházán, *Kalló* Viktor szobrát pedig Békéscsabán. Ugyancsak az idén helyezik el *Bors* István Siófokra tervezett *1919-es emlékművét* és *Majtényi* Károly szombathelyi *Derkovits-emlékművét*. Békéscsabán szoborsétány kialakítását tervezik a város vezetői. Itt több szobrot állítanak majd fel, s közülük már el is készült az első: Pátzay Pál *Gyóni Gézáról* mintázott mellszobra. Győrben a város jubileumának tiszteletére *Mikus* Sándor bronz domborművét helyezik el. Nagykanizsán *Borsos* Miklós *Thuri György-szobrát*, Esztergomban *Vigh* Tamás *Lovagló nő* című művét, Hódmezővásárhelyen *Szabó* Iván *Csikó-figuráit*, Szigligeten pedig Pátzay Pál szobrát helyezik el.

képpen k
kort, ame
emlékeztet
je akár fo
szobába z
könnyű bal
ba nem ké
naponta né
lakhoz me
gyan a rabok kerengenek a cellában. Csakhogy ezt az asszonyt nem a kor, hanem a kora, éveinek ritka magas száma köti a szobához: kilencvenhat esztendős. Mit tehet? Vár. Várja a menyét, aki naponta meglátogatja, s elbolondozik vele. Várja öreg orvosát, aki soha többé nem látogatja meg, mert meghalt már. S főként várja a fiát, vagy legalább a fia leveleit. Ezeket a leveleket a fiatalasszony írja, mintha a férje Amerikában időzne, karnyújtásnyira a világhírtől. Ezen túl aztán édesmindegy, mit ír még a levélbe, a matuzsálemi korú anyának úgyis az emlékei jutnak eszébe, a saját gyermekkora és a gyermekeinek a gyermekkora, de az emlékezetébe villanó régi képek közé makacsul betolakszik egy

idatot
ől fé-
zkodó
a ki-
y rö-
lás a
n, ár-

A homok

A cannes-i filmfesztivál különdíja indította el 1964-ben a nemzetközi siker útján ezt a kiváló japán filmet. A könyv, amelyből a film készült, *Abe Kobó* regénye, körülbelül két évvel ezelőtt nálunk is megjelent. A film hű a regényhez. A rendező, *Hiroshi Teshigara* szinte hiánytalanul közvetíti a könyv tartalmát. Nem csupán cselekményét jeleníti meg, hanem mélységét, egyetemes mondanivalóját, sajátos eszmei-érzelmi világát is tükrözi.

Fantasztikus és egyszerű a történet. Példázat a küldetésről és a szabadságról, az egyén szabadságáról és a közösség iránti kötelességéről, s pél-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 136-068, 337-748, 340-726

NAPLÓ

1971 JAN 21

1021 Segesdi György

Felújítják Keszthelyen a Helikon Könyvtár gipszalakjait

Az idén több mint száz köztéri szobrot állítanak fel országszerte

Köztereink, parkjaink az újonnan emelt lakótelepek ebben az évben több mint száz szoborral, képzőművészeti alkotással gyarapodnak. Elkészült a képzőművészeti kivitelező és iparvállalatnál *Segesdi György* négyméteres, monumentális, mauthauseni gránitból faragott *Marx—Engels* emlékműve, amelyet a tervek szerint még ebben az évben felállítanak a fővárosban.

Olcsay Kiss Zoltán Lenin-szobrát Nyíregyházán, *Kalló Viktor* Lenin emlékművét pedig Békéscsabán állítják majd fel. *Borsi István* Siófokra tervezett 1919-es emlékműve ugyancsak az idei kivitelezési tervek között szerepel. Szombathelyre kerül *Majtényi Károly* Derkovits kőoszlop-emlékműve.

Békéscsabán szobor-sétány kialakítását tervezik, amelyen 6—7 alkotás kerül elhelyezésre. *Pátzay Pál* máris elkészítette a művész-sétány első díszét: Gyóni Géza mellszobrát. *Mikus Sándor* Győr 700 éves évfordulójára alkotta meg bronz-domborművét, amely a város hősi múltját és újkori történelmét jelképezi.

A képzőművészeti kivitelező és iparvállalat az elmúlt évek során csaknem 2000 köztéri szobrot állított fel országszerte, de a szoboröntödében és a kőszobrászati üzemben külföldi megrendelésre is készítenek műalkotásokat. Így például az évek során Skander bég ötméteres lovasszobra Albániába, Kruja városába került, a szlovák nemzeti felkelés monumentális emlékműve Banska Bisztricán képviseli a magyar szobrászati-kivitelezés színvonalát. *Szabó László* párizsi szobrászművész Mathausenben felállított mártíremlékműve ugyancsak hazánkban készült.

Az idén is folytatják a meglévő szobrok, emlékművek, plasztikák, műemlékek restaurálását, rekonstrukcióját. Ennek során felújítják a fertődi kastély műemlék-alkotásait, a Szabó Ervin könyvtár faszobrait, *a keszthelyi Helikon-könyvtár gipsz alakjait*, hozzákezdenek a szombathelyi templom oltárának restaurálásához és befejezik a sátoraljaújhelyi barokk-oltár felújítását.

Nemrég készült el Kőbányán a képzőművészeti kivitelező és iparvállalat új, nagyméretű szoboröntödéje. A megnövekedett igények kielégítése lett volna a feladata a mintegy 20 milliós beruházásnak: rossz azonban a szárítóberendezés, a kemencék sem működtethetők, s így a tervezési hibák miatt a vállalat jelenleg pereskedik, ugyanakkor nem tud eleget tenni jelentős hazai és külföldi megrendeléseknek. Ezért késik többek között *Kerényi Jenő* „Magvetőjének" salgótarjáni felállítása vagy *Borsos Miklós Eötvös-mellszobrának veszprémi elhelyezése*, Gödöllőn, az Agrártudományi Egyetemen *Pátzay Pál; Antal Károly* és *Gantner Jenő* egy-egy alkotását ugyancsak ezért nem tudják a közeljövőben elhelyezni. *Kisfaludi Stróbl Zsigmond* ózdi kohász-emlékműve is „áldozata" a kapacitáshiánynak.

talán
voltak
szállt
a hat
szállo
mert
rekkorában.
megalázták.. De ő mindent visszafizetett. Nem tudná összeszámolni, hány embert ölt meg és hány megölésére adott parancsot killereinek. Hatalmat, temérdek kincset szerzett, de minek? Életet és halált osztogatott mint egy zsarnok kényúr. Ennek is mi értelme volt? Mire volt jó az egész élet, ami olyan hamar elszállt, mint a Tirrén tenger felett feltűnő albatroszok. Itt, Caprin ebben a

Január 21, csütörtök, Várpalota, I. bérlet, este 7 óra
VÁLASZÚTON

Január 21, csütörtök, Inota, művelődési ház, este 7 óra

Tabi László:
ENYHÍTŐ KÖRÜLMÉNY

Január 22, péntek, Veszprém, Kállai—Lovassy ifj. bérlet, délután 3 óra
VÁLASZÚTON

NAPLÓ
Az MSZMP Veszprém megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Főszerkesztő: Csaba Imre
Szerkesztőség:
Veszprém, Irodaház
Telefon: 11—251, 11—252

ciano
nloka
is, sö-
étavo-
tettek
vala-
tójára.
semmint arra az amerikai gengsztervezérre aki Al Capone lebukása után modernizálta a maffiát, és aki tizenhárom esztendővel a nagy földről történt száműzetése után is képes volt a Cosa Nostra több tízezer gengszterét foglalkoztató hálózatának irányítására.

— Akadozik az üzlet — kezdte Frank. — Milanoban valami nem stimmel. Carlo pedig már második hete várakozik Urla halászkikötőjében az Izmiri öbölben, de a megbeszélt áru még mindig nem érkezett meg. A milanoi raktár úgyszólván kiürült. Vitrano maholnap dolgozni sem tud, nincs nyersanyaga. Paolo Bonta St Moritzból táviratozott, hogy néhány barátja társaságában ottmarad, amíg nem lesz kellemesebb a szicíliai klíma. Berti szintén üzent Palermoban megőrültek a fiúk. Manzella papa az égbe szállt Egy felrobbant sport Giuliettа vitte az angyalok kö'é...

— Tudom — emelte fel baljját ingerülten Luciano. — Az a dagadt puhány Berti, nem tudott rendet teremteni közöttük. Bárcsak tíz évvel lennék fiatalabb, megmutatnám és ennek a bandának, mi is az a fegyelem ..

— Azt hiszem, kicsit későn küldtük Bertit Ezt az egész Di Pisa ügyet nem lett volna szabad maffia-bíróságra adni — jegyezte meg Coppola — ...A yorkiak is jelentkeztek. Náluk is áruhiány van...

— Honnan vegyek? — csattant fel Luciano — Ha a török áru nem jut el Carlo

Értesítjük v

Pápán a Bőrö átköltö

a 15. sz. VE

Segesdy György
szobrász

/1931/

Daidalosz / lemezdombovítás, hegesítés, 1964/
Lemezplantika a kivári gyógyfürdőben.

Magyar művtört. 10. 42.
Képőműv. Kiad. 1971.

Segesdi György

1961-es Fidel Castro portréja – vaslemezek hegesztésével – éri el mondanivalójának hatását.

Aradi Nóra: A szocialista képző-
[illegible]észet története, Budapest, 1970.

2431

Segesdi György

Marx-Engels szobráról készült felvétel

felvételei illusztrálják

a Budapest c. folyóirat 1971. 8. számát

és mlap

Sepesdi György

Kiállításon szerepel a
dortmundi Utermann Galériában

Magyar Nemzet 1971 április 25
M. Gy.

Segesdi György, nobrász, grafikus

Dortmundban Kiállítottak grafikáiból.

—: Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1971. ápr. 25-

Segesdy György

művei is szerepelnek Nürnbergben, az április 18-án megnyílt konstruktív művészet biennáléján.

Látnak - hallottak (Rideg Gábor)

Magyar Hírlap, 1969. május 3. 9. l.

Segesdi György, szobrász

A Marx-Engels-emlékmű alkotója.

1971. ápr. 30-án avatták fel

a két alakos szobrot.

fénykép.

–: Az élő martizmus szelleme hatja át mindazt, amit elértünk és tervezünk 3.

Népszabadság, Bp. 1971. máj. 1.

Segesdy György

Szobrai kiállításra készült a párizsi Musée Galliera-ban a mai magyar képzőművészeti kiállítás keretében.

Művészet 1970. 1. sz. 25. l.

Segesdi György

1960-as „Szegedi tanácsköztársaság szobra" ci mű alkotása allegorikus jellegű.

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet története, Budapest, 1970.

2471

Segesdi György
szobrász

M.D.V.

„Anyaság" című nagyméretű
„krómacél kompozíciója szerepel
a tárlaton.

Kovács Gyula: Bernhardsi munkák a XI. Magyar
Művészet, 1968 május ~ 20 kop

Segesdy György, szobrász

Anya c. nagyméretű hegesztett szobrkompozíciója a képzőmű. kiállítás jelentős darabja.

(fenesik): Kürtösök az előcsarnokban Z

ESTI HIRLAP Bp. 1968. ápr. 11.

MDK

Segesdy György

A Magyar Nemzeti Galéria 1965.

Segesdi: György

Szerepel a Fiatal Magyar Képzőművészek kiállítás-ban

Magyar Hírlap 1961 XI. 11

Sepesdy György nekrán

Szerepel a IX. hagy. Kép. mův.
Kiállítás on a hűvsarnokban

Magyar Ifjúság 1962 V. 5

Segesdy György, szobrász

M.D.K.

Gellerthegyi Jubileumi Parkban álló réz „Kakasát" cueliti:

Mária Dutka: Statues old and new

BUDAPEST, 1968. Bp. VI. évf. ápr. külön sz. 43-45 old.
aug. ny.

MDK

Segesdy György

M.Nemz. Galéria, vezető 1965.

Segesdi György

Tanácsköztársasági emlékműterv, v.réz

Fidel Castro, fémdomb.

M. képzőművészek a fasizmus ellen.

N.Gal. 1965.

MDK

Lepesdi György, szobrász

A szobrászművészet mestere. Megbízást kapott a kettős emlékmű elkészítésére.

—: Marx és Engels szobra a pesti Duna-parton kerül 8

Népszabadság, Bp., 1967. dec. 6.

MDK.

Segesdi György

Kiállitási hir

Népszabadság 1967 máj.1.6.

M.D.K.

Segesdi György, szobrász

Tiszapalkonyai Höcrömü
előtt álló szobrát közli:

BUDAPEST, 1967. V. évf. 11 sz. 23. old.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Segesdi György

NÉPSZABADSÁG

1967 DEC 6

1021

1967. december 6, szerda

Marx és Engels szobra a pesti Duna-partra kerül

(Tudósítónktól.)

Az Állami Képzőművészeti Lektorátus Marx—Engels szoborpályázata nyertesének, *Segesdi György* szobrászművésznek megbízást adott a *Művelődésügyi Minisztérium* a kettős emlékmű elkészítésére.

A végleges helykijelölés még nem történt meg. Két elképzelés van. Az egyik szerint Marx Károly — akinek jövőre születése 150. évfordulóját ünnepli a világ — és Engels Frigyes szobra a *Margit-híd* pesti hídfőjénél kerülne felállításra. A második elgondolás szerint szintén a pesti Duna-partra, a *Vigadó épülete elé* kerülnének a monumentális, négy méter magas bronzképmások. A két szobor közös talapzatának művészi megtervezésére *Dávid Károly* építőművész kapott megbízást.

GONDOLATOK A [redacted] TT

A „HIÁNYCIKK". Mérgelődünk, ha az üzletben nem tudjuk megvásárolni, amit szeretnénk és az eladó sajnálkozva széttárja karját: sajnos... jelenleg hiánycikk. Az alapvető szükségleteinket kielégítő javak, termékek azonban mindig kaphatók, erről megfelelően gondoskodnak. A kenyér például nem lehet hiány-

fordulóján — végre megszólalt a képernyőn, kilépve a kényszerű hallgatásból, melynek érthetetlen voltát e hasábokon is szóvá tették már. De inkább azon örvendezek, hogy Keres Emil, Gábor Miklós, Mensáros László, Básti Lajos és Gáti József bebizonyították (Sütő Irén és Balogh Zsuzsa ez említetteknél gyengébb teljesítményt nyújtott), hogy a nagy-

MDK

Tegesdy György, szobrász

Felszabadulási emlékművet készít Tatabánya részére.

12

– : Hír

Népszabadság. Bp. 1969. febr. 1.

Segesdy György

Résztvett az alábbi pályázaton

h. gy.: Kihirdették a március 15 tér pályázatának eredményét

Magyar Nemzet 1969 IV 2

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Segesdy György

Szobrokkal

szerepel az alábbi tárlaton

H. gy.: Magyar művészet Nürnbergben
a Konstruktív művészet
Biennáléján

Magyar Nemzet 1969 IV. 30

Segesdi György

mennyezetig nyúló Marx-Engels emlékműve a Studio 58-68 fiatalok kiállításán a Műcsarnokban

Pesturegei Hírolap 1968. dec. 23. 4. o. Zs. A: Studio 58-68

Segesdi György

résztvett a XI. Magyar Képzőművészeti Kiállitáson

Horváth György: A XI.Magyar Képzőművésztei Kiállitás
Magyar Nemzet 1968.ápr.21.11.o.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

TÁRSADALMI SZEMLE

1969 ... 3

kö-

1021

Segesdy György:
Tanácsköztársasági emlékmű

Segesdy György

esetekben
... feledkezünk meg róla vagy tévesztjük szem elől eszmei tartalmát.

A művészet irányításának módszeréről elgondolkodni, vitatkozni tagadhatatlanul szükséges, de a kitűzött célt a legjobbnak látszó módszerrel is csak akkor közelíthetjük meg, ha ezt *határozott világszemléleti alapon állva* alkalmazzuk. Az 1956 előtti irányítás módszerének kétségkívül voltak hibái. (Ennek ellenére nem egy, művészetünk meglevő értékeit gyarapító, időtálló mű is jött létre.) A hiba azonban nemcsak az irányítás módjában keresendő, hanem elsősorban abban, hogy az irányítás figyelmen kívül hagyta a marxi—lenini ideológia dialektikáját, egyoldalúan optimista szellemű műveket követelt, és — részben ennek következményeként — egyoldalúan az ábrázolás módjának kérdéseit helyezte előtérbe.

A következő időszak sem mentes tévedésektől, hiszen az elvi, világszemléleti szempontok helyébe gyakran jelszavak kerültek. A jelszó *a kísérletezés* volt.

M.D.K.

Segesdy György szobrász

hegesztéses plasztikával kisérletezik.
ilyen Egerben levő gimnázium elött Daidalosz Icarus figurája,
Felszabadulási emlékmü Szegeden.

Németh Lajos: Korunk szobrászati alkotásai és ma élő jelentős szobrászok fővárosunkban, Mp. 1967.

75.1.

Segesdy Gyöngyi

Kertészlány, gipsz, 155
Artistalány bronz 25 cm

Budapest Műcsarnok Kiállítása,
1957. kat. nek. Kisdéginé,
Kirimi Irén.

19

MDK

Segesdy György

Anyaság, krómacél, repr.

11. M. Képzőm. kiáll. Műcs. 1968.

MDK

Segesdi György

Kiállítási kritika -

Kisalföld 1968, ápr. 24.

Legendi György

Marx Engels emlékműve (eml.)

szerepel a „Studió 58-68"-i

kiállításon a Műsarnokban

N. N.: Studió 58-68

Évak-hagyaromág 1969 I. 5

MDK

Segesdy György

Anyaság, krómacél

11. M. Képzőm. kiáll. Műcs. 1968.

Segerdy György

emlitve

Pogány Ö. Gábor, A Magyar Nemzeti Galéria (vezető) 26. l.
Budapest 1965

Segerdi György, [ ]

Szerepel Nürnbergben.

-: Magyarország a nürnbergi biennálén 9.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1969. márc. 28.

MDK

Segesdy György, szobrász

Hegesztett fémszobrait mutatja be Nürnbergben, a konstruktivista kiállításon.

–: Kassák Nürnbergben 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. márc. 14.

A munkaidő-csökkentés eddigi tapasztalatai a fővárosi vb előtt

Segesdy György

Január 1-től újabb 160 ezren dolgoznak rövidebb munkaidőben — Készül a Tanácsköztársaság és a Marx—Engels emlékmű

1021

Jelenleg több mint 400 ezer ipari és építőipari munkás dolgozik a fővárosban csökkentett munkaidőben. 1969. január 1-től újabb 160 ezer embert érint ez az intézkedés. A fővárosi tanács végrehajtó bizottsága egy részletes vizsgálat nyomán szerdán a munkaidő-csökkentés eddigi tapasztalataival és a legsürgősebb tennivalókkal foglalkozott.

Megállapították, hogy az üzemek szinte kivétel nélkül *a kéthetenkénti szabad szombat mellett döntöttek. A kereskedelemben a szombati csúcs széthúzódik,* egyenletesebbé vált a forgalom.

A közlekedésben a reggeli és a délutáni csúcsban csökkent a zsúfoltság, ugyanakkor napközben többen utaznak. Tapasztalataink alapján felhívjuk a figyelmet: az illetékesek ellenőrizzék, hogy ne idézzenek elő mesterséges csúcsforgalmat, a szabad szombatokon ne csökkentsék nagymértékben a közlekedő járatok számát. *A taxik péntek estéken szombati forgalmat bonyolítanak le.*

Az oktatási főosztály jelzései arra figyelmeztetnek, hogy *a szabad szombatokon egyre több szülő kéri gyermekének elengedését, vagy nem engedi iskolába. A gyerekek jelenlegi megterhelése, a nagy tananyag miatt nincs mód arra, hogy az iskolákban is szabad szombat legyen.*

A vb döntése — *Kiss István* alkotása —, amelyet a Dózsa György úton a Damjanich utcával szemben helyeznek el, s felavatására a Tanácsköztársaság 50. évfordulója alkalmából kerül sor. *Segesdy György* elkészítette a *Marx és Engels* emlékmű gipszmintáját. Az emlékmű helyéről csak később döntenek.

A vb napirendjén szerepelt a *fővárosi iskolai testnevelés és sport helyzete.* Évente *16—25 000 gyereket kellene úszásra oktatni,* de jelenleg mindössze 6000 képzése biztosított. Kevés a tornaterem, a sportolásra alkalmas helyiség. A különböző társadalmi szervekkel közösen keresik a megoldás lehetőségét.

(M. T.)

egy *munkajogi problémát.*

A részvétel is dicsőség

Pálos Miklós játékvezető kísérte végig a textilesek szellemi tusáját, s most is ő tette fel a kérdéseket. A teremben csend lett. Az itt ülők *tisztelettel néztek fel a* dobogóra. Elismeréssel adóztak a nyolc brigád versenyzőinek. De ez az elismerés tolmácsolásra vár *mindannak a szocialista brigádban dolgozó lánynak, férfinak, családanyának vagy apának* számára, aki napi teendői mellett szakított időt és energiát magának, könyvekben, múzeumokban, vagy filmelőadásokból kutatva művelődött és maga képességeihez mérten helytállt.

Úgy gondolom, e versenyben, csakúgy mint az olimpiákon, a részvétel a

vezető
Valar
letes.
Megr
s a
gok
A
trió
a v
zen
élv
sá
dá
bó
se
zi
biztossag
politikai, munkásmozg
mi eseményekről beszélnek, s magamban *mindegyiküknek szívesen megszavaznám az első helyet.* De erre nincs lehetőség, így hadd adjunk számot a győztesekről:
... a Komarov,
Be
ci
te
m

... *Puccini* és *Zavattini* forga-

NÉPSZAVA
1960 NOV 21
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

de
dő-
k a
fo-
kán, de ... yien
elvtársak, paraszt szuleik is ösztönösen azok, a történet további alakjai közül pedig többen az illegális mozgalom részvevői, és vezetői. (Másmilyen megrajzolt figura amúgy ...m is szerepel.) A küzde-
...n, amely folyik a film-
...n, hősi — a megelevetés módja azonban híjá-
...l van a bőséges ...

...ek alatt

1954-ben még 740 000 ton-

...egyen.
Szó volt a vb-n a szórakozási lehetőségek biztosításáról is. A tanács fontosnak tekinti koordináló szerepét: *minden egyes üzem áttérésénél vizsgálják a várható változásokat és ennek megfelelő intézkedéseket tesznek.*

Kurcz György, a népművelési osztály vezetője elmondotta, hogy tárgyaltak a közterületi képzőművészeti alkotásokról is. Elkészült a Tanácsköztársaság emlékmű bronz-

Segesdi György
Nobrán

M.D.K

Méltatás.

Bolgár Kalman: Tiséves a Fiatalok Képzőmű vészeti Studója
Művészet, 1969. január — 14 hep.

Segesdi György
szobrász

M.D.K.

Méltatás.

Tölgyesi János: A Stúdió szobrászati anyagáról
Művészet, 1969. január – 18 lap.

STÚDIÓ 58–60

Segesdi György

Fiatalok kiállítása a Műcsarnokban

Háromszáz művész csaknem nyolcszáz szobra, grafikája, festménye látható a tárlaton, ne várjon részletes beszámolót az olvasó ettől a néhány sortól. Annál kevésbé, mert aki a Stúdió 58—68 című kiállítást méltatja, képzőművészetünk jövőjéről és jelenének nagy részéről írhatna: a háromszáz művész közül a legidősebb sem lehet sokkal több negyvenöt évesnél, a legfiatalabb meg éppen közelebb van a húszhoz, mint a harminchoz, nem túlzás tehát azt állítani, hogy most a következő évtizedek leendő mestereivel, jó művészeivel is találkozunk.

A Fiatal Képzőművészek Stúállításra, hogy bemutassák műveiket.

A stílusoknak, technikáknak, művészi műfajoknak olyan változatossága gyűlt össze a Műcsarnok nagyobb részét jelentő hosszú teremsorokban, amilyet már régen látott a közönség Budapesten. Segesdi György mennyezetig nyúló hatalmas Marx-Engels emlékművétől (a fővárosban kerül majd felállításra) Gross Arnold arasznyi rézkarcáig, Szurcsik János hatméteres falképétől Kiss Nagy András néhány centiméteres ólomszobráig terjed a skála. Ők négyen az „idősebb" generációt képviselik a kiállításon: valamennyien túl vannak

diója tíz esztendeje foglalkozik azokkal az ifjú festőkkel, grafikusokkal és szobrászokkal, akik pályakezdésük első, művészileg-emberileg nehéz éveitől harmincöt esztendős korukig támogatják egymást és élvezik a stúdió támogatását. Ezek a tíz esztendő alatt önálló művészpályájukra bocsátott fiatalok jöttek most el a mai stúdió-tagokkal együtt a jubiláris ki-

már egy-két évvel a „határt" jelentő harmincöt esztendőn. De a fiatalok is teremről teremre bizonyítják — Vagyóczky Károly finom rézkarcaitól Bálványos Huba puha litográfiáin át Gyulai Liviusz szellemes linoleummetszetéig (hogy ezúttal csak a grafika műfajaiból hozzunk példát), mennyi sokféleséget ad a fiatalok stúdiója.

A kiállítás rendezői azt akarták, hogy a tíz évről nyújtott teljes összkép valóban teljes legyen, s előítélet nélkül gyűjtötték össze a kiállításra mindazt az irányzatot, amit ez a generáció képvisel. Csak egyre voltak tekintettel: a színvonalra. A maguk világában nagyon színvonalas hagyományos-naturalisztikus festményektől a saját világukon belül ugyancsak tehet

Kiarfőld 1968 XII. 31

1021

Stúdió 58—68

Fiatalok kiállítása a Műcsarnokban

Háromszáz művész emlékművétől (a fő-
csaknem nyolcszáz városban kerül majd
szobra, grafikája, felállításra) Gross
festménye látható a Arnold arasznyi réz-
tárlaton, ne várjon karcáig, Szurcsik Já-
részletes beszámolót nos hatméteres fal-
az olvasó ettől a né- képétől Kiss Nagy
hány sortól. Annál András néhány cen-
kevésbé, mert aki a timéteres ólomszob-
Studió 58—68 című ráig terjed a skála.
kiállítást méltatja, Ők négyen az „idő-
képzőművészetünk sebb" generációt kép-
jövőjéről és jelené- viselik a kiállításon:
nek nagy részéről ír- valamennyien túl
hatna: a háromszáz vannak már egy-két
művész közül a leg- évvel a „határt" je-
idősebb sem lehet lentő harmincöt esz-
sokkal több negyven- tendőn. De a fi
öt évesnél, a legfiata- lok is teremről
labb meg éppen kö- remre bizonyítják
zelebb van a húsz- Vagyóczky Káro
hoz, mint a har- finom rézkarcait
minchoz, nem túlzás Bálványos Huba pü-
tehát azt állítani, ha litográfiáin át
hogy most a követ- Gyulai Liviusz szel
kező évtizedek leen- lemes linoleum
dő mestereivel, jó szetéig (hogy
művészeivel is talál- csak a gra
kozunk. jaiból
A Fiatal Képző-
művészek Stúdiója
tíz esztendeje fogla
kozik azokkal
jú festőkkel,
sokkal és
dés

Sepesdy Győr

1968 DEC 2

CSONGRÁD MEGYEI HÍI
Budapesti V., Petőfi Sándor
Telefon: 188-296; 188-307
SAJTÓFIGYELŐ
Magyar Hírlető

ből még töb-
álhatunk". A
— nyitva áll-
lehetőségek?
aizmus beve-
dszereit, tem-
lkintő
lételjük.
en, a
pel, amely
zen
részletei
mészete
látomás
ciójába
derűs
nyel, ar
rikus
teremte
érzéseké
Béla dr
grafikai
Melocco
részata.
szólago
nyossá
különös
klasszikus lebeg
Marx—Engels a nemes,
se szerint lelkesedik
ra, ízlése, elképzelé-
reagál is a látottak-
közönség valóban
A közönség mel-
és a kritika, a mű-
a közönség
alapján
szervek, hogy
a látottak
döntsön
vek mellett és ellen.
a közönség
nyezeg nyuló menv-
mas
régen látott a közön-
gedi Gyöngy
rokban, amilyet már
tő hosszú teremso-
rész látott részt jelen-
összegyűlt
nagyobb a Műcsarnok
olyan
változatossága
műfajoknak művészi
alkalmak, technikák
A stílusoknak
ket, hogy művé-
hemutassák
ris kiállításra, jubilá-
együtt a stúdió-tagok-
kal stúdiót most el
a mai stúdió fia-
talok jöttek
bocsátott fia-
mogatták
elvezik a stúdió
mogatását. Ezek
önálló művészeti
jukra
talok
szobrászok-
grafiku-
ik pályakez-
ik első, művészi-
leg-emberileg nehéz
evétől teljes
esztendős
esztendő alatt
harminc
korukig tá-
egymást és
tásra
összehozó
generáció
Csak egyre
kintettel:
nalra. A
lágban
nyos-naturalisztikus
hagyomá-
ugrancsak
gel
mindent
tatlak
rendező
szervek, hogy
alapján
és a kritika, a mű-
vek mellett és ellen.
a közönség
reagál is a látottak-
se szerint
ra, ízlése, elképzelé-
lelkesedik
klasszikus lebeg
Marx—Engels a nemes,

MDK

Segesdi György, szobrász

Meghívták a nagy nemzetközi bienná-
lére.

-: Magyar konstruktivisták Nürnbergben 8.

EST! HIRLAP, Bp. 1969 ápr. 14.

Segesdy György

1964-es velencei biennálén Barcsay Jenő müvei mellett Segesdy György szobrai és Csohány Kálmán grafikái szerepeltek.

Maksay László: A velencei biennále
Rajztanitás 1967. II 22.l.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP
Budapest

Lepesdy György
1969 NOV 7
1021

MAGYAR HÍRLAP KULTÚRA

Alkotóház a város peremén

MAGLYA KÖZ 1–4. Az új lakótelep bérházainak tövében, a lassan ereszkedő esti szürkületben fényes ablakszemeivel már messziről látszik az épület, a művészház. *Huszonnégy művész, szobrász, festő, grafikus tanyája,* minden kényelemmel ellátott alkotóműhelye; közvetlenül a Rákospatak mellett, a város peremén.

Az előtérben szobrászvésőktől még érintetlen kövek közt egy munkásfigura robusztus alakja emelkedik, amelyen már csak az utolsó simítások vannak hátra.

Ki mit csinál, hogyan él, itt Angyalföld kellős közepén, az egykori Tarnai-réten, ahol két évtizeddel ezelőtt a sivó homokon semmitérő gaz, legfeljebb ha királydinnye virágzott?

Az egyik földszinti helyiség vasajtaján kopogtatok először. Csikordul a kulcs a zárban; a hirtelen rám záduló fényben káprázik a szemem. A két emelet magas műterem közepén hatalmas acéllemez relief bontja meg a villanyégő sugarait. *Segesdi György* Munkácsy-díjas szobrászművész, a hegesztett plasztika technikájának egyik hazai úttörője, legújabb munkáján dolgozik.

Belülről semmi sem hasonlít egy szobrász hagyományos alkotóműhelyére. Minden inkább valamiféle fémmegmunkáló műhely benyomását kelti. A földön szerte furcsa kivágású, domborított-hajlított acéllemezek. A fal mellett munkapad, rajta óriási satu, mini esztergagép. Fúrófejek, csiszolókorongok, különféle méretben és nagyságrendben. No, meg sublerek, kalapácsok, autogénhegesztő berendezés.

— Érdekes munkán dolgozom most — tessékel beljebb. — Magyarországon az első olyan színházi vasfüggönyt készítem, melynek művészi lesz a megfogalmazása. A jelenleg átépítés alatt álló Vidám Színpad részére készül. Ez, az itt látható rész lesz a közepe. A plasztikus motívumok alá kerül majd az ajtó, melyen át a színészek a közönség elé lépnek. A kompozíció sajátos fényhatásait előre kikísérleteztük, mindenképpen igen hatásos lesz. Milliónyi játékos lehetőségre ad majd alkalmat.

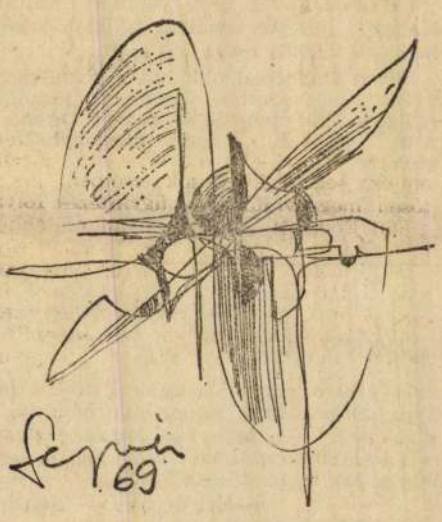

Segesdi György: Kompozíció

AZ ELSŐ EMELETEN csengetek; az ajtón levő tábla jelzi, hogy *Szentiványi Lajos* Kossuth-díjas festőművész műterme. Nem munka közben, hanem esti pihenő idejében találom. A 60 éves mester kedvenc kutyái sündörögnek a lábam körül, miközben az egyik régi divatú, mélyöblű karosszékben kínál hellyel. Meleg, otthonos környezet. Szemben velem nagyméretű vászon, aktot ábrázol. Az állványon egy kisebb kép, még befejezetlenül. Balatoni vidék, napfényben fürdő táj, a művész jellegzetes alkotó jegyeivel. Szinte meglegyinti az embert a friss szellő fuvallata, megkapó a rajz könnyedsége, a színek alakuló harmóniája.

Szentiványi Lajos: Szüretelők

— Az egyik kedves munkám — int a kép felé —, mint mindegyiket, ezt is nehezen engedem ki a kezem közül. Tulajdonképpen nehézkes ember vagyok, addig nem tágítok, míg meg nem találom a látvány sűrűsödését és ritkulását, a zene nyelvén szólva: akárcsak Bach muzsikájában. Ezen is már három hete dolgozom. Az utóbbi időben egyébként csak apró dolgokat csinálok, nyári betegségem miatt le kellett mondanom az idei őszre tervezett önálló kiállításomat. Erre már csak a jövő esztendőben kerülhet sor. Életem különben megoszlik az alkotómunka és a főiskolai tanítás között. Ámbár, ha jól meggondolom, a kettő tulajdonképpen mégiscsak egy.

HARMADIK EMELET 1. *Szurcsik János,* a hódmezővásárhelyi festőiskola tehetséges képviselője, Munkácsy-díjas. Alkotóműhelyében szinte puritán rend fogad. Varia-bútorok, asztalos esztergapad — szabad idejében szívesen barkácsol a művész —, gobelin szövőkeret, festőállvány, mindez szellős elrendezésben. Csak később fedezem fel a galérián zsúfolódó népi cserépedényeket és a sarokban terpeszkedő, kézi faragással díszített ládikát. Az éppen munkában levő kép embercsoportot ábrázol, melyet kétoldalt csendőrlovak tompora fog közre.

Szurcsik János: Fuvarosok

— A kiinduló ötletet egy korabeli fénykép adta, mely a halálra szánt szekszárdi direktórium tagjait ábrázolta. Leginkább az ragadott meg, hogy valami irtózatos magabiztossággal, az eszmébe vetett hitből fakadó önfegyelemmel néznek farkasszemet a csendőrpuskákkal. Nyugtalanságot inkább a gyilkosokon fedeztem fel, valami zavarodott sunyiságot az arcukon. Ezt a kettősséget akarom visszaadni a vásznon is. Persze, nem másolatban. Egyébként — mutat a szövőállványra — képeimnek egy részét feleségem gobelinbe ülteti át.

A LEGFELSŐ EMELETEN VAN a késő estébe nyúló látogatásom utolsó állomása, a ház egyetlen grafikusának, a szintén Munkácsy-díjas *Würtz Ádámnak* a műterme. Műterme? Ha múzeumot mondanék, akkor sem hibáznék nagyot. A falakon régi, szép ikonok, a polcokon fafaragások, a sarokban tulipános láda, a rajzasztal mellett naiv bájával megragadó felvidéki madonna, arrébb egy szúette faszobor, mely Szent Rókust ábrázolja. Amerre csak nézek, mindenütt valami érdekes szépség. Látszik, hogy az egyes darabokat művész szemelte ki, és művész csoportosította az egészet otthonos együttesbe.

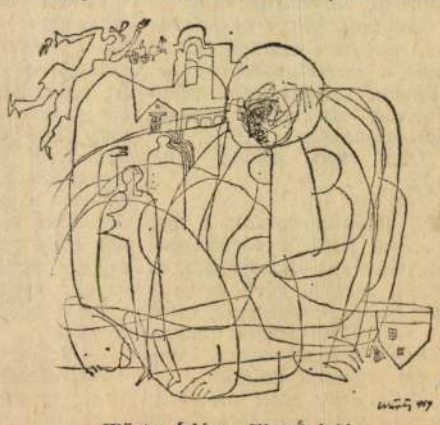

Würtz Ádám: Illusztráció

— No persze, ez csak a kedvtelés — néz mosolyogva körbe —, ámbár talán hozzátartozik a hivatáshoz is. Különben ez az esztendő elég mozgalmas volt a számomra. Önálló grafikai kiállításom volt Frankfurtban, Varsóban és több lengyel városban.

Különösen Frankfurtban volt nagy sikere. A Gebrauchsgraphik jubileumi számában nyolcoldalas ismertetés jelent meg róla, szemelvényeket mutattak be a Rómeó és Júliu illusztrációiból. Majd könyveket lapozgatok, melyeket Würtz Ádám rajzai díszítenek. Az elmúlt másfél évtized alatt egy könyvtárra valót illusztrált: prózát, mesét, verset. Hányat? Maga sem tudja számon tartani.

Éjfél felé jár, amikor elköszönök a háztól. Négy műteremben jártam, négy világot láttam; és elmenőben nem tudok szabadulni attól a gondolattól, hogy a többi húszban is mennyi minden izgalmas szépség készülődik, hogy mielőbb a nyilvánosság elé lépjen.

Szombathelyi Ervin

IRODALOM

állás *(Részlet)*

negyedszázad magyar irodalmából válogatott írásokat, amelyek felidézik a felszabadulás egy-egy állomását, jellegzetes vonását.

győzött volna benne a szolgaszemérem, most, amikor mindnyájukéról és az egész új rend becsületéről volt szó, nem hagyta magát.

— Ez azt jelenti, hogy újra kell osztani az egész földet, mert mindenkinek kevesebb jut, újra kell osztani a jószágot, amelyből mindenkinek már nem is jut, bezárhatjuk az iskolát és kultúrház helyett mehetünk megint az ólba durákozni.

Az emberek helyeseltek: jól beszél ez a Gábor. És megnyílt bennük egy kis büszkeség is, lám, van már nekünk szószólónk, aki nem hagyja magát kibeszélni. Mert a szegény ember nyomorúsága ott kezdődött, hogy még csak ki sem tudta beszélni magát az urak előtt, mindjárt elhallgattatták, kigúnyolták vagy leszidták. Pedig sokszor, de elgondolta magában, hogy mit fog mondani, ha az úr elé áll. Hogy fog majd győzni az ő igazsága, s az úr majd be kell, hogy lássa.

De ez sohase sikerült. Szégyen és megaláztatás lett a vége. S lám, most itt van ez a Gábor, ez már érti, hogy kell az urakkal beszélni.

— De hát lássák be, emberek, hogy nekem is csak meg kell élni. Ez a föld és ez a tanya az enyém, a nagyapám még juhász volt, véres verejtékével kereste...

— Meg a mienkkel — szólt közbe az öreg Zsigai, akinek a Gábor háta megett már megjött a bátorsága.

— Hát mondja maga Barna Gábor — fordult az úr egyenesen hozzá —, (már nem tudta, hogy ne Barna úrnak szólítsa-e, mert hiszen hivatala van, s olyan furcsa ez a demokrácia, nem ismeri ki magát benne, mi a helyes: úr-e vagy elvtárs?). Maga itt nőtt fel nálunk, már az apja is velünk élt (nem merte mondani, hogy nálunk szolgált), maga ismer itt minden dűlőt, minden barázdát, hát lehet az, hogy én a saját földemből ne kapjak?

— Kaphat az úr, de nem innen, amit nagyuk. Az meg, meg ismerek, csakugyan igaz, de éppen ezért ragaszkodunk hozzá, mert közünk van hozzá. Azé a föld, aki megműveli... Háza meg van az úrnak a faluban is: minek egy embernek annyi ház?

— De nekem kétszáz hold jár, a törvény megmondja, parasztbirtokos vagyok...

— De tavaly még nem vette volna fel tőlünk a nagyságos úr, hogy paraszt — szólt közbe megint az öreg Zsigai. — Ha már eddig jó volt a nagyságos cím, legyen jó most is, amikor száz hold földet ér egy szó.

— Jobb, ha nem vitatkozunk — mondta Barna Gábor. — Hanem arra kérném Kelemen urat, menjen ki addig, amíg döntünk s majd behívjuk azután.

Amikor magukra maradtak — ez is jó politikus lépés volt —, nem kellett sokat vitatkozni: mind egy szálig amellett voltak, hogy se a földet, se az iskolát nem adják. Gépekről, szerszámról lehet beszélni, azokat viheti, ott rozsdásodnak a színben. Nekik nem kell, túl nehezek, nem tudják használni.

Pár perc múlva visszahívták Kelemen urat.

— Hát oda határoztunk, hogy se ezt a tanyát, se ezt a földet nem adjuk. Ott van a kistanya, száz holddal, még avval se bír majd cselédek nélkül. Mindenkinek elég annyi föld, amennyit meg bír munkálni. A miénk is csak annyi és én azt olvastam: Isten és természet előtt minden ember egyenlő.

— Úgy van, úgy van — helyeseltek a bátrabb emberek és bólogattak hozzá a gyávábbak.

— De hát a törvény? — hebegte Kelemen Endre.

— A törvény a miénk — válaszolta Barna Gábor. — Hívjuk ki ide a megyei tanácsot, majd meglátjuk, bezárják-e az iskolát és visszaveszik-e a földet?

Kelemen Endre nem tudott mit szólni. Kalapját kereste, amelyet pedig a kezében gyűrögetett egész idő alatt.

Barna Gáborban oldódott a feszültség: győzedelmeskedett a benne rejtőzködő szolgán és ez olyan jó érzés volt. De azért nem gőgösen, hanem megenyhülten mondta:

— Így van ez, uram. Az én gazdám most nem Kelemen Endre úr, hanem a nép. Az összesség.

Dallos Sándor:

Novemberi szivárvány

Jöttem befelé a munkahelyemre, s esett.

De nem az az ólomsűrű, novemberi eső, amely úgy hatol át a ruhán, mint a tű, hanem olyan volt, mint valami jó, bő, májusi zápor.

Langyos, kövér és jó szagú, mintha a dagadó földek párája gomolyogna benne, rügyeké, izgatottan növő búzáké, az egész tavaszi összevisszaságé.

Úgy esett, ahogy csak bírt.

Ömlött.

A tetőkön porzott a víz, mint a liszt, a párkányról híg mézként csurgott alá, az utcák tócsáin sűrű és magas buborékokat vert, mint a cimbalomhúrokat tartó, fehér kis oszlopsorok. Pontosan olyanok voltak.

Pillanatok alatt átáztam, de nem törődtem vele. Öröm volt bennem:

— Ess csak! — gondoltam. — Csak ess!

És fütyültem, mint egy tavaszi csavargó.

De mindenki így volt. Akik szembejöttek velem, s akik a kirakatok ereszei alatt vagy a kapuk torkában álltak, mind. Nevettek. Egy szép, hosszú szőrű vadászkutya vigyorogva lábalt a tócsákon át.

Valami felszél dolgozott a magasban, mert a házakon túl a felhőzet hirtelen megszakadt és kisütött a nap. Az utcát sárga fény öntötte el, mint a kén. Hihetetlen szép lett tőle minden. A kövek, a tócsák, a fák, a kirakatok, az emberek, még a házakon a csorbaságok is. A járdák egyszerre megteltek emberrel, minden nyüzsögni kezdett. De akkor valaki megtorpant, kinyújtotta a kezét, és elkiáltotta magát:

— Szivárvány!.

Hátrafordultam, s valóban egy szép, nyárias szivárvány ívelte át valahol a János-hegy fölött a novemberi eget. Vagy a földet ölelte inkább? Igen, inkább a földet, erdőket, várost és embereket, hisz a két karja lefelé nyúlott. Felénk. De ebből akkor nem jutott eszünkbe semmi, csak a júliusi tüneményt bámultuk, hirtelen tele lettünk valami csikandó örömmel, s így lökdöstük egymást:

— Szivárvány! Szivárvány!

Egy boldog tömeg a Körúton, mint egy gyermekseregnézte a földíszített eget. Aztán egyszerre kitört a jókedv, s fölnevettek az emberek:

— Hohó! Haha! — és így mentek tovább.

Éltettünk az élet erős, biztos és fölemelő örömével. A saját erőnk, a társaink és milliók erejének tudatával és örömével. Ez a látvány ébresztett rá bennünket. S hirtelen oly vágyón és hevesen szerettük az életet, mint a gyermekek, s valónk tele lett acélnál pengőbb és biztosabb erővel. Ez történt.

A szivárvány úgy mosolygott előttünk a felhőkön a gyengéd, hét színével, mint maga a Béke.

(1945)

...vói takácsdal a vörös lobogóról

...évvel ezelőtt született Madarász Emil (1884—1962). 1919 harcosa, a forradalom ...őfi, Arany nyomdokaiban járt, kommunista hittel. Évtizedeken át emigrációban ...lgozott a Szovjetunióban. Deres fejjel, ifjú szívvel érte meg a szabadságot, és ...z új Magyarországot köszöntötték.

...mozdonyok,
...ólnak a vagonok:
...y,
...onya?
...—, csak oda.
...érdik a vagonok
...y,

...—, csak azért
...k a vagonok
...y,

Ugyan hová s mért siet?
Ivanovi takácsoknak visz a vonat kenyeret.
Összeülnek, tanakodnak ivanovi takácsok,
Meghallgatnak minden jó szót, kívánságot, tanácsot:
Lenin elvtárs kenyerére válaszolni hogy lehet?
Felszólal egy takács asszony:
Nincs énnekem más egyebem — elküldöm a szívemet.
Ott kivette piros szívét, feleméle magasra,
Oly magasra, mint a Kreml piroskövü nagytornya.
A szívéből lobogó lett — csupa vörös, csupa fény.
Ott ragyog most napok napján,
Éjek barna éjjelén.

MDK

Segesdi György, szobrász

4

Szabadság lángja c.
kompozíció : Repr.

T. Riha Margit: A hegesztés a szobrászatban 20-25.

Élet és Tudomány, Bp. 1970. I. 2. XXV/1.

Segesdi György vzobrázt

vzerepel a „Studio 58-68"

kiállításon a Műcsarnokban – amlétoe

Pestmegyei Hírlap 1968 december 23

4. old.

Segesdi György

kézölt reprodukció!

71. p. „Anyaság" (acéllemez, 100 cm) Budapest, M. Nemzeti Galéria.

Sculptura Hungarica a mai magyar szobrászat, Budapest 1941.

Év és lapszám nélkül

Segesdi György

Közölt reprodukciók:

69 sz. „Forma" (acéllemez, 800 cm) Für-
dőépület, Hévíz,

70 sz. „Virág" (acéllemez, 100 cm) a mű-
vésztulajdona.

Sculptura Hungarica a mai magyar szob-
rászat, Budapest 1191 Év és lapszám nélkül

Segesdi György

Résztvesz a Pest - Buda
egyesítésének 100. évfordulójára
kiírt emlékmű pályázaton

Nagyszava 1971 II. 13

Segesdi György

művét a Művelődésügyi Minisz-
térium az alakuló Debreceni Modern
Galériának ajándékozta

Magyar Nemzet 1970 március 13
4. old.

-Napló-

Segesdy György

Lezepel Nürnbergben a Nemzetközi Képzőmüv. Biennálén

N.N.: Magyar kiállítások

Esti Hirlap 1969 IV. 11

Sepesdy György

Marx-Engels szobra (eml.)

szerepel az alábbi tárlatom

Kovács Gyula: Studió 1958-68

Művészet 1969 IV. sz. 3 old.

Sepesdy György

Szerepel a Lausbruk Fiv művészet biennáléján Nürnbergben.

N. N.: Túry Mária Liánitása

Magyar Hírlap 1969 Ü. 3

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Segesdi György
szobrász

M.D.K

Marx-Engels szobra szerepel
a tárlaton.

Kovács Gyula: Stúdió 1958-68
Művészet, 1969. április - 3 lap

Sepesdy György szobrász

Résztvett a Március 15. tér
tervpályázatok

N. N.: Hegyen nyilvános vita a
Március 15. tér rendezéséről

Magyar Nemzet 1969 III. 15

Sepesdi György

Marx Engels emlékműve (eml.)

szerepel az alábbi tárlatok

vs. a: Studió 58-68. Fiatalok
Szánítása a Műcsarnokban

Somogy megyei Néplap 1969 I. 8.

Sepesdi György

Marx-Engels emlékműve (eml.)

szerepel az alábbi tárlatok

Rózsa Gyula: Fiatalok tárlata?

A Stúdió 58-68 kiállításról

Nyugabadság 1969 I. 10

Segesdy György

Szobrai részt vettek a velencei Biennálén.

Horváth György: Beválgetés a Herder-díjas Varga Lajos professzorral
Orosz Vemzet 1968. febr. 6. 4. o.

Segesdi György szobrai

MDK

szerepel a nürnbergi
kézműveséneti bienná-
lén.

~ : Magyar Kiállítások 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. ápr. 11.

MDK

Legendi György, szobrai

szerepel a Stúdió 57-68

Kiállításon.

Róna György: Fiatalok tablója? 7

Népszabadság, Bp. 1969. jan. 10.

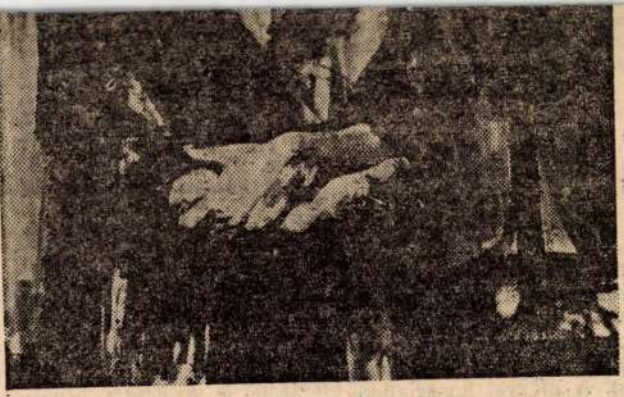

Fejér Csaba: Portré

A Fiatal Képzőművészek Stúdiója tíz esztendeje foglalkozik azokkal az ifjú festőkkel, grafikusokkal és szobrászokkal, akik pályakezdésük első, művészilegemberileg nehéz éveitől

Arnold arasznyi rézkarcáig, Szurcsik János hatméteres falképétől Kiss Nagy András néhány centiméteres ólomszobráig terjed a skála.

A kiállítás rendezői azt

A sokoldalúság azonban önmagában nem érdem. A lényeg az, mit tudnak, mit akarnak elmondani az ifjú, s a még ifjabb művészek az alkotások ezernyi hangján, van-e mondanivalójuk számunkra, a világ számára? A tárlat azt bizonyítja, van! És ezért örül a néző a sokféle felfogásnak, Kokas Ignác szikár festészetének és Feledy Gyula súlyos-szép rézkarcainak, Gy. Molnár István elvont rézmetszeteinek és Pásztor Gábor tömör litográfiáinak, Asszonyi Tamás érmeinek, s mindazoknak a műveknek, amelyekről fentebb szó esett, s amelyekről kiválóságuk ellenére most nem eshetett szó.

zs. a.

---

méltatja, képzőművészetünk jövőjéről és jelenének

tagokkal együtt a jubilaris kiállításra, hogy bemutassák műveiket.

egyre vonták tekintetét a színvnalra. A maguk világában nagyon színvonalas

nagy részéről írhatna: a háromszáz művész közül a legidősebb sem lehet sokkal több negyvenöt évesnél, a legfiatalabb meg éppen közelebb van a húszhoz, mint a harminchoz, nem túlzás tehát azt állítani, hogy a következő évtizedek leendő mestereivel, jó művészeivel is találkozunk.

A stílusoknak, technikáknak, művészi műfajoknak olyan változatossága gyűlt össze a Műcsarnok nagyobb részét jelentő hosszú teremsorokban, amilyet már régen látott a közönség Budapesten. Segesdi György mennyezetig nyúló hatalmas Marx—Engels emlékművétől (a fővárosban kerül majd felállításra) Gross hagyományos-naturalisztikus festményektől a saját világukon belül ugyancsak tehetséggel megkomponált absztrakt alkotásokig mindent felsorakoztattak a kiállítást rendező szervek, hogy a látottak alapján döntsön a közönség és a kritika, a művek mellett és ellen. A közönség valóban reagál is a látottakra, ízlése, elképzelése szerint lelkesedik a nemes, klasszikus örökséget képviselő, modern módon hagyományos festészetért (ilyenre szép példa a hódmezővásárhelyi művészek, Szalay Ferenc, Fejér Csaba piktúrája), vagy a művészi ábrázolásról lemondó, inkább díszítő szépségével ható opart festmények (amelyekből egyebek közt Fajó János, Bak Imre küldött néhányat a kiállításra.) A két véglet között pedig ezernyi árnyalat, ábrázolásmódbeli, stílusbeli különbség sorakozik.

Segesdy György, szobra

MDK

Tapolcán 1960. május 8-án, a költő egykori működésének közelében, leleplezték Batsányi János bronzszobrát, Segesdy György alkotását. A szobrot a járási tanács V. b.-ja ajándékozta Tapolcának.

– Leleplezték Batsányi János szobrát Tapolcán

10. l.

Népszabadság. Bp. 1960. máj. 10. [Vidéki]

Segesdy szobrán

M.D.Y.

Nagy krónmacel térplasztikáját állította ki a tárlaton.

Miklós Pál: A XI. Magyar Képzőművészeti Kiállítás

Élet és Irodalom, 1968. ápr. 20 - 7 lap

M.D.K.

Segesdy György, nobrész (1931 –

nevét emeliti a nerró

Information Hungary, Szerk. Erdei Ferenc,

Akadémiai Kiadó, Bp.1968. 957. old.

M. D. K

SEGESDY György szobrász

Batányi János szobra Tabolcán
(Sélelmezés 1960.)

Magyar Nemzet 1960 (XVI.) 110. sz. 7. l.

Segesdy György nolván M.D.K.

Juhász Gyula nobra

Kampis, hagy. műv. Bp. 1960 550

Segesdi György

Hétfői Hírek, 1958. jun. 2.

II. évf. 22-n.

ZALKA MÁTÉ EMLÉKMŰVET — *melyet a Bartók Béla úti laktanya falán az ellenforradalmárok összeromboltak — újjáépítik. A pályázatot Segesdi György szobrászművész nyerte el. Az új emlékműre a következő szöveget vésik: „Zalka Máté, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom és a spanyol nép szabadságharcának felejthetetlen hőse, a szocializmusért küzdő magyar nép hű fia és példaképe. Hősi halált halt Huesca alatt 1937. július 12-én.“*

MDK

Segesdi György szobrász

dicsérettel kitüntetve

Kossuth- és Mányadi-szobor ... pályaművek.
Szabad Nép, 1951. nov. 1. 6 l.

Segerdy György, szobrász D Dk

Május 1-én Batsányi-napokat rendeznek Tapolcán, s leleplezik a költő bronzszobrát, Segerdy György alkotását.

—: Hír

Népszabadság Bp. 1960. ápr. 21. 10.

Sgesdi György

Olvasztás, gipsz

III.M.Képzőművészeti Kiállítás 1952.dec. 1953. március katalógusa, 19 lap

Segesdy György Szobrász

Szerepel a II. kerszóm. kiállitáson

Nonlani: A II. m. kerszóm. kiáll. szobrai

Nemszava 1956 jan. 7. 84 évf. 6 n. 6 l.

Segesdi György MDK

A Pécs-i uránérc bánya lakótelepének szobrászati diszitésére megbizást kapott.

Müterem 1958 I. évf. I. sz. 44. o.

MDK

Segesdy György

Ács, szobor

Németh L: IV. Magy. Képzőm. kiáll. Szabad Nép, 1954. jan. 18.

Segesdy György MDK

szobrászmüvész

a karcagi Lenin8szobor pályázatának nyertese a Köztársaság-téri emlékmüpályázaton 3. dijat nyert pályamunkáját alakitotta át a vidéki város számára.

.-.

Müterem 1958 I. évf. 12. sz. 45.o.

A Segesdy György

szobrászmüvész

MDK

A Munkácsy Mihály-díj III. fokozatát kapta

Juhász Gyula szobráért, melyet 1957ében
Szegeden állitottak fel.

Müterem 1958 I.évf. 5. sz. 45.o.

Segesdi György MDK

A bp.-i Lenin-szobor tervpályázatan III. ~~III.~~ díjat nyert.

Müterem 1958 I. Évf. 8. sz. 41.o.

MDK

Segesdi György

szobrász

a karcagi városi tanács és a Képző-
művészeti Alap Lenin-szobor pályázatára
megkezdte a pályamü mintázását. .-.

Müterem 1958. I. évf. 9. sz. 46.o.

Segesdy György MDK

szobrász

Skoda Lajos - Teodoziusz Fokasz /építészek/
Segesdy György - Mészáros Mihály /szobrászok/:
"A Lenin-emlékmű tervének részlete "
2 repr. 15.o.

Aradi Nóra: Két pályázatról
Műterem 1958 I. évf. 5. sz. 18-19.o.

Segesdi György, szobrász M. Dh

A műteremből a bronzöntődébe került a
művésznek Karcagra szánt szobra.

– Sok új szobrot fejeztek be a magyar
képzőművének az év első hónapjaiban

Népszabadság, bp. 1959. jún. 16. 8.1

Segesdy György

MDK

Zalka Máté dombormü /Bartók Béla ut/
Készült 1958.

Székely László/szerk/: Budapesti zsebkalauz.
BP. XÖSZ/ 1959.

Segesdi György, [szobrász] MDK

A városligeti sétányra 4 uj szobormü elhelyezését tervezik, melyeknek még csak gipszmintájuk van készen.

Kisfaludy Stróbl Zsigmond : Izsó Miklós

Segesdi György : Stróbl Alajos,

Szanday Sándor : Pollack Mihály,

Kocsis András : Zichy Mihály - ról.készitett

mellszobrai várják felállitásukat.

G.J. Uj szobrokat, emlékmüveket, diszkutakat kap Budapest.

Esti Hirlap, II.évf.128.sz. 1957.jun.4.kedd
3.oldal

MDK

Segesdi György [szobrászművész]

Alkotása: Juhász Gyula Szegeden felállítandó szobra ragad.

(Szöveg a címlap visszáján.)

Tiszatáj, Szeged, 1956. október. X. évf. 5. sz. (címlap és a címlap visszája)

MDK

Segesdi György szobrászművész

(szerepel a Magyar Ifjúsághoz írott levél aláírói között.)

Támogatását várjuk!

Magyar Ifjúság, Bp. 1952. 46. sz. [6. l.]

Segesdi György

Kovácslegény, bronz

Fiatal Képzőművészek és Iparművészek kiállitása

Ernszt Múzeum, 1955, junius, 28 l.

NEDER, JOHANN MICHAEL (osztrák festő 1807—1882)

Koldus

Karton, olaj, 27×23 cm.
Jelezve lent balra: Neder 1834.
Gróf Keglevich István és Simor prímás gyüjteményéből.

KÖZÉPRAJNAI FESTŐ 1450 körül
Kálvária (143. kép)

Fa, tempera, 166×86 cm.
A rajta látható HB monogramm és 1522-es évszám későbbi. A művész a darmstadti passió mesterének körébe tartozik.

Benesch Belved: 68. l. (Salzburgi bajor iskola) — Baldass, Ludwig: Két középrajnai festmény magyar múzeumban. Az O. M. Szépművészeti Múzeum Évkönyvei, VI. kötet, Bp., 1931., 89—90. l. (Képe 88. l.) — Kampis Antal: Könyvismertetés. AÉ, XLV., 1931., 280. l. — Éber László: Könyvismertetos. MM, VII., 1932., 318. l. — Elek Artúr: Könyvismertetés. Nyugat, XV.—1932., I. kötet, 44. l.

OSZTRÁK FESTŐ 1460 körül
Két oltárszárny

Körülmetélés (előoldalán *Mária halála* dombormű, l. szobrok)

MDK

Segesdy György szobrász

Bencze László:A magyar képzőművészet mai eredményei /Gondolatok a VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitásról/ Csillag, 1956.X.évf.február

361.l.

Segesdy György
szobász

M.D.K.

Néphatalom c. műve.

D. Fehér Ilsuza: Utcák-terek művészete, 1959-ben.
Élet és Irodalom, 1960. febr. 12.

10 e

Segesdy György, [szobrász] MDK

Kertészlány - án Kerényi Jenő szobrászatának ösztönzését láthatjuk.

A nőbor eleven, körvonalai mozognak, méges kiegyensúlyozott.

Artner Tivadar: A Tavaszi Tárlat szobrairól.
Esti Hirlap, II.évf.1o3.sz. 1957.máj.5.vas.
2.oldal

Segesdi György, MDk.

Pályázik „Tiszapalkonyai Erőmű s a sepeli Tranzit áruház homlokzatára kerülő képzőművészeti alkotások" elkészítésére.

–: Nyolcvannégy képzőművész készít új alkotásokat nagyipari városoknak, vidéki iskoláknak

Népszabadság, Bp. 1959. júl. 3. 8.1

Segesdi György [szobrász]

MDK

Segesdi Györgynek

Stróbl Alajosról készitett

szobrát a városligeti müvészsétányon állitják fel.

Kisfaludy Stróbl Zsigmond ...

Esti Hirlap, II.évf.229.sz. 1957.okt.1.kedd
2.oldal

Segesdi György, szobrász

MDK

A Marx és Engels emlékmű alkotója

-: Új szobrokat, emlékműveket kap 1970-ben a főváros

3.

Népszabadság, Bp. 1969. nov. 27.

Segesdi György
szobrász

M.D.K.

Szobrát Kazaagon helyezik el.

Napló.
Magyar Nemzet, 1959. jan. 4.

4 l.

Sepesdy György

Szerepel a Nemzetközi képzőmű-
vészeti Számításos Nürnbergben

Zalai Hislap 1969 IV. 20.

Segerdy György, nobrák

MDK

Kompozíció: Repr.

Segerdy György: Daidalos

M. 1.

Népszabadság, Bp. 1969. okt. 19.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Segesdi György
festő.

Méltatás

Aradi Vilma: A nürnbergi biennale
Művészet, 1969. október – 33 kép.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

MDK

Segesdy György, szobrász, grafikus

Rajz: Repr.

Segesdi György: Szobortervek

M. 6.

Népszabadság, Bp. 1969. okt. 26.

M.D.4

Segedy György
~~festő~~ szobrász

Részt vett a tárlaton

Bogár Iván: Magyar művészet 1945-1969
Magyar Hírlap, 1969. szept. 21.

M.D.K.

Segesdy György
nobrán

Resit vett a tarkaton.

Bertalan: Negyedszárad képekben nobrokban
Vasvége, 1969. szept. 28.

Segesdi György

FÁBIÁN LÁSZLÓ

Élet és Irodalom 2003/29

Weöres Sándor szobra Csöngén

„...*elmegyek maradni*
maradok elmenni" – játszik Weöres Sándor a szavakkal *Talizmán* című versében, ám valahogyan sejtjük, mit sejtjük, tudjuk, valójában ez nem játék, inkább pontos helyzetfölismerés, fölismerése saját helyzetének, ha tetszik jövőjének, sorsának, és egyúttal a szellem lenyűgöző öntudata, lám, a világot megalkottam, benne akárhogyan, de otthon vagyok, ez az én *„gömbalakú otthonom"*, és az örvénylés vissza-visszapörget – mondhatni – a kezdetekhez, hogy aztán a véghez megint elröpítsen, ismételje ezt a forgást az idők befejeztéig, vagy némi, noha korántsem erőltetett aktualizálással: Csöngétől Csöngéig, ahová – lám – eljött maradni szoborképpen, ideidézte egy remek és szeretetteljes plasztikai gondolat, **Segesdi György** varázslata, aki – úgy tetszik – ismeri az igéket, alighanem éppen Weöres Sándor igéit is, hogy ez a bűvölés létrejöhessen –

íme, kiálthatnám vásári nyelven (hitem szerint Weöreshez ez szintén illik): itt látható a Géniusz – méghozzá pontosan abban a kettős alakban, amelyben maga elképzelte; tehát a *borús* éppen úgy, miként a *nyájas*, szorongó szeretettel suttogja el: *„A mulandó, sírva, hogy simogassam,*
térdemre nyujtja vadállat-fejét", vagy derűsen szólítja örvendezésre Pannóniát, ő, a pannon táj, a pannon Csönge fia, és teszi hitvallássá: *„sorsod vagyok, és sorsod az enyém"*, igen, ezt a kettős alakot ismerem föl ebben a szoborban első pillantásra, majd alaposabban a szem mélyére nézve még számos másikat is megsejtek, ott ködlenek a magyar Prótheusz szinte megszámlálhatatlan alakváltásai, arcváltozásai, komor jóslatok, könyörtelen igazságok megfogalmazójáé – például –, aki nem áltatja magát hamis ígéretekkel, kegyes szépelgéssel, hanem egyenesen pimasz *requiem*be fog: *„Ifjú emlékezet, te lyukas tenyerű pazarló! Míg gondos gazdaként mindent betakar, megóv az ős feledés!"*, de itt és most mi kellő tisztelettel ellentmondunk: éppenséggel azért vagyunk jelen a hajdani családi kúriánál, hogy emlékezzünk, részesei lehessünk a szellemidézésnek, megelevenedni lássuk a szobrot, amelynek modellje *eljött maradni* –

ugye tisztában vannak vele, nem a hálás utókorról beszélek –

arra aztán Weöres Sándor végképp nem tartott igényt!

mivel tudta, az utókornak lesz kötelessége, szándékosan használom ezt a szót, igényt tartani a XX. századi egyetemes irodalom egyik legjelentősebb költőjére, és sietve teszem hozzá, semmi nagyképűséget, beképzeltséget nem vé-

Elhangzott 2003. június 21-én, Csöngén, Weöres Sándor szobrának avatásán

lek kihallani ebből a gondolatából, már akkor igaznak éreztem-éreztük, amikor leírta a *Tűzkút „köszöntő"*-jében: *„Nem áhítok sikert és dicsőséget a jelentől, mégkevésbé a jövőtől. A költők úgy gondolnak az utókorra, mint csalhatatlan isteni ítélőszékre; pedig taknyos csecsemő, örüljön, ha kicserélem a vizes pelenkáját, nekem ne osztogasson babért. Birkózzék velem, mint kisgyerek az apjával, és a birkózásban erősödjék. Mihelyt számára elfogadható leszek, szabályokat és gátakat farag belőlem: még síromban is azokkal tartok, akik nem tisztelik rámfogott vagy valódi rigolyáimat, bátran túllépnek a bearanyozott hülyén, olyan kezdemények és tetők felé, amilyenekről én nem is álmodhatok"*; nos, átérezve ezt az óhajt, netán parancsot, talán tüntetőleg hátat kéne fordítanunk a szobornak, az emlékháznak, csakhát mire mennénk vele? réges rég benne már az arca a tájban, benne a mezőkben, erdőkben, lankákban, völgyekben, benne, igen, benne az emlékezetben, madarak csicsergik, tücskök cirpelik, szelek susogják, mennydörgések zsolozsmázzák dalait, búgnak ennek a bronzszobornak üreges bensőjében hasonlóképpen, akarva-akaratlan a *rejtelem* közelébe férkőztünk, az *„ismeretlen angyal"* nyomdokaiban lépegetünk, aki előtt magunk is *„szinte felhasítva állunk"* – ahogyan költőnk gyanítja, látjuk magunk ugyancsak a világot örvénylésében, itt és most, ennek a szobornak a kisugárzásában végbemegy velünk ez a csoda –

Weöres a csodák költője –

Segesdi szobrászi ihletettsége, művészete szintén a csodák forrásvidékéről származik –

ezekben a csodákban oldódnak az ellentétek: átmennek egymásba, kiegészítik egymást –

és most már a szobor súgja fülünkbe az idézett *Talizmán* minden földhözragadt borúlátáson túlmutató, az ősi bölcseletekből idáig ívelő, derűt árasztó szavait: *„születek meghalni*
meghalok születni" ...

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG
Budapest
1960 OKT 19

SEGESDI GYÖRGY SZOBRA: DAIDALOS

1021

Segesdi György

...üzszeres testsúlygyarapod...
gyenlő gyorsulás.)

Az operálandó szemű beteget úgy ...vezik el a centrifugában, hogy a fe... ...ódó centrifugális erő rászorítsa sz... ...olyójára a látóhártyát. Alapfel... ...ersze, hogy a páciens szervezete eg... ...ként alkalmas legyen a néhány g... ...yorsulás elviselésére.

A hajósok vezércsilla...

Nincs olyan sarkvidéki vagy te... útleírás, amelyben a szárazföldektő... vol járók ne lesnék lélegzet-visszafojtva, mikor bukkan elő a felhőtakaró mögül a nap vagy a csillagos ég. Mert a rádióállomásoktól távol — különösen ilyen a két sarkvidék — még ma is a csillagok, a nap állásából határozzák meg helyzetüket az utazók, a hajósok. Ám csak akkor, ha nem takarja felhőzet az égboltot.

De a legutóbbi évtizedben a navigátorok eszközei között a csillagászati almanach (a csillagászati helymeghatározáshoz szükséges adatok évkönyve) mellett ott van egy kisebb, az „űrnavigációs" évkönyv is. Ez a kifejezetten navigációs célokra fellőtt mesterséges holdak, így például a Transitok keringési adatait, mindenkori helyzetét és rádiófrekvenciáit tartalmazza.

A kereken egy méter átmérőjű, 120 kilogramm súlyú és műanyagból készült, gömb alakú mesterséges hold belsejében teljesen tranzisztorizált, s a mesterséges hold napelemei segítségével rendszeresen utántöltött áramellá-

166 ezer szám... alkalmas.

Bizonyára a holdutazás sikere is hozzájárult, hogy máris megkezdték földi célokra a gyártását. Nemcsak vastag bankszámlájú vállalatok igazgatóinak kocsijába ajánlják, de bányákba, geodéziai kutatóexpedíciókhoz, repülőgépekre, mozgó forgalomirányító gépkocsikba is.

Halászok a világűrben

A Szojuz-trojka által végzett kísérletek sorában jelentős teret kapott az űrből fényképezés, különösen a Föld egyes területeinek a fényképezése. Amennyiben nem takarják el felhők az űrhajó alatti tájat — s kedvezők a megvilágítási viszonyok is —, az űrhajókról készített különleges színes és infrafelvételek nagy területekről adhatnak rendkívül értékes információkat.

Így most az Aral-tó és a Kaszpi-tenger közötti területek kerültek a térké-

M.D.K

Segesdi György
szobrász

Dávid Károly közreműködésével készítette
a szegedi Tanácshöztársasági emlékművet.

G.J.: Ujabb képzőművészeti alkotásak díszetik vidéki városainkat
Magyar Nemzet, 1960. febr. 16.

4l

Sepesdy György

Szerepel a nemzetközi kép.
mütv. biennálén Nürnbergben

N.N.: Magyar Konstruktivisták
Nürnbergben

Esti Hírlap 1969 IV. 14

Segezdi György, szobrász

MDK

Sütton megkezdték művének: a Marx-Engels emlékműnek faragását mauthausenni mürke gránitból.

–: Monumentális emlékmű Marxról és Engelsről 9.

Népszabadság, Bp. 1970. máj. 8.

Segesdi György

Emlétre

Magyar Nemzet, Bp. 1970. márc. 13.

2) Szegeschy Mörgy
szobrán
ágyon forog, funkcionáló alkotni.

T. Dika Margit: Szabadtéri kiállítása...
Élet és Tud. XXIII. 1968. V. 24. 21. n.
986.

1)

Segesdy György
szobrász

„Szélkakas" Rep. Ö.
Műve szerepelt a kiáll.-on.
130 cm. magas, nem vasdarálló acél-
ból hegesztett lemezdombosítás. Folyóspap-

T. Rihó Margit: Szabadtéri kiállítás a Gellér-
hegyi Jubileumi Parkban
Élet és Tud. XXIII. 1968. V. 24. 21. sz. 983.
986.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 DEC 10

VALÓSÁG
Budapest

1021

Segesdi György:
Kompozíció III

Segesdi György

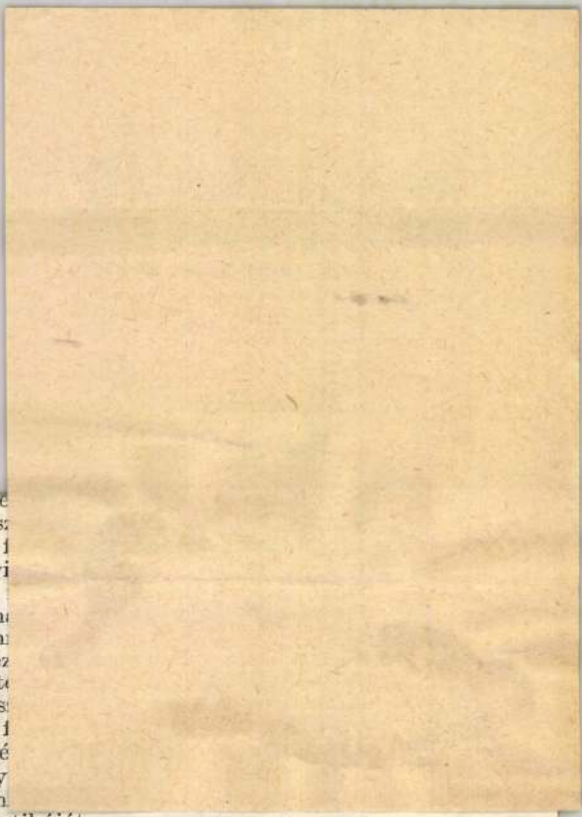

problematikáját.

A francia avantgarde szó katonai fogalom, már a középkorban találkozunk vele. Renato Poggioli olasz tudós — *Az avantgarde elmélete* című rendkívül értékes mű szerzője — szerint metaforaként 1845-től kezdve használták a francia politikai mozgalmak. Csupán a XIX. század utolsó éveiben vitték át a fogalmat az irodalmi és művészeti tevékenységre. A fogalom használata nem választható el attól, hogy általános váltás következett be az emberi lét statikus vagy ciklikus szemléletéről az evolucionista nézetekre. Az evolucionizmus alapvetően tudományos koncepció, az

MDK

Segesdi György, szobrász

A Marx-Engels emlékműnek — Segesdi György alkotása — jóváhagyását befejezték. Tervek szerint aug. 20-án avatják fel Budapesten, a Jászai Mari téren a monumentális emlékművet.

– : Monumentális Marx-Engels emlékmű 1.

ESTI HIRLAP, 1B. 1970. máj. 7.

Sejeski György

Tanyaság a szobra (4 méteres) (emb.)
szerepelni fog ezév őrén Varsóban
a „Háborn és fasizmus ellen"..
tárlatan

Kompozíció

TV 1970 VI. 19

Sepesdi György

Marx Engels emlékmű (kapró)

Müller Tibor: Ének a köröl

Lobogó 1970 VII. 1

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉLMAGYARORSZÁG
Szeged

1969 OKT 28

Szeged szobrai

1021

Juhász Gyula (1883—1937)

(84.) Segesdi György mészkőtalapzaton álló bronzszobra a Tisza-parton idézi fel Szeged nagy költőjének alakját. A realista ihletésű alkotást 1957-ben állították fel a Roosevelt téren.

mer

mert egy kg tiszta háztartási pamutrongyért, vagy öt kilogramm vegyes háztartási rongyért az ellenértéken felül AJÁNDÉKSORSJEGYET is ad a

MÉH

a RONGYGYŰJTŐ HETEK alatt, október 1-től november 9-ig. Ezernél több értékes nyeremény!
Főnyeremény SKODA 1000 MB személygépkocsi!
HK 510

VÁLLALATOK, TERMELŐSZÖVETKEZETEK!
Tartálykocsival

Tüzelő- és gázolaj-szállítást vállalunk

Csongrád megye területén. Állandó megbízás esetén megállapodás szerinti kedvezményt adunk.
Csongrád megyei Sütőipari Vállalat, Szeged, Török u. 8.
Telefon: 16-640. Felvilágosítást ad: Bán Józsefné.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Segesdi György

PESTMEGYEI HÍRLAP

Budapest

1970 MÁJ 8.

SÜTTŐ 102

Marx–E

A Képzőművészeti és
telező Vállalat süttői te
lyén befejezték *Segesdi*
legújabb alkotásának, M
Engels emlékművének
sát, a szobrászművész g
készítette el a hatalma
pozíciót. Ennek nyomá
tőn a művész irányi
öt kőszobrász és öt k
csaknem egyéves mu
faragta ki a szoborcsoporto

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Segesdi György

KELETMAGYARORSZÁG

Nyíregyháza

1970 MÁJ 13

Monumentális emlékmű

A Képzőművészeti és Kiri
telező Vállalat süttői telephe
lyén befejezték Segesdi
György legújabb alkotásának,
Marx és Engels gránit em
lékművének faragását. Az 3
méter magas és 2 méter szé
les szoborcsoportot 2 és fel
méter magas talapzatra he
lyezik.

(Somogyi Néplap)

guk lesz a különböző építé-
si formák (állami, szövetke-
zeti, vállalati, társas, ma-
gán) arányainak helyi kiala-
kítására is; a kidolgozásra
kerülő jogszabályok alapján
maguk alakítják majd ki a

Leningrádban a LE
magyar koprodukciós L
dez. Sinkovits Imre, a f
főszereplő: Irina Guban

L

h
T
meglátjuk! De nem gondolja, hogy na-
gyon sok verset írnak? A folyóiratok-
ban egész oldalakat töltenek meg a
versek, és csaknem naponta jelennek
meg újabb kötetek.

Azt feleltem, hogy a fiatalság ilyen
időkben természetesen dalra vágyik, és
hogy véleményem

1970 MAJ 11
MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

BUDAPESTER RUNDSCHAU
Budapest

Segesdy György

idoskop der Ausl

L'EXPRESS 1021 6.—12. April 1970

Ungarische Gegenwartskunst

György Segesdy im Atelier

Acht Maler, neun Grafiker und fünf Bildhauer sollen im Musée Galliera die ungarische Kunst vertreten. Das ist wenig, wenn es darum geht, alle Strömungen aufzuzeigen, doch haben es die Veranstalter der Ausstellung vorgezogen, die Auswahl unter jenen Künstler zu treffen, deren Stil den internationalen Strömungen nahesteht. Insgesamt dominiert das Abstrakte, gemischt mit Expressionismus oder Surrealismus. Ein Hauch von Geometrismus inspiriert Gábor Pásztor oder die Skulpturen von György Segesdy. Manche Künstler der jüngeren Generation tasten sich in Richtung der konzeptionellen oder technologischen Kunst vor. Sie stellen wenig aus, niemals aber dort, wo internationale Gegenüberstellungen gegeben sind. Die offizielle Entwicklung ging bis zur Abstraktion, unter der Bedingung, daß sie auf einem soliden Fachkönnen beruht. Gewagte Versuche werden so lange nicht gezeigt, bis sie auf internationaler Ebene nicht schon passé sind. (Musée Galliera.)

Otto Hahn

Zeit

Pest zu Ungarn

Die Zeit nach 1945 kennzeichnet ein dritter großer Conférencier: *Dezső Kellér*. Er stotterte nicht, er schwieg nicht, er redete. Linksich hielt er sich am Vorhang fest und sagte sehr mutig französich geistreiche, stilistische Meisterwerke her, die auf die große Schlußpointe zugespitzt waren.

Schon aus dem Gesagten läßt sich wohl vermuten, daß die großen Conférenciers des Pester Kabaretts keine Schauspieler, keine Komiker waren, sondern Schriftsteller und Journalisten. Literaten oder

...zugespitzt am Vorhang... Dezső Kellér

Journalisten, die die Literatur oder die Journalistik zum Teil oder ganz dem Plaudern mit dem Publikum zuliebe teils oder ganz aufgaben. Damit aber schufen sie noch vor dem Fernsehen die Form der Kommunikation, die der Television am nächsten steht.

geschliffensten Kunstsinn a treusten zu den klassisch Bühnentraditionen des Kab retts steht. Das andere jünger, es ist ein knapp d Jahre alter Sprößling: *Mikroskopbühne* (Mikrosz Színpad). Ungeschliffener, i provisierter, oft schwerfäl ger und ungehobelter als d ältere Bruder, bemüht sie si um die Belebung der journ listischen Traditionen Pester Kabaretts. Seit einig Monaten gibt es auf der M kroskopbühne eine *Wunsch kiste*. Bevor das Programm beginnt, wirft das Publikum die Fragen, von denen es hö

MUSIKCHRONIK

BBC-Sinfon

Die beiden Gastkonzerte de BBC-Sinfoniker im Buda pester Erkel-Theater hätte die ungarischen Musikfreunde schon wegen des internationalen Rangs dieses traditionsreichen Rundfunkorchesters in Bewegung gebracht — wie erst mit zwei solchen Dirigenten wie Colin Davis und Pierre Boulez! Das BBC-Sinfonieorchester erinnert im Klang vor allem an die großen deutschen Orchester. Selbst wenn einzelne Orchesterpartien wie z.B. die Bläser oder die tiefen Streichinstrumente oder die Sololeistung von berühmten Instrumentalsolisten besonders sinnfällig werden, dominiert die Gesamtleistung, so daß — was bei anderen Orchestern nicht selten vorkommt — eine Diskrepanz

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1970 JUN 24

Segesdi György

BERLINER ZEITUNG

1021

Marx-Engels-Denkmal für Budapest

Der ungarische Bildhauer György Segesdi hat ein Marx-Engels-Denkmal geschaffen, das am 20. August auf dem Budapester Jászai-Platz feierlich enthüllt werden soll. Die fünf Meter hohe und zwei Meter breite Statuengruppe aus grauem Granit wird auf einem 2,5 Meter hohem Postament stehen. Die abwechselnd geschliffenen und rauhen Oberflächen ergeben einen besonderen optischen Effekt. ADN/BZ

gab es einen Punkt, und die Peruaner brauchten in ihren vier Spielen nicht eine hinzunehmen. Ohne Minuszähler blieben auch Bulgarien und Marokko, die jedoch nur drei Spiele austrugen und so gemeinsam auf den zweiten Platz kamen. Weltmeister Brasilien ist mit 4 Pl-t

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1970 MÁJ 5

DOLGOZÓK LAPJA
Tatabánya

1021

Elkészült a Marx—Engels emlékmű

Süttőn, a Képzőművészeti Kivitelező Vállalat telephelyén néhány napja egy hatalmas szoborkompozíció vonja magára a szemlélődő figyelmét. A közeljövőben Budapesten felállítandó Marx—Engels emlékművet a süttői telephelyen faragták.

Segesdi György szobrászművész gipszből készítette el a kompozíciót. A süttői kőfaragók — öt kőszobrász és öt kőfaragó — közel egyéves munkával faragták ki 12 köbméter mauthauseni szürke gránitból a szoborcsoportot.

A modern kompozícióiról híres művésznek, Segesdi Györgynek legfrissebb alkotása is modern szemlélettel készült. A nemzetközi kommunista mozgalom két klasszikusának emlékműve monumentális hatást vált ki. A nagyszerű természeti adottságú kőnek, a mauthauseni márványnak tulajdonságait aknázta ki a művész. Az érdes és a csiszolt felületek váltakozása különös színhatást eredményez. Az arcokat erősen stilizálta a művész.

Az emlékművet az elképzelések szerint augusztus 20-án avatják fel Budapesten.

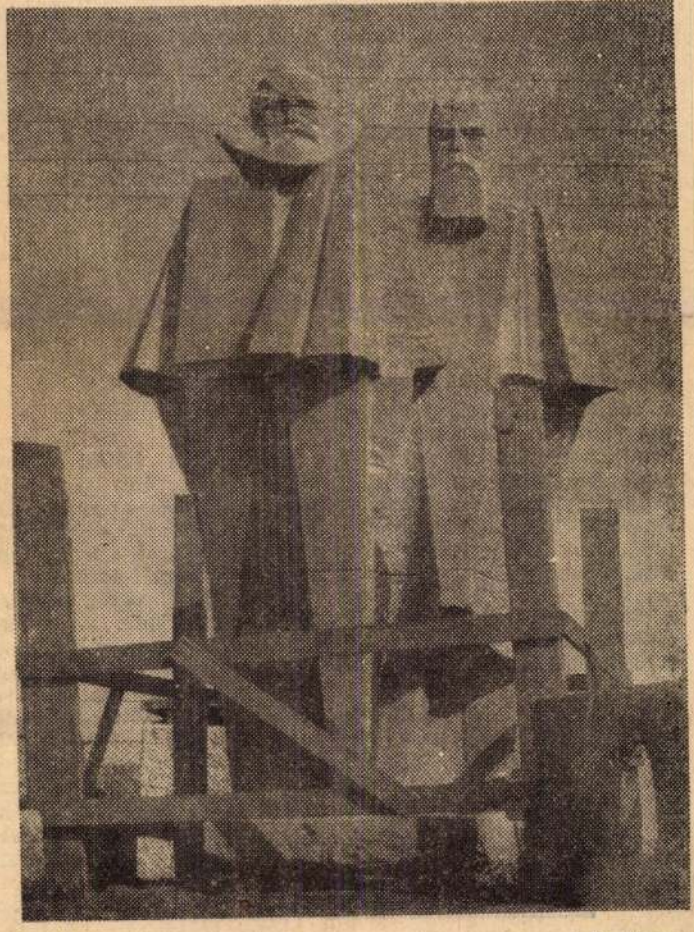

...g) nap a külpolitikában

Nguyen Thanh Le, a párizsi tárgyalásokon résztvevő VDK-küldöttség szóvivője, hétfő délelőtti sajtóértekezletén kemény szavakkal bélyegezte meg az Indokínában végrehajtott amerikai eszkaláció újabb megnyilvánulásait, mindenekelőtt a május első három napján a Vietnami Demokratikus Köztársaság területe ellen intézett tömeges bombatámadásokat. A VDK biztonságának, szuverenitásának és területi épségének ezek a súlyos megsértései — mondotta — súlyos kihatással lehetnek a Vietnamról tárgyaló párizsi négyes értekezlet további menetére. Az Egyesült Államoknak viselnie kell a teljes felelősséget mindazokért a következményekért, amelyek a VDK biztonságának és szuverenitásának megsértéséből, valamint a párizsi értekezleten vállalt kötelezettségek súlyos megsértéséből erednek. Mint ismeretes, az Egyesült Államok kormánya kötelezte magát a VDK elleni bombatámadások teljes beszüntetésére.

PÁRIZSBAN MEGSZAKADHATNAK A TÁRGYALÁSOK

A VDK szóvivője az amerikaiak teljes felelősségét hangoztatta, válaszul minden olyan kérdésre, amely a VDK küldöttségének a konferencia további ülésein való részvételét tudakolta. Azt azonban kijelentette, hogy Xuan Thuy miniszter, a VDK küldöttségének vezetője, aki jelenleg Olaszországban folytat tárgyalásokat különböző politikai körökkel, az elkövetkező napokban a reális helyzetnek megfelelően dönteni fog esetleges hazautazásáról.

Az amerikai szenátus külügyi bizottsága hétfőn újabb ülést tartott annak eldöntésére, hogy hajlandó-e elfogadni a Nixon által felajánlott konzultációs tárgyalást, a bizottság által korábban követelt közvetlen megbeszélés helyett. Az elnök azt követeli, hogy a megbeszélésen vegyenek részt a képviselőház külügyi bizottságának tagjai is, akiknek jelentős része támogatja a kambodzsai intervenciót.

AZ ELNÖKI TAKTIKA ÉS A KÖZVÉLEMÉNY

A szenátus hétfői ülésén több szenátor éles hangon támadta a Nixon-kormány eszkalációs lépéseit, a kambodzsai intervenciót, s a VDK elleni légiháború felújítását.

Nixon arra számít, hogy sikerül meggyőznie az amerikai közvéleményt a kambodzsai intervenció „szükséges" voltáról. A CBS amerikai tv-hálózat rögtönzött közvéleménykutatása szerint az elnöki taktika egyelőre bizonyos eredménnyel jár: a megkérdezettek mintegy 50 százaléka egyetértett az intervencióval s csak 32 százaléka ellenezte azt.

Előkészületek az újabb Stoph—Brandt találkozóra

Bonn, MTI

Mint Bonnban hivatalosan bejelentették, szerdán a nyugatnémet fővárosba érkezik az NDK delegációja dr. Gerhard Schüssler vezetésével a kasseli Stoph—Brandt találkozó technikai és protokolláris előkészítésére.

Kormánykörökből kiszivárakarja javasolni Stoph-nak, hogy novemberben ismét találkozzanak. A kancellár azt szeretné, hogy addig közös bizottságok dolgozzák ki megegyezések lehetőségét különböző területeken. A bizottságok tanácskozásainak eredményét vitatná meg a két kormányfő a novemberi, harma-

Lepesdy György

levelet az alábbi tárlatról

Heiner Reitberger: Ungarn zeigt
in Würzburg moderne Kunst

Main Post 1970 VI. 13

Sejestik György

Daidalos nepr.

Magyar Művészet 1945-1969
Műcsarnok, 1969 sep-okt.

Segesdi György

1, Fidel Castro, 1960. fémdomb 38 cm
2, Pandalos — " — 80×50 cm
3, Anyag és gyermek vinárv. 55 cm

Magyar Művészet 1945–1969
Műcsarnok, 1969. sept-okt.

Legerdi György, szobrász

MDK

Marx-Engels-szobra a
Jónai Mari térre kerül.

— : Marx-Engels-emlékmű 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. szept. 23.

MDK

Segesdy György, szobrász

A Vidám Színpad vasfüggönyét és az oszlopokat körülfogó fém-plasztikát készítette.

— : Megnyílt az újjáépített Vidám Színpad 9.

Népszabadság, Bp. 1970 szept. 17.

Segesdi György

6, Térplasztika virággal 1968. Rőnyi 48cm

7, Kompozíció, 1968. Rőnyi műany. 37cm

Magyar Tűnészet 1945-1969

Műcsarnok, 1969 sept-okt

Segesdi György

4, Anyaság acél 130 cm

5, Anya gyermekével fehérárv. 34 cm

Magyar Tükörszet 1945–1969

Műcsarnok, 1969 sept-okt

Sepesdi György

Leninről készitett müveit ismerteti és méltatja

Kontha Sándor: Lenin alakja a magyarképzőművészetben. Művtört.Ért. 1970. 2.sz. 109-117. l.

Sepesdi György

Szerepel Nürnbergben a nemzetközi
Képzőművészeti biennálén

N.N: hagyok kiállítások

Délmagyarország 1969 IV. 12

Segesdi György

MAGYAR HÍRDETŐ

SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

JUL

BUDAPEST

Budapest

Befejezték Segesdi György legújabb alkotásának, Marx és Engels emlékművének faragását. A művész irányításával öt kőszobrász és öt kőfarago csaknem egyéves munkával faragta ki a szoborcsoportot 15 köbméter szürke, mauthauseni gránitból. Az emlékmű öt méter magas és két méter széles. Augusztus 20-án a Jászai Mari téren állítják fel két és fél méter magas talapzatára.

Segesdi György

Készítette a Lévízi Állami Gyógyfürdő Kórház fedett fürdőépületén lévő homlokzati plasztikát

Magyar Építőművészet 1969. 1. n. 29. l.

Segesdy György

Nonfigurativ fémplasztikái képviseltek ~~[illegible]~~ Magyarországot az I. Nürnbergi Biennálén. Vele együtt több hazai művész szerepelt. A Biennálé a konstruktivizmus jegyében zajlott le.

Néray K.: Magyar művészet külföldön. – Műgyűjtő, 1969. I. sz., 17. l.

Tegeedi György

Marx-Engels Kompozícióját (gránit)
ezévben állítják fel (eml.)

F. R: Új szobrok Budapest és
a vidék számára

Magyar Nemzet 1970 VII. 7 hold.

Segesdi György

Marx-Engelsz gránitszobrát a fővárosban állítják fel 1970-ben (eml.)

F.R.: Új szobrok Budapest és a vidék számára

Magyar Nemzet 1970 VII. 7

Szegedi György

Marx-Engels-emlékmű a repett a „Studió 58-68" kiállítás a Műcsarnokban.

Studio 58-68
Északmagyarország 1969. jan. 5-6.

Segesdi György

Marx-Engels szabva említve

Készül a zalaegerszegi tanim-szakad
Zalai Hírlap, 1970. sep. 24.

Segesdi György

Marx-Engels Kamp-je említve

"Szabadgyár" a Vonaslegetben
Csongrád megyei Hírlap 1970. sep. 24.
5. l.

Segesdy György

Kobraival részt vett a Konstruktív

Művészet Biennáléján – Nürnbergben

Nyugat Németh

1969 ápr. 30

Segesdi György

Emlitve

Rajk András: Látogatás a Vidám Szinp-a
Népszava, Bp. 1970. sep. 16.

Sejesdy György vzobrázz – Hofer Miklós apitás

Felhívást kaptal a Március 15.
tér rendezésére Tiszt pályázatra.

Magyar Nemzet
1969 márc 15

Legesdy György

Szczepel a würzburgi magyar
tárlatan

Klaus Lorenz: Ungarische Kulturtage
in Würzburg

Abendzeitung (Nürnberg) 1970 VI. 12

Segesdi György

„Gyerekek" c. műve.

Repr.

Szüts Dénes: Aszú és paletta

Hajdu-Bihari Napló: 1970. okt. 4.

Tegesdy György (1939-)

Szerepel az alábbi tárlaton Párisban

Lucien Curzi: L'art longrois contemporaine
au Musée Galliera

L'Humanité 1970 IV. 3

Segesdi György vzobrázt

Studió tag volt, neve emlitse

„Studió 58-68"

Magyar Nemzet 1969/jan 7

2

Segesdi György

További kiállításai: Antwerpen 1966, Nürnberg 1969. Munkássága: 1959, 1963.

Sculptura Hungarica a mai magyar szobrászat. Budapest (é. n.)

1181.

Segesdy György

Összetört Ady-alakjának eredeti rajza Horváth Gyula gyűjteményében.

Vázlatok, régiségek; Műgyűjtő, 1970. 4. sz. 22. l.

Segesdi György

Született Budapesten 1931; tanulmányai: a bp.-i a Képzőművészeti Főiskolán. Tanulmányutak: Budapest, 1963, Párizs 1963; Velence 1964, Belgrád 1965.

Sculptura Hungarica – a mai magyar szobrászat, Budapest (é. n.)

1181

Segesdi György, szobrász

- Anyaság c. krómacél kompozíciója a XI. Magyar Képzőművészeti Kiállításon.

Újvári Béla: A XI. M. K. Kiállítás
Magyar Ifjúság, 1968. V. 3. 15. l.

Segesdy György

Georges Boudaille a Les Lettres Francaises egyik januári számában ir a magyar és román avantgarde képzőművészetről. Cikkében felsorolja azokat a neves magyar müvészeket, akiket öt évvel ezelőtti látogatása idején itt megismert. Közöttük szerepel a müvész is. A közelmultban részt vett egy budapesti képzőművészeti szümpozionon, amikor az ifjabb müvésznemzedék tagjait kereste fel, hogy az uj tehetségekről beszámolhasson.
Zs.M.: "Fiatal képzőművészeink francia szemmel" c. beszámolója.

Élet és Irodalom Bp. 1971. január 30.
XV. évf. 5. sz. 7. lap

Sepesdy György

A Fiatal Kép. mův. Studiójának alapító tagja

Horváth György: Fiatal képzőművészeink helyzete

Itju Kommunista 1971 II. 52 old.

Segesdi György

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ESTI HÍRLAP

19.. SEP 2 3

BUDAPESTEN: 1021

Marx—Engels-emlékmű

A Jászai Mari téren helyezik majd el

Fennállása óta — 15 év alatt — mintegy kétezer szobor hagyta el a budapesti Képzőművészeti Kivitelező és Iparvállalat városligeti műtermeit. Ebből

több mint kétszáz emlékmű ma már az ország köztereit díszíti.

Az elkészült portrék száma meghaladja az ötszázat.

Most készült el *Segesdi György* Marx—Engels-szobra, amely a Jászai Mari térre kerül. A november 7-i ünnepségek során avatják fel Zalaegerszegen *Marton László* Lenin-szobrát, s ugyanebből az alkalomból kap szobrot Békéscsaba. Előreláthatóan novemberben állítják fel Budapesten, a Március 15. téren *Tar István*

különleges méretű díszkútját, amelynek átmérője 4,5 méter, magassága három méter, s 13 figura díszíti.

Radnóti Miklós bronzportréját, *Varga Imre* alkotását Salgótarjánban helyezik el, Szőnyben pedig *Dobi István* szobrát leplezik majd le. Jövőre kap felszabadulási emlékművet Dunaújváros. Letenye és szovjet emlékművet a budapesti X. és XV. kerület. *Varga Imre* „Partizán mementó" tervezett, Ujpesten avatják majd fel.

A vállalat a műemlékek szakszerű helyreállításával is foglalkozik. Most dolgoznak például a sátoraljaújhelyi templom főoltárának mentésén, hozzáláttak

a fertődi kastély, a drávaiványi műemléktemplom, a budai Mátyás-templom oltára és a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár tölgyfatermének restaurálásához.

Az idén mintegy 20 ezer dollár értékben kaptak külföldi megrendelést.

takat

enfelünkként kisorsolt
norvég válogatottról. Be-
néék a vasárnapi mérkőzé-
ig újabb edzőmérkőzést
nem játszanak.

IRÁN E

A szovj
tőr válog
a legjobb
gyaroknak
kell legyő

Larson köszöntése

Ma megkezdődik a párbajtőrözők selejtező csoportmérkőzése. A magyar csapat sorsolása kedvező. *Az irániak ellen kezdenek.*

1. csoport: Szovjetunió, Egyesült Államok, Norvégia.

2. csoport: Magyarország, Lengyelország, Románia, Irán.

3. csoport: Franciaország, Svájc, Anglia, Törökország.

4. csoport: Svédország, Olaszország, NSZK, Ausztria.

Az utolsó csoport a legerősebb, s óriási küzdelemre lehet számítani, hogy melyik két csapat kerül tovább. Ha párbajtőrözőink az első helyen jutnak tovább, akkor a Szovjetunió mögött az első csoportban

Segesdi György
MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉL-MAGYARORSZÁG

1970 SEP 24.

Kétezer szobor

Elkészült a Marx—Engels emlékmű

Fennállása óta 15 év alatt kétezer szobor hagyta el a budapesti képzőművészeti kivitelező és iparvállalat városligeti műtermeit. Ebből több mint 200 emlékmű ma már az ország köztereit díszíti és az elkészült portrék száma is meghaladja az 500-at.

Most készült el Segesdi György Marx—Engels szobra, amely a pártközpont épülete elé kerül, a Jászai Mari térre. A November 7-i ünnepségek során avatják fel Zalaegerszegen Marton László Lenin szobrát, s ugyanebből az alkalomból kap szobrot Békéscsaba is.

Előreláthatólag novemberre állítják fel Budapesten a Március 15. téren Tar István különleges méretű díszkútját. Radnóti Miklós bronz portréját, Varga Imre alkotását Salgótarjánban helyezik el, Szőnyben pedig Dobi István szobrát leplezik majd le jövőre. Kap felszabadulási emlékművet Dunaújváros, Letenye, a budapesti XV., és XII. kerület pedig szovjet emlékművet. Varga Imre „Partizán mementót" tervezett, s ennek kivitelezésére is a Városligetben vállalkoztak. Ezt jövőre Újpesten avatják fel.

A kivitelező és iparvállalat gyakran kap a határokon túlról is megrendelést. Tavaly például a budapesti szakemberek készítették, csehszlovák felkérésre, a beszterce-bányai emlékművet. Az idén mintegy 20 ezer dollár értékben kaptak megrendelést olyan országoktól, mint Franciaország vagy Kanada. A vállalat a közterekre még ki nem került alkotásokat a Városligetben kis szabadtéri kiállításon tárja a közönség elé.

...épülő ...ház a 221-es számú meglévő épület sarkán lévő transzformátorállomásokba csatlakozik. A megépült létesítményt 1970. szeptember 24-én feszültség alá helyezi. Ez időtől kezdődően a létesítmény érintése életveszélyes és tilos, azon történő bárminemű rongálást a törvény szigorúan bünteti.

S. 203 105

Lábon álló beépíthető
VAS RUHATÁRI FOGAS
182 db akasztóval,
új állapotban **ELADÓ.**
Érdeklődni a Sajtóház portáján.

Kúp és hengeres
FOGASKEREKEK
FOGAZÁSÁT
VÁLLALJUK
RÖVID
HATÁRIDŐRE
1—6 modulig.
Szegedi Vas- és Fémipari Szövetkezet, Szeged, Kátai köz. xS. 201 336

...kevés kilométerrel ...adó, Szeged, Rózs... sgt. 118.

Hálószobabútor ... olcsón eladó. Megt... hető mindennap 1... után, Kormányos u.

Aranylag keveset ... személygépkocsit v... „Kilométer, típus, ... 1256, jeligére a ... házba.

Perzsaláb bunda te... új eladó, „Külföldi ... 12 535, jeligére a ... házba.

Bontásból kikerült beton- és vasbeton tömbök ingyen elhordhatók. Megtekinthető Szeged, Vágóhíd bontási területén. Ügyintéző Viski Antal művezető. x

Egy motorcsónakra való anyag mahagóni bordásak és okumé filmragasztott lemez eladó. Érdeklődni naponta 3 óra után. **Hullám u. 10., fszt. 3.** x

...káposztás kádak, egyfenekű hordók, teknők, szelonok, konyhakredenc, kétajtós fehér szekrény, párnák, dunyhák és toll olcsón eladó, Tímár u. 9/a sz.

Garanciás MK—31-es magnó eladó, Érd. lehet: délután 4-től, Újszeged, Thököly u. 12.

Autójavítónak! Karambolozott 601-es Trabant Combi 9000 km-rel eladó, Domaszék 650. sz. falu mellett.

Skoda Oktávia személygépkocsi minden elfogadható árért eladó. Szeged, Földvári u. 1.

Jó ütthaz, vasüsttel és talicska vascsőből eladó. Vaskapu u. 23. Hattyastelep.

Egy oldalszekrény, szennyestartó, mosógép, kályha eladó, Király József... né, Hunyadi tér 21.

Jé karban levő olajkályhát és hordót vennék. Batthyány u. 10. Kisek.

MDK

Segezdi György, szobrász 3

Az Encs Jánási Tanács elé
tervezett szobor
(Anya, gyermekét óvja támadó
madaraktól) → Repr.

T. Riha Margit: A hegesítés a szobrászatban 20-25.

Élet és Tudomány, Bp. 1970. I. 2. XXV/1.

MDK

Segerdi György, szobrász

(2)

Az egri Gárdonyi Gimnázium előtt áll Daidalosz c. szobra. Ez is lemezdomborításos, hegesztéses technikával készült.

Daidalosz → : Repr.

T. Rika Margit: A hegesztés a szobrászatban 20-25.

Élet és Tudomány, Bp. 1970. I. 2. XXV/1.

MDK

Segesdi György, szobrász 1

A hagyományos fém megmunkálási (szobrászati) módszerek mellett kitanulta a lemezlakatos, a hegesztő módszereit.

Lemezdomborítású kompozíciót előbb megrajzolva, majd a részleteket megszerkesztve valóságos „szabásmintát" készít.

Autogénhegesztéssel készült Fidel Castro

portréja : Repr.

T. Riha Margit: A hegesztés a szobrászatban 20-25. l.

Élet és Tudomány, Bp. 1970. T. 2. XXV. / 1. sz.

MDK

Segesdi György, szobrász

5

Geometrikus elemekből szerkesztette meg a Hévízi Gyógyfürdő homlokzatán elhelyezett lemezdombosítást

→ Repr.

T. Riha Margit: A hegesztés a szobrászatban 20-25.

Élet és Tudomány, Bp. 1970. I. 2. XXV/1.

Sepesdy György

Kerejel a mi u bérp. Konstruktiv

Ládi Tóson

Neue Zeitung 1964 IV. 4

M.D.K.

Segesdi György
szobrász

Maroksudó (repro)

Élet és Irodalom, 1963. július 27 - 1 lap

Segesdi György MDK

A Diákszövetség képzőművészeti kiállítása.
Március tizenötödike. 1948. jul.5.

MDK

Segesdi György szobrász

Bacsányi. Gipsz.

Mücs.-V.M.Képzm.Kiáll. 1954.dec.-1955.jan. Kat. 31.l.

Segesdi György

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor-u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

HÉTFŐI HÍREK

1957 AUG 2 1

LELEPLEZTÉK SZEGEDEN JUHÁSZ GYULA SZOBRÁT

610

Igazi népgyűléssé nőtt bensőséges ünnepség színhelye volt Szeged, a Tiszaparti város. Az Alkotmány napját választották a költő szobrának felavatására, mert Juhász egész életműve a szegedi nép harcát is jelképezi-tükrözi, az úri rend ellen, egy szocialista szebb jövendőért. Verseinek szépségei, indulatai rég átitatták itt a lelkeket, az új társadalmi rendért vívott harc ré... lettek. Ezért volt ott ... az órákban minden... nem közömbös a ...anizmus, a nemzet ... ellenforradalom ... újra aktuális... ...ült. Ahogy ...ta: nagy ...épünk ...dom, ...

sága. Ezért ünnepelte augusztus 20-át, az ... rály emlékét.

gyakran kijárt a költő, vállalva a veszélyt, a vidéki poéta, a népszónok megbélyegző elnevezést.

A költő szobra áll, s ő a szegedi népé. A régi zsibvásár helyén most fejlődő szép parkocska áll, keresve se találhattak volna szebb helyet számára. A szobor mögött a szőke habok, s az ezüst nyárfa verseit susogják.

N. S.

K...
segélyfel...
özönlik a...

Kedden délután a Ko...
hírek után a Ko... mondot...
következő felhívást
ta be:

„Margitbányai Ferenc agyvérzéses beteg részére Diaphilin gyógyszert kérnek. Akinek ilyen gyógyszer van birtokában, adja le a Budapesti Fővárosi Közkórházak Róbert Károly körút 84. számú épületében."

A felhívás elhangzása után kocsiba ülfünk és kimentünk a Róbert Károly körúti kórházba, hogy megállapítsuk, sikerült-e a súlyos beteg ré-

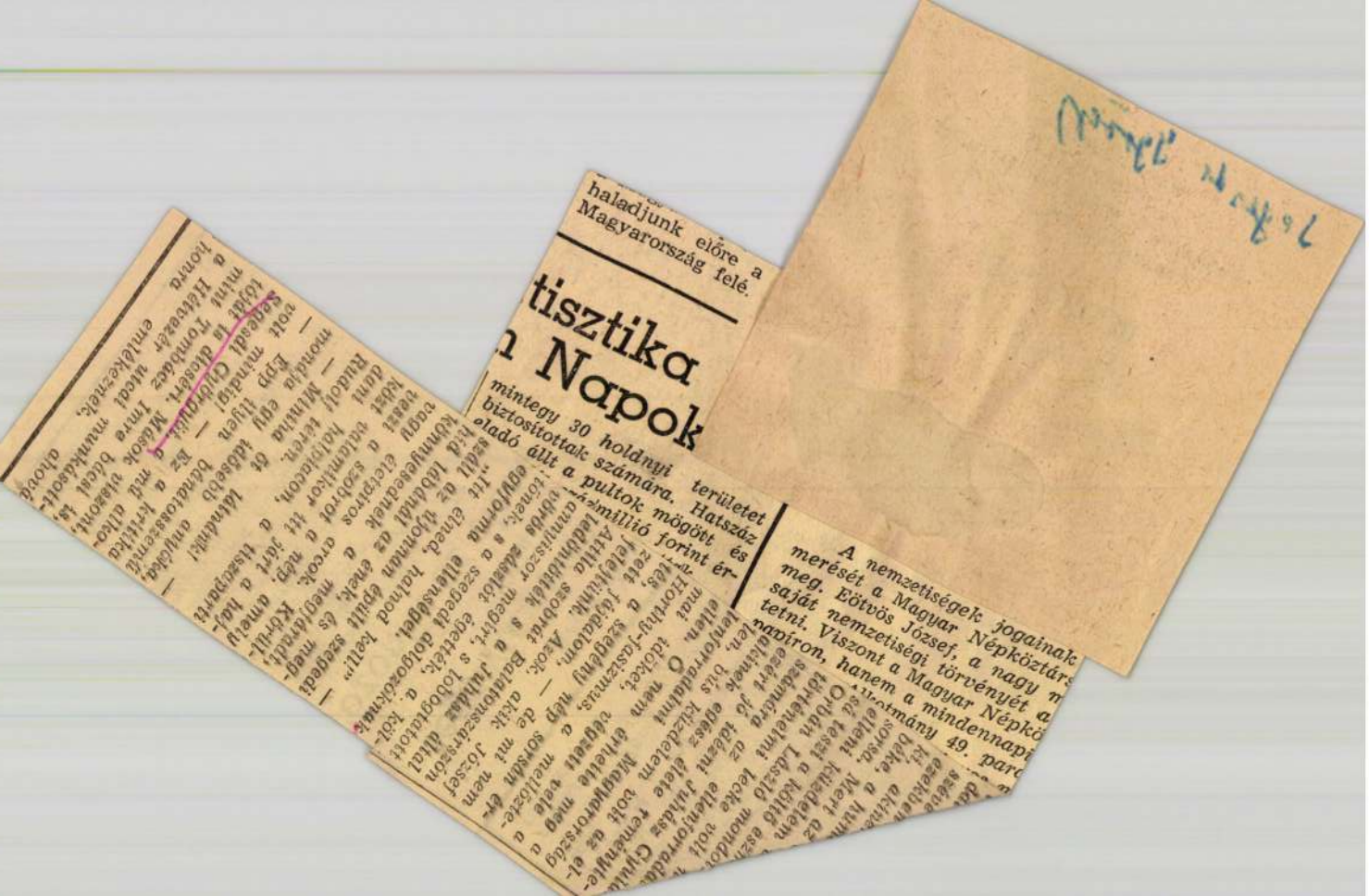

haladjunk előre a
Magyarország felé.

tisztika
n Napok

mintegy 30 holdnyi területet
biztosítottak számára. Hatszáz
eladó állt a pultok mögött és

A nemzetiségek jogainak
merését a Magyar Népköztár
meg. Eötvös József, a nagy m
saját nemzetiségi törvényét a
tetni. Viszont a Magyar Népkö
napiron, hanem a mindennapi

MDK

Segesdi György szobrász

Lenin szobrát Karcagon állitják fel.

Eml.müveket, Lenin szobrokat avatnak... Népszava, 1959, jan. 6. 4.l.

MDK

Segesdy György

d.l: Alkotóház az uj lakótelepen. Népszava, 1959. jan. 21.

M.D.K.

Segesdi György
grafikus

Daidalos (repro)

Csukás István: Daidalos
Élet és Irodalom, 1962. augusztus 4 — 8. lap

Segesdy György, szobrász MDk

Fekvő nő c. aktját a szentesi fürdőben állítják fel.

–: Hír 10.1.

NÉPSZABADSÁG, 1963. ápr. 11. [Vidéki]

Segesdy György

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZABADSÁG
1960 MÁJ 10.

NÉPSZABADSÁG

Felavatták Batsányi János szobrát Tapolcán

A Veszprém megyei Tapolca községben a Hazafias Népfront és a helyi tanács, Tapolca nagy szülötte, *Batsányi János* emlékére szombaton és vasárnap *Batsányi-napokat* rendezett. A költő egykori szülőházának közelében, a major mellett megtartott vasárnapi ünnepségen mintegy *másfél ezer részvevő* előtt leplezték le *Segesdy György* szobrászművésznek Batsányi alakját megelevenítő bronzszobrát, amelyet a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága ajándékozott a költő szülőfalujának. A koszorúzás után a helyi kórusok és zenekarok adtak színvonalas műsort.

nyaggal

ládjával

szerszámokat tartó „szánra" egy forgatható fej került, amelybe a kérdéses alkatrész megmunkálásához szükséges minden szerszám előre befogható.

Amikor az egyik szerszámról a másikra kell átváltani, a revolverfejet el kell fordítani. A revolverfejet tovább tökéletesítették: az új helyzetbe hozott revolverfej a soron következő szerszám élét éppen abba a helyzetbe hozza,

Segesdi György

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1962 ÁPR 4 4

PETŐFI NÉPE

Furcsa szobor

„Szoborral díszítik a szentesi fürdőt — Segesdy György Fekvő nő címu aktját állítják fel itt." — Ezt a hírt olvastam a napokban egyik országos lapunkban. Mélyen elgondolkoztatott ez a kis közlemény. Azóta is töröm a fejemet, hogy ha felállítják a Fekvő nőt, nevezhető-e továbbra is fekvőnek vagy akkor Álló nő lesz a címe a szobornak. Arra gondoltam, talán helyesebb volna, ha nem felállítanák, hanem csak elhelyeznék a szentesi fürdőben Segesdy György alkotását, a Fekvő nőt... Ha már egyszer fekvőnek képzelte el és alkotta meg a művész.

(T—l.)

Segesdi György, szobrász M Dh

Ülő lány c. szobrát Székesfehérvárott állít-
ják fel.

1954 óta Szegeden a Tanácsköztársaság-
emlékművet, Juhász Gyula szobrát, Tapolcán
Bacsányi János szobrát, Budapesten a Bar-
tók Béla úton Zalka Máté dombormüvét
állították fel a mester művei körül.

—(fénykép — szöveg)— 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. nov. 24.

Segesdy György, szobrász. MDL

Sok sikere volt: a szegedi Juhász Gyula, a tiszapalkonyai Prométheusz, a rákoszalotai Néphatalmunk szobor, a Zalka Máté dombormű, a Stróbl Alajos portré. Vincent megszemérlés fogadta a szegedi tanácsköztársasági emlékművét.

(László): Filme, szobor, szindarab – és itáljuk

5.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. dec. 24.

Szegeschy György

Stróbl Alajos-nótra a Margitszigeten kerül felállításra.

Magyar Nemzet 1965. dec. 28.

Segesdy György

Új alkotását a Margit-
szigeten állítják fel.

Esti Hírlap 1966. jún. 22.

Segesdi Gyögy

Neve emlitve

Esti Hirlap 1966. jún. 24.

Serjesdy György szobrász

Repr: Nő a bokorban, bronzszobor a
jászberényi fürdő előtt

1966. feb. 27 Szolnok Megyei Néplap

M.D.K.

Segesdy György, szobrász

Batsányi Jánosról
készített diploma munkáját
a Jósika utca térré szélesedő területén állítjár fel.

Gárdonyi Jenő: A budapesti szobrokról

Müvelt Nép, 1956. jul. 22.

M.D.K.

Segesdy György, szobrász

Strobl Alajos mellszobrát készíti el a városligeti Művészsétány számára.

Élet és Tudomány, 1957. nov. 15.

.D.E.

Segesdy György
szobrász

M.D.K.

A Magyar Képzőművészek Szövetségének vá-
lasztmányi tagjává lett.

—: A Magyar Képzőművészek Szövetségének választmánya
ülésének, 1966. június - 12 lap

Segesdy György szobrász.

Szöveggben említett mű: 1919-es emlékmű Szegeden

1966. feb. 17 Közneveles

Péter Imre: A III. Orsz. Rajzpedagógus vándorgyűlés Szegeden

Szepesdi György nobrán

Szepedi emlékmű; Prometheusz, Fidel Castro u nobrákkal vet rend a fiatal nobránok hűsarnoki kiállításán

Vigilia, 1961, 9 sz., 568 old.

Segesdi György, szobrász

MDh

Meghívták a Marx-Engels szoborpályázatra.

–: Felállítják Kun Béla, Szamuelly Tibor és Landler Jenő közös emlékművét

5

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. febr. 2

Segesdy György

szobrász

l.

Szabad Művészet

1955. 8. sz. 360. l.

(Kép)

MDK

Segesdi György
nobrász

Barcsay Jenő kiállításán a Segesdi nobrok is részt vettek.

Vaszary János: Az idei velencei biennale..
Művészet, 1966. november - 15 lap

MDK

Segesdy György

Strobl Alajos, br.

Felszabadult Sp művészete II.Szal. 1960.

MDK

Segesdi György

Sekoutouré portréja, repr.

Prometheus, lemezdomb.

Derkovits, gipsz

10 fiatal szobrász kiállitása. Mücs. 1961.

MDK

Segesdi György

Fekvő akt, márv.

Leány akt, fa

Szegedi emlékmü terve, gipsz

lo fiatal szobrász kiállitása. Mücs. 1961.

MDK.

Segedsdy György

Kiállitási hiradás

Magyarsá Ifjuság 1966 aug.27.

.

M.D.K.

Segesdy György
nohrán

Méltatás.

Bodri Ferenc: Végvári Ilyános kiállítása
Művészet, 1966. október - 36 lap

Segesdy György
szobász

M.D.K

„Apa és gyermeke" cimü szobát
„amut atta be a tárlaton.

Szilágyi Dezső: Kiállítás Sátoralja új helyen...
Művészet, 1966. szeptember – 47 lap

Segesdy György, szobrász MDh

Anya gyermekével c.

kompozíciója: Repr

—: Megmyílt a képzőművészeti kiállítás 1.

ESTI HIRLAP, bp. 1965. szept. 18

MDK.

Segesdy György

Batsányi János szobra

Tükör 1966 szept.13.

MDK.

Segesdy _____, Szobrász MDG

Művei mai fejlődésünket
tükrözik.

Bencze Gyula: A Magyar Képzőművészek Szövetségének Közgyűlése elé 8-e

NÉPSZABADSÁG. Bp. 1963. febr. 13.

Sgesdi György M.D.K.

Választmányi tag

Dutka Mária: A Képzőművészek Szövetsége megválasztotta uj vezetőségét

Magyar Nemzet 1963. február 17. 9.1.

Segesdy György, szobrász MDK

Kollektiv Kiállításon vesz részt a Műcsarnokban.

— : Tíz fiatal szobrászművész 2.1.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. júl. 5.

Segesdy György, szobrász M Dk

Lemezborítású portréi és monumentális Prometheus-szobra mellett a szentesi fürdő számára készült márványalakkal azat megérdemelt sikert.

Csek Miklós: Tíz fiatal szobrászművész a Műcsarnokban 2. l.

ESTI HIRLAP, Bn. 1961. júl. 18.

MDK

Segesdi György

Pihenő olvasztár 1953. Gipsz. Művész tul.

Képzőművészetünk tíz éve. Műcsarnok.
Kiállított művek jegyzéke. 3.1.

Segesdi György, nobrász MDG

(1)

Fémből szereti kéziteni nobrait.
Már nem is a bronz, hanem az acél
vonzza.
Nagyszerűek a Daidalos, a Castro-portré
az Aratónő, a Prométheusz c. alkotásai.

Rózsa Gyula: Fiatalok a Mágly a közből 20

NÉPSZABADSÁG Bp. 1964. dec. 25.

Sgesdy György szobrász

M.D K.

művész -
Szobra a sétányra kerül
Stróbl Alajos szobra

Csákváry Margit: Művészek ligete a Margitszigeten
Magyar Nemzt 196 . dec. 28. 5.l.

Segesdi György szobrász

Szöreg emliti, mint az angyalföldi műrészteleps fiatal tagját.

Emlitett műrei: Daidalosz, Castro portré, Aratónő, Prométheusz } fémszobrok

Repro.: „Várlat".

Rózsa Gyula: „Fiatalok a Nágya közből".

Néptrabadság, 1964. dec. 25.

Segesdy György

Résztvesz a Marx-Engels szobor pályázatán

Nejmova 1966 feb. 2.

Vegesdy György

kerepel a XXXII. velencei
biennálén

Nápnova 1965 aug. 29

Segesdy György, szobrász (1931 –)

M.D.K.

nevét a jelenleg is az expressionista irányzat kép-viselői körök emliti a szerző. (Szeged részére készitett „Tanácskörtársaság-emlékmű)

Antal Kampis: Kunst in Ungarn,
Bp. 1966. Corvina

370. old.

Segesdi György

MDK

Kertészlány, gipsz

Artistalány, gipsz

Mücsarnok 1957.Tavaszi tárlat

MDK

Segesdi György, szobrász

A belgiumi Middelheimben Kiállítanak műveiből.

–: Magyar szobrászok nemzetközi Kiállításon 7

NÉPSZABADSÁG 1967 máj. 16.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1967 AUG 27.

Segesdy György

1021

Segesdy György pályadíjnyertes Marx—Engels szoborkompozíciója körülbelül négyméteres nagyságban készül majd el végleges formájában a főváros részére. A gipszmásolatot 1968 tavaszára készíti el a szobrászművész.

ajuszú,
anya
integy
göttük
egy vő
arasz-
tok voltak Szolnok megyében
s egy évvel ezelőtt jöttek fel,

Sepesdi György

Kerepel a IX. nemzetközi szabadtéri szobortiállításon Middelheimben /Belgium/

Nagyvarga 1967 V. 7 16 old.

Segesdi György MDK.

Kiállitási hir

Népszava 1967 máj.7.

1.

Segesdi György

kiállitott nobrai:

Fekvő akt (neutesi fürdőhöz), már-vány, 100 cm. (240 cm)

Lány akt, fa, 160 cm.

Szegedi emlékmű terve, gipsz, 80 cm.

Tiz fiatal szobrászmüvész kiállitása, Mücsarnok, 19
1961. Kat. bev.: Rozványi Márta. Bp. 1961.
26 l., ill.

24. l.

2.

Segesdi György

kiállitott nohai:

Sekontouvé portréja, 55 cm.

Prometheus (tinapalkonyai laró-telepher), lemezdomborítás, 75 cm.

Derkovits, gipsz, 40 cm.

Tiz fiatal szobrászmüvész kiállitása, Müczarnok, 1961. Kat. bev.: Rozványi Márta. Bp. 1961. 26 l., ill.

24 l.

Segesdi György

kiállított művei:

Új Afrika, gipsz, 220 cm.
Lenin, -"-, 300 cm
Fidel Castro, kő, 55 cm.

Tíz fiatal szobrászművész kiállítása, Műcsarnok, 1961. Kat. bev.: Rozványi Márta. Bp. 1961. 26 l., ill.

24 l.

4.

Segesdi György

bekontourné portréja (repr.)

Tíz fiatal szobrászművész kiállítása, Műcsarnok, 1961. Kat. bev.: Roztányi Márta. Bp. 1961.
26 l., ill.

25. l.

Segesdi György

Egy aktivista arcképe, 1953, gipsz,
35 cm magas, fekete-fehér reprodukció

E. Gádor – G. Ö. Pogány: Ungarische
Bildhauerkunst, 1955, Budapest 118 l.

Segesdy György

Két kompozíciója.

Dutka Mária: Szobrok, kisplasztikák az állami vásárbás kiállításán.

Magyar Nemzet, 1967. VII. 20. 4. o.

MDK

Segesdy György

Kiállitási kritika

Élet és irodalom 1968 ápr.2o.

MDK

Segesdi György

Kiállitási kritika

Magyar Nemzet 1968 ápr.21.

Segesdi György

művét mutatta be az 1964-es velencei Biennalén rendezett Magyar Pavillon Modern anyag felhasználását érzékelteti Segesdi művén, a budapesti fővárosi tanács részére alkotott acélba öntött kakasa is ezt mutatja.

Rosa Maria Carless: „The 1964 Venice Biennale." The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1965, 17. szám

1781

Segesdi György

nevét említi.

Molnár Zoltán: La vie culturelle en Hongrie, Budapest, 1966.

277 l.

Segesdy György

fiatal nőkrán. Megmintáztra Castro fejet. Daedalus-a az egri Gárdonyi Gimnázium új épülete homlokzata előtt áll.
(Fidel Castro feje begyantópisztollyal lőrült.)

Artner Tivadar: Évezredek művészete. Bp. 1965.
Gondolat k., 605 l., ill.

580-82.l.

Segesdy György

Fidel Castro fején. (repr.)

Artner Tivadar: Évezredek művészete. Bp. 1965.
Gondolat k., 605 l., ill.

[82. l.

M.D.K.

Szegedi Görög Zsuzsa

nevét említi

Fehér, Zsuzsa: Malerei und Plastik

Kulturelles Leben in Ungarn. /Red. Zoltán Halász/

Bp. 1966 363 l. 26 t. 289. old.

M.D.K.

Segesdi György, szobrász

„Gerekes", felállítási helye:
Székesfehérvár

„Ülő nő", felállítási helye:
Eger

A Szentendrei Parkmuzeumban lévő gipszmásolatok fel sorolása közben emlitik:

Monumentális müvészet Pest megyében.
Szerk.: Ladányi István. Bev.: Végvári Lajos.

Bp. 1966. 80 l. illusztr. 76. old.

Segesdy György

szolvásminen Vietnami anya
ciumat kéníti uj vörös rez szolvát

Magyar Hemzet, 1967. III. 10. 4.

Segesdy György

Apo- és gyermeke (eml.) c. műve nekrepel a X. hagy. kép. műv.

Ziánitáson

Körner Éva: A X. hagy. kép. műv. liák.

Tinatáj 1965 XII-n. 925 old.

Segesdy György

a kiállitás biráló bizottságának tagja volt.

Tavaszi tárlat. A Műcsarnok kiállitása 1957. Kat. szerk.: Kisdiginé Kirimi Irén. Bp. 1957. 19 l.

G. l.

Segesdy György (1931)

Ströbl fiú, 1959. bronz, 90 cm.

A felszabadult Budapest művészete.
Kiállítás-katalógus, Budapest, 1960.
23 l.

Legendy György

Pályadíjnyertes Marx-Engels
szoborkompozíciója.

Magyar Nemzet, 1967 VIII. 27. 11. old.

Legesdy György

réntvett Anyaság c. szobrával

a belgiumi Middelheim szabad-

téri biennáléján.

d. m. Magyar szobrok a middel-

heimi biennálén.

Magyar Nemzet, 1967. VII. 6. 4. o.

MDK

Segesdi György

Kiállitási kritika

Magyar ifjus g 1968 máj.3.

Segesdy György

kiállított nőbrai:

Kerténlány, gipsz, 155 cm.

Artistalány, bronz, 25 cm.

Tavaszi tárlat. A Műcsarnok kiállítása 1957. Kat. szerk.: Kiedigíné Kirimi Irén. Bp. 1957. 19 l.

19.l.

M.D.K.

Segesdy György, szobrász (1931-

a Lipest Képzőművészeti Főiskolán tanult. 1961-ben 10 fiatal művészzel együk állított ki. Részt vett az 1963 évi Párizsi Fiatalok Biennáléján, képviselte a magyar szobrászatot az 1964 évi Velencei Biennálén. 1958-ban és 1967-ben Munkácsy-díjat nyert. Több emlékmüve áll köztereken. A londoni kiállításon egy domborított lemere és egy márvány szobra szerepelt.

Twentieth Century Hungarian Art. Paintings, sculpture and graphic works. Intr.: István Genthon.

The Arts Council of Great Britain at the Royal Institute Galleries, Piccadilly, 1967.

28.o.

Sepesdy György

Anyaség c. krómacél szobra (emb.)

szerepel a XI. nagy. kép. mův. kiállításon

Németh Lajos: Reflexiók a XI. nagy. kép. mův. kiállításról

Kritika 1968 VI. 41 old.

Segesdy György

Anya gyermekével c. kisplontikája szerepel az áll. kép. mű. (emli.) vásárlások kiállításán

Ujvári Béla: Az áll. kép. mű. vásárlások kiáll.

Magyar Fiúszág 1966 VIII. 27

Segesdy György Lobrász

A cikk emliti a Műcsarnokban a kiállitási Intézmények által rendezett tárlaton való részvételét.

Reprodukció: „Anyaság" — vörösmárvány-dobor.

„Vizsgázik a Zöuri".

Esti Hirlap 1966 aug. 6

Segerdi György, szobrász MDK

2

Vázlat

Repr.

Rózsa Gyula: fiatalok a Mágyka közből 20.

NÉPSZABADSÁG

Ksp. 1964. dec. 25.

Segesdi György
szobrán

M.D.V.

Julián Gyula szobra (repro)

Ilia Mihály: Az önmegújulás költője
Élet és Irodalom, 1963. április 6 – 6 kep

MDK

Segesdy György szobr,

Olvasztár, szobor

Szép Szó, a Népszava ...mell. 1959. dec. 13.

MDK

Segesdy György, szobrász

Kiss István sztahanovista hengerész portréja. Gipsz.

Ács. "

Faragó ács. "

Pihenő olvasztár. "

Mücs.-IV.M.Képzm.Kiáll. 1954 jan.-febr.Kat.21.1.

Segesdi György
Nobrán

M.D.K.

A negedi tanácskôztársasági müve
a Nemzeti Galériába került.

~~[illegible]~~: Uj mükincsek a Galériában és a Szépmű-
veszeti Muzeumban

Élet és Irodalom, 1962 ~~[illegible]~~ máccus 17 — 11 l.

Segesdi György

1964 jún. 21

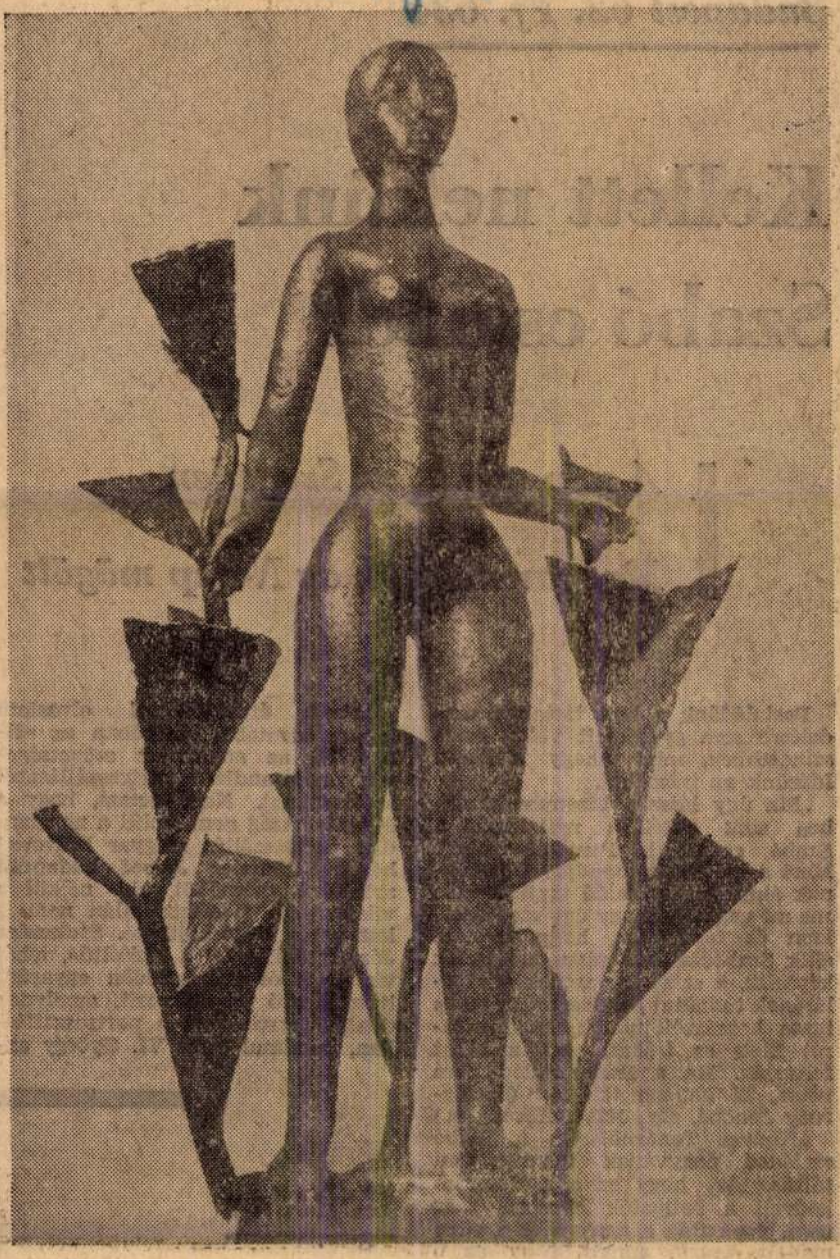

SEGESDI GYÖRGY SZOBRA: SZŰZ A BOZÓTBAN

A szépségbe vetett hit új formákat keres

numentális lendületét. Mint ahogy „Paraszt Céresz" és „Szűz a bozótban" című kétméteres nagy szobrai méltó tanúbizonyságok az új formákat kereső, szépségbe vetett hitről.

A nemzetközi összefogás eszméjét pedig ugyancsak méltón jelképezi Segesdi „Forradalmi emlékmű-terve", valamint Csohány Kálmánnak a bolgár népballadák illusztrálásához készített szép diófapác, és színes tusrajz-sorozata.

MURÁNYI-KOVÁCS ENDRE

Magyarország Világcsarnoka

Budapest 62. Pf. 634

Kellett nekünk Szabó család?

A nép színháza Szegeden

Magyar mérnök az N-nap mögött

Postaládánk e heti tartalma rendelésre sem gyűlhetett volna össze színesebben, mint ahogy érkezett. Idézünk az írásokból.

„Ma úgy látszik, bizonyos körökben sikk elítélően nyilatkozni a Szabó családról. Ponyva? Miért? Mert a valóságot mondja? Olyanoknak ábrázolja a család tagjait, mint ma mi vagyunk, hogy úgy mondjam, lenn és fenn. Azt, hogy vannak, akik Szabóékat valóságos családnak képzelik, a színészek remek ábrázolásának tudhatni be. Szerintem nincs igaza hozzászólójuknak, csak dicséret illeti az írókat, akik a hibát feltárják. Ha a Szabó család nem volna, ki kellene találni." (Szemerédy Jenőné, Bp., XIV., Korong u.)

„Kedves Tanárnő! Ön a Szabó családot ponyvának nevezte, ami túlzás. Az, hogy ez a műsorszám kedvelt a hallgatók körében, még nem bizonyíték a ponyva és a giccs mellett. Icuról annyit, hogy az ő alakja sajnos, nagyon is tipikus, annak ellenére, hogy ellenszenves. Nem értünk egyet azzal, hogy minél hamarabb fejezze be pályafutását, ugyanis mindennapi életünkben sem tűnnek el máról holnapra az ilyen bosszantó alakok. A mi nézetünk szerint a Szabó család legnegatívabb alakja Irén. Ő valóban kispolgári, buta, nagyravágyó, pénzhajhászó." (Dunai Gyula Bp. XIII., Balzac u., Nagy Rezső, Bp. XIX., Oláh Sándor u.)

„Csatlakozom Gömöri Katalin tanárnő véleményéhez, a hírhedt Szabó [illegible]

„Nagy érdeklődéssel olvastam lapjuk legutóbbi számában az »N-napról«, az angolszász szövetségesek normandiai partraszállásáról szóló cikket. Nem értem, hogy a Magyarország nem említi a normandiai partraszállás magyar közvetett hősét, Sträussler József budapesti születésű mérnököt, aki nélkül a világraszóló haditett talán nem is lett volna végrehajtható. Sträussler József találta fel a »kétéltű«, tehát víz alatt és szárazföldön egyaránt használható páncélkocsit, amelynek döntő szerepe volt a partraszállásban. Jutalmul ezért VI. György an-

Rejtvény

Külpolitika

Júli

György, szobrász

M Dk

elnökség tagja lett.

–: Megválasztották a Magyar Képzőművészek Szövetségének új elnökségét 8. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. febr. 26.

Segesdi György
Kohrán

M.D.K

Daidalos és társai ~~szerepelnek~~ mű
művei szerepelnek a velencei
Biennalen.

Vayer Lajos: Összkép az idei velencei Biennaléról
Művészet, 1964. október - 12 kep.

Segesdi György

Szerepel a szegedi Országos Képző-
műv. Kiállításon.

Aulitve.

Tiszatáj, 1964 9. szám, 4. lap.

M.D.K.

Segesdi György
szobrász

Daidalosz-a az új egri iskolát
fogja díszíteni.

Szemes Piroska: Műszerembátogatás
Nők Lapja, 1964. márc 28 – 6 hep

Segesdy József MDK

szerepel a magyar művészeti kiállításon, amely Linzben 1964 áz jan 23-án nyilik meg.

-- Kép, plakát , gyermekrajz.
Esti Hirlap. 1964 jan 16.

Segesdy György szobrász M.D.K.

Szegedi Tanácsköztársasági emlékmű terve

Csengeryné Egy Zsuzsa: A Magyar Nemzeti Galéria az 1960-1961-es években 159 .l.

A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei IV. sz. Bp. 1963

Legesdi György nyomán
Szolnok Megyei Néplap 1958 júl. 31.-
1 oldal.-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Segesdy György
MAGYAR IFJÚSÁG
1964 APR 11.

1021

MŰVÉSZETI DÍJASOK — 1964

Horváth Teri

színművésznő

Jászai Mari-díj

— Mit érez most? Boldog?

— Valóban az vagyok, de nem csupán a most kapott díj tett igazán boldoggá. A színész nem címekért, rangokért játszik, de ha azt is megkapja, az különösen jólesik. Ha azt mondom, hogy boldog vagyok, ne tekintsék ezt dicsekvésnek. Az ember idővel eljut egy olyan pontra, amikor úgy érzi: nem volt hiábavaló a küzdés, igen kemény és igen erős akarattal megharcolt valamiért. Pék Mária a „Rozsdatemető"-ben... Nem egyetlen szereptől lesz színész a színész. Soha nem voltam proletárasszony, soha nem volt gyerekem, de ez a szerep, külső elmények segítségével, keresztül bizsergett a véremen... Mostanság délutánonként Nyilas Misi vagyok a színpadon. A gyermeki, tiszta idealizmus és igazságszeretet rövidnadrágos bajnoka. Este pedig: Pék Mária...

Lendvai Kamilló

zeneszerző

Erkel Ferenc-díj

— Hogyan fogadta megtisztelő kitüntetést?

— Elsősorban megnövekedett erkölcsi értékét mértem a magam szerény eredményeihez, hiszen manapság már nem osztogatják csak „úgy" a művészeti díjakat. 1959-ben szereztem meg zeneakadémiai diplomámat, s két éve kaptam első Erkel-díjamat, harmadik fokozatot. Ezt a mostani díjat hegedűversenyemért adományozták, amelyet 1963 tavaszán mutattak be a Zeneakadémián... Igyekszem nem beszorítani magam a zene tágas birodalmának egyik „skatulyájába" sem. Irok színházi és film-kísérőzenét, táncminiatűrt „Tótágas" címmel az Állami Népi Együttes részére, s Fehér Klára új színdarabjához, „Még se láttuk egymást", jazz-zenével is megpróbálkoztam. A zene minden területe vonzó számomra, a műfajok egyformán kedvesek.

Sándor Böske

színművésznő

érdemes művész

— Mióta tagja az Állami Déryne Színháznak?

— Tizenkét évvel ezelőtt szerződtetett a színház. A mi országjáró autóbuszaink hőskoráról ezidáig már elég szó esett. En annyit fűznék hozzá: az tudja igazán lemérni a falu nagy átalakulását, aki kerek tucatnyi éve, nap mint nap találkozik ezzel az új és igényes közönséggel. Az egész színházat öröm töltí el, amikor hosszú évek után egymásikunkra rásüt az elismerés napsugara. Mit játszottam? Nagyon sokat... A „Mézeskalács" Bábiját, az „Olympia" anyahercegnőjét, a „Borjú" Lakzis Erzsáját, a „Tündérlaki lányok" mamáját. Egy alkalommal zuhogó esőben érkeztünk Szabolcs megyébe. Öreg bácsi kopogtatott az öltöző ajtaján: esz-e előadás? Talán nincs még jegye? — érdeklődtünk az öregtől. Ő kihúzta magát, és sértődötten mondta: „Nekem bérletem van!"

Segesdy György

szobrászművész

Munkácsy Mihály-díj

— Melyik alkotásáért kapta a művészeti díjat?

— Az okievel a három évvel ezelőtt elöszor kiadott Fidel Castro portrét emeli ki, de én ide sorolom „Daidalos" szobromat is. 1958-ban már kaptam egy díjat a Szegeden felállított Juhász Gyula szoborert... Az elismerés ösztönzőleg hat, úgy hiszem, minden művészemberre, de talán különösképpen a képzőművészekre, akiket nem övez tapsorkán. Nekem nincsenek elérhetetlen vágyaim. Ujszerű kifejezési eszközöket kutatok. Izgat a fémből, fémlemezből formálható, alakítható szobor valamennyi, eddig még ki nem aknázott lehetősége. Most készült el az ólomból domborított, életnagyságú leányalakom a jászberényi fürdőtelep elé. Rozsdamentes acéllemezből formázok szélkakast a pellérthegyi jubileumi parkba. Egyébként most készülök a velencei biennalé-ra.

de tetejéből semmit sem láttunk. Felhőbe hanyatlott, s ahogyan közeledtünk, egyre kevesebbet mutatott magából ...

Antilopok, gazellák és zsiráfok tekintettek kocsink felé az út mindkét oldaláról, az úton pedig egyre gyakrabban találkoztunk maszájokkal és csagákkal. Közel voltunk tehát, különösen amikor feltűntek az első kávéültetvények. Úgyszólván a Kilimandzsárón jártunk, kétezer méter magasságban — de a hófedte csúcs távolabbinak tűnt számomra, mint bármikor azelőtt.

Pihenő Moshiban

Moshiban megálltunk. Benzint és hűsítő italokat „tankoltunk" a Livingstone hotelnél. Öreg görögé a szálló, eladta ültetvényeit, azon vásárolta — de pang az üresség tőle. Az Amerikából, Nyugat-Európából ide érkező gazdagok, vadászok számára csábítóbbak a Kilimandzsáró oldalán és a vadban gazdag helyeken épült lodge-ok. A szafarizni érkezők száma évenként csaknem megkétszereződik, a Livingstone éttermében azonban csupán ketten ültünk ... Pedig a 13 ezer lakosú város Tanganyika kávé-, banán-, szizál-, gyapot- és pyrethrum-termésének

szolgáltatják, a Kilimandzsáró lejtőin gyűjtött szénával együtt...

A Kilimandzsáró elsősorban az ő hegyük — a csagáké. Ha valaki vállalkozni akar a csúcs megmászására, hegyi vezetőket kell fogadnia. A csagák — a Kilimandzsáró sherpái. Feladatuk azonban sokkal egyszerűbb, mint a Himalája csúcsára kalauzoló nepáliaké. A „Hegy" — ahogyan ők nevezik Afrika tetejét, mintha ezenkívül más hegy nem is volna a világon — nem ellensége az embernek, ha nem sértjük meg akaratát!

Mataa azt mondta, hat nap alatt gyalog felvezet a havas csúcsra. Hat nap alatt az 5968 méteres Kibó tetejére! Ha jó tüdőnk van, oxigénpalack sem kell hozzá. Hegymászó-bakancs helyett pedig magasszárú tornacipőt, gumitalpút ajánl.

Kiderült, hogy Mataa már több expedícióban is részt vett, járt a Kibón és a sokkal nehezebben megközelíthető, bár alacsonyabb Mawenzin. A kíváncsiság mellett elszomorított, hogy csupán öt napom maradt Tanganyikára, s természetesen keletafrikai shillingekkel sem győztem volna egy nyolctagú expedíció finan-

mehetünk 9 ezer lábra a E
házig... Egynapos pihenő utá
órás gyalogúttal 12 ezer láb
ságban elérjük a Peters-
Másnap hatórás gyaloglással a
rakon keresztül a 17 ezer láb
gasságban levő Kibo-házhoz
tünk. Ha győzik szusszal, két n
va a Kibó csúcsán, a kövek k
lyezett bádogba rejtett vendégkönyvbe írhatják nevüket: jártak Afrika tetején!

— Látott már más hegyet is?

— Csak a Merut. De az veszélyes, sok rajta a bivaly. A Kilimandzsáró barátságosabb, még az ösvényeken felbukkanó leopárdok is. Egy valamikor feljutott a Kibó kráterébe, ott fagyott meg. Ha felmegy, ma is láthatja kiszáradt csontjait. Még gyermek voltam, amikor először ott láttam. Akkoriban egy leopárd megtámadta a hegymászókat. Biztosan ez volt a büntetése...

— Hallott már a Himalájáról?

— Nem. De kérdezze meg a fiúkat, ők jártak iskolába.

— A Föld legmagasabb hegye a Mount Everest.

— Lehet — szól ismét Mataa. —

Kávét szüretelő csagák a Kilimandzsáró lejtőjén

tik halottaikat.

Mataa segített bennünket ennek megértésében, s pillantást vetni annak a népnek lelkébe, amely olyan virágzó gazdagságot és kultúrát teremtett magának, a német és az őket követő angol gyarmatosítók büntető hadjáratai és rablásai ellenére. A fiatal csagák pedig apjukénál is jobban bíznak saját erejükben, ezt a függetlenség kikiáltása óta eltelt két esztendő is bizonyítja. Ők oszlatják majd el igazán azt a mítoszt, amelyet a kolonializmus teremtett nemcsak a Kilimandzsáró, hanem egész Afrika köré ...

Előbukkan a szürkeségből

Már attól tartottunk, ezen a napon nem látjuk meg a Kilimandzsáró tetejét. Öt óra felé járt az idő, kocsinkkal egyre feljebb kapaszkodtunk, elértük az őserdő peremét, a zöld színnek azt a csodálatos kavalkádját, amelyhez hasonló aligha látható, másutt a világon. Trópusi

Segesdy György szobrász M.D.K.

Munkácsy Mihály-díjjal kitüntetve

2. fok

Fidel Castro szobra.

Kiosztották az- 1964-es évi művészeti díjakat

Magyar Nemzet 1964. április 3. 2.l.

Segesdi György szobrász M.D.K.

Munkácsy-díjjal kitüntetve II. fok.

/ Fidel Castro szobra /

Kiosztották az 1964-es művészeti díjakat

Pest megyei Hírlap 1964. április 3. 5.l.

Segesdy György szobrász M.D.K.

Középületek előcsarnokaiban, kertjeiben állások elhelyezési

Kampis Antal: A képzőművészetek története

A Kultura Világa Bp. 1963. 768.l.

Segesdi György, szobrász MDK

A XXXII. velencei biennálén kiállít.

— : Röviden 12.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. ápr. 12.

Segesdi György MDK

Szerepelt a kiállításon

"Kalászos nő"

Murányi-Kovács Endre: Országos képzőművészeti kiállítás Szegeden

NÉPSZABADSÁG 1964 aug. 15.

Segesdi György MDK

szerepelt a kiállitáson.

Szelesi Zoltán: Szegedi Országos Képzőművészeti Kiállitás.

Tiszatáj 1964. szept.

Segesdi György MDK

Szerepelt a népfront által rendezett képzőművészeti kiállításon a Balzac u. 5. üvegpavilonjában.

Bronz repülő alakja

(f. á.): A XIII. kerületi képzőművészek kiállitása.
MAGYAR NEMZET 1964 máj. 26. 28.

Segesdi György

MDK

Brieska István

szobrász - épitész pár

résztvett a tervpályázaton.

--: 14 szobrász és épitész elkészitette
a budapesti Lenin-szobor tervét.

MAGYAR NEMZT 1964. jul. 3 .

Segesdi György

MDK

Brieska István

szobrász - épitész pár

résztvett a tervpályázaton.

--: 14 szobrász és épitész elkészitette a budapesti Lenin-szobor tervét.

MAGYAR NEMZET 1964. jul. 3 .

MDK

Segesdy György

Szerepelt az Autovillamossági-gyár kulturtermében megrendezett képzőművészeti kiállitáson.

"Daidalos"

Cs.M.: Kiállitás Angyalföldön.

ESTI HIRLAP 1964 máj. 25

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Segesdi György

KANADA UJ SZÓ

1971 MÁJ 29

1021

● Budapest közterületű díszeinek sorában új, monumentális képzőművészeti alkotást avattak fel: Marx és Engels közös emlékművét — a Jászai Mari téren. A nemzetközi munkásmozgalom két kimagasló alakjának szoborművét — Segesdi György szobrászművész és Schall József építőművész alkotását — a munkásosztály nemzetközi ünnepéhez, május elsejéhez kapcsolódó esemény sorozat keretében adták át a fővárosban.

városfejlesztési Minisztériumot. Gondot okozott a nagy családoknak, a kormánynak és a párt Központi Bizottságának is. A helyzeten sokat enyhített a múlt évben megjelent párt- és kormányhatározat, amely első és legfontosabb feladatának tekintette,

SEGESDY GYÖRGY

Művei szerepelnek a Műcsarnokban az 1. nemzetközi kisplasztikai biennálén.

Nemzetközi kisplasztikai seregszemle.

Magyar Hírlap, 1971. okt. 6.

Segesdy György, szobrász MDK

A Munkácsy M.-díj II. f.-t kapta.

—: Kiosztották az idei művészeti díjakat 9.l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. ápr. 3.

Segesdy György

Munkásságáért, különösen
Fidel Castro szobráért, a
Munkácsy Mihály-díj II.
fokozatát kapja.

emlékhez.

Népszava, 1964 ápr. 3. 2. kap.

M.D.K.

Segesdi György
Szolnok

A Munkácsy Mihály díjat nyerte
el 1964-ben.

—: Az 1964. évi művészeti kitüntetések és díjak
Élet és Irodalom, 1964. április 4 - 2 lap

Fénykép

Mislaguć

Képzőművészeti Főiskola: 566 ltg.

Segesdi György: Batsányi János.

Diplomamunka 1953/54

Szobor

Negatívnincs.

Segesdi György

Szobrászművész. „Zászló vivő" c. nagyméretű lemezdomborításával díszítették a Miskolci Városi Párt bizottság új székházának Bartók-Téri homlokzatát.

említve.

Napjaink, 1962. 6. szám, 12. lap.

Segesdi György

A Gellérthegyen épülő Jubileumi Park főbejárata mellett lesz „Szélkakas" c. fémplasztikája, 18 m. magas fémrúdon.

említve.

Népszava, 1964 március 4. 8. lap

Segesdi MDK

több magyar képzőművésszel együtt szerepelt a Salon Populist egy tárlatán.

Henri Heraut: Salon Populist

Journal de l'Amateur d'Art, 25 juin 1963.

Segesdy M.D.K.

Kint volt a Biennálén

Kristóf Attila: Beszélgetés a velencei Biennáléről

Magyar Nemzet 1964. július 4. 4.l.

Segesdi György, szobrász MDG

Kalászos szője erőteljes, lendületes, figyelemreméltó.

Murányi-Kovács Endre: Országos képzőművészeti kiállítás Szegeden 8.

Szp. 1964. aug. 15.

NÉPSZABADSÁG

1021

BIENNALE

Segesdi György, Munkácsy-díjas szobrászművész:

— A XXXII. velencei biennaléra Barcsay Jenővel és Csohány Kálmánnal vittük ki munkáinkat. Nyugodtan elmondhatom, a magyar anyagnak sikere volt. S hogy ez nem mutatkozott meg a díjak elosztásában, azt annak kell tulajdonítanunk, hogy nyugaton élő művésztársaink egész más úton haladnak, mint amit mi képzőművészetnek nevezünk. Jómagam, hivatalos megbízásból, résztvettem a kiállítás rendezésében, s nagyon érdekes volt látnom, hogyan bontakozik ki az összkép. Öt nagyméretű szoborral szerepeltem az idei biennalén.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR IFJÚSÁG

1964 JUL 14

AZ

Két vastag dosszié. Mindkett
fekszenek. A sűrűn gépelt
szakrajzok olyan tudást, gon
ságot tükröznek, amelyre
mondani: minden sorából a
levegője, lüktetése árad, készü
dolóik a technika századán
gyermekei.

És valóban azok — koruk
is. Valamennyien fiatalok, a
túl egy-két évvel a harminc
László villamosmérnök, aki
latkompenzáló berendezések
matizálásáról" készített tan
Észak-magyarországi Ára
Vállalatnál egyik tevékeny ta
Műszakiak Tanácsának. A
lezajlott kiváló ifjú mérnö
országos pályázaton első díja
nulmánya, s az egyik javasl

Segesdy György

szobra a parkban

MDK

--: A gellérthegyi jubileumi park uj szobrai.

MAGYAR NEMZET 1964 aug. 11.

Segesdi György

MDK

Szerepelt a XIII. kerületi képzőművészek kiállitásán.

"Daidalos"

Gyuris: "Angyalföldi Montparnasse"

SZERSZÁMGÉPIPAR 1964 jun. 8.

Segesdi György, szobrai MDk

A székesfehérvári Lenin úti lakótelep parkjában álló nőt ábrázoló szobrot készít.

V.A.: Új képzőművészeti alkotások kerülnek az idén a vidéki városok lakótelepeire 10.l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. júl. 15. [vidéki]

SEGESDY GYÖRGY

Gyenes T.: Főiskolai diploma-munkák. 179.l.

SzM.1954.

M.D.K.

Segesdy György szobrász

Lenin-szobrát Gyulán leleplezték 1958 végén.

Müterem.1958.nov.sz.

Segesdy György, szobrász MDG

Ruskicai márványból Kiforagott alkotása Kerül a szentesi strandfürdőbe.

—: Másolat — márványból 2.

ESTI HIRLAP, bp. 1961. jún. 24.

MDK

Segesdi György szobrász

Fiatal Képző és Ipm-ek kiáll. Ernst Muz. 1955.jun,

MDK

Segesdy György, szobrász

A"C"biráló bizottaág tagja.

Kertészlány. Gipsz.
Artistalány. Bronz.

Mücsarnok. -Tavaszi Tárlat. 1957. Kat. 19.1.

Segesdi György, szobrász MDK

felszólalt a vitában.

-: Érdekes vitaest a Fiatal Művészek Klubjában 9.1.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. febr. 2.

Segesdy György
szobrász

M.D.K.

Tiszapalkonyai Prometheus

A borító hátsó lapján.
Művészet, 1962. március —

Segesdy György szobrász M.D.K.

Müve a parkba kerül

A gellérthegyi jubileumi park uj szobrai

Magyar Nemzet 1964. augusztus 11. 5.1.

MDK

Segesdi György

Kovácslegény	bronz	40 cm N.M.
Kohász	gipsz	62 "

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Mücsarnok.
1955.Kat. 46.1.

Segesdy György

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZABADSÁG

1960 ÁPR 21

április 28-ig tart.
— BATSÁNYI-NAPOKAT rendeznek május elején a költő szülőhelyén, Tapolcán. A költő legszebb verseiből műsoros esteket tartanak, s ekkor avatják fel a költő bronzszobrát. Segesdy György szobrászművész alkotását.

112

MDh

Seges

Domborítok rézbor. szobornása a szegedi tanácsköztársasági emlékmű-ről: látható a Nemzeti Galéria tárlatán.

Rókás Sándor: Új szerzemények 1960-61. 7. l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. ápr. 8.

Ⅱ-ⅲ-ⅳ-ⅴ-ⅵ-ⅶ

M.D.Y.

Szegedy György
szobrász

A Szegedi Tanácsköztársasági Emlékmű
kismintája a Nemzeti Galériában van.

Bertalan Vilmos: A Magyar Nemzeti Galéria nyszerzeményei
Művészet, 1962. augusztus — 44 kep.

M.D.K.

Segesdy György
szobrán

Fidel Castro szobrát mutatta
be a moszkvai kiállitáson.

A. Ny. Tyihomirov: Magyarország fiatal művészei
Művészet, 1962. március — 37 l.

SEGESDI GYÖRGY realista plasztikájával *„anyagban tudja magát kifejezni"*. Nem a hagyományos matériával dolgozik: rozsdamentes acéllemezt, vagy más fémlapokat forraszt össze hegesztőpisztollyal. A lapok — különös plasztikát adva — élekben találkoznak. A hegesztés nyomait sem cizelálja el, hanem hangsúlyozó nyomatékkal meghagyja. A fémnek a benzinlámpa lángjával érdekes színezést, patinát ad. Segesdi szobrai közül — szó szerint is — kiemelkedik az impozáns, méreteiben is hatalmas *Daidalosz* robosztus, szárnyas férfiaktja. Pavilonunk nyitott csarnokában fogják kiállítani. Először tehát Itáliában, s a Biennale után kerül rendeltetési helyére, Egerbe. Előkelő pályakezdés a fiatal művész szobrának. Bízunk benne: jó visszhangot fog kelteni.

MDK

Segesdi György

6 szoborral

szerpelt a biennálén.

/F.j./:Magyarország-Ungheria. Magyar képzőművészek a Velencei Biennálén.

Élet és Irodalaom 1964 máj. 9.

SEGESDI GYÖRGY

Olvasztás. Gipsz 25x15x5o. cm.

III.Magyar Képzőművészeti kiáll.kat.Műcsarnok 1952.dec-
1953.márc.

Segesdi György
szobrász

M.D.K

„Kivés leány" c. művét
állította ki a XIII. kerületi
művészek tárlatán.

Körösi László: A XIII. kerületi képzőművészünk
kiállítása

Művészet, 1964. junius – 40 lap.

M.D.K

Segesdi György
szobrász

A XIII. kerületi művészek
tárlatán vett részt.

F. J.: XIII. kerületi képzőművészek
Élet és Irodalom, 1964. május 30 – 8 kgr.

MDh

Segesdi György, szobrász

A Szegedi Tanácsköztársasági emlékmű c. szobra a Nemzeti Galéria gyűjteményébe került.

–: Pigalle Ámora a Ligetben 2. l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. márc. 3.

Segesdy György szobrász M.D.K.

"Halász-szedő"

Tillai Ernő: Kiállitás

Magyar Épitőművészet 1962 /4. 51.1.

Segesdi György, szobrász

MDh

Részt vesz Párizsban, a fiatal művészek szeptemberi, III. bienváléján.

— : Röviden

6.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. júl. 2.

Segesdi György M.D.Sz.

Részt vett a kiállításon

Bronz ,/repülő alak /

/S.A./: A XXIII. kerületi képzőművészek kiállítása

Magyar Nemzet 1964. május 28 . 7.l.

Segesdi György

M.D.K

Tanulmány (repró)

Élet és Irodalom, 1963. szeptember 14 – 5 lap

Segerdi György, szobrász

MDK

Leányka c. szobr.

Repr.

Segerdi György: Leányka 7.

NÉPSZABADSÁG, szp. 1963. okt. 13.

Segesdi György
festőművész

M.D.K.

Segesdi Daidalosz szobra az egri
Gárdonyi Géza gimnázium előtt
kert elhelyezve.

Kovács Gyula: Daidalosz
Művészet, 1963. november – 28 lap

Segesdi György
szobrász

M.D.K.

Daidálosz. Részlet
Daidálosz
} repro.

Kovács Gyula: Daidálosz
Művészet, 1963. november – 28 lap

Segesdi György
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1962 JÚL 27

ÉLET ÉS IRODALOM

/1021

Segesdi György: Marokszedő

ıl gyújt ma alá
ír nyílik a ház:
ob világból
val
ndulás.

ni más,
ıt temploma
kad az ima
zétszórtan
lágban...

y itt voltam
legalább láttam
émi zalaságban,
a (nem lóra),
kékes Somlóra
zony soha nem volt,
dban barangolt.

IEK

olt. Az egyik szobában saját
útor. Most az utódom hasz-
álja, mert nem tudnánk ho-
a tenni...
— Mi van az igért lakással?
— Sajnos, addig alkudozott
á a tsz, amíg a tulajdonos el-
dta másnak... Most megint
an egy, de arra még költeni
ell...
— Ne vegye ám komolyan!
zzel is lesz majd valami, de
z biztos, hogy mi nem tu-
unk beköltözni!
— Nézze, én ismerem a fa-
ıt. Amikor idejöttem, és folyt
z alku a lakásra, ötezer fo-
intot sajnáltak. Ennyivel lett
olna több, mint amennyit fi-
etni akartak érte. Még maga
vezetőség sem tartotta fon-
osnak, hogy a mezőgazdasági
nérnök lakást kapjon. Ma
nár tízzel többet kínálnak a
okkal kevesebbet érőért...
— És így sem lesz belőle
emmi! — provokál Kati.
— Majd meglátjuk — tárja
szét a kezét. — Tudja, az em-
berek még csak egyéni gazda-
ságokban tudnak gondolkodni.
A régi kisgazdaságot vetítik
ki nagyra. A mi *nagyüzemünk*
tulajdonképpen csak *nagyobb*
üzem, lényegében régi terme-
lési módszerrel. Az agrotech-
nikánk és az emberek szemlé-
lete nem változott lényegesen.
Legalábbis annyira nem, hogy
megértsék: bizonyos munka-
körök betöltéséhez a mezőgaz-
daságban nem elég már a kis-
paraszti munkában szerzett
gyakorlat. A modern agrotech-
nika sokkal differenciáltabb
lesz, s magasabb képzettségű
szakemberek nélkül elképzel-

Szabó Ede es

Késve került kezembe az
Szabó Ede cikke Ionescóról. I
tem rajta.
Szabó Ede elolvasta Ion
szarvúakat. Mint maga közl
színpadi műveit", sajna, nem
amit terjeszt, csupa köd, hon
Ionesco huszonöt éve ír. S
ki a Gallimard; ezek a darab
megjárták, a párizsi Théâtre
játssza egyfolytában két eg
koznak darabjain,. sokan raj
Nemrég egy francia kommu
nulmányt róla, mely élesen
modern színpad egyik forma
sen fogadja vitathatatlan tár
Az orrszarvúak minden bírál
ként — megírta, hogy a sz
rendszerek hatalomátvételéne
mizálódásnak groteszk és ke
kesnő — aligha vitatható —
gának, a gondolatok hiányát
társalgási formuláknak ragyo
folytathatnám azoknak a da
alább is bemutatását, melyek
De ne kérjük számon a s
villanófényétől. Hiszen ő nem
olvasta; a novellákat, amelyek
darabok vázlatai, elbeszélés-
megfogalmazások, fogódzók az
hoz. (Ezt egyébként a francia
nyen közli is.) Ionesco nem ál
Nagyvilág legutóbbi szám
Williams elbeszélését, mely
S mint ilyen, érdekes alkotás
let is, sok tanulsággal — akár
Szabó Ede — ő mondja —
a kettőt sem, mely a Nagyv
melyekről sokat vitatkoztak n
egyetemen, a rádióban. Én,
kednék vele, hogy nem olvas
arra emlékeztet, mintha v
alapján úgy döntene, hogy n
amúgy is üres köklerkedés cs
olvasná Tóth Árpád elbeszél
után nem nyúl a költő verse
Mármost: sajnáljam, vag
náljam, hogy nem mulatott
most már nem is fog rajta
Ionescót? Hogy Az orrszarvú
kos szatíráját, ma is oly aktu
heti? Hogy A kopasz éneke
minden józan kritikusnak m
bírálatát nem érti meg imm
Vagy irigyeljem inkább
tam: ifjonti felületességéér
séért? Mert hiszen kamaszi
nyolc éves önképzőköri eln
hogy unalmas költő, értheté
nek alapján, hogy avult d
meretében, hogy lila szenti
Nem analógiának hozta
klasszikus: izgalmas kísérlet

Segesdy György, szobrász, sz.1926.

1948. a Derkovits-Kollégiumba került, ahol a szakérettségi tanfolyamot végezte el. Utána a Képzm. Főiskolára iratkozott, Szabó Iván és Beck András növendéke volt. Most Kisfaludi-Strobl osztályán dolgozik. 1952-ben egy gyermekszobor-pályázaton I.dijat nyert. Jó szakmai és tanulmányi eredményeiért ezidén Rákosi-ösztöndijjal tüntették ki. Már főiskolás korában szerepelt több kiállításon.

Uj M.Képzm.III. 1953.
85.1. és kép

IV. 1954. 130.l.
és kép

M.D.K

Segesdy György
szobász

A Magyar Ifjúság legutóbbi
számá művészélet bírálja.

A.B: Új szemlélet.
Élet és Irodalom, 1966. szept. 3 - 10 lap.

MDK

Segesdy György

Kalászszedő, vaslemez

Szegedi Tanácsköztársasági emlékmü, vörösrézlemez

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. kat. pótlás. Mücs. 1962.

Segesdi György, szobrász M. Bk

Szoborvázlat.
(Rajz.) Rep.

Segesdi György: Szoborvázlat 9

NÉPSZABADSÁG Bk. 1966. nov. 19.

Segesdi György MDK

Fekvő akt, márvány

Leány akt, fa

Szegedi emlékmü terve, gipsz

Sekoutouré portréja

Mücsarnok 1961. lo fiatal szobrász kiáll.

MDK.

Segesdi György

Kiállitási hir

Szocialista Müvészetért 1967 aug.

MDK.

Segesdi Gyorgy

Kiállitási hir

Szocialista Művészetért 1967 aug.

MDK.

Segesdy György

Kiállitási hir

Magyar Nemzet 1967 juli.6.

MDK.

Segesdy György

Kiállitási hir

Magyar Nemzet 1967 juli.6.

Segesdi György MDK

Skoutouré portréja, repr.

Műcsarnok 1961. Io fiatal szobrász kiáll.

Segesdi György MDK

Lenin, gipsz

Fidel Castro, vas

Műcsarnok 1961. Io fiatal szobrász kiáll.

Segesdi György

MDK

Prometheus, lemezdomboritás

Derkovits, gipsz

Uj Afrika, gipsz

Mücsarnok 1961. lo fiatal szobrász kiáll.

Segesdy György MDK

Gyerekek, kő

Apa és gyermeke, vörösrézdomboritás

Mücsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

Segesdy György MDK

Apa és gyermeke, repr.

Műcsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK.

Segesdy György

Kiállitási hir

Hétfői Hirek 1967 máj.29.

MDK.

Segesdi György

Kiállitási hir

Bp.Rundschau 1967 máj.26.

Segesdi György

Daidalosz - heggesztett krómacél /repr./
Egri Gárdonyi Géza gimnázium előtt elhelyezve.

Maksay László: Uj anyagok a szobrászatban
Rajztanitás 1966. III 19-21.1.

1 Segesdi György, szobrász MDK

Szélkakasa derűs, szellemes alkotás.

Rózsa Gyula: Kompozíciók a Gellérthegyen
8-9

NÉPSZABADSÁG, Bp., 1965. szept. 11.

M.D.K.

Segerdy , szobrász

nevét említi:

Bencze Gyula; Képzőmüvészetünk tegnapja, jelene fejlődésének néhány kérdése

Müvészettörténeti Értesitő, 1965, XIV,évf. 3.sz.

232. old.

M.D.K.

Bencze Gyula: Képzőművészetünk tegnapja, jelene fejlődésének néhány kérdése

Művészettörténeti Értesítő, 1965, XIV, évf. 3. sz.

old.

M.D.K.

Segesdy György
szobász

Kétfigurás kőkonstruk-
cióját mutatta be a tár-
laton.

Tibély Gábor: A X. kiállítás szobrai.
Művészet, 1966. felmár – 18 lap.

MDK

Segesdy György

Bori, bronz

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG 1960.

39 l.

Legantini festőművész

Magyar Kurzet 1950
Január 18. 5. old

A Képmű vészeti Muzeum ujabb kiállitásai

Végvári Lajos

M.D.K

Segesdi György
szobrai

"Pihenő nő" című szobra
a szentesi fürdőben van
elhelyezve.

Lauer Sándor: Épületeink új gyöngyszeme: A szentesi fürdő

Művészet, 1964. március - 27 lap.

MDK.

Segesdi György

TV.szerepléséről

Magyar Nemzet 1965 junius 16.lap -

MDK

Segesdy György

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG
1960. 9 l.

MDK.

Segesdy György

Kiállitási kritika

Magyar Nemzet 1965 szept.26.

M.D.K.

Segesdi György.

Szobrászmüvész.

Tiz fiatal szobrászmüvész kiállitása.

Magyar Nemzet.1961.juli23. 8.old.

MDK.

Segesdy György

Kiállitási kritika

Müvészet 1965 nov. lap32.

Kirimi

Segesdy György szobrászművész

Művelt Nép, 1954. febr. 2. 17. old.

Segesdi György

nebrán

Pogány Ö. G.: A III.

Képzőmův. Kiáll-

plasztikai anyaga

Szabad Művészet

1953. 25. l.

1852.

Segesdi György

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor-u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

TANÁCSOK LAPJA

1958 AUG

— KARCAG FŐTERÉN Lenin-szobrot állítanak fel, melyet a karcagi tanács és a Képzőművészeti Alap pályázata alapján Segesdi György, Somogyi Árpád és ifj. Szabó István szobrászművészek készítenek el.

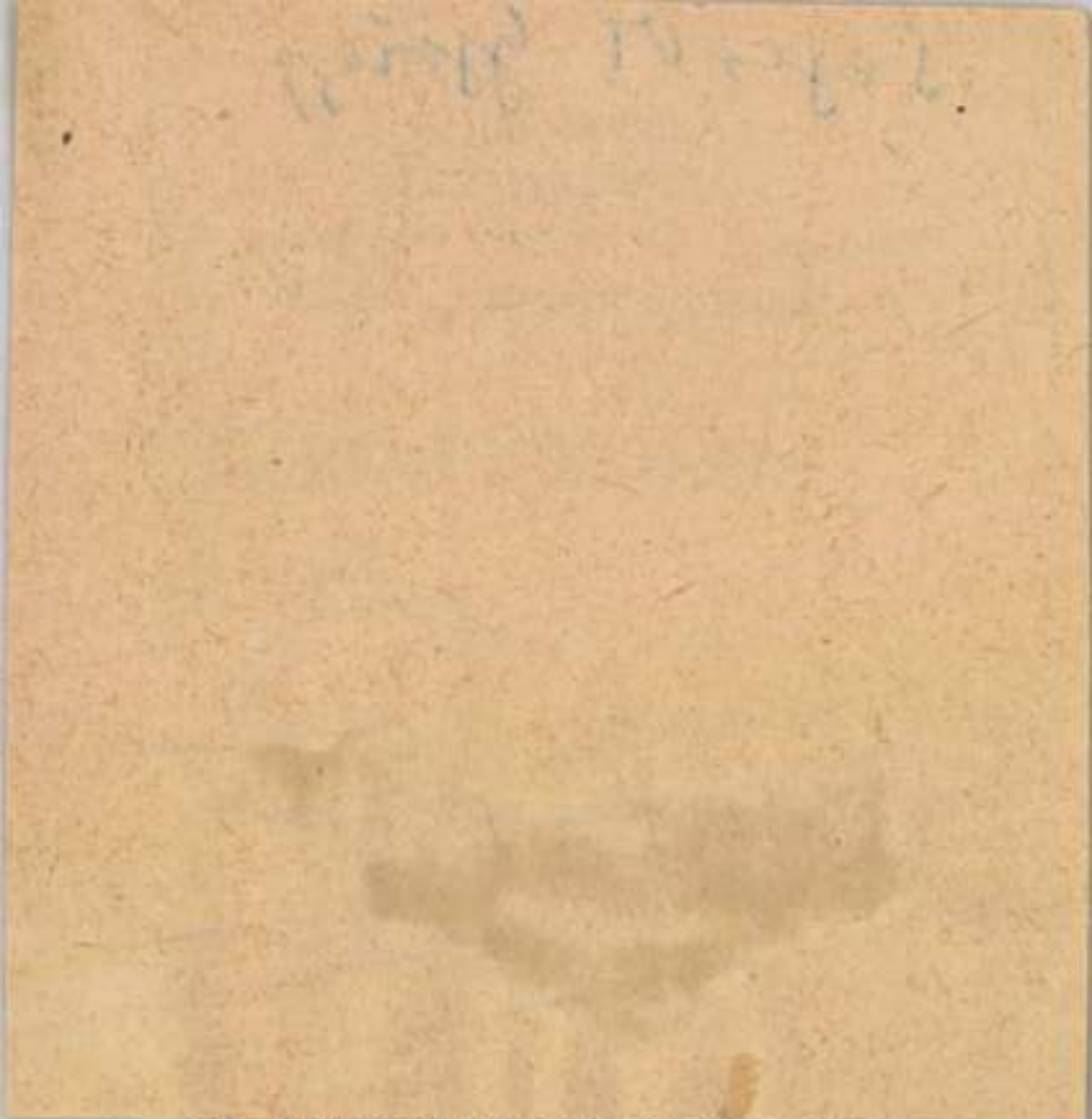

m hetne a község [illegible]
en nagyszámú, gyárban és vál-
lalatoknál alkalmazott dolgo-
zóit megnyerni a község gya-

M.D.K.

Segesdy György
szobrász

„Néphatalom" c. szobra, Stróbl
„Adajosról készített mellszobra

Artner Tivadar: Fiatal szobrászok a Műcsarnokban.
Magyar Sfjúság, 1959. ápr. 11.

M.D.K

Segesdy György
szobrász

A Magyar Képzőművészek Szövetségének elnökségi tagjává választották.

—: A Magyar Képzőművészek Szövetsége . . . .
Művészet, 1963. március – 44 lap

Segesdy György szobrász M.D.K.

Vidéken felállitott szobra fotón bemutatva a kiállitáson

Dédalusz, Gyerekek

Perneczky Géza: ~~xxXx~~ Szobrok a X Magyar Képző müvészeti Kiállitáson

Magy a r Nemzet 1965. szeptember 26. 11. 1.

Segesdy György szobrász M.D.K.

Szélkakas

h.gy.: Uj szobrok az uj kertben
Befejezés előtt a gellérthegyi Jubileumi „ark
"agy ar Nemzet 1965. augusztus 10. 4. 1.

Segesdi György
szobrász

M.D.V.

„Gyerekek" (repro)

Széki Erzsébet: Szentendrei album
Művészet, 1966. január – 18 lap.

A TELEVÍZIÓ előtt

Véget ért a *Ki mit tud?* ifjúsági vetélkedő. Véglegesen eldőlt már, hogy ki utazik a Ki mit tud győzteseként a VIT-re. A döntések helyességével, az egész ügy érdemi részével itt nem foglalkozunk. Csupán néhány szót — a vetélkedő technikai lebonyolításáról, szervezéséről.

Általában a terjedelmes műsor-sorozatot — kezdve az elődöntőktől — rend, fegyelem, szervezettség jellemezte. A magán- és csoportszámok pergőn, »időveszteség« nélkül követték egymást az ügyesen, precízen alkalmazott rendezői módszer részeként. Az operatőrgárda észrevétlenül mozgott a kamerákkal a nézőközönség, a zsüri és a szereplők között. (Olykor a sakklépések bravúrosan kikombinált, okos rendjében.) *Megyeri Károly* riporter korrektül vezette a fárasztó vetélkedőket. Egyszóval: a fegyelmezett, pergő közvetítésekért dicséret illeti a Ki mit tud? valamennyi közreműködőjét, neves és névtelen munkatársait.

Ugyancsak az elmúlt héten vetítette a tv *Bárány Tamás* paródia-sorozatának harmadik részét. A rádióval foglalkozó összeállítás meglehetősen vérszegénynek bizonyult. A paródiák többsége valahol messze az »éter hullámaitól« csattant — ha csattant egyáltalán. Kivétel a »hír csokor«, no meg a riporteri jelenet — amely valóban a rádió meglevő mechanizmusát, paradoxonjait gúnyolta.

Jean Paul Sassy és *Jacques Panigel* filmje, az »*Ítélet után*« — ugyancsak csalódást keltett. A film börtönben játszódik, s lényegében az emberi lélek, a jó és a rossz, torz és a sátáni cselekedetek keveredését próbálja kifürkészni. Ám ez a szándék, vagy inkább filozófiai gondolatsor túl áttételesen, többszörösen elrejtve húzódott meg valahol a filmben, nem sikerült határozott, él formát adni neki. Így a film váz állókép volt csupán, sűrű miértekk elnagyolt kontúrokkal — a »mode ség« tetszetős, de üres szűkszavúsá val. Az alapvető esztétikai hibákon vül, sajnos, zavaróan hatott a film rekt, eltúlzott szinkronja is.

Gyengén sikerült a »*Filmm* legújabb adása is. Az érdektel mek sokaságából csupán *Edith* sajátos művészetét idéző montáz kedett ki. Ez a csodálatos műf moszférateremtő erejével, hih egyéni egyéniségével, előadásr szuggesztivitásával lenyűgöz,

A tv galériája *Segesdi Gy* rait mutatta be az elmúlt vészi színvonalát tekintve ígérkezett a műsor. Ám me danunk, a két riporter egyenlő partnere a művés jóindulattal legfeljebb a dásig« jutottak el a hos szélgetésben.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
1965 JUN 1 R
NÉPSZAVA

Szovjetunió

Broz Tito jugo-
ztársasági elnök,
áv Kommunis-
ségének főtit-
jetunió Leg-
elnökségé-
Miniszter-
z SZKP
meghí-
n fele-
atalos
zov-

nyo
ten
társ
ugy
egy
nak
sünk
leter
kíná
tok erősítésére. E kapcsolatok alapja a két népnek a fasizmus elleni közös harcban megedződött barátsága, mindkét ország hűsége a szocializmushoz, közös küzdelmünk a világbéke fenntartásáért.

Tito rámutatott, hogy
oszlávia óhajtja és ki-
a szovjet—jugoszláv
latok további fejlő-
najd meggyőződé-
te ki, hogy mos-
atása elősegíti
lést.

—

n
gi országok
ekezlete

Gantner Ilona

ő
es
el,
rn-
gá-
kí-
n di-

ozaik»
en fil-
Piaf
zs emel-
vész at-
etetlenül
nódjának
elragad.
örgy szob-
éten. Mű-
— jónak
g kell mon-
nem volt
znek. Egy kis
leckefelmon-
szúra nyúlt be-

város környékén, Hanoitól 250 kilométernyire délre, ahol a kalózrepülőgépek *hét hullámban* támadtak hidakat és közúti célpontokat. A dél-vietnami légierő repülőgépei *a laoszi határ közelében Xomy Lanh város környékén* egy katonai tábort bombáztak.

A Vietnami Tájékoztató Iroda jelentése szerint a június 14-én és 15-én a VDK területe ellen végrehajtott támadások alkalmával *az észak-vietnami légelhárítás öt amerikai gépet lelőtt és sokat megrongált.* Ezzel a VDK területe felett lelőtt amerikai gépek száma *330-ra* emelkedett.

A *McNamara* hadügyminiszter által bejelen-

Segesdi György

Fémlemezből készült szélkakasa került a gellértheggyi Jubileumi Parkba.

Magyar Nemzet 1965. aug. 10.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZAVA

INTERJÚ

Hazatért Velencéből, a XXXII. biennáléről a magyar képzőművészek küldöttsége. Segesdi György szobrászművész beszél élményeiről:

— Nehéz röviden összegezni mindazt, amit láttunk. Az biztos, hogy a magyar anyag tetszett, ez volt a közönség s a külföldi kritikusok, művészettörténészek egyöntetű véleménye. A magyar kiállítást a sajtóbemutatótól kezdve végig sokan látogatták, katalógusainkat az utolsó szálig elvitték. Annak ellenére, hogy nagy a különbség a mai magyar és nyugati képzőművészeti irányzat között — a mi törekvéseinkhez sok hasonlót, sok rokonvonást is találtunk a különböző kiállításokon, ugyanakkor nagy előretörése volt az idei biennálé a művészetellenes irányzatnak. Az elsődíjas amerikai festő, Rauschenberg például újságfotókból, festett felületekbe ragasztott tárgyakból produkált »műtárgyat«. Több reklámízű munka is szerepelt, így például Oldenburg, a szobrász, óriási fogpasztatubust állított ki . . .

1964. július 12

estem a szől
dén sokáig
szunnyadozo
a nap csókjá
selt, azaz ne
tájt a sírc
Végre felnyi
nét: új életre
·ől még soha
szőlőtő évi re
vinyigó népé
szűnő viaskod
ányók termővé por-
lávájával. Követem
aik Bartók-dallamo-

szomjas ember hegyaljai tejé-
vel! Vagyis egy kuma igaz
borral, mely még lelhető Ká-
csárdon.

Segesdy György

Ihlovei szerepeltek a XXXII. velencei biennálén.

Népszava 1965. aug. 29.

Magyar képzőművészet – külföldön Gantner Ilona.

Segesdi György.

szobrászművész

A Hunyadi János lovasszobor pályázaton résztvesz pályaművével.

Magyar Nemzet, 1951. Okt. 6.

Segesdi György, szobrász MDL

Munkáslátogatók meglátogatták műtermét.

–: Műteremlátogatás Angyalföldön 2

ESTI HIRLAP, bp. 1964. márc. 9.

Segesdo György
szobrász

M.D.K.

„Leány tállal"
(repro)

Magyar Sfjuság, 1959 ~~jan. 31.~~ febr. 7

Kirimi

Sztahanovista hengerész
(Segesdy György szobrász alkotása)

Művelt Nép, 1954. febr. 2. 17. old.

Segesdi György, szobrász MDk

A Munkácsy M.-díj T. 1.-t kapta.

–: Ma délelőtt kiosztották az 1964-s művészeti díjakat 2.

ESTI HIRLAP, dec. 1964. okt. 2.

Segesdi György

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZAVA

1958 JUL 31.

LENIN-SZOBOR KARCAGON

A karcagi tanács és a Képzőművészeti Alap pályázatot hirdet Lenin szobrának megalkotására. A szobrot Karcag főterén állítják majd fel. A pályázaton részt vevő három szobrászművész, Segesdi György, Somogyi Árpád és ifj. Szabó István már megkezdte a pályamű mintázását. — Kaposvárott Latinka Sándor szobrát állítják fel. Ennek elkészítésére is pályázatot hirdettek. A pályázók, Baksa Sós György, Konyorcsik János és Szabó Iván augusztus végére készülnek el a pályaművel.

Zár
csak a
zajlik
az ü
munk
bérletezés, részben most dől el a jövő évad sikere. A bérlet: a rendszeres színházlátogató közönség, a törzsgárda kialakításának egyik legfontosabb eszköze. Szív és ügyszeretet kell ehhez a munkához.

Szerencsére több új ig
lentkezett, de még így
70 bérlet kelt el, s
messze jár a tavalyitó

Nem az első helyen
ezt a figyelmeztetést
beszélgettünk ott hely
hány volt bérlővel

M.D.K.

Segesdi György
~~[illegible]~~ szobrász

Segesdi György rájza önmagáról
és feleségéről Lenin szobrát Kecske-
méten álletják fel.

Pálos Miklós: A máglya-kör varázsa.
Magyar Ifjúság, 1959. jul. 18

MDK

Segesdy György (szobrász)

alkotása a szegedi tiszai híd híd-
főjénél álló Juhász Gyula szobor.

Németh István: Szegedi Kis Kalauz.

Tiszatáj, Szeged, 1960. [július]. Különszám. Szabadtéri játékok, Ipari Vásár, Mezőgazdasági Kiállítás. 4. l.

M. D. K.

SEGESDY György szobrász

Stróbl Alajos portréja (a művész zétányra) Repr.

Néphalalom szimbolikus nokra

Ujvári Béla: A Tanácsköztársaság 40. évfordulóján rendezett VII. Képzőművészeti Kiállitásról

Magyar Épitőművészet 1959. 7/8. sz. 270., 273. l.

Segesdi György nobrán M.D.K.

Ács

Faragó ács

Pihenő olvantár c. kisplantikái a IV. képzőművészeti kiállitáson.

Redő F. IV. magyar képzőművészeti kiállitás. Művtört. Ért. 1954 1 n. 168

Segesdi György

szobrász

MDK

a Fiatal Képzőművészek Studiójának első kiállitásán (Ernst Museum) szerepelt.

Rerp.: " Tálvivő "

Péter Imre: Fiatal művészek kiállitása az Ernst Muzeumban.
Népszabadság. 1958. szept. 28.

M.D.K.

Segedi György
szobrász

Juhász Gyula szobra, Stróbl-feje,
Zalka dombormüve, tölb müve.
Lenin szobor (repro) + Vázlat (repro)

Simon Gy. Ferenc: A szobrászmüvész.

Magyar Sfjúság, 1958. aug 16. — 33 szám

Segesdy György, szobrász MDK

Daidalos – a megragadó mű.
Nagyméretű változata a Velencei
Biennálén is szerepel majd.

Cs. M.: Kiállítás Angyalföldön 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1964. máj. 25.

~~Nemesicsx~~ Segesdy György MDK

A moszkvai kiállitáson /1958 dec/ kiállitják

Batsányi-szobrát.

Dersi Tamás: Tizenkét ország 4000 müve a moszkvai Kiállitáson.
Esti Hirlap. 1958. okt. 10.

Sagesdi György
szobrász

M.D.K.

6 szobrát mutatja be a XXXII.
Velencei Biennalen. — „Daidalosz"
fejfiaktjat pavilonunk mji tott
csarnokában fogják ki állítani

(f. j.): Magyarország – Ungheria
Élet és Szodalom, 1964. május 9–11 lapi

MDK

Segesdi György

Ungheria. XXXII Biennale Venezia. 1964.

Segesdy György, szobrász MDK

Apa és gyermeke c. műve kifejező.

A csak fényképen bemutatott Daidalosz

sikerültnek látszik.

AX.M.Képzőműv.Ki

Rózsa Gyula: Szobrászat, ézem művészet 9.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1965. okt. 17.

Szegedi György nobrási

Szegedi emlékmű nobon (1960, emlitve)

Kritika, 1965, 4 n., 14 o.

M.D.K.

Segesdy György

Szobrászmüvész "Ács " c. müve. felv.

Népszava 1959. máj.1. 9.old.101 szám.

Segesdi György, szobrász MDH

A Mäglyakör egyik műterem lakásának lakója.

Papp Zoltán: Művészek a lakótelepen 3

ESTI HIRLAP, bp. 1966. jún. 24.

Segesdy György, szobrász MDK

Az egyik szobor alkotója.

(aczél): Szoborliget a Szigeten 3

ESTI HIRLAP, Bu. 1966. jún. 22.

Segesdi György MDK

Olvasztás, gipsz

Mücsarnok 1952/53 III. Magy. Képzőm. Kiáll.

Segesdy György

Kiss István sztahanovista hengerész portréja, gipsz

Acs, gipsz

Faragó ácsok, gipsz

Pihenő olvasztár, gipsz

Miskarnok 1953-54 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Segezdy György, szobrász MDH

Részt vesz a Marx-Engels szobor-pályázaton.

– : Emlékművek 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1966. febr. 1.

M.D.K.

Segesdi György szobrász
Munkácsy-dijas

A hévizi fürdő számára 30 négyzetméteres króm-
acél dekorativ jellegü kompoziciót tervez

„apló

Magyar Nemzet 1966. julius 8. 4.l.

Segesdi György szobrász

Munkácsy-díjas

A névizi fürdő számára 30 négyzetméteres krómacél dekorativ jellegű kompoziciót tervez

Tapló

B. 4.1.

M.D.K.

Segesdy György

Szobrászmüvész "Olvasztár " c. müve. felv.

Népszava 1959. dec. 13. 8.old. 293.szám.

Segesdi György
szobrán

Szegeden a tanácsköztársasági
szobrot alkotta — Lenin szobra
„Fidel Castro" portréja + repro
„Prometeusz" c. munkája is szerepel
a kiállításon.

Aradi Nóra: Fiatal szobrán kiállítása
Művészet, 1961 október — 5 l.

4 DK.

Segesdi György
szolvan

M.D.K.

„Fidel Castro" repro

Élet és Irodalom, 1961. nov. 25.

M. D. K

SEGESDI György szobrász

szegedi emlékmű

„Prometheus" (Tiszasalkonya)

Fidel Castro - teje

Lenin

Oelmacher Anna: 10 fiatal szob-

rász kiállítása

Magyar Nemzet 1961. júl. 23. 9. l.

M.D.K.

Segesdy György

Szobrászmüvész kiállitott a Mücsarnokban rendezett VI.képzőmüvészeti kiállitáson.

Noszlopi Gy: A VI.képzőmüvészeti kiállitás szobrairól.
Népszava 1956. I.7. 6.szám. 6.old.

Segesdi György

MDK

Uj szobrok a fővárosban.
Strobl Alajosról.

Esti Hirlap 270 sz. 1957. nov. 17 8 old.

Szegedi György
szobrán

M.D.K

Gémusz szobra a Tisza parton
Szegeden van elhelyezve.

Simon Gy. Ferenc.: Szobor a Tisza parton.
Magyar Ifjúság, 1968 jan. 14

M.D.K.

Segesdi György
szobrász

„Fidel Castro" repro

——: A Műcsarnokban látható tíz szobrászművész kiállítása
Magyar Ifjúság, 1961. július 22.

M.T.N.

Segesdi György, szobrász

Szegedi emlékmű-tervén egy széttárt szárnyú kesedyűn tipró géniuszt ábrázol.

– Érdekes technikai eljárásának, a domborított lemezek összehegesztésével kialakított körplasztikának egy szép példája Fidel Castróról készült erőteljes portréja.

Repr.

Ruszkicai márványból faragott női aktja szép. Monumentalisra való törekvése túlzásba is ragadja. Pl. a Lenin-szobor. Tiszapalkonyára kerül Prométheusza.

Péter Imre: Tíz fiatal szobrász kiállítása 9. l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. júl. 23.

Segesdi György

Képzőművészeti
1958
IX. 28

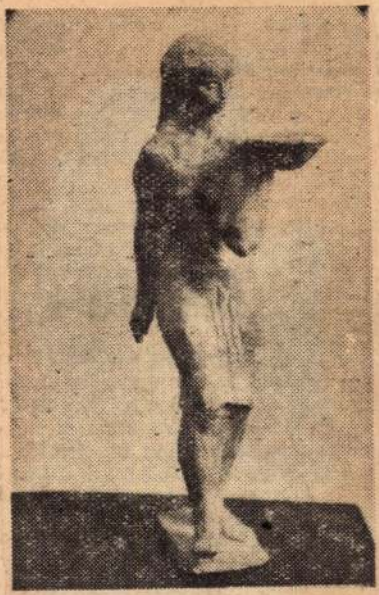

Segesdi György: Tálvivő.

MDK.

Segesdi György
szobrász

Prometheus szobra a kiállításon
Műcsarnok

Havas Lujza: Tíz fiatal szobrász kiállítása.
Népszava 89. évf. 163 sz. 1961. jul 12. 8 l

Segesdi György

A Tanácsköztársaság emlékére készülő munkán dolgozik. Leini szobrot készit Karcag részére.

Esti Hirlap 53 sz. 1959. márc. 4. 2 old.

M.D.K.

Segesdy György, szobrász

A fiatal szobrásznemzedék tagja. Juhász Gyula müve. stb, 550.o.

Kampis Antal: A képzőművészetek

A Kultúra Világa. III. köt. A képzőművészetek, a zene, a szinház és a film. Minerva. 1960. Bpest

M.D.V.

Segesdi György MDK

Kovácslegény, bronz

Kohász, gipsz

Mücsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

Segesdi György MDK

Pihenő olvasztár, 1953, gipsz

Mücsarnok 1955 Képzőművészetünk tiz éve

Segesdi György

MDK

Batsányi, gipsz

Mücsarnok 1954.V. Magy. Képzőm. Kiáll.

Segesdy György, szobrász MTSK

Amparaj c. vörösmárvány

szobra. (Repr.)

(fényképe)

–: Vizsgázik a 2 sűri 2

ESTI HIRLAP Bp. 1966. aug. 6.

Segesdi György MDK

Strobl Alajos, repr.

Mücsarnok 1959 VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

Sebesdi György

MDK

Strobl Alajos bronz

Néphatalom, gipsz

Műcsarnok 1959 VII. Magy. Képsőn. Kiáll.

Segesdi György

Nobrain

Szabad Művészet

1957. 11. 508 l.

számmal volt nagyobb, mint az előzőé. Az érdeklődés szemmel láthatólag növekszik. Ezt a kiállítást, melyet a két elsőrangú képtár legfőbb műveinek reprodukczióiból állítottunk össze, látva a közönségnek ezt a mindinkább növekedő érdeklődését, bizalommal tárjuk ezennel a nyilvánosság elé.

Budapest, 1900. január 30-án.

Dr. Térey Gábor.

Segesdi György

Székesfehérvári rabok

Aradi Nóra: Húsz év képzőművészetéről

Kritika 1965 4 sz. 14. l.

Szegedy

Szobrán fejlődése

Németh Lajos: Gondolatok a X. Magyar Képzőm-i Kiállításról

Kritika 1965 11 sz. 48. l.

Legendy

Svatováclavské

Nevelká knížka: Legendy o sv. Václavu,
Ludmile a Prokopu

Kniha 4 Kč 40 h. NK 1.

MDK.

Segesdi György

Kiállitási kritika

Népmüvelés 1965 julius. lap-

Segesdi György

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965 ÁPR 23

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

Új szobrot kap Jászberény

1964-ben a Velencei Biennálén is bemutatták Segesdi György szobrászművész érdekes megoldású művét, az ólomlemezdomborításból készített szobrot. (Mégis szobor, mert körüljárható, három térhatású alkotás.) Címe: „Nő a bozótban".

A szobrot a jászberényi új fürdő előtti térségen fogják felállítani, előreláthatóleg május elsejére.

még a leltár megkezdése
djenek biztosítani.
Kiskun és Hajdú megyei
fordulhatnak.

AGROKER VÁLLALAT
Szolnok

Segesdi György szobrász M.D.K.

Óolmból készülő csaknem 2 mete es női akt szobrát a jászberényi termál fürdő elé helyezik

V.[illegible].: Készülő uj szobrainkról

Napló 1965. aug. 10.

sdy György szobrász M.D;K.

Anya gyermekével, repr.

Megnyilt a Képzőművészeti Kiállitás

Esti Hiralp 1965. szept. 18.

Segesdi György

Az Egri Gyermekvárosba készít szobrot, ólomból készült női aktját pedig a jászberényi termálfürdő elé helyezik.

Nógrád 1965. aug. 15.

Szegedi Gyögy

Szobrász,

Emlékmű, szegeden.

Emlétve.

Népművelés, 1961. 4. sz. 39. old.

Segesdi György
nobrász

M.D.K

Kétalakos kompozíciója
mutatja be a tárlatozó.

Láncz Sándor: A X. Magyar Képzőművészeti Kiállítás
elé.

Művészet, 1965. október - 20 lap.

Segesdi György szobrász M.D.K.

" Asszonyok " c. kompozociója az orosházi uj üveggyár irodaépüle te kerül.

az egri gyermekváros parkjába " Játszó gyermekek másfélszeres életnagyságu szobra

Napló
Magyar N emzet 1965. junius 24. 4.1.

MDK.

Segesdy György

Kiállitási kritika

Népszabadság 1965 okt.17.1.9.

MDK.

Segesdi....

Daidalos c. müvének emlitése

Szocialista Müvészetért 1965 ápr.lap -

Segesdi György szobrász M.D.K.

Daidalosz, repr / a Gárdonyi Géza Gimnázium Csiky Sándor utcai homlokzata előtt áll

Négy uj szobor Egerben

Hevesmegyei Népujság 1965. febr. 28.

M.D.K

Segesdy György
rajzai

Plasztikai munkáival szerepelt
a kiállításon.

D. Fehér Zsuzsa: A X. magyar képzőművészeti kiállítás
(művészet, 1965. november - 28 lap

M.D.K.

Segesdi György szobrászmüvész

A Munkácsy-dij II. fokozatával tüntették ki,- irja a lap "Müvészeti dijak 1964"-cimmel.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1964. ápr. 3. VIII. évf.14. sz. 12. lap

MDK.

Segesdy György

Encs község részére kétalakos szobrot készit

Szabad Föld 1965 szept.5.lap -

MDK.

Segesdi György

Gyerekek c. müve

Müvészet 1966 jan.

MDK

Segesdi György

Kalászos nő

Murányi-Kovács E.: Országos képzőművészeti kiáll. Szegeden. Népszabadság 1964. aug. 15. 8.l.

Segesdi György

Műveit felállítják a
szentendrei nobszpárkban

Nagymaros 1966 VI. 19 7 old.

Segesdi György

„Daidalos", nobor, 250 cm. (fig. mér.)
domborított kromacél,

Heves Megye, Eger, Gárdonyi Géza
Gimn. Jóbejárat előtt

Tágérslaló, 64/65 - Képző - á
Iparművészeti Lektorátus

41 l.

Segesdi György

„Nő a borótban" lemezplasztára,
180 cm., ólom.

Szolnok megye, Jászberény,
Thermál Fürdő bejárat.

Tájékoztató 64/65, képző és
szemléletes Lettonatus

46 l.

MDK

Segesdy György

Kalászos nő, vaslemez

Szegedi O. Képzőm. kiáll. Szeged 1964

T I E G Y E S Ü L E T

Segesdi György
Zobrán

M.D.K

Részt vett az 1964-es velencei
Biennalen.

Vayemé Libolen Ágnes: Kemény Zoltán
Művészet, 1965. május - 44 lap.

szonynak feltűnt, hogy egy erősen szcintilláló forrás minden éjszaka ugyanabban az időben jelentkezik, és sugárzása a Naptól olyan távoli irányból jön, ahonnan abban az időpontban semmiféle szcintillációt sem vártak. Csakhamar kiderült, hogy a rádiójelek mindig az égboltnak *ugyanarról* a pontjáról jönnek, tehát nem földi eredetűek.

E rádiójelek pedig különösen viselkedtek: erősségük gyorsan változott, és néha egyáltalán nem lehetett észlelni őket.

1. ábra. 1968. március 21-én a Mullard Rádiócsillagászati Obszervatóriumban készített felvétel a CP 0950 és a CP 1133 rádiójeleiről. A skálán egymásodperces beosztások találhatók

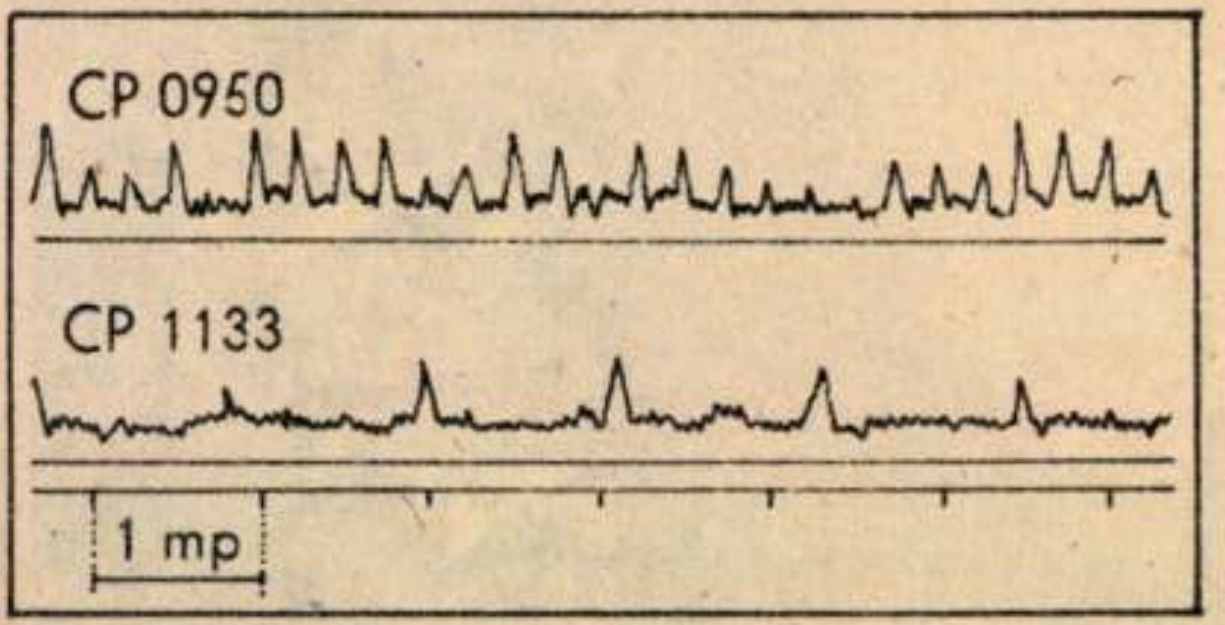

Segesdi Györgynek
a Hévízi Gyógyfürdő
homlokzatán levő lemezdomborítása
(Fotó: Gyökér László)

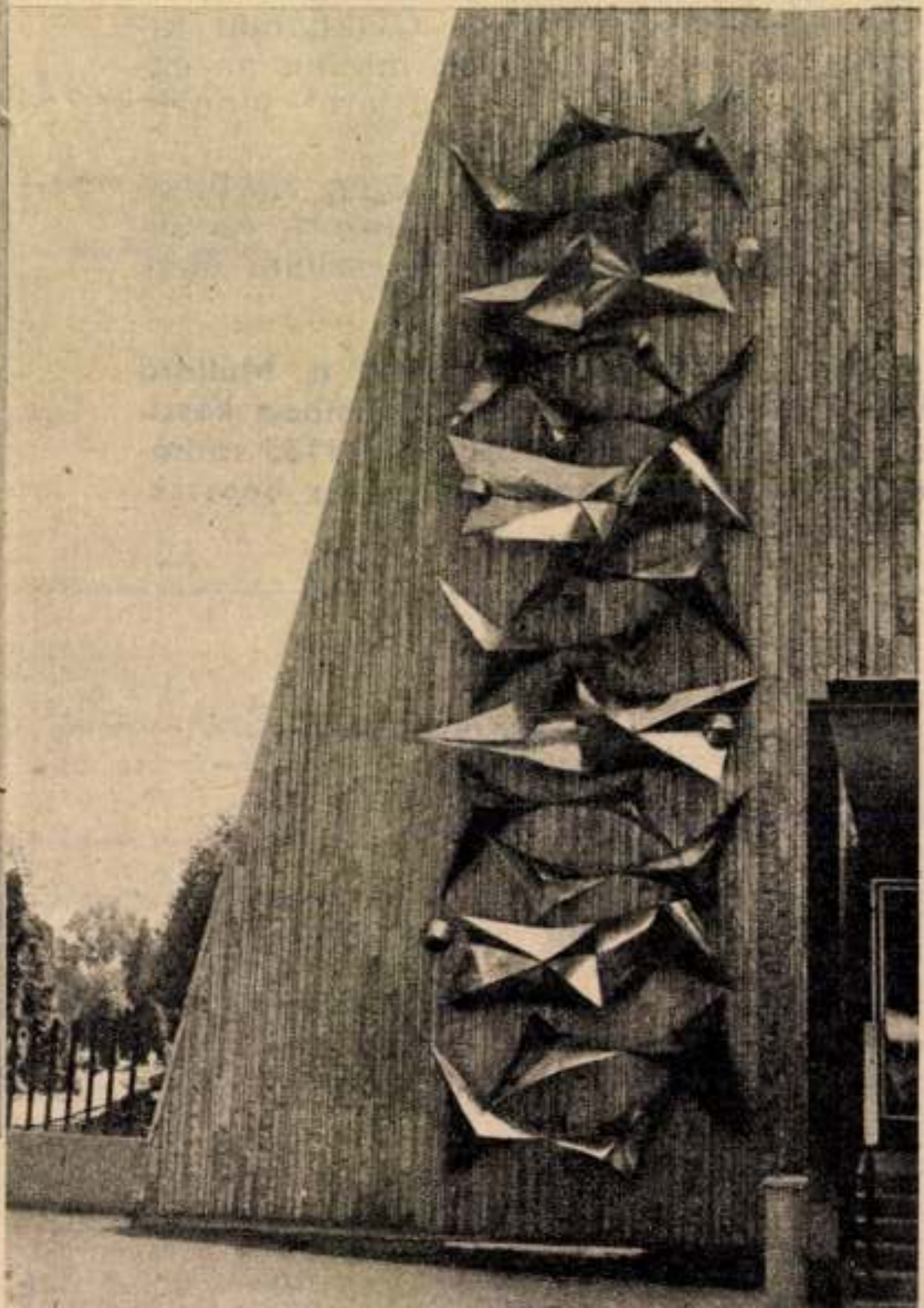

Segesdy György szobrász M.D.K.

Forgókakast ábrázoló vörösréz félplasztika, amelyet magas acéltalapzatra helyezenek a gellérthegyi jubileumi parkban

Új szobrok és emlékművek Budapesten

Magyar Nemzet 1964. január

Segesdy György
szobrán

Lenszplantikon /Hénz-Gyógyfürdő/
1968
Repr.

Magyar művtört. 10. 34. h.
Képzőmű v. kiad. 1971.

Segesdy György

Segesdy György Marx-Engels
szobra 1972-ből való.

K. Kovalovszky Márta: Emlékművek-talpazat nélkül.
Művészet, 1979. május - 34. lap.

Siegesdi György, szobrászművész

A művész munkáiból áradt az erőnek, örömnek vagy a szorongásnak a tudata. Az utóbbi éveknek inkább az anyag megmunkálásának technikai és tematikai racionalitása látszik új kutatási terepnek és ez itt-ott már közvetlenül hat a munkásábrázolásra.

Aradi Nóra: Munkásábrázolás a mai képzőművészetben.
Csongrád Megyei Hírlap, 1978. máj. 21.

Segesdi György,

15. „Két alakos szobor", Kő, Eger, Gyermekotthon, 1965.
(repr.)

Művészet, 1978. 9. 44. old.

SEGESDI GYÖRGY

1931. július 17-én Budapesten született. Művészeti tanulmányait 1949—1954. között Budapesten végezte. Kiállítását megrendezték Debrecenben (1972), Erlongenben (1974) és Budapesten (1977). Kitüntették Munkácsy-díjjal és Érdemes Művész címmel.

Lakcíme: Budapest XIII., Máglya köz 1.

Hármas variáció, 1977, plexi, 60x37x60 cm

Magyar gobányai kiállítás Bp. Műcsarnok 1978. V.5-78.

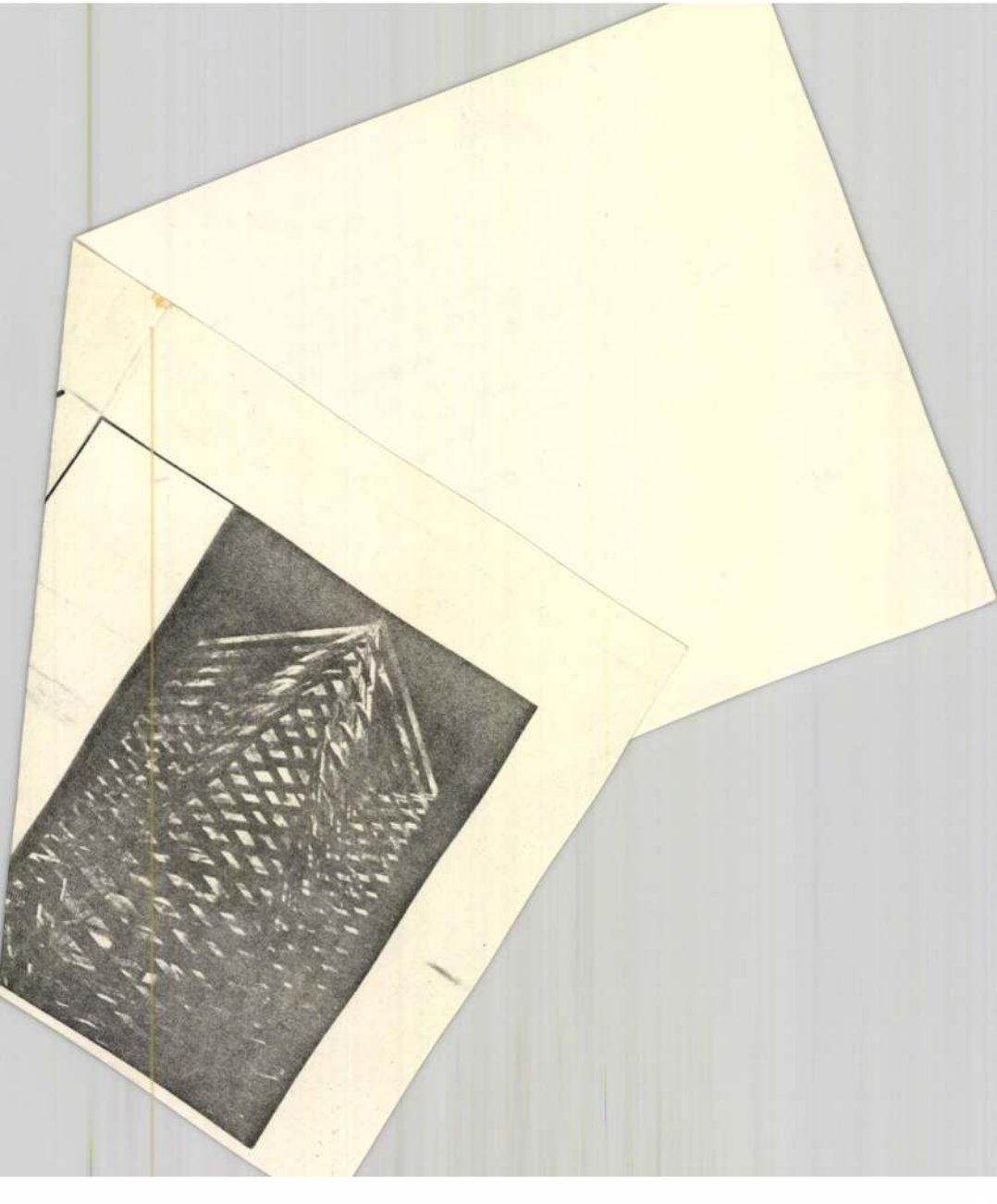

Szegedy György szobrászművész

a Műcsarnokban rendezték meg a magyar szobrászati kiállítást, melyen a művész műve szerepel: egy bizonyos mozgásrendszerre épül három szalvéta variációja. /emlitve/.

Művészeti magazin.

1978. VI. 15. Televizió, 21.45/ Gmá/.

Segesdi György szobrász

Műve: Repr

Segesdi György

29.

Tiszatáj, Szeged, 1979. marc. XXXIII/3

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
Budapest VII., Lenin körút 9—11
Telefon: 227-651, 221-285

Utunk, Kolozsvár

1956 SZEP 21

6/10

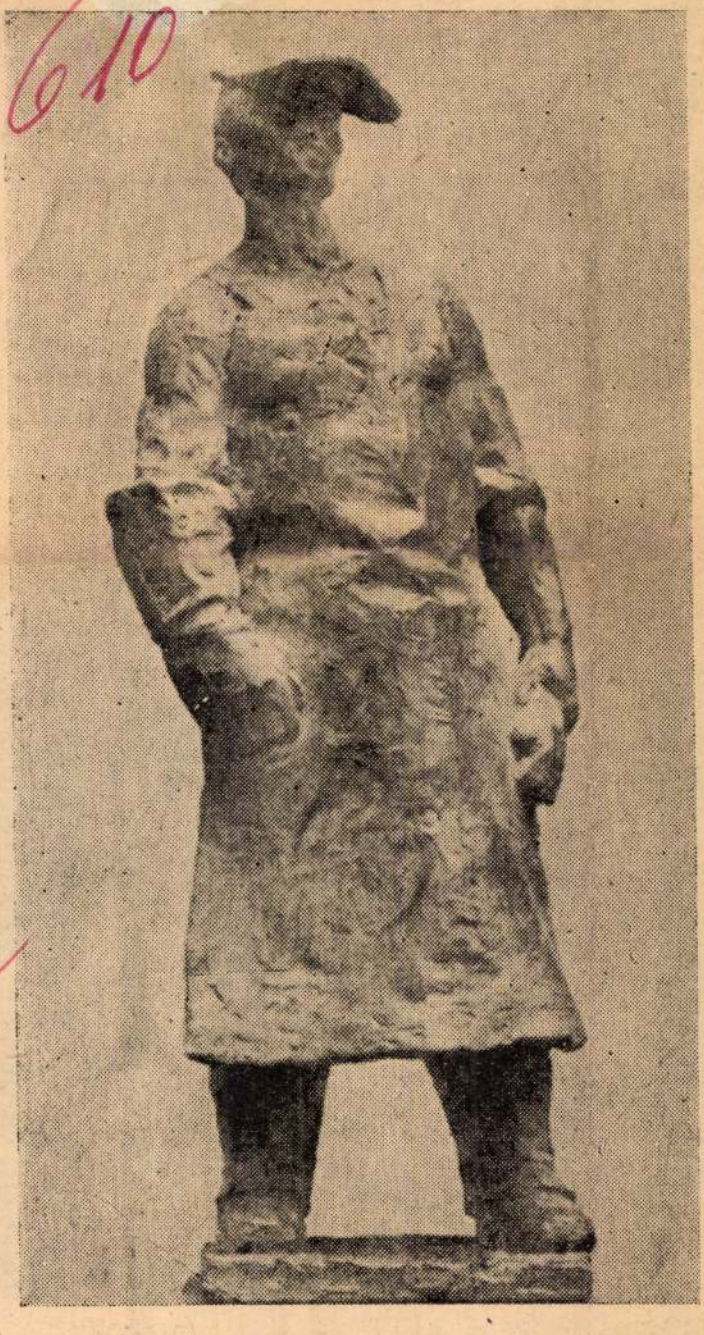

SEGESDY GYÖRGY (MNK): Kohász

Segesdy György

meggyötört Lizuka histor
lyen meseien gonosz, sz
közökkel megrajzolt alak,
jellegzetes figurája és
örökérvényű mesealak ez
Mia Vaszilian). A csunya,
re ütlegelt, ostobának és gonosznak
minősitett Lizukában lehetetlen föl
nem ismernünk a népmesei legkisebb-
bet, a harmadikat, a kisemmizett nép-
fit.

És Sadoveanu szive mindig ezekért
a népfiakért, ezekért a kisemmizet-
tekért dobog. Ő föléjük hajlik részvét-
tel, szánalommal és ugyanakkor —
csodálatosképpen — örömmel is, a sze-
gények, elnyomottak nagy jósága, bel-
ső emberi szépsége fölött.

Művének varázsa valójában itt rej-
lik. Sadoveanu azért nagy költő, mert
nagyon szereti az embereket.

MÉHES GYÖRGY

cember 15-én született Nagybaconba
Nem könyvből, hanem a szülői házba
és szülőfalujában ismerte meg a né
költészetet, s ott tanulta szeretni é
tisztelni e költészet alkotóját, a dolgo
zó népet. A falusi elemi iskola elvég
zése után a székelyudvarhelyi kollé
giumban tanult, majd a budapest
egyetemen szerzett magyar-latin sza
kos tanári oklevelet. 1916-ban adta k
szülőfalujának nyelvjárásáról szól
doktori értekezését, amelyet a Magya
Nyelvőrben több kisebb tudományo
közleménye követett, szintén a nag
baconi népnyelv és népköltészet kör
ből.

1912-től a szászvárosi Kuún Kollé

KUSZTOS ENDRE rajzai

Portré

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-206, 188-307.

1965. XII. 30.

Szegedi György

KISIPAROS ÚJSÁG

1021

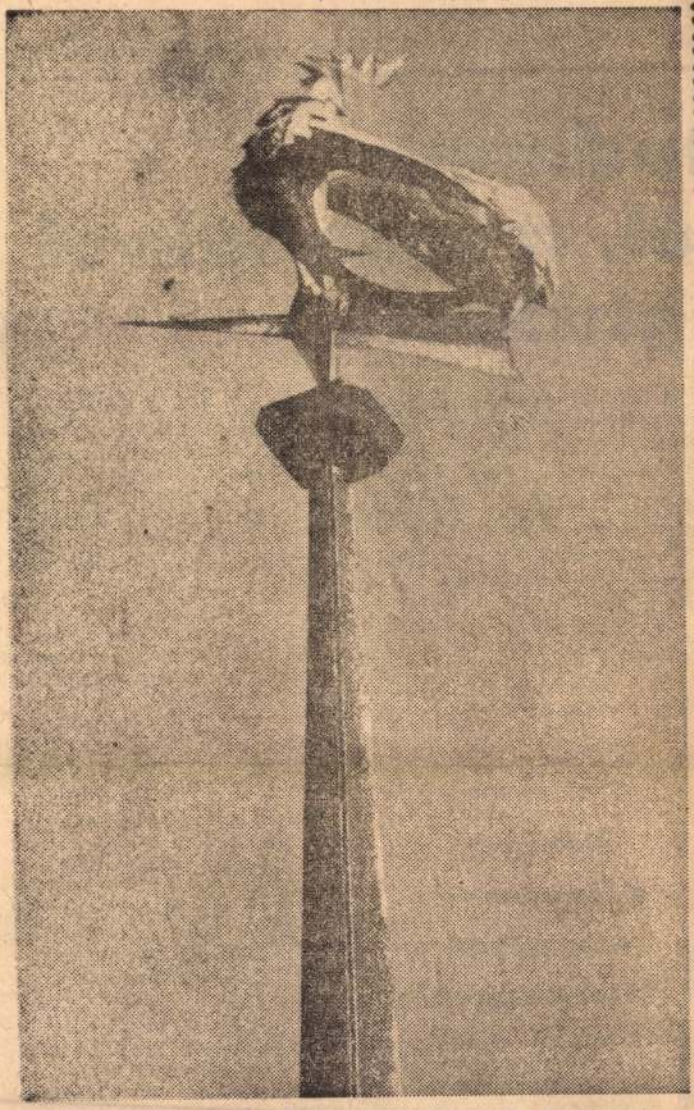

Levelet kaptunk a Fővárosi Emlékmű Felügyelőségtől: „A Gellért-hegyi Jubileumi Park bronzlemez domborítású szélkakasához a vastartó oszlopot Tóth László lakatos kisiparos készítette el megbízásunkra. A szerkezeti és esztétikai szempontból nagyon igényes munkát a mester átlagon felüli kivitelben adta át.

Kérjük, hogy Tóth László lakatos mesternek jó munkájáért a lapon keresztül is tolmácsolják elismerésünket. Aláírás: Polgár Károly igazgató, Bodó József műszaki-csoportvezető."

Képünk Szegesdi György szobrászművész szélkakasát és a tartóoszlop felső részét ábrázolja.

(Riportunk az 5-ik oldalon.)

tudnunk
ől, a számlákról
gtákról

A könyvvezetési és számlázási kötelezettség teljesítéséhez szükséges könyveket lapszámmal kell ellátni és használatba vétel előtt a kisiparos lakhelye szerinti illetékes pénzügyi szervnél *hitelesíttetni kell.*

A könyvvezetési és számlázási kötelezettség teljesítését a pénzügyi szervek ellenőrzik.

Az üzleti könyveket és feljegyzéseket a telephelyen kell tartani és meg kell őket őrizni *az utolsó bejegyzéstől, illetőleg a kiállítástól számított öt évig.*

»» 3 ««

Mentesség a könyvvezetési és számlázási kötelezettség alól

Könyvvezetési mentességek. Mentes a könyvvezetési kötelezettség alól (1) *az a kisiparos, aki az általános jövedelemadó fizetése alól is mentes,* (2) *az a kisiparos, aki ötezernél vagy háromezernél kisebb lélekszámú községben szolgáltató és javító tevékenységet folytat és ezért általános jövedelemadó kedvezményt élvez,* (3) *az a szolgáltató és javító kisiparos, aki idős koránál vagy csökkent munkaképességénél fogva adókedvezményben részesül,* (4) *az a szolgáltatást vagy javítást végző kisiparos, aki ipari tanulón és egy segítő családtagon kívül alkalmazottat nem foglalkoztat, üzlettárssal, valamint egy lóerőnél nagyobb elemi erővel meghajtott géppel nem rendelkezik:* (5) *az a kisiparos, aki általános jövedelemadóját állandó adóátalány útján fizeti.*

Azok a kisiparosok, akik könyvvezetésre ugyan kötelezettek, mentesek a pénztárkönyvön kívül egyéb könyvek (megrendelőkönyv, raktárkönyv, hitelnyilvántartás) vezetése alól, *ha adóköteles tiszta jövedelmük az évi 36 000 forintot nem haladja meg.*

A nyugta és blokkadási kötelezettség alóli mentesség. Mentes a nyugta- és blokkadási kötelezettség alól az, aki mentes a könyvvezetési kötelezettség alól, vagy ha nem is mentes, de évi 36 000 forintot meghaladó tiszta jövedelemmel nem rendelkezik.

Az a kisiparos, akinél a könyvvezetésre vagy ez alóli való mentességre vonatkozó feltételek időközben megváltoznak, ezt a tényt nyolc napon belül a lakóhely szerint illetékes tanács pénzügyi osztályánál (adócsoportjánál) írásban köteles bejelenteni.

Ettől függetlenül a járási, városi, kerületi tanács pénzügyi osztályának *joga van* — a KIOSZ meghallgatása mellett — a *könyvvezetési, valamint a nyugta- és blokkadási kötelezettséget indokolt esetben elrendelni* vagy a kötelezettség alól felmentést adni.

Fotó:
Kónya Kálmán
Markovics Ferenc
Nyomdai kivitelezés:
Thora Bt.

VIGADÓ GALÉRIA

Ötven éve szobrászok. Kortárs szobrászati kiállítás **Meghívó**

50

A Vigadó Galéria tisztelettel meghívja Önt és barátait

Ötven éve szobrászok

című kiállításának megnyitására

2004. október 21-én, csütörtökön 17 órára a Vigadó Galériába
VI. Vörösmarty utca 47/a. Tel.: 354-37-70

VIGADÓ GALÉRIA
A Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány
A Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete és
A Magyar Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány
közös működtetésében

Támogató:
Nemzeti Kulturális Alappogram

A kiállítás megtekinthető okt. 22-től nov. 7-ig, hétfő kivételével, naponta 10-18 óráig

Kiállító művészek:

Gádor Magda
Lesenyei Márta
Sz. Nagy Mária
Csontos László
Kiss Nagy András (1930-1997)
Mészáros Mihály
Nagy Sándor
Segesdi György

A kiállítást megnyitja:
Fábián László író

A Vigadó Galéria megközelíthető a kis földalatti Vörösmarty utcai megállójától pár perc sétával.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1979 MÁR

Tiszatáj

Segesdi György
szobrászművész

bársony havasigyopár

1021

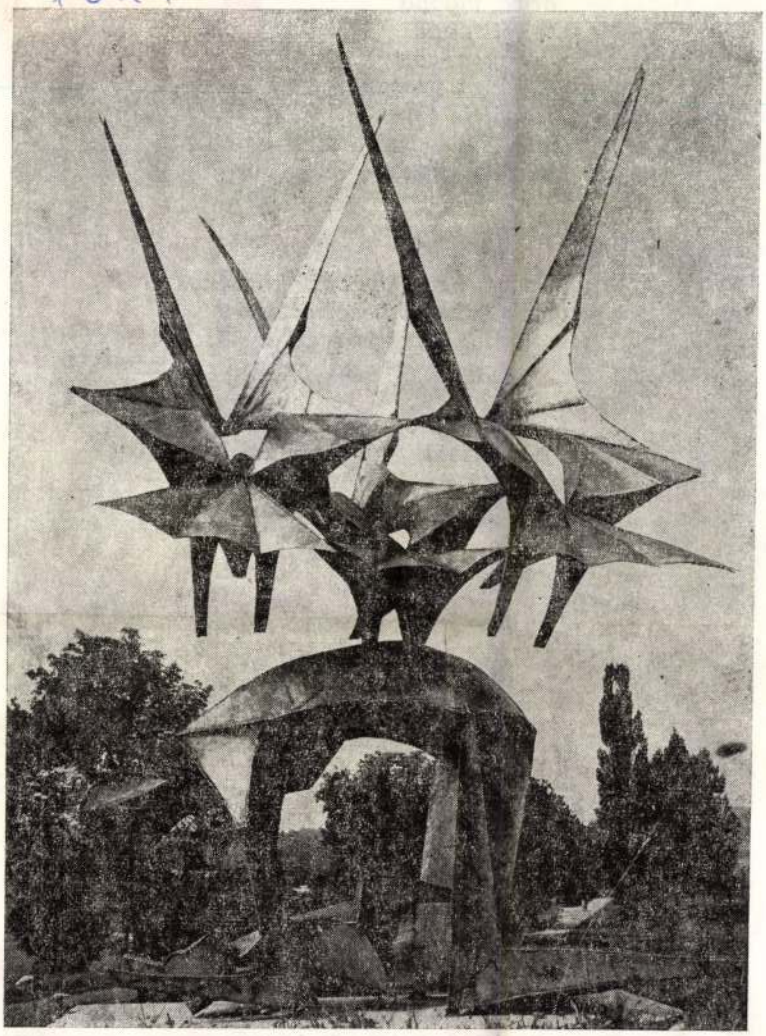

SEGESDI GYÖRGY: ANYA GYERMEKÉVEL

rongy akácos
őrizd magad
te jöttment
kövek között
ércektől ittasan
megállj
1977
októberében

*

termő üresség újra körülveszel
tar ágaiddal kései őszidőn
villog ezüstben áll a város
varjú se száll feketén suhogva

magok pihennek lassúl a lüktetés
kék kristály-háló rejti a lombokat
hűlő redők közé letöpped
álom a rügy a levél s a porzó

Három bagatell

FOLYÓ

mélybarna folyó
görgeti az éjszaka
arctalan-fénytelen
tested meghasadó gyümölcsét

AIÓN

még én vagyok
járkálok itt az őszben

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

HÉTŐI HÍREK

Segesdi György,

1978 DEC 14

szobrászművész

1021

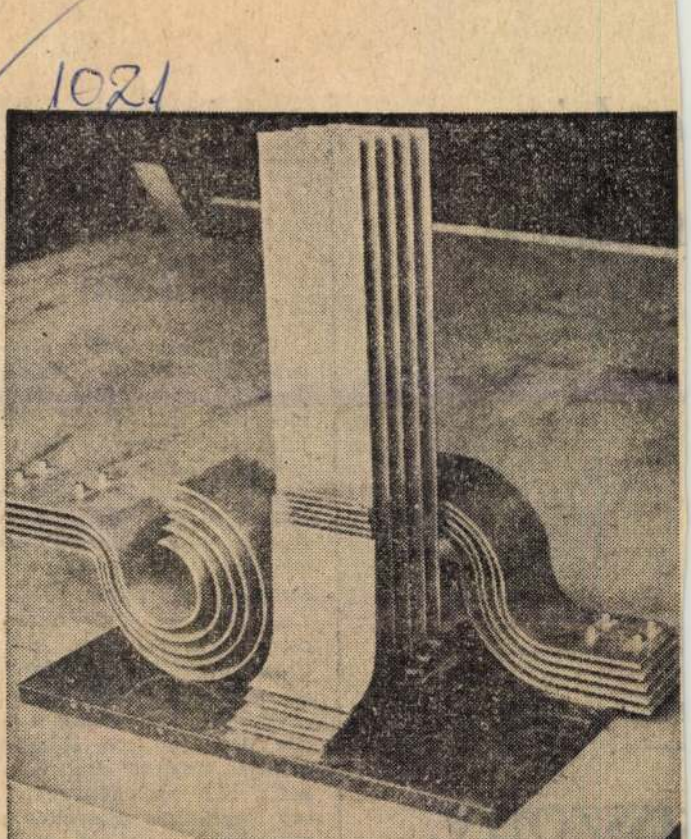

Hónapok óta készül a Gép- és Felvonószerelő Vállalat lebontásra ítélt óbudai telepén a szegedi árvízi emlékmű, amely a várost rombadöntő 1879-es „nagy árvíz" centenáriumán állít méltó emléket az emberi helytállásnak és küzdelemnek. Makett alapján formálják a 12 méter magas, közel 50 tonna súlyú emlékművet, Segesdi György szobrászművész alkotását. Szegeden a tiszai partfal egyik feljárójánál állítják majd fel. Mint képünk mutatja: ilyen lesz!

...nykincs ...styében

re bukkant. A kép Avilai Szent Terézt ábrázolja.

Hogy miként kerülhetett a mű a szabolcsi településre? Ehhez egykori birtokosainak, a *Dessewffy* családnak is köze lehet. Valószínű, hogy az ő tulajdonukban volt a Guercino-kép, s onnan került *a sekrestyébe*. Ha a feltevések beigazolódnak, nagy értékű kinccsel gyarapodik a XVII. századbeli itáliai festők Magyarországon lévő gyűjteménye.

...át...:

...asszony, súgó?

— A függöny nélküli, nyitott színpad és a modern díszletezés „elsodorta" a súgólyukat — mondja *Kazimir Károly*, a Thália Színház igazgató-főrendezője. — Így hát a *súgó ott keres magának helyet, ahol tud: oldalt, az ügyelőpult mellett, olykor két díszletelem közé préselődve*, sőt — ha a játék úgy kívánja — *ide-oda*

KARÁCSONYRA

Magyar Tallózó

Új sorozatot indít a Magvető Könyvkiadó, „Magyar Tallózó" címmel. Méltatlanul elfelejtett írók művei, napjainkban már kevéssé ismert szöveggyűjtemények szerepelnek a sorozatban, megfelelő előszóval és jegyzetekkel. *Évente 4—5 kötet* lát napvilágot, s a sorozat addig tart, ameddig „a készlet tart".

Az első öt könyv karácsonyra jelent meg. Ezek: *Csáth Géza* „Egy elmebeteg nő naplója", *Faludi Ferenc* „Téli éjszakák", *Heltai Gáspár* „Háló", a „Ne sajnálja a száját kinyitni" című válogatás, régi nyelvkönyvekből, egy összeállítás „Szeretők és házastársak" címmel (híres emberek és egyszerű polgárok megsárgult szerelmes leveleiből).

A jövő évben kerül a könyvesboltokba „A borzasztó torony" — képek a magyar vándorszínészek életéből, „A képzelgő lámpagyújtogató" címmel válogatás *Remenyik Zsigmond* Dél-Amerikában, spanyol nyelven írott műveiből és tallózás a millennium korabeli magyar sajtóból.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1979 MÁR
Tiszatáj
Segesdi György
szobrászművész

1021

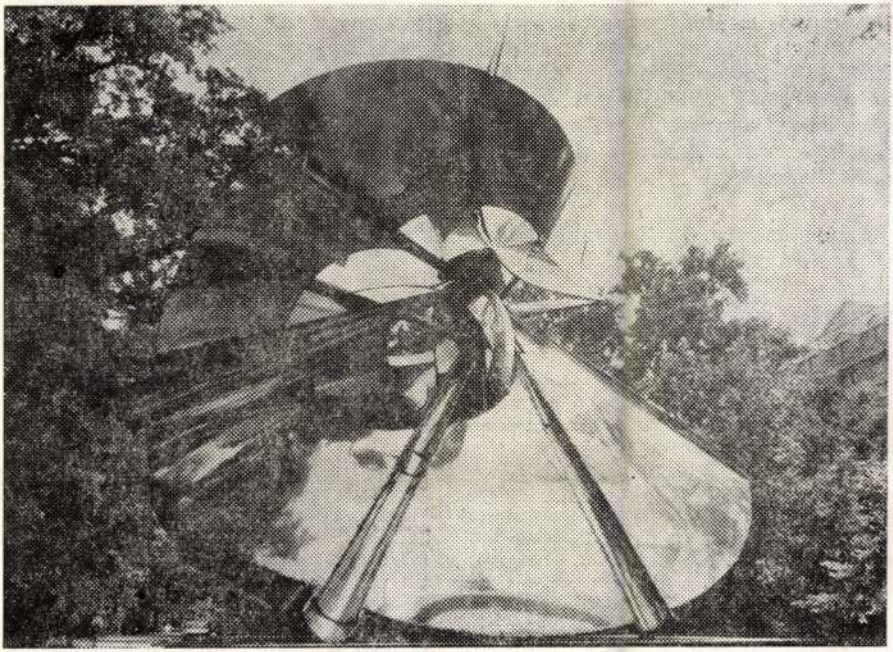

SEGESDI GYÖRGY: FÉMPLASZTIKA

ajos, Dávid Lajos, Déry Tibor, Fenyő Miksa, Földi Mih
arinthy Frigyes, Kassák Lajos, Kosztolányi Dezső, Lán
árai Sándor, Móricz Zsigmond, Pásztor Árpád, Sch
th Árpád. Mint 1930 utáni szerkesztősége idején, itt
lágirodalom klasszikusainak új értékelésére, kortárs
ellemi áramlatok bemutatására. Mint a 30-as évekbe
rülményekhez képest rendkívül friss külföldi folyó
lentősége az új Csehszlovákia köztársasági elnökének, Masaryknak, mint filozófus-
k a magyar olvasóközönség előtt tudtommal elsőnek való méltatása. Az orosz iro-
lom nagyjai közül Dosztojevszkij, Csehov, Tolsztoj, Gorkij és Lunacsarszkij, az
abb francia szellemi mozgalmak több alakja és Burckhardt is szerepel. A Szellemi
rmékek Országos Tanácsa a Közoktatásügyi Népbiztosság döntése alapján a Nyu-
tot és a Ma-t jelölte ki hivatalos szépirodalmi folyóiratnak. Júniusban azonban
ogány József került Lukács György helyére. Pogány Napoleon-drámáját Fenyő Miksa
pen szigorúan megbírálta a folyóiratban; lehet, hogy ez volt az oka a Nyugat
nnakadásának.

*

Babits és kortársai hagyatékában akad még számos, eddig időbelileg nem rög-
tett kézirat.

GYZETEK

Szabad Nép, 1956. aug. 5.

„Mindenki újakra készül..." Az 1918/19-es forradalmak irodalma. Szerk. József Farkas. Többezer lapnyi négy kötete a forradalmi publicisztika roppant kincsesháza. — Csak kis számban használja föl az eddigi legrészletesebb monográfia: Sipos Lajos: Babits Mihály és a forradalmak kora. Bp. 1976.

Lukács György: Ezt adta nekem 1917. = Népszabadság, 1978. dec. 24. 17. l.

Gál István: Babits és Szabó Ervin barátsága. In: Bartóktól Radnótiig. Bp. 1973. 94—105. l. — Uő.: Szabó Ervin, mint Babits irányítója a béke-irodalomban. Babits béke-írásaiból. = Irodalomtörténeti Közlemények, 1976. 526—527. l.

Gál István: Jászi Oszkár köre. = Magyar Nemzet, 1975. márc. 20.

Gál István: Babits a világbékéért. In: Bartóktól Radnótiig. Bp. 1973. 139—173. l. Az európai államszövetség magyar barátainak szervezetére vonatkozó tervezetet itt Babits és Szabó Ervin közös munkájának tulajdonítottam. Grafológiai vizsgálatok segítségével Litván György megállapította, hogy a társszerző Jászi Oszkár. Babits béke-írásaiból. = Irodalomtörténeti Közlemények, 1976. 528—533. l. Első, téves nézetemet átvette Sipos Lajos: Babits Mihály és a

M. D. K.

SEGESDY György szobrász

szül. 1931.

1405. Olvasztár, szobor Ltsz.: 54.246.

A M. N. Galéria ánagyegyéte T/b. rész

Bp. 1959. 132. l.

Segesdi György

MDK

A magyar kisplasztikai és grafikai kiállításon Bukarestben részt vett.

Esti Hirlap 141 sz. 1958. jun. 18 2 old.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NAPLÓ (Veszprém)

Segesdi György

1962 NOV 25

1021

A Batsányi-évforduló küszöbén

Anyagi-technikai beruházások és kulturális előkészületek a jövő májusi ünnepségekre

1963. május 9-én ünnepeljük Tapolca fia, Batsányi János forradalmár költőnk születésének 200. évfordulóját. Ennek méltó — országos keretek között való — megünneplésére kötelez bennünket haladó, forradalmi hagyományaink ápolása, megbecsülése, s különösképpen az, hogy Tapolca a költő szülőhelye.

A község egész társadalma megmozdult. A Hazafias Népfront Batsányi Emlékbizottsága és Tapolca községi tanácsa — mint rendező szervek — bátran kezdeményeznek, személyesen is eljárnak, tárgyalásokat folytatnak. Legutóbb a járási és községi tanács végrehajtó bizottsági ülésen tárgyalta a Batsányi Hetek előkészítését, s ezek lelkes hangulata is igazolja a széleskörű érdeklődést.

A tókörnyék rendezése

Tapolca község, hogy évtizedek mulasztását pótolja, három év alatt közel 400 000 forintot költött az elhanyagolt tókörnyék rendezésére, de ennek nagy részét felemésztette az omladozó támfalak és állami épületek tatarozása, a medertisztítás stb. A járási könyvtár átalakítási munkálatainak, modern berendezésének költségeit a megyei könyvtár viselte. Ugyancsak a tóra néz a nemrég elkészült körzeti orvosi rendelő is.

A község ez évben 730 000 forint póthitelt kapott, amit társadalmi munkával és 52 000 forint Kőfa-hitellel 800 000 forintra egészített ki. Közvilágításra a Nehézipari Minisztérium 230 000 forintott biztosított. Az építkezési munkálatok a BIB által készített tanulmányterv alapján folynak.

A Malomtó fejlesztési programjának megfelelően 1963. évre a községi tanács 1 200 000 forint hitelt kért a soron levő munkálatok elvégzésére (szennyvízcsatorna készítése a tó körül, hídépítés a Kistónál gyalogközlekedés céljára, a Kistó melletti terület parkosítása stb.). A tervezetben szerepel még: múzeum, továbbá bisztró létesítése a Malomtó partján. A malomnak szállodává való átalakítását az Idegenforgalmi Tanács vállalta.

Ezekben foglaltuk össze azokat a nagy beruházást igénylő, jelentős anyagi-technikai munkálatokat, amelyeket tervbe vettek, vagy már folynak is a Malomtó környékén. Nagy érdek fűződik a megyei tanács megértő támogatásához.

A parkosítást azonban megelőzi a tereprendezés; a talaj egyengetése céljából rengeteg földmunkára lenne szükség, amit a községi tanács társadalmi erővel akar elvégeztetni. Erkölcsi kötelessége Tapolca lakosságának, hogy ebből — a Batsányi-kultusz emelése és a község szépítése szempontjából is — tevékenyen kivegye a részét. Ezzel 100 000 forintos megtakarítást érnénk el! Igen fontos, hogy a költő-forradalmár második centenáriuma alkalmából ünnepi köntöst kapjon Tapolcának ez a jellegzetes, patinás, festői része. Hiszen a Kistóra nyúlik le az a telek, amelyen valamikor Batsányiék családi háza állott. Ennek omladéka ma is látható a vízparton.

Program- és műsortervezet

A tapolcai Batsányi ünnepségek 1963. május 4-én, szombaton kezdődnek. Műsorán szerepel többek között a fővárosi és megyei írók irodalmi emlékestje, a Batsányi Művelődési Otthon és honvédzenekar hangversenye, az iskolai énekkarok. vánatos lesz a műsort egy hétre sűríteni.

Dr. Zákonyi Ferenc kezdeményezésére emléktáblával óhajtjuk megjelölni Batsányi kassai hivatali épületét, az egykori pénzügyi kamarát, azután a költő párizsi és linzi lakóházát; rendkívül jelentősnek tartjuk ezt a nemzetközi kulturális kapcsolatok ápolása szempontjából is. Batsányi és neje, Baumberg Gabriella emlékét őrző s két értékből álló bélyegkiadás kérelme a postavezérigazgatóság előtt van.

Az ünnepségek előkészítése során tűnt ki, hogy nincs Batsányi életét ábrázoló színdarabunk. Továbbá a költő-forradalmárnak csak egy kisebb megzenésített művéről tudunk, s ez Farkas Ferenc Kossuth-díjas zeneszerző kompozíciója („Egy jeles hazafihoz", kánon). Pedig milyen jelentős volna, ha a költő kultuszát a tömegek zenei anyanyelvén keresztül is emelni és szélesíteni tudnánk.

A Gabriella-vita tanulságai

Batsányi Jánosnak már van szobra Tapolcán: Segesdi György alkotása a tóparton. De a fiatal szobrászművészen kívül még többen is megmintázták. A költő haladó gondolkozású és kiváló jellemű nejének, Baumberg Gabriellának szobrát azonban még nem készítették el a magyar művészek. A Batsányi-évforduló követelően veti fel a kérdést, hogy a hiányt pótoljuk.

A Tapolcai Járási Tanács egyik végrehajtó bizottsági ülésén élénk vita kerekedett a Gabriella-szobor elkészítése körül. Különböző vélemények hangzottak el. Azonban itt is kialakult a tapolcaiak egységes álláspontja: kérik Batsányiné mellszobrának elkészítését.

A Kistó környékének rendezésével nagy és szép parkhoz jut a község, valamint az idegenforgalom révén nálunk meg-

U Thant—Kuznyecov találkozó

— Jelentések a kubai helyzetről —

U Thant, az ENSZ ügyvezető főtitkára az ENSZ székhelyén megbeszélést folytatott a kubai helyzetről Kuznyecov szovjet külügyminiszterhelyettessel. U Thant később újságíróknak kijelentette, hogy a tárgyaláson *felmerült egy „mozgóképes ENSZ-alakulat" megteremtésének gondolata, amelyet „a karibi térség békéjének érdekében" állítanának fel. A tervezet részleteit nem hozták nyilvánosságra.*

*

Mikojan, a Szovjetunió Miniszertanácsának első elnökhelyettese — a Reuter-iroda jelentése szerint — pénteken Havannából repülőgépen a kubai Santiagóba utazott.

*

Az amerikai külügyminisztérium pénteken közölte, hogy új intézkedéseket dolgoznak ki a Kubába irányuló hajóforgalom megnehezítésére. A „megfontolás alatt levő" rendelet megtiltaná amerikai hajóknak, hogy részt vegyenek a kubai kereskedelmi hajózásban, s bizonyos büntetéseket helyez kilátásba azon „nemkommunista" hajók részére, amelyek a szocialista országokból Kubába szállítanak árut.

*

A Fehér Ház szombaton este közölte, hogy Kennedy elnök és Macmillan angol miniszterelnök rövidesen találkozik a világpolitikai kérdések megtárgyalására. Az amerikai kormányhoz közelálló források elmondják, hogy Kennedy és Macmillan közvetlenül karácsony után a Bermudákon tartja meg tanácskozását. *A megbeszélésen* — a Reuter jelentése szerint — *szóbakerül a kínai—indiai határkérdés, a nukleáris kísérletek megtiltása, az Európai Közös Piac kérdése és a NATO katonai erejének fejlesztése, valamint a kelet—nyugati viszony problémája és a berlini kérdés.*

Nemzetközi eseményekről — röviden

SZÓFIA

A bulgáriai Borovecen november 15—19 között ülést tartott a KGST mezőgazdasági állandó bizottsága. A bizottság megállapította az 1966—70. évre szóló, továbbá a távlati mezőgazdaságfejlesztési tervek egyeztetésének módszereit.

BUKAREST

A Román Munkáspárt Központi Bizottsága november 21—23 között teljes ülést tartott, amelyen megvitatták és a módosításokkal elfogadták az 1963. évi állami tervet.

LEOPOLDVILLE

A kongói parlament képviselőháza határozatban szólította fel az Adoula kormányt, hogy szüntesse meg a parlament négy tagjának parlamenti mentelmi jogát. Az indoklás szerint a négy képviselő „veszélyezteti a nemzeti egységet". Ezek a képviselők Gizenga volt miniszterelnök hívei.

ADEN

Az Arab Szövetség Egyiptom, Szíria és Jemen képviselőiből álló bizottsága Adenben megvitatta a Dél-Arábiai Szövetség ügyét. A bizottság határozatban elítélte a Dél-Arábiai Szövetség megalakítását, amely — mint a határozat hangsúlyozza — a brit gyarmatosítók újabb kísérlete a térség népeinek leigázására. A határozat kijelenti, hogy a Dél-Arábiai Szövetség megalakítása veszélyezteti a térség békéjét és biztonságát.

LONDON

Az angol kormány közölte, hogy Rhodesia és Nyaszaföld szövetségének felbontása ügyében a brit kormány nem fog semmiféle lépést tenni, mert ez a kérdés kizárólag a szövetség tagjainak belügye.

ISZLAMABAD

Pakisztán és Kína megállapodást írt alá a pakisztán—kínai határ kérdéséről. A megállapodás szerint a határvonal a Karakorum-hágótól a Mustagh-hágóig terjed. Ez a határvonal a pakisztán ellenőrzése alatt levő területeken 1842 négyzetkilométerrel kerül Kína fennhatósága alá.

PÁRIZS

Párizsban átadták a Nemzetközi Repülő Szövetség vezetőségének A. G. Nyikolajev és P. R. Popovics szovjet űrpilóták kötelékrepüléséről készült okmányokat, hogy a nemzetközi szövetség világcsúcsként hitelesítse az elért eredményeket.

DELHI

Az indiai fővárosban a Harriman vezette amerikai küldöttség és a Hull brit birodalmi vezérkari főnök vezette angol küldöttség pénteken tárgyalásokat folytatott az indiai hadsereg fegyverzetének megerősítéséről. Az indiai kormány közölte, hogy a tárgyalások „hasznosak és előrevivők" voltak.

MASZKAT

Omán fővárosában, Maszkatban a Reuter-iroda jelentése szerint a brit gyarmatosítók fegyveres erőket vonnak össze. Ezt a lépést a brit kormány azzal indokolja, hogy a térségben „nyugtalanság" van. Az ellenzéki erők azonban közölték, hogy a brit gyarmatosítók azért vonnak össze fegyveres erőket, mert az angol gyarmattartók agresszív cselekményei Ománban súlyossá tették a helyzetet. A pénteki ülésen felszólalt az EAK és a Szovjetunió küldöttségének vezetője

Az SZKP Központ

a népgazdas áts

Moszkva (TASZSZ)

Az SZKP Központi Bizottságának plénuma a pénteki ülés végén hozott határozatában jóváhagyta a Központi Bizottság Elnöksége által kidolgozott és Nyikita Hruscsov beszámolójában kifejtett intézkedéseket.

A plénum határozatában szükségesnek ismeri el a párt vezető szerveinek átalakítását a legfelsőtől a legalsóig olymódon, hogy alapul a termelési elvet vegyék.

A határozat rámutatott, hogy a pártirányításnak a termelési elv alapján történő átszervezése kedvező feltételeket teremt.

„Most arra van szükség — folytatja a határozat — hogy az idők követelményeivel összhangba hozzuk az ipar, az építkezés és a mezőgazdaság pártirányítását is.

A kommunizmus szélesen kibontakozó építkezése során mérhetetlenül megnő a párt szerepe és így nagy politikai jelentőséggel bír a népgazdaság irányításának szervezeti átalakítása."

„A pártszerveknek a termelési elv alapján történő felépítése lehetővé teszi az ipar, az építkezés és a mezőgazdaság konkrétabb és tervszerűbb irányítását, módot ad arra, hogy a fő figyelmet a termelési kérdésekre fordítsák" — mondja a továbbiakban a határozat.

A személyi kultusz következményeinek kiküszöbölésére a párt által hozott intézkedések lehetővé tették, hogy valamennyire javuljon az ellenőrző szervek munkája, de még mindig nem állt teljesen helyre a lenini értelemben a párt- és állami ellenőrzés szervezeti strukturája.

A plénum elhatározta, hogy

1021

SEGESDI GYÖRGY: SZOBORVÁZLAT

sakk

Jövő év elejétől a sakksportban is áttérnek a tavaszi-őszi bajnokságra, s ez az időszak a Magyar Népköztársasági Kupáé volt. A versenyen az ország különböző részeiről több mint 90 tizenhatos csapat indult. A döntőt az MTK és a Budapesti Honvéd csapata vívta. A Honvéd nagyrészt fiatal mesterjelöltekből és I. osztályú versenyzőkből álló csapata megérdemelt 9,5:6,5 arányú győzelmet aratott és ezzel a Népköztársasági Kupa első védője lett. Íme egy érdekes játszma a döntő mérkőzésről.

VEZÉRCSEL

Vígh (Honvéd)—dr. Szabados (MTK)

Budapest, 1966.

1. d4, Hf6 2. c4, e6 3. Hc3, d5 4. cd: (Ezzel a lépéscserével az ortodox vezércsel ún. csereváltozata jött létre.) **4. —, ed: 5. Fg5, Hbd7** (Most ismert hiba volna 6. Hd5:?, mert Hd5:! 7. Fd8:, Fb4†! után sötét tisztelőnnyel nyerné vissza a vezért.) **6. e3, Fe7 7. Fd3, c6 8. Hge2** (Aljechin is játszotta, a másik főváltozat 8. Hf3 után áll elő.) **8. —, h6 9. Ff4, Hf8** (Könnyebb a kiegyenlítés 9. —, Hh5 után.) **10. 0—0, Fd6** (Ez sem következetes, logikusabb volt 10. —, Hg6.) **11. Fd6:, Vd6: 12. f3, He6 13. Fc2, 0—0 14. e4!, de: 15. fe:, Ve7** (Az előnyomuló világos középgyalogok visszaszorítják sötét erőit.) **16. e5, Hd5 17. Hd5:, cd: 18. Vd3, g6** (Ez az újabb gyengítés a fenyegető matt miatt elkerülhetetlen volt 18. —, Hg5-re 19. Hg3!) **19. Bf6!, Hg7 20. Vd2, Ff5?** (Ez a közbeiktatás világos válaszlépése után gyalogot veszít.) **21. Fb3!, Bad8** (Erre a sötét király mattveszélybe kerül. Jobb volt a h6 gyalog védését megkísérelni.) **22 Vh6., Fd3 23. Hf4, Fe4 24. Be1!, Vb4** (Ha világos kénytelen lenne 25. Bd1-gyel védekezni, sötét még folytathatná az ellenállást. E helyett azonban tetszetős befejező kombináció következik.)

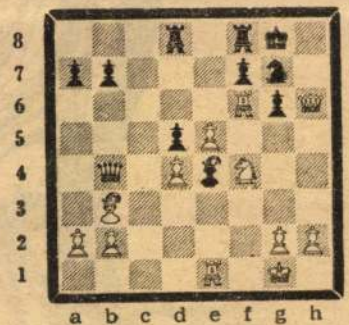

25. Be4:!, de: 26. Hg6:!, Vd4:† 27. Bf2! (Nem 27. Kh1??, Vd1† miatt és sötét mattol.) **27. —, Vd1†!** (Sötét is megpróbál minden ellenesélyt. **28. Fd1:, Bd1:† 29. Bf1, Bf1:† 30. Kf1:, fg:†** még lehetővé tett némi ellenállást.) **28. Bf1!** sötét feladta, a sakkok elfogynak és Vh5 is csupán a Vh8 mattot védené, most azonban már He7 matt is fenyeget.

Segesdi György, szobrász

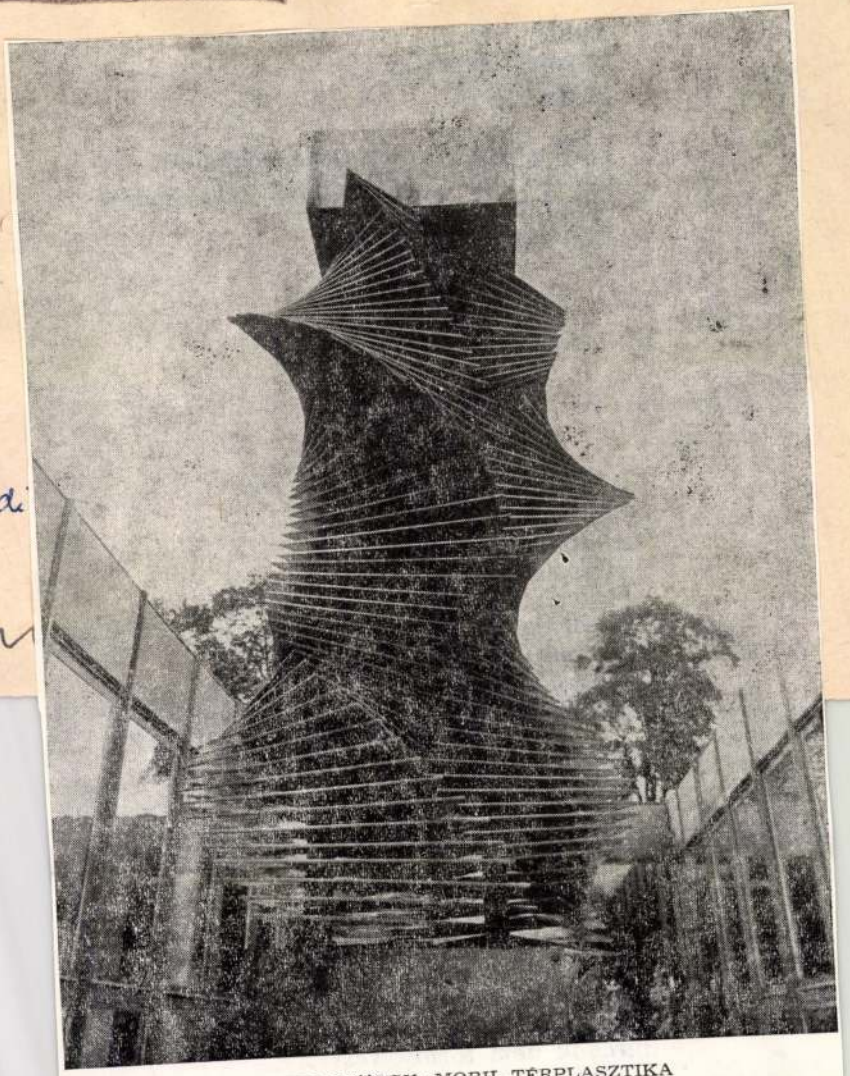

SEGESDI GYÖRGY: MOBIL TÉRPLASZTIKA

Segesdi

16

Tin

XXXIII/3

és hátam megett

nem én akartam kert lenni?
most az vagyok!
— fa és bokor virág és gyümölcs
vagyonod

vadonod lennék inkább
önmagát kötő
s oldozó dzsungel
fényért küszködő

virágok nem törnek rést
— csak gyomok gazok

Segesdi György : szobrász

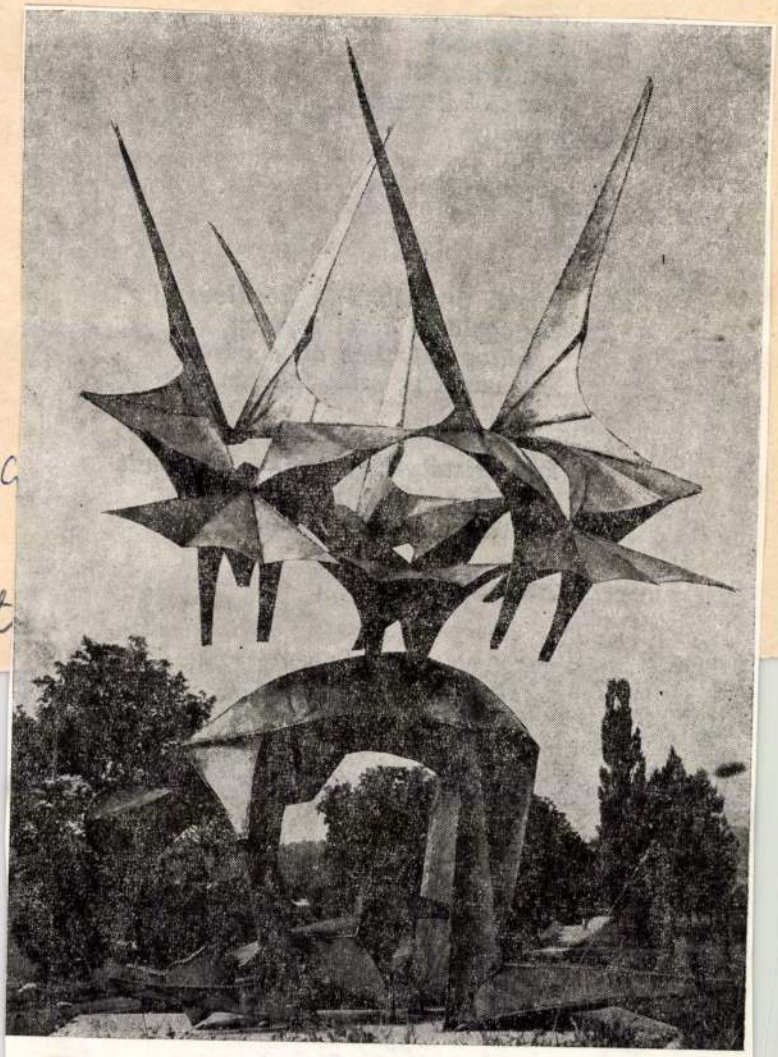

SEGESDI GYÖRGY: ANYA GYERMEKÉVEL

Segesdi G

6.

Tikat

XXX III/3

Három bagatell

FOLYÓ

mélybarna folyó
görgeti az éjszaka
arctalan-fénytelen
tested meghasadó gyümölcsét

AIÓN

még én vagyok
járkálok itt az őszben

Segesdi György, szobrai 4

A száz évvel ezelőtti árvíz szörnyű pusztítása a mai ember számára már csak korabeli dokumentumokból fölcsapó jeladás. Az akkori összefogás és küzdés mindennapi munkánkhoz is erőt ad. S ehhez segít Segesdi György krómacéllemezekből formálódó árvízi emlékműve...)

— *Amikor a Tanácsköztársasági emlékművet átadták, nem volt egyértelmű a hozsanna. Meg is született a nem minden él nélküli mondás: Állj meg villamos, elütötted a libámat! Persze már ez is a szeretet és a barátkozás jele volt. Mit gondol, hogy fogadják majd az árvízi emlékművet?*

— Szigorú önkontrollal dolgozom. A mércét magamnak állítom föl. Úgy érzem, tisztában vagyok értékeivel. Ha az emberek megértik és megszeretik, annak csak örülhetek...

TANDI LAJOS

97.

Tiszatáj, Szeged, 1979. március

XXXIII/3.

Segesdi György, Róbert

Emlékművet avatnak

Száz évvel ezelőtt, 1879. március 12-én rombadöntötte Szegedet a Tisza elszabadult árhulláma. A katasztrófa 151 emberéletet követelt, és 5585 ház, a város épületeinek 93 százaléka elpusztult.

Az évforduló alkalmából megemlékezés-sorozatot rendez az árvízi emlékbizottság. Március 11-én avatják fel a *Segesdi György* szobrászművész tervei alapján acéllemezekből készülő, tizenkét méter magas, mintegy negyven tonna súlyú emlékművet, az újjáépített tiszai partfal déli szakaszánál. Ezenkívül emléktáblát helyeznek el a Bécsi körút egyik épületén.

A táblán azoknak az európai fővárosoknak a nevét örökítik meg, amelyek annak idején segítséget nyújtottak az elpusztult Szeged újjáépítéséhez. A továbbiakban a nagy árvízre és az újjáépítésre emlékező képzőművészeti kiállításokat, tudományos ismeretterjesztő előadásokat rendeznek. (MTI)

-: Emlékművet avatnak

8

Esti Hírlap, 1979. jan. 9.

Segesdi György, szobrász

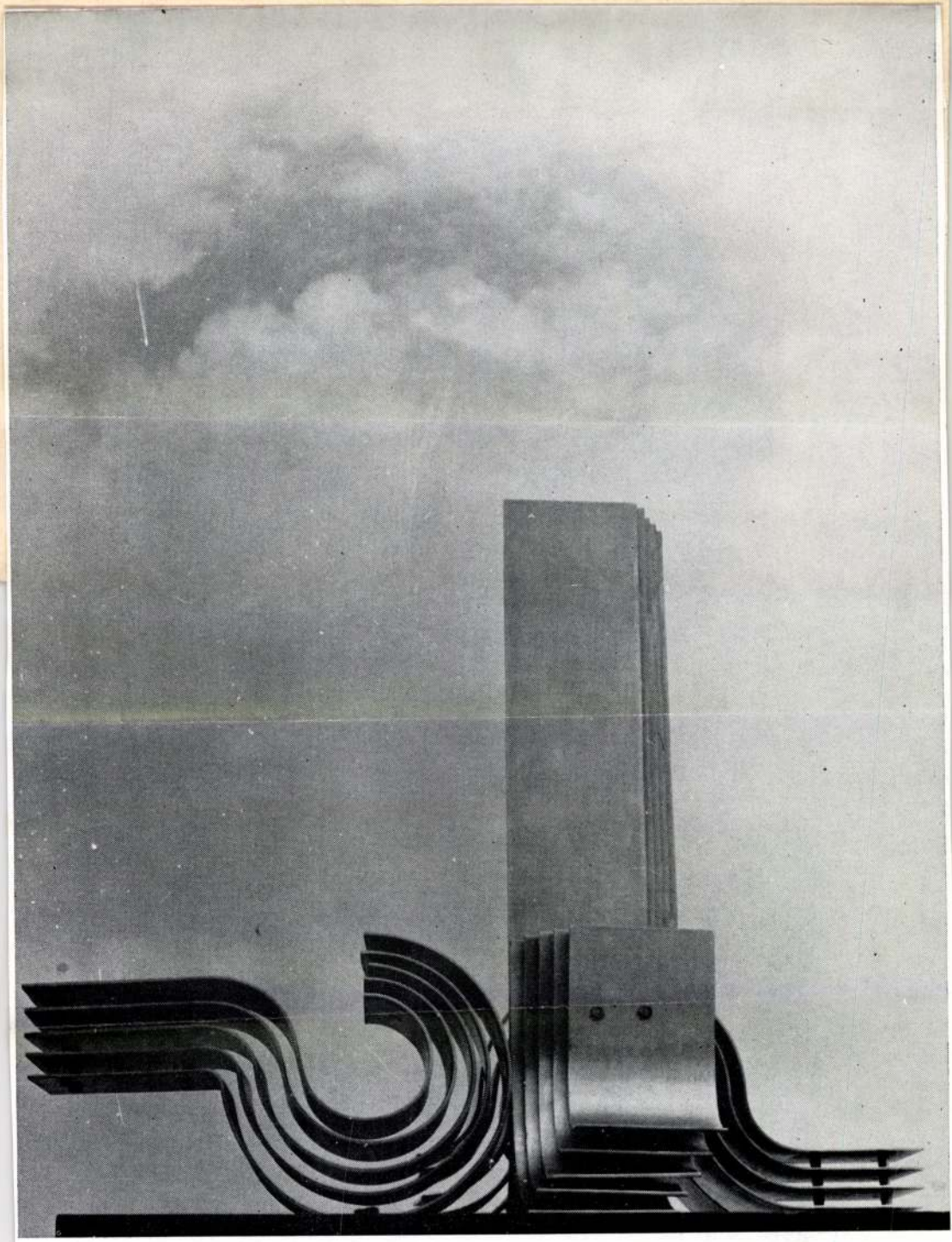

SEGESDI GYÖRGY: A SZEGEDI ÁRVÍZ EMLÉKMŰVE

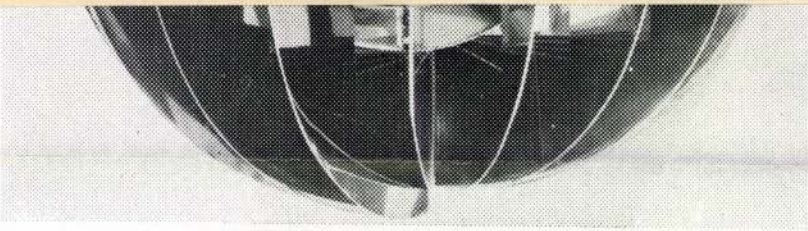

SEGESDI GYÖRGY MUNKÁI

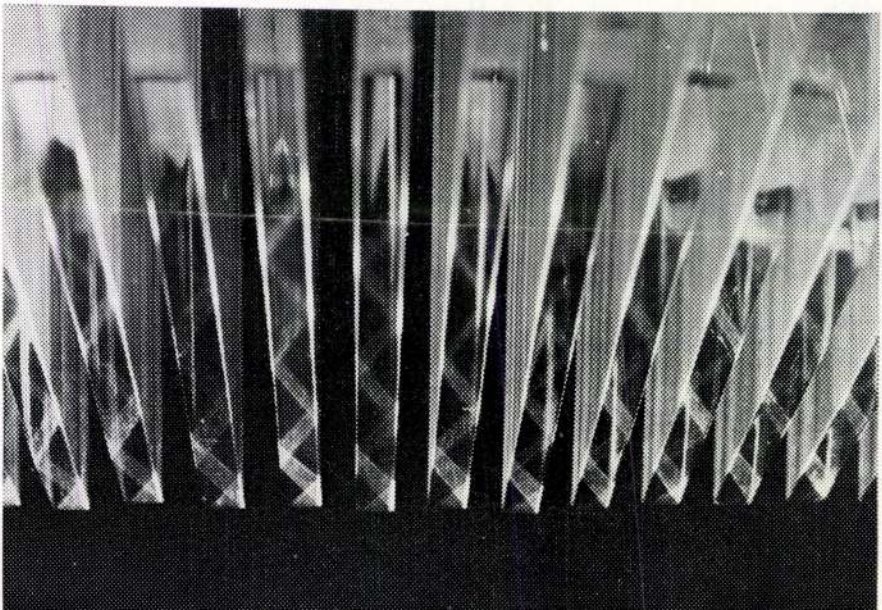

MŰTEREMLÁTOGATÁS

Segesdi Györgynél

ELSŐ BESZÉLGETÉS, TELEFONON

— *Halló, Segesdi lakás?*
— Igen, tessék.
— *Segesdi György szobrászművészt keresem, Tandi Lajos vagyok Szegedről.*
— Tessék várni, azonnal küldöm.
— Halló, itt Segesdi György.
— *Jó napot kívánok, interjút szeretnék készíteni Önnel a szegedi árvízi emlékmű ürügyén. Mikor kereshetem meg?*
— Nem is olyan egyszerű. A hét első három napján bent vagyok a képzőművészeti főiskolán, a kerámikus szakosokat tanítom. A hét többi napján pedig a szegedi munkán dolgozom egy budai gyárban. De talán csütörtökön.
— *Köszönöm, akkor csütörtökön délelőtt fölkeresem.*
— Viszontlátásra.
— *Viszontlátásra.*

MÁSODIK BESZÉLGETÉS SEGESDI MŰTERMÉBEN (Budapest, Máglya köz 1.)

(Sajátos ötvözete a műteremnek, a műhelynek és a tervező irodának. Satupad és tervezőasztal, villanymotor és rajztábla, gyönyörű grafikák és fölskiccelt tervek, ócskavasnak tűnő fémdarabok, plexiplasztikák, majdani szobrok első ötletei és szerszámok arzenálja: kalapácsok sora a nagyméretű fakalapácstól a fémmegmunkáláshoz szükséges cizelláló kalapácsig, fogók és gyaluk, ráspolyok és reszelők mint az orgonasípok, sikattyúk, pillanatszorítók, kézi fűrészek, lombfűrészek, üvegvágók, fúrók, vésők, villás- és csillagkulcsok, dornik, kombináltfogók, vinklik, vonalzók, csiszolópapírok, korongok, elektromos fémmegmunkáló masinák, szögek és ragasztók — fölsorolni is lehetetlen. A művészi alkotószellem, a precíz mérnöki tervezőmunka és a

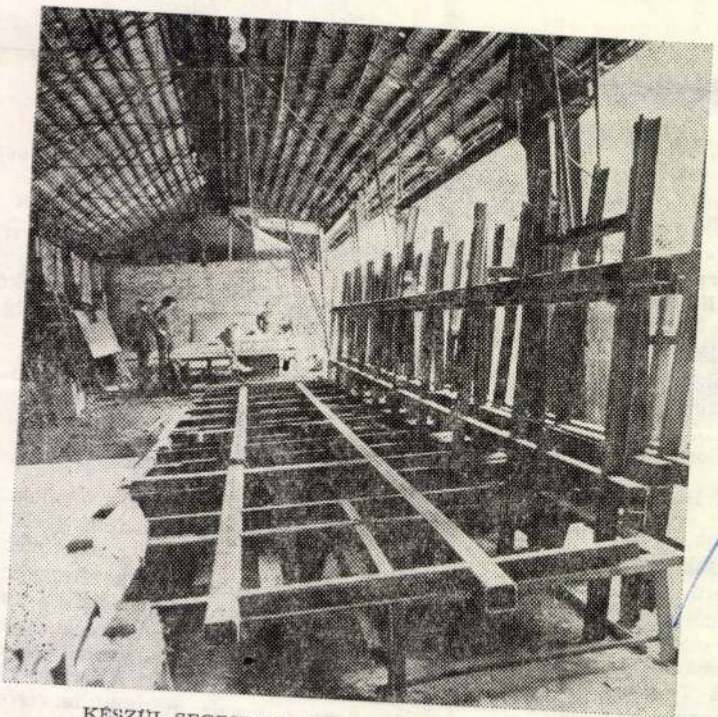

KÉSZÜL SEGESDI GYÖRGY ÁRVÍZI EMLÉKMŰVE

mesterember elképzelést realitássá teremtő akarata találkozik ebben a műteremben immár húsz esztendeje.)

— Aki szobrászműterembe lép, mást vár. Forgatható szoborállványt, gipsszel teli papírzsákokat, agyagos ládát, mintázó-fát és kőfaragó vésőt. Itt más alkotói világ vonzásába kerül a belépő.

— Ez a fajta kreativitás valóban mérnöki elemeket és eszközöket követel, amelyek azonban csak addig érdekesek és izgalmasak, amíg esztétikai elemek hordozói. Addig, amíg képesek kifejezni gondolkodási módomat, alakítani szemléletemet s mélyek között megvalósíthatom lehetőségeimet. Ez egy alkotói folyamat állomása. Torzulásaival is találkozhatunk már, elsősorban nyugati művészeknél. Sokan próbálkoztak a komputerművészet, komputergrafika lehetőségeinek kiaknázásával. Az okos gép a betáplált műalkotás nyomán leszűri a törvényszerűségeket és új, szinte végtelen variációsorozatokat képes készíteni. De hol van az a művészi plusz, ami a gép által készített ábrából műalkotást teremt?! Talán ott lehet a probléma, hogy nem művészek táplálják be az információkat, ha viszont ők táplálnák be, akkor minek lennének művészek... ?! Viszont ez a gépi feldolgozás az ipari formatervezés rendszerés variációs lehetőségeinek kidolgozásában óriási segítségünkre lehet.

— Alkotói pályája világos példákkal reprezentálja annak a szobrászi útnak lehetőségét, mely az ötvenes évek akadémikus szemléletétől napjaink tág lehetőségei között gondolkodó-kísérletező-tervező, korunk folyamatait az absztrakt plasztikai gondolat emberi töltésével és társadalmi elkötelezettségével ötvöző művészi állomásig terjed. Sok köztéri munkája az érdeklődő nagyközönség előtt példázza ennek a feszültségek, gondok, alkotói vajúdások, művészi ár-apályok során teljesedő életműnek fejlődését az 1954-ben Tapolcán felállított diplomamunkájától, Batsányi János romantikus-naturalisztikus egészalakos figurájától, az avatás küszöbén álló szegedi árvízi emlékműig. Hogyan is kezdődött?

— Az Árpád gimnáziumban nem voltam éppen eminens tanuló, viszont már akkor is szívesen és rendszeresen rajzoltam, mintáztam. Talán örököltem valami konstruálókészséget és anyagok iránti vonzalmat nagyapáimtól, bár egyiküket sem ismertem. Egyik nagyapám bádogos volt, emlékszem még egy sokszögű perselyére, másik kőfaragóként dolgozott, máig őrzöm két kisebb munkáját. Hetedikes gimnazista voltam, amikor a népi kollégiumok tehetségkutató pályázatokat rendeztek országszerte. A gimnáziumi kiállításon két rodini ihletésű agyagfigurát mutattam be, a Szalonnázó munkást és a Bilincstörőt. Latintanárom, aki nem volt valami jó véleménnyel klasszikus műveltségemről, el sem akarta hinni, hogy azokat a szobrocskákat én készítettem. Ezek után kerültem 1948-ban, kisebb családi perpatvar után, otthagyva a gimnáziumot a Derkovits Kollégiumba. Itt értek az első, egész életre szóló döntő élmények. Ekkor láttam Max Bill Örök kanyar című lemezkompozíciójának fotóját, ezt a kristálytisztán megfogalmazott plasztikai gondolatot. Az élmény döntő hatással volt munkásságomra.

— Persze akkoriban nem éppen Max Bill és társai neve volt a magyar képzőművészet zászlajára hímezve.

— 1948-ban még láthattuk az Európai Iskola nagyszabású kiállítását a Nemzeti Szalonban, mely nemcsak izgalmas és érdekes volt, de felettébb tanulságos is. Akkor került a kezembe Kállai Ernő Cézanne és a XX. század konstruktív művészete című kötete, s akkortájt még a kollégiumban is szabadon dolgozhattunk, megvalósíthattuk elképzeléseinket. A mintázást az iskola igazgatója, Beck András vezette, de járt hozzánk Kmetty János és Koffán Károly is.

— Azután következtek a főiskolai évek.

— Nem éppen simán, de végül is bekerültem a főiskolára. Egy teljes garnitúracsere után mi voltunk a reform év kísérleti nyulai, az újból visszahozott, szocreál-

szerét, a váltás szorító szükséget. E szemlélet jegyei figuráns szo-
hetők, gondolok itt elsősorban a Fidel-portrémra, a Daidalosz-kompozícióra, a szegedi Tanácsköztársasági emlékműre s talán leginkább a hévízi fürdő figura és víz ornamentális rendjére épülő domborművére.

— Ez a fajta váltás részint szerkezeti szemléletet, a formák síkokra bontását követelte, részint új szobrászi anyagok bevonását.

— E katartikus hatások alatt nem volt könnyű a váltás. Az op-art például aktív ellenállást váltott ki bennünk, de aztán mindinkább felmerültek azok a kérdések, egy szoborban meddig tudom kifejezni magamat, meddig maradok én s mikor válik felvett pózzá, magamra erőszakolt magatartássá egyfajta ábrázolásmód?! Mindinkább kerestem a szerkezetet, igyekeztem a figurákat síkokra bontani, majd később ezeket a síkokat a térben elcsúsztatni. A Fidel-portrénál a találkozó síkokat hegesztettem, s ezek a varratok világosan kijelölték a portré szerkezetét, kompozíciós rendjét. Más módon hatottak Julio González vas-, acél-, kaktuszemberei, ezek a bizarr plasztikák, melyekből leszűrhettem magamnak, hogy a tér akkor válik felismerhetővé, ha a síkokból jutunk a mélyrétegek felé, s a harmadik dimenzió koordinátáin kitűzzük a tájékozódási pontokat.

— És az anyagok? Hiszen ebben az időben jelentek meg Segesdi vas-, acél- és plexiplasztikái.

— Valóban úgy éreztem, hogy ezek az új anyagok — a közvetlenül megmunkálható fém és plexi — alkalmasak elképzeléseim megvalósítására. Persze nem előzmények nélkül fogtam munkához, hiszen Megyeri Barna, Borsos Miklós, Makrisz Agamemnon, Vígh Tamás már szuverén formavilágot teremtett a fémplasztikában is. Ebből az időből származik első rozsdamentes acélból készült szobrom, a Daidalosz, s fémből képzeltem el a végül kőben megvalósult Marx—Engels emlékművemet is. A rozsdamentes acél és a plexi szobrászi alkalmazása az anyagszerűség új plasztikai kérdéseit vetette föl. Így foglalkoztatnak a tükrözés, az áttetszés lehetőségei, ezáltal az új, izgalmas téri helyzetek megvalósítása. Ezek az áttetsző és tükröző anyagok feloldódnak a térben, elvesztik valóságos tömegüket, alkalmasak a dinamizmus ki-

Segesdi György, szobrász: Hármas variáció

Fényes Tamás:
Szobrok a
Műcsarnok-
ban
Magyar Hírek:
1977. jún. 17.

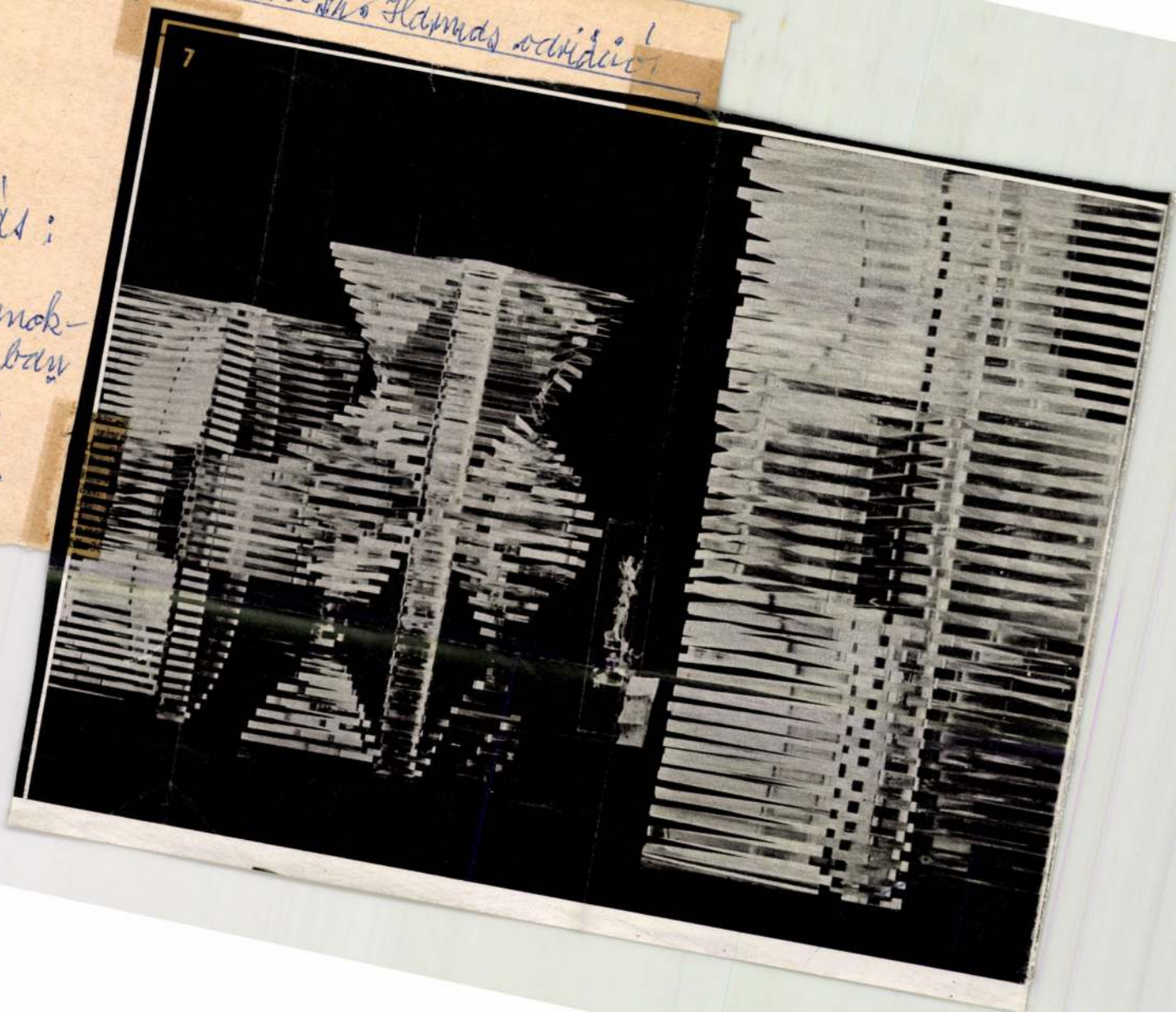

Olvasóink figyeln

A MAGYAR HÍREK kéthetenként (évenk
meg. Előfizetési díja — a postaköltségekkel
országokból a következő:

	egy évre
Ausztrália légiszállítással	6,— ausztr. doll.
	15,— ausztr. doll.
USA légiszállítással	8,— US $
	14,— US $
Kanada légi szállítással	8,— kan. doll.
	14,— kan. doll.
Anglia	4,— font
Ausztria	150,— schilling
Belgium	320,— frank
Dánia	50,— korona
Franciaország	40,— frank
Hollandia	23,— gulden
NSZK	21,— DM
Svájc	22,— frank
Svédország	36,— korona

Minden fel nem sorolt országból az előfize
nak — légiposta-szállítással 12 dollárnak —
közi fizetési forgalomban elfogadott valuta.

Minden kedves előfizetőnknek év végén,
KINCSES KALENDÁRIUM-át ajándékba kül

Az előfizetési díjat kérjük a MAGYAR NEMZETI BANK-hoz (H—1850 Budapest) a Kultúra Külkereskedelmi Vállalat 024/7. számú számlájára utalni, vagy nemzetközi postautalvánnyal feladni. Az előfizetési díj — a fenti folyószámlára — csekk, illetve bank money—order beküldésével is kigyenlíthető. Az előfizetés

Hungarica 8 München 40. Agnesstrasse 45.
Licosa, Via Lamermora 45, 50121, Firenze.
Sándor, Metropolitan Veriag, Teichweg 16.
stein. — SVÉDORSZÁG: Almqvist and W
agency, 26. Gamba Brogatan, S—101 20 Stock

Segesdi György szobrász

Árvízi emlékmű

Óbudán, a régi Felvonógyár megüresedett csarnokában készül az a monumentális emlékmű, amelyet *a szegedi nagy árvíz 100. évfordulóján*, 1979 márciusában avatnak majd fel a Tisza-parti városban. *Segesdi György* szobrászművész makett-terve alapján hatalmas acéllemezekből formálják, alakítják az emlékművet. Magassága majd 12 méter, súlya több mint 40 tonna. Már a helyét is kijelölték: *az újjáépített tiszai partfal déli szakaszánál állítják fel.*

– : Árvízi emlékmű

Esti Hírlap, Bp. 1978. dec. 30.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1979 MÁR --
Tiszatáj

Segesdi György
szobrászművész

1021

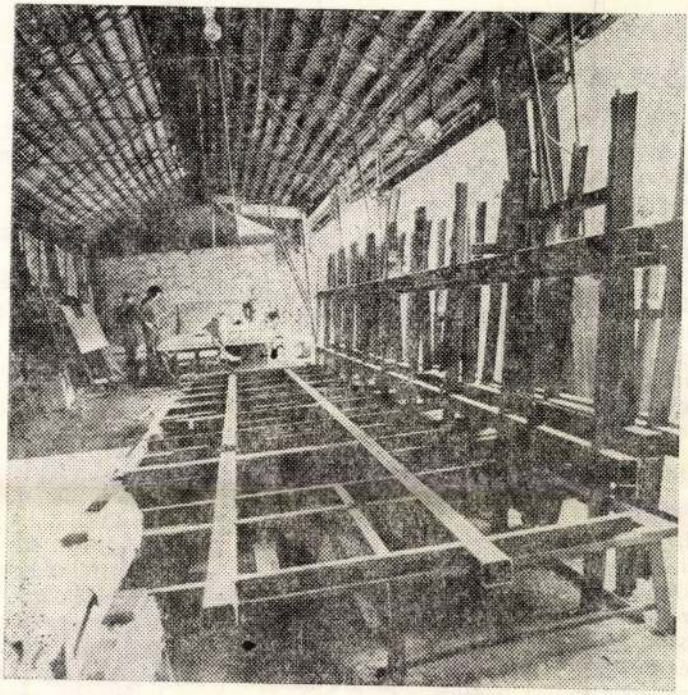

KÉSZÜL SEGESDI GYÖRGY ÁRVÍZI EMLÉKMŰVE

Györgynél

SŐ BESZÉLGETÉS, TELEFONON

— *Halló, Segesdi lakás?*
— Igen, tessék.
— *Segesdi György szobrászművészt keresem, Tandi Lajos vagyok Szegedről.*
— Tessék várni, azonnal küldöm.
— Halló, itt Segesdi György.
— *Jó napot kívánok, interjút szeretnék készíteni Önnel a szegedi árvízi emlékmű ügyén. Mikor kereshetem meg?*
— Nem is olyan egyszerű. A hét első három napján bent vagyok a képzőművéeti főiskolán, a kerámikus szakosokat tanítom. A hét többi napján pedig a szegedi unkán dolgozom egy budai gyárban. De talán csütörtökön.
— *Köszönöm, akkor csütörtökön délelőtt fölkeresem.*
— Viszontlátásra.
— *Viszontlátásra.*

IÁSODIK BESZÉLGETÉS SEGESDI MŰTERMÉBEN (Budapest, Máglya köz 1.)

(Sajátos ötvözete a műteremnek, a műhelynek és a tervező irodának. Satupad és ervezőasztal, villanymotor és rajztábla, gyönyörű grafikák és fölskiccelt tervek, ócsavasnak tűnő fémdarabok, plexiplasztikák, majdani szobrok első ötletei és szerszánok arzenálja: kalapácsok sora a nagyméretű fakalapácstól a fémmegmunkáláshoz zükséges cizelláló kalapácsig, fogók és gyaluk, ráspolyok és reszelők mint az orgonaípok, sikattyúk, pillanatszorítók, kézi fűrészek, lombfűrészek, üvegvágók, fúrók, véők, villás- és csillagkulcsok, dornik, kombináltfogók, vinklik, vonalzók, csiszolópapíok, korongok, elektromos fémmegmunkáló masinák, szögek és ragasztók — fölsolni is lehetetlen. A művészi alkotószellem, a precíz mérnöki tervezőmunka és a

Segesdi György

Segesdi György térkonstrukciói 1978-ban szerepeltek a tatai Művelődési Központ Szoborkertjében.

Wehner Tibor: Visszhangtalanul.
Művészet 1979. május – 36. lap.

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1979 AUG 1

PESTI MŰSOR

Segesdi György
szobrászművész

1021

EMLÉKMŰ EMBEREKNEK, VÍZNEK

Minden nagy műalkotásnak sajátos sorsa van. Nincs ez másként Szeged legfrissebb képzőművészeti büszkeségével, az *Árvízi emlékművel* sem. A várost elpusztító „nagy víz" századik évfordulóján, ez év márciusában avatták fel ünnepélyes külsőségek között a megújult partfal déli végében, a Lenin körút és a Tisza metszéspontjánál. Alkotója a kortárs magyar szobrászat egyik legizgalmasabb és legkövetkezetesebb egyénisége, *Segesdi György.*

Segesdinek immáron három szobra áll Szegeden, mindhárom jellemző alkotás — beépült a városképbe, fontos gondolatokat fogalmaz meg, és ugyanakkor a művész pályájának mérföldkövei is. *Juhász Gyula* Tisza-parti bronzalakját huszonnégy évesen mintázta, a pályakezdő alkotó kezenyomát viseli; 1959-ben állították fel a *Tanácsköztársasági emlékművet,* amely már világosan mutatja az új törekvéseket, a síkokra bontott formavilágot, a jelképiség szándékát; az új mű pedig teljes mértékben elvont alkotás, tiszta *plasztikai jel.*

A megbízást egy meghívásos pályázat nyerteseként kapta. A tervrajzi ötletekből született. Segesdi már régebben több száz krétarajzot készített, melyeken az áttetsző téri problémák lehetőségeit kutatta. Ezekből fejlődtek ki plexiplasztikái, melyek újabb rajzokat inspiráltak, immár jellé formálódva. S akkor jött a rádöbbenés: ezek a jelek sokféleképpen értelmezhetők, kifejezhető velük a víz és ember örök kapcsolata, harca. Hogy milyen is a szobor? *Meg kell nézni, körbe kell járni, fel kell fedni belső erőit, tartalmait!*

Segesdi György árvízi emlékműve szikrázó szimbólum a Tisza ezüst szalagja mellett. Több mint tizenkét méter magasra szöknek, függőleges elemei, negyven tonnánál is többet nyom a súlya. Négyszáztíz kétszer kétméteres, három milliméter vastag rozsdamentes krómacél lemezből készült, húsz elemét vas bordázatra szerelték. Hullámvonalai a

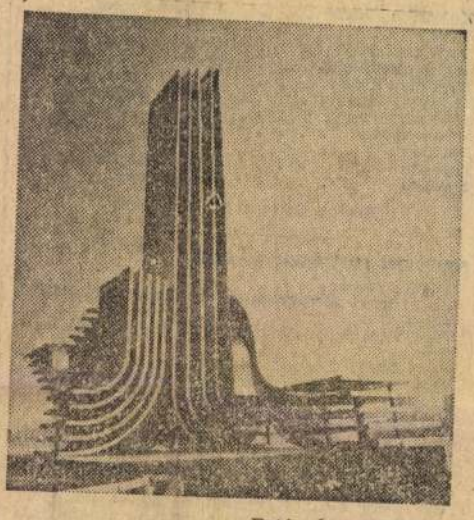

Fotó: Ács S. Sándor

támadó természeti erőket, függőlegesei az emberi akaratot, helytállást sugallják. Szigorúan mértanias, fegyelmezett formarendje zökkenőmentes. Tisztán plasztikai nyelvezettel építette föl nem mindennapi anyagból művét. A forma, a harmónia, a ritmus, a téri megjelenítés művészi motívumait a tervezés felelősségével kapcsolta össze. A precíz mérnöki-matematikai megoldások mellett sok asszociációs lehetőséget hordoznak. A művész számolt a krómacél lemezek fény-árnyék hatásaival, az optikai játékokkal. Segesdi műve figurák híján sem nélkülözi az embert, de nem szűkíti le ember és természet harcát konkrét alakokra, hanem a természeti akarat küzdelmének lényegét, jelképét formálja meg.

Szeged lakói a felállítás pillanatától megszerették a szokatlan, mégis lenyűgöző és tiszta emberi gondolatot-érzést közvetítő szoborkompozíciót. Nem hiszem, hogy véletlenül. A száz évvel ezelőtti árvíz szörnyű pusztítása a mai ember számára már csak korabeli dokumentumokból föl-fölcsapó jeladás, leginkább évfordulókon és mai veszélyek idején. Az akkori összefogás és küzdés mindennapi munkánkhoz is erőt ad. S ehhez segít Segesdi György acél lemezekből formált árvízi emlékműve a szegedi Tisza-parton.

(tandi)

Kukorica Jancsi	Kovács József
Iluska	Oszvald Marika
Bagó	Gárday Gábor
Iluska mostohája	Békés Itala
A francia király	Suka Sándor
Királykisasszony	Zsadon Andrea
Strázsamester	Hadics László
A falu csősze	Benkóczy Sándor
Bartoló	Ormai Miklós
1. gazda	Kovács István
2. gazda	Tóth Zoltán

Szólót táncol: **Szabadi Edit**

SZEGEDI IFJÚSÁGI NAPOK

Július 27-én:
du. 4-kor: Megnyitó az újszegedi szabadtéri színpadon,
este 7-től 9-ig: Jazzfesztivál az Ifjúsági házban.
este 8-tól: Szabadtéri előadás a Dóm téren
este 8-tól 10-ig: Műsoros estek a JATE, DÉLÉP, VIDIA Klubokban.

Július 28-án:
de. 10-től 12-ig és du. 2-től 4-ig: Ifjúsági koncert az újszegedi szabadtéri színpadon,
du. 3-tól 5-ig: Mai dalosok találkozója a Tisza parton,
du. 5-től 6-ig: Karnevál a Tisza-parton,
du. 6-tól este 8-ig: Mai dalosok találkozója a Múzeum kertben, este 8-tól 10-ig: Műsoros estek a KSZV és a VIDIA Klubban.
este 8-kor: Szabadtéri előadás a Dóm téren,
este 10-től éjjel 3-ig: Utcabál.

Július 29-én:
de. 9-től du. 1-ig: Sportvetélkedő a Partfürdőn,
du. 3-tól 4-ig: KRESZ-vetélkedő a Tisza-parton,
du. 4-től 6-ig: Ifjúsági koncert az újszegedi szabadtéri színpadon,
este 8-tól: Szabadtéri előadás a Dóm téren,
este 8-tól 10-ig: Műsoros estek a KSZV és DÉLÉP Klubban.

Július 30-án:
du. 3-tól 5-ig: Táncház a Dugonics téren,
este 8-tól 10-ig: Műsoros est a JATE klubban.

HANGVERSENY

Hétfőn, 30-án, a Dómban, este 8-kor: MÁTÉ JÁNOS orgonaestje. Km.: a SZLOVÁK FILHARMÓNIA ÉNEKKARA. Vez.: Lubomir Mati.

TUDOMÁNYOS PROGRAMOK

8. MŰVELŐDÉSELMÉLETI NYÁRI EGYETEM
Július 27-től — augusztus 4-ig
MTA Biológiai Kutató Központ, Odessza krt. 62.

KIÁLLÍTÁSOK

KONDOR BÉLA GRAFIKÁINAK KIÁLLÍTÁSA
Július 29-ig
Bartók Béla Művelődési Központ, Vörösmarty u. 3.

KECSKÉS ÁGNES TEXTILMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSA
Július 29-ig
Bartók Béla Művelődési Központ

GORKA LÍVIA KERAMIKUSMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSA
Augusztus 1-ig
Gulácsy Lajos kiállítóterem
Kárász u. 17.

20. SZEGEDI NYÁRI TÁRLAT
Augusztus 20-ig
Móra Ferenc Múzeum képtára
Horváth M. u. 5.

SZENTIRMAI ZOLTÁN SZOBRÁSZMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSA
Augusztus 20-ig
Móra Ferenc Múzeum kupolacsarnoka
Roosevelt tér 1—3.

ÜRÜK TISZA KIÁLLÍTÁS
Augusztus 20-ig
Somogyi Könyvtár, Roosevelt tér 1—3.

100 ÉVES MÓRA FERENC KIÁLLÍTÁS
Augusztus 20-ig, Somogyi Könyvtár

KÉPEK A TISZÁRÓL KIÁLLÍTÁS
Július 29-ig
Juhász Gyula Művelődési Ház (Tápé)
Augusztus 1-től — szeptember 1-ig
Tömörkény István Művelődési Ház (Szőreg)

SZÉP KÖNYV KIÁLLÍTÁS
Augusztus 4-ig
Papír- és Nyomdaipari Egyesület rendezésében Technika Háza, Kígyó u. 4.

SZEGEDI FŰSZERPAPRIKA — állandó kiállítás
Móricz Zsigmond Művelődési Ház
Szentmihálytelek, Vörös Hadsereg útja 52.

MÓRA FERENC MÚZEUM ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSAI

Ember és környezete
Csongrád megyei parasztbútorok és viseletek
Kőolaj és földgáz
Szegedi galéria
Luco- képgyűjtemények
Hunok, avarok, magyarok
„Vasvirágok" — A szegedi kovács- és lakatosmesterség 200 éve

SPORTRENDEZVÉNY

ÜNNEPI HETEK ORSZÁGOS MEGHÍVÁSOS ÚSZÓVERSENY
Július 29. Versenyuszoda

SZEGED MÁR VÁRJA VENDÉGEIT!

A PM szegedi különszámából megtervezheti nyári programját.

A Szegedi Ünnepi Hetek teljes műsora részletes tájékoztatást ad az eseményekről.

A rejtvényjáték megfejtői között színes tévét, a Volántourist V. ajándékaként kétszemélyes külföldi utazást és a jövő évi játékokra szóló jegyeket sorsolunk ki.

A PM szegedi különszáma kapható a hírlapárusoknál!

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1979 MAR

Tiszatáj

Segesdi György
szobrászművész

1021

SEGESDI GYÖRGY: JUHÁSZ GYULA-SZOBOR (SZEGED)

A rendet szerető történetírás látszólag közmeg
inthogy csupán a megtörtént események adata
entálására törekszik, valóban a tisztaság látszat
ak szándékaitól függ, hogy az események adatai
elem — számára egyszerűnek tűnő — állóképébe, s hányat kényszerít — rendet
ivaró jellegük miatt — a feledés homályába.

Az adatok okaira választ kereső igényesebb megközelítés már mélyebb rétegekbe
atol, összefüggéseket sejtető folyamatokban gondolkodik. Ezeket azonban gyakran
italista módon érvényesülő végzetszerűségként, a megtörténteket megmásíthatatlan-
ént kezelve, a történelmi változások és változtatások korabeli erőfeszítéseivel, az
ltaluk képviselt alternatívák elemzésével és az osztályerők küzdelmének dinamiká-
ával szemben érzéketlen.

Ha van történelmünknek olyan eseménye, amelynek megértését az említett fel-
ogások évtizedekig nehezítették, úgy 1918—1919 sorsfordulója minden bizonnyal ezek
özé sorolható.

Az ellenforradalmi korszak történetírása 1918—1919 eseményeit olyan múló — s
gy kiiktatandó — közjátéknak tekintette, amelyek nem illeszkedtek be az általa
gyszerűnek minősített nemzeti történelmünkbe. A folyamatokban gondolkodó törté-
etírás viszont 1919-et hosszú ideig a szocialista világforradalom olyan megnyilvá-
ulásának fogta fel, amelynek konkrét adottságait, az összetettségekbe ágyazódó —
gy 1918-cal s a térség polgári demokratikus mozgalmaival összefüggő — sajátossá-
ait, az osztályerők küzdelmének erőviszonyaitól függő lehetséges változások alter-
atíváit nem elemezte.

A történetírásnak erre a helyzetére is illett Illyés Gyula megállapítása: „Aki egy
atakot meg akar tisztítani, annak épp a sár és iszap megbolygatásával, az úgyneve-
ett mélység megzavarásával, vagyis a tisztaság látszólagos tagadásával kell kezde-
ie, a látszólagos tisztaság tagadásával! Nem művészet, hanem szemfényvesztés az,
mely nem egyszerűségre törekszik. De az az egyszerűség, amely nem vet számot a
nélységgel, az viszont csak laposság és felszínesség. Az egyszerűség, az igazi rend:
z a legkeményebb küzdelem, a művészetben is. Petőfi a legbonyolultabb erő birto-
kában egyszerű. Az ő egyszerűsége azonban már nem lehet a mienk. Mert közben
új »mélységeink« támadtak. Az új világosságért s rendért nekünk is meg kell har-
colnunk."

Minthogy történetírásunk ilyen szellemben az utóbbi években nagy erőfeszítése-
ket tett az 1918—1919-es forradalmak kutatása érdekében, lehetővé vált, hogy törté-
nelmünk e sorsfordulóját ne a nemzeti *vagy* társadalmi, polgári demokratikus *vagy*
szocialista, egyetemes *vagy* hazai egymástól elszigetelt részigazságainak, hanem a
bonyolult, szüntelenül változó folyamat egészének, összefüggéseinek fényében értsük
és megértsük.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1979 MÁR 21

Tiszatáj
Segesdi György
szobrászművész

1021

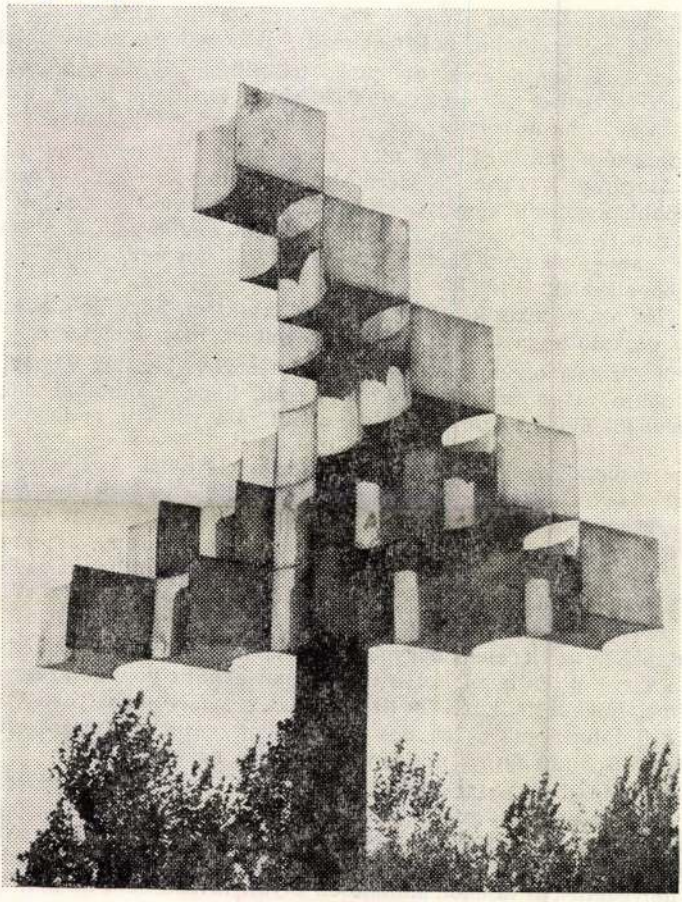

SEGESDI GYÖRGY MUNKÁJA

Időtől, tájtól távol élő ember azt hihetné, ho
gyanútlan nyugalommal aludt a város hetveneze
órakor félre vert harangok zúgása ugrasztotta ők
küszöbén bömbölt az áradat.

A szegedi évszázadok óta ismerte, szerette, félte a Tiszát. Vizei között élt és csónakon járt, ha szomszédolni, dolgozni ment, akár valami velencei lakos.

Az utcákat szigetképző erek és tavak határolták körül. Annus-ér, János-ér, Kígyós-ér, Maty-ér, Szil-ér. Az erek kiöblösödései, a víztükrök tavak, tócsák, tankák, csöpörkék. A szegedi, ha nem is az ezer tó, de a száz tó országában érezhette magát.

Ma már csak térképek őrzik régi vízrajzunk egykori állapotát, neveit: Cziprus-tó, Csöngölei-tó, Bogárzó-tó, Fehér-tó, Jerikó-tó, Kelő-tó, Kenyérvári-tó, Lándzsás-tó, Vár-tó és a többi. Évszázadokon át nem volt abból violencia, ha bejött várost látni a Tisza, hiszen a szegedi lakott a Tiszában. Hanem amikor ott is házat akart építeni az ember, ahová őkelme partot nem rakott, szirtos magaslatot nem kubikolt, abból bajok következtek.

A város 1750 óta védekezik a Tisza ellen. Csak azért, hogy az ölébe épített fészkeit, éppen a dajkáló anya tavaszi vizeivel szemben, megvédelmezze.

A várostól északra olyan hét-nyolc kilométernyire kezdték építeni a gátakat, mert évszázadokra menő tapasztalatokból tudták, hogy a föntebbi nagy kanyarok szorulatai közül tör elő a Tisza, s hátulról zúdul rá a városra, amikor kilép a medréből.

Igen híres vízveszélynek ismeri a történelem az 1616-ost. A mindenre odafigyelő kortárs, Vedres István írja: „Február elején kezdődött a veszedelem. A Tisza magas vízállása a belvizeket is fölfakasztotta, a gyöngébb anyagú házakat összeomlasztotta, s oly nagy volt a félelem, hogy óránként verték félre a harangokat, amire a lakosság ezrenként szaladt a partokra töltéseket erősíteni. Az otthonmaradottak meredt szemmel fürkészik az utakat, merre fussanak, hogy kiragadhassák magzatjaikat a halált okozó nagy veszélybül, megfeledkezvén minden vagyonukról..."

Mellesleg, ekkor az ijedelem nagyobb volt a veszélynél, de nem oktalanul féltek a szegediek a Tiszától. És nem utoljára. 1830-ban akkora volt az árveszély, hogy az ország figyelmét fölkeltette, közöttük Széchenyiét, s a folyószabályozó Vásárhelyi Pál mérnökét. Az ő intenciójukra tetemes gátvédelem indult a Tisza mentén. De hát visszaéltek ezzel is, mint annyi mindennel a széles hazában.

A földesúri kapzsiság a Fölső- és Közép-Tiszát több kanyarátvágással olyképp szabályozta, hogy kiegyenesítette s ezzel fölgyorsította a folyó vizeinek futását, s rázúdította az Alföld legmélyebb pontján levő Szegedre és vidékére. Annyira, hogy 1852-ben már nem voltak elégségesek a többször fölmagasított gátak, újabb és újabb árveszélyek fenyegették a tájékot, különösen olyan tavaszokon, amikor a marosi árhullámokkal egybeesett a Tisza áradása.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1979 MÁR
Tiszatáj
Segesdi György
szobrászművész

csak saját árnyamat

1021

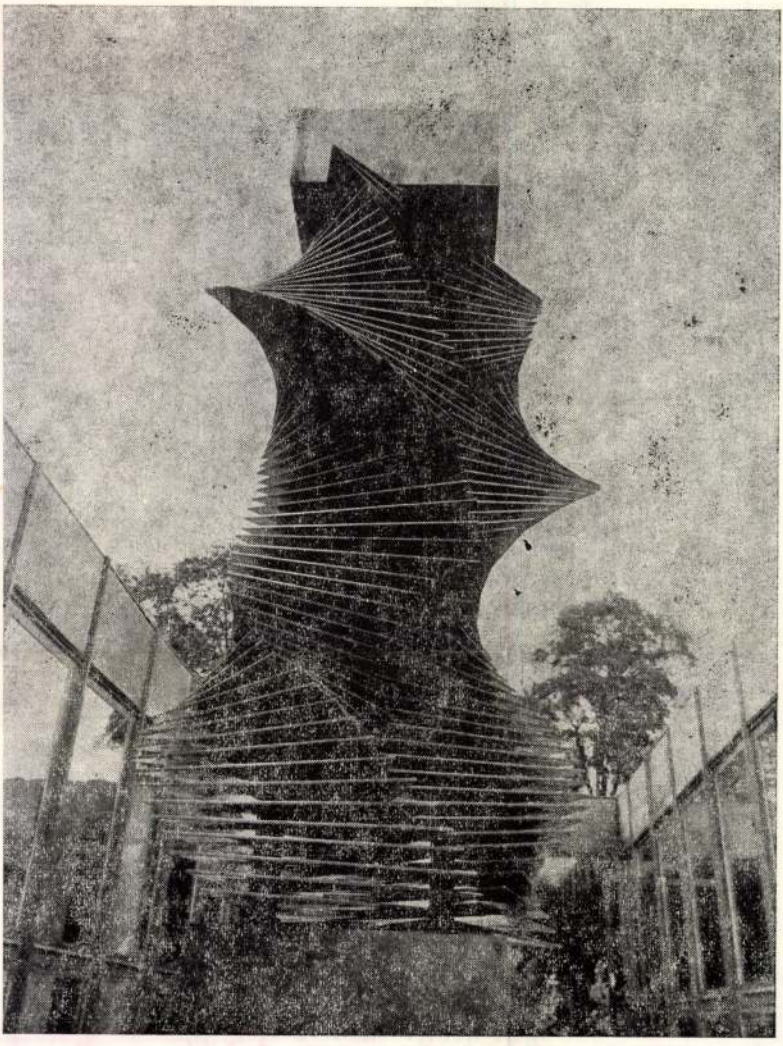

SEGESDI GYÖRGY: MOBIL TÉRPLASZTIKA

a Kísérleti Hős a rég-halott
itt még mosolyog
Készül a halál nagyjelenete
dublőr nélkül
egyszál magában
fütyörészve

s azt kurjantja: szégyeld el magad
ha már csak a trükkökben vagy szabad
akkor inkább a zuhanás
a ZUHATAG

A kert

mintha ütések csíkjai
mint sebhelyek
léckerítés árnya borítja testemet
léc-árnyékok vas-árnyak sok-sok
éjszínű dárdahegy
fenyegetés előttem
és hátam megett

nem én akartam kert lenni?
most az vagyok!
— fa és bokor virág és gyümölcs
vagyonod

vadonod lennék inkább
önmagát kötő
s oldozó dzsungel
fényért küszködő

virágok nem törnek rést
— csak gyomok gazok

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1979 MÁR

Tiszatáj

Segesdi György
Tanácsköztársaság

1021

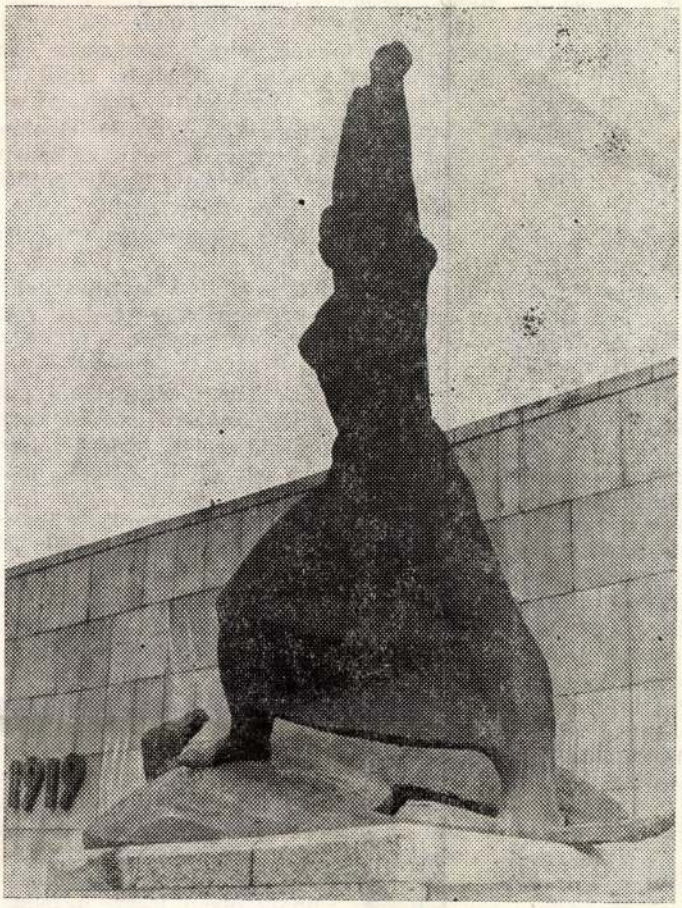

SEGESDI GYÖRGY TANÁCSKÖZTÁRSASÁG-EMLÉKMŰVE (SZEGED)

érdekelt népi tömegeket a szocialista forradalom
ni és felsorakoztatni. Akkor viszont a szocialista
világméretekben rövid időn belül bekövetkezik. L
bíztak, hogy legfeljebb 1—2 éven belül Európa
b megállapította: „A bolsevizmus tanításainak sok
el. Nem váltak még azok vérünkké s cselekedete
zt sem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy Lenin
kozó gondolatát akkor még a Bolsevik Pártban is
kongresszusán, 1919. március 19-én, tehát 2 nappal
előtt, fejtette ki Lenin, Bucharinnal vitázva, miért segíti jobban a nemzetek
delkezési jogának demokratikus követelése a világforradalom győzelmét a dol-
önrendelkezési jogának jelszavával szemben.

z adott körülmények között a demokratikus követelések végrehajtásának szük-
ségét a Tanácsköztársaság egyes vezetői éppen a fegyveres harc közben kezdték
nerni. Landler Jenő például azt követelte, hogy a szocialista forradalom meg-
dása érdekében osszanak sürgősen földet a paraszt katonáknak.

hibák és pozitívumok mindenkori méricskélése, elfogadható arányainak ki-
ése helyett tehát a Tanácsköztársaság megítélésében is érvényesíthetjük azt az
ist, amely a történelmi szükségszerűség lehetőségeinek valóra váltására irányuló
szítések és a kor adottságaiba, valóságába ágyazódó feltételek összefüggéseinek
zésére törekszik.

Tehetjük ezt annál is inkább, mivel maga a Tanácsköztársaság léte annak a tör-
mi szükségszerűségnek a kifejeződése volt, hogy a szolganépek Bábele helyett
erűvé s lehetségessé vált a szabad, szocialista nemzetek önkéntes szövetsé-
a megteremtése. S ha fájdalmaink könnyei s örömeink mosolyai történelmünk
mindig és mindenütt egyformák voltak, a könnyek felszárítására alkalmas
nelmi hagyományaink fel- és elismerése is a történelmi szükségszerűség valóra
sát egyengető cselekedet.

Hány évszázadra van az embernek szüksége, amíg átlátja a szövevényt? Hány
zárkán kell az embereknek utat törniük előre? És mennyire lesz még szükség?
galmazódtak meg a második világháború évei alatt a pankráci börtön 267-es
ája foglyában, Julius Fučikban közös múltunk és akkor jelenünk keserves kér-
. — Ó, nerudai Kisjézus, még mindig nincs vége az emberiség megváltásához
tő útnak! A Megváltó azonban nem alszik már!"

Közös sorsuk rendezésére hivatott népeink felébredtek, s megváltásukhoz ve-
történelmileg szükségszerű útra léptek. A közös múltunkra tapadó előítéletek
evényeinek szaggatása azonban még mindig olyan időszerű feladat, amelynek

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

KISALFÖLD
1979 JAN 10

Segesdi György szobrászművész

1021

MEMENTO!

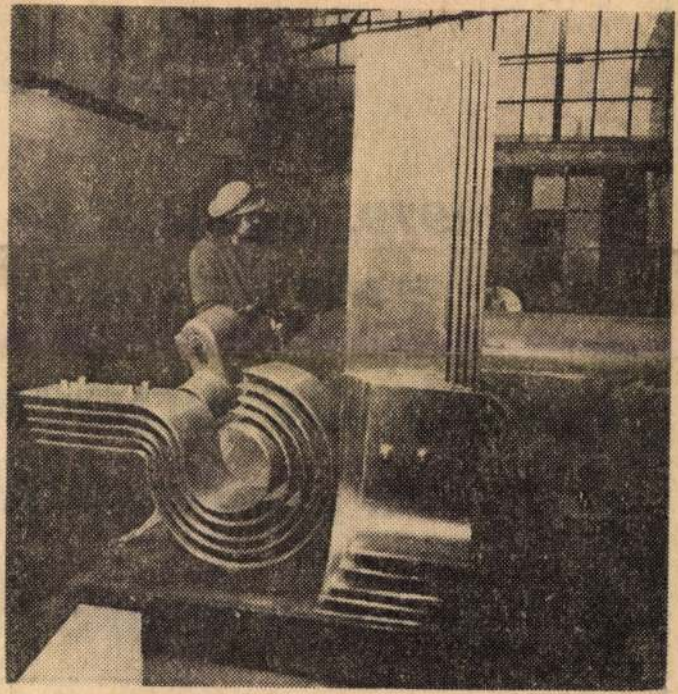

Az 1879-es nagy szegedi árvíz áldozatainak emlékére készít emlékművet Segesdi György, budapesti szobrászművész. A tizenegy méter magas, rozsdamentes acélból készülő alkotást, a százéves évforduló alkalmából állítják majd fel a Tisza-parti városban.

KUBAI I

1979. január 12-én r

ÜNNEPI DISZ

Kubai delegáció

a győri Rába Fil

A filmnapok progr

Rába
filmszínház: I. 12-14-én n

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1978 DEC 31

PEST MEGYEI HÍRLAP

Süli András, naív festő

1021

...em vágyódom azóta királyi pálcá-
..., fényes koronára!

...sómat Edzett ifjúságért sátorra cseréltem, melyet a pincében állítot-

egy hűtőszekrénnyel. A legrosszabb cigarettákat szívtam, nem használ-

Meg elgondom... mit mondanának rám az emberek.

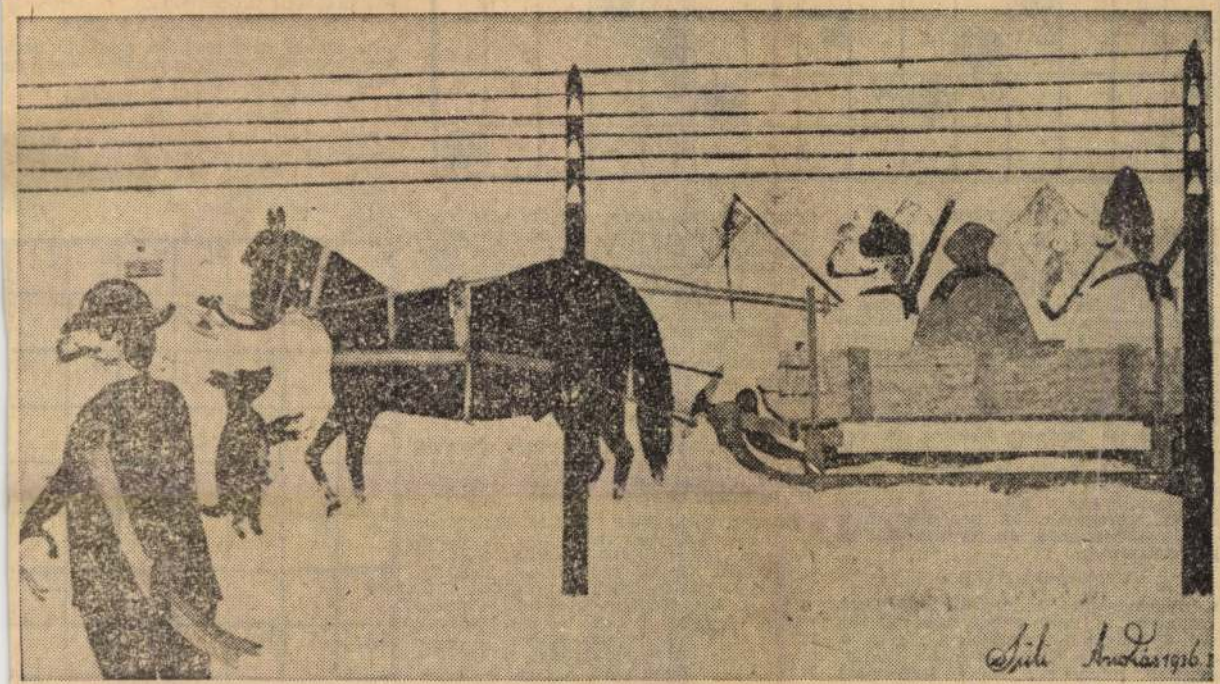

Süli András: Újévi szánkózás

(A MAGYAR NAÍV FESTŐK MÚZEUMÁNAK ANYAGÁBÓL)

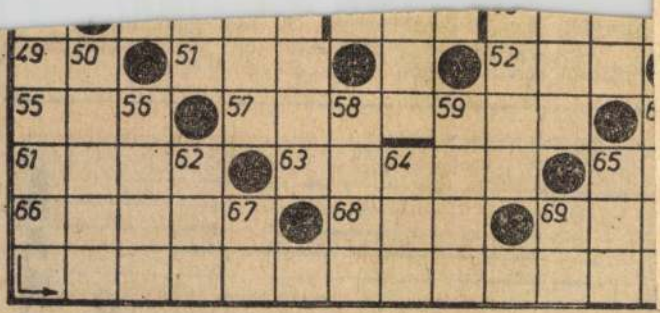

VÍZSZINTES

2. (Beküldendő.) 12. ÜÜÜÜÜ. 13. Festmény központi figurája, névelővel. 15. Román pénz ((+)). 16. Ismertető jegye. 18. Portalanít. 19. Sakkban: támadom a vezért. 20. Híres egyezmény színhelye a Krím-félszigeten. 22. Folyó a Szovjetunióban. 23. Melléfog. 24. Löttyents. 26. Sportöltözéke. 27. Nagy Sándor. 29. A modern. 32. A. V. 33. Ideszállít. 35 A szomszédos. 36. Ellenértéke. 37. Porció. 39. Lyukat készítő, névelővel 40. Gabonát kaszál. 41. Távol-keleti állam. 43. ÖGG. 44. Kéz, láb végén van. 45. Becézett férfinév. 47. Egy betűi. 48. Jókedv. 49. Tantál vegyjele. 51. Hajó része. 52. Taszít. 53 Feltételes kötőszó. 55. Becézett Ádám. 57. Mestermunkák. 60. Egyiptomi Arab Köztársaság. 61. Női név. 63. Kikukkant. 65. Becézett Antal. 66. Gyermekbetegség. 68. Nyakravaló. 69. Ajándékoznak.

FÜGGŐLEGES

1. (Beküldendő.) 2. Növelős üdítő ital. 3. Lumpoló. 4. Német helyeslés. 5. Fék betűi. 6. Vejeid. 7. Lendület. 8. Gyom. 9. Saját kezével. 10. Kezdettől fogva. 11. Háborítatlan nyugalom. 14. (Beküldendő.) 17. Szicíliai tűzhányó. 19. Vissza: hajszolás. 21. Élősködő. 23. Becézett női név. 25. AAAA. 26. Munka argó nyelven. 28. Édes mártás. 30. Disznó teszi. 31. Hegyi kecskefajta. 32. Méhcsapat, névelővel. 34. Tengerparti város Jugoszláviában. 36. Eladó holmim. 38. Svájci nagyváros. 40. Növelős takarmánynövény. 42. Kopasz, névelővel. 44. Soha el nem múló. 46. Európai szigetország lakói. 49. Nagy termetű. 50. Adóhivatali okmány. 53. Féltucatnyian. 54. Többes számú vonatkozó némás. 56. Női név. 58. Istentisztelet. 59. Szükséges. 60. Táplálkozna. 62. Énekszólam. 64. Betegség jele. 65. Nagy költőnk. 67. Ö. J. 69. Ezüst vegyjele.

Megfejtési határidő: 1 hét.

A DECEMBER 17-I REJTVÉNY HELYES MEGFEJTÉSE: Soproni burgundi, Szemelt rizling, Zöldszilvání, Szekszárdi kadarka, Mézes fehér, Csengődi ezerjó.

KÖNYVJUTALMAT NYERTEK: Básti Istvánné (2600 Vác, Burgundia u. 36/a.), Ferenczi László (2344 Dömsöd, Kiss u. 29.), Bálint Ernőné (2700 Cegléd, Kossuth Ferenc u. 23.), Szollár Éva (2030 Érd, VII., Tisza u. 24.), Kálmán Éva (2621 Verőcemaros, Ságvári Endre u. 13.), Dobosy István (2112 Veresegyház, Imre u. 1.), Herczegh Lídia (2700 Cegléd, Mátyás király u 47.), Kökény Ilona (2750 Nagykőrös, Kecskeméti út 21.), Horgas Dezsőné (2768 Újszilvás, Rákóczi út 27.), Csáki István (2440 Százhalombatta, Felszabadulás u. 3/a.).

szerkesztőséghez. A helyes megfejtők részt vesznek a januári jutalomsorsolásban.

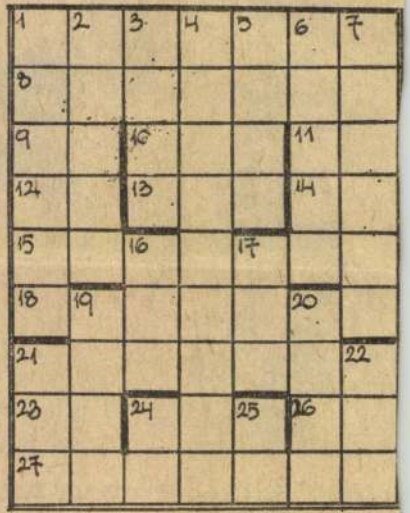

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Segesdi György,
szobrászművész

1979 JAN 17

NÉPÚJSÁG (TOLNA)

1021

MEMENTO

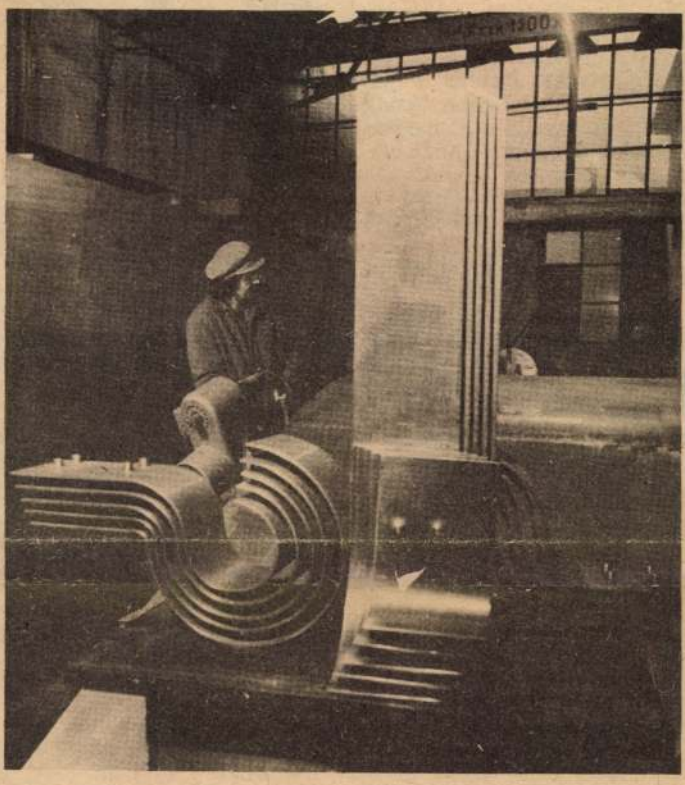

Az 1879-es nagy szegedi árvíz áldozatainak emlékére készít emlékművet Segesdi György, budapesti szobrászművész. A tizenegy méter magas, rozsdamentes acélból készülő alkotást, a százéves évforduló alkalmából állítják majd fel a Tisza-parti városban.
(MTI-Fotó — E. Várkonyi Péter felvétele — KS)

papucsok ug
ban a model
az érdekelte
nem érkezte
bemutatón
új, sem von
A gyerr
készült cipő
vább nőtt.
mekcipőt ne
több volt
szánt, nagyc
divatos cipő,
tosan szív
majd. (A szü
tatásul: nem
a szép cipők

Küldött- és közgyűlések

Országszerte megkezdődtek a tsz-ekben a zárszámadó közgyűléseket előkészítő munkahelyi tanácskozások, sok gazdaságban megtartották már a küldöttgyűlést is, és lassan elérkezik az ideje — több helyen már sorra is került — a zárszámadó közgyűléseknek.

A beszámolásnak, illetve a beszámoltatásnak ez az új rendszere a módosított termelőszövetkezeti törvény megvalósítása során került a termelőszövetkezeti élet gyakorlatába. Korábban a közös gazdaságokban a közgyűlés adott lehetőséget a tagságnak arra, hogy hallassa véleményét a szövetkezeti belső élet rendjéről, a gazdálkodás gyakorlatáról, továbbá a tervezésről, és a falvak életében meghatározó jelentőségű szövetkezeti kulturális tevékenységről. A szövetkezeti életnek ez a fóruma azonban időközben szűkké vált. A módosított törvény lehetőséget, sőt ennél többet, jogot adott a tsz-ekben már korábban kialakult munkahelyi közösségek tagjainak arra, hogy a helyi gondokat megvitassák, és a közösségek küldötteinek közvetítésével az úgynevezett küldöttgyűlésen felvessék. A küldöttgyűlés vitatja meg ezekután a gazdálkodás, valamint a tervkészítés részleteit, lehetővé téve ezzel, hogy a közgyűlés valóban csak a gazdaság egésze szempontjából fontos témákkal, a zárszámadás főbb mutatóival, a tervezés fontosabb meghatározó számaival foglalkozzon.

Az országban 1200 közös gazdaságban tartanak küldöttgyűléseket, további 169

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

1980 4
TÁRSADALMI SZEMLE

Segesdy György
Szobrászművész

1021

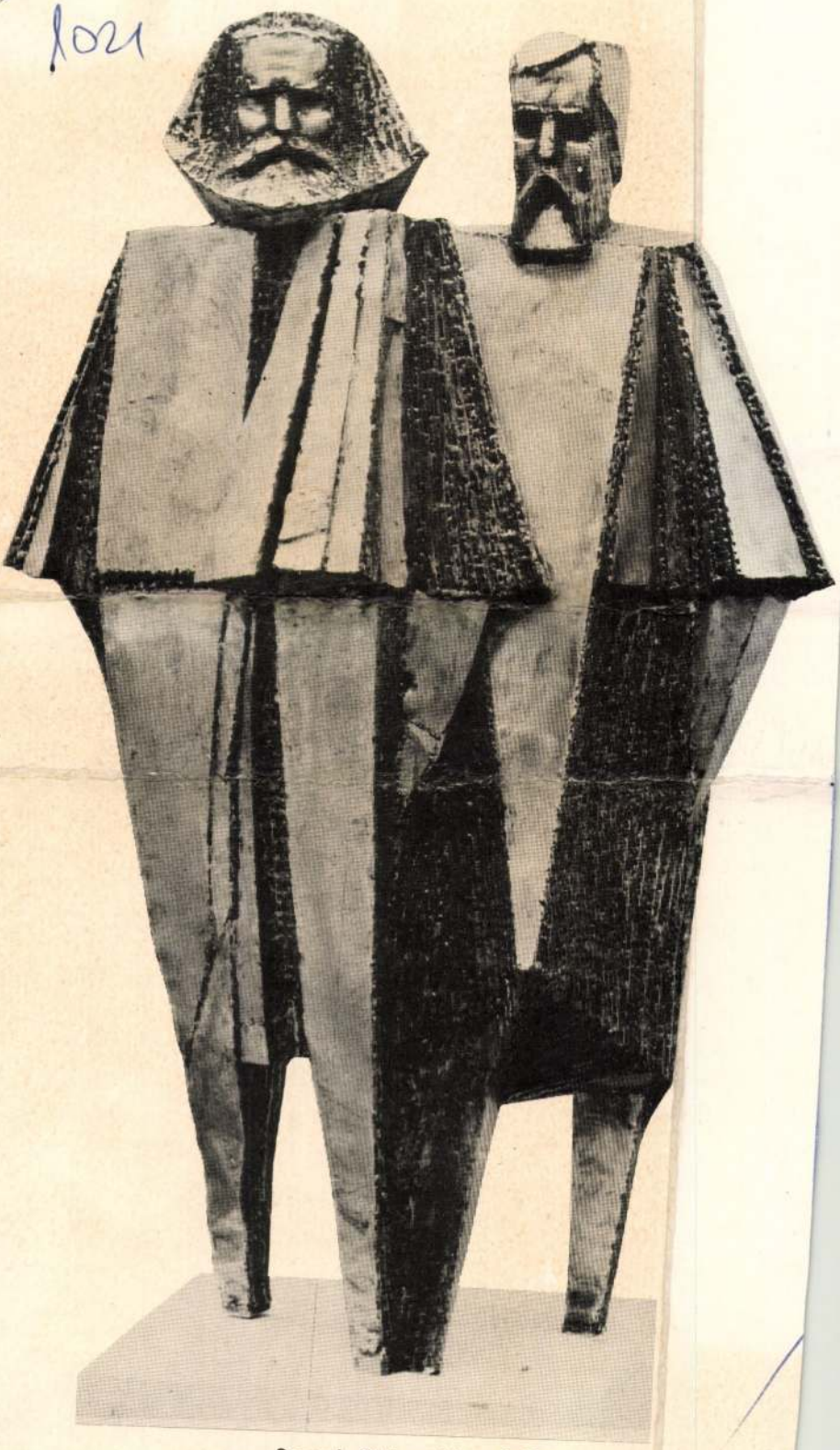

Segesdy György: Marx és Engels

Ára: 8,– Ft

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 3407726

Segesdi György
szobrászművész

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1979 JAN 6

1021

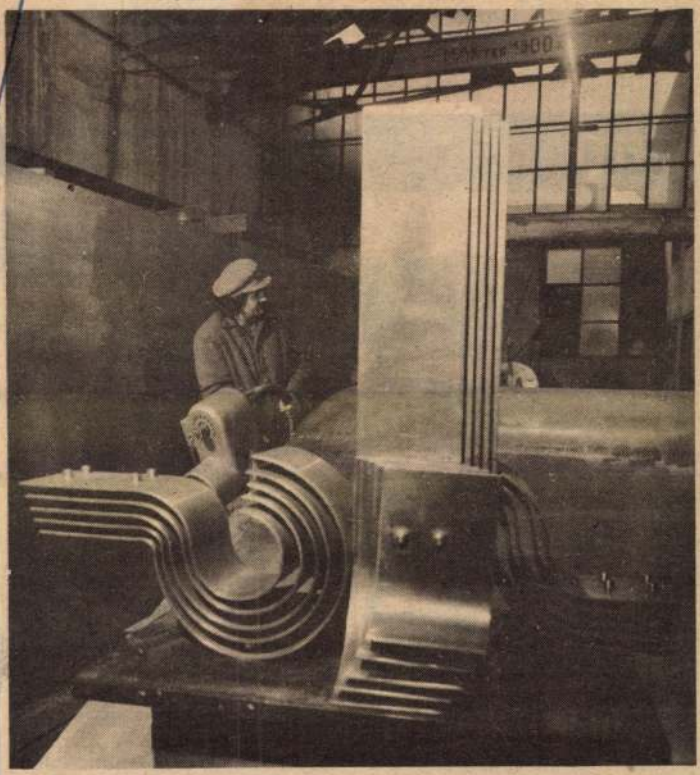

Az 1879-es nagy szegedi árvíz áldozatainak emlékére készít emlékművet Segesdi György, budapesti szobrászművész. A tizenegy méter magas, rozsdamentes acélból készülő alkotást a százéves évforduló alkalmából állítják majd fel a Tisza parti városban

(MTI Fotó: — E. Várkonyi Péter felvétele — KS

TELEX

● TEHERÁN

Ellentmondó hírek érkeznek Gholam Ali Oveisszi tábornok, az iráni főváros katonai parancsnokának lemondásáról. A kép a tábornokról egy korábbi díszszemlén készült.

(Képtávírónkon érkezett)

● MANAGUA

Az Amerikai Államok

csúcstalálk

Guadeloupe szigetén pénteken — értesülések szerint — az európai kérdések megvitatásával folytatódott a négyes csúcstalálkozó. Az amerikai, a brit, a francia és a nyugatnémet állam- és kormányfő eredetileg „magánjellegűnek" minősített eszmecseréje (az eddig kiszivárgott hírek szerint) szabályos politikai tanácskozás a karib-tengeri sziget rendőri és katonai erőkkel őrzött luxusszállójában. Megbízható forrásból származó értesülések szerint az eddigi megbeszéléseken már szó volt a kínai—amerikai kapcsolatok normalizálásáról, az iráni válságról.

Carter elnök szóvivője csütörtökön úgy idézte az elnököt, hogy a négy hatalom viszonya, hála a NATO-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Segesdi György
szobrászművész

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG
1979. JAN 7.

1021

Mentő!

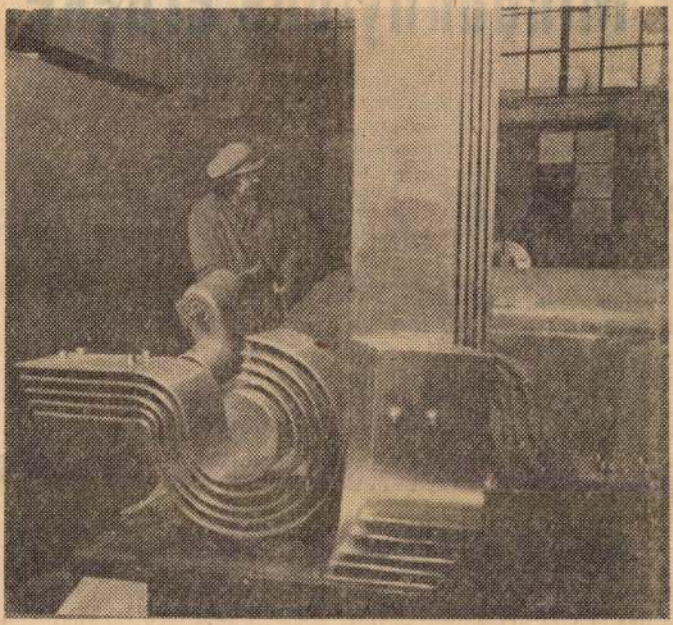

Az 1879-es nagy szegedi árvíz áldozatainak emlékére készít emlékművet Segesdi György, budapesti szobrászművész. A tizenegy méter magas, rozsdamentes acélból készülő alkotást, a százéves évforduló alkalmából állítják majd fel a Tisza-parti városban.

Mi

Amiko
vége
egys
teltől elte
termelési sikerekről adnak számot, mégis a népgazdaság egészét tekintve egy sor területen komoly gondokkal találjuk szemben magunkat. Miért van ez, mi ennek a magyarázata? Először is: a termelőüzemek igyekeznek jó bizonyítványt kiállítani munkájukról. Ilyenkor előszeretettel hivatkoznak például a termelés növelésében elért eredményekre. Mintha ez valamit is enyhítene gondjainkon.

Megfigyelhettük, rendkívül divattá vált nálunk az az úgynevezett bázis-szemlélet. A fejlődést ugyanis sok helyen még azon mérik le, hogy ma mennyivel termelnek többet, mint tegnap, közben pedig megfeledkeznek a lényegről, hogy mibe is került tulajdonképpen a termelési többlet előállítása, megtérülnek-e vajon azok

got, ésszerű kockázatvállalást, átgondolt, megalapozott döntések egész sorát, a megváltozott világgazdasági helyzethez való alkalmazkodást igényli a vállalatoktól. Előrehaladásunk alapvető követelménye, hogy olyan jó minőségű és keresett cikkeket termeljenek üzemeink, vállalataink, amelyeket minden piacon gazdaságosan lehet értékesíteni. Ennek érdekében erőteljesebben folytatni kell a termelés szelektív fejlesztését. Bátran ki kell például mondani, mi az, ami gazdaságtalan, s ezért nem kívánatos gyártani. A népgazdaságnak ugyanis nincs szüksége olyan termékekre, amelyeket veszteséggel lehet előállítani.

Az 1979. évi népgazdasági terv feladatai között kiemelt helyen szerepel a gazdaságos export fokozása,

A 100. évfordulóra ugyancsak emlékbizottság alakult Szegeden *Gergely István* államtitkár, az OVH elnöke elnökletével.

A tervek szerint rendezvénysorozattal emlékeznek meg Szegeden a száz év előtti katasztrófáról 1979. március 19-én ünnepi tanácsülést tartanak. Felavatják *Segesdi György* díjnyertes pályamunkáját, a szegedi nagy árvíz 12 méter magas krómacél emlékművét, amelyet az újjáépült partfalon, a gyermekklinika mellett állítanak fel. Ünnepélyesen átadják a Hungária Szállótól a Boszorkány szigetig húzódó több, mint 1 kilométeres rekonstruált, új partfalat. A múzeum árvízi kiállítást rendez; a város szívében, a Dugonics téren árvízi szökőkutat, a nagykörút és a Bécsi körút sarkán emléktáblát avatnak, a száz éve teljesen elpusztult, majd poraiból újjáéledt, Tisza-parti város emlékére.

Wallinger Endre

Wallinger Endre: Szeged két jubileuma 1979-ben. Dunántúli Napló, 1979. jan. 14.

Segesdi György – szobrászművész 1) Folytatás

Segesdi György
szobrászművész
2) Folytatás

Wallinger Endre:
Szeged két jubileuma.

Dunántúli Napló,
1979. jan. 14.

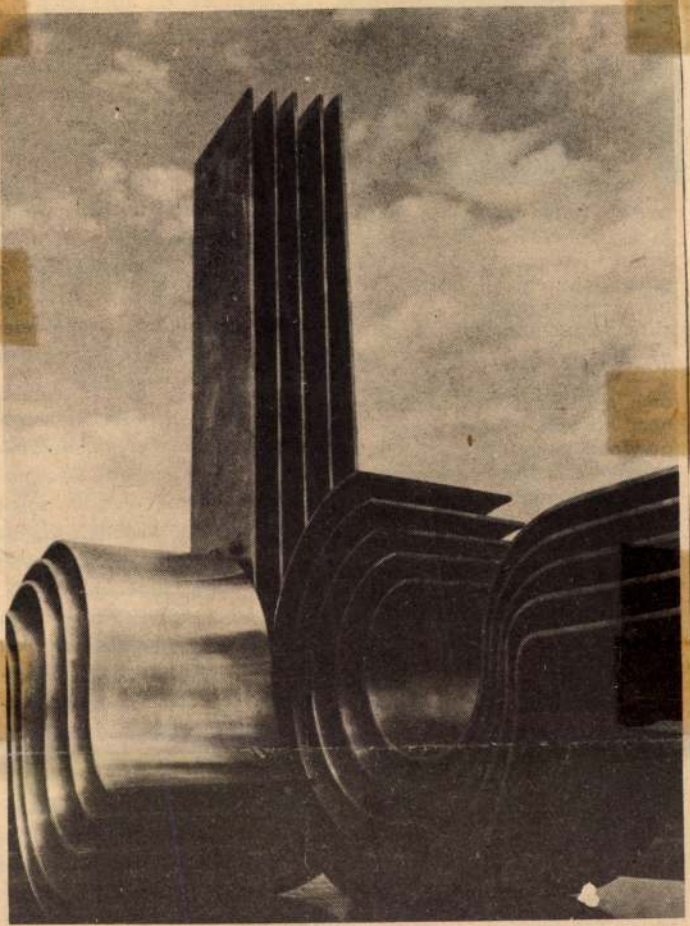

Segesdi György dijnyertes pályamunkája, a nagy árvíz 12 méter magas krómacél emlékműve

tam egy putriszerű háznál, a padon idős nő ült. Kérdem tőle: ismeri-e a Nagy Imrét? Erre ő! Sanyi, te vagy az? Hihetetlen, de így történt, a saját nagynénémmel találkoztam össze. Akkor tudtam meg, hogy anyám 1957-ben meghalt, apám pedig vissza se jött a katonaságtól Nógrádból. Ott vett ma-

Hazánkban mintegy harn
gondozásban. Közülük szá
velőotthon lakói: ketten ó
talános iskolások, huszonn
képzőbe, tizenketten pedig
lakói közül. Százhúszukból
ma sincs arról, hogy kik a

1021

A Tisza emlékműve

A nagy vizek titka, törvénye, féletme, csodája kering, áramlik a művészetben is. Amikor Segesdi György arra vállalkozott, hogy a Tisza vízhez és emberséghez kötődő lényegét feltárja egy krómacél–gránit emlékműben, akkor egyrészt a természeti környezethez és az azt feldolgozó művek adattárához fordult forrásanyagért, másrészt szinte összegezte saját szobrászi állomásait. Felkészültségének olyan pillanatában fogott a Tisza szobrászi karakterének megragadásához, amikor már sok megélt tapasztalatot mondhatott magáénak.

A hellenisztikus Laokoón és Segesdi Szegeden felállított Tanácsköztársaság-emlékműve egyaránt heroikus küzdelmet jelöl. Mégis lényeges a különbség, s ez nemcsak a szobrászi alkat eltéréséből, hanem elsősorban az idő más-más fázisából adódik. Laokoón erőfeszítése hiábavaló, a Tanácsköztársaság bukása diadallá ért – a mi hétköznapjainkban. Segesdi plasztikájában a jelképes figura ezért tiporhatja az amorf szörnyet. Egerbe került Daidalosa az okos repülést hirdeti. A forma hangtalan szózata arra figyelmeztet: elég volt az ikaroszi zuhanásokból, a fölösleges és értelmetlen tragédiákból. Anyasága az élet védőrendszere. Az értelmére ébredő ember cselekvő energiáit tükrözi Segesdi valahány műve. Ennek a művészi szemléletnek nagy eredménye a Marx–Engels kettős portré és újabb állomása a szegedi Tisza-emlékmű.

Szabó Lőrinc a füredi mólón időzve költői hírt adott a hullámok „másod végtelen"-ségéről. Ezt a történelem előtti ritmust és kozmikus korszakbeli lendületet, embertől független és mégis a humánumhoz tartozó lágy és erős energiát gyűjti egyetlen mű külső látványába és belső dinamikájába Segesdi György úgy, hogy általa nemcsak a városokat, falvakat, erdőket simogató hosszú víztestet idézi, hanem az 1879-es szegedi árvizet is; a víz éltető hatalmát és pusztító óráját: a Tisza kettős arculatát. Mindezt krómacél és gránit ezüstjében, méltóságteljes szürke, fekete tónusokat sugárzó tömbjében.

E jellé alakított Tisza a karcosan meredő erdőháttérrel azt szimbolizálja, hogy fennmaradt Szeged. Nemcsak saját szobrászi arc poeticája testesül meg, hanem Szeged valósága is, hiszen az árvíz azért nem pusztította el Szegedet 1879-ben – s nem pusztíthatja el napjainkban sem –, mert az emberi értelem és összefogás erősebb gátat emelt, mint amilyennel a romboló erők rendelkeznek.

E polifón összetételű szoborhullám ezt is érzékelteti.

Losonci Miklós

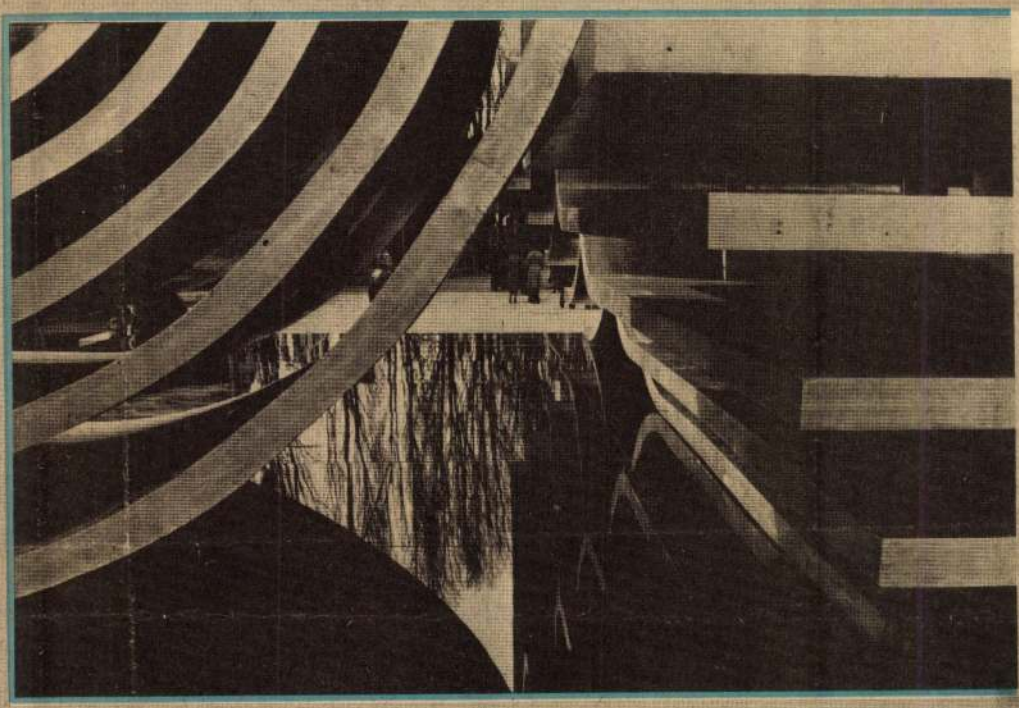

MAGYAR IFJÚSÁG
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
SZABADSÁG
1979 OKT 26.

Régi kalendáriumban olvastam: „A lakodalmi asztal pedig ne fából ácsoltassék, ételekből-italokból való terhét ne oszlopos lábak hordozzák. Hanem a mulatozás, a vigasság, a bőség, a termékenység, a szerencse négykézlábra ereszkedett isteneinek hátára teríttessék. Így legyen egyszerre erős és könnyed is, hogy bármikor maga is táncra kerekedhessék."

Az asztal, amely mellé ültettek, fából van ugyan, de elképzelhető, hogy Bacchus, Démétér és Venus ott ólálkodik körülötte.

— Az asztalnak — mondja Feri bácsi — nem szabad nyikorognia, nyüszítenie. Mert az annyit tesz, hogy a fiatal párt valamilyen szomorúság éri.

— Megesett már ilyesmi?

— Hogyne. Vélekszek rá: kilencszázhúszban esküdött itt egy erdész egy nagygazda lányával. Nem is tudom már mi okból, magam is odakeveredtem. Hát ahogy tálaltak, ahogy a vendégek mocorogtak, az asztal csak nyikorgott, nyögött egyet-egyet. Mondja nekem Ágnes néném: meglásd, fiam, ennek csúf vége lesz. A nászéjszakán aztán „kivirágzott" fölöttük a nádtető. A házuk porrá égett, belőlük is talán maroknyi hamu maradt.

— Gondolja, hogy ha emberséggel illesztik helyükre a csapokat, verik be a szögeket, s az enyvet sem sajnálják, nem sírt volna az asztal, elkerülhető lett volna a tragédia?

— Ki tudhatja? Ez rendelés. Akkoriban még körme volt az átoknak, a szemmel, szóval verésnek.

A mi asztalunk — amelytől kalandozásokra indultunk — bezzeg nyikkanás nélkül állja a sarat. Behozták már a nagy tortát is; kerülete autókeréknyi, magassága csaknem kétarasszos. Rózsaszínbe játszó vastag máz borítja. Tetején zöld árnyalatú, csókolózó marcipán galambpár. Körülöttük folyondárdíszítés — ugyancsak zöldben —, s e buján kacskaringózó sűrűségből válik ki a felirat: „Éljen az ifjú pár!" A nagy kést már a kezük ügyébe helyezték, rájuk vár, hogy a tortacsodát felvágják, ezzel a formasággal is jelezvén, hogy a megjelentek most és ezentúl már az új család vendégei.

A tortaszegés szertartását be kell tartani. Adott jelre a zenészek tust húznak, majd elhallgatnak. Mindenki a helyére ül, a figyelem a tortára összpontosul.

Van még néhány percünk, sikerül az ifjú férj közelébe férkőznöm.

— Mit érez most?

— Boldog vagyok! Én a múlt esztendeig otthon éltem, anyámmal meg a két bátyámmal. A fivéreim jóval idősebbek nálam, egyikük 14, a nagyobb 16 esztendővel előzött még. Engem úgy használtak, mint a cselédjüket. Eridj a boltba, szaladj a pékhöz, pucold ki a lábbelimet! Ez ment, amíg otthonról dolgozni, munkásszálláson hálni el nem szegődtem a városba. Énnekem addig az asztalnál is hallgass volt a nevem. Most meg ez a nagy torta előttem. Hogy én meg a feleségem vágjuk föl. Érti?

— Itt van a két bátyja?

— Ott ülnek valahol a sarokban.

— Maga hívta meg őket?

— A vendégekről a szüleink intézkedtek. Céloztam anyámnak, hogy Tibort meg Gézát kifelejthetnénk a listáról. Csaknem kikaparta a szemem. Aztán beláttam, jobb, ha meghívjuk őket, mert bosszújukban bármire képesek.

A friss feleség tétova mosollyal fogadja érdeklődésemet.

— Örülök persze. Azt sem bánnám, ha már véget vethetnénk ennek a kavargásnak. Belefáradt a szemem.

— Táncolt már?

— Vagy két óra hosszat. Magam kértem, hogy engedjenek pihenni. Anyámék rám is förmedtek, hogy minek néznek majd engem, és mi lesz az adományokkal. Mert a pénzt csak táncért fizetik! Bánom is én!

— Szegénykémet megviselte ... óta tartó forgatag — szól közbe a fe... öregek azt gondolják, hogy egy munkáslány... nak akár két napig egyvégtében bírnia kell a táncot.

— Már azon is fennakadtak — mondja tovább az asszony —, hogy csak csipegetem az ételt. Nem kívánok olyanra hízni, mint anyám meg a néném!

— A tortából sem eszik?

— Persze megkóstolom. Az már sértés lenne, ha visszautasítanám. Úgyis elég vita volt körülötte. Pazarlásnak véltem, hogy százakat dobáljanak ki egy tortáért.

A zenészek abbahagyták a muzsikálást, tust húznak. A táncosok még lépnek néhányat: a testüket hevítő ritmus mozgatja őket tovább. Aztán leállnak, valaki elkiáltja magát, hogy mindenki asztalhoz, tortát kanalazni! A vendégek kurjongatnak, sietnek a helyükre. A fák alá települt „sátortábor"-t pár percre birtokba veszi a csend. Felemelkedik az óriás kés, sima pengéjén megvillan a lámpák fénye. Éle felhasítja a „tűzzománcburkot", előtárul a vaskos vajaskrém-töltet. Az első szeletek a szülők tányérjára valók, aztán következnek a fiatal házasok. A többi a meghívottaké. Ki hogyan tudja, elkapja a kést, szel magának. Mindenkinek jut belőle. Ismét megújul a kavargás, tányérok vándorolnak kézről kézre, a zenészeket is elkapja a hév, gyorsat-frisset csalogatnak elő megkopott hangszereikből.

●

R. János harminc éve él B.-ben. Kis cukrászdája tiszta, süteményei ínycsiklandóan kívánatosak, fagylaltjaiért messziről is eljönnek hozzá a törzsvendégek.

A lakodalmi tortáról érdeklődöm:

— Mindig egyformát készít?

— Törekszem a változatosságra, de mivel az esemény lényege ugyanaz, elkerülhetetlen az ismétlés.

— Rendelésre alakítja a formát vagy képzelete szerint?

— Ez is változó. A többség úgy jön hozzám, hogy azt kérem, ami Pistáéknál, Jánoséknál volt legutóbb. Megmondom: ez nekem is jó, mert nincs kockázat. Olyan vendégem is akadt, aki „tervrajzot" adott, hogy aszerint készítsem.

— A tortaformákban is léteznek divatirányzatok?

— De még mennyire! Különösen azóta, amióta külföldi színes újságokhoz is hozzájutnak az emberek. Azokban töméntelen a reklám, elhozzák ide, az orrom alá dugják, hogy másoljam le. Persze csak a külsejét. Belül azzal töltöm, amivel akarom. Volt megrendelőm, aki a fiatalok foglalkozásának „címerét" rajzoltatta rá. Meglátták a szomszédok, akkor ők is azt csináltatták. Így ment jó darabig, aztán valakinek merészebb ötlete támadt: női aktot, hableányt kellett a krémből kialakítanom. Verseket is másoltattak rá, megcsináltatták már a Hófehérkét és a hét törpét, mesevárat is „építettem" — reggelig sorolhatnám.

— És most?

— Kevesebb a különcködés. Tudja, most már nem a tortában lelik meg az érdekeset. Hanem a tükrös-vakolatú sokszobás házban, a műemléknek szánt kerítésekben, a márványkriptákban, a gépkocsiban — és sok hasonlóban. Ebben a sorban a torta már harmincadrangú! Tudja, mit vennének szívesen tőlem? Ha feltalálnék olyan mázt, amellyel a házukat beboríthatnám! Öregszem, én sem bírom már az iramot. Gyerekünk nincs, inast nem kapok, nem lesz kinek átörökíteni a mesterséget.

●

A kirakati bábu a legdivatosabb menyasszonyi öltözékben. Ha megelevenednék, egyenest indulhatna a házasságkötőbe. Talán párja is akadna.

...ve mondja, ...nem kell ki... ...is. A negy... ...esküvői ruhák ... készítés... ...l foglalkozik.

— Melyik ...

— Most már éve... ...kölcsönzés. Úgy veszem észre, hogy nem ...sősorban a kivagyiság dönt, hanem számolnak is. Az egyetlen alkalomra használható esküvői ruhát drágán megvarratni luxus.

— Nem zavarja a nőket, hogy más által hordott ruhát viselnek — éppen az esküvőjükön?

— Aki megkeres, tisztában van azzal, hogy a kölcsönzött ruha testről tesre jár. De ezt csak a cégtáblám kifrásából veheti észre. Egyébként minden alkalommal kifogástalanul felfrissítve, gyönyörű habfehéren adjuk át a ruhát. — Kinyit egy hosszú szekrényt, odahív. — Tessék, itt a pillanatnyi készletem. Nézze meg alaposan, mutassa meg, melyik az új, és melyik használt.

Meddő próbálkozásom fellelkesíti.

— Szabad a gazda? Megmutatom. Ez a három nem volt még kiadva. Ugye, semmi különbség?

— Valóban semmi.

— Sem a színe, sem a szaga nem árulja el!

— Nem.

— Hát ennyi a titok.

— És a divat?

— A legfrissebb külföldi lapokból vesszük a mintát. A lányom odakint él, ő küldözgeti.

— Gyakran újítanak?

— Amennyire pénzzel, erővel bírom. Nagyon merész formákat persze nem csinálunk, alkalmazkodunk a helyi viszonyokhoz. Természetesen selejteznünk is kell néha, az agyonhasznált és -mosott ruhákat kivonjuk a forgalomból, és a készletet újjal töltjük fel.

— A visszaszolgáltatással minden rendben?

— Általában. A rendesebbek betartják a szabályt: esketés után átöltöznek, kölcsönruhában nem ülnek le a lakodalmas asztalhoz. Egy-két vevőm fütyül rám: a ruhámban vacsorázik, táncol, pecsétekkel, szakadásokkal hozza vissza. Nem mondom, a jogos kártérítést szó nélkül kifizetik.

— Meg szokták hívni az esküvőre?

— Sokszor. Ha csak tehetem, el is megyek, nekem az jó reklám. Különösen, ha kipuhatolom, hogy a családban vagy a vendégkoszorúban akad még kiházasításra érett leány.

— A ruhapróbák, megbeszélések során feltehetően sokat megtud a vevőiről.

— Hogyne. Nincs szándékomban túlozni: az én üzletem igen fontos állomás. Amikor a menyasszonyi ruha beszerzésére kerül a sor, voltaképpen attól fogva válik kézzelfoghatóvá a házasság. Mivel a férfiak nincsenek jelen, beszélgetünk, sokan kitárják a lelküket. Gondoltam rá, hogy feljegyzem és megírom. A menyasszonyi ruhák meséi. Titkok tüllben és selyemben.

— Mondják, hogy az öntől kölcsönzött ruha általában szerencsét hoz viselőjének.

— Nem hiszek a babonákban, statisztikám sincs. Az üzlet egyelőre megy, nincs okom panaszra. — Nevet, szája elé kapja a kezét. — Előfordul, hogy azt mondom a vevőnek: jó helyre vetette a sors, aki az én kölcsönruhámban esküdött, mindnek sikerült a házassága. Ennek senki sem mond ellent, mindenki azt kívánja, hogy sikerüljön.

●

Messzire hallhatóan muzsikálnak, nagyobbrészt az idősebbek táncolnak, vagy inkább taposnak, mintha valamennyi bánatukat, gondjukat a talpuk alá gyűrhetnék.

Segesdi György, szobrász

Küzdelem az anyaggal

BESZÉLGETÉS SEGESDI GYÖRGGYEL

— Amikor telefonáltam, hogy megbeszéljük ezt a találkozót, szabadkozott, hogy nincs ideje, mert „átadása" van. Hadd kérdezzem meg tehát elsőként: mi készült vagy mi készül éppen most Segesdi György szobrászművész műtermében?

— Az időzavart az okozta, hogy a napokban kell leadnom egy pályamunkát, amelyről azonban még nem aktuális beszélni. Egyéb munkáim közül egyet említek: ez évben fejeztem be *Blasky János* festő kollégámmal együtt a zalaegerszegi sportcsarnok homlokzatára került domborművet. Ez rozsdamentes acélból és zománcból készült, s a homlokzat plasztikus-színes borítását szolgálja.

— Ha körülnézek a műtermében, inkább egy műhelyben érzem magam, ahol a szobrászat hagyományos eszközeit és anyagait a kompresszor, gázpalack, hegesztőkészülék, mindenféle lemezek, drótok, gömbacélok, plexilapok, menetfúrók, csiszológépek, hidegvágók, szegecshúzók s ki tudja, még mi minden váltotta fel. Mennyiben utal ez a környezet az ön alkotói elképzelésére, programjára?

— Ez a környezet az alkotói elképzelések megvalósításának útjára-módjára utal — nem szeretném, ha bárki is célnak tekintené az eszközt. Ugyanakkor mindig meglepődöm, ha valaki azt mondja, hogy ezek a szerszámok „nem hagyományos" szobrászeszközök. Miért nem? Hol a határ a hagyományos és az újabb között? Ma már vannak olyan nézőpontok, irányzatok is, melyek számára ezek az eszközök a lemerevedett technicizmus árulkodó jegyei.

Ha viszont a konkréthoz közelítünk, akkor el kell mondanom, hogy ez a műterem vagy „műhely" nagyon is szűkös egyes feladatok megoldásához. A szegedi árvízi emlékművemet például egy lebontásra ítélt üzemépületben kellett megcsinálnom, hiszen 12 méter magas és 40 tonna összsúlyú volt. A legkisebb elem súlya is meghaladta a két és fél tonnát. Nem panaszkodni szándékozom, csak azt érzékeltetni, hogy ilyen jellegű és méretű feladatok poklói erőfeszítést követelnek a szobrásztól.

— Úgy tudom, Segesdi György is figurális szobrászként indult, szép példa erre a sokak által ismert és elismert Marx—Engels-emlékműve a pesti Duna-parton, az MSZMP Központi Bizottságának székháza előtt. Az utóbbi esztendőkben lemondott a figurális ábrázolásról. Miért, mi vonzotta a geometria világa felé?

— Nem szeretem ezt a megkülönböztetést, hogy valaki figurális szobrásznak indult vagy sem. Először is, a történeti helyzetet tekintve, az én időmben nem lehetett másként indulni, s lényegében ez ma is így van. Aki a főiskolát elvégzi, az az emberi testtel való ismerkedés folytán tesz szert arra a végső fokon elvont arány- és térismereti anyagra, amellyel így vagy úgy gazdálkodhat: megmaradhat a figuratívitás határain belül, vagy átléphet egy szuverénebb formaalkotói világba.

Magam hosszabb folyamat eredményeként mondtam le a figura használatáról, de nem mondtam le a figura tanulságairól, hiszen anélkül elveszítenénk arányérzékünket, viszonyítási képességünket. Az történt, hogy elérkezett az idő, amikor maga a plasztikai rendszer, a szerkezet fontosabbá vált számomra, mint annak egyszeri és egyedi megjelenése, a figura. Erre serkentett az is, hogy kezdtem unni az anyag állhatatlanságát, teljes engedékenységét.

— Így kötött ki a krómacélnál és a plexinél?

— Igen. A különböző anyagok különböző kifejezésre adnak alkalmat. Egészen mást tud elmondani egy bronzszobor a maga fényszerűségében, áttörtségében, mint egy kőszobor zártsága és vilá-

lágos tömege. A krómacél kemény, határozott fényével, időállóságával, maradandóságsugallatával másfajta közvetítő közegként szerepelhet a kompozícióban. A pléxi az átlátszóság és a tükrözés lehetőségeivel vonzott. Ez a két anyag lehetővé teszi, hogy az optika eszközeivel építsek meg egy térélményt nyújtó plasztikai jelenséget, nem is szólva a két anyag kombinálásának játéklehetőségéről...

— Keres-e további anyagokat gondolatai kifejezésére?

— Miután hosszú ideje foglalkozom lemezplasztikával, töprengek a fémplasztika egyéb irányain is. Nem dolgoztam még például alumíniummal, s csábítanak a cortenacélnak, ennek a gyönyörűen oxidálódó acéllemez anyagnak kifejező lehetőségei. Talán megpróbálkozom majd a betonplasztikával is, hiszen mind több olyan közösségi tér létesül, amelyik „megeszi" a kisméretű plasztikát. Gondoljon csak új lakótelepeinkre.

— Néhány esztendővel ezelőtt Stabil mobil című alkotása nagy feltűnést és még nagyobb vitát váltott ki. Ha egyáltalán le lehet szavakkal írni, úgy ez a szobor egy rafináltan egymáshoz hegesztett fémlapocskákból álló, szabályos gömböt ábrázol, amely a vibráló fény hatására mozdulni látszik. Elcsendesedtek a viták azóta?

— Nem is volt az olyan nagy vita, egyszerűen néhányan nem értettek egyet vele, mások meg dicsérték. Arról van szó, hogy abban az időben tört be hozzánk az op-art, s a geometriának sok lehetősége van, hogy kacérkodjon vele. Akkoriban már sok mobilplasztikát láttunk, mely emberi beavatkozás vagy más erő hatására mozog — én föltettem magamnak a kérdést: miért kell a plasztikát mozgatni? A mozgásélmény keltéséhez jók az optika eszközei is. Azt akartam elérni, hogy a nézőpont kis változtatásával a plasztikán belül nagy mozgások mutatkozzanak. Ezért adtam annak a kompozíciómnak a *Stabil mobil* ironikus címet. Ez a probléma változatlanul foglalkoztat, így sokat dolgozom acrilüveggel, azaz plexivel.

— Igaza volt-e a kritikusnak, aki egy helyütt azt írta önről, hogy „...nem akar többet nyújtani a szép anyagok szép formáinál, olyasformán, ahogy egy obeliszk vagy diadalív, amely nem is szobor és nem is épület. Segesdi — egyszerűen fogalmazva — teret formál."

— Nem elemzem a megállapítás pontosságát, de valóban híve vagyok az emberi módú térformálásnak, annak, hogy megértessem a szemlélővel a tér lehetőségeit, s hogy ezek a lehetőségek milyen emóciókat képesek kiváltani. A látvánnyá formált térnek óriási személyiségformáló szerepe van. Miért ne lehetne a térformálás teljes program egy szobrász számára?

— Követi-e a plasztika változásait a befogadók, a közönség ízlésének, értékítéletének a változása? Nem vált-e ki ellenkezést az ön elvontabb, geometrikus formavilága?

— Én jóban vagyok a közönséggel. Furcsa dolog vagy természetes: az emberek gyorsan felismerik és értékelik a teljesítményt, a gondosságot, az elmélyülést, a sok és pontos munkát, a művességet — akkor is, ha kevésbé járatosak az esztétikai kategóriákban, elvontabbá fogalmazott közlendőkben.

— Milyen irányban kívánja folytatni pályáját?

— Sohasem gondolkoztam el ezen. Mindig támadnak gondolatsorok, amelyek kisplasztikában nyilvánulnak meg, azután egy-egy gondolat kilép a sorból, nagyobb teret, más léptéket követel magának. Most is telve vagyok plasztikus gondolatokkal — remélem, lesz elég időm megvalósítani őket.

Havas Ervin

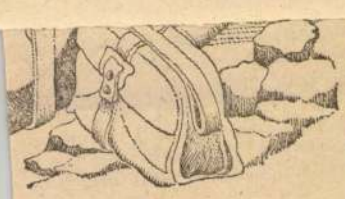

LENGYEL GY

TON

most már elvált férjéhez, és pillanatok alatt összeöregedtek. Samata elhízott, és messziről elkerülte a bárt.

Szült két leánygyermeket: egy Bimaldát és egy Rumenicát a gróf leánya elvált férjének.

Aki pedig még mindig nem tudta kiheverni az óhazai kitelepítésének borzalmait, az éjszaka érkező kiköltöztetési parancsot, az azonnali rakodást, a szép bútorok elkótyavetyélését, mert csak annyit vihettek magukkal, ami elfért a két kezükben, a nyomort, amit megéltek Nagycsomiládon, ahová vitték őket, a nyolcan egy négy négyzetméteres szobában lét összes kínját, ahol egy fedél alatt lélegzett a téboly és a megértés, a vécé és a mosdórészleg, a hálószoba és a sparhelt, amin főztek, és mindezt miért, mert ő véletlenül egy elszegényegedett grófi család egyetlen lányába szeretett belé annak idején, és úgy került az egész kitelepítési heccbe, mint Pilátus a Crédóba.

Az életüket úgy összekuszálta a kitelepítés, a haza elhagyásáról már nem is szólva, hogy sokszor már azon volt, nem bírja tovább, hazajön, vissza, az óhazába, írógépbe diktálja valakinek a sorsát, mindegy, hogy milyen színben tüntetik fel őt érte, csináljanak vele, amit akarnak, de látni akarja a Dunát, a Duna partján a salakot, a padokat, a kikötőket, a Szigetet, a Balatont, csak még egyszer... Szinte szorította a torkát és a gyomrát a honvágy.

De aztán a hazajövetelből sohasem lett semmi. A két lánya szépen növekedett, és egy napon azt vette észre, hogy a két gyerekének egyetlen porcikája sem magyar, nem értik, ha azt mondja nekik, hogy „gyertek ide", az mit jelent. Csak néznek rá, mint ő arra a parancslevélre, annak idején, amikor éjszaka jött a felszólítás, hogy hagyják el azt a házat, ahol laktak. És indulás: Nagycsomiládra!

Szóval, Miss Markoláb ettől a családtól kapta a Pécel környéki címet, ahol megpróbált gyökeret ereszteni, de eleddig még nem sikerült neki. Azt érezte, hogy olyan, mint egy tövestül kitépett növény, de nem tudta még, hol az a talaj, amelyik valójában az övé lenne, tápláló sókkal.

Itt, az óhazában először egy vendéglőben helyezkedett el mint konyhalány. Majd később pedig egy téesznél lett tag.

A növényekhez került. Folyton az aszparáguszokat kellett kerülgetnie, meg locsolni és feljegyzéseket is készített arról, hogy melyik már hány centis.

A téboly kerülgette, mert némelyik növény olyan volt már, kája fedezte anyagilag, neki nem tellett volna rá, de ő azt alá is írja, hogy ügyetlen, és minden fillérjét kozmetikumokra költi meg elnassolja. De őszerinte ilyennek is kell lenni.

Miss Markoláb a szobatársát, Marit megkérte, hogy legyen szíves és barátkozzon már vele, mert nagyon egyedül érzi itt magát, meg otthon is. Mari bele is egyezett, de a probléma csak akkor kezdett kialakulni kettejük között, amikor az a másik elvárta volna, hogy Mari, mint egy utánfutó állandóan úgy ugráljon, ahogyan ő füttyent. Hogy Mari éjjel is menjen túrázni, róni az utcákat, nézni a kirakatokat, hogy mi mennyibe kerül, aztán számítsák át az egészet dollárba, centbe, anyám kínjába, tehát mindenfajta fizetőeszközbe, ami csak a világon létezik.

Mari kezdte úgy érezni magát, mintha egy önműködő Nemzeti Bank és egy OTP-kirendeltség keveredett volna össze őbenne, amely magától szoroz, összead, kivon, átszámít, anélkül, hogy őt megkérdezte volna arról, hogy akar-e erről tudomást szerezni vagy sem!

Amikor már az útitársak zöme tudósított mindenkit arról, hogy mennyi Cézár-konyak és hány kiló Vegeta fog átvándlizni majd a határon, Marit elfogta az undor. Csakazértis Tobleronet és más fajtájú csokoládékat evett, fagylaltokkal váltogatva, minden létező fillérjét nyalánkságra költve, és vett még egy hatalmas, felfújható gumi játékmackót, de azt még nem tudta, hogy kinek fogja majd ajándékozni, ha hazajön.

De arra is fel volt készülve, ha még valakitől meghallja, hogy mennyibe kerül a Vegeta, annak füle hallatára beleszúr egy gombostűt a gumimackóba, hadd durranjon ki. Ott és nyomban!

Sztivenzon F. Kálmán okleveles mezőgazda több ízben elpanaszolta Miss Markoláb jelenlétében őneki, Marinak, a lábfájása elkezdődésének a részletes körülményeit. Sztivenzon F. Kálmán összetévesztette őt P. Pongráczffy doktornővel, aki idefele jövet őelőtte ült, eggyel. De mire Mari kimagyarázhatta volna, hogy ő kicsoda, és hogy ő nem P. Pongráczffy doktornő, Sztivenzon F. Kálmán lábának már kutya baja nem volt. Újabb kór gyötörte, a fejét, egy migrénszerű fájdalom, mintha főtt volna a feje, és port kért tőle, hogy bevehesse.

Ő titokban összetört két egész Kalmopirint (meg nem árthat-alapon), és készségesen odanyújtotta a szenvedőnek, még a buszban, aki ostyára helyezve lenyelte. Ostyát ilyen alkalmakra mindig tartott a zsebében a mezőgazda.

Mari azon imádkozott, hogy P. Pongráczffy doktornő hátra ne nézzen, miközben elhatározása egyre erősebbé vált benne, miszerint először Sztivenzon F. Kálmántól, majd Miss Markolábtól kell függetlenítenie magát, de végérvényesen.

Ugyanis, amíg a busz zötykölt, Sztivenzon F. Kálmán okleveles mezőgazda hol az édesapja második világháborús katonaélményeit (beleértve a Don-kanyarból történő megmenekülését és azt, hogy melyik szegény bajtársa hol és hogyan fagyott meg, miközben odahaza mennyire várták), hol

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Segesdy György

TÜKÖR
Budapest

nehrán művész

Kiállítás

SEGESDY GYÖRGY PLASZTIKÁI

Óbudai Galéria

1021

A tágas kiállítóteremben három kisplasztikai méretű plexi térelem árválkodik, s a falakon talán egy negyediknek a vázlatai. Az Óbudai Galériában megrendezett kiállítás Segesdy György szobrászművész munkáit mutatná be, ha erre a művész egyáltalán vállalkozott volna. Három térplasztika ugyanis kevés ahhoz, hogy egy szobrászművész kiállításává lépjen elő. Segesdy György és az Óbudai Galéria rendezőinek magatartása egyaránt érthetetlen. Ha egy művésznek nincsenek új, bemutatásra érdemes alkotásai, akkor miért foglal le társai elől hosszabb időre egy egész kiállítótermet? A galériának pedig nem kellett volna ragaszkodnia mindenáron egy olyan művészhez, aki ez alkalommal jószerével csak a nevét hozza alkotások helyett. Ez sem a művésznek, sem a közönségnek nem használ. A véletlenül betévedő tárlatlátogató ugyanis joggal gondolhatja, hogy pestiesen szólva palira vették, átejtették, amikor ezzel az anyaggal kívánják elhitetni vele, hogy kiállításon van. De tegyünk úgy, mintha

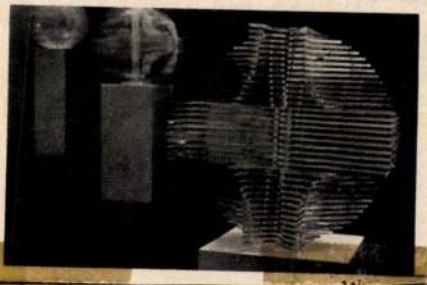

valóban tárlaton lennénk, s merzük a három térplasztikát, amelyet Segesdy a nyilvánosság elé bocsátott. Mindegyik kompozíció több kevesebb ötletességgel összeállított, ám a művész korábbi kiállításairól ismert, „visszaköszönő" mű. S csupán ezek kedvéért nemhogy a tárlatlátogatónak, de a kritikusnak is kár volt buszra szállnia. *(Képünkön a művész egyik kisplasztikája.)*

Harangozó Márta

özt kimondva azt az [illegible]
em elég egyértelműen kezelt tényt,
ogy nincs pontos mérce, amelynek
lapján a cigánygyerekekkel foglal-
ozó tanárok el tudnák dönteni: ki
zámít cigánynak? És hol az a ha-
ár, ahol a segítség inkább árt, mint
asznál? A magam részéről például
zerencsétlen ötletnek tartom, hogy
cigánytanulók neve mellé — leg-
lábbis némelyütt — fekete pontot
esznek. Még a nevezetes „F"-nél is
zerencsétlenebbnek.

Lapszemlénk szokásai ellenére
add hívjam fel a figyelmet egy
ásik írásra is, amely a KÉZMŰ-
VESEK HÁZA ÓBUDÁN címet vi-
eli. Szerzője dr. Beliczay László,
émája a III. Lajos utca 158/160.
latti kétévszázados ház sorsa. Kéz-
műipari múzeum lehetne itt, céh-
mlékekkel, múzeumok raktárban
orosodó értékeivel, de ugyanakkor
zolgáltató ház is, mai iparosokkal,
kiknek munkájára a modern lakó-
elep népe előbb-utóbb biztosan rá
og szorulni.

A nemesség kötelez — mondták
valaha. Beliczay László, a legaktí-
abb nyugdíjas, akit valaha ismer-
em, az egyik legnevesebb magyar
olgárcsaládból, iparosnemzetségből
származik. Az általa felsorolt és kép-
en bemutatott nürnbergi, prágai
példák és az óbudai kézművesház
erve azt bizonyítják, hogy ez a
származás is kötelez, és a cikkben
vázolt életképes, jó ötleteket nem
szabad hagyni elsorvadni.

Székely András

tipográfiától ugyan elvárjuk, hogy
aprakészen reagáljon az aktuális
művészeti irányzatokra, de vannak
zonyos kiadványfajták, amelyeket
vásárlók nehezen fogadnának el a
gfrisebb divatnak megfelelő kön-
sben. Lengyel Lajos az a tipográ-
s volt, aki össze tudta egyeztetni
műfaj változó elemeit az állan-
akkal. Több évtizedes munkássága

Segesdi György

Zalaegerszegen

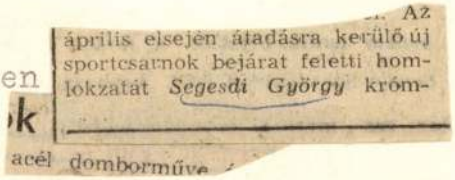
Az
április elsején átadásra kerülő új sportcsarnok bejárat feletti homlokzatát *Segesdi György* króm-
acél domborműve

Magyar Hirlap 1980/1/2/9

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1979 IAN

NARODNE NOVINE
Budapest

György Segesdi

1021

Budimpešta, 11. I 1979. 3

Spomenik stogodišnjici segedinske velike poplave

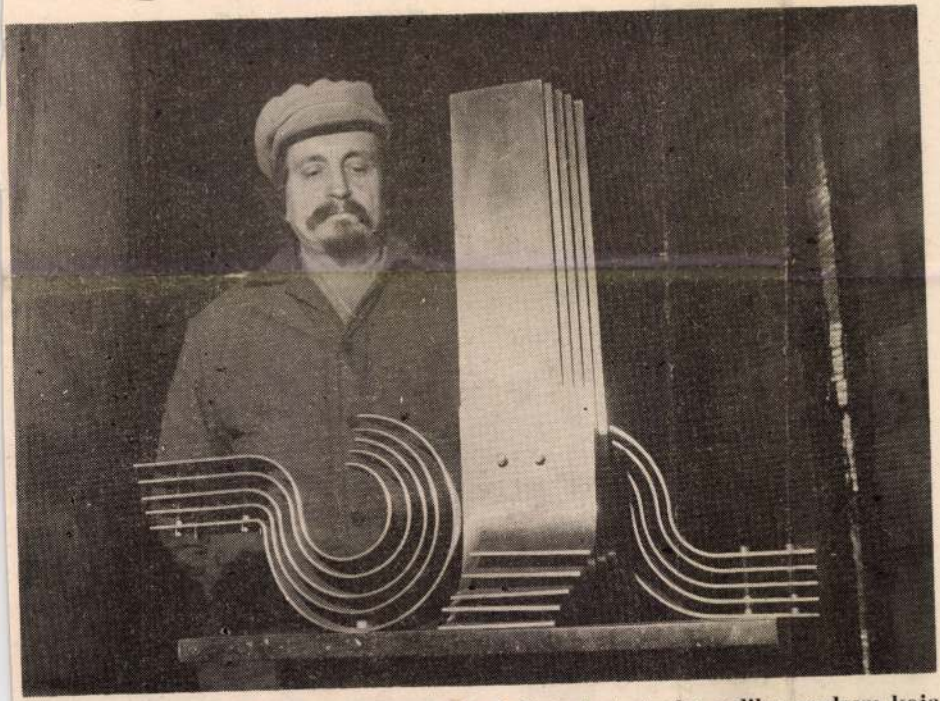

Prije sto godina, 1879. godine Segedin je doživio katastrofu: veliku poplavu koja je gotovo potpuno uništila grad. U spomen ovog tragičnog događaja budimpeštanski kipar György Segesdi izrađuje spomenik, visok jedanaest metara. Spomenik se izrađuje od čelika koji ne rđa i bit će postavljen povodom stogodišnjice u gradu na Tisi. Na slici: kipar György Segesdi s maketom spomenika.

(Foto: MTI — Péter E. Várkonyi)

ZANIMLJIV

Plod strpljivosti

Segesdi György, Munkácsy-
díjas érdemes művész

1021

1979. március 13. Televizió 19,3o Kné

TV-Híradó

- 1879. március 12-ére virradóra vészt hirdetett a harang zugás Szegeden. A tenger lopva jött, mintegy orgyilkos, és sebesebben, mint az aggodalom. És a hajnal, nem talál ta meg többé Szegedet, csak a romjait, amint azok apránként egy pisztos tenger iszapjává váltak. - irta a nagy árviz szemtanuja, Mikszáth Kálmán.
A gátakat áttörő Tisza hat ezer házat döntött romba, 6o ezer embert tett hajléktalanná, s 15o-en vesztek a hullámok közé. A Szegedet elpusztitó árviz századik évfordulója alkalmából a város Pártbizottsága és Tanácsa vasárnap együttes emlékülést tartott, amelyen Papp Gyula tanácselnök, a nagy viz történetét idézte fel, Győri Imre, az MSZMP Központi Bizottságának titkára pedig az évszázad dal ezelőtt élt és a mai szegediek helytállásáról szólt. Azokról, akik az ujjáépités máig lezáratlan folyamatában is védik a várost, ólják azzal, hogy kiépitették Szeged árvizvédelmi rendszerét, amelynek a Centenáriumra elkészült tiszai partfal is része.
Az épitők közül többen kaptak kitüntetést az ünnepélyes tanácsülésen. Gera Mihálynak, a Munka Érdemrend ezüst, Varga Ferencnek a kormánykitüntetés Bronz fokozatát nyujtotta át dr.Gergely István, a Központi Bizottság tagja, államtitkár, az Országos Vizügyi Hivatal elnöke. A várost közel tizenegy méteres vizállásnál is megvédő, uj, 12oo méter hosszu partfal avatásán dr.Gergely István beszéde után Győri Imre adta át Szeged lakóinak a támfalat és Segesdi György, Munkácsy-dijas Érdemes Müvész alkotását, amely a város ujjáépitésén fáradozóknak, a küzdelemnek és a nemzetközi összefogásnak állit maradandó emléket.
Szeged feltámasztására Európa nagyvárosai is elküldték adományaikat. Erre emlékeztet a kőtábla, az ujjáépitett város nagykörutján. Az árvizet idézik meg azok az egykoru festmények és a ma élő szegedi képzőművészek alkotásai is, amelyekből a Móra Ferenc Muzeum képtárában rendeztek kiállitást Szegeden!

NÉPSZAVA
Segesdi György szobrászművész
1978 DEC 29

1021

Az 1879-es nagy szegedi árvíz áldozatainak emlékére készít emlékművet Segesdi György szobrászművész. A tizenegy méter magas, rozsdamentes acélból készülő alkotást a százéves évforduló alkalmából állítják majd fel a Tisza-parti városban

(MTI Fotó — E. Várkonyi Péter felvétele)

Nem lopják
lazsálnak,
szorgalomma
kednek. Ehh
hoz magas
szükséges.
munkáért cs
is nyújtanun
pluszt. Mire
Nagyszerű
tartom, hogy *dolgozóink 60 százalékának főtt ételt tudunk már adni.* Csupán 1974 óta két nagy üzemi konyhát építettünk. Akiknek csak lehet, kivisszük az ételt.

— Nekünk is van munkaerőgondunk, nemcsak a telepített üzemeknek. Tíz százalékkal kevesebben vagyunk, mint kellene. Mit tudunk tenni? A szakszervezeti tanács, a szakszervezeti bizottságok állandóan napirenden tartják a munkások érdekvédelmét, élet- és munkakörülményeik javítását. A MEDOSZ Bács-Kiskun megyei bizottságával közösen javaslattal éltünk. Meghallgattak bennünket. Az OVH és a MEDOSZ 1977. január 1-től biztosította a gátőrök feleségeinek foglalkoztatását. El tudja képzelni, milyen jó dolog ez?...

Nem másnak, mint a dol
gozókról való gondosko
dásnak köszönhetjük
hogy jó a munkafegyel
lem, kiválóak a gazdasá
eredményeink.

— *A szakszervezeti ta
nács sokat törődik a do
gozók kulturálódásával* –
jegyzem meg, mire elhá
rítja a dicséretet. Van i
még tennivaló, bőven.
szakszervezet patronálja
14 éve fennálló, híres ka
marazenekarukat, a „Ki
váló együttest", amely so
hangversenyt ad. A hang
versenyekre díjtalanu
járhat bárki. A szocialis
ta brigádok tagjait éppe
úgy meg lehet találn
mint a bajai értelmisé
képviselőit. Az igazgató
ságnak rendkívül jó
kapcsolata a jugoszlá
városok, falvak lakóival
Közösen lépnek fel ár- é
jegyveszély esetén. A „bé
kés" napokon pedig a ze
nekar átmegy néha hang

8. Segesdi György: A szabadság lovagjai (Készült Tatabánya várossá nyilvánításának 25. évfordulójára)

(Jánosi Ferenc felvételei)

8

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1979 MÁR 26

BUDAPESTER RUNDSCHAU

György Segesdi,
Bildhauer

1021

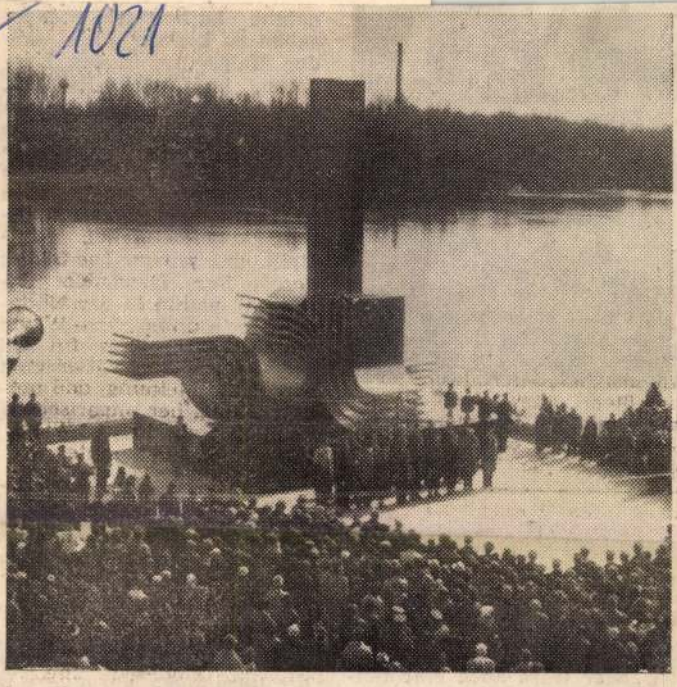

Vor 100 Jahren, im März 1879, überflutete die Theiß die Stadt Szeged. An der neuen Uferbefestigung wurde jetzt ein Werk des Bildhauers György Segesdi aufgestellt, das an die große Flut erinnert

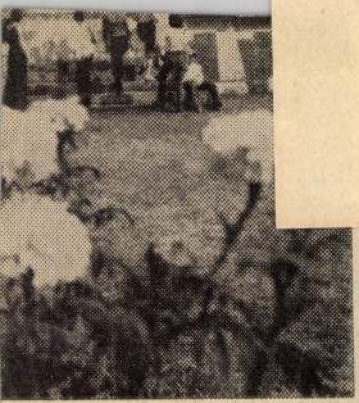

in einem Gebäude im Budapester Stadtwäldchen ausgestellt, das schwer beschädigt wurde. Der „Einzug der Magyaren" wurde in der Nationalgalerie untergebracht und restauriert. Ópusztaszer soll nun die endgültige Heimstatt des Feszty-Gemäldes werden.

— ják —

„Hier wäre noch eine kleine Formalität zu erledigen", erklärte man ihm beim Schriftstellerverband. „Füllen Sie uns bis morgen bitte diese Fragebogen aus, es

„Bis morgen? Steht denn die Reise schon vor der Tür?"

„Nicht die Reise, der Anmeldetermin."

Der Schriftsteller stopfte die unzähligen Formulare in seine Aktentasche und trat freudetrunken den Heimweg an. „Halbinsel Jylland. Dänische Genossenschaften. Butter. Käse. Windmühlen.

Segesdy György

Daidalosz

Menyhárt László: Amit a művész lát /Interju Varga Imrével 1979.áprilisában/

MŰVÉSZET,1979.julius - 2.lap

Segesdi György, 120 bron

● SEGESDI GYÖRGY szobrászművész, kétszeres Munkácsy-díjas érdemes művész kiállítása holnap délben nyílik a Fővárosi Tanács Óbuda galériájában. A kiállítás június 16-tól július 19-ig hétfő kivételével naponta 10 és 18 óra között tekinthető meg a III. kerület, Fő tér 1. szám alatt.

-: O Segesdi György

8.

Esti Hírlap, Bp. 1979. jún. 15-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

György Segesdi
BUDAPESTER RUNDSCHAU

1979 JAN 8

Auf [illegible]
Budapester Stadtbezirk Csepel kam wenige Sekunden nach Mitternacht das erste Kind des neuen Jahres zur Welt: Krisztián Potyó. 1021

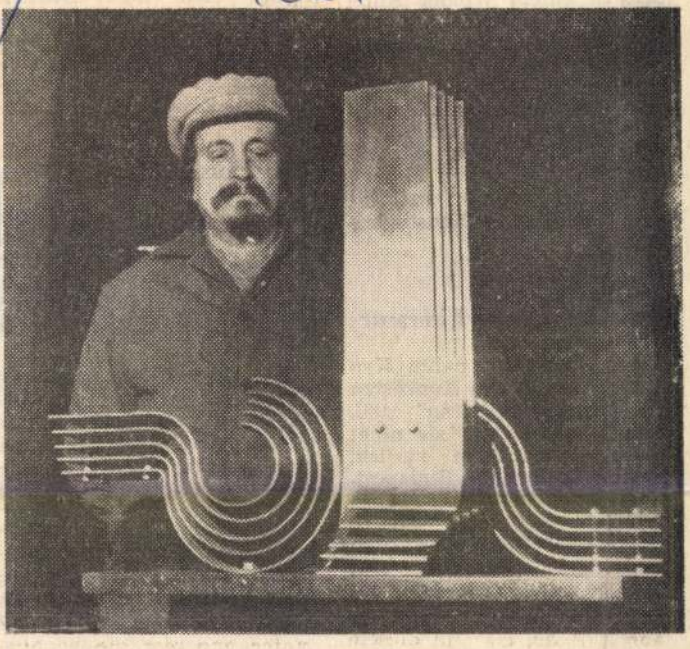

Zum Gedenken an die Opfer der Hochwasserkatastrophe bei Szeged im Jahre 1879 fertigt der Budapester Bildhauer György Segesdi ein 14 Meter hohes Denkmal aus rostfreiem Stahl; Bild: der Künstler mit dem Modell

Hier erhöl
esse für d
sik, vor a
der. In ei
quariat
deutsch-un
sationstasc
noch aus d
reichisch-U
chie stamn
ten herau
war, bei den ersten Schritten in der ungarischen Sprache jedoch gute Dienste leistete.

Interpret der ungarischen Literatur

Als Dirigent nahm Kyo Hani dann an den Konzerten des „Prager Frühling" teil. Aus Prag kehrte sie nicht mehr nach Wien zurück, sondern kam nach Budapest. Ihre Sprachkenntnisse waren beeindruckend, sie hatte in der Zwischenzeit aus den modernsten Sprach- und Wörterbüchern gelernt. So wurde sie an der Budapester

Die Entscheidung

Und dann kam das siebte Jahr, das Jahr der Entscheidung: Soll sie auf dem alten Kontinent bleiben oder in die Heimat zurückkehren? Kyo Hani entschied sich für die Heimkehr.

Die junge Japanerin ist übrigens Sproß einer berühmten Lehrerfamilie in Tokio. Die Großmutter hatte sich aus der alten Kaiserstadt in das gerade erst erwachende Tokio aufgemacht, um als Frauenrechtlerin eine Kindererziehungsanstalt zu gründen. Die Anstalt besteht auch heute, wurde aber im Laufe der

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Segesdi György,

NAPLÓ (VESZPRÉM) 11
Szobrászművész

1979 JAN 7.

1021

MEMENTO!

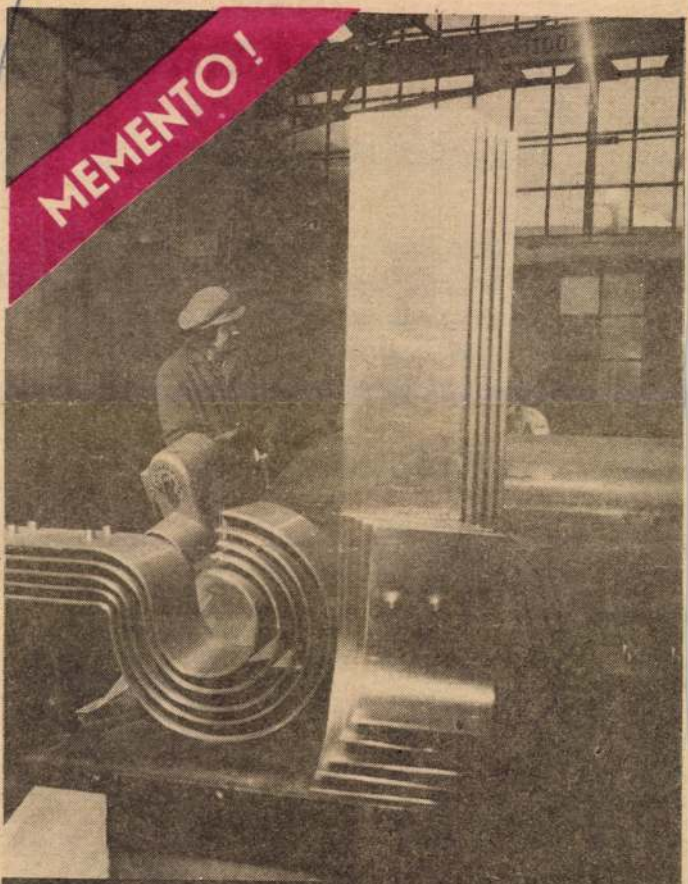

Az 1879-es nagy szegedi árvíz áldozatainak emlékére készít emlékművet Segesdi György, budapesti szobrászművész. A tizenegy méter magas, rozsdamentes acélból készülő alkotást, a százéves évforduló alkalmából állítják majd fel a Tisza-parti városban.
(MTI Fotó – E. Várkonyi Péter felvétele – KS)

állattenyésztő te

Hajdanán a családfő rangját viselő parasztember esténként a népes família minden egyes tagjának kiadta a másnapi parancsot. Ma ezt úgy mondanánk, megszervezte a saját és a családtagok munkáját. A munkaszervezés tehát nem valamiféle új találmány, így ma már csak folytatni kellene apáink jó szokását.

A fiatalok igénye

Persze a dolog napjainkban nem ilyen egyszerű. A mezőgazdasági nagyüzemek – tucatnyi faluban élő — több száz ember munkáját kell megszervezni. Megváltoztak a szervezés céljai, módszerei is. Az igény fokozódott, legalábbis a munka szervezettségét illetően. Korántsem mindegy, milyen hatékony a termelőeszközök kihasználása, hogyan tudunk eleget tenni a munkát végző ember jogos igényének.

A szakmai irodalom nem maradt adós, könyvtárnyi kötetek foglalkoznak a munkaszervezés jelentőségével, a munkatermelékenységre gyakorolt hatásával. Mégis, ki merne ma szervezési eredményekkel büszkélkedni? Ha lehet rangsorolni, akkor az állattenyésztést említhetjük a szervezetlenség kirívó példájaként. Szűkebb hazánkban vizsgálódva is megálla-

sen bólogat, amikor a kétműszakos munkaszervezés bevezetésének szükségességét bizonygatják egy-egy szakmai tanácskozáson. Ez az egyetértés persze nem volna elegendő indok a bevezetés szorgalmazásához. Sokkal inkább sürgeti azt a fiatalok, egyben a jövendő esztendők állattenyésztőinek igénye.

Legutóbb az ifjúsági parlamenteken hallatták ezügyben a hangjukat. Ha magát a két műszakos szervezés fogalmát nem is mindenütt használták, az emberibb munkakörülmények megteremtését, a rövidebb munkaidő bevezetését viszont a legtöbb helyen sürgették. Csak az igény hangsúlyozása egyoldalú dolog lenne, ha a szakmai alkalmasság nem párosulna a magasabb követelményeket támasztó szervezési eljárásokhoz. *Egy*

SEGESDI György

WEINER Tibor: Uj szobraink. = Budapest 32.p.

Uj szobráról a XIII.ker KIS KB előtt.

, 1983/10.

Segesdi György: Krómacél térplasztika. Pozsonyi út

A ritmus jegyében

Segesdi György plasztikái

„Van ritmusa a természetnek, a munkának, a fényjeleknek, a zenének, s van ritmusuk, meglehetősen átvitt értelemben, a plasztikus művészeteknek is." Ez a kissé meghökkentő mondat egy irodalomelméleti munkából származik – *Wellek* és *Warren* tollából. A meghökkentést pedig abból érezzük, hogy a szerzőpáros mintegy csak metaforikusan engedi meg, hogy ritmusról beszélhessünk – teszem azt – képzőművészet kapcsán. Természetesen értjük, hogy egészen más értelemben kell fölfognunk ezt a jelenséget az irodalomban vagy a zenében, és más módon – például – a szobrászatban. Még azt is megengedjük, hogy ez utóbbiban (csakúgy, mint a festészetben, de még az építészetben is) az időfaktor háttérbe szorul, ez azonban mégsem jelentheti azt, hogy tagadnunk kéne a vizuálisan észlelt ismétlődések létét. Ismétlődnek a minták – raport szerint – egy ruhaanyagon, ismétlődik a meander-elem a görög vázán, ismétlődhet egy plasztika bizonyos részlete akár szélsőségesen is, lásd: *Brâncuşi Végtelen oszlop*át. Mert egészen bizonyos, hogy vizuális ritmust előbb érzékelt az ember (naponta újuló világos-sötét, holdfázisok), mint nyelvi ritmust, mivel – föltehetőleg – már látott, amikor még nem beszélt.

Közelebb jár tehát az igazsághoz *Cs. Gyimesi Éva*, aki *Teremtett világ* című kitűnő könyvében így fogalmaz: „Az ismétlődés minden művészi formája – a képzőművészeti alkotások vizuális, térbeli rendje, a zenei és irodalmi művek kompozíciós és ritmikai sajátossága – mind egyfajta csapdája a rohanó időnek: belső szervezettségével mintegy megállni készteti, szemlélhetővé változtatja a feltartóztathatatlant, azaz mintegy felszabadítja az embert a véletlenek sodrása alól." Igen, megállni készteti, még akkor is, ha a ritmust magát mozgásképpen érzékeljük. Ugyanis szerzőnk a filozófiai értelemben vett időről beszél.

Nos, értelmetlen volna a műalkotásokban jelentkező ritmus problematikáját kerülgetnünk, ha közelebbi témánk, *Segesdi György* plasztikái az elmúlt évtizedben, nem szorítanának a kérdés irányába. (Természetesen beszélhetnénk korábbi művekről is, amelyekben már jelentkezik a ritmusnak az a kitüntetett szerepe, amely a jelzett időszakban úgyszólván kizárólagos szervező formájává vált művészetének, hiszen az ironikus *Stabil mobil* címet viselő szerkezete már 1969-ben is szinte emblematikus jelentőségű.) Pályájának ebben a legérettebb korszakában Segesdi

1

zúgását a vihar sötét színeivel fokozó festők, s a fény széttört darabjaiból az idill egészét láttató festők Európa közepén saját lelki alkatuk mértéke szerint formálták a közös európai képzőművészeti tartalmat, a fényt. A fényt, amelyet nem az impresszionizmus optikai látása szerint fogtak fel, ami csak a szem számára fontos, hanem úgy, mint ami a szellem és a lélek tájékozódását is segíti. A magyar festészetben a fény élménye, szerepe nem szűnt meg az impresszionizmus, a plain air festészet divatjának elmúltával. Kapcsolata vele nem valamilyen egyszeri dolog megoldására korlátozódott, hanem olyan, mint ami saját lényegéhez tartozik, mint ami létezéséhez nélkülözhetetlen. A magyar képzőművészet magányát éppen a nyugati modern formaismeretek megszerzésére törő versengés teremtette meg. E versengési pánik okozta tektonikai változások nyomán keletkeztek Magyarországon a fővárosban és a vidékeken azok a szigetek, az élelmes modernség pezsgésével körülhatárolt rezervátumok, ahol a bentrekedtek a magánysággal ismerkedtek. S a magány a személyiség legbensőbb érveit a legmélyebb igazsághoz vezeti. Nagy fényfestőink mai utódait nem fenyegeti az egzisztenciavesztés. Mint ahogy a fűszálak és a falevelek a napsugarakkal beszélgetve a földi élet sorsáról döntenek, a festő is, aki olykor megérti szavaikat, életjogú, érvényes műveket teremthet az emberi társadalomnak. Meggyes László földi vegetációt ünneplő képei is derűt, emelkedettséget teremnek. Művei rokonságot mutatnak azokkal az ismeretekkel, amik a mai közműveltségből származóan élnek a kortársakban, a napfény és a növény levele élettermő csodájáról. De rokonságot mutatnak a fények új igét hirdető nagy elődök útját járó új festők vállalkozásaival is. Nemcsak a nap fényei világítanak műveiben, hanem azok a magasabbrendű, fennkölt érzések is, amikből a mindenség mértékét kereső alkotók munkáit részelteti a természet. A hatalmas változások ellenére a természetelvű festészet folytonossága nem szakadt meg a magyar művészetben, sőt ami a valójában automizálódott, autonóm művészetről kiderült, hogy felülről irányítható, az nem áll a természetelvű művész esetében, mert nem szakad el termelő eszközétől, a természettől. A társadalmi emberi értékek, hasznosságok jó vagy rossz volta nem függ akaratoktól. Köszönnek a fények, s a fényeknek köszönnünk kell.

Kovács Gyula

dit az ismétlődés mozgalmassága – némi metaforával élve –, zeneisége vonzza. És itt derül ki az is, milyen szerencsés az a két anyag – a krómacél és a plexi –, amely kizárólagos használatú munkásságában: lamellákba nyíló zárt terek képzése. Mivel az esztétikai gondolat éppen itt, ebben a lamellás szerkezetben nyilatkozik meg, éppen itt tárul föl az esztétikai objektum (a kifejezést abban az értelemben használva, ahogyan *Bahtyin* tanítja).

Tíz esztendeje a rádió óvodája részére készítette motorral hajtott *Kinetikus plasztikáját*. Itt két függőleges tengelyre fölfűzött háromszöglapokat forgat egymással szembe a motor oly módon, hogy az egymásba forduló lemezek mintegy elnyelik egymást. S mivel a fölfűzés spirális elmozdítással történt, különleges hullámzó-pulzáló térélmény kínálkozik. Voltaképpen kettős térről beszélhetünk: egyfelől arról, amit az anyag objektíve kisajátít, másfelől pedig egy virtuálisabb térről is, a mozgások által bejárt lehetőségről. Ha tehát *Bergson* valamikor úgy határozta meg a formát, hogy az „számunkra nem egyéb, mint egy mozgás rajza", akkor ezt a szobrot akár illusztrációképpen is alkalmazhatjuk definíciójához. Segesdi plasztikája persze több ennél, hogy mást ne említsünk, folytonos formaáthatás is.

Szeretnénk fölhívni a figyelmet, hogy ennek az alkotásnak nem egyszerűen a lemezelését, a lamellák egymáshoz sorolását tekintjük ritmusnak, sokkal inkább az említett hullámzó-pulzáló mozgást. Verstani példával megvilágítva: a lamellák sorolása (az elemsorolás) nagyjából a verslábakkal hozható párhuzamba, a költemény ritmusa azonban az egész vers lüktetését jelenti, a hangok, a rímek, a képek stb. együttes hatását. Továbbá – annak ellenére, hogy csínján szoktunk bánni a nem ábrázoló művek szimbolikus értelmezésével – mindenképpen meg kell állnunk ennél a sajátos ritmusnál. Véleményem szerint bizonyos értelemben minden ritmus jelképes, amennyiben különböző létezésfokokra utal. A Kinetikus plasztika esetében – véljük – hiba volna nem észrevenni ritmusának utalásait az élet alapvető létezési formáira. (A Stabil mobil szimbolikája – szándéka szerint – kétértelmű.) Ez lehet az a szemérmes jelképiség, amit az absztrakt művész megengedhet magának. Segesdi – úgy tetszik – ebből indult el, a továbbiakban innét kezdte óvatosan tágítgatni plasztikai mondandóját a ritmuson belül. Noha a későbbiekben mozgó szobrot nem készített, vonzalma (mondhatni: nosztalgiája) megmaradt az idő komponálása iránt – éppen a ritmusban föltárulkozó virtuális idő formájában.

Ez időtt készülnek plexiből is azok a formaáthatások (így is nevezi több munkáját), amelyek ugyancsak ezzel a lamellás módszerrel jönnek létre. Ha lehet, ezekben a formaáthatás kérdése még tisztázottabban jelentkezik, mint a Kinetikus plasztikában, ugyanis a plexi – átlátszósága folytán – szinte magától kínálja a probléma egzakt megragadását. Egzakt, mond-

1 Segesdi György: Krómacél plexi I, 30x30x5 cm, 1982
2 Segesdi György: Krómacél plexi II, 30x30x5 cm, 1982

2

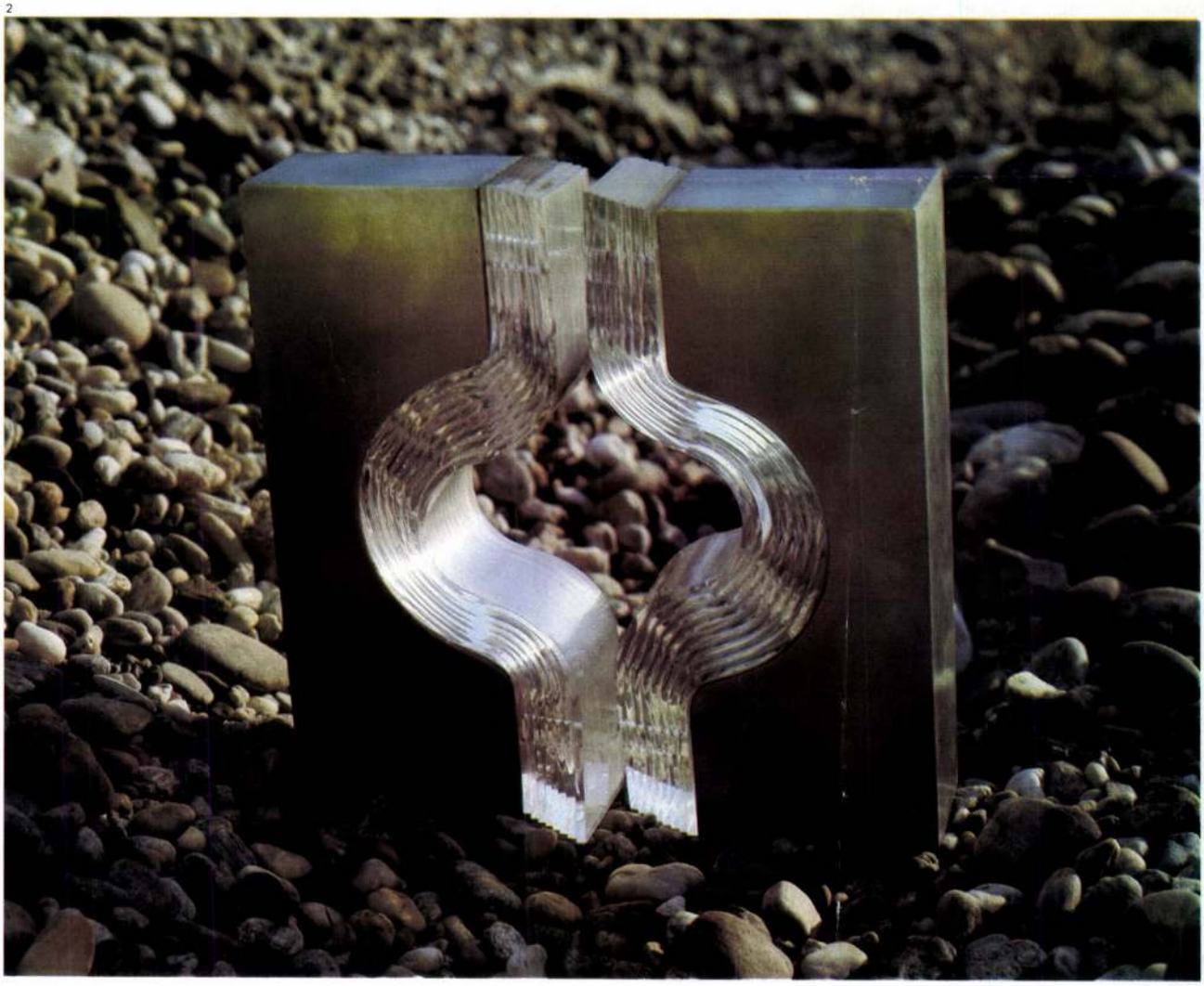

juk ki határozott bizonyossággal a jelzőt. De hiszen a szobrász igazi gondolata éppen abban a sejtelmes, sugallatos, mármár délibábszerű sejtetésben van, ami az elemsorolások levegős hézagai, valamint a plexi sajátos fényvezetése kapcsán keletkezik! A gondosan megcsiszolt élek magukba gyűjtenek minden lehetséges fényt: a legkülönbözőbb színes reflexek jelentkeznek rajtuk, s szikrázásukban bizonytalanná, szinte megfoghatatlanná varázsolják az imént még határozottan fölismerni vélt látványt. A ritmust tehát ezúttal sem úgy fogjuk föl, mint a plexilemezek matematikai rafinériájú sorolását (ez az alap), hanem a fények és a szerkezet virtuális formateremtő erejeképpen. És egyúttal itt véljük megragadhatónak az esztétikai objektumot is: a jelenségvilág szépségéről, érzékelésünk ámíthatóságáról egyszerre beszélnek ezek a szobrok.

És ez az az időszak, amikor Segesdi legjelentősebb munkái – a különböző köztéri feladatok megoldására – megszületnek. A brazíliai magyar nagykövetség elé készített *Plasztika*, a szegedi nagy árvíz centenáriumi emlékműve. Hatalmas méretek; az előbbi négy méter magas, az utóbbi tizenkettő. Annyiban talán különböznek az addigi művektől, hogy asszociációs bázisuk nagyobb, tágabb a jelképes értelmezések lehetősége, sőt, a Brazíliába küldött mű ornamentálisabb is, mint azt a művésztől megszoktuk. Az ornamens kérdése izgatta Segesdit, e sorok írója egy beszélgetésben rákérdezett a veszélyeire. Válasza belevág mostani megközelítésünk kérdéseibe: „Nagyon izgalmas veszély. Én az ornamenset nem föltétlen pejoratív értelemben használom. Tudom, van olyanféle a szóhasználatban, hogy ez mindenképpen csak díszítmény. De a díszítő szándék is roppantul tiszteletreméltó a szememben. Inkább csak akkor elítélendő, amikor rutinná, manírrá válik. Az egyébként benne rejlő ritmikusság a tér megfogalmazásának, sőt az idő jelzésének lehetősége."

A brazíliai Plasztika az a műve Segesdinek, amely leginkább az idő csapdába ejtését tekinti céljának, méghozzá többféleképpen is. Természetesen ezúttal is (fém)lemezek alkotják a szobrot. Ezekből a nagyjából U alakú lemezekből a hosszabbak lefelé fordítva kapcsolódnak a talapzathoz, a rövidebbek fölfelé, tehát nyitva, az előbbiekhez. Találkozásuknál szép formakapcsolatokat láthatunk, ugyanis egy henger vázává szerveződnek, s ráadásul a fölületük is íves. Itt az elemsorolás alapritmikája voltaképpen a körbejárás tartamára utal, jóllehet, ez sem mechanikus. A fordítva, tehát nyílásukkal fölfelé kapcsolt elemek mintegy utalnak arra is, hogy ez a formakapcsolódási rend a magasságban netán folytatható lenne, mint a már említett Brâncuşi-mű esetében. Vagyis, a két szint együtt képez egy ornamentális elemet. (Hogy milyet, arra még rátérek.) Segesdi azonban úgy tette zárttá Plasztikáját, hogy a középső (nem íves) lemez kisebb, két oldalán a másik kettő mind nagyobb negatív félkörrel „nyílik".

Miért fontos ez?

Talán a kissé bonyolultnak tetsző leírásból is kiolvasható, hogy ekképpen az ornamentális nyitottság (azaz: az ismételhetőség) csak sugallat maradt, s a mű így teljes. Másfelől: óhatatlanul az jut a szemlélő eszébe (s talán a helyszínen ez igazolódnék), hogy helyesen tájolva ez a plasztika afféle napcsapda is lehet, amilyenek találhatók voltak – mondjuk – a monolitok között vagy föllelhetők a székely kapukon. Ez tehát újfent csak az idő megragadására tett szobrászati kísérlet. Az asszociációk sorában – miként az alkotóról írt könyvecskémben utaltam rá – szerepelhet – joggal – a virág, jelesül a tulipán társítása is. Mindez csak gazdagítja ennek a műnek az értelmezését, és alkotója jelképző szándékára mutat.

A mondandó (esztétikai objektum) tehát ezúttal is abban a viszonyban jelentkezik, amely a mű valósága és a tágabb valóság között fönnáll, s méltán tartoznak bele úgyszólván kulturális történetünk hangsúlyos pillanatai is.

A brazíliai Plasztika jelentőségén elmélkedve még egy, a későbbiekben (kivált a legújabb reliefnél) fontossá váló mozzanatra kell figyelmeznünk. Ez pedig a fölület kezelése. A csiszolás által a fémszobor különböző minőségű fölületet kaphat. A tartomány a korrodálttól a tükörfényesig terjedhet. Az alkotón múlik, melyiket választja. Noha hisszük, hogy az anyag – a maga anyagi valóságában – nem tartozik az esztétikai objektumhoz, a kézjegyek, amennyiben szándékoltság mutatkozik bennük, viszont annál inkább. Ez azt jelenti, hogy az alkotó egy puhább, bársonyosabb fölülettel is mást akar közölni, mint – tegyük föl – egy magas fényű fölülettel. Az előbbi (lehetnek fokozatai) jobban magán viseli az eleven mozdulatot (Sei Do – ahogyan a japánok nevezik), az életszerűséget. Állítjuk ezt akkor is, ha történetesen a nyomokat egy gép hagyja, hiszen azt mégiscsak emberi agy és kéz irányítja.

A szegedi árvízemlékmű esetében az asszociációs bázis az első szempillantásra nyilvánvaló: az uralkodó erőteljes hullámmozgás. A hullámmozgás háromirányú, azaz az egész térre irányul. Az elemsorolásnak, a lamelláknak ezúttal az a feladata, hogy ezt az érzelmet megsokszorozzák: a néző szinte ritmikus ismétlődésben érzékelje a fenyegető és elkerülhetetlen veszedelmeket. Mégis, úgy véljük, ennél mélyebben, rejtettebben kell keresnünk az alkotói gondolatot, a mű dinamikájában. A vízszintesek és a függőlegesek félreérthetetlen határozottságában, amelyeknek – végső soron – a hullámmozgások is alárendelődnek. Abban – gondolnánk –, hogy a nagyobb tömegű vízszintesek fölé miként magasodik fel – ismétlődő merészséggel – a karcsúnak tetsző függőleges elemsor, abból, ahogyan a hullámok elcsitulnak. Mintha az erők a kiegyenlítődés irányába tartanának, s az összeálló rendben szinte a természeti formák alapkaraktere (vízszintes-függőleges) határozódnék meg – már-már arányokban is. Másfelől fölfoghatom akár egy hangulatsor történéseként is a szobrot; ebben az értelemben netán az alkotó személyes életpillanatai vetítődnek rá. Nehéz lenne

3 Segesdi György: A zalaegerszegi sportcsarnok homlokreliefje,
krómacél, zománc, 30x8 cm, 1982
4 Segesdi György: Plasztika a Novotel Szállónál,
krómacél, 10 m, 1982

3

4

5 Segesdi György: Plasztika a KISZ KB előtt, krómacél, 2x2 m, 1983
6 Segesdi György: A Szombathelyi Képtár reliefje, krómacél, 20x6 m, 1985
(fotók Markovics F.)

ugyanis elképzelnünk, hogy egy ilyen célfeladatban ne mutatkoznék meg a szobrász személyisége. Erre is ki kell térnünk, ha a rejtettebb gondolatok felől közelítünk, s nem egyszerűen csak a primér látványélmény határozza meg bennünk a mű sorsát. Szabadjon talán egy metaforával is megközelítenünk véleményünket, annál is inkább, mivel szerkezetében kapcsolódik ritmusfölfogásunkhoz. *Max Burchhartz*tól származik a leírás: „A csiga, amikor a házát építi, a ritmikus konstrukcióra ad példát. A csigaház folyékony mészváladékból épül, és a csiga testének ritmikus mozdulatai formálják ki, majd ezután megszilárdul. A csigaházak elsőrendű kifejezőmozgások rögzítődései."

Az életmű hierarchiájában a brazíliai Plasztikát is és a szegedi árvízemlékművet is főműként kell kezelnünk. Ez azonban korántsem jelenti azt, hogy utánuk – stílusosan szólva – apály következett volna. Még méretben is vannak hasonlatos újabb művek: a zalaegerszegi sportcsarnok homlokdísze vagy a szombathelyi képtár 1985-ben falra került plasztikája bizonyíthatja ezt.

A zalaegerszegi sportcsarnok homlokzatát mintegy raszterosan bontják föl *Blaski János* festő színes (kék) zománcnégyzetei. A hozzájuk komponált Segesdi-relief voltaképpen megőrzi ezt az osztást, jóllehet léptéke, rendje más. Szükségképpen, hiszen a feladat a merev vízszintes-függőleges tagolás bontása volt, amelyet a szobrász egy körkörös, a síkból fokozatosan előrukkoló hullámformával oldott meg. A vízfölület ritmusára gondolhatunk, ha kavicsot hajítottunk bele. Társul ehhez még bizonyos oszlopos bontottság is, amelyet részint az épület elemei írtak elő, de amelynek Segesdi mérhetőbben rafinált ismétlődési rendet adott. Legalább négy mozzanatát vehetjük észre tehát a relief általános ritmusának. A raszter és az oszloprend csaknem adott, csatlakozik hozzájuk a körkörösség, valamint a kiemelkedés a térbe. Mindez kiváltképpen hatásosan és egzakt módon jelentkezik a kora délután súroló fényeiben. Megint csak nem hagyhatjuk említetlen, hogy ezek az eltérő és mégis összerendezett mozgások az épület funkciójára is utalnak: a testkultúra szépségeire.

Szombathelyen annyiban hasonlított a feladat, hogy ott is az erős horizontális tagolódás látványának megbontása volt a cél. Ugyanakkor a formát meghatározta az is, hogy sajátos műemléki környezethez kellett illeszkedni, mivel az új képtár az Iseum közvetlen szemszédságában és az egykori zsinagógával szemben helyezkedik el. Segesdi két rétegzett ívet – monumentális zárójelek – fordított egymással szembe, amelyek részint kapcsolatot teremtenek a környezettel, részint pedig finoman utalhatnak kultúránk rétegzettségére is, mégpedig rejtettségre és nyilvánvalóságra egyaránt. Szembeötlő ugyanis, hogy ezek a rétegek is „mozgásban" szerepelnek: egyik végük előbbre jön, a másik belesimulni igyekszik a falfelületbe. Ez az új mozzanat azt bizonyítja, Segesdi a lamellás szerkezetben minduntalan tágítani képes alkotói-kifejezői lehetőségeit.

Látszott ez már akkor is, amikor a Novotel hatalmas támfalát tulajdonképpen hajóorrnak fogta föl, és lényegében oromdíszt készített. Az áthallások a hagyományos felé itt is nyilvánvalóak, elegendő csak a népi épületek oromdíszeire, vagy netán a szamothrakéi *Nikére* utalnunk. De elindulhatnánk a klasszikus oszlopok, oszlopfők irányába is. Ugyanakkor itt érdemes megemlítenünk az egymáshoz fordított tenyerek befogadó asszociációját is – lévén ez közvetlen utalás az épület közfunkciójára. Az elemsorolás ezúttal sem mechanikus; az egyik formán befelé, a másikon kifelé szűkülnek a lamellák. És találunk fogódzót a brazíliai Plasztika felé is: újabb szerkezete szintén egy lehetséges napelfogó csapda.

Két ugyancsak újabb keletű köztéri plasztikájának (mindkettőt a XIII. kerületben állították föl) szintén hasonló a komponálási elve. Ezek azonban a kockához vagy a négyzetes hasábhoz – mint befoglaló formához – is kapcsolódnak, miként jó néhány kisebb plexi vagy a fém és plexi variációjával létrehozott munkájában. A négyzet viszont már egy modern művészettörténeti alapforma – egyértel-

mű idézése a klasszikus avantgárd közhelyének. Mivel azonban – mondottuk – befoglaló formák jönnek létre a négyzetből, ezúttal bennünket jobban érdekelnek a belső történések, a kereteket feszítő elemsorolások. Ezek viszont azzal a csaknem szimmetriával készülnek, ahogyan azt már megismertük a brazíliai Plasztikától kezdve a képtár Szombathelyen felállított homlokdíszéig. Voltaképpen elemnyalábokról beszélhetünk, amelyek – kötegelt liktorvesszők – egymáshoz tapadnak az összefoglaló formán belül. „Csaknem" szimmetriát említettünk, mivelhogy a két oldalt egymás variánsának kell tekintenünk.

És most ott vagyunk annál a ritmikai kérdésnél, amelyet mind ez ideig körülírással kerülgettünk.

Nevezetesen a *kiazmus*nál.

Természetesen tudjuk, hogy a kiazmus a modern retorika egyik gondolatalakzata, hogy mégis használjuk Segesdi elemsorolásos szerkezeteinek ritmusrendjére, az csak némiképpen metaforikus, hiszen az elv vizuális megjelenéséről van szó. Éppen a kereszteződés mozgásélményéről is. Figyeljük csak meg, a szombathelyi képtár plasztikáján milyen sorrendben mozognak egyik „zárójelen" és milyen sorrendben a másikon az elemek be-, illetőleg kifelé. Azt tapasztaljuk, hogy a mozgás ugyan azonos, a sorrend azonban ellentétes. Mindez pedig egy majdnem tükröztetésben történik. Nem lehet nem észrevenni hasonlatosságát egy olyan Ady-sor szerkezetével, mint – teszem azt – a következő: „Lágy keménység és kemény lágyság." Mindez, persze, sem azt nem jelenti, hogy Segesdi irodalmi asszociációkat keresne (jóllehet az sem lenne bűn), sem pedig azt, hogy megközelítésünkben irodalmias szempontokat óhajtanánk érvényesíteni. Jelenti viszont azt, hogy a ritmust érdemesebb és hasznosabb tágabban fölfognunk, alakzatainak logikájában általánosabb összefüggéseket keresnünk. Miután pedig az elmúlt évtizedben szobrászunk – úgy tetszik – alaposan letapogatta ezt a kérdéskomplexumot, illendő fölfigyelnünk eredményeire.

Legújabb munkájával – ez egy fémrelief, nyugodtan nevezhetnénk azonban absztrakt tájképnek is – Segesdi mintha elhagyni látszanék a korábbi területet. Történetesen azonban tudjuk, hogy reliefje úgy keletkezett, hogy saját plasztikáját fényképezve kiragadott bizonyos síkba került részletet, amelyet aztán – képként értelmezve – átfordított a dombormű nyelvezetére. Anyaga megint csak a krómacél lemez, ezúttal azonban a már említett fölületmegmunkálásnak kitüntetett szerep jut. Hiszen nemcsak az elemek térbeli eltolásával a fölületen óhajt mélységeket kifejezni, de azáltal is, hogy az eltérő fölületek miként adják vissza a fényt. Vannak tehát élesebbre polírozott és vannak puhább fölületek, amelyek szabálytalannak tetsző (azaz: nonszensz) ritmusokat sejtetnek, de amelyek mégis határozott szerkezetekké állnak össze, mintegy a már említett Sei Do intenzitásának ritmikáját tükrözve. Társul ehhez a vonalak hangsúlyos jelenléte, általuk a mű dinamikája szövődik bonyolult szerkezetbe.

Noha eddig is úgy láttuk, hogy köztéri plasztikái jócskán hordoznak személyes elemeket, olyanokat, amelyek a magánszféra eseményeit, a lélek rezdüléseit emelik be a műbe csaknem lírikus előadásban, utóbbi reliefje kapcsán ennek a mozzanatnak a fölerősödéséről beszélhetünk: művét személyesebbnek, intimebbnek is érezzük minden eddig munkájánál. Mintha a bonyolult ritmusokkal csapdába ejtett és megragadott idő ezúttal szobrászunkat önnön személyes idejére is figyelmeztetné, és rákényszerítené olyan „tájak" bekalandozására, amelyek eddig mögöttes vidékeknek tetszettek szemében. Úgy gondoljuk, ez a dombormű valamit lezár és valami újat el is kezd Segesdi György művészetében, mi azonban nem vállalkozhatunk többre, csak a megsejtett irányok fölvázolására. A többi a szobrászműhely legtitkosabb zugában, a lélekben és a gondolatban körvonalazódik.

Fábián László

6

Egy mappa története

Scheiber Hugóról

Ámos Imre írja Naplójában 1943. augusztus 23-án: „Kelemen Emil volt nálam és elhívott Scheiber Hugóhoz. Ez a csendes, csaknem félszeg ember nagyon sok érdekes dolgot fest, futuristának mondja magát, Marinettit emlegeti, fényképeket mutat, melyeken Olaszország nevesebb művészeivel van fotografálva. Egy mappáját néztük végig, melyet légitámadás esetén magával akar vinni a pincébe, tehát nyilván a legjobb munkái vannak benne. Hát bizony, komoly művészi teljesítménynek kevesek a dolgai, bár azt hiszem, ha több pénze lenne és az anyaggal szabadon rendelkezhetne, nagyon szép dolgok jönnének ki a keze alól, így színes krétarajzai néha sablonos Scheibereknek hatnak, olyanok, mint azok, amiket tucatszámra látni műkereskedőknél, mint a modern képek netovábbjai. Pedig elsőrendűen rajzol, felfogása egészen önálló, és nagyon sok dinamizmus és ritmus van előadásmódjában." A mappa egészen a közel-

1

múltig lappangott. Most előkerült. Ebben talán része van annak is, hogy a nemzetközi műkereskedelem az utóbbi időben felfigyelt a két egykori jó barát, *Kádár Béla* és *Scheiber Hugó* művészetére – és talán arra is mód lesz, hogy hazai közgyűjteménybe kerüljön.

Mielőtt azonban a mappáról szólnék, előbb alkotójáról kell szót ejteni – pontosabban meg kell kísérelni bemutatni őt magát és művészetét. Erről ugyanis mind a mai napig nem jelent meg átfogó méltatás. Számos, a 20–30-as években rendezett kiállításának kritikája mellett *Kállai Ernő* méltatja művészetét 1926-ban az Új magyar piktúrában; *Németh Lajos* pedig a kétkötetes művészettörténetben együtt említi Kádár Bélával, és a berlini Sturm köréhez kapcsolja őket. Emlékkiállítását 1964-ben rendezték meg, de az akkori idők művészetpolitikai légkörében ez nem keltett különösebb figyelmet. Mind halála, mind emlékkiállítása csupán arra volt jó alkalom, hogy fölmelegítsék azokat a kósza mendemondákat, amelyek róla és körülötte keringtek: nevezetesen, hogy árait rostélyosokban és virslikben mérte; hogy rengeteget koplalt és fázott, mert soha nem volt pénze; hogy soha nem tanult meg rendesen magyarul. Mindez így egy pesti slemil képét vetíti elénk, holott Scheiber Hugó más volt, sokkal több: a

2

3

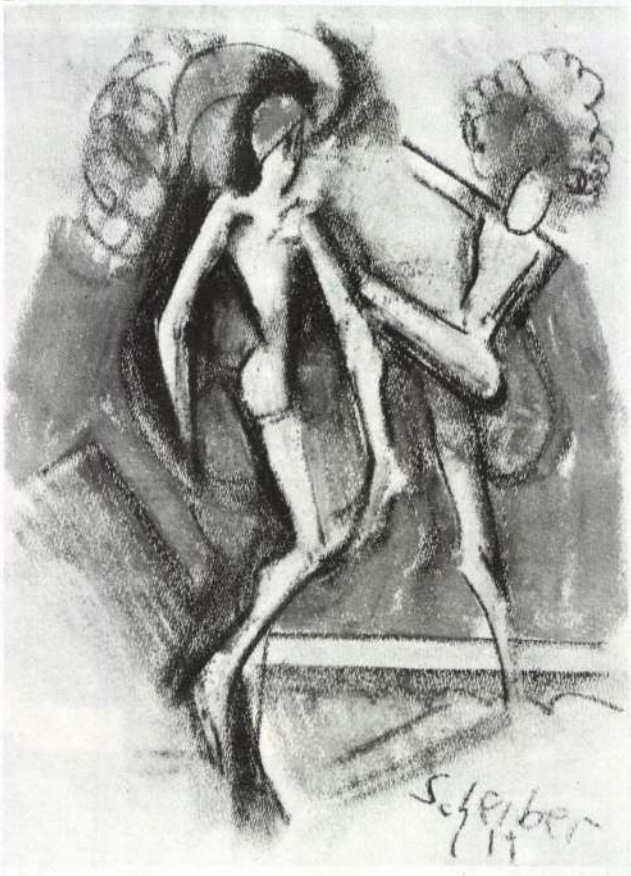

Művészet

1985. november–december

A Győri Püspöki Kincstár Csupor-kelyhének talpa, XV. század közepe (fotó Gábler Cs.)

SEGESDI GYÖRGY

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1982 ÁPR 9

DAILY NEWS

1021

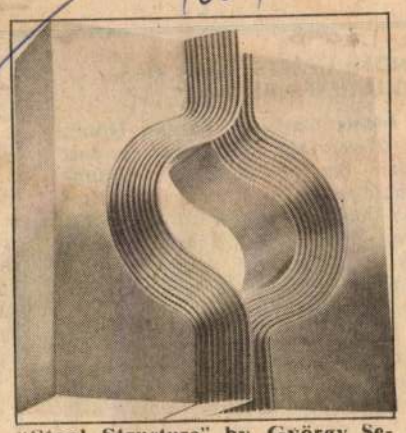

"Steel Structure" by György Segesdi

Bridging a ten-year gap

National Visual Arts Exhibition opens

In genre, style theme and artistic approach the 1982 Hungarian National Visual Arts Exhibition—opened at the Budapest's Palace of Exhibitions Thursday by Deputy Minister for Culture Dezső Tóth—is the most comprehensive display of this kind ever staged in Hungary. In half a dozen big halls, paintings, fire-enamel works, sculptures, graphic art items, medals, plaques and other art objects by several hundred contemporary Hungarian artists are on show, providing evidence of what one might call a fairly permissive approach of selection: for the works of arts range from the very traditional to the boldest abstract ones.

This comprehensive visual arts exhibition compiled in partnership with the Hungarian Ministry of Culture, the Palace of Exhibitions and the Association of Hungarian Artists fills a big gap and makes up for at least as big a debt. Surprising as it may sound, for the past ten years no national fine art exhibition of any kind has been staged in Hungary. This was partly due to the half-true, half-wrong view that minor "partial" shows of individual artists here and there could well substitute major art presentations. But perhaps it is unnecessary to prove that—both for the artists themselves and much more so for the art-loving public—no such in-between arrangement can replace the basic, and thus revealing, encounters, for these are equally important for the creative artist and the public. At least as important are the encounters of the very authors, artists at major exhibitions which serve as forums of confronting their works of art, arousing debates, etc.

As the organizers of the exhibition stressed: their aim with this fairly rich display was to give an idea of the present state of contemporary Hungarian fine art, and the message they have for people today. The over-5,000 entries caused much headache to the jury: they had to select the most representative 400-odd items. Although not all Hungarian artists responded to the invitation, those in charge of the compilation are convinced that those who stayed away are only a fraction and the actual entries that did come in, do provide a fairly reliable cross-section of present-day Hungarian visual arts.

An important principle during the selection was to let the true, genuine character of Hungarian visual arts assert itself: i.e. not to deform or beautify the cross-section by leaving out so-called "problematic" works of art.

At first sight it is hopelessly difficult to single out any work of particular value, yet the Liszt composition by Hungarian sculptor Imre Varga, dominating the first hall, will surely arouse much comment.

The 1982 Hungarian Visual Arts exhibition is a worthy experience to see for all those interested in art.

Pál Herskovits

'Bridgebuilders' by Nándor Záhozik

PHOTO MTI — ZOLTÁN POLYA

"Old Man" by Ferenc Szalay. Oil, tempera

Hungarian press opinion

Magyar Nemzet

The Falkland dispute

The daily Magyar Nemzet wrote on Thursday that the Falkland dispute has undoubtedly hurt, and can further hurt, the reputation of the British government. It is an ironical twist of politics that the loss of the islands is seen as such a weighty issue: if one considers the marked social restratification and frictions behind the record rate of unemployment; or if one considers that, under the Trident decision adopted a few weeks ago, Britain opted for the costly super missiles to the detriment of conventional armaments, and it practically imports them from the United States to boot—this fact may in the view of many observers show Britain's stance of distancing itself from the Common Market, and reinforcing invariable "special relationship" with the United States. If one takes all these factors into consideration, the storm whipped up around the islands may seem strange. And yet, much is being

INTERFOTO MTI/UPI

IN ACTION: Jose Ramos (left) Barcelona player and Tony Galvin of Tottenham during a Barcelona attack on the Spurs goal during their Wednesday match

SPORTS

that view may not be shared by soccer fans in Sofia and Birmingham.

Both Bayern and Anderlecht lost their first leg semifinal ties on Wednesday night but should

Another Belgian club, Standard Liege, pulled off the shock of the night when they beat cup-winners' cup holders Dynamo Tbilisi 1-0 in the Soviet Union.

Standard will now be confident of reaching the final in Barcelona on May 12 although they will not relish the prospect of meeting the local side in the Nou Camp stadium.

Spanish cup winners Barcelona also took a giant step towards the final when they drew 1-1 in a torrid encounter with Tottenham in London.

Hopes of an all-West German final in the UEFA Cup dimmed when Swedish giant-killers Gothenburg held Kaiserslautern to a 1-1 draw away from home.

But West Germany's Hamburg should advance, despite losing 2-1 to Radnicki Nis in Yugoslavia.

WORLD CUP WARM UPS

Santiago – Chile's World cup soccer squad beat Uruguayan club Defensor 1-0 on Wednesday night in a warm-up match for the finals in Spain starting in June.

IRELAND CANCELS ARGENTINIAN TOUR

Buenos Aires – The Irish Republic's soccer team will not play Argentina next month as part of the World Cup holders' warm-up games for the World Cup finals in Spain, a spokesman for the Argentine Football Association (AFA) said here.

The Irish national squad had been originally scheduled to play Argentina in the River Plate stadium in Buenos Aires next month, but the AFA had received a cable from Dublin on Wednesday saying the team had decided not to

PERU–FIORENTINA FRIENDLY MATCH

Florence/Italy – World Cup nalists Peru beat Italian sc championship contenders Fior na 1-0 in a friendly match here on Wednesday night.

Budapest – Results of matches played on Wednesday in the 27th round of the Hungarian first soccer division: Volán vs Ózd 5-0 (1-0); Tatabánya vs Honvéd Budapest 4-0 (1-0); Dózsa Újpest vs Csepel 0-0; Videoton vs Diósgyőr 3-0 (0-0); Vasas vs Békéscsaba 2-0 (2-0); Szeged vs Pécs 2-1 (2-0); Zalaegerszeg vs Ferencváros 1-1 (1-0); Rába Eto vs Nyíregyháza 3-1 (1-0).

Standings: 1. Rába Eto 37; 2. Videoton 37; 3. Ferencváros 36; 4. Dózsa Újpest 36; Tatabánya 33.

HUNGARIAN INTERNATIONAL GYMNASTICS CHAMPIONSHIPS

GYMNASTICS: Budapest – The 10th Hungarian international gymnastics championships will be held between April 8 and 10. The championships will be held at the Budapest Sports Palace, where the competitions will take place on the apparatuses which will be used at the Budapest gymnastics world championships in October, 1983.

Among the participants are two outstanding Japanese men's gymnasts: Kajitani and Yamavaki, and two talented Japanese women gymnasts: Kano and Hinata. Other participants are Protasov (Soviet Union), Topalova (Bulgaria), Pentea (Romania), Bortolaso (Italy) and György Guczoghy (Hungary).

EVERT-LLOYD STILL NO. 1

on Thursday with a 6-1, 6-2 upset over the former top-ranked player in a quarterfinal match of the $300,000 Monte Carlo Grand Prix tennis tournament.

Noah, the No. 6 seed, now meets top seed Ivan Lendl in a semifinal match Saturday. Lendl breezed past Balázs Taróczy 6-0, 6-1 in another quarterfinal match on Thursday.

HANDBALL

Reykjavik – Dukla Prague of Czechoslovakia beat Iceland's Throttur Reykjavik 21-17 (10-11) in their European Cup-Winners Handball Cup semifinal first leg match here on Wednesday night.

WLADÁR SETS U.S. OPEN RECORD IN 200 YARDS

SWIMMING: Gainesville/Florida – Tracy Caulkins opened the United States short course swimming championships in style on Wednesday night when she equalled the American record for national titles.

Caulkins, with a win in the 200 yards backstroke, gained her 36th national title in the past five yards backstroke, gained her since 1928 by Olympic star Johnny Weissmuller.

In addition to Caulkins' record-equalling swim, two American records were broken and a US open record was set in the 25 yards pool.

Craig Beardsley broke his own American record in the 200 yards

ÉLET ÉS TUDOMÁNY
A TUDOMÁNYOS ISMERETTERJESZTŐ TÁRSULAT HETILAPJA

Főszerkesztő:
LUDAS M. LÁSZLÓ

Főszerkesztő-helyettes:
NÉMETH FERENC

Szerkesztőség:
Budapest VII., Lenin körút 5.

Postacím:
Élet és Tudomány
Budapest, Pf. 47
1428
Telefon: 215-290

Kiadja: a Hírlapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
VÁGNER FERENC vezérigazgató
Budapest VIII., Blaha Lujza tér 3.
Postacím: Budapest 1959
Telefon: 343-100, 336-130

Terjeszti a Magyar Posta

87.1802
Athenaeum Nyomda,
Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
Szlávik András vezérigazgató

Index: 25 245
ISSN 0013—6077

A szerkesztőbizottság elnöke:
SOÓS GÁBOR

A szerkesztőbizottság tagjai:
Ács Tamás, Andorka Rudolf, Antalóczy Zoltán, Bácskai Tamás, Barkóczi Ilona, Barta György, Berényi Dénes, Bontó László, Buda Béla, Csányi Vilmos, Fenyő Béla, Furka Árpád, Jakucs László, Jantsky Béla, Kapás Sándor, Kósa László, Kovács Géza, Kozma Tamás, Kulin György, Lázár Gabriella, Lengyel István, Makkai László, Németh Lajos, Nyíri J. Kristóf, Perényi Imre, Steiger István, S. Tóth László, Szabó Miklós, Székely Sándor, Szentgyörgyi Zsuzsa, Zách Alfréd

Olvasószerkesztő: Szőke István

Képszerkesztő: Ujvári Imréné

Tördelőszerkesztő:
Mohi Zsolt

Rovatszerkesztők:
Akácz László, Barabás Zoltán, Daniss Győző, Gajzágó Éva, Kerner István, Nagy Gézáné, Oláh Tamás, Pécsi Tibor

Fotóriporterek:
Bojtár Ottó, Hornyánszky Katalin, Németh Ernő

Meg nem rendelt fényképekért és kéziratokért a szerkesztőség nem vállal felelősséget

Terjeszti a Magyar Posta. Az Élet és Tudomány előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a hírlapkézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) Budapest V., József nádor tér 1. 1900, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámlára

Előfizetési díj negyedévre 90,— Ft

Külföldön terjeszti
a „Kultúra" Külkereskedelmi Vállalat
Budapest, Pf. 149
3891

NÉPISMERETÜNK NAGYJAI

ORTUTAY GYULA

A ma élő idősebb nemzedék számára évtizedeken át *Ortutay* Gyula (1910—1978) volt hazai néprajzunk legfontosabb társadalmi és tudományos képviselője. Szívügye volt a tudományos ismeretterjesztés, ezért sokan éppen az ő munkáiból ismerkedtek meg népünk műveltségével és a magyar néprajzkutatás történetével.

Ortutay a falukutató mozgalomból érkezett el a néprajzhoz. Mégpedig a *Szegedi Fiatalok Művészeti Kollégiumá*nak az 1920-as és 1930-as évek ifjúsági csoportosulásai közül abból a közösségből, amely a sokféle szellemi áramlatot képviselő mozgalom középpontjában helyezkedett el, és sokáig fennmaradva talán a legtöbbet valósította meg terveiből. Néhány szociográfiai ihletésű tanulmány után a fiatal Ortutay olyan jelentékeny gondolatokat tartalmazó, rövid terjedelmű, de összegező művekkel tűnt fel, amelyek akár egy életre szóló programot is nyújthattak volna: *Magyar népismeret* (1937), *Parasztságunk élete* (1937), *Kis magyar néprajz* (1940). Nagy lendülettel fordult akkor szembe a — néhány kiemelkedő képviselője kivételével — már valóban elnehezült, jobbára a leírásokkal, a tárgyak és a jelenségek „leltározásával" foglalkozó magyar néprajzzal. Sürgette annak a társadalmias látásmódnak az érvényesülését, amelyet ő a falukutatásból hozott, s amely valóban hiányzott az előző kutatói nemzedék munkásságából. Az egyik legkorszerűbb európai irányzatot, a néprajzi *funkcionalizmust* igyekezett képviselni.

Ám hamarosan egy szűkebb szakterületet választott: *mese- és balladavizsgálatok*at kezdett, s ezek egész életén végigkísérték. Eredeti mesegyűjtését a *Fedics Mihály mesél* (1940) című kötetben jelentette meg. Egy nagy tehetségű mesemondó teljes repertoárját magában foglalja ez a könyv, Ortutay tanulmányával egyetemben: a mesemondó egyéniségét az alkotáslélektani szempontok bevonásával mutatja be.

A második világháború után változatos politikai feladatokat vállaló Ortutay Gyulának már kevesebb ideje jutott a tudományos munkára. Ifjúkori programjából ugyan több részletet megvalósított, de elsősorban szervezőként, vezetőként, irányítóként munkálkodott. Magas tisztségeket töltött be a néprajztudományban, de eredményesen működött közre a modern magyar múzeumügy megteremtésében is. Professzorként számos folklorista tanítványt nevelt a budapesti egyetemen. Utolsó munkahelyén, a Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutatócsoportjában igazgatóként irányította a néprajztudomány nagy vállalkozásait. Az egész szakterület összefogásával ott készült el a *Magyar Néprajzi Lexikon* öt kötete — ennek ő volt a főszerkesztője. Utolsó nagyobb műve a Balassa Ivánnal együtt írt *Magyar néprajz*. Ennek folklórfejezetei idevágó munkásságát foglalják össze, de már csak a halála után, 1979-ben láttak napvilágot.

Kósa László

A HÁTLAPON

ÁRVÍZI EMLÉKMŰ, SZEGED

A tavaszi Tisza 1879. március 12-én öntötte el Szegedet, de úgy, hogy a régi városból alig-alig valami maradt. Óriási volt a pusztítás, és ahogyan az az efféle természeti csapások idején lenni szokott, a borzasztó látvány nem csupán a mentő, újjáépítő kezeket serkentette munkára, hanem a képzőművészeket is megihlette. *Szelesi* Zoltánnak, a város jeles művészettörténészének kutatásaiból tudjuk, hogy *Zichy* Mihály Szentpétervárról, illetőleg Párizsból jelentkezett levéllel, éremtervvel, hogy a rászorulók javára szervezett gyűjtést segítse; *Csontváry Kosztka* Tivadar személyesen utazott le az alföldi városba, hogy a mentésben részt vegyen, s nyilván azért is, hogy a kaotikus látványt figyelve, élményeket gyűjtsön; a Bécsben élő *Petrovics* László pedig elsőként vitt vászonra négy nagyobb méretű kompozíciót 1880-ban, s ezek közül maga a király is megvásárolt egyet. A legnagyobb árvízkép azonban azé a *Vágó* Pálé, aki az elfoglalt *Benczúr* Gyula helyett festette meg a *Szeged szebb lesz, mint volt* című képét 1902-ben.

S hogy a „víz" jöttének emléke továbbra — máig — is foglalkoztatja a képzőművészeket, azt mi sem bizonyítja jobban, mint a hátlapunkon látható kompozíció, *Segesdi* György szobrászművész árvízi emlékműve. Ezt a rozsdamentes acélból készült, hatalmas méretű alkotást a megzabolázott folyó partján, a Kiskörút torkolatában, a gyermekklinika mellett állították fel, mégpedig a katasztrófa századik évfordulója alkalmából. Mint látható, nem egy úgynevezett tematikus ábrázolás ez, hanem inkább az erő perdületét, ritmusát megtestesítő *jel*. Minden porcikájában modern mű tehát, mégis általános tetszést arat, mert méreteivel és kiegyensúlyozott szerkezetével egyaránt megkap, lenyűgöz. Aki hosszabban nézi, sok mindent beleláthat: akár még egy *hullám ritmusát* is fölfedezheti benne.

Takács László
Kép: **Németh Ernő**

SEGESDI GYÖRGY szobrász

ÉLET és TUDOMÁNY **87/45**

októberről – pontosabban • a vasút diadalútja • az orvosi Nobel-díj • a Székelykő alatt • az afázia •

SEGESDY György szobrász

Marx,Engels szobráról a Jászai Mari téren

ld. Székely András: Múlttüntető mágia. =
Mozgó Világ, 1992.4. 123.p

Segesdi György

nohránmúvén

Tróy-acél plantilája a BAH-csomó-pont nállodáit törülvevő téren

Hitfői tér?

1981 nov. 30

63. Segesdi György: Plasztika
acél, poliészter

A SZEGÉNYEKET TÁMOGATÓ ALAPÍTVÁNY

meghívja Önt és családját
1990. december 5-én 14 órára
a Magyar Nemzeti Galéria III. emeletén rendezendő
kiállítására

A kiállítást megnyitja *MÉSZÖLY MIKLÓS*
(aki a 10 évvel ezelőtti kiállítást is megnyitotta)

A KIÁLLÍTÁS KÉPEIT
1990. december 8-án 11 órakor
AUKCIÓRA BOCSÁTJUK,
melynek bevétele a SZETA számlájára folyik be.

30.000

SEGESDI György

KOVÁCS Péter: Fejezetek a magyar szobrászat közelmultjából. = Életünk, XXVIII. évf. 1990

1105

SEGESDI György zobrair

NAGY I.: Hagyomány és megujulás.= Ars Hungarica,
1990.2.sz. 255.p.

37. Látogatás Jovánovics György szobrászművész műtermében (Kérdező: Szabadi Judit). A Magyar Rádió adása 1980. május 5-én $20^{h}20$-kor az URH adón. MTA MKCS Adattár.

38. Wilt Pál interjúja Vilt Tiborral. In: V. T. emlékkiállítás katalógusa 6. oldal. Székesfehérvár, Csók Képtár, 1986.

39. Kovalovszky Márta és Haraszty István beszélget. Szemelvények a TV Művészeti Magazin 1977. június 29-i adásából. Látóhatár, 1977. október, 223–224.

40. Haraszty István (1971) In: FRANK: i. m. 349.

41. Lásd: 39. sz. jegyzet.

42. KONRÁD GY.: Halotti be Tibor szobrai és barátai között. Elhang ditáció VI" kiállítás megnyitásán, 19 6-án.

43. Csutoros Sándor kiállítása az (ségügyi Dolgozók Szakszervezetének sz 1068. nov. 9–23. Katalógus.

44. PAUER GY.: Az első pszeud manifesztuma (1970. okt.) In: Tend 1970–1980. kiállítási katalógus.

45. PAUER: i. m.

46. Pauer „pszeudo"-fogalmát szé szettörténeti és művészetfilozófiai össz állította: SZILÁGYI J. GY.: Legbölcset Bp., 1987. 47–48.

Ildikó Nagy: **Tradition und Erneuerung. Die Wende in der ungarischen Skulptur in den 1960er Ja**

Obwohl die totale Diktatur des Stalinismus in den sechziger Jahren schon beseitigt war, wurde nomie der Kunst noch lange nicht wiederhergestellt. Der Bereich der Kunst stand nach wie politischer Lenkung, diese war jedoch schon zu gewissen Zugeständnissen gezwungen und so die modernen Bestrebungen nicht mehr ganz unterdrückt werden.

Die sechziger Jahre stellten also eine charakteristische Übergangszeit dar, in der die pro Bestrebungen der vorherigen Jahrzehnte – wenngleich nur allmälich und durch ständige Kämpf lik werden konnten und nach der völligen Abgeschnittenheit bekam man nach und nach auch zeitgenössische moderne Kunst Ausblick. Die Generation der Künstler, deren Laufbahn in der sechziger Jahre begann, gelangten bis zum Ende des Jahrzehntes zur Reife. Die mentalitätsmä formliche Erneuerung, die durch die moderne Kunst

Sz.Á.:Tarjáni hagyományok

UJ TÜKÖR 1982.XIX.évf.41.sz.25.o.

3. A dijazás számitásánál alapulvett munkaidő: hónap.

4. A jogviszony tartama: -tól

5. A feladat irányitója:

6. A szerződéshez szükséges előzetes engedély kelte, száma:

A kifizetésre kerülő dijból progressziv jöv.adó és községfejl. h
levonásra.

Budapest, 197.....

....

megbizott megbi

Szegedi György, Munkácsy-díjas szobrászművész a líkasamokban rendezték meg az országos tárlatot, melyen szerepel a művész kétméteres acélplasztikája. (említve).

Wagner István: Élménye várva.
Magyar Hírlap, 1982. máj. 1. 7. old.

Az EK ellenőrzi az embargó betartását

MH-tudósítás

„Meg akarjuk jutalmazni azokat, akik rendszeresen járnak a sajtóértekezletre, ezért a mai alkalommal a sajtóértekezlet elején részt veszek" — e szavakkal nyitotta meg Herman János külügyi szóvivő szokásos keddi sajtótájékoztatóját az azon megjelenő Jeszenszky Géza külügyminiszter. Kérdésekre nem válaszolt, viszont két műsorral kapcsolatban is bírálta a rádiót.

Az EK és a visegrádi csoport külügyminisztereinek Luxembourgban tartott első közös tanácskozásával kapcsolatban felhívta a figyelmet, hogy nagyon eredményes egyeztetés volt előtte a cseh—szlovák és a lengyel delegációval. Az értekezletről kiadott közleményből Jeszenszky külön kiemelte azt a pontot, amely szerint az EK a kikötött 5. év előtt is megvizsgálhatja, hogyan áll a viszony a közösségbe felvételt kérő kelet-európai országokkal.

Herman János bejelentette, hogy október 12—14-én hivatalos látogatást tesz Magyarországon Krzysztof Skubiszewski lengyel külügyminiszter. Várhatóan aláírják a magyar—lengyel kormányközi kulturális és tudományos együttműködési egyezményt.Október 15-én Klaus Kinkel német külügyminiszter jön Budapestre.

A közeljövőben úgynevezett Szankciós Tanácsadó Missziót küld Magyarországra az Európai Közösség a londoni Jugoszlávia- konferencia döntése alapján. A missziónak az a feladata, hogy a magyar vámőrséget segítse a Szerbiával, illetve Montenegróval szembeni ENSZ-szankciók végrehajtásában. A külföldi szakértők a Szerbia felé Magyarországon keresztül áthaladó teheráru ellenőrzésében vesznek majd részt. Intézkedési jogkörük nem lesz, a magyar törvények érvényesítése a magyar vámtisztek feladata marad, mondta Herman János szóvivő.

• S. I.

Für Lajos Bécsben

Bécsi tudósítónktól

A térségünkben bekövetkezett negatív változásokról, az általános európai biztonsági kérdésekről és a két ország hadseregeinek együttműködéséről tárgyaltak kedden Bécsben Magyarország és Ausztria hon-

Jeszenszky neheztel a rádióra?

MH-információ

Nehéz volt elhessegetni azt a gondolatot, hogy a külügyminiszter „jutalomjátékának" a külügyi szóvivő tájékoztatóján nem annyira a két eseményről történő beszá-

amikor egy magyar fotókiállítást nyitott meg, nagy nyilvánosság előtt is arról beszélt, hogy nem tartja hitelesnek a magyar rádiót.

A telefonvonal hibája miatt a Jeszenszky Gézával New Yorkban készült interjú technikailag rossz

Aradon még él a gyanakvás szelleme

Az aradi független politikai napilap, a Jelen keddi számában arról tudósít, hogy vasárnap hajnalban besározták a vértanúk obeliszkjét. A helyszínelés arra enged következtetni, hogy a kisvödörnyi sarat gyerek kenhette az obeliszken található vértanúnevekre valamint a kriptát fedő márványtáblára. Aradi hírek szerint nem egyszerűen jutott át a román határon az emlékműhöz Kodolányi Gyula címzetes államtitkár, aki a Magyar Köztársaság kormánya nevében helyezte el az emlékműnél a megemlékezés virágait. Előzőleg arra figyelmeztették: az elnökválasztási kampány idején a román nép érzékenységét sérti a magyar kormányszintű koszorúzás. Így Kodolányi Gyula csak egy szűk körben, az RMDSZ székházában mondott el néhány gondolatot beszédéből.

Az első koszorút a város nevében Ilea Cristian, Arad liberális alpolgármestere helyezte el. Ott volt Jeszenszky Géza külügyminiszter, Varga Zoltán MDF-es parlamenti képviselő, az SZDSZ országos küldöttsége, a megyei közgyűlés kisgazda alelnöke, az Erdélyi Kör tagja, a Pofosz megyei elnöke, és Békés város SZDSZ-es polgármestere. Tokai György, az RMDSZ Arad megyei újraválasztott parlamenti képviselője azt mondta: A lelkünkben három év óta szabadabbak vagyunk, ám a szabadság, csakúgy mint az egyenlőség, kívülről még nem született meg. S még mindig él a gyanakvás testvér és testvér, román és magyar között.

• H. A.

MTI

Az aradi vértanúk napja október 6. alkalmából több helyen tartottak koszorúzást Budapesten. A Fiumei úti temetőben, gróf Batthyány Lajos Mauzóleumánál először Göncz Árpád köztársasági elnök, Szabad György, az Országgyűlés elnöke, illetve — Antall József miniszterelnök nevében — Boross Péter belügyminiszter koszorúzott, majd a Magyar Honvédség, a Fővárosi és a VIII. kerületi Önkormányzat, valamint a parlamenti pártokfrakciók és a függetlenek képviselői rótták le kegyeletüket.

A Batthyány örökmécsesnél a kormány két tagja, Surján László népjóléti és Kupa Mihály pénzügyminiszter tisztelgett az első magyar miniszterelnök emléke előtt.

Kopjafát avattak kedden az aradi vértanúk és gróf Batthyány Lajos emlékére a tiszaföldvári Zöld iskola előtti parkban. Az 1848/49-es szabadságharc hőseinek tiszteletére rendezett ünnepségen Raffay Ernő honvédelmi államtitkár mondott beszédet.

A szegedi Dómban tartott gyászmisével kezdődtek meg kedden a megemlékezések. A rendezvények keretében emléktáblát avattak az 1848-as szabadságharc és a 13 hős tábornok tiszteletére az Aradi Vértanúk terén.

A Honvédelmi Minisztérium és Gyula város önkormányzata kedden, Gyulán az 1848/49-es Honvédtiszti Emlékhelyen országos megemlékezést tartott a szabadságharc aradi vértanúinak tiszteletére. Szabad György, a Parlament elnöke tartott emlékbeszédet. Megtanulta e nemzedék azt is, hogy ragaszkodni kell az alkotmányossághoz, hogy ne színfalak mögötti paktumok döntsenek, hanem ország-világ színe előtt határozzanak a nemzetről. A parlament az országot megtestesítő nemzeti akaratot valósítsa meg, s ne a hangosan kurjongatókat kövesse.

Az SZDSZ a bősi kérdésről és a kétoldalú viszonyról

Kész helyzet elé állítás

Ma hatpárti egyeztetés

SEGEDI Gyorgy zoltan

A Dunasat minden tévével keresi a kapcsolatot

A Dunasat Alapítvány kuratóriuma az össznemzeti érdekek szolgálatát szem előtt tartva, a soknemzetű „Duna mentiség" szellemében kíván tevékenykedni, teljes nyíltsággal, kulisszák mögötti összefonódások nélkül — hangsúlyozzák közleményükben. Ezért a belpolitikai csatározásokon kiigazodni nem tudó, a belterjes és se vége, se hossza médiumvitát értetlenül szemlélő „szomszédmagyarok" reálpolitikájára támaszkodva egyaránt keresi a kapcsolatot az égi csatornákkal, az MTV-vel és mindazokkal a műsorkészítő műhelyekkel, amelyek nem idegenkednek célkitűzéseitől, közös összefogásra buzdító szellemétől. Megjegyzik még, bármennyire is megtisztelő lenne számukra, Csoóri Sándor természetesen nem a Dunasatnak, hanem a Transsylvania Alapítványnak elnökségi tagja.

• Szü. L.

Heroint és teknősbékát fogtak

A magyar vámszervek naponta átlag 10-12 olyan jármű kiléptetését tagadják meg, amelyek az ENSZ-embargó által sújtott Szerbiába és Montenegróba szándékoznak tilalmi listán lévő árut szállítani — mondta Nagy János, a Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnokának helyettese a tegnapi

nája miatt. Áprilistól új módszerekkel küzdenek a drogcsempészet ellen, és ennek eredményeképpen a vámszervek annyi kábítószert foglaltak le, mint az elmúlt 15 évben összesen.

Új jelenség a volt Szovjetunió területéről csempészett élő állatok szállítása. Nemrég fedeztek

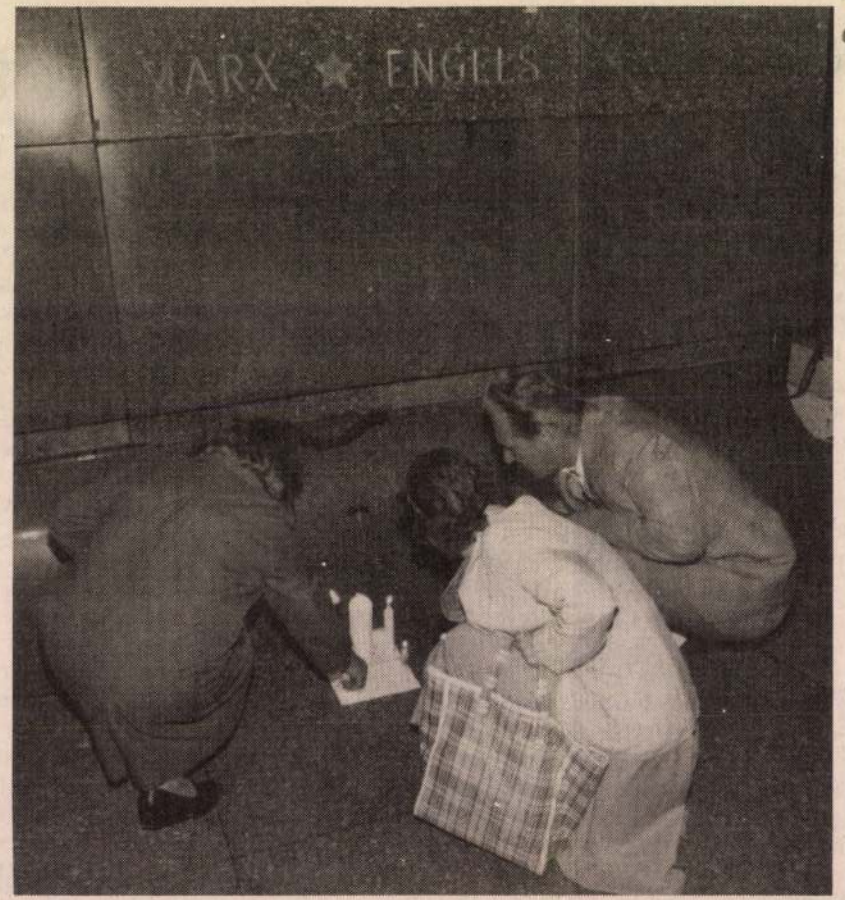

Indulatos beszédek közepette zajlott tegnap este Budapesten a Jászai Mari téren Marx és Engels szobránál a Baloldali Alternatíva Egyesülés által szervezett megmozdulás. Felhívták a figyelmet arra, hogy a legújabb kori magyar demokráciát semmiképpen sem dicsőítik a szobordöntögetések és az elmúlt rendszer minden értékének eltörlése.

Információik szerint a szobor eltávolítására kitűzött időpont — október 8-a — helyett már ma megkezdenék avagy meg is kezdik a szoborpáros eltávolítását.

Mindemellett a Baloldali Alternatíva Egyesülés továbbra is holnap reggel nyolc óra harmincra várja mindazokat, akik tiltakoznak a magyarországi szobrok s értékek erőszakos ledöntése ellen.

• B. J.

SZIGETI TAMÁS FELVÉTELE

Párhuzamos tárgyalásokat kíván az ellenzék médiumügyben

Az ellenzéki pártok frakcióvezetői tegnap megbeszélést tartottak a médiumtörvény és a rádió és televízió elnökeinek kinevezésével kapcsolatban folyó vitában történő közös fellépésről. Információink szerint végleges megállapodás nem született, de úgy látszik, abban egyetértenek: csak a törvény párhuzamos tárgyalásával hajlandóak személyi kérdésekkel foglalkozni. Valószínűleg még a héten különböző fórumokon egyeztetik a kérdést. Molnár Péter (Fidesz) elmondta: ha a kormány elfogadja, hogy ilyen átfogó tárgyalásokra sor kerüljön, akkor mindenképpen szóba kell kerüljön a műholdas adás is. A képviselő reméli, hogy a koalíció nem lesz képes egyetlen elnökjelöltet sem elfogadtatni egyik ellenzéki párttal sem a törvény megtárgyalása előtt. Ha a kormány a napokban nem nyilatkozik arról, hajlandó-e a már említett átfogó megbeszélésekbe bocsátkozni, akkor a Fidesz számára nyilvánvalóvá válik, hogy sem a kormány,

zölte azt is, hogy még az ellenzéken belül sem került sor ilyen egyeztetésre. Ha a jövőben ez megtörténik, mindenképpen változtatni kellene a kiválasztás technikáján. Vagyis másról is lehetne beszélni, nemcsak a kormány ötleteiről. Balsai István kijelentéséről elmondta: attól kell félni, hogy ez a kormány valóságos álláspontja. Ezt a műholdas adással kapcsolatban tanúsított magatartásuk is bizonyítja, amellyel saját törvényjavaslatuk ellen dolgoznak — vélte a képviselő. Az MSZP részéről nem kívántak részletesen nyilatkozni a megbeszélésekről, de a már említett párhuzamos tárgyalás elvével egyetértenek. Kulin Ferenc (MDF), a kulturális bizottság elnöke elmondta, ha az ellenzéki pártok a párhuzamos tárgyalás feltétele mellett döntenek, akkor igen sok időt kellene fordítania arra, hogy álláspontjuk tarthatatlanságáról meggyőzze az ellenzéket. Nem cáfolta az igazságügy-miniszter kijelentését, de kiegészítette azzal, hogy szerinte a nézetkülönbségek az

SEGESDI György

Fábián László: Formák gondolata, gondolatok formája. = M. Művészeti Fórum, 1998/2. 48-50. l.

k. Fontos a belső burkolatok, a
endezés gondos megválasztása és

yszerűen más a helyzet a városi
esetben a szakemberek számára
értékei. Itt az új rendeltetés
feltételeinek megteremtése volt a
fiatal feladata. Ha ez rendelkezésre
t nehéz helyzetben.

a festett enteriőrökkel rendelkező
múzeumokat lehetett elhelyezni. Ez
ehetőségét és ugyanakkor méltó
kes műemléknek. Sajnálatos, hogy
nogy múzeum építésre és főleg
it anyagi fedezet.

Új Magyarország

A XXII. kerületi szoborparkba kerülő, bontásra váró szobrok jegyzéke

I. kerület:
1. Vérmező, Varga Imre: Kun Béla-emlékmű
2. Dísz tér, Felszabadulási emlékkő

II. kerület:
1. Budakeszi út 5., Baksa Soós Gy.: Ságvári E.-mellszobor
2. Pasaréti út 195. Tanácsköztársasági emlékmű
3. Hűvösvölgyi út–Tárogató utca, Mészáros Mihály: A budai önkéntes ezred emlékműve
4. Hűvösvölgy, Kiss István. Munkásmozgalmi emlékmű

IV. kerület:
1. Rezi Károly sétány, Farkas Aladár: Rezi Károly-emlékmű

V. kerület:
1. Fővám tér, Valentin Sztarcsev: Dimitrov (Szófia város ajándéka)
2. Néphadsereg tér, Makrisz Agamemnon: A spanyol polgárháborúban részt vett nemzetközi brigádok emlékműve
3. Jászai Mari tér, Segesdi Gy.: Marx–Engels

VI. kerület:
1. Eötvös utca 3., Gyurcsek F.: A magyar kommunista ifjúsági mozgalom ötven éve

VIII. kerület:
1. Köztársaság tér, Kalló Viktor: Mártíremlékmű
2. Köztársaság tér, Kalló Viktor: A néphatalom hőseinek emlékhelye
3. Nagyvárad tér, Nagy I. J.: Asztalos János-domborm. et.

IX. kerület:
Hámán Kató, Kreuz Róbert, Turner Kálmán, KMP-nyomda, KMP ferencvárosi szervezet (szöveges emléktáblák)

X. kerület:
1. Kőbánya-Óhegy, Konyorcsik J.: Malinovszkij marsall
2. Kőbánya-Óhegy, Búza Barna: Szovjet–magyar barátság emlékműve

XI. kerület:
1. Budaörsi út, Kerényi Jenő: Osztapenkó kapitány
2. Etele, volt Szakasits A. út, Marton L.: Szakasits-szobor

XII. kerület:
1. Széchenyi-hegy, Rege park, László P.: Felszabadulási emlékmű

XIII. kerület:
1. Béke tér, Kalló Viktor: Felszabadulási emlékmű

XIV. kerület:
1. Dózsa György út, Kiss István: Tanácsköztársasági emlékmű
2. Thököly út 141., Kiss István. Felszabadulási emlékmű

XVII. kerület:

na

szlót tűztek ki a budai
a Vérmezőn?
Hősök terén Nagy Im-
zovjet csapatok azonnal
got!" De emlékük marad-
ónokok s pártaktivistáik
venkó kapitány szobrát,
nőtt, oly kedves emlék,
r még nem voltak fiatal
ok, mennyit stoppoltak
vében. Szív megszakad,

szta! Zajlott a vita az
sköri törvényéről, mi-
leti önkormányzat, s
tület. S ekkor egy
zoborvédő képviselő
nt úgy határozott –
mas a kormánykoalí-
alkotás elhelyzéséről,
önkormányzat közgyű-
gy indokolta javasla-
enne, ha két kerületet
oldalán az egyik ön-
re szobrot állíttatna
ldalán vele szemben
r kerülne elhelyezés-
rületi önkormányza-
t, – így a szoborzsűri
ó város-, honatya. Ez
olvasta (Dokument
ulában költői kérdé-
esten csak egy MDF
van, a többi SZDSZ-
ő szerint egy szem
állíthatna Kádár Já-
omszédos SZDSZ-es
meg a főváros lakó-

ezek után *Pongrátz*
én lejáró ultimátu-
ember messze van.
Világszövetsége au-
ek nyitónapjára ki-
t, hadd lássák a 15

Segesdi György

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

György Segesdy

BUDAPESTER RUNDSCHAU

1984 JAN 30

1021

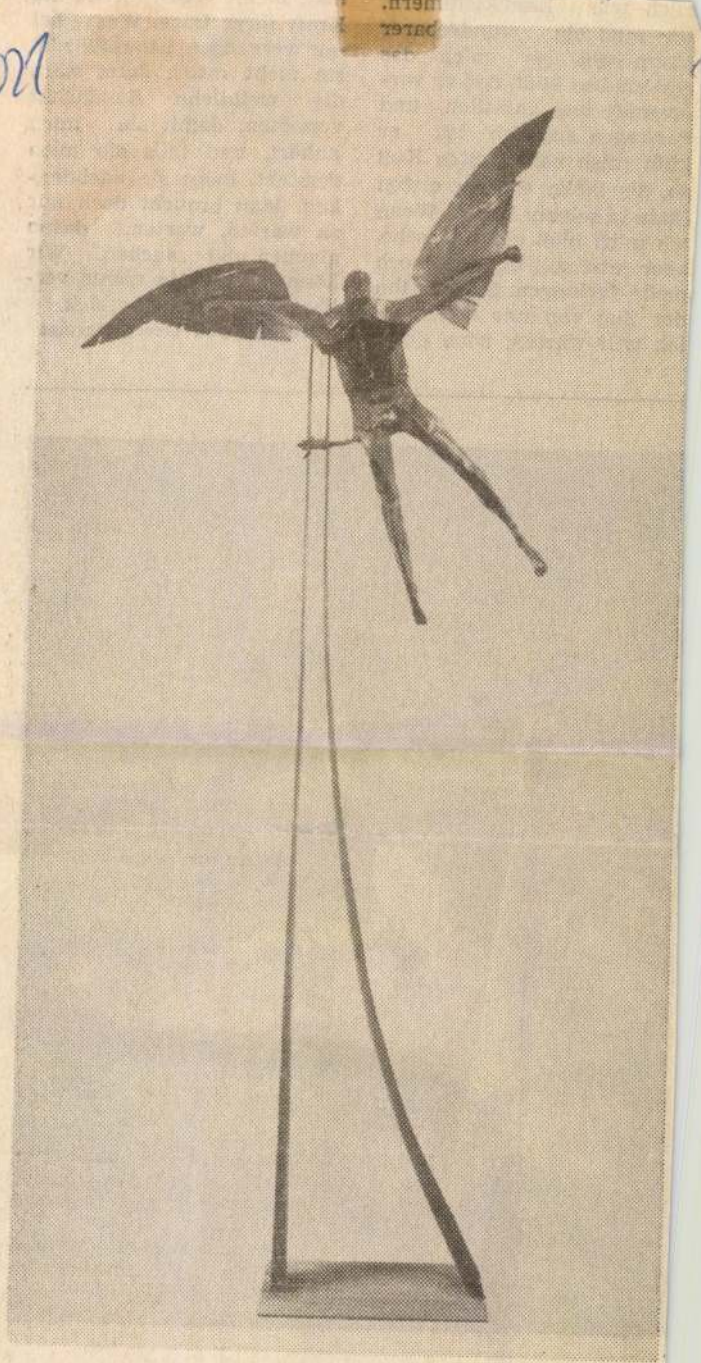

György Segesdy (geb. 1931): Dädalus
Kunst des 20. Jahrhunderts in der Nationalgalerie

nich wie Eisenklam
Das muß ein wunde
Mann sein, der mic
erstemal so küßt, daß e
krampft und ängstlich
verwegen zugleich is
küßt mich beim erste
so, als küßte er zum
Male in seinem Leben.
ich mich bloß nicht tä
aber jetzt soll er nich
mehr verlangen. Möge
der Zug von mir ertfernen,
ich will warten, noch über-

lieren als unser Unglück.

Deutsch von Georg Harmat

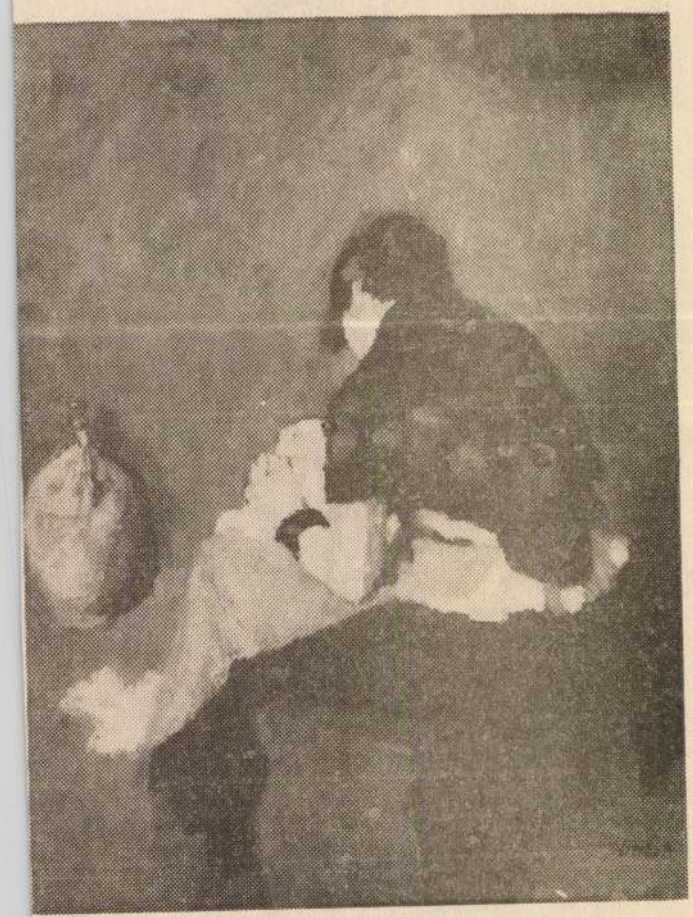

Adolf Fényes (1867—1945): Näherin

Kunst des 20. Jahrhunderts in der Nationalgalerie

Segesdi György

Kiváló Művész

SEGESDI GYÖRGY Munkácsy Mihály-díjas szobrászművésznek, a Magyar Iparművészeti Főiskola tanszékvezető egyetemi tanárának, a Magyar Népköztársaság érdemes művészének,

Népszava 1985. IV. 3.

Segesdi György, szobrász

L: Barthe Éva

-: Díjak, kitüntetések - 1985 8.

Élet és Irodalom Bp. 1985. ápr. 5. XXIX/14

Segesdi György, Munkácsy-díjas szobrászművész

A XIII. ker.-ben, az új városrészben, panelházak között a KISZ KB székháza előtti kis parkban áll a művész krómacél térplasztikája. |repr.|

Budapest
1983. okt. 31-old.

Wehner Tibor: Új szobrainak

Legeczky György szobrász

kiváló művész kitüntető címet kapott

Magyar Hírlap, 1985. IV. 3

Segesdi György

Nagy Zoltán: Nemzeti társalgók - a közelmúltban és ma

Művészet, 1982. augusztus

Segesdi György

Wehner Tibor: Drámák

Művészet, 1982. októberi

Legesdi György nobrász

Magyar Népköztársaság
Kiváló Művésze

Népszabadság, 1985. IV. 3.

Segesdi György
kiállítása a Patkó Galériában

Magyar Nemzet 1984. IV. 11.

Segesdi György, Munkácsy-díjas szobrászművész

Tíz esztendő indokolatlanul hosszú szünet után helyes, hogy a Műv. Minisztérium és a Magyar Képző-Iparművészek Szövetnek azon közös törekvése, hogy felújította a nemzeti tárlatokat. – A Műcsarnokban kudezett Orsz. Képzőművészeti kiállításon Segesdi György és Józsa Bálint integrált látványa kutató szemvedéllyel épített eredmény.

Józsa Bálint, Segesdi György és a festő Baska József szigorú konstruktivizmusa az egyik útkereses.

Losonczi Miklós: Országos képzőművészeti kiállítás a Műcsarnokban.

Hevesi Szemle, 1982. jún. ~~A~~. 11. old. – 12. old.

Segesdi György szu

1959-es Tanácsközt. Emlékmű

→ Sugár Andor

MŰVÉSZET 1985/7/5

Segesdy György

→ Vilt Tibor
MŰVÉSZET 1985 17/13

Segesdi György

Tóth Attila: Mecenatúra Csongrád megyében

Művészet, 1982. augusztus

Segesdi György

Papp Julia: hobilok

Művészet, 1983. július

Segesdi György

Salamon Nándor könyvismertetése: Fábián László: Segesdi György

Művészet, 1982. augusztus

Szegedi György, Munkácsy-díjas szobrászművész

A szegedi dóvízemlékmű pályázatán Szegedi György és Kovács Ferenc szobrászművészek terve kimagaslott a mezőnyből. A kivitelezés jogát Szegedi kapta, de Kovács elgondolása is megvalósult Budapesten, a Városligetben.

Losonci Miklós: Kőjelek a Városligetben.
Magyar Ifjúság, 1980. szept. 12.

Segesdi György, szobrán

L: Barsay J.

-: A Kult. Min. nívójutalmai 9.

Nérszabadság, Br. 1979. dec. 22.

Segesdi György

A müvészt megbizták, hogy Árvizi Emlékmü-vet készitsen krómacélból a szegedi Tisza-partra. Archikettura: Takács Máté épitészmérnök.

------:Köztéri munkák.
MÜVÉSZET,1979.október - 47.lap.

Segesdi György

Sebők Magda: A Magyar Kereskedelmi Kamar székháza. /Képes ismertetés/ Épitész: Pintér Béla, belsőépitész: Hornicse k László, iparmivészeti diszités: Segesdi György, Somos Miklós, Boda Gábor.

Budapest, 1974. 5.sz. 13-15.l.

1021

1979.VI.16. 21,00 BJ. Tv2.

Tv-hiradó

- Két uj kiállitás nyilt a hétvégén Óbudán a Zichy kastélyban. Az egyikről, ha némi hiányérzettel is, de az elismerés hangján kell szólni. Segeddi György szobrászmüvész három plexi plasz tikáját mutatja be azoknak a rajzoknak a kiséretében, amelyek szinte fáziskonként tükrözik a szigoru serkesztést követelő szobrok alakulását, ritmusának alapképletét. Az Óbudai Galéria modern kiállitóhelység, amely nemcsak türi, hanem kivánja is az ilyen témát. A hiányérzet csak abból fakad, hogy kevés ez a három munka a tér kitöltéséhez. Szivesen láttunk volna még egy pár plasztikát, játékos szobrot.

- A másik ezuttal futó kiállitás, épp az ellenkező hatást váltotta ki belőlünk. Matz Károly képeit nehéz ugy nézni, hogy az indulat el ne ragadja az embert. A világ ennyire torz. Ez a fotógráfus véleménye ls a vendégkönyv bejegyzései szerint van akinek tetszik is ez a lávány. Izlésekről nem érdemes vitatkozni, minthogy arról sem, hogy szabad-e egy rosszul megvilágitott, klubszobának berendezett, elhanyagolt teremben kiállitást rendezni. Óbudának sok kulturális eseményre van szüksége, de a kevesebb ez esetben több lett volna.

Segedi György

Segesdi György

1971-ben kiállított a Műcsarnokban egy stabil-mobil című művet.

Szabó Júlia: Emlékek a 70-es évekből.
Művészet, 1980. 4. szám – 9. lap.

Segesdi György, szobrászművész

„Daidalosz", hegesztett vas,
1962. kger.

Művészet, 1979. júl. 4. old.

Segesdy György

nobránmúvén

Kiállítása júl 15 ig látható az egyszer

Zichy-Tastélyban

„Árvízi emlékmű" (emlétve).

Pest Megyei Hírlap

1979 jan 30

Losonci Miklós:
Kiállítótermekből.

82

Segesdi György

1979. III. 16. Kossuth 17,35 Áné

Láttuk, hallottuk...

- A Studió Galéria tárlatait rendszeresen figyelemmel kisérjük. Most Nádler Tibor kiállitását nézte meg Hajdu István. Én nem tudtam eldönteni, hogy ezeket a geometrikus formákkal való kisérletezéseket minek kell tekinteni? Majdan megvalósuló köztéri szobroknak, vagy mühely tanulmányoknak.

- Nádler szobrainak nagy része igen szellemes és igen tartalmas köztéri szobor lehetne, egyrészt méreténél fogva, másrészt pedig a léptékénél fogva, a nagy, egyszerü felületek játéka folytán. Annyiban tanulmányok is, amennyiben a geometrikus szobrászat nyomdokain haladva tovább is formai problémákat feszeget, a tér hasitásának, a tér belsejének feltárási problémáit.

- Lehet, hogy nem éreztem jól én, mint látogató, de számomra nem jelentett ujdonságot.

- Nem hiszem, hogy itt az lehetne az első szó, ami a tárlat látogatása után az eszünkbe jut, hogy ujdonság. Itt inkább arról van szó, hogy egy studió- egy tanulmánysorozat egy lépéséhez érkezett el Nádler, fölhasználva nagyon sok olyan hagyományt, ami már a század 10-es, 20-as éveitől elindult, és fölhasználva olyan aktuális vivmányokat is, amelyek eleve a 70-es évek sajátjai, például a nagyipari alakitás. Itt is láthattunk aluminiumból formált szobrokat, amelyeket már nem lehet kézmüves módon otthon előállitani, ezeket csak kohókban lehet megmunkálni. Ami viszont az én szempontomból talán kicsit fájóbb pillanat, és ebben neked van igazad, hogy nincs ujdonság, az az, hogy Nádler ugyan a főiskola után festett sokáig, aztán ugy látszik, hogy volt egy nagy fordulat és szobrásszá lett, de talán a pénzkereset, talán más indokok folytán nagyon kevés szobrot készit, nagyon kevés képzőmüvészeti jellegü tárgyat készit, és ugy tünik mintha nem nagyon ismerné a hazai mütermekben folytatott munkát.

- Ez mit jelent?

- Ezt azért mondom, mert van egy-két olyan tanulmánya, amelyeket mások, máskor, de itt Magyarországon már megoldottak. Például Segesdi György, vagy Pajzs László, akik nagyon hasonló formai kérdéseken törték, és törik a fejüket, és ugy látszik, hogy megnyugtatóbb válaszokat találtak, mint ő.

Segesdi György, szobrászművész

a Tanácsköztársaság a képzőművészetben c. kiállítást a forradalom 60 évfordulójára a Magyar Nemzeti Galéria Móron, a Lamberg-kastélyban mutatta be. – Az évfordulók alkalmából országszerte számos körtéri emlékmű készült. Kucz Béla, Segesdi György és még több művész munkáinak kisméretű tervei láthatók. [emlitve]

A. Szabó János: Kiállítás Móron.

Fejér Megyei Hírlap, 1979. márc. 23.

Segesdi György szobrászművész

a Műcsarnokban rendezték meg a „Magyar szobrászati kiállítás"-t, melyen szerepel a művész műve: „Hármas variáció" c. (említve)

Heitler László: Mai magyar szobrászat. Napló (Veszprém), 1978. jím. 10.

Segesdi György, Gobrón

L: Vilt Tibor

-: Megnyílt az Óbuda Galéria

7.

Népszabadság, Bp. 1979. márc. 20.

Segesdi György szobrászművész

A mai munkásábrázolás variánsait talán két fontosabb tartalmi-tematikai törekvéssel jellemezhetjük: egy „ősznépi" típus keresése, és az ember és az általa formált anyag, világ megfogalmazása. — A művész munkáiból áradt az erőnek, örömnek, vagy a szorongásnak a tudata.

Aradi Nóra: Munkásábrázolás a mai képzőművészetben.
Népújság, /Tolna/ 1978. máj. 7.

Segesdy György, nobrán

L: Kő Pál

Szőlőssi F: Építész, műven együtt ... 2.

Esti Hirlap Bp. 1981 [illegible] 13.

Segesdi György

Segesdi György a tiszai emlék-
mű alkotója.

Lóska Lajos: Egy művész útjai.
Művészet, 1980. június – 24. lap.

Segesdi György

A siéhesfehérvári ezredéves emlékmű pályázaton részt vett a művész.

Lóska Lajos: Egy művész Ibven után.
Művészet, 1980. június – 24. lap.

Segesdi György, szobrán

L: Koszta R.

Pálréti Ágoston: Két report 72-80.

Új Auróra, Békéscsaba, 1981. ápr. 1981/1.

Segesdi György, szobrász

L.: Gyurcsek ferenc

VVV: Vázsvól városra ...
[4.]

885

Élet és Tudomány, Bp. 1981. júl. 10.

XXXVI/28.

Ifjúsági Nyomda 1991—77.

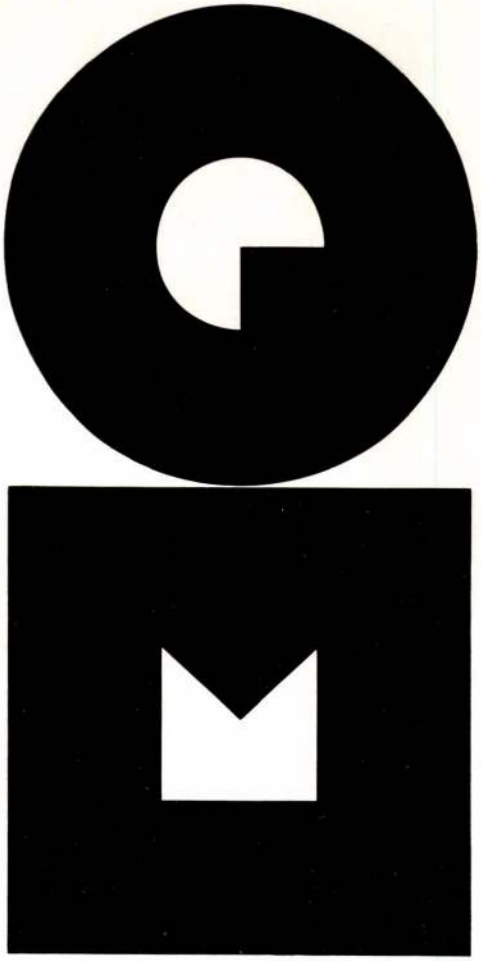

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA
MŰHELY SOROZAT

1977. DECEMBER 20–1978. JANUÁR 8.

Segesdi György

SZOBRÁSZMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSA

Segesdi György 1931-ben született Budapesten. 1948 és 1954 között a Képzőművészeti Főiskola szobrász szakát végezte. Nem sorolható egyik irányzathoz sem, a figurális szobrászatnak és a konstruktív ihletésű plasztikának egyaránt kiváló, itthon és külföldön elismert művelője. A hagyományos szobrászi megjelenítés s újabban az anyag és a technika széles körű lehetőségei egyaránt foglalkoztatják. Hegesztett fémplasztikái, acél konstrukciói a technikai civilizáció emberének heroikus küzdelmét reprezentálják.

E kiállítás a konstruktőri gondolkodású művész újabb törekvéseivel ismertet meg. Néhány kisebb méretű, műanyag plasztikájában – korábbi munkáinak folytatásaként – a testek áthatása s az így támadt új plasztikai forma foglalkoztatja. A bemutató java anyaga az 1879-es szegedi árvíz centenáriumára tervezett, kivitelezésre kerülő emlékmű kialakulásának fázisait szemlélteti. A színes egyedi grafikák eredetileg nem előzetes vázlatoknak készültek. Évekkel korábban, a folyamatos munka termékeiként kerültek ki a művész keze alól, s egy-egy elemi motívum, elsősorban a párhuzamos egyenesek és körívek összekapcsolásának néhány lehetőségét rögzítik. A vonalak elferdítése és takarása a térbeliség illúzióját kelti, amely e grafikai munkákat plasztikailag elgondolva, konkrét térbeli összefüggésekké alakul át.

Ez történt meg az emlékmű tervezeten (maketten), amely e grafikák letisztult összegzéséből született. A 11 méter magasra tervezett, rozsdamentes acél emlékmű végső fokon nem „absztrakt" plasztika, hanem emblematikus jelkép, egy város tragikus pusztulásának – hullámsírba süllyedésének – és győzelmes újjászületésének monumentális jelképe. Az ökonomikus mérnöki gondolkodás és a művészi kifejezőerő egyensúlyának szem előtt tartásával, a ma emberéhez szólóan – s ugyanakkor a korabeli városlakó lesújtó és felemelő emlékeinek felidézésével – aligha lehet méltóbb emléket állítani a mélyen emlékezetes szegedi eseménynek.

MEZEI OTTÓ

A KIÁLLÍTOTT MŰVEK

1–10. Grafikai sorozat
kréta, 68×99 cm

11–16. Grafikai sorozat
színes kréta, 49×70 cm

17–26. Grafikai sorozat
színes kréta, 48×63 cm

27. Az 1879-es szegedi árvíz centenáriuma alkalmából felállításra kerülő emlékmű terve

28–33. Plexi plasztika

34–35. Fémplasztika

SEGESDI GYÖRGY szobrász

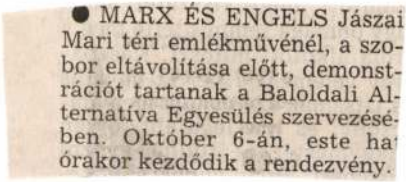

● MARX ÉS ENGELS Jászai Mari téri emlékművénél, a szobor eltávolítása előtt, demonstrációt tartanak a Baloldali Alternatíva Egyesülés szervezésében. Október 6-án, este ha órakor kezdődik a rendezvény.

Népszabdság, 1992. szeptember 30.

SEGESDI György

Új Mo. 1992. június 16

• Daruval leemelték talpazatáról a Segesdi György alkotta Tanácsköztársaság-emlékművet tegnap Szegeden, majd elszállították a szegedi Móra Ferenc Múzeum szoborraktárába. A szobor lebontását nem kísérte nagy érdeklődés a Tisza-parti sétányon, talán azért, mert az emlékművet nem szerette a város. Felállítása, 1959 óta több gúnynevet kapott: a helyi polgárok csak Vasmacának, Libás lánynak, Libás asszonynak nevezték.

[illegible] együtt a szabóval, hímzővel, nyergessel, s valamilyen formában a kereskedővel is. Mivel a levantei kereskedelmet az olaszok tartják kézben, az övék, a lombard bankároké a drágakő- és gyöngypiac ellenőrzése. A hazaiak, a pénzváltó bankárok a nemesfémforgalmazás örökithető királyi privilégiumával rendelkeznek, igy ők bonyolitják az ezüst használati edények *en gros* szállitásának tetemes hányadát. A kereskedő tehát vállalkozó, csak az nem világos, hogy mi az aránya ebben a mennyiségben a készárunak és mi a rendelésnek. Ugyancsak tisztázatlan az ötvösökhöz való viszonyuk: ki szállit nekik? Dolgoztat/hat/nak polgárjog és műhely nélküli munkásokkal (*vallet, ouvrier compagnon*), vagy mégis átadják nyersanyagukat, a nemesfémet és drágakövet feldolgozásra az

Új Magyarország

s ma

ı ENSZ-zászlót tűztek ki a budai
)91 őszén a Vérmezőn?
lottunk a Hősök terén Nagy Im-
kor: *„A szovjet csapatok azonnal*
ıgyarországot!" De emlékük marad-
egykori szónokok s pártaktivistáik
ídik Osztapenkó kapitány szobrát,
szívükhöz nőtt, oly kedves emlék,
éve, amikor még nem voltak fiatal
csak fiatalok, mennyit stoppoltak
e szobor tövében. Szív megszakad,
...

ezetünk tiszta! Zajlott a vita az
zatok hatáskörı törvényéről, mi-
egy kerületi önkormányzat, s
városi testület. S ekkor egy
árosvédő/szoborvédő képviselő
ı parlament úgy határozott –
:sak rugalmas a kormánykoalí-
nűvészeti alkotás elhelyzéséről,
a fővárosi önkormányzat közgyű-
honatya így indokolta javasla-
k furcsa lenne, ha két kerületet
út egyik oldalán az egyik ön-
Nagy Imre szobrot állíttatna
t másik oldalán vele szemben
nos szobor kerülne elhelyezés-
lehet a kerületi önkormányza-
zt a kérdést, – így a szoborzsűri
ára aspiráló város-, honatya. Ez
képviselő olvasta (Dokument
ári kánikulában költői kérdé-
yi: Budapesten csak egy MDF
'mányzat van, a többi SZDSZ-
szoborvédő szerint egy szem
vezetés állíthatna Kádár Já-
ıgy két szomszédos SZDSZ-es
t viccelné meg a főváros lakó-
nt!

ıtunk-e ezek után *Pongrátz*
mber 1-jén lejáró ultimátu-
ert szeptember messze van.
gyarok Világszövetsége au-
zvényének nyitónapjára ki-
ıdapestet, hadd lássák a 15
ság képviselői, hogy a fővá-
mbere" vezeti két éve, aki
apot 1990 őszén.

Horváth Béla
országgyűlési képviselő

A XXII. kerületi szoborparkba kerülő, bontásra váró szobrok jegyzéke

I. kerület:
1. Vérmező, Varga Imre: Kun Béla-emlékmű
2. Dísz tér, Felszabadulási emlékkő

II. kerület:
1. Budakeszi út 5., Baksa Soós Gy.: Ságvári E.-mellszobor
2. Pasaréti út 195. Tanácsköztársasági emlékmű
3. Hűvösvölgyi út–Tárogató utca, Mészáros Mihály: A budai önkéntes ezred emlékműve
4. Hűvösvölgy, Kiss István. Munkásmozgalmi emlékmű

IV. kerület:
1. Rezi Károly sétány, Farkas Aladár: Rezi Károly-emlékmű

V. kerület:
1. Fővám tér, Valentin Sztarcsev: Dimitrov (Szófia város ajándéka)
2. Néphadsereg tér, Makrisz Agamemnon: A spanyol polgárháborúban részt vett nemzetközi brigádok emlékműve
3. Jászai Mari tér, Segesdi Gy.: Marx–Engels

VI. kerület:
1. Eötvös utca 3., Gyurcsek F.: A magyar kommunista ifjúsági mozgalom ötven éve

VIII. kerület:
1. Köztársaság tér, Kalló Viktor: Mártíremlékmű
2. Köztársaság tér, Kalló Viktor: A néphatalom hőseinek emlékhelye
3. Nagyvárad tér, Nagy I. J.: Asztalos János-domborm. et.

IX. kerület:
Hámán Kató, Kreuz Róbert, Turner Kálmán, KMP-nyomda, KMP ferencvárosi szervezet (szöveges emléktáblák)

X. kerület:
1. Kőbánya-Óhegy, Konyorcsik J.: Malinovszkij marsall
2. Kőbánya-Óhegy, Búza Barna: Szovjet–magyar barátság emlékműve

XI. kerület:
1. Budaörsi út, Kerényi Jenő: Osztapenkó kapitány
2. Etele, volt Szakasits A. út, Marton L.: Szakasits-szobor

XII. kerület:
1. Széchenyi-hegy, Rege park, László P.: Felszabadulási emlékmű

XIII. kerület:
1. Béke tér, Kalló Viktor: Felszabadulási emlékmű

XIV. kerület:
1. Dózsa György út, Kiss István: Tanácsköztársasági emlékmű
2. Thököly út 141., Kiss István. Felszabadulási emlékmű

XVII. kerület:
1. Rákosliget, Kasztel András utca, Megyeri Barna: Felszabadulási emlékmű

XVIII. kerület
1. Vöröshadsereg útja, Mikus S.: Steinmetz kapitány

Segesdi György

Segesdy György 1

SEGESDY GYÖRGY PLASZTIKÁI
Óbudai Galéria

A tágas kiállítóteremben három kisplasztikai méretű plexi térelem árválkodik, s a falakon talán egy negyediknek a vázlatai. Az Óbudai Galériában megrendezett kiállítás Segesdy György szobrászművész munkáit mutatná be, ha erre a művész egyáltalán vállalkozott volna. Há-

Uj tükör 1979/29/3

Harangozó Márta: Segesdy plasztikái

Obudai Galéria

Segesdy György 2

rom térplasztika ugyanis keves ahhoz, hogy egy szobrászművész kiállításává lépjen elő. Segesdy György és az Óbudai Galéria rendezőinek magatartása egyaránt érthetetlen. Ha egy művésznek nincsenek új, bemutatásra érdemes alkotásai, akkor miért foglal le társai elől hosszabb időre egy egész kiállítótermet? A

Uj tükör 1979/29/3

Harangozó Márta: Segesdy plasztikái

Obudai Galéria

Segesdy György 1

galériának pedig nem kellett volna ragaszkodnia mindenáron egy olyan művészhez, aki ez alkalommal jószerével csak a nevét hozza alkotások helyett. Ez sem a művésznek, sem a közönségnek nem használ. A véletlenül betévedő tárlatlátogató ugyanis joggal gondolhatja, hogy pestiesen szólva palira vették, átejtették, amikor ezzel az anyaggal kívánják elhitetni vele, hogy kiállításon van. De tegyünk úgy, mintha

Uj tükör 1979/29/3

Harangozó Márta: Segesdy plasztikái

Obudai Galéria

Segesdy György 4

valóban tárlaton lennénk, s nézzük a három térplasztikát, amelyet Segesdy a nyilvánosság elé bocsátott. Mindegyik kompozíció több kevesebb ötletességgel összeállított, ám a művész korábbi kiállításairól ismert, „visszaköszönő" mű. S csupán ezek kedvéért nemhogy a tárlatlátogatónak, de a kritikusnak is kár volt buszra szállnia. *(Képünkön a művész egyik kisplasztikája.)*

Uj tükör 1979/29/3

Harangozó Márta: Segesdy plasztikái

Obudai Galéria

Segesdy György

Meglízták Segesdy Györgyöt és Blaski Jánost, hogy a zalaegerszegi Sportcsarnok épület homlokzatát plasztikai zománcbetéttel díszítse.

— : Ikoztéri munkák 1980-ban.
Művészet, 1981. február — 58. lap.

Segesdy György

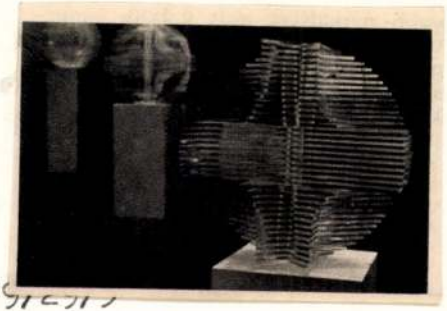

Uj tükör 1979/29/9

Segesdi György, szobrász

A emlékmű: (lehunyják)

Segesdi György: Tanácsköztársasági emlékmű" (Szeged.) 72.)

Tiszatáj, Szeged, 1979. márc. XXXIII/3

Segesdi György, szobrász

A szobor: (fénykép)

Segesdi György: Juhász Gyula - szobor (Szeged) 61.

Tinatáj, Szeged, 1979. marc. XXXIII/3.

Segesdi György

„Arirzi emlékmű"
(repro)

—: Arirzi emlékmű
Új Tükör, 1979. marcius 25-43. lap.

Segesdi György

Szegeden a nagy árvíz centenáriumán adták át a rendeltetésnek az ujjáépített tiszai partfalat. Ennek déli végén állítottak fel az „Árvízi emlékművet" Segesdi György alkotását.

— : Árvízi emlékmű.
Új Tükör, 1979. március 25-43. lap.

Segesdi György

Megbízást kapott Segesdi György, hogy krómacél térplasztikáját a brazíliai Magyar Nagykövetség részére készítse el.

—: Közterc munkák.
Művészet, 1978. október - 45. lap.

Segesdi György

Az 1879-es nagy segedi árvíz századik évfordulója alkalmából Segesdi György emlékműveket szegedre állítjak fel.

—: Árvízi emlékmű.
Új Tükör, 1979. január 7 - 43. lap.

Segesdi György, szobrász

tehnyképfelvétel a
mű megalkotásáról

[illegible]

Segesdi György: Készül ásvivi emlékmüve

91.

Tiszatáj, Szeged, 1979. marc XXXIII/3

Segesdi György, szobrász

Műve: (fé sugkép)

Segesdi György: Fenéplasztika 82.

Tisztúj, Szeged, 1979. marc. XXXIII/3

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Segesdy Katalin

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

1965 MÁR 28.

1021

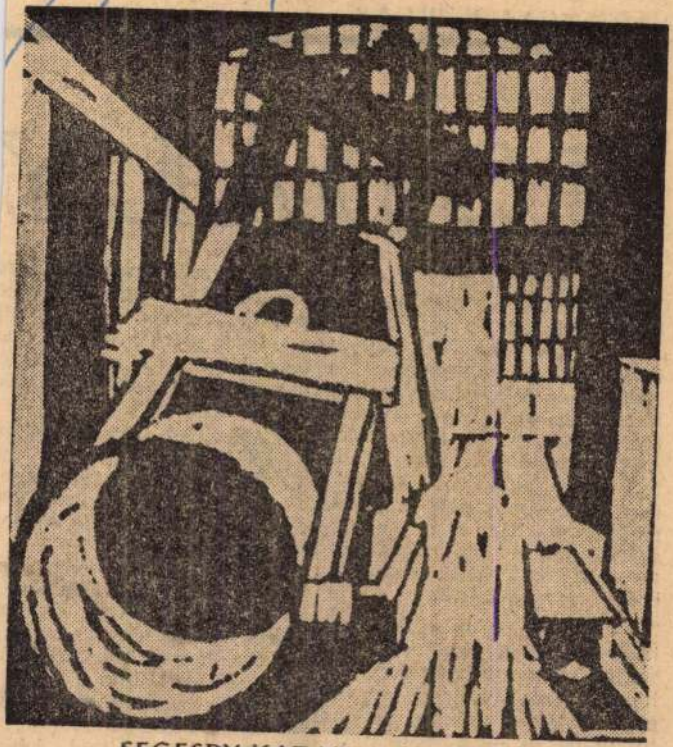

SEGESDY KATALIN: ÖNTÖDE

SOMOGYI NÉPLAP

Timár Máté:

HODÁLY

A délutáni fejés kezdetekor még parázslott a levegő, s az állásszagú, izzasztóan fülledt hodályba is beleselkedett a fény. Jó öt méter hosszan kettéosztotta, csak Lajos bácsitól torpant vissza, de a csizmáját még megszépítette azért. Rá is fért arra, foltos volt, keshedt és trágyás. Öreg, akár a lábak, melyek viselték, s a rúgás, amivel inkább tolta, mint rúgta a kettőjük közé beszorult, erősen vemhes birkát...

— Megint itt ez a Parázna, hogy az ördög vinné el a divatját! — mordult az öreg juhász, s inge feltűrt ujjával végigtörölt izzadt arcán, bozontos bajuszán. — Ez sose tudja a rendet!

— Ki kell selejtezni! — rándított a vállán Pista, a szeplős

De azt azért megvárja türe mesen, míg a fejés befejez dik, valamelyes fejmosás utá a »piros« a Pista »jakója« zs bébe kerül, s a bojtár keré pár-szamárra szállva elkarik zik a faluba...

Hanem akkor akkor dördül, hogy a vö gyet is keskenyne találja, sokszor visszhangot ver a Cserhát és Mátra falán...

Lajos bácsinak éppen ann ideje van, hogy tető alá tere az elszéledt juhokat. Az öre asszony olyan sűrűn cseréli I tenre a Jézust, Máriára a fiá hogy az ura elunja a végén.

— Ne litániázz már, főzz lebbencset inkább...

Éppen rágyújtani készü amikor távol azt a fehérség észreveszi. Juh az, bitan

Segesdi Katalin

Székesfehérváron vasárnap megnyílt az István Király Múzeumban a millenniumi képzőművészeti kiállítás, melyen a meghirdetett pályázatra érkező alkotásokat lehet megszemlélni. Pezer ft-os díjazásban részesült a pályamúve.

Fejérmegyei Hírlap, 1972. szept. 26.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Segesdi Gyula

1965 SZEP 25.

ÉLET ÉS IRODALOM

1021

re ellenőrizni, éjfélre itthon vagyunk. Nagyon meg lehet azt unni, hogy az ember sose tudja megmondani az asszonynak, estére jön-e haza, vagy csak másnap délután. Néha tíz kilométert sem csináltam egész nap, csak heverésztem a kocsiban, máskor meg hatszázat lenyomtam egyfolytában. Igaz, itt most kemény a meló, nincs kihagyás; jó ha van három-négy

Az eltűnt

A központi garázsépület várócsarnokának fel... éj-félt mu... a, a ...őbb ...nak ...lra ...a ...át ...k, ...a

Segesdi Gyula:
Apa gyermekével

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 OKT 5

Somogyi Néplap

Segesdy Katalin grafikus-művész

1021

Siófoki siker Székesfehérváron

A siófokiak büszkék a helyi népművészet tehetséges alkotójára, *Segesdy Katalin* grafikusművészre. A székesfehérvári alkotócsoport évek óta felkéri őt pályázataira, s tartja vele a termékeny kapcsolatot. Ebben az évben is ez történt: a történelmi múltú város ezeréves fennállásának ünnepségsorozatai között szereplő képzőművészeti pályázatra és kiállításra kapott meghívást. A pályázatra érkezett sok alkotás közül mindkét művét elfogadta a zsüri; a *Stephanus Rex* és a *Szentistván Legenda* című fametszeteit nagyra értékelte.

Vasárnap délelőtt adták át neki és négy társának a kiállítás megnyitóján az öt egyenlő arányban megosztott első díjat. Ez a furcsaság onnan adódott, hogy a zsüri nem tudott választani az öt legjobb alkotás közül, ezért osztotta el az igen szép összegű díjalapot.

Segesdy két alkotását a városi tanács megvásárolta. Szép dísze és művészi értékű »dekorációja« lesz a tanácsnak ez a két alkotás. A Stephanus Rex tablója a nagy honalapító küzdelmeit, erőskezűségét és az egyházzal való szükségszerű kapcsolatát ábrázolja. A második képe István királynak a legendák és a népi emlékezések megőrzései alapján ránk maradt motívumai láthatók archaikus, korabeli stílusban, csodálatos tömörséggel megfogalmazva.

DETÉSEK

GYÁSZJELENTÉS

dalommal, megtört szívvel
juk, hogy szeretett testvé-

ELEK ZOLTÁN

ber 1-én elhunyt. Temetése
hó 6-án, pénteken du. fél 3
r lesz a Keleti temető ravata-
ból. A gyászoló család.

* * *

dalommal tudatjuk, hogy sze-
nagynénink,

zv. PROICS MÁRTONNÉ

ú szenvedés után 81 éves ko-
elhunyt. Temetése 1972. ok-
6-án, pénteken du. fél 2
r lesz a Keleti temetőben.
A gyászoló Deák család.
(151116)

* * *

fájdalommal tudatjuk,
szeretett férjem, édesapám,
pánk,

HORVÁTH JÓZSEF

u. 54. sz., alatti lakos) rövid
edés után 78 éves korában
yt. Temetése október 5-én,
rtökön, fél 2 órakor lesz a
ati temetőben. A gyászoló
(151137)

* * *

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Kaposmérőben a Zrínyi u. 14. számú ház beköltözhetően eladó. (151018)

Családi ház eladó Siófoktól 6 km-re, 600 n-öles telekkel. Azonnal beköltözhető. Érdeklődni: Ságvár, termelőszövetkezet. Telefon: 33-029. (443332)

Balatonlellén, az Arany J. u. legszebb helyén telek eladó. Magas művelésű szőlővel beültetve. Érdeklődni: Arany J. u. 61. Kazi. (7912)

Keszthelyen a város központjában (Helikon u. 13.) háromszobás ház — 100 n-öles kerttel azonnal beköltözhetően — eladó. (7911)

JÁRMŰ

Garázsban tartott, kitűnő állapotban lévő Skoda 1000-es MB első kézből eladó. Sipos József, Toponár, Vörös Hadsereg u. 30. Érdeklődni: 14 óra után. (151065)

CY-s rendszámú 850-es Fiat eladó. Fodor, Nagyatád, Kossuth u. 7.

Nagy perfekt gé
túl is) n
állást kere
Válaszokat
megjelölése
siófoki hird

Nagy
elletős ser
család ell
tsz-ben.
»Szorgalom
a marcali
boltba.

Megvételr
régiségeket
zsarat, gy
réztányéros
súlyokkal,
töt és vör
üstöt is. In
movárt,
fali díszt
gott fa szo
sos jellegű
kardot, ku
órát és rég
intarziás r
Horváthné,
reskedő,
Április 4.
fon: 14-926

Vas garáz
adó. Érdek
riséknál,
Kodály Z.
6-tól.

Segesdi Gyula
szobrai

M.D.K

Apa gyermekével
(repro)

Élet és Irodalom, 1965. szept. 25 - 12 lap

Segesdi István, szobrász

A Margitszigeten elhelyezett művészszobrok egyik készítője.

–: Szobormúzeum lombsátorral

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. aug. 19.

MDK

Segesdi István
szobrász

A Gheorghiu-Dej Hajógyárban képzőművészeti kiállitáson részt vesz.

Esti Hirlap 153 sz. 1959. júl. 2 2 o.

MDK.

Segesdi István

Megemlékezés Szélkakas c. plasztikájáról.

Magyar Nemzet 196[illegible]. márc.24. lap -

Segesdi István
szobrász

M.D.K

Méltatás.

D. Fehér Zsuzsa: Hús év után
Művészet, 1965. április - 3 lap

Segesdi [ ], szobrász MDK

Szerepel a liszt Modern Múzeumban.

A. Gy.: Egy ausztriai magyar kiállítás 2.

ESTI HIRLAP, bp. 1964. febr. 5.

Segesdi István szobrász M.D.K.

Szélkakasa a Gellért hegyen a Jubileumi Parkban

Sárvári Márta: Szobrok gazdája
Dolgozik a Fővárosi Emlékmü Felügyelőség

Magyar N emzet 1965. március 25. 7. l.

Segesdi József, szobrász

MDH

Három méter magas Prométheusz-szobrát a Tiszapalkonyai Erőmű előtt állitották fel.

–: Ma hallottuk

2.

Bp. 1961. dec. 7

ESTI HIRLAP

Segesdy József
szobrász

„Benélgelők" című szoborműve
a szentendrei szoborkertben
van elhelyezve.

F. Á: Tavaszi szobrkozmetika
Nők Lapja, 1967. ápr. 29 - 10 kp.

Segesdy József, Kolozsvár

Részt vett Linzben, a jan. 23-án megnyíló magyar művészeti kiállításon.

—: Kép, plakát, gyermekrajz.

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1964. jan. 16.

Segesdi Károly
szobrász

" Daidalosz (Egyv)
" (negyv)

Bajor Gizi: Mecenás az ország
Tükör, 1975 márc. 18-12 oldal

Szegedy Katalin, grafikus

„Külön figyelmet érdemelnek Szegedi Katalin költői ihletésű ballada illusztrációi."
(Egyed Ákos: Somogyi népköltészet c. művéhez.)

Gunda Béla: Újabb folklórirodalmunkról 28.
Kritika, Bp. 1978. febr. 78/2.

SEGESDI György

FÁBIÁN László: A ritmus jegyében : Segesdi György plasztikái.. = Müvészet, 26, 1985, 11-12. 22 - 27., ill.

SEGESDI György

„Szobor vagyok, de fáj minden tagom?"

Egy korszak mentői

Érdekes közvélemény-kutatási téma lenne, hogy ki melyik szobrot *szereti* fővárosunkban, főként pedig melyik *irritálja* leginkább. Tény, hogy egy-egy jellegzetes alkotáshoz, még inkább emlékműhöz világszerte nemcsak az odalátogató államfők, protokolláris vendégek zarándokolnak el kötelességszerűen, hanem a turisták is előszeretettel keresik fel, fényképeztetik le ott magukat. Némely szobor pedig akár az adott város, főváros *jelképévé is emelkedhet*. Ez utóbbiak közé tartozik nálunk a Gellért-hegyen álló, a szabadságot, illetve – miként eddig hivatalosan nevezték, a felszabadulást – jelképező, pálmaágat feje fölé tartó nőalak, amely nélkül ma már nehezen képzelhető el Budapest városképe. Ennek ellenére akadtak és akadnak talán ma is nem kevesen, akik *több-kevesebb indulattal vagy egyszerűen történelmünk átértékelődése kapcsán megkérdőjelezik létjogosultságát.*

– Év eleje óta foglalkozunk a politikai tartalmú köztéri képzőművészeti alkotások sorsával – mondja *dr. Baán* László (Fidesz), a fővárosi közgyűlés kulturális bizottságának elnöke. – A törvény szerint *a döntés joga a fővárosé, de csak az érintett kerület hozzájárulásával rendelheti el az esetleges lebontást.* A viszonylag hosszú idő alatt kikristályosodtak a vélemények, akadtak azonban olyan kerületek is, amelyek mindmáig nem is válaszoltak a megkeresésünkre. De erre – bár most a közgyűlés elé visszük javaslatainkat – 1992 végéig még van lehetőségük.

– *Tapasztaltak-e szélsőséges megnyilvánulásokat? Mit sikerült megtudni például Joliot-Curie szobrának eltávolításáról, amelyről igencsak ellentmondásos információk kerültek nyilvánosságra?*

– Ez utóbbiról én sem tudok semmi bizonyosat, néhány különösen exponált helyen lévő szobrot pedig – például a Hősök terén lévő Lenin-szobrot vagy a csepelit – tudjuk, már nem látjuk a helyén. Mi semmiféle szobordöntögetésnek, ilyen irányú politikai indulatkeltésnek nem vagyunk hívei, a főváros és a kerület képviselő-testületeinek jogait ebben is tiszteletben kell tartani. A szélsőségek Budapesten eddig inkább csak elméleti szinten mutatkoztak meg. Az egyik végletes vélemény szerint *minden* szobrot és emlékművet mint *kultúrhistóriai értéket* kell megőrizni, mások szerint viszont *a negyven év alatt létrehozott minden ilyen jellegű művet meg kell semmisíteni.*

– *Végül is önöket milyen elv vezérelte az elbírálásban? Elsősorban a politikai tartalom, a művészi érték, netán az alkotó személye?*

– A mi rendezőelvünk szerint, ha egy szobor vagy emlékmű általános ellenérzést kelt, szöges ellentétben áll a mára kialakult közszellemmel, azt a köztérről el kell távolítani, ami azonban nem jelenti feltétlenül azt, hogy esetleg *más közegben* nem lehet létjogosultsága. Ha másért nem, hogy a kort, amely létrehozta, jellemezzük vele, a hajdanvolt kor sugallatát közvetítse azoknak, akik azt csak tankönyvekből vagy még onnan sem ismerik. Ebben az esetben tehát *nem egyes személyeknek állítanak emléket, hanem a kort jellemzik.* A közgyűlés elé terjesztendő listánkon azonban a kezelésre nézve más kategóriákat is felállítottunk.

– *Melyek ezek, és mondana rájuk néhány példát is?*

– Egy szovjet, második világháborús emlékművet mindenképpen meg akarunk tartani mint történelmünk mementóját. Ilyen egyébként más európai városokban, például Bécsben is őrzi az elesettek emlékét. Budapesten – a szovjet követséggel egyetértésben – a *Szabadság téri emlékmű maradna meg.* Több helyen, ahol az obeliszk alatt katonák nyugosznak, kihantoljuk őket, és valahol sírkertet alakítunk ki számukra. Ilyen ugyanis – bármilyen különös – az angol, amerikai, bolgár vagy román katonákéval szemben – a szovjet háborús áldozatok számára a fővárosban mindmáig nincs.

– Ami a kategóriákat illeti: az A-kategóriában bontást vagy áthelyezést, a B-ben átalakítást javasolunk, a C-be tartozóknál viszont semmilyen változtatást nem tartunk szükségesnek. A-kategóriába soroltuk például a *Kun* Béla-emlékművet, a *köztársaság téri mártírszobrot és a dombormüvet is*, B-kategóriába került a *Gellért-hegyi felszabadulási emlékmű*, ami azt jelenti, hogy a cirill betűs feliratokat, a szovjet vonatkozású mellékalakokat és attribútumokat eltávolítva maradna meg, C-kategóriába kerü például *Zalka* Máté és *Pataki* István mellszob ra. Vannak persze vitás esetek is, amelyekben kerület és a főváros véleménye eltér. Ilyen pé dául *Ságvári* Endre Budakeszi úti mellszob vagy az *Osztapenko*-szobor. *Marx* és *Enge* közös emlékműve esetében úgy gondolju hogy a Jászai Mari tér nem a legmegfelelőb hely számára, ezért felajánljuk olyan jelentke kerület vagy intézmény részére, amely mél környezetben őrzi meg, hiszen az ő tudom nyos munkásságukat világszerte – ilyen form ban is – elismerik. Kivételként említhete *Dimitrov* szobrát is, amelyet bolgár akotó rendelkezésére bocsátanánk.

– *Mondotta, hogy a kor szellemiségét tükrö ző, legjellegzetesebb műveket egy helyen gyű tenék össze. Hová kerülnének, milyen mego dásra gondolnak?*

– A XXII. kerület már felajánlott *egy*, erre célra nagyon alkalmasnak látszó, teraszos k képzésű területet. A látványtervre, a többnye vű feliratokkal, magyarázatokkal ellátott sz borparkra pályázatot lehetne kiírni. Bizonyá mint *turisztikai érdekesség* is jól kamatozna vállalkozó kerület számára.

– *Egyes alkotók nem kérték még vissza ho dani műveiket?*

– Eddig még nem. Az viszont már előfo dult, hogy ellentétben a kerület és a mi vélem nyünkkel, *az illető be akarta olvasztani ma m szégyellt művét.* Lebeszéltük róla. Hátha épp a leghatásosabb „geg" lesz a majdani szobo skanzenben.

Komor Vilma

Magyar Nemzet 1991. nov. 27. 5 p.

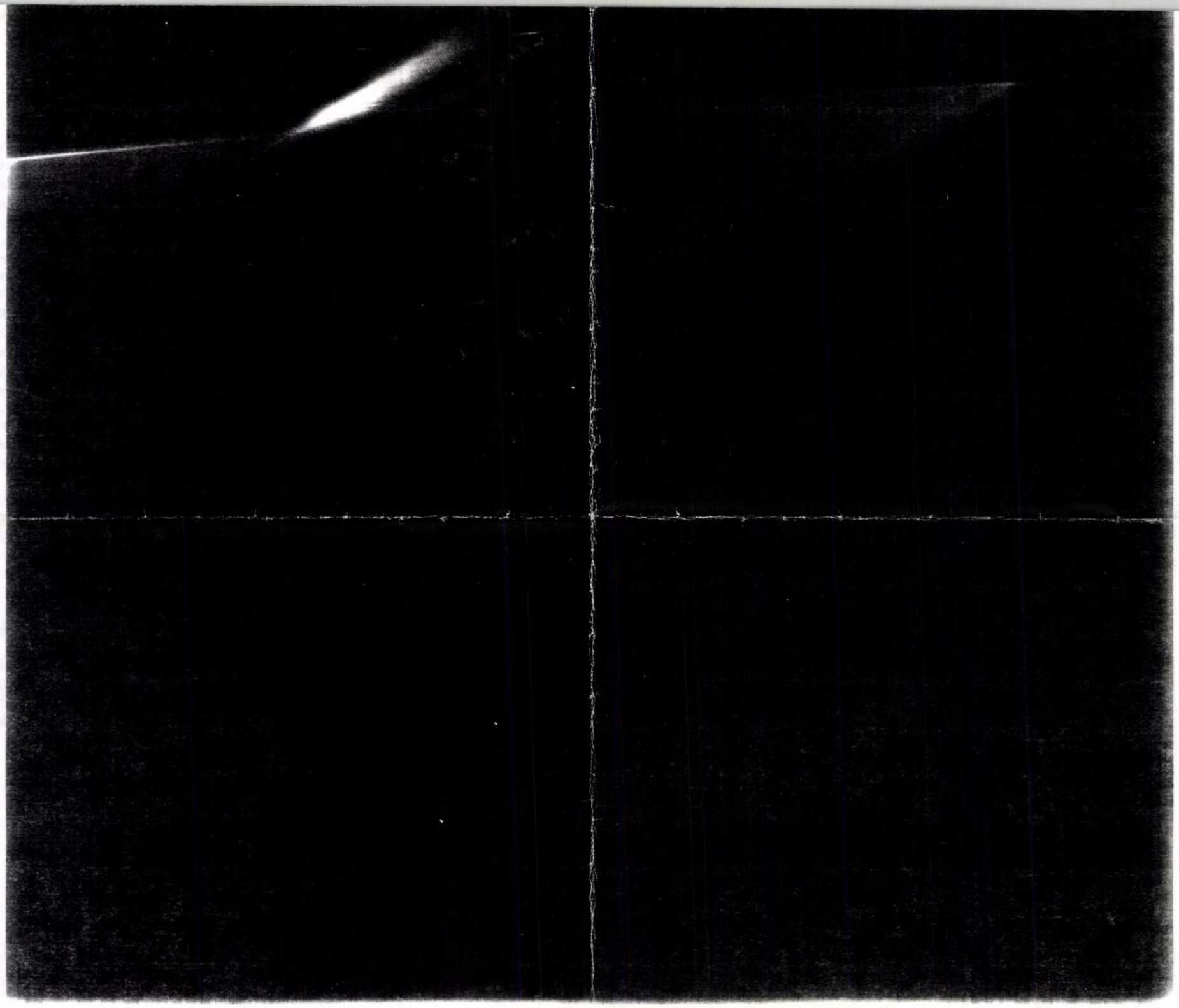

Segesdy Katalin

Tanya,	szén,	16×27 cm
Fát,	szén	30×42 "
Erdő	"	30×42 "
Falusi házat	"	15×42 "
Tanya fával,	"	23×45 cm.

(17. old.)

Fejérmegyei képzőművének kiállítása. Székesfehérvár. 1966. Kat. Összeáll. Kalovánszky Zlán. Bev. Gully Zlajos.

S. l.

Segesdi Katalin

grafikákkal

szerepel az Ernst Dumontuli

Képrőművészet III. kiállításán

Jelenkor 1966 XII. n. 1157 old.

MDK

Segesdy Katalin

Dombok fákkal, linóm.

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Muz.

MDK

Segesdi Katalin

Vásárhelyi házak, filct.

Tanya, "

14. vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai János Muz.

1967. okt.

Segesdi Katalin

Lánló Stranu: Die mioran-mediterranen gastroponolen Ungarns e hogre barkoló és kötétervét kénítette

Díjaxott könyv /hép magyar könyv 66/

Magyar Grafika 1967 III. n.

1965 MÁR 2 1

1021

SEGESDY KATALIN: TANULMÁNYFEJ

KI

Az eset egész váratlanul történt. Gortner elvtársat, a főnökét egyik óráról a másikra kinevezték a minisztériumba, és ő, Kelemen Tivadar teljes tanácstalanságban maradt. Mert ki jön helyette?

Szinte összetöppedt azóta. Ha a folyosón találkozott valamelyik kollégájával, behúzta a nyakát, és túlságosan nagyot köszönt, mert hátha ő? Olyan váratlan dolgok történnek, hogy itt már senki sem ismerheti ki magát. Gondolatban végigsorjázta minden kollégáját. Volt nap, amikor azt találta legvalószínűbbnek, hogy Huber lesz az új főnök, Huber és senki más. Mert először is: Hubernek van egy gyerekkori barátja a főigazgatóságon. És ez nem kis dolog No persze, persze, előfordulhat, hogy az a gyerekkori barát olyan, mint Havas Mihály, aki vele járt a negyedik bébe. És most? Ott ül a Nemzeti Bankban, és mikor ő azt hitte, hogy itt elbocsátják — mert mikor nem hitte ő azt — akkor a füle h...

ből!... Persze, most Medve... ki előtt csak nem köt be... Szabóba, mikor látniva... hogy közeli barátok... tudja, tán ebből a Szabób... is lesz valami, hajjaj, mics... da szerencsés ember, ez kifo... ta, hogy kivel barátkozzék. És akkor egyszerre ez a hüly... Szabó kezdte ugratni Me... veczkit, hogy eddig csak m... hosodtál, híztál fiam, de ebb... elég volt, most aztán megt...

MDK

Segesdy Katalin

Gyár, tus

Akt, filctoll

Grafikai kiáll. Képzőm. Főisk. 1964.

Segesdy Katalin

Limometrietekkel

szerepel a Balaton-Nyári-Tárlaton

Kostárs 1966 IX.n. 1507 old.

Sepesdy Katalin

Házak (prepró)

Magyar Hírlap 1965 XII. 22

MDK

Segesdy Katalin

Kiállitási hir

Kisalföld 1968 jan.11.

MDK

Segesdy Katalin

Dombok fákkal, linó

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Muz.

MDK

Segesdy Katalin

Buzakeresztek, szén

Mártélyi erdő, "

Nádházak, "

Vásárhelyi tanya,"

Vásárhelyi házak,"

Északdunántuli képzőművészek 3. kiáll. Szfvár

Csók I. Képtár 1966.

Segesdy Katalin

Homo hominis I-II., linó

3. Miskolci O.Grafikai Biennale,

Nemz. Szinház 1965.

MDK

Segesdy Katalin

Kiállitási kritika

Vas Népe 1968 jan.28.

Segesdy Katalin

Buzakerentes, szénrajz, 43 x 14 cm.
Martélyi erdő, " 49 x 30 "
Nádháros, " 43 x 14 "
Vásárhelyi tanya, " 42 x 14 "
Vásárhelyi háros, " 40 x 13 "
(Reprod: Vásárhelyi tanya 38 old.)

Északdunántúli képzőművének harmadik kiállítása: Szeres/Cserkeszőr. 1966. Kat. szerk. Kralovánszky Alón. Bev: Kovács Péter.

8 l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SOMOGY MEGYE!

1027 59 JAN 19

NÁDKÚPOK

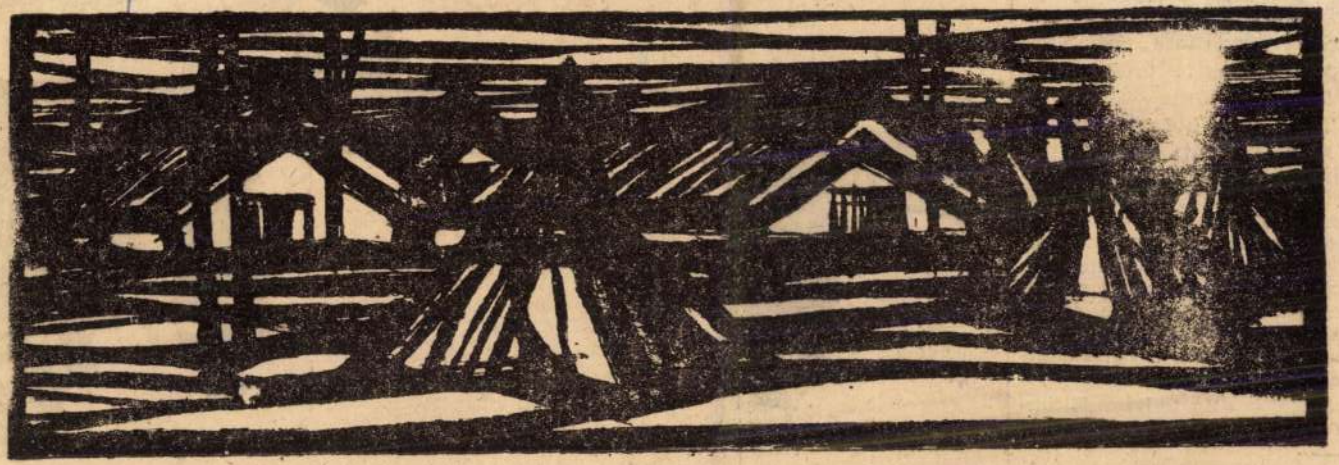

(Segesdy Katalin rajza)

Segesdy Katalin

mosni, vasalni, főzni akkor is kellett. Meg ott volt a szép, nagy kert, ahol minden megtermett... Örülhettünk volna... De most már hogyan? Mert örülni ennek meg mindennek, amiért gürcöltünk, már csak akkor tudunk... tudnánk, ha a férjem...

Talán majd holnap.

Amikor hívattak a pártirodára, megijedtem. Mi bajt követtem el? Nem voltam én raporton húsz év alatt a művezető irodájában sem. Vaskó elvtárs mosolygott, s mondta, hogy holnap a szebbik ruhám vegyem fel, mert jön értem hajnalban a vállalat kocsija és megyünk Pestre, a Parlamentbe. Kitüntetnek.

Szólni is alig tudtam. Kitüntetnek? Engem? Miért?

A Központi Sajtószolgálat 1963-as pályázatán második díjat nyert elbeszélés.

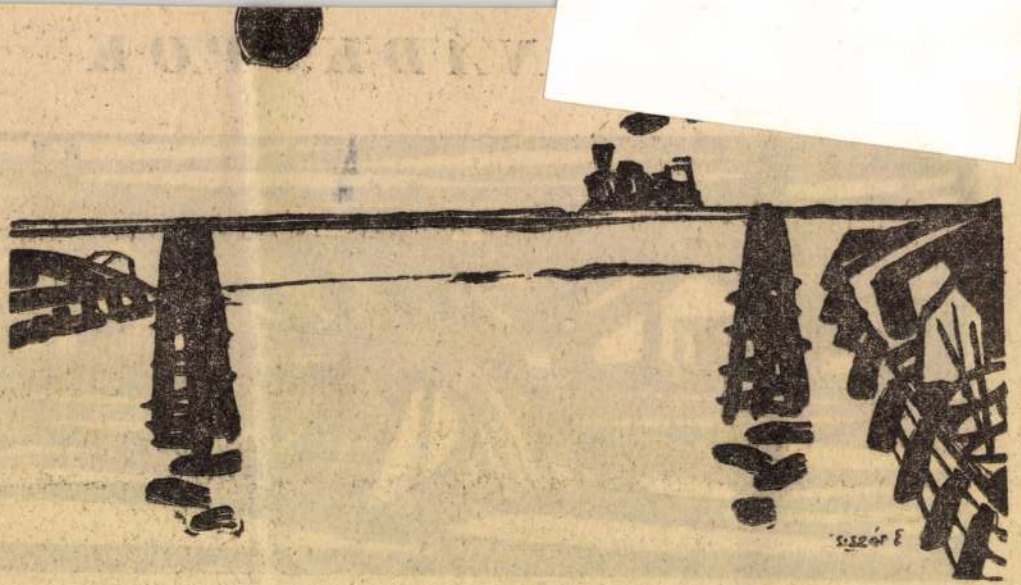

(Csiszár Elek rajza.)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SOMOGY MEGYEI
NÉPLAP

1021

Helytörténeti kiállítás Siófokon

December 29-én *Kovács Istvánné*, a városi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese nyitotta meg a Vak Bottyán iskolában azt a helytörténeti kiállítást, amelynek anyagai a kőkorszaktól kezdve napjainkig, a városfejlődés és a várossá alakulás pillanatáig mutatja be Siófokot, sőt előremutatva, a terveket, a majdan felépülő házakat, létesítményeket tárja a nézelődő elé. Ahogyan az első tábló felirata is hirdeti, Siófok a kezdeti időktől fogva lakott település volt, ezt a kőkorszak és a bronzkor leletei, kelta és illir kori edények, majd a római kor emlékei bizonyítják. Megtekinthetik a látogatók II. András király levelét, a kuruckor emlékeit és azt a »Conctractus«-t, amelyet Siófok a veszprémi apátsággal kötött. Fotókópián látható Mária Terézia Urbániumának helyi kihatása, jobbágynévsorral és a kötelező szolgáltatások felsorolásával.

A felszabadulás utáni éveket tablók, statisztikák, grafikonok illusztrálják. A Balaton-part fővárosát például 1950-ben csupán 100 üdülőhelyi szállással jegyezték, 1967-ben pedig már 1900 szállodai helyért folyt a versengés az üdülők között.

Természetesen nem hiányozhat a mai Siófokot bemutató képek közül a város néhány jellegzetessége, az Európa Szálló, a szállodasor légifelvétele és a víztorony sem.

A következő teremben *Segesdy Katalin* grafikus és *Csiszár Elek* festőművész képeit, valamint az 1953-ban alakult képzőművészeti szabadiskola, ma már képzőművészeti szakkör tagjainak képeit tekinthetik meg a látogatók.

Siófok fürdőváros. Ezt a megállapítást az idegenforgalmi fejlődést mutató grafikonok előtt már megtettük, de ez a cím nemcsak a szálláshelyek számának ugrásszerű emelkedését, hanem a szórakozás, a sport s főleg a vitorlázás eredményeit is magába foglalja. Vitrinekben őrzik azt a számtalan érmet, díjat, plakettot, serleget, amelyet a vitorlázók nyertek az utóbbi években. A város elválaszthatatlan a zenétől. Erről tanúskodnak a Siófoki Dalkör oklevelei, kitüntetései, és az »operettkirály«, *Kálmán Imre* zongorája, kottái is. A város fejlődését bemutató kiállításról nem hiányoznak a posta helyi vonatkozású termékei sem, bélyegek, pecsétek, levelezőlapok hirdetnek olyan jubileumot, mint például a Balaton lecsapolásának százéves évfordulója.

Gazdag anyag mutatja be a Balaton-parti népművészeti hagyományokat, a színes kézi- és fazekasmunkák legszebb termékeit.

S. G.

...sorban a déli, dél-
...ben navazásokkal. Többfelé élénk,
...ős északi szél. Főként a Dunántúl
... az északkeleti megyékben hófúvá-
... A várható legmagasabb nappali hő-
mínusz 3—mínusz 8 fok között lesz.

Nincs öttalálatos az első héten

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint az 1. játékhéten öttalálatos szelvény nem érkezett. Négy találatot 29 fogadó ért el, nyereményük egyenként 108 392 forint. Három találata 3956 fogadónak volt, nyereményük egyenként 397 forint. A kéttalálatos szelvények száma 123 957 darab, ezekre egyenként 16 forintot fizetnek. A nyereményösszegek a nyereményilleték levonása után értendők.

Mágneses lakat

Svédországban olyan lakatot hoztak forgalomba, amelyen nincsen kulcsfyuk. Alkulcsal tehát nem lehet kinyitni, s az is előnye, hogy belsejébe nem szivárognat víz, télen nem fagyhat be. Persze kulcsa azért van, ez azonban parányi mágnesrudakat tartalmazó diamágneses anyagba — műanyagba, sárgarézbe — van beágyazva. A mágnesrudak egymáshoz viszonyított elhelyezése adja a kulcskombinációt, s a lehetséges variációk száma így igen nagy. Nyolc mágnesrudacska alkalmazásával például a lehetséges kombinációk

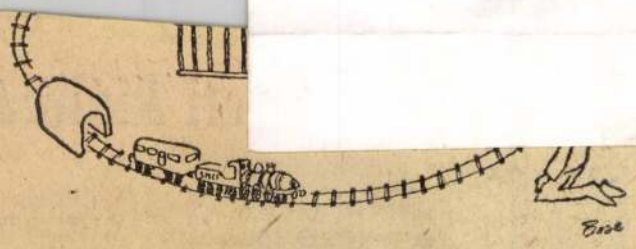

(A Paris Match karikatúrája)

Ajándékba kapja minden új előfizetőnk a

MAGYARORSZÁG—1969

évkönyvet

Több mint 36 000 címet már összegyűjtött lapunk kiadóhivatala. Ennyi előfizetője volt a

MAGYARORSZÁG-nak

addig, amíg meg nem hirdettük, hogy

azok is ingyen kapják első évkönyvünket, akik most fizetnek elő lapunkra.

Az előfizetési megrendelőlapok beérkezésének sorrendjében kerülnek föl erre a címlistára a

MAGYARORSZÁG

könyvével kívánunk kedveskedni.

A 40 000. előfizető külön ajándékot kap: egy HAJDÚ porszívógépet küldünk el címére!

KEDVES OLVASÓNK!

Ha még nem előfizetője lapunknak, vágja ki és küldje be az alábbi megrendelőlapot, csatlakozzék Ön is a MAGYARORSZÁG

Segesdy Katalin

Méltatás

Kamarakiállítás a siófoki
Kálmán Imre-házban
Somogyi Néplap Kaposvár
1970. máj. 22.

Segesdy Katalin

Siófokon él, vezetel az ottani múzeum kiállításán

J. B.: Kiállítás sorozat Siófokon

Somogy megyei Néplap 1968 XII. 15

Lepesdy Katalin

„Kádár Kata" és „Kőműves Kelemenné"
c. grafikája szerepel a
Csók Istvám képtárban

T. A.: Kiállítás a Tanácsköztársaság
tiszteletére

Fejér megyei Hírlap 1969 IV. 18

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György út 41.

SEGESDY Katalin/

1. Tanya rézn 16x27
2. Fák rézn 30x42
3. Erdő rézn 30x42
4. Falusi házak rézn 15x42
5. Tanya fákkal rézn 23x45

(reprodukció a 17. oldalon)

Fejér megyei képzőművészek kiállitása . 1966.
Kat. bev. Csukly Alajos

MDK.

Segesdy Katalin

Képvásárlási hirek

Fejérmegyei Hirlap 1966 dec.8.

MDK.

Segesdi Katalin

Kritika

Jelenkor dec.12.1966 lap 1158.

MDK.

Segesdy Katalin

Kiállitási kritika

Dunaujváros 1966 nov.11.

MDK

Segesdy László, szobrász

A Vidám Sinpad vasfüggönye Segesdy László tervei alapján készült műalkotás. Ugyanő kénitette a mennyezetet tartó oszlopok fémbevonatát is.

(f.f.): Meglepetés a Révay utcában 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. szept. 16.

MDK

Segesdy [Lánlé], szobrán

Szerepel a nürnbergi konstruktivista biennálén.

–: Nagy Vasarely-Kiállítás Kénül 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. aug. 8.

Segerdi Lánló, nobrún

L.: Czóbel

Vayer L.: Szentendre ... 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1976. máj. 15.

Segesdi oltár

XVI. n.

l.

Rotherdszárny

148–149. l.

Néppel

Muv.

d. 7

1 Kot. 4r

Schmidt

James v.

Die Altäre des Guillaume des Perriers und verwandte Werke.

Ein Beitrag zur Geschichte der römischen Quattrocentoplastik

Segesdi templom

oltára 1520

l. Arch. Ért. 1917

Gy. l.

1.
XVI. századbeli zománczos arany násfa.
Dr. Buzinkay Gyula tul.

4.
Izabella királyné gyürűje. Gróf Andrássy Géza tulajdona.

Segesvár óvári

Szalóky Jenő

Erdély vári
1736-ban.
Hadtört. Közl.

1935. 256. l
képpel -

SEGESVÁR

1990 -04- 22

KOLOZSVÁR
KERESZTÉNY SZÓ

Cibórium (Segesvár)

szenvedett vértanúságot.

A *Gyöngyi* név a Gyöngyike be
alakja, amely maga is az Arany Já
tól alkotott Gyöngyvér név becéz
volt. Védőszentje Szent Gemma, de
az értelmi megfelelés alapján —
tiochiai Szent Margareta (a név gy
gyöt jelent), s a Margit név védősze
jei egyaránt lehetnek a Gyöngyik
dőszentjei.

A *György* név a földműves, gaz
kodó jelentésű görög georgos szóbó
tinosodott Georgius név magyaros
vasatából származik. Védőszentje G
gius római lovag. Diocletianus csá
idején szegődött katonai szolgálatb
a keresztényüldözések idején sze
fordult uralkodójával, lemondott
járól, amiért börtönbe vetették, s

MDK

SEGESVÁRI GÁSPÁR

Egy időben vezetője volt a kolosvári Hoffgreff nyomdának.

Soltész Zoltánné: A magyarországi könyvkiszités története.

Akadémiai kiadó Budapest 1961. p. 51.

il 1° Settembre, a mezzo del tagliando connesso a questo bando.

5. — I lavori potranno ispirarsi ad esemplari di qualunque momento dell'arte italiana tutta, e riferirsi anche ad un semplice particolare.

6. — Le opere dovranno giungere alla Biennale non oltre il 1° Marzo 1940 XVIII, franche di spese di porto e d'assicurazione.

7. — La Commissione per le Arti Figurative della Biennale sceglierà le opere più meritevoli di essere accettate ed esposte.

8. — Le opere prescelte, che dovranno essere presentate decorosamente incorniciate se pitture, incisioni o disegni, ed eseguite in materia nobile se sculture, verranno riunite in un'apposita sala.

9. — Le opere non prescelte dovranno venire ritirate dai rispettivi autori, o da chi per essi, entro il 30 Aprile.

10. — Il giudizio della Commissione è inappellabile, e s'intende che chi concorrerà avrà implicitamente accettato questo bando.

4. — I concorrenti dovranno notificare la loro partecipazione ed il loro indirizzo alla Biennale non oltre il 1° Settembre, a mezzo del tagliando connesso a questo bando.

5. — Le medaglie dovranno essere presentate in gesso e non superare il diametro di 15 centimetri.

6. — Le opere dovranno giungere alla Biennale non oltre il 1° Marzo 1940 XVIII, franche di spese di porto e d'assicurazione.

7. — La Commissione per le Arti Figurative della Biennale sceglierà le più meritevoli di essere accettate ed esposte.

8. — La partecipazione al concorso impegna l'artista a presentare poi in bronzo le medaglie che la Commissione avrà prescelto, perchè siano esposte nelle apposite vetrine ad esse riservate.

9. — Le opere non prescelte dovranno essere ritirate dai rispettivi autori, o da chi per essi, entro il 30 Aprile.

10. — Il giudizio della Commissione è inappellabile, e s'intende che chi concorrerà avrà implicitamente accettatto questo bando.

Concorso per interpretazione dall'antico.

1. — La Biennale bandisce tra gli artisti italiani, in occasione della XXII Esposizione di Venezia, un concorso per « saggi d'interpretazione dall' antico sia in pittura ed in scultura, che con incisioni e disegni ».

2. — I concorrenti dovranno essere iscritti al Sindacato Belle Arti, in regola con la tessera dell'anno 1939 XVII.

3. — Le opere non dovranno costituire riproduzioni scolastiche o commerciali degli originali antichi, ma bensì uno studio interpretativo dello stile e della tecnica dell'opera presa a modello.

4. — I concorrenti avranno cura di notificare la loro partecipazione ed il loro indirizzo alla Biennale non oltrè

Segesdi ev. templom

Keresztelő medencéje

XIV. sz.

1,

Arch. Ért. 1913

1. l. 4, 5. l.

Kerpel

den Marienkult der Ungarn, der mit der katholischen Restauration in Blüte kam, mit den Farben ihres nationalen Empfindens. Die Marienverehrung der Grafen Zichy zeitigte die Gründung des nach dem Muster von Mariazell in Österreich benannten Wallfahrtsortes Kleinmariazell, der im Besitz des Trinitarierordens Stätte einer mächtigen Kirche und eines Klosters werden sollte.

Während der Türkenherrschaft waren in Ungarn die elementaren Voraussetzungen für die Entfaltung eines künstlerischen Stils erloschen. Anschluß an die europäische Entwicklung gewann das Land erst wieder, als der Formenschatz der Barockkunst, wie er sich in Italien herausgebildet hatte, bereits im Verfall war. Politische Gründe verhinderten, daß sich der italienische Einfluß in größerem Umfange durchsetzen konnte. Vor allem österreichische Künstler, die auf dem einzig offenem Wege von Westen hierher kamen, machten Ungarn mit den Elementen der Barockkunst vertraut; ihr spätes Barock aber ließ die Vorbedingungen für die Prägung eines eigenen ungarischen Stils vermissen. Der Umstand, daß — abgesehen von örtlichen Zügen — ein ungarisches Barock sich nicht herausgestalten konnte, ist eher ein Zeichen für das Ermüden des Kunststils jener Zeit überhaupt als der ungarischen Formungskraft. Das Ungartum konzentrierte alle seine Energie auf eine politische Lebensform, die seine Existenz erhalten sollte. So konnte sich ein einheitlicher ungarischer Kunststil, der der mittelalterlichen Kunst gleichwertig war, erst im XIX. Jahrhundert herausbilden.

Segesvári ev. templom

Keresztelő medencéje

1440

Jacobus mester

l. műve.

Arch. Ért. 1913.

1. l. 10, 11, 12. l.

képpel.

L Kolostor

JEGYZETEK:

1. *Némethy Lajos:* Kőgl Ádám Jézustársasági tag és budavizivárosi lelkész életrajza (1707—1771). Uj Magyar Sion 1878.

2. *J. F. Miller:* Epitome vicissitudinum et rerum memorabilium de urbe Budensi. — Budae. Typis L. Fr. Landerer.

U. a.: Historiografia Ecclesiarum in L. R. ac M. C. Budensi. Kézirat a Magyar Nemzeti Muzeumban.

3. *Luprecht P. Ferenc:* Liber Meschreibung des königl. Haupt-Stadt Ofen. 1832.

11. *E. Brüll Klára:* id. m. 52. l.

12. *Schams:* id. m.

13. Zaiger über die Wasserstadt. 1695. Kézirat a Székesfővárosi levéltárban.

14. *U. o.* — Értékét a rondellával és a régi várfallal együtt 150 f.-ra becsüli a Zaiger.

15. *J. F. Miller:* Epitome vicis-

MDK

Segesvári és brassói öntőmühely.

14.sz.-tól kezdve azonos tipusu emlékek.Kersztelő-medencék áttört nodusszerü középtaggal:Nagyszebenben 1438,Segesváron 1440,Kisselyken 1477.

A magyarországi művészet története I. 256-1.l.
Bpest,1961.II.kiadás.

Segesvári domonkosok templomának
Szent Márton
oltára.
Segesvári városi múzeum
l. Arch. Ért. 1917/91
92. l.

8.

y Imre esztergomi
ek († 1641) mell-
keresztje.

CSTÁRÁBAN.

Segesvár

szász széki bekerített város
a Küküllő partján
1198-ban kezdték alapi-
tani bevándorolt szászok

Kővári Erdéjeml.

105, 115–119. l.

Keppel

Nagy Sándor Görgey A. ezredesse

Az előtérben, ~~[illegible]~~
Sándor ~~[illegible]~~ tábornok
~~[illegible]~~ és a ki kalapo
van (összefont karokkal
a tábori sátrak köze
nok lovának fege le

Aquarell,

Ltsza

Segesvár

régi képe

repr.

Mika Sándor

Weiss Mihály

M. Tört. Élet.

Bp. 1893. 79. 1 -

Ádám Iván megállapitásait er
saiból és a leletekből egyáltalában
kereszthajó már meg volt az első sze
hangsulyozza. XXxxxxpxxémixxzzékxxxegyha
vesszük, hogy első bazilikáink mind
bazilikát annyiszor átépitették, hogy
véssé meggyőző adatokat produkál, ar
későbbi átépitéskor került a templom
mind addig, mig egy tudományos eszköz
gálja az alapfalakat, elméleti eszköz
hangsulyozni, hogy az itt tárgyalt fa
a kérdésnek döntő fontossága van. Éper
egymással ellentétes megállapitásai kö
is ellenkezik. Véleményünk szerint

Segesvar vara

(Schässburg, Nagykü-
küllö vm)

Kepe repr-

Sigerus

Segesvári ág. ev.

hegyi templom

gótikus

XV. n.

Kővári Erdépensl.

291, 292. l.

rafordult. Haja, szemöl-
barna, szeme szürke.
s csokorra kötött nyak-
tt zsinóros atillája zöld,

. — Lelt. sz. 709. — Értéke
féle ereklyemúzeumból. —
at l. a 62. lapon az 580
s 23-án (107–95). — Átvételi
násul vette az 1896 április

Segesvári kegyi templom

déli, gótikus kapuja

repr.

Arch. Ért. 1911.

303. l.

történelmi órákban. Fegyvertársam a le-
ki félországot hódított meg a nemzeti nép-
sam minden jóérzésű ember, aki rendet,
landmentes külpolitikát akar.
óakaróimhoz. Szeretettel hivom őket, csat-
becsületes iparkodással szolgáltam minden
küzdöttem a panamák ellen és segitettem
át a főváros közönségétől, hogy segitsen

izalom fűz hozzám: **ne irjon alá senki-**
jönnek olyan ajánlási ivvel, melyen
l.
öntő választások előestéjén

Payr Hugó.

Segesvári

oltárszekrény

Repr.

Arch. Ert

1910. 394. l.

Segesvári nemtség-
tartó fülke
Repr.
Arch. Ert
1910. 227 l.

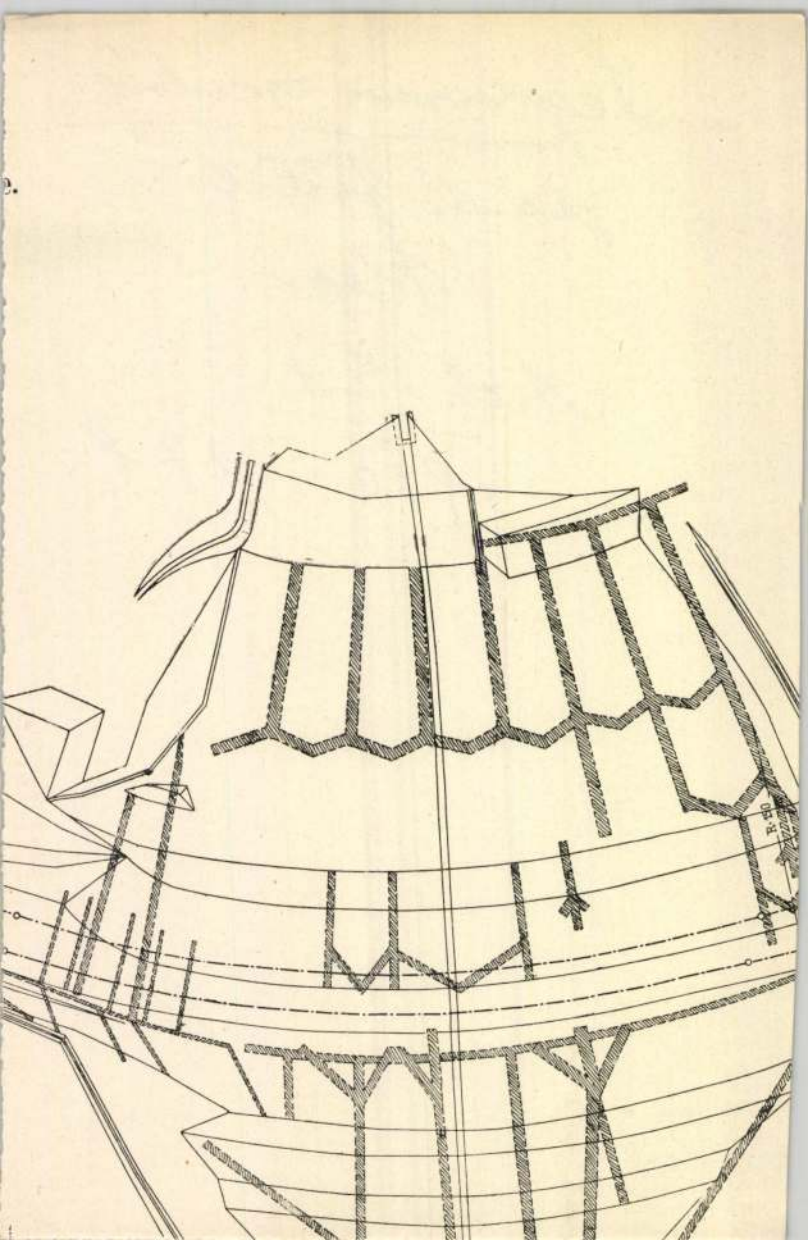

Segesvár

M. Kükülló

Hans Sebestyén házon távlat.

1) távlati várlat Fritz Oscar tól

1912.

Cartonok köst Steindl tanítóny ai nek felmérése

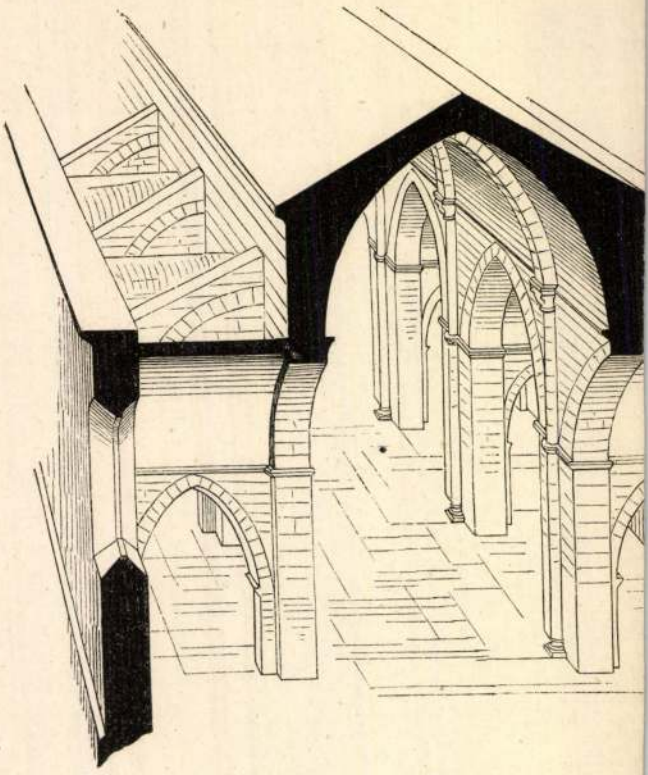

1.

Segesvár - vár templom Steindl

1. alapraj z. $1^{\text{II}} = 1^{\text{öl}}$
2) Hommetnet $1^{\text{II}} = 1^{\text{öl}}$
3) Kerentnetnet " "
4) nyugati homlokzat $\frac{3}{4}'' = 1^{\circ}$
5) Stallamok. $2'' - 3''' = 1'$
6. u. annak részletei $3^{\text{III}} = 1'$ és $\frac{1}{2}$
7. hentsig ház. $2^{\text{II}} = 1'$ Pfaff
9. Kerentkat. bronze $2'' - 2'''$
Erödítések
1) Kaputorony alapraj zár $1'' = 1^{\circ}$
2) " metnet és helyreállítás $\frac{1}{2}'' = 1$
3) 1 nagyszögű bástya torony
alapraj és nézet.
4) 5 szögletes bástya torony alapraj
ugyan ant nézete
felső alapraj zok — 4 rajz.

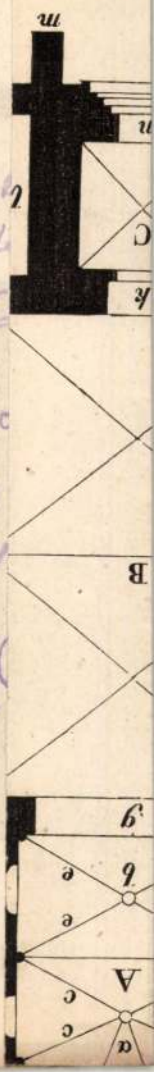

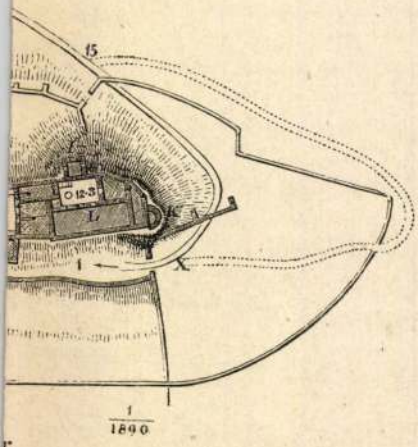

r.

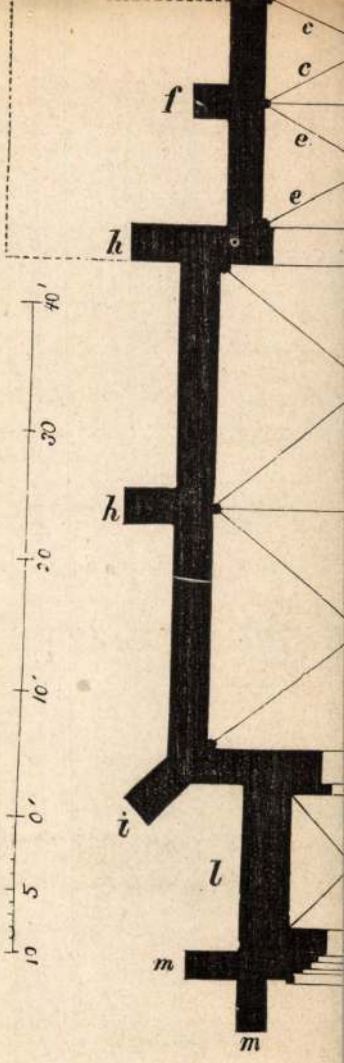

Segesvári hegyi
templom

l

Balogh Erdélyi ren
nérm.

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA

31 nap **AUGUSZTUS** 33. hét

10 Vasárnap		Lőrinc *Lőrinc*
11 Hétfő		Zsuzsanna *Tibor*
12 Kedd		Klára *Klára*
13 Szerda		Ipoly és K. *Ipoly*
14 Csütörtök		Özséb *Özséb*
15 Péntek		Nagy B.-A. *Mária*
16 Szombat		Joakim *Ábrahám*

Segesvári octogon torony

Cserna Károly rajza
repr.

Majláth Béla

Maylád István
1502–1550.
Magy Tört. Életrajzok
Bp. 1889. 17. l.

Ugyane könyvben
fenntról több segesvári
minemlék

kereskedelmi Hivatal ösztöndíjasa. Berlinben a Metz & Co. Nachfolger-cég kötelékében dolgozott, ahol betekintést nyert az üzletvitel legapróbb részleteibe. Egyhónapi tanulmányút kapcsán Königsberg, Quedlinburg és Erfurt városokban tanulmányozta a magszakma egyes ágazatait. Hazatérve, a Nemzeti Önállósítási Alap kölcsönéből társával: Pázdán és Wolter magkereskedelmi kft. kereskedelmi vállalkozást nyitott.

Szekeres János (1910, Nyárádgálfalva, Maros-Torda m., ref.), okl. közgazda, 1938 elején több hónapra a berlini Gesellschaft für Getreidehandel A.-G.-hoz küldetett ki magkereskedelmi tanulmányokra, miután az előző évben hazai szaktekintélyeknél, illetve cégeknél alapos felkészültséget szerzett a magszakmában. Hazatérése után az Önállósítási Alapból nyert kölcsön segítségével társával magkereskedelmi vállalatot alapított.

Udvaros István (1914, Mátyásföld, ág. ev.), okleveles közgazda, a Külkereskedelmi Hivatal ösztöndíjasa Berlinben A. Metz & Co. Nachfolger magkereskedelmi cégnél dolgozott. Résztvett a kereskedelmi levelezés, az adás-vétel, továbbá a postai és vasúti szállítmányozás és az áruk raktározásának munkálataiban, valamint alkalma volt a beviteli ellenőrzés szervezetével is megismerkednie. A cég tisztítótelepén új gépeket és magtisztító eljárásokat tanulmányozott. A cég utazójá-

Segesvári Szent Márton

szárnyasoltár

l.

Péter I. 132-l

Petőfi Sándor:

Mellig, kissé balra
barna, sceme szürke, szaká
kendőjé nincs s zsinóros ke

Olajfestés, vász
Az 1848-dik

Segesvári falképek

l.

Gerecze falképek

514. h

Sachsen besonders erlassenen Aban

Die Geschichte der meisten u
hinauf. Wir wissen, daß in Kronsta
eine königliche Burg gestanden ha
schwundene und nur in einigen
geweihte Kirche gelegen hat. Ein g
neuer Burgen fällt in die zweite Hä
und der Mongolenstürme. Eine
Jahrhundert besonders an den von
stellen. Zur Zeit des unabhängig
meisten dieser Burgen in den Besit
mußten sich zeitgemäße Umbauter
Zeit stammenden, überwiegend im
die aus einer Königsburg in eine
liegende Anlage von Szelindek (St
ebenfalls nur noch in Ruinen daste
komitate, sodann diejenige von Ara
Sigismund Lónyai (1000—1650)
Torbau im Spätrenaissancestil aufw
hunderts von Sigismund der Famil
und das ebenfalls von Sigismund im
szeg, wovon aber heute nur der We
stammt die Burg von Fogaras, seit
Fürsten und auch heute noch ein
Im 16. Jahrhundert wurde sie erne
reihe mit breiten Bogenöffnungen
Ausgestaltung der siebenbürgische
Hier wohnten der Landeshauptmar
Rákóczy I. und am längsten Micha
rungen, Bereicherungen im Außen
schön ist die Türe der Susanne Lo
vier sechseckigen Ecktürme in d

NYOMTATVÁNY

.....úrnak

Budapest

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
és
A MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

tisztelettel meghívja

L. VAN PUYVELDE

a belga művészeti múzeumok igazgatójának,
liègei egyetemi tanárnak

folyó hó 28-án (csütörtökön) délután $^{1}/_{2}$6 órakor
a Magyar Tudományos Akadémia előadótermében

Rubens et l'influence italienne

címmel tartandó előadására.

(Vetített képekkel)

GEREVICH TIBOR
az Orsz. Magy. Régészeti és
Művészettört. Társulat elnöke

FABINYI TIHAMÉR
a Magyar-Olasz Társaság
elnöke

< Segesvár >

Szilágyi Sándor:

< > 1875. 576. l.

Századok.

Segesvári oratorony

Háry Gyula rajza

Repr.

Om VII. 73. l.

Segesvári vár

Hary Gyula rajza

Repr.

Om VII. 479. l.

AMBRÓZY GYÖRGY
A MÁRIA TERÉZIA REND LOVAGJA

A MAGYAR CSATAKÉP

Segesvár

Vegyészet

Vas. Ujs. 1897

521. 522. l.

523. l

La S. V. è invitata a partecipare

all'ASSEMBLEA GENERALE

della

SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE

MATTIA CORVINO

che avrà luogo il 24 giugno p. v. alle ore 18
nella sala d'onore del Museo di Arte Decorativa
(IX., Üllői-út 33—35)

Il presidente
Tiberio Gerevich

Segesvár

Vas. ujs. 1890. 169. l.

...etek és szöveg
trajzot. Arczké-
sok, régi épüle-
reprodukcziók-
nösen becsesek
nem kevesebb,
etiek után nagy
nellékletek közt.
álóbb szereplői-
ségeinek arcz-
pcsolatban álló
űtárgyak képei.
legújabb Beth-
ik legdíszesebb

Acsády Ignácz.

ULÁS.

. HUSZÁR IMRE.

ló beszélgetés
ág és Maston J.
tik.

, hogy el fogja
a pénzösszeg, a

A TÁRSULATI TAGOK SZÁMÁRA TARTANDÓ SORSJÁTÉK SZABÁLYZATA

Az Országos Magyar Képzőművészeti Társu
lasztmánya elhatározta, hogy a Társulat évent
tatólagosan két sorsolást rendez. Az elsőt a ta
a másodikat a téli kiállítás előtt és a tavaszi s
nyertesei csakis a tavaszi-, az őszi sorsolás
tesei pedig csak a téli kiállításon értékesítheti
reményértékeiket. Egyebekben az alább közö
digi sorsolási szabályok maradnak érvényben

Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat alapszab
4. § *c)* pontja értelmében évente, az évi költségelőirányzat
a célra felvett és az igazgatóság által különböző n
nyereményértékekre felosztott bizonyos összeget sorsol
között a következő feltételek mellett:

1. A kisorsolásra fordítható összeg az előző évben a
díjakból befolyt bevétel arányában állapítandó meg.

2. A sorsolás mindenkor lehetőleg a tavaszi kiállítás
tása előtt, de legalább is a kiállítás első napjaiban tartan
A sorsolásban a pártfogók 15, az alapítók 3, s a rende
tagságuk első három évében 1 számmal, minden tovább
éve alatt pedig egygyel több számmal vesznek részt. Az
vagy az alapítóvá lett rendes (egyes) tagot ez a jog
idejétől számítva szintén megilleti, hozzáadva az alapító
ségben őt megillető három számot. Testület, mint alapító,
kor csak három számmal játszik.

3. A tagsági nyereményértékek kisorsolása, mely a mű
ban kir. közjegyző, előljárósági kiküldött és a Társulat igazg

Segesvár

építészete

MMEE Közl

1913. 689-692. l

képekkel

Segesvári múzeum

XVI. századi ajtó a segesvári múzeumban

Gyulay lex. II. k. 49. l.

DES

BES

LKER

CHEN

EBEN

WASMUTHS WERKKUNSTBÜCHEREI

Hermann Schmitz:
DAS MÖBELWERK. Die Möbelformen vom Altertum bis zur Mitte des 19. Jahrhunderts.
400 Seiten mit 680 Abbildungen und Text. Preis in Ganzleinen gebunden RM 48.—.

Georg Kowalczyk:
DEKORATIVE SKULPTUR. Figur, Ornament, Architekturplastik aus den Hauptepochen der Kunst.
643 Abbildungen mit einer Einleitung. Preis in Ganzleinen gebunden RM 48.—.

Otto Hoever:
DAS EISENWERK. Die Kunstformen des Schmiedeeisens aus 6 Jahrh.
600 Abbildungen mit einer Einleitung. Preis in Ganzleinen gebunden RM 48.—.

Ernst Flemming:
DAS TEXTILWERK. Gewebeornamente und Stoffmuster

Livio Seguso: Meglátás, üveg, acél, 205 × 63 × 11 cm, 1986

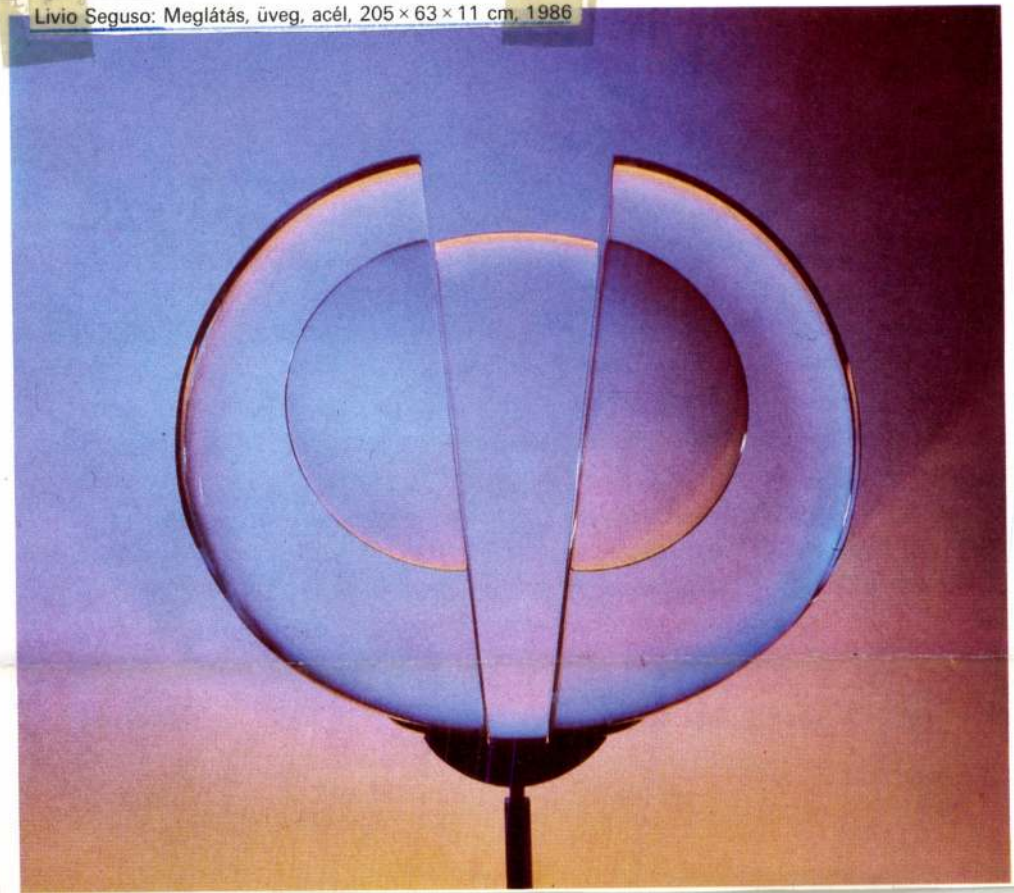

A formák adottak

Horváth Márton kiállítása

Arra a kérdésre, hogy milyen tervei vannak, néhány éve Horváth Márton, *a hazai kortárs üvegművészet egyik meghatározó képviselője, mestere így válaszolt: „Hozzáfogtam, hogy a műhelyembe egy üvegolvasztó kemencét hozzak létre, hogy magam csináljam, hogy közvetlen tapasztalatokat szerezzek, mert ebben az irányban látom a megújítás módját. Tervem az, hogy olyan igazi tárgyakat fejlesszek ki, amelyek személyesek, illetve amelyek személyiséggel rendelkeznek. Azért hangsúlyozom a személyiséget, mert gyáraink termékeit és mintakollekcióját látva mindig az az érzésem, hogy túl idegenek, túl személytelenek ezek az üvegek. Olyan tárgyakat szeretnék csinálni, amiket szeretnek az emberek, vagy ha tetszik, amikre vigyáznak" (Művészet, 1985/3. 38. o.). Ez a program szerves összhangban van Horváth korábbi művészi hitvallásával: csak a rossz üveg törik el, a jóra vigyáznak.*

Horváth Márton: Mahák, irizált üveg, ∅ 13,5 × 18 × 13 cm, 1987

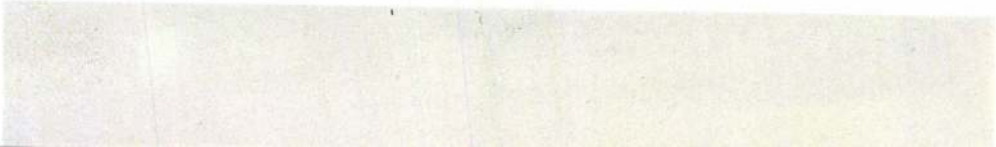

Segner

festő U. 2026.

Végvidék (Pancsova).

1904. febr. 28. (A Segner-féle kis műkiállításáról.)

Hackl és Loefftz tanárokmál tanult Münchenben.

Szökött honvéd, c. képe.

Olaszországban volt tanulmányuton. Tájkepek.

4977

Gyüjte

A hely neve	A tárgy megnevezése	
Almakerék Nagy-Kükülló vm.	Evang. templom: orgona tervrajza (alaprajz, nézet.)	

Segner MDK

Pollack Mihály munkatársa/a szekszárdi megyeháza épitésénél/
Pollack 1828 marc 19-iki levele szerint magával viszi hogy az épités kitüzését elvégezze.

429.o.

ZÁDOR ANNA: Pollack Mihály. Bp. 1960.

Segnani, Niccolo

olasz érmnüvész

XIX. sz. 2 és 3 negyedében

Unger Sabathier Ca-

rolina - érme

(érmnüvészné)

Rassay 13. l.

117. l.

Segnani, Niciolo

olasz éremvéső

Unger Sabatier Karolina

(igj. ↑) énekesnő érme

1837

Rassay 108. l

109. l

Faragóné Polgár Margit:

Unger-Sabatier

Karolina. 88. lap.

Bp. 1941.

Seggein György

ötvös XVI. nárad

lásd

Szegeiny György.

Seggin, Georg

ötvös

XVI. n

l. Divisarmtört

101. l

Segmiller János György

Győr 1745

l.

Yankó Ötvös apródok

q. l.

M.D.K.

Segelill, Johann, műasztalos

1739-ben dolgozik Batthyány Zsigmond részére.

Mária G. Aggházy: Steierische Beziehungen der ungarländischen Barockkunst.

Acta Historiae Artium,
Bp. 1967. Tom. XIII. fasc. 4. 335 old.

R. Segesváry Izabella

A Pöttöm család - Mese.
Irta és rajzolta fenti
Stádium kiadása.
Bp [1943]
Kinyomatú képekkel.

SZEMELVÉNYEK

Segesvári Gaspár

Kolozsvári könyv-
nyomdász

XVI. sz.

l.

Gulyás könyvny

102. l.

MONUMENT

Z

OBER 26, 1921.

renticed to a locksmith, studied art
the support of the Pozsony Savings
896, he was entrused by the Muni-
o Maria Theresa. This equestrian

Segesvári János

harangöntő

1430. Bentercei

ev. templom.

lásd

Joannes de Segisvár

alatt is!

Jahreshefte des Österreichischen Archaeologischen Institutes in Wien III. 45, 47.

SEJBEN LAJOS 6722 Szeged, Nemestakács u. 1.

1957-ben születtem, Szegeden élek.
1976-tól foglalkozom képzőművészettel.
1979-től a Vasutas Képzőművészeti Kör, 1988-tól a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának tagja vagyok.
1990-ben a Bécsi Képzőművészeti Akadémia meghívására a horni alkotóházban festettem.

I was born in 1957 and I live in Szeged.
I've been dealing with fine arts since 1976.
Since 1979 I attend the „Vasutas" art workshop. Since 1988 I've been a member of the Studio of Young Artists.
In 1990 I painted in the workshop of Horn, as I was invited there by the Academy of Fine Arts of Vienna.

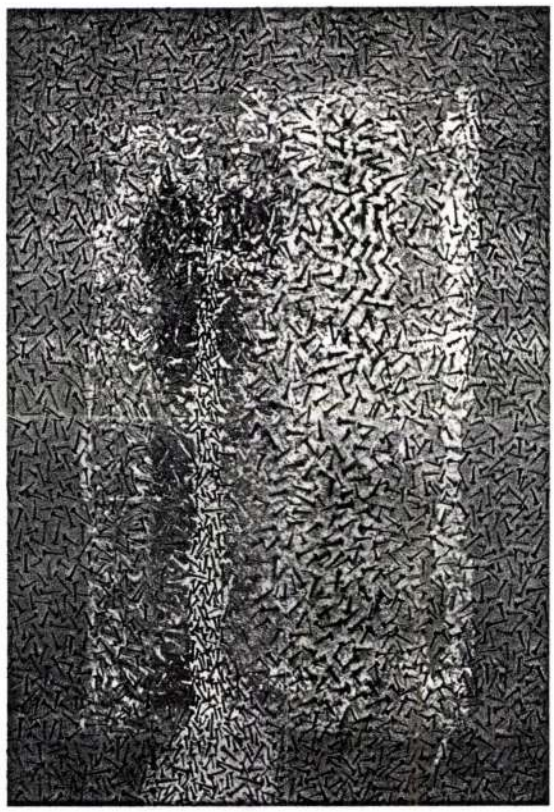

Egyéni kiállítások/Individual Exhibitions:

1979. Kecskemét GAMF kiállítóterme, Kecskemét
1982. Szőreg, Szeged
1989. Technika Háza, Szeged
Paletta Galéria, Szeged

Csoportos kiállítások/Group Exhibitions:

1988–89. Pedagógus Rajztovábbképző Stúdió éves kiállításai
1989. Szabadka
Megyei Bíróság, Szeged
1990. Salgótarjáni Tavaszi Tárlat
Forrás Szálló, Szeged
Szegedi Képzőművészek Kiállítása (Nyári Tárlat)
Horn, Ausztria

SEJBEN Lajos

SEINER, Georg, pozsonyi ágykészítőmester

G.S.,bürg.Bettenmacher,
8 hetes lánya megh. [1797, 700 l.]

Pr.Z.

SEGESVÁRI János harangöntő

KOVÁCS András: Beszterce, Evangélikus templom. Sepsiszentgyörgy, 1993 (Erdélyi müemlékek, 2.)

4. p.

1430-ban öntött Susanna nevü harangja és felirata

tájával találkozhat a látogató, a festő ön-arcképekkel. A híres művészek arcmásának gyűjtése a Mediciek firenzei kollekciójának példája nyomán vált divatossá. A kiállított képek különféle festői(?) attitűdökkel ismertetnek meg, köztük olyan ritka ábrázolással, mint a danzigi *Salamon Adler* 1700 körüli kettős önarcképe, amelyen a laza testtartású, idősebb és korpulens mester fölényes derűvel szembesül — egyes vélekedés szerint — fiatalkori önmagával. *Johann Gottfried Auerbach* 1720 körüli pipás arcképén köznapi természetességgel festette meg magát, ellenben *Martin van Meytens,* a Stockholmból Bécsbe származott művész pazar öltözékben, kezében Mária Terézia királynő miniatűrképével, az udvarhoz tartozását hangsúlyozza.

Nem alkotnak önálló egységet az

Segner L.

a müncheni Képzőművészeti Akadémia magyar növedéke;

beiratkozás éve 1900.

Jászai Géza: München und die kunst Ungarns 1800 bis 1945. IUngarn-Jahrbuch, Mainz, 1970 10 1, 149 1

SEGNER László építész

OKRUTAY Miklós: Álompiac : Új piac a Kolosy téren. = Magyar Narancs, 1993. március 4- 39. ill.

MDK

Ségner Lipót

Párnázott ülőbutorok, repr.

A Butor 1937. 9-lo sz.

Segner Lipót

Aranyműves

Pest. 1860-as évek

Horváth Szentpéteri

256. l.

J. Segol

Struktúrák Nr. 1.

repr.

Tavasz Táglat 1971 Szolnok-
Kecskemét

Segal-Pelta Jacqueline

1. Strukturák Nr. 1. olaj 96×69

2. — „ — Nr. 2. — „ — 77×78

Tavaszi Tárlat 1971 Szolnok —
Keszkenő

Segy László M.D.K.

Magyarországon született 1900-ban. Az afrikai bennszülött müvészetnek egyik legnagyobb és világszerte legjobban elismert szakértője. Galériája az egyetlen a világon, amely csak Afrika müvészetével foglalkozik.

Magyar album. Szerk.Incze Sándor. Elmhurst 1956, American Hungarian Studies Foundation. 62.p.

Segy László M.D.K.

müvészettörténész. Magyarországon 1909-ben született. 18 évet töltött Párizsban. Az afrikai müvészet szakértője. 1932-től afrikai tárgyu gyüjteményét minden nagyobb városban kiállitja. 1936-ban Amerikába megy, azóta ott él. 1950-ben megalapitja az u.n. Segy-Gallery-t, New Yorkban.

vö. Segy: African Sculpture.

Seh Károly

Seh Károly, építészeti rajzoló, Székesfehérvárról, 1845—48 az építészeti szakosztály r. hallgatója volt. Lapszéli megjegyzés: „igen szorgalmas, de különösebb tehetség nélkül".

Fleischer Béc

84. l.

MATHIAS SEHAJ, szijártó

A Székesfehérvári Városi Levéltárban két irat a város XVIII.sz.-i mestereiről.Az egyik 1784-ből,a másik pár évvel későbbi.64 mesterség,819 név.Az arab számok a két listát,az rómaiak az öt csoportot jelzik. 265.old
/ 1,2./ V. szijártó. 266.old

U.VARGA MARIANNA: Mesteremberek Székesfehérvárott a XVIII.században 265.old

ALBA REGIA.István Király Múzeum Évkönyve.VIII.-IX. 1967-68. Székesfehérvár

MDK

Seharikow Sebestyén

Ujjáalakult a Nagybányai Festők Társasága. Esti Kurir 1941. aug.4.

Sehmal Károly

Szerepelt a III. grafikai Biennalén

Budapesti Rundschau.
968, jul. 15.

Sehmann Ilona MDK

Csobánkai rész

Micsarnok 1960.Képző- és Iparitőművészeti körök kiáll.

Seher

portréfestő

Schams: Festők

288. l.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
345/1927. szám
Érk.: 1927 év szept. hó 12. n.

2416/1927 szám.

A Müemlékek országo

Elnöksé

F. hó 3.-án kelt 332/19

tel tudatjuk, hogy a máriabesnyői

egészségügyi berendezések tervrajz

lésügyi ministeriumba, tehát a raj

Helyszinrajz nem készült, mert az

leges helye még nincs megállapitva.

Gödöllő, 1927 évi s

M.D.K.

Schiner József, gyöngyösi kőműves (?)

Abasáron 1743-ban épület-becsüs Hilpert és Havelyka mesterekkel együtt.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemlékei topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 358. old.

Livio Seguso, olasz üvegszobrászművész 1.) Folytatás

Hudra Klára: Livio Seguso, a mivanói üveg szobrásza.

Livio Seguso művével. (repr.)

„Dialógus," üveg, acél, 90 x 30 cm, 1985. (repr.)

„Ürfény," — 40 x 38 cm, 1987. (repr.)

„Organikus forma," üveg, acél, 65 x 49 cm, 1987, (repr.)

Művészet, 1988. ápr., 50–51 – old.

Seghers, Cornelius Johannes (1814-1875)

„Templombelső" o. fa, 58×43.

J. l. b.: Cornele Seghers 1857.

Ú. Ziáltási ár: 18000 ft.

BÁV 43. Képaukció Budapest 1977 szeptember

Segner András

laid

Spörik 102 l

..... *mühely.*

őnökség!

..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Segner Georg Josef

harangöntő MDK

A nőtincsi r.k. templom egykori harangjai közül egyet öntött Pesth 1743.

324.old.

GenthoN:Nógrád. 1954.

SEGNER, Christoph, pozsonyi kőművesmegyéd

CH. S. Maurergesell, † 63 éves korában, Pozsony, 1826 január 22, tüdőbajban (1826, 266 l)

Preuburger Zeitung
(Genthon)

SEGNER *Lajos*, festő, * Pancsova 1874. Magánhivatalnok volt, majd a müncheni akadémián Hacklnál tanult festeni. Azután hónapokig Botticellit másolta Firenzében. Hazatérve, Pancsován telepedett le s itt festette Il tempo e la gloria c. triptychonját. A Múzeumok Főfelügyelősége 1904 óta több sikerült másolatot szerzett tőle.

Sz.-gy. II. 433 p

V

1908.

tor.

an áll, de szembe néz. Jobb ke-
a melylyel a piros teritővel
velet tart pecsétjén a kétfejű
tissimo ac Illus..Transylv.Hát-
sza fekete, szeme barna, arcza
t és prémmel bélelt mente, bar-
iszgombokkal, ugyanilyen szinű
szárral és arany sarkantyúval.
ete zsinórt akasztott arany
g, a mely mellett balról az ab-
nyerünk kilátást.
6 cm.
julius 21-én b.Nyári Jenőtől

1105

Segner Lajos
festő
lásd
ffszigi irattár
211/1905. 2

A múzeumok és könyvtárak
Tekintetes országos Főfelügyelő-
ségéhez

jelentése

Kuthy Dezső magy. nemz. múze-
mi őrnek

Segner Lajos

Festő

U. 2026

l. o. Ly

Galilei V. 215.

	Próba *Beschau*	Mesterjegy *Meisterzeichen*	Mester — tárgy — tulajdonos — irodalom *Meister — Gegenstand — Eigentümer — Literatur*
1912			**Stephanus (István) Segesváry,** M 1692, vidéki mester a rimaszombati céhben — *Landmeister der Zunft in Rimaszombat,* e. —1698.
	Nr. 1908		Nyolckaréjos ékszertálka, közepén nagyvirágok. — *Schmuckschale, achtpassig, im Spiegel große Blumen. Inschrift:* „. . . Ex fodinis Rosnobannyensibus fieri curavit Paulus Lany Anno 1702." Radvánszky Béla báró, Sajókaza.

Segesváry, Stephanus Nr. 62

Er wird in den Jahren 1692-1698 unter den Mitgliedern der Zunft in Rosenau erwähnt. Die dortige Goldschmiedezunft war immer Filiale der Zunft in Groß-Steffelsdorf/Rimaszombat.

Schätze 1991

Segesváry István

otv.

Kőmagyóty 1912. sz

~~Rozsnyai~~ Segesvári

István otvos

1692 – 1698

Rozsnyói élt.

L. II.

Lásd, Rozsnyai alatt

[illegible] és a
piros kendőt is vegyele azt is adja
oda a házfelügyelőnek. Továbbá mondja
meg Priszkának hogy a penzt az
ötvös szerszámokert küldje el. —
ennem Kecskemet

Szivességet előre is nagyon köszönöm

Üdvözlettel

Vujovich Ferenc

Segesvári István, özvös l. Rozsnyai Segesvári J.

Segesvárij Ötvös István
ötvös.

Rozsnyóbányán a XVII. század végen.

Ballagi Aladár: Kecskeméti W. P. ötvöskönyve. Bpest. 1884. 40 l.

Segesvárij Eötvös István

1692. Rozsnyón lakozó Segesvárij Eötvös István alltok Rimaszombati Nemes Eötvös Czehben.

Romer Floris F. A hazai ötvöscéhek nabáljai. Századok. 1877 évf

423. l.

Segesvári mester MDK

Lásd Johann Stosst

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország táblaképei.
Bp.1955.182.l.

Segesvári Kerentes

rod

2

Ibbem 84. l

..... *műhely.*

főnökség!

..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

n.

vi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Segesvári Ksentély

Jánosbán

~~[illegible]~~

lásd

Ráth II. 460.

Segesvári Keresztély

Festő

Stoss Ianossal való viszonyára vonatkozólag lásd. ugyanott.

Ipolyi Arnold. A besztercebanyai egyházi műemlékek története és helyreállítása. Budapest. 1878. 84. l.

A pásztor egyedül áll a vég
mint a magyar nemze

hogy nagyon »tárgyilagos« emberek vállat vonnak erre s azt mondják : »Kár pénzt és időt vesztegetni arra, hogy mikép mulat az ember ; a mulatás módján törjék fejüket a mulatás vállalkozói s adják készen nekünk, mindig siető huszadik századiaknak a szórakozás legbiztosabb s legkényelmesebb fajtáját!« Legyenek nyugodtak a magyar élet bírálói : a szépen mulatás ma már csaknem egészen eltűnt, — különösen a Trianon óta átélt húsz évi anyagi és lelki megpróbáltatásai ártottak neki halálosan. Nem kell félteni a magyar ember munkaképességét, józanságát attól a — mondjuk ki most már nyiltan : — attól az *esztétikai életszemlélettől*, amely többek között mulatásának módjában is megnyilvánul.

De azért mégsem árt mögéje nézni ennek az újabban oly sokat bírált és még többet túlzott »magyar mulatásnak«. Ha múlóban

Feleki Miklós beszédet tart a Budavár ostrománál elesett honvédek sírjánál.

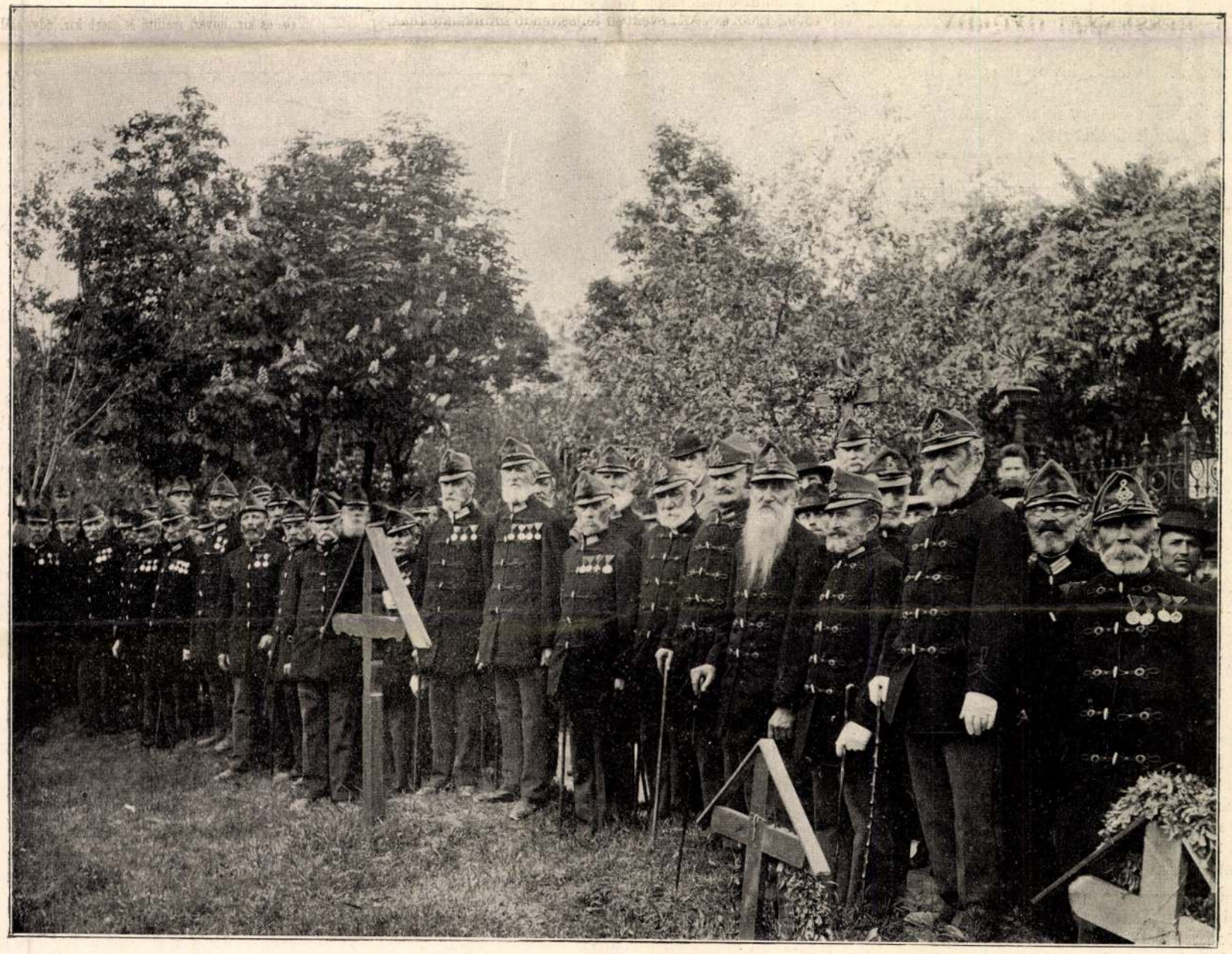

Öreg honvédek a budai honvédsírnál.

BUDAVÁR VISSZAFOGLALÁSÁNAK ÖTVEN ÉVES EMLÉKÜNNEPE MÁJUS 19-ÉN. — Weinwurm fényképei után.

ség. Példák mutatják már is, hogy a hadseregben nagy mértékben találhatók fel produktiv erők. Dániában a katonai gyárak posztóját mindenki veszi, Svájczban katonailag van szervezve a lókereskedés s ugyancsak Dániában, 1884-ben midőn egy nagy tűz elpusztította a dán parlament palotáját, a mérnökkari ezredet szólították fel egy kaszárnya átalakítására ideiglenes parlamentté. Kevesebb mint négy hét alatt az átalakítás megtörtént s kitünően sikerült, úgy, hogy a dán törvényhozás máig is a kaszárnyában ülésezik. Ellenben a dán kaszárnyákban is meghonosították újabban a házi ipari tanfolyamokat.

Sok helyt a tűzoltás szervezése van a hadseregre bizva. Vajjon ne volnának-e épen úgy a táborkar topografiai munkálatai, vízrajzi fölvételei a béke munkájára hasznosíthatók? — kérdezi az ügygyel behatón foglalkozó Bájer. Norvégiában a posta költségei együtt szerepelnek a tengerészeti kiadásokkal a költségvetésben s ugyanazon miniszter alá tartoztak 1885-ig. Dániában a meteorologiai intézet van a tengerészeti költségvetésbe beállítva. Mennyi megtakarítás volna eszközölhető, ha e katonai szolgálati ágak a polgári élet czéljaira is igénybe vehetők volnának állandóan!

Ámde különösen nagy ipari vállalatok szervezésére volna alkalmas a hadsereg, a milyenek a nagy vízszabályozási művek sziklarobbantásokkal, híd- és kikötő-épitkezések, éghajlat javitások, károk helyrehozása elemi csapások következtében; hegyek befásitása, mocsarak kiszárítása, öntözés, csatornázás és talajjavítás. S ne feledjük a vasútépitést sem. Nem a béke művének legszebb vívmánya volna-e például a több mint 1600 kilométernyi nagy szibériai vasút kiegészítése az érdekelt nemzetek katonasága által, akkép, hogy Európát és Amerikát összekötve, mig egyfelől Páristól Moszkván, Irkuczkon át Vladivosztokig vezetne a japán tenger mellett, másfelől Ázsiát és Amerikát áthidalva, Kingingtől az amerikai vasutak legészakibb állomásához, Wimpeghez csatlakoznék 1500 kilométernyire Chicagótól, összesen 10,000 kilométer hosszúságban?

Ilyen és hasonló tervek foglalkoztatják a vérmes reményűek képzelődését most, mikor a hágai kongresszus összeült. Méltó betetőzése volna a századnak, ha a háború által eddig lekötött óriási erők csakugyan felszabadulhatnának s a béke e nagy feladatai érdekében lennének gyümölcsöztethetők. *V. S.*

BUDAVÁR BEVÉTELÉNEK EMLÉKÜNNEPE.

Május hó 21-ikén múlt ötven éve annak, hogy a magyar sereg Budavárát dicsőségesen bevette. Ezen nevezetes eseménynek évfordulóját ünnepelték most meg a főváros polgárai, különösen az itt élő régi honvédek, kiknek számát a vidékről érkezettek is szaporították.

Május 21-ike most épen pünkösdre esvén, az elesett hősökért való gyászmisét már 19-ikén megtartották, mivel ünnepi napon a katholikus templomokban gyász-istenitiszteleteket nem tartanak. A mondott időben tehát a krisztinavárosi templomban gyültek össze a hazafias ünneplők, mely alkalommal a szertartást *Rostaházy* Kálmán plebános végezte. Délután kivonúltak az elesettek sírjaihoz, melyek hosszú sorban terjednek el a budai hegyoldalban. Itt *Feleki* Miklós, a Nemzeti Szinház agg művésze beszélt először, aztán *Nagy* Pál esperes-plebános; majd *Illyés* Bálint képviselő szavalta el hatásos költeményét; végül pedig *Podmaniczky* Frigyes báró szólt, mire a Himnusz eléneklésével az ünnepély végét ért.

A *május 21-iki* évforduló-ünnepre nagy tömeg gyülekezett össze, mely délután három órakor indult meg a pesti oldalról a lánczhidon keresztül Budára. A menetben ott voltak a régi honvédek, — sokan akkori ruháikban — különféle egyesületek tagjai zászlóikkal s egy nagy csoport fehérruhás leányka. Ötödfél óra lett, mire a menet a várba felért.

A honvédszobor előtt elénekelték a Himnuszt, majd *Klein* Pál a megjelent öreg honvédeket üdvözölte. Ezután *Barabás* Béla orsz. képviselő beszéde és szavalat következett s koszorukat helyeztek a honvédszobor talapzatára.

Az ünneplő közönség a Szózat éneklése közben ment innen a honvédsírokhoz, a németvölgyi temetőbe, hol hazafias énekek és szónoklatok elhangzása után megkoszorúzták a hősök nyugvóhelyét.

Báró Podmaniczky Frigyes, Feleki Miklós, Illyés Bálint és Nagy Pál esperes-plebános a honvédsírnál tartott ünnepélyen.

Nagy Pál esperes-plebános beszédet tart.

BUDAVÁR BEVÉTELÉNEK EMLÉKÜNNEPE.

*

A magyar szabadságharczról maradt egykorú képek közül különös érdekességgel bir az a rajz, melyet egy magyar honvéd rajzolt le a Budavár bevételét követő napon. A kép rajzolója *Sehovits* József, a 10-ik honvédzászlóaljban szolgált mint tizedes, polgári foglalkozásában pedig a festészetet űzte s állandóan Olaszországban lakott. De a szabadságharcz kitörésekor ő is hazajött fegyvert fogni. A most közölt rajz vázlatát, a mely művészi megfigyelésénél fogva a leghitelesebbek közé sorozható, — a következő napon vetette papirra a bástyafal alatt elterülő kertből, mikor az elesettek összeszedésére volt embereivel kiküldve. Az eredeti rajz Ferenczy József úr birtokában van s azután másolta le egyik művész munkatársunk. A tulajdonos állítása szerint a szabadságharcz lezajlása után a Romániába menekült Sehovits magával vitte rendkívüli értékes rajzait, számszerint mintegy ötvenet; hogy azonban hova lettek ezek, azt senki sem tudja, mivel 1896-ban az elaggott művész a legnagyobb szegénységben halt meg Krajovában, 73 éves korában.

Másik rajzunk a Nándor-bástya ama tornyát ábrázolja mai állapotban, a hol a bécsi kapú sokáig sikertelen ostroma alatt másztak föl Leiningen tábornok harmadik honvédzászlóaljának vitéz honvédei.

A KOLINI CSATAEMLÉK LELEPLEZÉSE.

Nagy ünnepe lesz e hó 27-én az osztrák-magyar hadseregnek. Ekkor leplezték le a kolini csataemléket, a mely az osztrák és magyar fegyverek dicsőséges győzelmét hirdeti. A hadsereg ünnepén jelen lesz báró Fejérváry Géza, a Mária Terézia-rend kanczellárja is, a rend lovagjai élén, a melyet Mária Terézia királynő épen a győzelmes kolini csata emlékére alapított ama tisztek kitüntetésére, a kik a csatatéren tanusított vitézségükkel erre kiváló érdemet szereztek.

A kolini csatában aratott döntő győzelem a sulyos válságba jutott monarkhiát a végveszélytől mentette meg s e csatatéren felállított emlékoszlop örök tanúsága marad az osztrák és magyar hadsereg önfeláldozó hűségének és vitézségének.

Prágánál 1757 május 6-án súlyos vereséget szenvedett *Lotharingiai Károly* herczeg serege *II. Frigyes* porosz királytól, a kinek hada őt Prágába szorította s azt körülzárolva, jelentékeny haderővel ostromolta. A szorongatott herczeg futárt küldött Bécsbe, hogy seregével legfeljebb június 20-ikáig tarthatja magát, mert ennyi időre van ellátva élelemmel.

A herczeg vereségéhez sokban hozzájárult az is, hogy gróf Daun Lipót tábornagy a monarkhia utolsó erőfeszítésével összegyűjtött 30,000 emberrel a csata napján még csak Csehbródnál állott s igy az ütközetben részt nem vehetett. Frigyes porosz király és vitéz tábornokai elhatározták, hogy *Daun* Lipót tábornagyra addig mérik a döntő csapást, a míg ez Prágát el nem éri, s nem egyesülhet Károly herczeg körülzárolt seregével.

A porosz hadseregnek óriási előnye volt az osztrák-magyar haderő fölött abban az újonan föltalált fegyverben, a melyből egy percz alatt *öt lövést lehetett tenni*, míg a mi seregünk még mindig a gyutacsos és puskavesszős fegyverrel volt ellátva, a melynek a töltése is több időt vett igénybe. Igy tehát a tábornagynak csak úgy lehetett reménye a győzelemre, ha túlszárnyaló erővel s főleg túlnyomó számú lovassággal veheti fel a harczot.

A porosz királynak gróf Daun 30,000 főnyi seregével szemben ekkor 36,000 embere volt, de Daun rendkivüli erőfeszítéssel egyre újabb csapatokat vont magához, úgy, hogy június elején már 53,000 ember volt zászlói alatt. Ámde csapatainak nagyrésze újonczokból állott s a harczedzett porosz sereg kitünő fegyvereivel igy is egyenlő erős volt vele. Kerülte is az összeütközést, a mig Kaunitz gróf kanczellár egyenesen Mária Terézia meghagyásából föl nem kereste s a királynő nevében fel nem szólította, hogy fogadja el a csatát, ő nem fog érte szemrehányást tenni akkor se, ha az ütközet balul ütne ki. Daun Lipót tábornagy jól tudta, hogy ez a sereg a királynő utolsó reménye s ha ez is elvész, a monarkhia nagyhatalmi állásának is vége lesz. Azért, mielőtt a kolini csatatérre felvonult, erőltetett kémszemlékkel puhatolta ki a Frigyes király személyes vezénylete alatt álló poroszok hadállását. Seregét három csatavonalban állította fel s lovasságát a czentrum mögött helyezte el.

Junius 17-én már szemben állt egymással a két hadsereg, de másnap délig csak apró előcsatározások folytak az elővédek között s a tábornagy már azt hitte, hogy a porosz király nem fogadva el az ütközetet, visszavonul. De Frigyes király csak azért halasztotta a támadást, mert egy hadoszlopát seregünk jobb szárnyának megkerülésére küldötte. A tábornagy, a ki a czentrum megtámadásától tartott, *Wied* altábornagy hadosztályát annak megerősítésére küldötte, mihelyt azonban észrevette a porosz

Segesvári János

harangöntő

~~Hagyszeb-ben~~

1430-ben élt a kivés

ki egyebek közt

175 mázsa súlyu bessterczei harangot is öntötte

Meltzl. 652.1

SEGESVÁR, Erdélynek talán legfestőibb városa, számos műemlékkel. Ezek közül kiemelkedik az 1429—1525. épült hegyi templom, háromhajós csarnoktemplom csillagboltozattal, befejezetlen toronnyal, a szentély támasztó pilléreit díszítő szobrokkal, karcsú szentségházzal, részben a késői gótika, részben a renaissance korából származó pompás szentélyszékekkel. Az eredetileg dominikánus templom szintén középkori eredetű, de a XVII. században átépült. A templomban 1440. készült bronz keresztelőmedence (Jacobus mestertől); oltárát és orgonáját Vest Sámuel bártfai mester faragta (1680), az oltár képeit Stranovius Jeremiás nagyszebeni mester festette. A sinylők házának kis temploma a XV. századból való, az épület külsején alkalmazott szószékkel. A S. felső részét körülvevő régi erődítmények majdnem teljesen fennmaradtak. Kiemelkedő része az ú. n. óratorony, amely mai alakjában 1677. épült és jelenleg városi múzeumot (Alt-Schässburg) foglal magában. *Roth.*

Sz. Sz. II. 432 l

1907.

rjnájú, de egyoldalú
ábrázolva.
ssé balrafordult, de szembenéz.
efésülte, bajusza hegyesre pöd-
ili szakálla rövid. Öltözete:
as mellény és egyelejű zsinóros
örbenés vésett betűkkel.

) EÖTVÖS JÓZSEF 4.

~~sima.~~

yitett véséssel, méretei 4.1:4.1 cm.--
Emil ajándéka 1907. április 30-án.

248

1710

Segesvári Műemlékek

Repr.

Segesvár, Emil

Aus alter Zeit.

Hermannstadt

1904.

3468. (Boudin Eugen).
Sz. 1825-ben. † Deauvilleben

Portrieux.

A jobbról emelkedő hegy
zet, melyet a partra vetett
talyiga és több beszélgető c
magot czipel a hátán, a taly
tét szinű lovat fogtak. A já
lyét a kocsis vizsgálgatja.
szélgetőkből pedig jobbról h
~~egy~~ gyermek áll és a kik feh
A hegyen, a hátra kanyarodó ú
nyában, szélmalom bontakozik
el. Jelzése alól jobbra: E. B

Vaszon, méretei 54.
tember 10-iki 98508 sz. leir

Vét. 98508-907

Segesvári ev. templom

Régi műemlékek. A *segesvári* ágost. ev. felsővárosi *templomot*, mely a 15-ik század végén (1482.) épült szép góth stilü egyház, de a hozzátoldások és a melléképületek hozzá ragasztása által eredeti szép formájából kivetkőztetett, a hitközség javittatni kezdette. Ez évben a templom déli oldalát javítják és stilszerü oldaltámokkal erősitik. A templom, mely hajdan a dominikánusoké volt, egyike Erdély nevezetesebb régi épületeinek. A segesvári tanács is javittatja a segesváriak egyik büszkességét, a felsőváros remek *kaputornyát*, mely az erdélyi bekeritett városok ilynemü műemlékei között az első helyet foglalja el.

Vas. Ujs. 1894.
565. l.

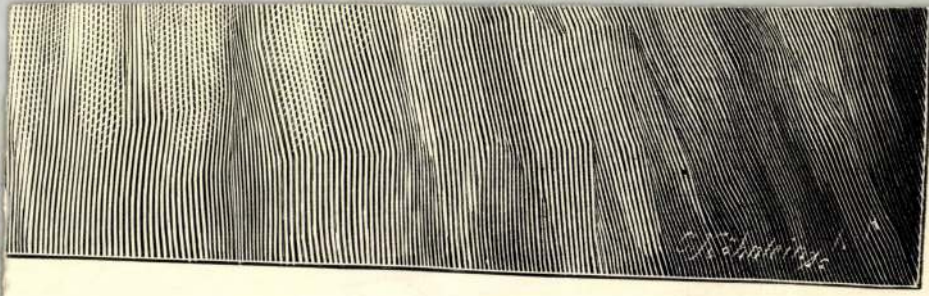

AX: Kordelija.

Segesvári ötvös céh

régi pecsétje.

Mur. és Kot. Ért.

1911. 288. C.

MIHALIK
MUZEUMI ÉS KÖNYVTÁRI

BUDAP
STEPHANEUM N
1916.

Segesvár műemlékei.

Művészeti lexikon 715 l.

A 120 m. magas várhegyen ~~épült~~ lévő várban 1429–1525. épült a gótikus szt. Miklós ~~templom~~ (templom.) ~~A vár~~ ~~ép~~ ~~és~~ bástyái és a cékekről elnevezett tornyai ma is állanak, legnagyobb az n. n. órátorony 1677-ből, melyben pleneleg a városi múzeum van.

A kolostor (eredetileg dominikánus) templom szintén a középkorban keletkezett, a XVII. sz.-ban átépítették, benne 1440.-ből ~~Jacobus~~ Jakab mester bronz keresztelőkútja.

(16

AUGUSZTUS

5

Segesvári Zárda –

templom barok

oltára

l. Arch. Ért. 1917

98. l.

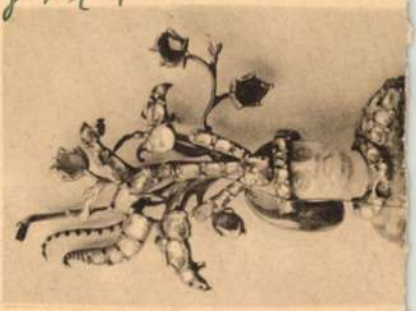

Segesvári kent

Márton-oltár

renesszánsz

l. segesvári muzeum

Rothersszárny

162. l.

163. l.

165. l. 166. l.

Szeppel

II. Les arts plastiques et industriels, précédé d'un précis historique des civilisations musulmanes par Gaston Migeon I.- XXXIII. + 1.- 476 ll. s.d., 1907

Segesi ref. templom

Ernst és ónedények
Hímzések.
XVIII. századbeli sírkő-
töredékek.
Harang 1774. magyar
felirattal.

Debreczeni László
1935. 166, 167. l. 168,
169. l. 170. l.

☞ Minden hivatalban és irc

A „PÓSTAI TARIFÁK, ADÓK, ILLETÉKEK, I

ÉS BÉRELSZÁMOLÁSI

most megjelent **194**

melyben minden benne van, a

U. I

1. **A pósta igénybevételéhez: az összes kiszámított díjszabási táblázatok.**
2. **Közszállítási ajánlatok, szerződések és nyugták illetéke.**
3. **Számlailletékek.**
4. **Százalékos illetéktáblázat:** *a komplikált százalékos illetékek villámgyors megállapítására.*
5. **Váltóilleték táblázat:** *a váltókra ragasztandó váltóbélyegek összegének gyors megállapítására.*
6. **Okiratok szerkesztéséhez:** *az okiratok betűrendes felsorolása az esedékes illetékek közlésével.*
7. **Üzleti könyvek és kartotékok illetéke.**
8. **Hatósági, céghírósági és tolol-**

Segesvári múzeum

gótikus szekrény

l.

Arch. Ért. 1915

248, 249. l.

Egy másik gótikus

szekrényke

U.o. 248. l.

42 tábla 1. kép.

M.D.K.

Segesváry Izabella

Somfay Margit: "A magyar Walt Disney" cimmel ir a müvészről: "Tizenöt esztendeje, hogy R. Segesváry Izabella vetitettképes mesékkel szórakoztatja a magyar gyermekeket." Ő maga irja és rajzolja meséit és egy-egy mesedélutánon 2-3 mese kerül bemutatásra. 50-60 képet vetitenek le az episzkóp segitségével. A rajzokból "Hópufi és Bómuki" valamint a "Karácsonyi álom" cimekkel a lap bemutat néhányat, de mivel a példány hiányos, igy a rajzok hiányoznak. A Baross-Szövetség pártfogolja az előadásokat és a rádióban is előadják.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1939. dec. 20-27.
II. évf. 51. sz.

Segesvári hegyi
templom

Sachsenheim, Friedrich v.: Wandmalerei in der Schässburger Bergkirche
Korrespondenzblatt
des Vereins f. sieb. Landeskunde.
XXIII erf. u. l.

Lázár György dr. IV. 258, 259,

Segesvári Hegyi ev.
templom

gótikus stallum-
maradványok

l.

Arch. Ért. 1915

258. l. 56.
tábla 57. tábla
1. kép-

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Segesvári hegyi-
templom

gótikus falisztek-
reinje

l.

Arch.-Ert. 1915

247. l.

Segesvári ev. Leggi

templom 14 üléses gótikus padja 1523-ból. Reychmut János segesvári asztalos művének tartják.

lásd

Arch. Ért. 1915.
253. l. 49. tábla.
2. kép. 50. tábla
255. l. képpel.

Lexikon Kölcsönek

Ismaimolása

Budapest. Nemzeti Múzeum 170×133 cm

101. A Szentlélek eljövetele. A csikszentléleki oltár középképe
1510

Segesvár, Városi Múzeum

102. Jelenetek Sz. Márton életéből. A segesvári oltászárnyképei
1510 körül

Segesvári János

(Johannes de Segisvar)

segesvári harangöntő

l.

Batthyaneum

I. 102. l.

Szőnyi Oktár dr. V. 182.

Segesvári muzeum

négy gótikus ajtója

l.

Arch. Ért.

1915. 246. l.

38. tábla, 3. kép.

39. " 1. kép.

39. " 4. kép.

SZET

ÉS ÉPÍTÉSZEGYLET
SZEMLÉJE

Halad a munka a körúton

Március elején kezdődött a Margit körút felújítása. Az elmúlt hetekben a közművezetékek házi bekötéseinek cseréjére, valamint a járdában futó vezetékek felújítására került sor. Április közepén egyirányúsították a Margit körutat, hogy a kivitelezők hozzákezdhessenek az útpálya alatt futó közművezetékek cseréjéhez. Most a villamospálya alatt, illetve annak közvetlen közelében haladó víz- és gázvezetékek cseréje kezdődik.

Július végéig nem közlekedik a 4-es és a 6-os villamos a Margit körúton. Ahhoz, hogy a kivitelezők hozzáférhessenek az elöregedett közművezetékekhez, szüneteltetni kell a villamosforgalmat. A vágányzár ideje alatt *pótlóbuszok* szállítják az utasokat a Margit híd budai hídfője és a Moszkva tér között. A pótlóbuszok mindkét irányban a Margit körúton haladnak.

A pótlóbuszok megállnak a Margit hídnál, a Mechwart térnél, a Széna térnél és a Moszkva téren is. A felújítás által érintett szakaszon a jelenlegi villamosmegállók közelében alakították ki az ideiglenes buszmegállókat. A Pest felé haladó pótlóbuszok végállomását a Tölgyfa utca és Henger utca kereszteződésében helyezik el. A villamosról a pótlóbuszra átszállni a budai hídfőnél lévő villamosmegálló meghosszabbításában kialakított felszállóhelyen lehet.

A kivitelezők mindent megtesznek annak érdekében, hogy az utazóközönség a lehetőségekhez képest kényelmesen és a lehető legnagyobb biztonsággal közelíthesse meg a megállóhelyeket. A vágányépítés június közepén kezdődik, és július végén már a megújult, csendesebb pályán haladhatnak a villamosok, az utasok pedig új és kényelmes megállóhelyeket kapnak vissza.

A felújítás érinti a közúti forgalmat is. Hangsúlyozottan kérik az autósokat, hogy rendkívül óvatosan vezessenek a Margit körúton és a környező mellékutcákban. Április közepe óta csak a Moszkva tér felé haladhat a forgalom a Margit körúton, míg a Pest felé haladó irány terelőúton haladhat. Ez a helyzet az útpálya augusztus végéig tartó átadásáig nem változik, a kivitelezés előrehaladásának megfelelően azonban kisebb forgalmi változásokra, sebességkorlátozásokra kell számítani az erre közlekedőknek.

Május 15-től a Margit körúton haladó forgalom továbbra is végig két sávon, de sáveltolásokkal haladhat majd: egyes szakaszokon az autósokat a villamospályára terelik. Így a Margit utca és a Rómer Flóris utca, valamint a Bem József utca és a Széna tér között az autóforgalom a villamossíneken haladhat majd. Az új forgalmi rend miatt a Fekete Sas utca Margit körút és Tölgyfa utca közötti szakaszát ideiglenesen egyirányúsítják a Tölgyfa utca irányába. A Horvát utcából továbbra is mindkét irányba ki lehet majd kanyarodni, a pótbuszok üzembehelyezése miatt azonban az elmúlt hetekben megszokott jelzőlámpaprogram módosul. A Mechwart téri villamosmegálló Moszkva tér felőli végén lévő gyalogos-átkelőhelyet ideiglenesen megszüntetik.

A beruházók tisztában vannak azzal, hogy sok gondot okoz a terelőutakon bevezetett parkolási korlátozás. A kényelmetlenségért az érintettek megértését és türelmét kérik. A felújítás elindulása előtt a beruházók megvizsgálták egy közös, ingyenes parkolóterület kialakításának lehetőségét. Erre azonban megfelelő szabad terület hiánya miatt nem volt mód. Az építkezés előrehaladásával, ahol lehetőség van rá, azonnal visszaadják az autósoknak a megszokott parkolóhelyeket. Addig azonban kérnek mindenkit, hogy **csak az engedélyezett helyeken várakozzanak,** ugyanis a szabálytalanul parkoló, a forgalmat jelentősen akadályozó járműveket elszállítják.

Fővárosi Önkormányzat

Emlékhalom-avatás

A Máriaremetei-Pesthidegkúti Ökumenikus Általános Iskola jubileumi rendezvényeket tartott május 12-én és 13-án a kereszténység kétezeréves, államiságunk ezeréves és az iskola tízéves fennállása alkalmából. A programok között szerepelt iskolatörténeti kiállítás, az ünnepi tanácskozáson színvonalas előadást tartott Jelenits István, Hafenscher Károly és Andrásfalvy Bertalan. Az iskola parkjában Bencze B. György polgármester és Csere István igazgató avatta fel a jubileumi emlékhalmot, amelyet dr. Seidl Ambrus tervezett. A terméskő alapzaton a címerbéli kettős kereszt a kereszténység és a magyarság összetartozását szimbolizálja.

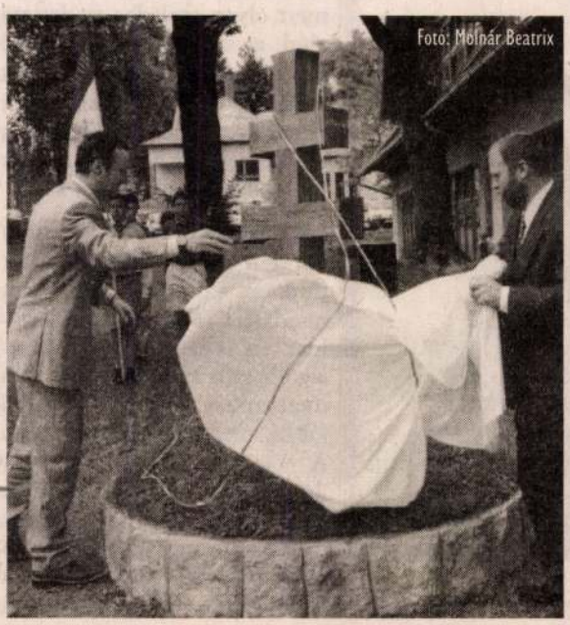

Adyligetiek!

Hivatalosan is megalakult az Adyliget Barátai Alapítvány. Alapítók: Sugár András, Fekete István és Varga Tibor. Kuratóriumának elnöke Tresó Zoltán, tagjai Hegedüs István, Horváth Judit, Mándy Csaba, Mosonyi György, Németh Kálmán és Vadász György. Az alapítvány titkára Horváth Judit.

Várják minden olyan adyligeti lakos jelentkezését, aki ötleteivel, munkájával és anyagi támogatással segíteni tudja az alapítványt, és egyben kérik, hogy minél nagyobb számban csatlakozzanak hozzájuk. Információt Horváth Judittól (tel.: 397-3186) vagy az alapítóktól illetve a kuratórium tagjaitól lehet kérni.

Az alapítvány bankszámlaszáma: Kereskedelmi és Hitelbank Rt. (1028 Bp., Hidegkúti út 167.) 10400212-02105211-00000000

2000/11

Családok napja volt a Marczin

Május 13-án délelőtt családi napra invitálta az önkormányzat a kerületi nagycsaládosokat és barátaikat. Mintegy hetven család — átlagosan három gyermekkel — látogatott el a Marczibányi téri Művelődési Központba, ahol a központ munkatársai színvonalas gyermekprogramokkal szórakoztatták a kicsiket, amíg a szülők a tartalmas előadásokat hallgatták. Ezek közül alább Auguszt József előadásának szerkesztett változatát olvashatják a híres cukrászdinasztiáról.

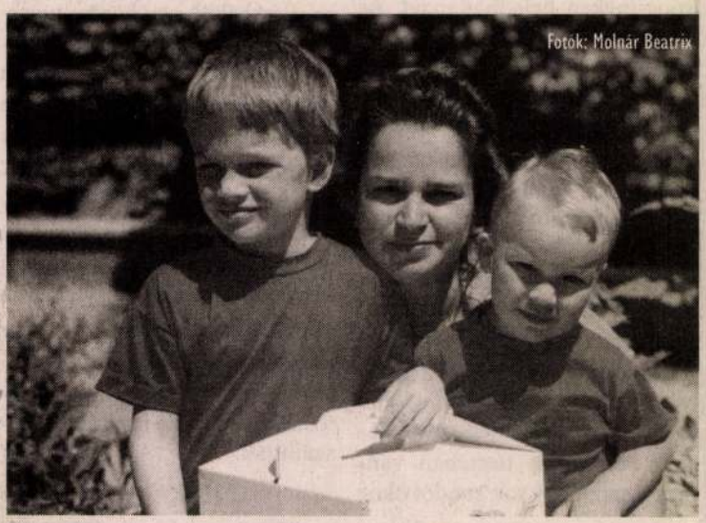

Auguszt-tortát kapott Juhászné Fehér Ágnes, aki ugyanazon a napon született, mint 125 éve Auguszt József

Kézműves foglalkozás

A gyerekek és Bencze B. György polgármester

125 éve született Auguszt József

Sokat gondolkoztam, hogy vajon a család és a szakmaszeretet, a szakmák apáról fiúra öröklése között van-e összefüggés; a jó családi kapcsolatok segítik-e a pályaválasztást, és az adott mesterség megszeretését. Én csak egy cukrász vagyok, nem tarthatok magas szintű előadást, személyes élményeimről, emlékeimről adhatok csak számot.

Előadásom címében az szerepel, hogy 125 éve született Auguszt József — engem is ugyanúgy hívnak, de elárulom a titkot, nagyapám született 1875. február 27-én. Az ő édesapja, az én dédapám Auguszt Elek 1870-ben nyitotta meg Buda első cukrászdáját. Nehéz szavakba foglalni, hogy miként hatott a család, a hagyomány az életünkre. Igaza van azoknak, akik a gyermekkor meghatározó szerepéről beszélnek. Azok a dolgok, amit gyermekként megtanul, megszeret valaki, azok felnőttként is megmaradnak benne. Életem során rá kellett jönnöm, hogy ami nekem természetes a cukrászatban, azt másnak nagyon sok tanulás és küzdelem során kell nagyon rövid idő alatt elsajátítania. Nagyon szerencsés vagyok, mert olyan családba születtem, ahol a szakmaszeretet apáról fiúra, anyósról mennyre szállt. Néha azonban ugyanez kicsit teher, édes teher ugyan. Hiszen egy negyedik generációs mestertől többet várnak.

Amikor nyaralni vagy kirándulni mentünk, mindig betértünk az utunkba kerülő cukrászdákba. Ma már tudom — hisz' én is így vagyok ezzel —, legtöbbször azért mentünk arra, mert cukrászda volt ott. Jártunk jóban, még jobban és rosszban. A jóban megmutatták, hogy ilyen a jó sütemény, a még jobban, hogy ilyen a még jobb, és a rosszban pedig azt, hogy egy süteménynek ilyennek nem szabad lenni. Gyerekkoromban már-már betegesnek hittem azt a törekvést, hogy csak a jó sütemény a sütemény. Most már látom és tudom, hogy ezt csak igen hosszú idő alatt, a családban apák adják át a fiúknak a tapasztalatot, az érzéket, az ízlést. Apám szerint nem az üzletnek kell csillognia-villognia, hanem a készítményeknek kell kiválóknak lenniük. Külföldön egy-egy elegáns üzletben járva irigykedve mondtuk, hogy jó lenne nekünk is ilyen, édesapám csak legyintett, és azt mondta, nem baj, ha a helyiségeink nem ennyire szépek, de a süteményünk mindig legyen a legfinomabb.

Azt hiszem, minden család életében a legfontosabb az asszonyok szerepe. Nem kivétel ez alól a miénk sem. Valójában nem is nagyon értem családunk asszonyait. Ők tulajdonképpen nem is Augusztok voltak, mégis szívvel-lélekkel, nagyon sok energiával, nagyon sok szeretettel munkálkodtak azon, hogy az Auguszt név hallatán az emberekben kellemes emlékek ébredjenek. Dédapám korai halála után dédanyám vitte tovább az üzletet teljesen egyedül húsz éven keresztül. Óriási áldozatot követelt három gyerek mellett még az üzletet is fenntartani. Ez az áldozatos munka és helytállás bizonyára hatott nagyapámra is — arra a bizonyos 125 éve születettre —, aki először nem is akart cukrász lenni. Dédanyám fia művészi ambícióit — szobrász szeretett volna lenni — nem igazán támogatta, realistaként a cukrászat felé irányította. A családi legendáriumban nem maradt fönn, hogy erőszakkal vagy érvekkel-e, mindenesetre sikerrel. Nagyanyám is követte anyósa példáját, hiszen míg nagyapám a szakmai dolgok fölött őrködött, addig nagyanyám az üzlet gazdaságosságára felügyelt. Ma is olvasható nagy-

MDK

Seidl Ágoston, festöm

A mütárlatban ujabban müvét kisorsolás végett vásárolták meg.

"Dél egy tónál".

V as. Ujs. 1860. 45.l.

Seiden Gusztáv MDK

aranyérmet kapott

Magyar Iparművészet 1934. 72.o.

MDK

Seiden Gusztáv, fotóm.

művészi értékü fotográfiákkal szerepel.

"Halászó."

Rosner Károly: Reklámgrafika - Magy. Iparművészet. 1934. 94-96.l.

Az Iparmüv. Társ. kiállitása.

SEIDEN Gusztáv

MAJOROS Valéria: Seiden Gusztáv, a fotóművész, műkereskedő és műgyüjtő. = Ars Hungarica, XII.évf. 2.sz .1984 239 - 254.p. ill.

SEIDEN Gusztáv

MAJOROS Valéria: Seiden Gusztáv fotóművészete : Adalékok a magyar fényképezés történetéhez. = Fotóművészet, XXVII. évf.4.sz. 1984 3 - 10,5o-51.p.ill.

M. D. K.

SEIDL Ambrus építész —

Svastits Géza és — Kövesdi Endre

Részvétel a víztorony pályázatban

Repr.

Rácz Péter: Százköbméteres víztorony terpályázata

Magyar Építőművészet 1956. (V.) 2. sz.

46., 48. l

SEIDEN GUSZTÁV fot.

Fotóművészet 1988.11.sz.

Egy modern magyar fényképező 1930-ból: Seiden Gusztáv

A két világháború közötti időszak izgalmas és érdekes korszaka volt a magyar fotográfia történetének. Ez az a két évtized, amikor fotográfusaink a legtöbb sikert érték el szerte a világon. Mindegy, hogy Budapesten, Párizsban, Berlinben vagy New Yorkban dolgoztak, mindenütt figyelemre méltó alkotásokat hoztak létre. Ezekben az években gyakran találkozhatott a kiállításlátogató vagy az újságolvasó olyan fényképekkel, amelyek alatt szerzőként magyar név állott. Pédául *Seiden* Gusztávé, aki tíz esztendeig volt sikeres szereplője a nemzetközi fotókiállításoknak.

Harmincesztendősen, 1930-ban fedezte fel önmaga számára a fényképezést. Turistaként már korábban is készített felvételeket, de csak családi használatra. Vydarény Iván biztatására azonban 1930-ban a nyilvánosság elé lépett munkáival. Pártfogója, aki a *Fotóművészeti Hírek* akkori szerkesztője volt, lapjában egymás után három felvételét is közreadta. *Tavasz* című tájképe még semmiben sem különbözött a kortárs fotóművészeti alkotásoktól. A *Kecskeszépség* és a *Piac* című fotói viszont alapvetően eltértek — nézőpontjukban, témaválasztásukban és ábrázolásukban egyaránt — mindattól, ami korábban megszokott volt. Ennek közvetlen oka az, hogy a pályakezdőnek számító fotográfus ez időben kapta kézhez Albert *Renger-Patzsch* 1928-ban megjelent, *A világ szép* című fotóalbumát. Renger-Patzsch volt az, aki megtanította másként látni a világot mindazoknak, akik unták már a szépelgő, akadémikus képszerkesztésű, a festészetet utánzó és az ellágyított, ködösített fotográfiákat.

Az album száz nagyméretű fényképe felejthetetlen hatással volt nézőjére. A meghökkentő nézőpontok, az anyagszerűség hangsúlyozása, a rendkívüli vonalélesség, a pazar részletgazdagság, a képfelületnek a

hagyományoktól eltérő kitöltése, az egyszerű témaválasztás — mind-mind olyan lehetőségekre hívták fel az újra fogékony fotográfusok figyelmét, amelyekre mindaddig nem is gondoltak.

Seiden Gusztávot nagyon is érdekelte, hogyan alkalmazzák a fotóművészet sajátos kifejezőeszközeit az országhatárokon túl. Be kellett látnia ugyanis, hogy a Magyar Amatőrfényképezők Országos Szövetsége — amelynek tagja volt — nem támogatja az *új tárgyiasság* irányzatának követőit. Viszont ő — hasonló gondolkodású társaival együtt — felvállalta a fényképezésnek ezt és más hasonló újabb törekvéseit, ez azonban előbb-utóbb nyílt szembenálláshoz vezetett a Magyar Amatőrfényképezők Országos Szövetsége művészetpolitikája és az új ábrázolásmód hívei között, ami a harmincas évek második felében be is következett.

A nemzetközi szakmai hírnevet jelentő nyilvános szereplések 1931-ben Bécsben kezdődtek Seiden Gusztáv számára. Mindjárt az első külföldi kiállításon bronz plakettel tüntették ki *Déli nap* című művét. Ugyanabban az esztendőben itthon is volt egy jelentős kiállítás, a MA-OSZ őszi, országos tárlata. Ezen szintén szerepelt öt felvételével, amelyeknek *„friss és eleven meglátását, a már letisztult fotográfusi felfogását"* ezüstéremmel jutalmazták. A kiállítás fontosságát *Hevesy* Iván — a kor ismert kritikusa és esztétája — fogalmazta meg a Fotóművészeti Hírek 1931. novemberi számában. Véleménye szerint a magyar fotóművészek válaszútra érkeztek a fotó régi és új stílusa között. Az idejétmúlt irányzat a festészet elemeit csempészte a fotóművészeti alkotásokba, s így hazugan, nagyképűen megtagadta azt az egyszerű és közvetlen ábrázolásmódot, amely olyan tisztán és keresetlenül adódik a fényképezés optikai és fotokémiai eszközeiből. Az új fotóstílus követői viszont már örültek a lencse éles leképezésének, s igyekeztek a valóságot részletgazdagon visszatükrözni. Mint ahogyan ezt a haladó szellemű kritikus Hevesy is kiemelte: „Az új fotóstílus nem avatkozik bele a kép alkotásába másként, mint fotószerű, anyagszerű eszközökkel. Beállítással, a lencse különböző mélyrajzolási módjának felhasználásával, kellő képkivágással, előhívási móddal, a negatív és a pozitív anyag alkalmas kiválasztásával módosítja (...) a végső képhatást."

A nyugat-berlini Dirk Nisheim Kiadó két olyan könyvet jelentetett meg, amely magyar fotóssal foglalkozik.

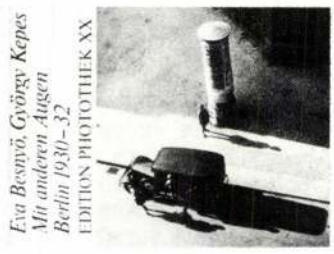

Az egyik *Robert Capa:* **Sommertage, Friedentage** (Nyári nap, békés nap), **Berlin 1945** című kötet.

Capa 1931-ben érkezik Berlinbe, hogy a politikai főiskolán folytasson tanulmányokat, s emellett a DEPHOT fotóügynökségnél elsajátítsa a fényképezést. 1933-ban kénytelen elhagyni Berlint. 1945 nyarán tér vissza, amikor is borzalmas látvány tárul szeme elé abban a városban, amelyhez számos fiatalkori emlék fűzi. A képein domináló fény szinte fokozza a pusztítás nagyságát. Felvételei a nyomor dokumentumai. A könyv röviden ismerteti Capa életét. Megjegyzi, hogy berlini útja során legalább 25 tekercs rollfilmet használt fel, egyenként 12 felvétellel. Ezekből jelenleg 14 tekercs testvére, Cornell Capa birtokában van. A kötetben felhasznált fotók ezekről a negatívokról készültek.

A másik kötet *Eva Besnyő—György Kepes:* **Mit anderen Augen Berlin 1930—32** (Edition Phototech, XX.) címmel látott napvilágot.

E kis könyv röviden közli Besnyő Éva és Kepes György életrajzi adatait. Mindketten 1930—31-ben, Munkácsi Márton, Moholy-Nagy László, Reismann János, Robert Capa és Kárász Judit után érkeztek Berlinbe. Besnyő Éva innen távozott 1932-ben Amszterdamba; Kepes György pedig Moholy-Naggyal 1934-ben Londonba, majd Chicagóba emigrált. *„A közelgő fasizmus ellenére mindketten optimisták és nyitottak voltak. Hittek abban, (...) hogy a haladó művészet és a munkásmozgalom összefogásából egy jobb társadalom alakítható ki."* Mint a címből is látható, a Berlinbe érkező két fiatal képeit mutatja be a kötet.

A Dirk Nisheim Kiadó már 1982 óta jelenteti meg fotós tárgyú könyveit, az utóbbi hónapokban azonban igencsak változatos programmal jelentkezett. Érdeklődésünkre két sorozata: az *Edition Phototek* és a *Das Foto-Taschenbuch* tarthat igényt. Az első 21 kiadványt kínál, rendkívül olcsón, igényes nyomdai kivitelben, de igénytelen külsővel. Egy-egy kötet általában 28 egész oldalas képet tartalmaz, egységesen 9 DM-ás áron. A második sorozat kötetei 120—160 oldalasak, 18—26 DM-ás áron. Az őszi programból érdekességként emelhetjük ki a következő műveket: *Karl Steinhort—Colin Ford: Eine runde Welt* (ISBN 3 88940 029 9; 16,80 DM); *Evald Hoinkis: Fotografien 1924—1960* (ISBN 3 88940 0302; 38 DM); *László Moholy-Nagy: Frühe Fotografien* (ISBN 3 88940 6165; 18 DM).

A kiadó ezen kívül negyedévenként megjelentet egy folyóiratot is *Niemandsland* címmel.

Ansel Adams: **Autobiographie** (Christian Verlag, ISBN 3 88472 040 0).

Korunk egyik legismertebb fotográfusa, Ansel Adams, röviddel halála előtt, 1984 márciusában fejezte be önéletrajzát. (Áprilisban már meghalt.) A könyv előszavában köszönetet mond mindazoknak, akik életében segítő társai, barátai voltak, majd így búcsúzik: *„Szó szerint ezer és ezer csodálatos barát kísért el engem az életben, és sokan közülük már az eljövendő titokzatos örökkévalóságban várnak rám. A hosszú utazást barátokkal tettem meg, és mindannyiuknak köszönöm társaságukat és segítségüket."* Az életrajz a gyermekkorral indul, hogy bemutathassa életútját, az emberekhez való kapcsolatát, mindazokat, akik életében meghatározó személyiségek voltak. Fejezetet szentel ismerősei szűkebb körének, többek között Stieglitz és felesége: O'Keffe, a Newhall házaspár, Albert Bender, Edwin Land (a polaroid feltalálója) és Edward Weston alakja elevenedik meg a lapokon. Amerika ismert természetvédőjeként élete végéig harcol a természeti értékek megőrzéséért. Ezért fényképezi oly aggodalommal telve a tájakat, mi lesz a sorsuk az elkövetkezendő évtizedekben? A szépet, a világ harmóniáját mutatta be képein, s könyvének utolsó fejezete is ezt a címet viseli.

A könyv értéke, hogy 80 évvel a háta mögött a szerző saját maga mondja el mindazt, amit megélt, látott, tapasztalt. *„Életem során láttam az ember erejét és nagyságát, de nyomorúságát és lealacsonyodását is. A civilizáció oszlopai reményt és bizakodást sugároznak egy világban, amelyet a rombolás és üresség árnyékol be."*

Csitáry László

Seiden Gusztáv hasonlóképpen gondolkodott a modern fotográfia vizuális nyelvéről. Írásban csak 1936-ban fejtette ki mindazokat a szempontokat, amelyek őt az alkotásban vezérelték, de fotóin már 1930-tól nyomon követhetjük ezt az igazi fényképszerűséget.

A következő években számos kisebb-nagyobb hazai és külföldi tárlaton szerepeltek munkái. Így a közönség 1932 és 1940 között láthatta felvételeit Chicagóban, Bécsben, Antwerpenben, Milánóban, Sassariban, Courtrában, Pittsburghben, Tokióban, San Diegóban, Párizsban, Londonban, szóval a világ majd minden táján.

És ebben az időszakban születtek a *Halászcsónak*, a *Műteremben*, a *Motorjavítás*, a *Téli kikötő*, a *Kert a körengetegben*, a *Dunai idill*, a *Nap fiai*, a *Hajnali köd* című alkotásai, amelyek számos sikert hoztak számára — elsősorban az országhatárokon túlról. Képi világa Magyarországon azért nem kapott kellő elismerést, mert ugyanazok zsűrizték a fotópályázatok anyagát, akik ellenezték az újabb fényképészeti irányzatok elterjedését. Ehelyett a lágyított képeket és a magyaros stílusú fotókat favorizálták. Seiden Gusztáv mindezek ellenére idehaza is talált képeinek publikációs lehetőségeket.

1935-ben már teljesen nyilvánvaló volt, hogy a Magyar Amatőrfényképezők Országos Szövetsége inkább kerékkötője, mint támogatója a fotóművészet fejlődésének. Ezért Seiden Gusztáv, Vadas Ernő és Kinszki Imre megpróbált létrehozni egy olyan nemzetközi fotós társaságot vagy klubot, amelynek tagjai között mindenkit szívesen látnak, aki a modern fényképezés híve. Ennek érdekében levelet küldtek több neves, közismerten a haladást szolgáló fotográfusnak. Válasz érkezett Albert Renger-Patzsch-tól, a francia Emmanuel Sougeztől, a csehszlovák J. Korišektől és J. Jenicektől. A biztató egyetértések ellenére ez a nemzetközi alkotócsoport nem jött létre. Elképzelésüket hazai keretek között csak 1937 januárjában valósíthatták meg, amikor létrehozták a *Modern Magyar Fényképezők Társaságát*. És Daguerre emlékére mindjárt rendeztek egy nagysikerű nemzetközi fotókiállítást a Budapesti Vigadóban. A tárlat visszhangja páratlan volt! Ez a kiállítás a korabeli magyar fotóművészet fejlődésére különösen nagy hatást gyakorolt.

A két világháború közötti időszak jelentős alkotóit és legsikeresebb kiállító fotósait két nemzetközi évkönyv is számon tartotta. A *Modern Photography*t Londonban adták ki, a *The American Annual of Photography* pedig New Yorkban jelent meg minden esztendőben. A szerkesztők igyekeztek képet közölni minden olyan fotográfustól, aki az adott időszakban meglepően jól szerepelt a nemzetközi tárlatokon. Ezek a szakmai rangot adó évkönyvek egy évtizeden keresztül rendszeresen közölték Seiden Gusztáv felvételeit.

Feltűnő volt a párizsi *Photo Illustrations* érdeklődése a magyar fotográfia iránt 1936—1937-ben. Mindkét esztendőben egy-egy különszámot szentelt a szerkesztőség azoknak az alkotásoknak, amelyek Magyarországról indultak „világhódító" útjukra. A képek és a szerzők kiválasztásában jelentős szerepet játszott Seiden Gusztáv is, aki közvetlen kapcsolatban állt akkoriban a tekintélyes francia szaklappal.

1938-ban pedig egy másik vállalkozásba kezdett barátaival, a Modern Magyar Fényképezők Társaságával. A Daguerre emlékkiállítás után az Officina Kiadóvállalat érdeklődést tanúsított a modern fényképek iránt. Rosner Károly, Seiden Gusztáv és Kinszki Imre évkönyvet szerkesztett hatvankét magyar szerző alkotásából. A képválogatás valódi keresztmetszetet nyújtott a kor fotóművészetéről, mert végül is többféle stílusirányzat hívei kaptak helyet az albumban. Mi több! Egyfajta kitekintést is jelentett ez a kötet, mert számos magyar származású, külföldön élő és alkotó fotográfus — mint például Brassaï, André Kertész, Moholy-Nagy László és mások — felvételeit közölték benne.

Seiden Gusztáv még egy, külföldön is osztatlan elismerést aratott, közös programban vett részt a Modern Magyar Fényképezők Társaságával. Kezdeményezésükre indult újra 1939 augusztusában az a száz képből álló vándor-fotókiállítás, amely két esztendeig az Amerikai Egyesült Államok nagyvárosaiban volt látható.

A '30-as évek végén Seiden Gusztáv már egyre kevesebb új felvételt készített és egyre ritkábban szerepelt nyilvánosság előtt. Ennek az a magyarázata, hogy érdeklődése fokozatosan és véglegesen a képzőművészet felé fordult. Műgyűjtőként és műkereskedőként ekkor kezdődött életének egy új szakasza; egy másik pedig — amelyben fotográfusként talált önmagára — immár befejeződött. Felvételeit alkalmanként még 1940 után is közlik különböző lapokban, de ez már nem jelent számára olyan sikert, mint korábban.

Seiden Gusztáv fotográfusi pályafutása tíz évig tartott, ami önmagában nem tűnik soknak. Ám a magyar fotóművészet fejlődésére gyakorolt hatásában több volt, mint mások két-három évtizedes jelenléte a kiállítótermekben és a fotós közéletben. A nagy sikereket elért fotográfus ma Londonban él.

—históriás—

„A végső virradat előszele”

Seiden
Schein

Győri Lajos: Seiden
Gustáv munkássága 1930-1940
között. Bp. Győri L., 1988 44 p. ll
(Modern magyar fényképészet)

Diabolikon. Betescsak, 1987.

SEIDEN Gunther

Seiden Gusztáv

milanói iparművészeti
Kiállítás 1933
aranyérem.

Magyar Iparművészet
1934. 72. l.

ARRA KÉRJÜK IGEN TISZTELT TAGTÁRSAINKAT, ILLETŐLEG ELŐFIZETŐINKET, HOGY AMENNYIBEN HÁTRALÉKOS TAGDÍJUKAT, AZAZ ELŐFIZETÉSI DÍJUKAT MÉG NEM KÜLDTÉK VOLNA BE, SZÍVESKEDJENEK ANNAK ÁTUTALÁSA IRÁNT MIELŐBB INTÉZKEDNI, NEHOGY A „MAGYAR IPARMŰVÉSZET" SZÉTKÜLDÉSÉBEN FENNAKADÁS ÁLLJON BE. A SZERKESZTŐSÉG

Seiden Gusztáv MDK

aranyérmet kapott

A milanói Triennale díjai
Pesti Hirlap 1934. ápr. 1e.

M.D,K,

Seidel Antal ?,festőművész

Az 1903-as győri képkiállitáson szerepelt

Csatkai Endre:"Győr város kultúrképe"Az 1903-as képkiállitás.236.o.

Arrabona,8.A Győri Múz.Évkönyve.Győr.1966.Kantus János,múz.

MDK

Seidel Emmi,
/Seidl Emmy/

1910-ben az iskolában dolgozott.
1912-ben " " " ezideig.

A szabadiskola ideje. /1902-1912./ 87. 89.1.

M.D.K.

SEIDEL Emmi festő

1910-ben Nagybányán a szabadiskolában dolgozott

Réti: Nagybánya. Bp. 1954. 329.l.

Michael Seidel,asztaloslegény

A győri xxxxxx asztalos és puskaagykészitő céh legénykönyvéből,1681-től:"Michael Seidel Von Kechnitz gebiertig". 104.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII.században Adatok Győr város asztalosmüvességének történetéhez 93.old

Arrabona,9.-Antus János Múz.Győr,1967.-A Győri Múz.Evkönyve

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Lor ritz /!/ Seidel,asztaloslegény

A győri asztalos és puskaagykészitő cén legénykonyvéből,1679 /!/ /~~1682~~ 1697/ :"Lor ~~ritz~~ /!/ Seidel Von bemischen ort hoffen". 111.old,

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII. században - Adatok Győr város asztalosmüvességének történetéhez 93.old

Arrbona,9.-Xantus János Múz.Győr,1967.- A Győri Múz. Évkönyve

---

Seitel/Seidel/,Lorentz,asztaloslegény

Győrben 1674-1699 között megfordult asztaloslegények jegyzéke:"Seidel/Seitel/,Lorentz,Bömischschweithofen,Ausztria,1696.II.12. 1697.". 119-old 113jegyz

Batári Ferenc: Asztalosiegények Győrött a XVII.században - Adatok Győr város asztalosmíveseinek történetéhez 93.old.

Árrabona,9 - Szentus János Múz.Győr,1967. - A Győri Múz.Évkönyve

Seitel/Seidel/, Lorentz, asztaloslegény

lorentz Seitel,asztaloslegény

A győri asztalos és puskaagykészitő céh legénykönyvéből,1696 den 12 Fevruary:"Ist fremet gesessen [illegible] lorentz Seitel Von bemisch wäthofen Dischlergesel". 110.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII. században - Adatok Győr város asztalosmüvességének történetéhez 93.old

Arrbona,9.-Kantus János Múz,1967.-A Győri Múz. Évkönyve

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Seidel, ?Michael, asztaloslegény

Győrben 1674-1699 között megfordult asztalosleg é-
nyek jegyzéke: "Seidel, ? Michael, Rohonc, 1681. v. 82
119. old. 17. jegyz

Batári Ferenc: Asztalosleg é nyek Győrött a XVII. szá-
zadban - Adatok Győr város asztalosmiveseségének
történetéhez 93. old.

Arrabona, 9 - Szentus János Műs. Győr, 1937. - A Győri
Műz. Évkönyve

Seidel/Seitel/,~~xxxxxxx~~ Lorentz

Győrben 1674-1699 között megfordúlt asztaloslegé-
nyek jegyzéke:"Seidel/Seitel/.Lorentz,Bömisch-
schweithofen,Ausztria,1696.II.12.1697." 119.old.
13.jegyz

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII.szá-
zadban - Adatok Győr város asztalosmüvességének
történetéhez 93.old

Arrabona,9. - Xantus János Múz.Győr,1967. - A Győri
Múz.Évkönyve

Seitel/Seidel/ L./Lorentz/,asztalosiegény

Győrben 1674-1699 között megfordult asztalosiegények jegyzéke származási hely szerint:"Böhmisch-weithofen,Ausztria:Seidel L." 121.old

Batári Ferenc: Asztalosiegények Győrött a XVII. században - Adatok Győr város asztalosmivességének történetéhez 94.old

Arrabona,9.- Xantus János Múz.Győr,1967.- A Győri Múz.Évkönyve

Seidel L./Lorentz/,asztaloslegény /Seitel/

Győrben 1674-1699 között megfordúlt asztaloslegények jegyzéke származási hely szerint:"Böhmischweithofen,Ausztria:Seidel L." 121.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII. században - Adatok Győr városa asztalosművességének történetéhez 9[illegible].old

[illegible]rrabona,9.- Xantus János Mús.Győr,1967.- A Győri Múz.Évkönyve

Seidel M./Michael/,asztaloslegény
.....

Győrben 1674-1699 között megfordált asztaloslegé-
nyek jegyzéke származási hely szerint:"Rohonc:
Seidel M." 123.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII.
században - Adatok Győr város asztalosművességé-
hek történetéhez 93.old

Arrabona,9.-Xantus János Múz.Győr,1967. - A Győri
Múz.Évkönyve

SEIDELMANN KÁROLY, orgonaépitö

Halper János orgonaépitotanulegény vandorlas idején 1939-ben Sedelmann muhelyében is dolgozott Sopronban, de csak harom hónapig.-Ekkor Seidelmannak még nem volt polgarjoga Sopronban. A /katolikus/ polgaresküt 1840 febr. 12-én tette le. Müködésének részleteit nem ismerjük.
309.old. 14.jegyz

SZIGETI KILIÁN: Halper János /1817-1888/ orgonaépitö mester élete és müködése 307.old

SOPRONI SZEMLE, Helytörténeti Folyóirat, XXVI.évf. 1972. 4.szám

SEIDELMANN KÁROLY, orgonaépito

Soproni mester. A /katolikus/ polgáreskü t 1840. febr. 12-én tette le. Működéséről keveset tudunk. Halper János orgonaépitőlegény három hónapig dolgozott nála-

1. kép. - Seidelmann Károly soproni orgonaépito mester pecsétjének rajza. Fekete repr. 309. old

SZIGETI KILIÁN: Halper János /1817-1888/ orgonaépitő mester élete és működése 307. old

SOPRONI SZEMLE, Helytörténeti Folyóirat, XXVI. évf. 1972. 4. szám

SEIDELMANN KÁROLY, orgonaépitő

Thek Ferenc jobbágyi nemes 1839-ben saját költségén orgonát épittetett a soproni Seidelman Károly orgonaépitővel, Nagyszentmihályon az evangelikus templom számára. Címere fel is került az orgona homlokzatára. 444.old. 5.jegyz

SZIGETI KILIÁN: Tausz Antal /1826-1903/ nagyszentmihályi orgonaépitő élete és munkássága 437.old

VASI SZEMLE, XXVII.évf. 1973. 3.sz. Szombathely

SEIDELMANN KÁROLY, orgonaépitő

Tausz Antal 1875-ben a nagyszentmihályi evangelikus templom orgonáját épitette át és bővitette,s ugyanakkor pedállal is ellátta.Az orgonát új,eredetileg pedál nélküli pozitivnek készitette el a soproni mester, Seidelmann 1839-ben. 439.old. 26.jegyz

SZIGETI KILIÁN: Tausz Antal/1826-1903/ nagyszentmihályi orgonaépitő élete és munkassaga 437.old

VASI SZEMLE. XXVII.évf. 1973. 3.sz. Szombathely

SEIDEN GUSZTÁV

Címlapon: Műteremben (kat. 70.)
Hátsó borítón: Mosás (kat. 73.)

MAJOROS VALÉRIA

Seiden Gusztáv pályaképe

Alig több, mint egy évtizednyi mindössze az az idő, amíg Seiden Gusztáv nevét fotóművészként is jegyezték. Első fényképe 1930-ban, az utolsók pedig 1942-ben készültek. A fényképezés nála hobbiként indult, de e hobbi hamarosan művészetté forrta ki magát.

Az 1900-ban született művész, miután befejezte a Markó utcai reáliskolai tanulmányait s a Numerus Clausus miatt le kellett mondania a tervezett orvosi pályáról, rákényszerült arra, hogy betársuljon apja, Seiden M. Miksa divatáru-textil nagykereskedésébe. Az üzleti élet – bár megszabadította az anyagi gondoktól – kifejezetten riasztotta, ezért minden szabad idejét hobbijainak szentelte. A vízisport és a turistáskodás kötötték le leginkább érdeklődését.

1926-ban egy évet Párizsban töltött, ahol egy újabb hobbival is megpróbálkozott. Talán bécsi nagybátyjának, Gustav Silbersteinnek köszönhette azt a szenvedélyét, ami elöször itt Párizsban kerítette őt hatalmába. Ez a szendvedély – ami néhány évtized múlva a foglalkozásává is vált – a műgyűjtés és műkereskedés volt, s ez ugyanolyan hobbinak indult 1926-ban, mint a sportolás és turistáskodás korábban. Pestre visszatérve azonban ennek a hobbinak még hiányoztak a feltételei. Seiden bútorok eladásával próbálkozott s vállalkozása rögvest meg is bukott. A másik vállalkozás, a legújabb hobby azonban ekkor kapott szárnyra s tíz éven át ki is töltötte életét.

„Útjaimon szükségesnek éreztem valamilyen módon rögzíteni benyomásaimat s erre nem volt más, mint a fényképezés. Nem egyszerűen csak azt akartam, hogy pontosan lemásoljam amit látok, hanem azt akartam, hogy a fényképek tükrözzék az érzéseimet, impresszióimat is" – vallotta később a londoni Modern Photographyban. Az utakat a Magyar Turista Szövetség szervezte, aminek Seiden fiatalon a tagja lett. A Szövetségen belül kisebb baráti csoportosulások jöttek létre s az a kis csoport, amelybe többek között Litván József, Dukász Imre s Nógrádi Gyula mellett Seiden is tartozott, őt nevezte ki a csoport fényképészének. Seiden még épp csak az első fényképeit készítette el, amikor az ugyanott turistáskodó Vydarény Iván, a Fotóművészeti Hírek főszerkesztője máris fölfigyelt arra, hogy az ő fényképei többek a szokványos turista-fotóknál. Vydarénynek volt köszönhető, hogy már 1930 áprilisában a Fotóművészeti Hírek címoldalán meg is jelent az első Seiden-fotók közül a *Tavasz*.

Seiden Gusztáv ekkortájt még mit sem tudott a fényképezés történetéről, stílusairól, ill. a kortárs irányzatokról. Amikor első fotója napvilágot látott s a kritika ki is hangsúlyozta, hogy a fotó véletlenül lett olyan, amilyen, Seiden ugyanakkor azonnal realizálta, hogy csak úgy maradhat ezen a pályán az amatőrfotósok között, ha tudás tekintetében profivá válik. Ismereteit a könyvekből szerezte, mint azt a már említett s a mellékletben teljes egészében közölt Modern Photographyban ki is hangsúlyozta.

1928-ban jelent meg az a könyv, amely talán elsőként került Seiden kezébe. Albert Renger-Patzsch „Die Welt ist Schön" című 100 fényképet tartalmazó, a Neue Sachlichkeit útmutatójának számító, Münchenben megjelent könyve volt ez. Albert Renger-Patzsch Seidenben azonnal tanítványra talált. Elsősorban a nézőpontok, a békaperspektívák, madártávlatok, s az anyagszerűség kiemelése voltak, amik Renger-Patzsch fényképeiben magukra hívták Seiden figyelmét. E könyvnek volt köszönhető, hogy az első, még nagyon is a festői fényképezés jegyeit mutató *Tavasz* után hamarosan olyan Seiden fotók – a *Piac* és a *Kecskeszépség* – láttak napvilágot, melyek az új tárgyiasság követelményeinek feleltek meg.

Seiden Gusztáv azonban nem vált Albert Renger-Patzsch epigonjává. Renger-Patzsch sajátos témaválasztását Seiden sosem tette a magáévá, sőt a 30-as évek végén épp ez volt az, amit kifogásolt, ha valaki Magyarországon átvett. Ő az új tárgyiasság formai újításait fogadta csak el s ezeket alkalmazta arra a sajátos témakörre, amit – mint arra egyik kritikusa utalt is – akár „Seiden-stílusnak" is lehetne nevezni. Ő a víz anyagszerűségének megragadását, a mozgás pillanatának rögzítését és az érzelmek kifejezését tűzte célul maga elé.

Célkitűzéseit Seiden Gusztáv maradéktalanul teljesítette is. Vizi képei közül kiemelkedik a *Halászcsónak*, a *Dunai idill* és a *Parton* című fénykép, de a mozgást rögzítő fotók közül is a legkiemelkedőbbek azok, ahol valamilyen vizi jelenetet örökített meg. Erre legjobb példa az *Orvtámadás* és *A nap fiai* fényképek. A harmadik feladatot elsősorban a gyermekportrék teljesítették, mint a *Nevetés és sírás közt* vagy a *Téli napsugár*.

Seiden azonban számos olyan fotót is készített, amelyeket nem lehet ezekbe a keretekbe beszorítani. Különös érzéke volt ahhoz, hogy a nézőpontok megválasztásával absztraháljon illetve a léptékmódosításokon keresztül esztétikai élvezethez juttassa a nézőket. Munkásjelenetei közül például az *Aszfaltozók* vagy a *Rakodó munkások* felülnézeti képe sajátos absztrakciót eredményezett, de ugyanez megjelent már a *Piac*-on is vagy a *Motorjavítás*-on. A másik típusba például a *Műteremben* című fotó tartozik hatalmas üvegablakával s az előtte ülő alakkal, illetve a *Kert a kőrengetegben* tűzfalaival és a falak tövében megbújó kertben dolgozó asszonnyal. Ezek már azon túl, hogy a nagyvárosi életet jellemezték, olyan mindennapos szürke eseményeket rögzítettek, amelyek esztétikailag kiemelték a szürkeségből a jeleneteket.

Seiden Gusztávot akár a köd és a füst fotósának is lehetne nevezni. Több olyan fényképe is készült, amelyen a Budapestre telepedett köd vagy a város kéményeinek füstje látható. Budapest tavaszi esőáztatta utcái mellett fényképein megjelenik az őszi csúszós aszfalt is, mint ahogy azt például a *Hajnali köd* című fénykép is mutatja. Seiden Gusztáv a nagyváros fotósa, az utcák, házak mellett az utca embere is megjelenik képein. Elsősorban a gyerekek, akik hatalmas tűzfalak tövében rúgják a rongylabdát, etetik a terek galambjait vagy szakadt kabátban mosolyognak bele a fényképezőgép lencsejébe. De megjelennek a csavargók, a munkások, apácák és azok a fiatalok is, akik magához a művészhez hasonlóak. Fényképein ott vannak az aktok is, mint tipikusan városi művészi témák.

Seiden Gusztáv elsősorban turistaútjainak köszönhetően, majd a zsidóüldözés idején Dejtáron meghúzódva a falu fényképésze is lett. Pályája elején gyakran állatokat fényképezett, majd a fény-árnyék ellentétek ragadták őt magukkal s olyan fényképek vitték előre, mint a *Téli verőfény*. Később rejtett pillanatokat lesett el, mint például *A tanács* című fotó emberpárjának titkait. A szociofotó felé is nyitott volt, több olyan fényképet készített, amely a falusi szegénységet érzékeltette. Ráncos parasztasszonyok néznek ránk a fényképről, síró gyerekek takarják el arcukat tiltakozva a mosdatás ellen vagy menekülnek önfeledten, maszatosan a cumisüveg biztonságába. Egy kislány úgy eszi a dinnyét rozoga küszöbükre ülve, hogy még a néző keze is szinte ragacsossá válik tőle, egy kisfiú pedig oly harsányan harap az almába Seiden fotóján, hogy a néző is szinte a szájában érzi az alma ízét.

A 30-as évek, mint szinte mindenütt ekkor a világon, Magyarországon is kedvezett a fényképezésnek. Majd mindegyik városban fotóklubok, fotóegyesületek, szövetségek működtek, melyek közül a Magyar Amatőrfényképezők Országos Szövetsége volt az, amely a legnagyobb hálózattal rendelkezett. Seiden is hamarosan e szövetség tagja lett s 1935-ig szinte mindegyik kiállításukon részt vett. E kiállításokkal párhuzamosan külföldre is elküldte a legjelentősebb nemzetközi fotótárlatokra műveit. A kiállításokon okleveleket, érmeket nyert s egyre több és több napilapban, szaklapban, évkönyvben közölték fényképeit. A 30-as évek közepére azonban elmérgesedett közte és az Amatőrszövetség között a kapcsolat. A MAOSZ a nemzetközi kiállításokra azokat a kollekciókat szerette volna kiküldeni, amelyek az ún. „magyaros stílust" képviselték. Azok, akik a népviseletbe öltöztetett leányokat nem voltak hajlandóak fényképezni, korábban megkerülve a MAOSZ-t, egyénileg még ki tudták küldeni műveiket a kiállításokra. 1936-ban a MAOSZ fölvetette,

hogy meg kellene szüntetni az egyéni kiállítási lehetőséget s ez arra kényszerítette azokat a fiatalokat, akiket ez érintett, hogy csoportba szerveződjenek. Miután Seiden, aki meggyőződése szerint jelentős eredményeit mind külföldön szerezte – mint ezt a dokumentáció is bizonyítja – írásban is erősen ellenezte e terv bevezetését (l. vitacikkeit), köré kezdtek csoportosulni a fiatalok. Hamarosan Kinszki Imrével és Vadas Ernővel szövetkezve létre is hozott egy új egyesületet, amely 1937-ben egy – a Daguerre évfordulónak szentelt – nemzetközi fotókiállítással jegyeztette be nevét a magyar fotóművészet történetébe. A Moder Magyar Fényképezők működése igen rövid volt, már a kiállítás előtt betiltották nevüket is.

Bár a kritikusok a Kárpát Turista Egyesület égisze alatt mégis megrendezhető kiállítás mellé álltak, ez mit sem segített. Azoknak, akik szembe mertek szegülni a hivatalosan előírt stílussal és az annak hátteret adó intézményi rendszerrel, csak a kirekesztés juthatott. Mikorra a Modern Magyar Fényképezők újra erőre kaphattak volna, már a zsidótörvények szabtak gátat működésüknek. Seiden Gusztáv a többi „modern magyar fényképezőhöz" hasonlóan mindaddig próbálkozott, amíg csak a lehetőségek ezt megengedték.

A 40-es évek elején, Magyarország német megszállása előtt egy-egy fotóját elfogadták közlésre s a Turista Szövetség védőszárnyai alatt még előadást is tarthatott, később erre már nem volt lehetősége. A fényképezést egy szembetegség miatt sajnos végleg abba is kellett hagynia.

A háború után régi fényképeivel újra megpróbálkozott napilapoknák, de nem talált érdeklődésre. A hamarosan a műkereskedés területére lépő, s 1957-ben Londonba települő Seident el is felejtette a szakma, egy Gink Károly és Tillai Ernő által rendezett 1966-os kiállítástól eltekintve, csak a 80-as években került fotóművészete újra reflektorfénybe, az őt megillető helyre.

Seiden sohasem tartozott a bőbeszédű emberek közé. Művészete is szűkszavú, sohasem volt a vaktában lövöldöző fényképezés híve: a 10 év termése kevesebb, mint 100 fotó. Seiden elve mindig is az volt, hogy a tények beszéljenek önmagukért. E kiállítás és katalógusa ennek az elvnek igyekszik megfelelni; a dokumentumok – a bevezető mellékleteiként – Seiden Gusztáv művészetének korabeli jelentőségét hivatottak bemutatni, a kiállított fényképek pedig azt bizonyítják, hogy a művész általuk a mához is tud szólni.

Tavasz (kat. 1.)

Írásai, nyilatkozatai

(Az alábbi dokumentáció sajnos nem teljes. Mint az majd látható lesz az utolsónak idézett írásból, illetve mint azt az újságok híreiből tudni lehet, Seiden Gusztáv az itt közölteken kívül is írt még néhány hosszabb-rövidebb cikket. Ilyen volt például az is, amelyet – feltehetőleg kibővítve saját ekkori írását – a „modern magyar fotográfusok"-kal írt együtt 1936-ban, de ilyen volt az a „Nemzetek fotóstílusa" című tanulmány is, amit 1941-ben a TITF (Turisták Inóci Társasága Fényképező Szakosztályának) előadásai keretében felolvasott. Ezek az írások elvesztek.)

"It was about five or six years ago that I began to take photographs. On my travels I needed to some way fix my impressions, and for this there was no other than photography. I wanted not only to copy exactly what I saw, but I wanted the potographs to reflect my feelings and impressions. I had nobody to help me; I learnt of books and by my own mistakes. I have no studio and I use a darkened room in my flat as darkroom.

In my opinion photography tends to free itself from painting and graphic art, and to obtain its results by its special technical possibilities. It is wrong to make photographs look like etchings and drawings, because the result is that they look like bad reproductions without any character of their own. I try to show in my photographs the movements and the real face of the surrounding world, with the help of light and shade, and I try always to present something new and original. I hope that this individuality is to be seen in all my photographs and that they express my thoughts and feelings."

Modern Photography 1935–36, 19.

A fotográfia új útja

Előre kell bocsátanom, hogy szándékosan kerültem a »modern« kifejezést, mikor ennek a tanulmánynak a címét leírtam. Ezt a szót ezerszer kompromittálták, mindenki mást ért alatta és végeredményben senki sem tudja, mi is az a »modern fotográfia«. Nem is mellőzöm, mint felesleges és szükségtelen meghatározást. A fotográfia, azaz a művészi fotográfia irányáról és útjáról szeretnék beszélni és ezzel kapcsolatban néhány alapfogalmat tisztázni. De vitába kell szállnom azzal a címmel is, amit e sorok fölé írtam; nem is új útról van szó, hanem »az« útról, amelyet a fotográfiának meggyőződésem szerint járnia kell, ha nem akar visszasüllyedni oda, ahonnét elindult, az önálló alkotás helyett a reprodukció nívójára.

A »Neue Sachlichkeit« ma már a múlté. Elég távol is vagyunk már tőle, hogy szidás helyett objektíve megítélhessük, mi volt maradandó és mi volt múló divat abban, amit hozott. Ez az irányzat a lépcsőfok szerepét töltötte be, amelyen keresztül kellett haladni, hogy egy fokkal magasabbra juthassunk. A legfontosabb vívmány, amit neki köszönhetünk: az anyagszerűség elvének megteremtése. Ma már magától értetődő és természetes, amit fényképtől megkívánunk, hogy az anyagot, amit ábrázol, híven és természethűen adja vissza. De néhány év előtt ez még egyáltalán nem volt magától értetődő. Mikor Renger-Patzsch és követői felfedezték, hogy az anyagok hű ábrázolásában milyen fotográfiai lehetőségek rejlenek, egyszerre százával jelentek meg a tiszta „anyagfotók", amelyek szöveteket, gépeket, vasalókat, deszkákat, üvegeket mutattak meg a maguk valódi mivoltában, de ezen túlmenőleg semmi egyéb mondanivalójuk nem volt. Rövid idő alatt lejárták magukat, unalmasakká váltak és ma alig látni belőlük hírmondót.

De hogy az anyagszerűség elve milyen értéket jelent a fotográfia számára, azt figyelmébe ajánlom azoknak, akik fenntartás nélkül elítélik a »Sachlichkeit«-et, de saját és más képeitől megkívánják az anyagszerűséget.

A másik új érték, amit tőle kaptunk: a nézőpontok felszabadítása volt. Azóta fényképezhetünk alulról, felülről, rálátással, amióta rájöttek, hogy így is lehet nézni a dolgokat. A túlzók persze itt is beleestek abba a hibába, hogy kikiáltották: így is *kell* fotografálni: csak az a jó kép, amit a pincéből, vagy az ötödik emeletről készítettünk. Most ott tartunk, hogy tudjuk, úgy is *lehet* fotografálni, de nem feltétlenül szükséges kelléke egy képnek, hogy mélyről vagy magasról láttuk meg.

Ezeket a vívmányokat ma gondolkozás nélkül felhasználjuk. A fotósok technikai tudása ugrásszerűen fejlődik, az egyesületek és szövetségek elsősorban az új technika tanítására fektetik a fő súlyt, de elfelejtenek valamit, ami döntő fontosságú a művészi fotografálásban. Az eredetiség értéke az, amire itt rá szeretnék mutatni. Egy kép, amely a művészi jelzőre igényt tart, két szempontból bírálható el: elsősorban technikai szempontból, másodsorban: meglátás, egyéni mondanivaló és kifejezés szempontjából. Vegyük előbb az elsőt vizsgálat alá: a technikai tudás fontos, de nem leglényegesebb eleme a művészi alkotásnak. Ez az abc, amelynek segítségével kifejezzük mondanivalónkat. De csupán technikai tudás önmagában nem elég, hogy művészivé tegyen egy képet. A technika csupán a mesterségbeli rész, mindenki által megtanulható, aki némi szorgalommal, kézügyességgel és bizonyos intelligenciával rendelkezik. Ami meg nem tanulható, hanem képességet tételez fel.: az az eredeti meglátás és az egyéni mondanivaló kifejezése a jó technika segítségével. Az eredetiség kérdése minden művészetben döntő fontosságú. Ha valaki Munkácsy vagy Benczúr modorában fest, vagy Ady-stílusú verseket ír, vagy Beethoven-zenét utánoz, arra rögtön kimondják az ítéletet, hogy epigon és senki sem veszi tekintetbe, milyen magasfokú technikai tudással készültek ezek az utánérzések. A fotográfiánál viszont ha valaki egyes jobb fotósok nyomába szegődik, megtanulja technikájukat és átveszi témáikat, mindent elérhet, ami csak kiállításokon elérhető. Az eredetiség kérdése fel sem vetődik, senki sem gondol arra, hogy a kiállítók 90%-ának képei alatt egyszerűen fel lehetne cserélni a neveket jelző cédulákat és rögtön kiderülne, hogy x képeit y éppúgy csinálhatta volna és viszont. Pedig éppen a fotográfiában volna fontosabb ennek a szempontnak a hangsúlyozása, mivel a fényképezőgép, amelylyel dolgozunk, mindent híven utánoz, amit egyszer megláttak. Eklatáns példái ennek Balogh Rudolf pusztai képei, vagy Vadas Ernő felvétele, amelyen először láttuk alulról a parasztlányok harmincegynehány szoknyáját. Mikor először megjelentek, szenzáció és meglepetés erejével hatottak. Azóta a követők hada elcsépelte és közhellyé tette ezeket a szépségeket és unalommal fordulunk el, ha valamelyikből egy újabb példányt látunk. Nyilvánvaló tehát, hogy csak az *első* meglátásnak van értéke művészi szempontból és nyilvánvaló, hogy értékesebb egy új és eredeti témájú kép, ha gyengébb is a technikája, mint egy jobb technikájú, amely százszor átjátszott és bevált sablon szerint készült.

A fényképezésnek egyébként is megvannak a saját egyéni témái, amelyek élesen elválasztják a grafikától, festészettől. A mozgás és az eleven élet közvetlen ábrázolására gondolok, amit semmi más módon nem lehet oly tökéletesen keresztülvinni, mint fényképezéssel. Mozgó alakokat úgy elénk állítani, hogy élőnek és elevennek hassanak, a legszebb és legnehezebb feladat. Beállításal utánozni az életet nem is lehet, mert a figurák merevsége elárulja a hamisítást. Kézenfekvő, hogy az a felvétel, amelynél néhány másodperc alatt kell határozni: világítás, nézőpont, expozíció, a megfelelő pillanat kiválasztása felett és amely soha meg nem ismételhető, értékesebb és több képességet kíván, mint minden más ága a fényképezésnek, például a csendélet, tájkép stb. Csendéletnél nyugodtan dolgozhatok akár hetekig, hónapokig is egy felvételen, változtathatok világításon, beállításon, megcsinálhatom x-szer újra a képet, amíg tökéletesnek nem tartom, de mikor fog az a két liba oly csodálatos nyugalommal újra odaállni a patak jegére, mint Balogh Rudolf képén. Úgy vélem, soha.

Még csak az érzelgősség (szentimentalizmus) kérdésére szeretnék kitérni, amit egyszerűen nemlétezőnek tekintenek a fotográfiában. Szinte felesleges Goethe Wertherjére utalni, mint leghíresebb ilynemű példára. Goethe egyszer követett el ifjúkorában egy ilyen érzelgős művet, aztán örökre hátat fordított ennek a műfajnak és az általa elérhető könnyű és olcsó sikereknek. Hivatkozhatnék Szomaházyra, festészetben Kézdi-Kovácsra vagy szobrászatban Canovára, mint nem követendő mintákra. Fényképezésben is vannak művelői ennek a modornak; nálunk is. Csak példával tudom pontosan megvilágítani, mi a különbség érzés és érzelgősség között. Érzés például az a komoly fájdalom, amit akkor érzünk, ha meghal egy közeli hozzátartozónk, akit nagyon szerettünk. Érzelgősség az a kis fájdalom, amit egy gombostűszúrás okoz az ujjunkon és azt az eseményt úgy állítjuk be, mintha világtragédia történt volna. Az érzelgősség tehát nem egyéb, mint érzésbeli hazugság. Az érzések kifejezése elsőrendű művészi feladat, de az érzelgős képek teljesen értéktelenek.

Ezeket a szempontokat, azt hiszem, figyelembe kell venni azoknak, akik komolyan és önállóan akarnak fényképezni és nem mások nyomán haladva sikereket elérni. A fotográfiát útján csak eredeti egyéniségek vihetik előbbre és ha arra nevelik az ifjúságot, hogy jó technikájú sablonokat készítsen, akkor nem állhat elő fejlődés, csak visszafejlődés és csakhamar beáll a teljes dekadencia, melynek előjelei már látszanak."

Fotóművészeti Hírek, 1936. január, 1–3.

The Mass-Exposure Method is Bad For Photography

One phase of modern photography which constantly puzzles me – one, incidentally, which I consider very unfortunate – is the habit of taking a large number of random shots of various subjects in the hope that one or two will turn out well, leaving the failures to be scrapped. It is a hit-or-miss method which I have never believed it necessary to adopt.

As well as being more economical, I find a careful selection of subjects invariably produces better photography than is possible by haphazard means and it is the method I always use.

I have two cameras-one a 6 in. by 9 in. Makina, which I always carry with me in order not to miss any subject that might, by chance, come my way, and the other a Mentor mirror-reflex which I take when I go out with the special intention of taking pictures. The latter camera can be used for either portrait or pictorial work.

It is my opinion that photography should endeavour to fix the beautiful and interesting moments of life and, at the same time, express one's feelings and thoughts, and I try, in preference to aimless technical caprices, to get simple and sincere pictures of life, motion and the play of light and shadow.

Trial Enlargements

From the plates I have exposed I make trial enlargements of 13 in. by 18 in., out of which I carefully select those I want for further use. This generally works out at about 10 per cent. of my material. Then I set to work on the chosen pictures.

Because it makes the most of The black and white colour tones, I use brilliant silver-bromide as my medium and make an 18 in. by 24 in. enlargement of each selected plate. These enlargements I divide into two groups, those suitable for reproduction in illustrated papers and those which are good enough to be retained for exhibition purposes.

I find that the majority are best suited to reproduction, but only three or four a year are really of sufficient merit to warrant their being exhibited.

As a developer I use a standard solution of Rodihal, 1–200. This solution demands an ample exposure, but I have found, after exhaustive trials, that there is none better suited to the type of paper I use."

Photography, April 1936

Az amatőrfényképezés mesterei: Seiden Gusztáv

Amikor őt és munkáit ismertetjük, valami egészen új felfogás szokatlan íze, valami más és új utak felé való menetelés friss izgalmai fognak el bennünket. Az ő szeme minket is rákényszerít arra, hogy elfogadjuk, sőt gyönyörködjünk abban a képben, amelyet eddig szokatlannak tartottunk volna. Képei hallatlanul egyéniek. Úgy fotografál, ahogyan senki más. Olyan, hogy: »Seiden-stílus«, vagy »iskola« nincs. Azt látjuk, hogy a víz ábrázolásának egészen speciális művésze. Sok képét láttuk, és mindegyiken máshogyan »fogta meg« a hullámos csillogó folyót. Képein érezzük a víz melegségét, ragyogásából a hőfokát... Alakjainak természetes mozgásából a művészi közlés képességének önfeledt őszinteségét. Művészi képeit a külföld ismeri el inkább. Aranyéremmel tüntették ki a milánói Triennálén, az antwerpeni kiállításon és végül egy másik belga fotótárlaton – Courtraiben. Képeit a nagy angol és amerikai lapok előkelő esztétikusok ismertetésében közlik. Képeinél még sokkal érdekesebb hitvallása a fényképezésről és arról, amit a magyar fényképezésről mond. Szó szerint lejegyeztük. Még kérdéseinkkel sem szakítottuk meg igen érdekes fejtegetéseit.

– Minden képnek, amelyet kiállításra küldök, elsősorban eredetinek és egyéninek kell lennie. Bárki megnézi, első pillantásra megláthassa, hogy az én munkám, amely megmutatja mit érzek én, hogyan gondolkozom és milyennek látom az életet és a körülöttem levő embereket és tárgyakat. Megvan a saját stílusom, azaz a mód, amelynek segítségével közlöm mondanivalóimat. Könnyű a feladatuk azoknak, akik egy-egy nevesebb fotográfus témáit és előadásmódját egyszerűen átveszik! Hiszen a lencse mindent reprodukál. De én nem akarok más testére szabott ruhában járni és nem utánzok senkit. Úgy vélem, művészi értéke csupán az eredeti és új meglátásnak lehet. Aki Balogh Rudolf vagy más valaki témáját átveszi, az még akkor is epigon marad bármilyen eredményeket és sikereket érjen el.

– Hiszem, hogy a fotográfiának megvannak a saját külön témái és kifejezési eszközei, amelyek élesen elválasztják a festői és grafikai módszerektől. Ebből önként következik, hogy a fotósnak önálló élettel bíró képet kell készítenie és nem olyasmit, ami a festmény vagy a rézkarc reprodukciójának hat. Lejárt az ideje már a múlt századbeli édeskés és érzelgős romantikán való rágódásnak. A ma fotográfusának nem lehet feladata, hogy unalmas csendéleteket, vagy a folklór körébe tartozó népviseletek pontos ábrázolását tárja állandóan elénk akkor, amikor a körülöttünk mozgó élet százával kínálja az aktuális témákat, amelyek segítségével őszintén megmutathatjuk korunk bajait, árnyoldalait, de jellemző szépségeit is.

Magyarság, 1936. május 24.

Még néhány szó a külföldi kiállításokról

Bocsánatot kérek, hogy azon egy-két kiállító nevében, akik önállón küldik külföldre a képeiket, néhány szerény megjegyzést fűzzek a dr. K. J. által javasolt érdekes tervekhez.

Igyekszem pár szóban összefoglalni javaslatának lényegét: külföldi kiállításokon csak szövetségi kollekciók vehessenek részt szigorúan előzetes zsűrizés alá vetett anyaggal, pontosan előírásszerinti stílusban készült képekkel. Továbbá megállapodás létesítendő a külföldi szövetségekkel, hogy kölcsönösen kritika és válogtás nélkül kiállítják (és díjazzák) egymás kollekcióit. »Egyedül jelentkező fényképezők el volnának zárva a részvétel elől.«

Előre kell bocsátanom, hogy nem a félelem hajt, hogy a terv megvalósulása esetén mi egy-két egyedül jelentkezők nem juthatunk képeinkkel nyilvánosság elé. Meggyőződésem, hogy a terv keresztülvihetetlen. Nem is a terv ellen tiltakozom, miután sorsa amúgyis előrelátható, hanem a benne megnyilvánuló szellem és tendencia ellen. Mi más ez, mint a céhrendszer bevezetése a művészi fotográfiában, a szabadverseny megfojtása és ami ezzel együtt jár, a művészi fejlődés megállítása. Minden fejlődés alapfeltétele a legkorlátlanabb verseny és szabadság, amely biztosítja, hogy azok, akik új meglátásokkal és gondolatokkal állnak elő, odatehessék műveiket összehasonlításra a már beérkezettek munkái mellé. A cél természetesen a legtehetségesebbek kiválasztásának biztosítása és a megszerzett pozíciók megtartásának nem az a módja, hogy szerződésekkel zárjuk el a feltörekvő fiatalok elől az érvényesülés lehetőségét, hanem csupán egyszerűen az, ha jobb képeket készítünk, mint ők. Természetesen akadémiákat lehet alapítani, hivatalos stílussal, ilyenek mindig voltak, de az élet mindig túlfejlődött rajtuk és ritkán igazolódott be a „halhatatlanok" művészi felfogása. Ma, amikor a fotográfia rohamlépésben fejlődik és a 4-5 évvel ezelőtt készült képek nagy részét már majdnem elfogadhatatlannak tartjuk, nem lehet megkövesíteni a mai állapotot egy hivatalos magyar stílus deklarálásával. Hogy miben áll a magyar stílus lényege, az egyébként is erős vita tárgya lehet. Szerintem nem csupán az ünneplőruhás parasztlányok lehetnek magyaros témák, hanem minden kép az, ha az itteni sajátos technikával készült és a mi egyéni felfogásunkat és ízlésünket tükrözi. És ha ez így van, önként vetődik fel a kérdés, miért szükséges a saját erejükre és egyéniségükre támaszkodókat, akik a MAOSZ tekintélyének segítsége nélkül szereztek dicsőséget a magyar névnek, előtni a kiállítás lehetőségétől. Hiszen ha gyönge vagy másodrendű az anyaguk, szórványos sikereknél egyebet úgyse érhetnek el, jó képek érvényesülését külföldön pedig nem is szabad megakadályozni, mert az mindenképpen magyar sikert jelent. Nem akarok szemrehányást tenni semmiféle MAOSZ zsűrinek, de az eddigi tapasztalat általában legjobbnak tartott képek aratják külföldön is a legnagyobb sikereket, sőt. Egyébként is feltűnő jelenség, hogy az itthoni tehetségek jórésze nem merészkedik ki a nagyvilágba, hanem átengedi nekünk egyedüljáróknak az úttörés nehéz és keserves kenyerét. Azok egynéhányan, akik évente 10-15 nemzetközi kiállításon veszünk részt, tudjuk, mit jelent az, harminc ország versenyében, ismeretlen zsűri előtt, néhány ezer kép közül kiválni és számottevő eredményt elérni. Bocsásson meg, kedves dr. K. J., én ismerek egynéhányat az egyedüljárók közül, akik némi szerény külföldi sikerekkel szintén hozzájárultak a magyar fotográfia hírnevéhez: miért akarja ezeket azzal jutalmazni, hogy elüti őket az indulás lehetőségétől. Ez a javaslat ennek a hírnévnek a biztosítására készült, de ha a magyar fotográfiának szerződésekre van szüksége, hogy képviselői számára biztosítsa a kiállításokon való megjelenést, akkor ez a legnagyobb gyöngeség bevallása. Ha tényleg jók a magyar képek, akkor előbb-utóbb mindenhol kiküzdik az őket megillető helyet, ha viszont rosszak, akkor semmiféle szerződés nem segít rajtuk. És még egyszer tiltakoznom kell a javaslat ellen, nemcsak a művészi szabadság, hanem minden emberi és gondolatszabadság nevében is.

Fotóművészeti Hírek, 1936. június, 104–106.

Válasz dr. Kunszt János és Vydarény Iván uraknak

Elöljáróban bocsánatot kell kérnem mindenkitől, aki e sorokat olvassa, hogy pontos adatok felsorolásával untatom, de ebben a furcsa módon folytatott vitában úgy látszik szükséges a tények pontos leszögezése, amint az alább következők igazolni fogják.

Dr. Kunszt János a »Fotóművészeti Hírek« márciusi számának 46-ik oldalán, a második hasábon a következőket írja:

»A második akadály az, hogy mindenki, ki a nevezési díjat megfizeti, a kiállításokra beküldheti képeit. *Ez ellen nehéz védekezni,* mert a MAOSZ és más egyesületek tagjai, az egyesületen kívüliek *(sajnos)* tízezrei képeiket beküldhetik s biztos, hogy gyakran sikereket is fognak elérni. A mi szempontunkból csak az a fontos, hogy MAOSZ kollekció gyanánt egységes, magas színvonalú képanyag vehessen részt a nemzetközi kiállításokon. Volna persze erre is segítség, mégpedig az, hogy megalakulna a fényképezőegyesületek nemzetközi szövetsége s ennek testületei által rendezett nemzetközi kiállításokon *csak* a tagegyesületek, illetve *csak* kollekciók vehetnének részt s *egyedül jelentkező fényképezők el volnának zárva a részvétel elől.«*

Azt hiszem, nem kell bővebben magyaráznom, hogy dr. Kunszt János, mint feljebb olvasható, sajnálatosnak tartja, hogy egyesületen kívüliek tízezrei képeiket kiállításokra beküldhetik és szükségesnek látja ez ellen oly módon védekezni, hogy nemzetközi kiállításokon csupán szövetségi kollekciók vehessenek részt, minden külön induló kizárásával.

Mivel jómagam is önállóan szoktam kiállításokon indulni és a művészi fejlődés szempontjából helyesnek tartom a legteljesebb szabadversenyt és nem bízom feltétel nélkül a szövetségi juryk ítéletének csalhatatlan voltában: szükségesnek láttam ezeket az *elvi* szempontokat rövid cikkben kifejteni, már csak azért is, mert a javaslat indulási jogától akarja megfosztani azokat az egyedüljáró

kiállítókat, akiknek a külföldön elért eredményei mindenképpen magyar sikernek számítanak.

Erre a cikkre két válasz érkezett dr. Kunszt János és Vidarény Iványtól, ugyanazon lap júniusi számában.

Dr. Kunszt, a 119-ik oldal második hasábjában így felel:

»Nem javasoltam azt, hogy külföldi kiállításokon ‚csak' szövetségi kollekciók vehessenek részt, hanem azt írtam: ‚mindenki, ki a nevezési díjat megfizeti, a kiállításokra beküldheti képét'.«

A két idézet összehasonlítása után meg kell állapítanom, hogy dr. Kunszt válaszában pontosan az ellenkezőjét állítja annak, amit első cikkében javasolt és miután ilyen kényelmes eljárással túltette magát a vita *elvi* részén, jónak látja ellenem *személyi* támadást intézni, hogy ezáltal *elvi* álláspontjának hiányát eltakarja.

A személyeskedő megjegyzésekre ízlésem tiltja felelni; a javaslatról pedig dr. Kunszt mondja a legsúlyosabb kritikát, amikor azt is tagadja, hogy leírta.

Vidarény szerkesztő úr aznosítja magát dr. Kunszt válaszával és mint írja, »álláspontja az övével tökéletesen megegyezik«. Erre az állásfoglalásra nem óhajtok megjegyzést tenni; a tények beszélnek önmagukért is. De nagyon lekötelezne Vidarény úr, ha megmagyarázná nekem, hogyan használhattam ugródeszkának a MAOSZ-t, amikor komoly eredményeimet mind külföldön értem el.

Vissza kell utasítanom azt az állítást is, hogy én »önzsűrizési alapon« mint a magyar fotográfia képviselője léptem fel. A folyóirattal, amelynek képanyagát összeállítottam, csupán a modern magyar fotográfusok, nem pedig a magyar fotográfia nevében leveleztem és cikkünk is, melyet magyarázatul írtunk hozzá, »A modern magyar fotográfia iránya és céljai« címet viselte. Sajnos ez a cikk elkésett és arról természetesen nem tehetek, hogy a lap cikkírója azonosnak vette a modern fotográfiát a magyar fotográfiával.*

Hiába aposztrofálják gúnyosan a »gondolat és művészi szabadságra« való hivatkozást, mert ugyanezen elvek védelmében mindig tiltakozni fogok, ha újra felmerül ilyen javaslat, amely el akarja zárni a feltörekvő fiatalok elől az érvényesülés lehetőségét.

Foto, 1936. augusztus, 66–67.

* A Photo-Illustrations 1936. áprilisi (Nr. 19) számáról van szó, melyben C. de Santeul cikke megjelent „La photographie Hongroise" címmel.

Piac (kat. 3.)

Dunai idill (kat. 13.)

A nap fiai (kat. 64.)

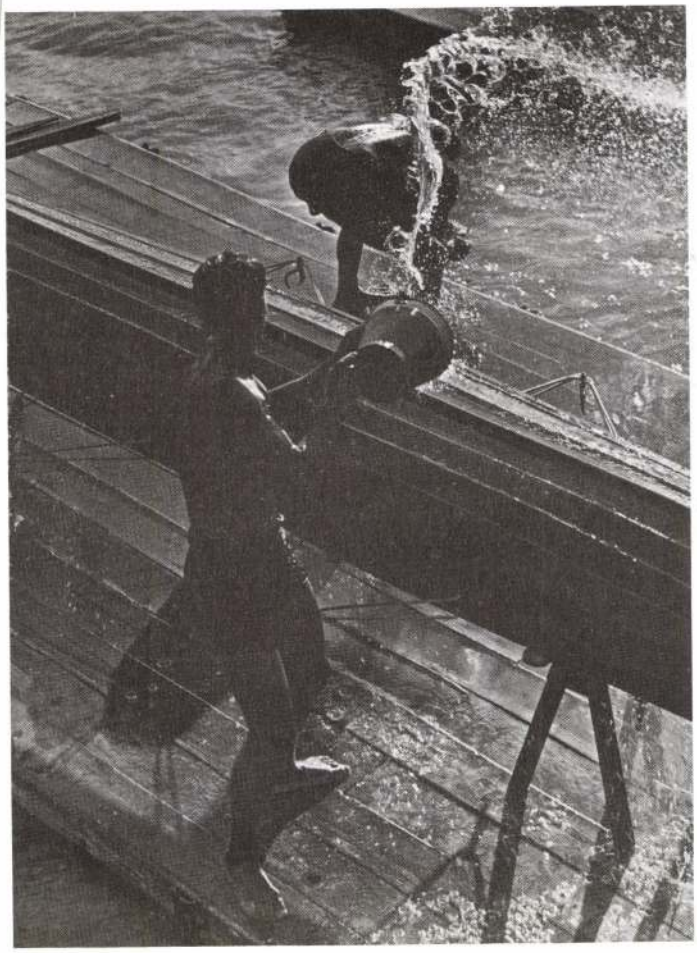

Orvtámadás (kat. 8.)

Halászcsónak (kat. 5.)

Hajnali köd (kat. 17.)

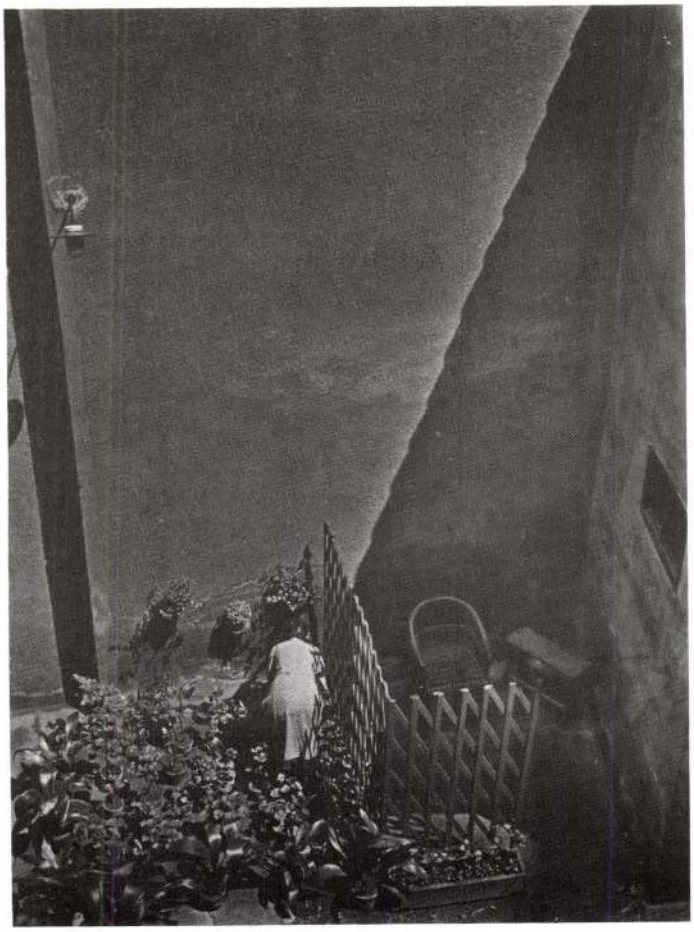

Kert a kőrengetegben (kat. 11.)

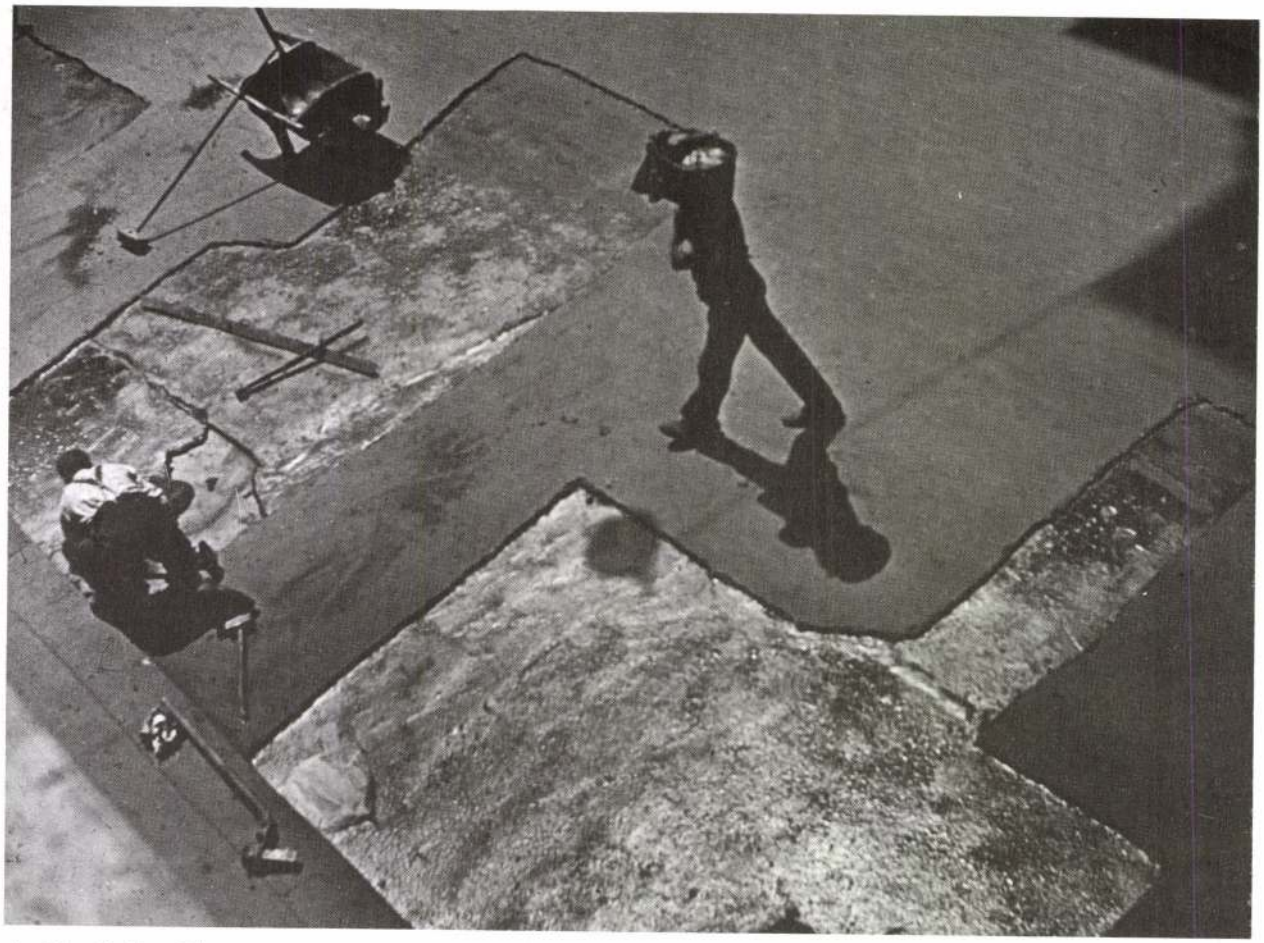

Aszfaltozók (kat. 7.)

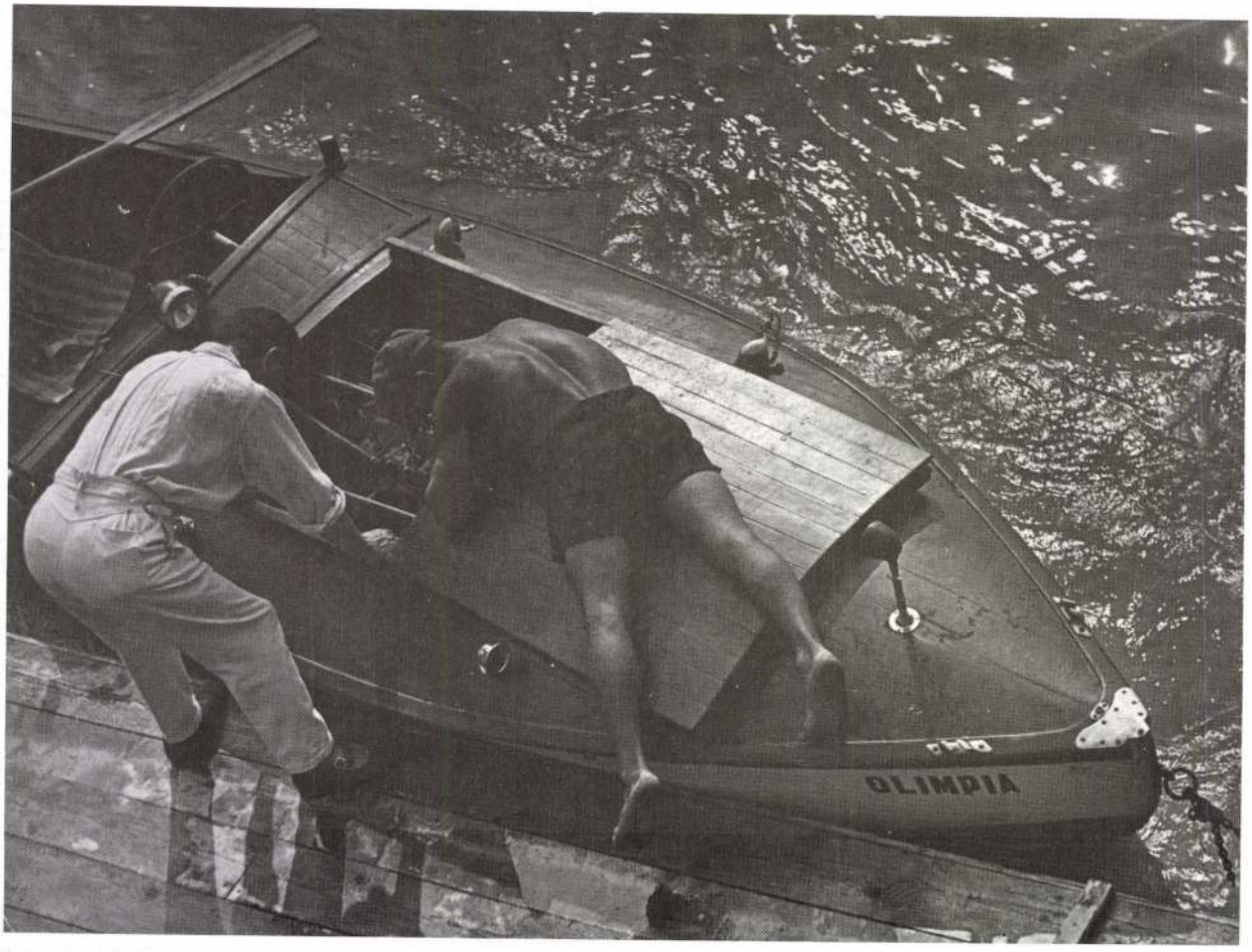

Motorjavítás (kat. 9.)

Vitorla (kat. 24.)

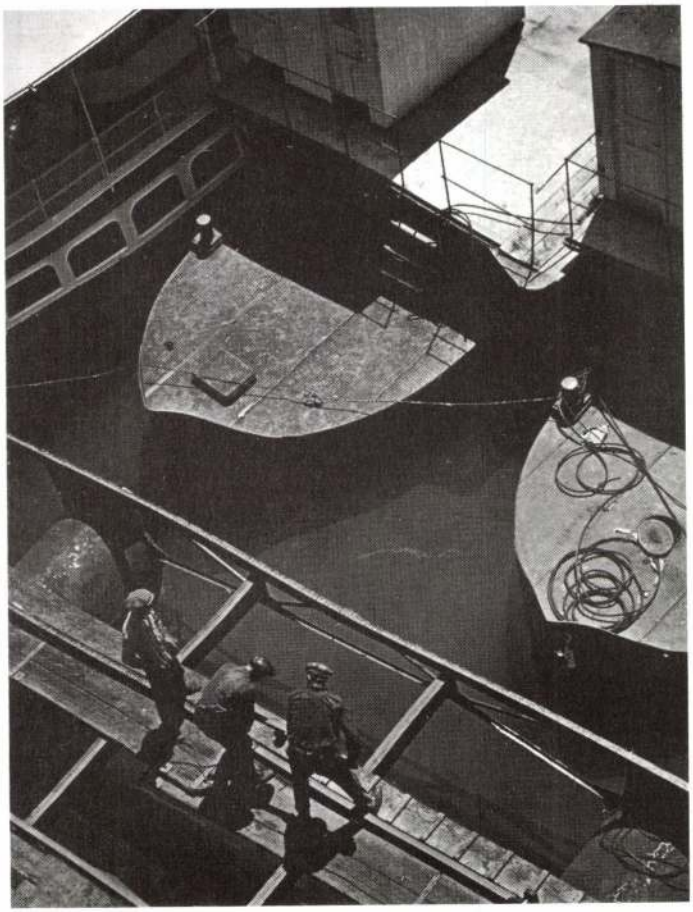

A kikötőben (kat. 18.)

Téli sport (kat. 22.)

A tanács (kat. 20.)

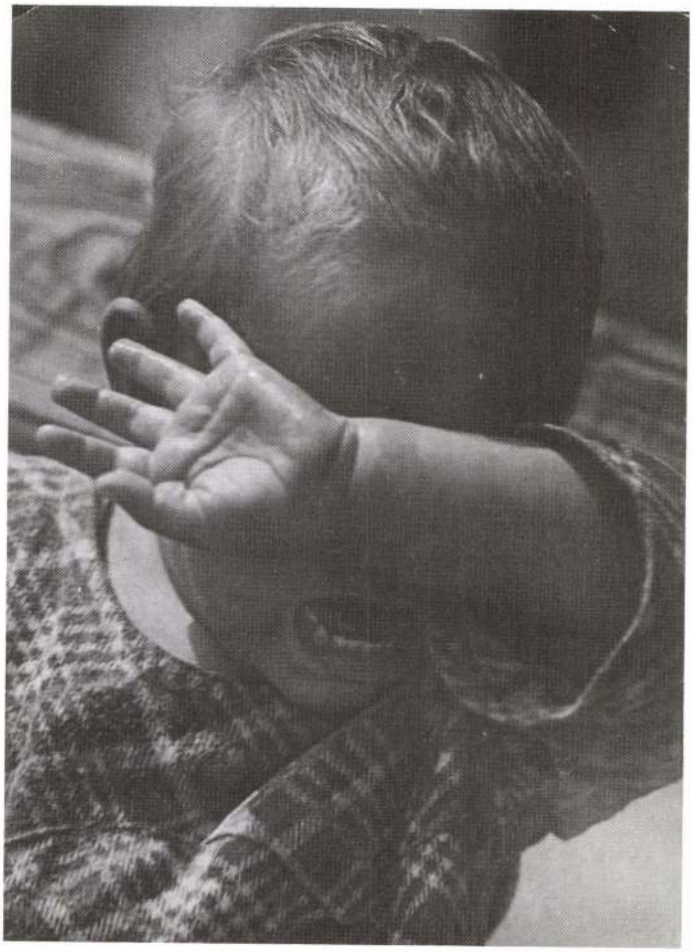

A kiüldözött (kat. 23.)

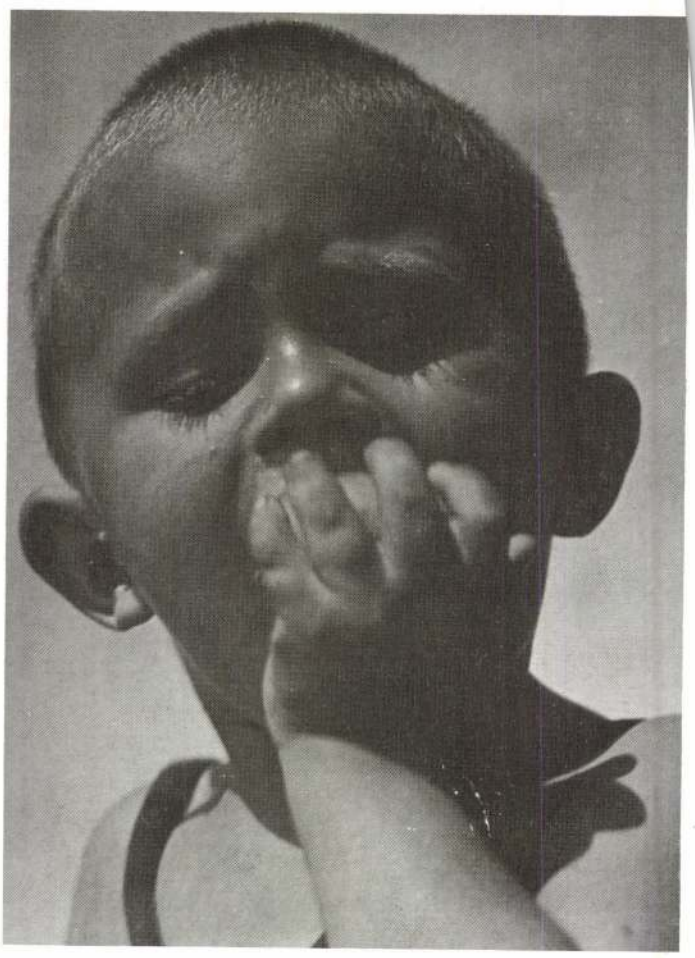

Az alma (kat. 38.)

Gyermekmosdatás (kat. 28.)

Dinnyét evő kislány (kat. 29.)

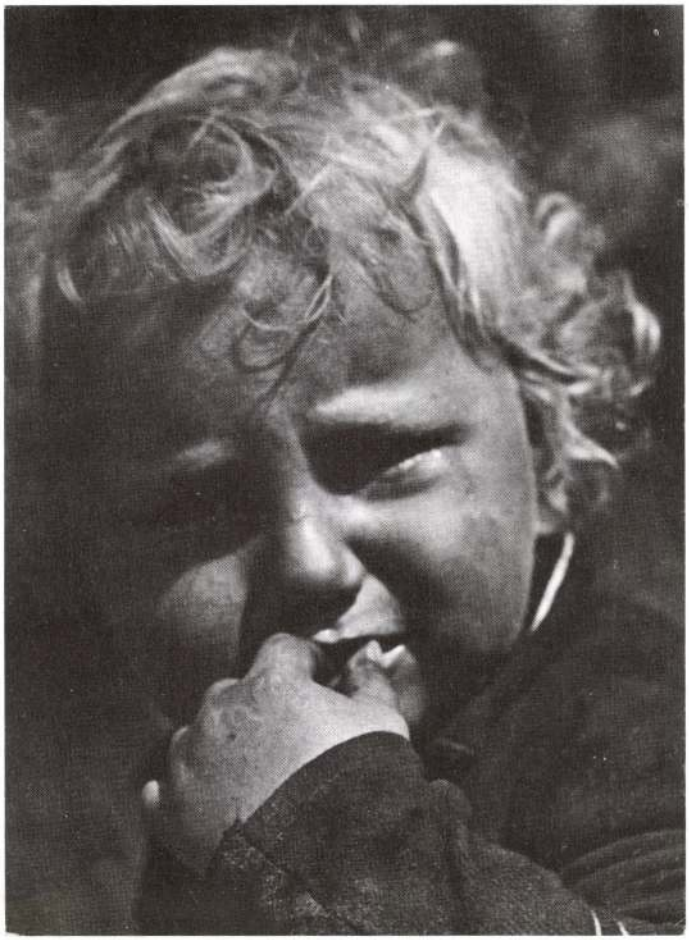

Nevetés és sírás közt II. (kat. 15.)

Alvó gyermek (kat. 43.)

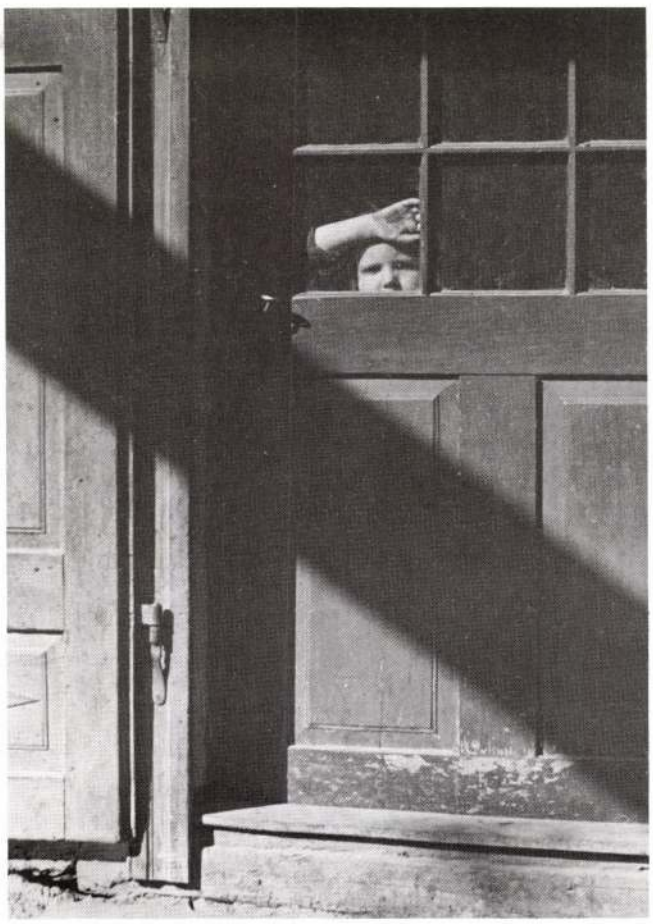

Téli napsugár (kat. 57.)

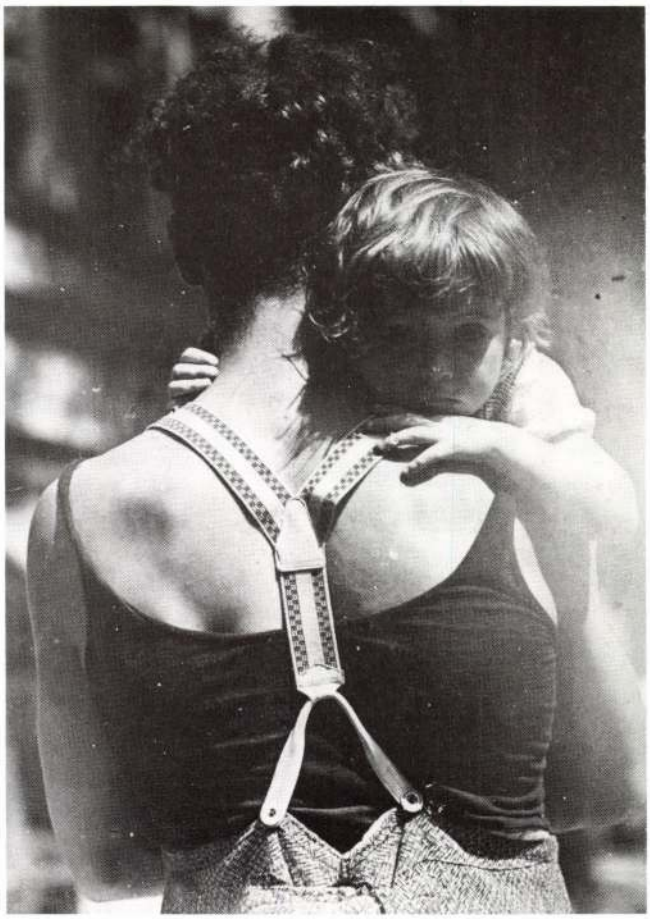

Apa és leánya (kat. 69.)

Télikabátban (kat. 51.)

Dejtári öregasszony (kat. 36.)

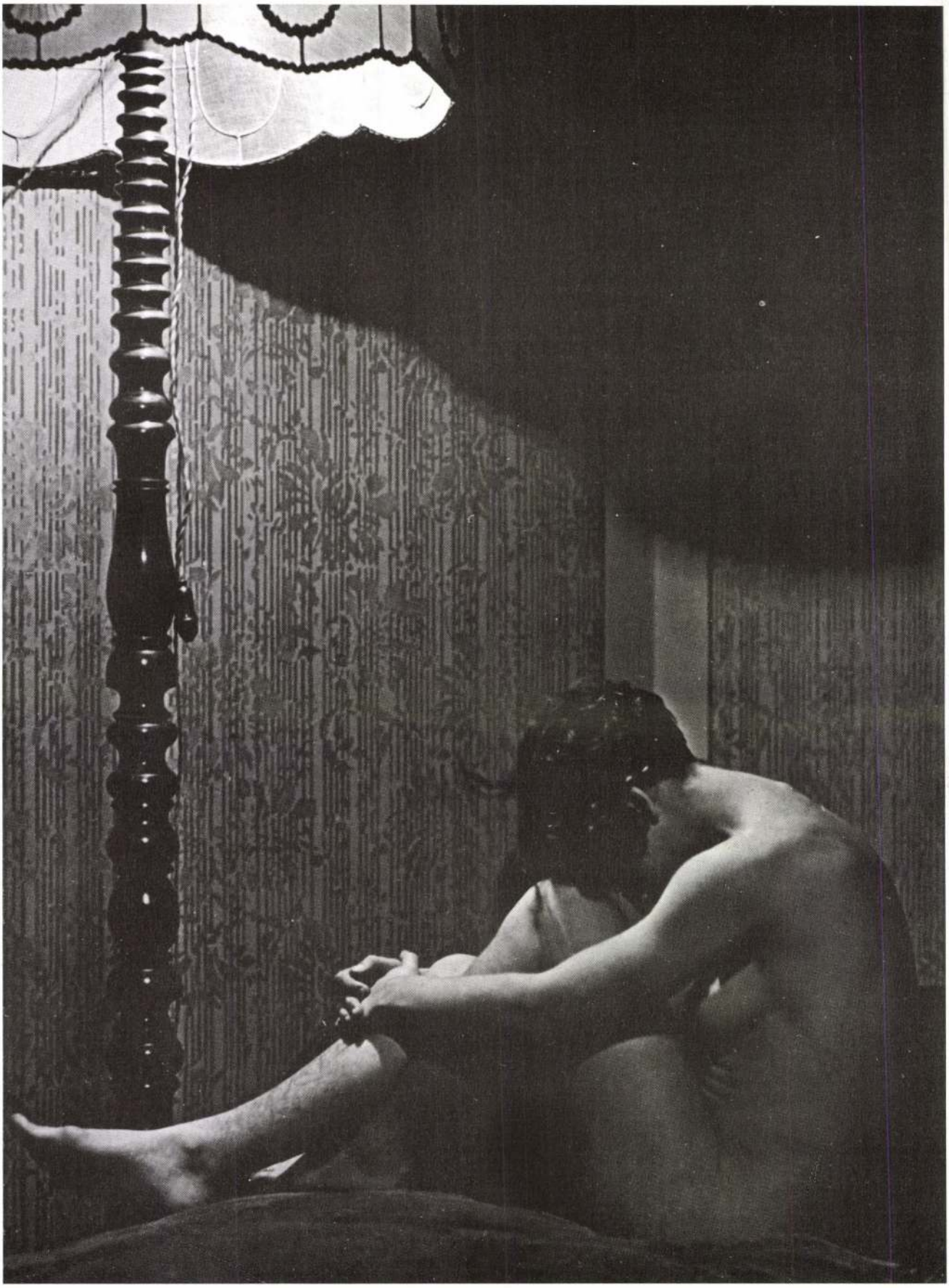

Akt II. (kat. 31.)

Akt III. (kat. 72.)

Kiállítások

Az Osztrák Amatőrfényképezők Szövetsége kiállítása, 1931.

A Magyar Amatőrfényképezők Országos Szövetsége (MAOSZ) kiállítása, 1931.

Nemzetközi Fényképkiállítás, Bécs, 1932.

A MAOSZ Művészi Fényképkiállítása, 1932.

A MAOSZ győri csoportja által rendezett kiállítás, 1933.

A MAOSZ III. Nemzetközi Művészi Fényképkiállítása, 1933.

International Photographic Salon at A Century of Progress, Chicago, 1933.

Nemzetközi Fotókiállítás, Antwerpen, 1933.

L'Exposition de la Société Francaise de la Photographie, Paris, 1934.

Milánói Iparművészeti Kiállítás, 1934. (Aranyérem)

Országos Magyar Iparművészeti Társulat kiállítása, 1934.

The Seventh International Photographic Salon of Japan, 1934.

MAOSZ Magyar Osztrák Művészi és ennek keretében rendezendő Háborús Emlék Fényképkiállítása, 1934.

Daily Record Photographic Exhibition, Glasgow, 1934.

8. International Kerstsalon Iris, Antwerpen, 1934–1935. (Aranyérem)

1. Salon International de Photographie, Courtrai, 1935. (Aranyérem)

Nemzetközi fotókiállítás, Sassari, 1935.

5. International Salon at San Diego, 1935.

The 1935 Pittsburgh International Salon of Pictorial Photography, 1935.

A MAOSZ 30 éves Jubiláris Művészi Fényképkiállítása a Nemzeti Szalonban, 1935.

XXX. Salon, Paris, 1935.

Kassai II. nemzetközi fényképkiállítás, 1936.

Karlsbadi I. nemzetközi kiállítás, 1936.

20. Los Angeles International Salon, 1937.

San Francisco International Salon of International Photography, 1937.

V. Nemzetközi Művészi Fényképkiállítás, Sopron, 1937.

Modern Magyar Fényképezők Nemzetközi fotókiállítása, 1937.

Exposition Internationale Des Photos de Neige Paris, 1939.

Amerikai Fotószövetség Magyar Vándorkiállítása USA, 1939.

Négy nemzet kiállítása, 1940.

Irodalom

(A napilapok azon túl, hogy a cikkírók nevét gyakran nem tüntették fel, előfordult, hogy címet sem adtak cikkeiknek. Az ilyen esetekben e katalógus vagy a cikk első szavait használja fel címként, vagy hírként utal az írásra. A reprodukciókat egységesen „Műmelléklet"-ként, ill. „Címlap"-ként említi.)

1930

Vydarény I.: Képeinkről. Fotóművészeti Hírek, 1930. ápr.

Műmellékletek. Fotóművészeti Hírek, 1930. júl.

Műmellékletek. Fotóművészeti Hírek, 1930. nov.

1931.

Az Osztrák Amatőrfényképezők Szövetsége kiállítása. Fotóművészeti Hírek, 1931. júl.

Amatőrfényképezés. A „Nyári emlék"-pályázat győztesei. Magyar Hírlap, 1931. szept. 20.

Amatőrfényképezők kiállítása. Magyar Hírlap, 1931. okt. 24.

Műmelléklet. Pesti Napló, 1931. okt. 31.

A MAOSZ 1931-es Országos Kiállításának nyertesei. Értékelés Hevesy Iványtól, Vydarény Iványtól, Bozsek Rezső Józseftől. Fotóművészeti Hírek, 1931. nov.

A Magyar Amatőrfényképezők Országos Fényképkiállítása. Rádió és Fotóamatőr, 1931. dec.

Műmellékletek. Fotóművészeti Hírek, 1931. dec.

1932

Műmelléklet. Fotóművészeti Hírek, 1932. jún.

Vadas Ernő: A MAOSZ Országos Művészi Fényképkiállítása 1932. Fotóművészeti Hírek, 1932. nov–dec.

1933

Nemzetközi Művészi Fényképkiállítás. B. H., 1933. okt. 14.

Nemzetközi fényképkiállítás Budapesten. Magyar Nemzetközi Fényképkiállítás. Népszava, 1933. okt. 15.

Angelo: Nemzetközi fényképkiállítás a Vigadóban. Magyar Fotografia, 1933. okt.

Bozsek Rezső József: Seiden Gusztáv. Fotóművészeti Hírek, 1933. nov–dec.

1934

Műmelléklet. Fotóművészeti Hírek, 1934. jan.

Műmelléklet. Tükör, 1934. febr.

A milánói Iparművészeti kiállítás kitüntetettjei. Újság, 1934. ápr. 10.

Műmelléklet. Tükör, 1934. máj.

Milánói iparművészeti világkiállítás. Fotóművészeti Hírek, 1934. máj.

Műmelléklet. Tükör, 1934. jún.

Műmelléklet. Tükör, 1934. júl.

Műmelléklet. Gyermeknapló, 1934. júl. 21.

Műmelléklet. Tükör, 1934. szept.

Magyar–osztrák fotókiállítás. Magyarország, 1934. okt. 14.

Vydarény Iván: A Magyar–Osztrák Művészi Fényképkiállítás. Fotóművészeti Hírek, 1934. nov.

A „Modern Photography"... Fotóművészeti Hírek, 1934. dec.

1935

Az antwerpeni nemzetközi fényképkiállítás. B. H., 1935. jan. 13.

Az antwerpeni fényképkiállítás. Függetlenség, 1935. jan. 15.

Az American Annual Photographic... Fotóművészeti Hírek, 1935. jan.

h–f–g: A kiállítás képeiről. Fotóművészeti Hírek, 1935. febr.

Magyar festőművészek (sic!) nagy sikere Angliában. Esti Kurír, 1935. febr. 23.

Aspetti e caratteri della Mostra Internazionale Fotografica di Sassari. L'Isola, 1935. jún. 4.

Műmelléklet. Tükör, 1935. júl.

Műmelléklet. Fotóművészeti Hírek, 1935. júl.

Fifth International Salon at San Diego. The 1935 Pittsburgh International Salon of Pictoral Photography. Camera Craft, 1935. aug.

Technique of Camera Art Reaches a New High Point in 1935–36 Studio Annual. The Washington Post, 1935. szept. 29.

Lapszemle. Fotóművészeti Hírek, 1935. okt.

Műmelléklet. Tükör, 1935. okt.

Műmelléklet. Magazin, 1935. okt.

Amatőrfényképezők jubiláris kiállítása. Népszava, 1935. dec. 7.

p.l.: A magyar amatőrfényképészet reprezentatív kiállítása. Újság, 1935. dec. 7.

Műmelléklet. Leica, 1935. dec.

1935–36 Modern Photographic The Studio London

Műmelléklet. Magyar Fotóalmanach 1935.

1936

Műmelléklet. Tükör, 1936. márc.

Dr. K. J.: Néhány szó a nemzetközi kiállításokról. Fotóművészeti Hírek, 1936. márc.

Nagy magyar fotósiker Franciaországban. Magyarság, 1936. ápr. 19.

Képeinkhez. Fotó, 1936. máj.

C. de Santeul: La Photographie Hongroise. Photo-Illustrations, 1936. Nr. 19.

A londoni „Photography"... Magyarság, 1936. máj. 3.

Műmelléklet. Magyarság, 1936. máj. 24.

A kassai II. nemzetközi fényképkiállítás. Fotóművészeti Hírek, 1936. jún.

Vydarény Iván: Két felelettel tartozom. Fotóművészeti Hírek, 1936. jún.

Kunszt János dr.: Válasz Seiden Gusztáv hozzászólásához. Fotóművészeti Hírek, 1936. jún.

A karlsbadi I. nemzetközi kiállítás. Fotóművészeti Hírek, 1936. júl.

Műmelléklet. Der Querschnitt, Berlin, 1936. júl.

Erfolg ungarischer Photographen. Pester Lloyd, 1936. aug.

May this sunny...? The Christian Science Monitor Boston, 1936. szept. 25.

Műmelléklet. Pesti Napló, 1936. dec. 20.

1937

Műmelléklet. Tükör, 1937. jan.

Beküldött hírek. Pesti Napló, 1937. márc. 10.

A Modern Magyar Fényképezők. Új Magyarság, 1937. márc. 14.

Nemzetközi fényképkiállítás Budapesten. Esti Kurír, 1937. márc. 25.

Nemzetközi fényképkiállítás Budapesten. Magyar Hírlap, 1937. márc. 25.

Műmelléklet. Pesti Napló, 1937. ápr. 4.

Fotómozgalmi Hírek. Fotóélet, 1937. ápr.

Műmelléklet. Győri Nemzeti Hírlap, ápr. 11.

Műmelléklet. Wiener Magazin, 1937. ápr.

Műmelléklet. Tükör, 1937. ápr.

B. B.: Modern Amatőrök Asztaltársasága. Fotó, 1937/5–6.

Modern amatőrfényképezők. Ceglédi Függetlenség, 1937. máj. 9.

Pánczél Lajos. A százéves fényképezés. Az Újság, 1937. máj. 17.

20th Los Angeles International Salon. Camera Craft, 1937. máj.

Modern magyar fényképezők. Ceglédi Függetlenség, 1937. máj. 23.

Kiállítási sarok. Fotóélet, 1937. máj.

Modern Magyar Fényképezők kiállítás. Fotóélet, 1937. jún.

Műmelléklet. Coronet, Chicago, 1937. jún.

Rosner: Les Photographes Modernes Hongrois. Photo-Illustrations, 1937. júl. Nr. 29.

Kiállítás. Fotóélet, 1937. júl.

Hírek. Ceglédi Függetlenség, 1937. júl. 4.

MMF nemzetközi fényképkiállítása. Ceglédi Függetlenség, 1937. júl. 4.

Műmelléklet. Tükör, 1937. aug.

A MMF nemzetközi fényképkiállítása. Fotóélet, 1937. aug.

MMF nemzetközi fényképkiállítása. Ceglédi Függetlenség, 1937. aug. 15.

Kiállítási Hírek. Ceglédi Függetlenség, 1937. aug. 29.

Kaczur Pál: Kiállítási Hírek. Ceglédi Függetlenség, 1937. szept. 5.

Hírek. Ceglédi Függetlenség, 1937. szept. 12.

Látogatás a Fővárosi MMF egyesületnél. Ceglédi Függetlenség, 1937. szept. 19.

MMF előadás. Fotóélet, 1937. szept.

Címlap. Photography, 1937. szept. Nr. 61.

A Modern Magyar Fényképezők nemzetközi kiállításáról. Ünnep, 1937. okt. 15.

Pánczél Lajos: Modern Fényképezők. Az Újság, 1937. okt. 17.

sz.: Nemzetközi fényképkiállítás a Vigadóban. Pesti Hírlap, 1937. okt. 23.

szp. á.: Fényképkiállítás. Népszava, 1937. okt. 23.

Nagy András: Fényképek. Magyarország, 1937. okt. 23.

Csörgeö Tibor dr.: Nemzetközi fényképkiállítás a Vigadóban. Új Magyarság, 1937. okt. 23.

A Vigadóban... Friss Újság, 1937. okt. 23.

loránt: Holnap nyílik meg a fényképkiállítás. Esti Kurír, 1937. okt. 23.

Fényképkiállítás nyílik meg szombaton délelőtt a fővárosban. Budapesti Hírlap, 1937. okt. 23.

g–ő.: Internationale Photographienschau. Pester Lloyd, 1937. okt. 24.

Nemzetközi fényképkiállítás a Vigadóban. Vasárnapi Újság Új Magyarság Képes Melléklete, 1937. okt. 24.

Pánczél Lajos: Hova fejlődött a fényképezés? Újság, 1937. okt. 24.

Halberg Gyula: Nemzetközi fényképkiállítás a Vigadóban. Pesti Tőzsde, 1937. okt. 28.

Bálint György: Fényképek. Pesti Napló, 1937. okt. 31.

A Modern Magyar Fényképezők. Tükör, 1937. okt.

A Magyarországi Kárpát Egyesület Fotószakosztálya nemzetközi kiállítása. Fotóélet, 1937. nov.

A Modern Magyar Fényképezők nemzetközi kiállításáról. Ünnep, 1937. nov. 1.

Hírek. Tolnai Világlapja, 1937. nov. 3.

Magyarországi Kárpát Egyesület... Ceglédi Függetlenség, 1937. nov. 7.

Daguerre. Heti Újság, 1937. nov. 7.

Magyarországi Kárpát Egyesület... Ceglédi Függetlenség, 1937. nov. 14.

Nemzetközi művészi fényképkiállítás Budapesten. Ceglédi Függetlenség, 1937. nov. 21.

Nemzetközi művészi fényképkiállítás zsűri eredménye. Ceglédi Függetlenség, 1937. nov. 28.

Haller F. G.: Budapesti Nemzetközi Kiállítás. Tükör, 1937. dec.

A. Tóth Sándor: Nemzetközi fényképkiállítás. Protestáns Szemle, 1937.

Kassák Lajos: Nemzetközi fényképkiállítás. Munka, 1937. dec.

1938
Egy francia fényképészeti folyóirat magyar különszáma. Magyar Hírlap, 1938. jan. 16.

Címlap. Gyermeknevelés, 1938. márc.

Műmelléklet. Tükör, 1938. márc.

Műmelléklet. The Studio Christmas Annual 1938.

Műmelléklet. Photography Year Book

1939
Rosner Károly: Magyar Fényképezés. Officina, 1939.

dr. Kunszt János: „Magyar Fényképezés 1939". Fotóművészet, 1939. jan–febr.

1940
TITF Fényképező Szakosztálya Hírei. Fotószemle, 1940. márc.

TITF Fényképező Szakosztálya előadásai. Fotószemle, 1940. ápr.

Aszmann Ferenc: Négy nemzet kiállítása. Fotószemle, 1940. szept.

1941
TITF Fényképező Szakosztályának előadásai. Fotószemle, 1941. márc.

1942
Címlap. Zöldkeresztes Kalendárium, 1942.

Műmelléklet. Új Idők, 1942. máj. 16.

1946
Műmelléklet. Új Idők, 1946. jan.

Seiden Gusztáv fényképei
Katalógus:

Sorsz.	Cím	Méret	Jelzés	Dátum	Egyéb
1.	Tavasz	16 × 19	hátul	1930	eredeti
2.	Kecskeszépség	23,6 × 17,6	hátul	1930	eredeti
3.	Piac	17,6 × 24	hátul	1930	eredeti
4.	Az ablakból. . .	17,4 × 23,5	hátul	1931	eredeti
5.	Halászcsónak	24,7 × 17,5	hátul	1931	eredeti
6.	Játszó gyermekek	17,7 × 24	hátul	1931	eredeti
7.	Aszfaltozók	17,2 × 23,6	hátul	1932	eredeti
8.	Orvtámadás	23,5 × 17,5	hátul	1933	eredeti
9.	Motorjavítás	17,5 × 23,5	hátul	1933	eredeti
10.	A macska	23,8 × 18	hátul	1934	eredeti
11.	Kert a kőrengetegben	23,8 × 17	hátul	1934	eredeti
12.	Meleg van	17,5 × 23,5	hátul	1934	eredeti
13.	Dunai idill	17,5 × 23,5	hátul	1934	eredeti
14.	Nevetés és sírás közt I.	23,5 × 17	hátul	1934	eredeti
15.	Nevetés és sírás közt II.	23,5 × 17,5	hátul	1934	eredeti
16.	Soproni templom	23,6 × 17	hátul	1935	eredeti
17.	Hajnali köd	23,5 × 17,5	hátul	1935	eredeti
18.	A kikötőben	23,5 × 17,6	hátul	1935	eredeti
19.	Márciusi napfény	23,6 × 17,6	hátul	1936	eredeti
20.	A tanács	23,7 × 18	hátul	1936	eredeti
21.	Parton	23,6 × 17,4	hátul	1937	eredeti
22.	Téli sport	23,5 × 17,7	hátul	1937	eredeti
23.	A kiüldözött	23,7 × 17,7	hátul	1937	eredeti
24.	Vitorla	23 × 17,7	hátul	1937	eredeti
25.	Köd	18 × 23,7	nélk.	1938	eredeti
26.	Dejtári menyecske	18 × 22	hátul	1942	eredeti
27.	Nénémasszony	23,5 × 17,4	hátul	1942	eredeti
28.	Gyermekmosdatás	23,5 × 18	hátul	d. n.	eredeti
29.	Dinnyét evő kislány	23 × 17	hátul	d. n.	eredeti
30.	Akt I.	23,5 × 17,7	hátul	d. n.	eredeti
31.	Akt II.	23,5 × 17,7	hátul	d. n.	eredeti
32.	Téli hegyoldal	17,7 × 23,5	hátul	d. n.	eredeti
33.	Szent I.	23,5 × 17	hátul	d. n.	eredeti
34.	A kézfogás	24 × 18	nélk.	d. n.	eredeti
35.	A művésznő	23 × 17,7	nélk.	d. n.	eredeti
36.	Dejtári öregasszony	23,5 × 18	hátul	d. n.	eredeti
37.	Férfiportré	23,5 × 18	hátul	d. n.	eredeti
38.	Az alma	23,5 × 17,5	hátul	d. n.	eredeti
39.	Ló és lovasa	23,5 × 17,5	hátul	d. n.	eredeti
40.	Nagyapa és unokája	23 × 18	hátul	d. n.	eredeti
41.	Az erkélyen	23 × 17,5	hátul	d. n.	eredeti
42.	Galambetetés I.	23,5 × 17,5	hátul	d. n.	eredeti
43.	Alvó gyermek	23 × 17,5	hátul	d. n.	eredeti
44.	Őz	23,8 × 17,5	hátul	d. n.	eredeti
45.	Füst	23,2 × 18	hátul	d. n.	eredeti
46.	Au Vieux Paris	22,8 × 18	hátul	d. n.	eredeti
47.	Erzsébet tér	23,5 × 17	hátul	d. n.	eredeti
48.	Udvarmosás	23,5 × 17,7	hátul	d. n.	eredeti
49.	Pelikán I.	23,5 × 17,5	hátul	d. n.	eredeti
50.	Gyerekek	23,5 × 17,5	hátul	d. n.	eredeti
51.	Télikabátban	23,5 × 14,2	hátul	d. n.	eredeti
52.	A nevetés	18 × 13	hátul	d. n.	eredeti
53.	Kutya és gazdája	18 × 13	nélk.	d. n.	eredeti
54.	Cigarettafüst	18 × 13	nélk.	d. n.	eredeti
55.	Nádas Lili arcképe	17,3 × 12,5	hátul	d. n.	eredeti
56.	Az entellektüelek	12 × 16,5	hátul	d. n.	eredeti
57.	Téli napsugár	17,6 × 12,8	hátul	1936	eredeti
58.	Udvarrészlet	18 × 13	hátul	d. n.	eredeti
59.	Kikötő	12,3 × 16	hátul	d. n.	eredeti
60.	Duna	13 × 18	hátul	d. n.	eredeti
61.	Galambetetés II.	21,5 × 16,5	nélk.	d. n.	új nagyítás
62.	Az ablakban	21,5 × 16,5	nélk.	d. n.	új nagyítás
63.	Rakodó munkások	16,5 × 21,5	nélk.	1932	új nagyítás
64.	A nap fiai	14,5 × 18	hátul	1935	új nagyítás
65.	Farakás	16,3 × 21,5	nélk.	d. n.	új nagyítás
66.	Gyermekmosdatás II.	20 × 15	nélk.	d. n.	új nagyítás
67.	Szent II.	20 × 15	nélk.	d. n.	új nagyítás
68.	A cumisüveg	16,5 × 21,5	nélk.	d. n.	új nagyítás
69.	Apa és leánya	23,5 × 17	hátul	d. n.	új nagyítás
70.	Műteremben	25,2 × 20,2	hátul	1933	új nagyítás
71.	A legfiatalabb gárda	25,2 × 18,3	hátul	1935	új nagyítás
72.	Akt III.	25 × 20,5	hátul	d. n.	új nagyítás
73.	Mosás	25,2 × 20,3	hátul	d. n.	új nagyítás
74.	Pelikán II.	21,2 × 16,5	nélk.	d. n.	új nagyítás
75.	Téli kikötő	23 × 16,1	nélk.	1934	repr.
76.	Babakocsi galambbal	24,5 × 18	nélk.	1938	repr.
77.	Aquilo	18,2 × 19		d. n.	új n. (R. J.)
78.	Kutya	20,5 × 18		d. n.	új n. (R. J.)
79.	Pelikánok	17,8 × 24		d. n.	új n. (R. J.)
80.	Oszlopok tövében	24,2 × 16,3		d. n.	új n. (R. J.)
81.	Hintaló	24 × 18,2		d. n.	új n. (R. J.)
82.	Munkás	23,5 × 17		d. n.	új n. (R. J.)
83.	Apácák	22,5 × 17,7		d. n.	új n. (R. J.)
84.	Start	18,5 × 19		d. n.	új n. (R. J.)
85.	A csavargó álma	24,2 × 17,7		d. n.	új n. (R. J.)
86.	Gyerekek II.	18 × 24		d. n.	új n. (R. J.)
87.	Téli verőfény	25,5 × 20,5		1931	új n. (R. J.)

új n. (R. J.): Rosta József új nagyításai.

A fotók datálása – címvariációk

A fényképek datálásában leginkább a reprodukciók segítenek. Ezeken kívül útmutatóul szolgálhatnak a kiállítási katalógusok is, a kritikák és a levelekben előforduló képcímek is. Ahhoz, hogy többé-kevésbé átlátható legyen milyen sorrendben készültek Seiden Gusztáv fényképei, számba kell venni ezeket a dokumentumokat. Az alábbi kronológia e számbavétel eredményét mutatja.

Mivel a művész csak a pályázatokra, kiállításokra beküldött műveinek adott címet, s egyébként az újságok szerkesztőire hagyta a címadást, gyakran előfordult, hogy ugyanazt a fényképet másmás címekkel közölték. E kiállításon mindig a legelőször alkalmazott magyar címet használjuk, s amennyiben ilyen nincs, akkor az első idegen nyelvű cím magyar fordítását. A kronológia ugyanakkor feltünteti a címvariációkat is az első alkalmazás dátumának és helyének feltüntetésével.

1930

Tavasz (Fotóm. Hírek, 1930. ápr.) [*Dunapart* (levél, 1930. dec.) *Dunaparti részlet* (levél, 1932. jan.), *Duna-öböl* (levél, 1932. dec.)]

Kecskeszépség (Fotóm. Hírek, 1930. júl.)

Piac (Fotóm. Hírek, 1930. júl.)

1931

Az ablakból... (Fotóm. Hírek, 1931. júl.) [*Mittagsruhe* (levél, 1931. júl.), *Déli pihenő* (Fotóm. Hírek, 1931. nov.), *The Court* (levél, 1936. máj.), *Le repos* (a fotó hátulján)]

Halászcsónak (Fotóm. Hírek, 1931. nov.) [*Halászás* (Rádió és Fotóamatőr, 1931. dec.), *Csónakázik egy halászlegény* (Tükör, 1934. szept.), *Fisherboat* (levél, 1934. szept.), *Fishing Boat* (Camera Craft, 1935. aug.)]

Játszó gyermekek (MAOSZ kiáll., 1931.) [*Három baba* (Pesti Napló, 1931. okt.), *Két baba a harmadikkal a strandon* (Pesti Napló, 1934. júl.)]

Kerti asztal (MAOSZ kiáll., 1931.)

Téli verőfény (Fotóm. Hírek, 1931. dec.) [*Havas út* (MAOSZ kiáll., 1932.), *Havas erdő a Lomhegyen* (levél, 1932. dec.), *Winter* (levél, 1935. szept.), *Winter Wood with Tree Shadows* (levél, 1936. okt.), *Napos síút a Mátrában* (Pesti Napló, 1936. dec.), *Winter Sunshine* (The Studio, 1938)]

1932

Aszfaltozók (MAOSZ kiáll., 1932.) [*Workmen on the road* (a fotó hátulján)]

Fürdés közben (MAOSZ kiáll., 1932.)

Rakodó munkások (MAOSZ kiáll., 1932.) [*Workers* (levél d. n.)]

Munkás (Bécs kiáll., 1932.)

1933

Vásár (MAOSZ kiáll., 1933.)

Műteremben (MAOSZ kiáll., 1933.) [*Műterem* (Fotóm. Hírek, 1934. jan.), *Im Atelier* (Magazin, 1935. okt.)]

Orvtámadás (MAOSZ kiáll., 1933.)

Motorjavítás (MAOSZ kiáll., 1933.) [*Ripaire* (L'Isola Sassari, 1935.), *Csónakjavítás* (Fotóm. Hírek, 1935. júl.), *Réparation du Canol* (Leica, 1935. dec.), *Réparations* (a fotó hátulján)]

1934

Téli kikötő (Tükör, 1934. febr.)

A macska (MAOSZ kiáll., 1934.) [*Le Chat* (L'Isola Sassari, 1935.), *Kitten* (Washington Post, 1935.), *Macska* (levél, 1935. szept.), *Kiscica* (Az Újság, 1937. máj.)]

Kert a kőrengetegben (Tükör, 1934. máj.) [*Kert* (Fotóm. Hírek, 1934. nov.), *Kert a nagyvárosban* (MAOSZ kiáll., 1934.)]

Téli alkonyat (levél, 1934. máj.)

Meleg van (Tükör, 1934. jún.)

Dunai idill (Tükör, 1934. júl.) [*Children dans le Canot* (levél, 1934. júl.)

Nevetés és sírás közt (levél, 1934. júl.) [*Gyermekportré* (MAOSZ kiáll., 1934.), *Síró gyerek* (levél, 1935. szept.), *Sírás és nevetés közt* (Fotószemle, 1940. szept.), *Crying baby* (a fotó hátulján)]

1935

A legfiatalabb gárda (Tükör, 1935. júl.) [*Pál utcai fiúk* (MAOSZ kiáll., 1935), *Jeunesse de la Ville* (Photo-Illustrations, 1936. ápr.), *The Big Match* (levél, 1936. máj.), *Tavasz a „Grundon"* (Pesti Napló, 1937. ápr.)]

A nap fiai (Tükör, 1935. aug.) [*Két gyerek két csónak* (levél, 1935. szept.), *Gyerekek a vizen* (Fotó, 1936. máj.), *Plaisirs D'été* (Photo-Illustrations, 1937.)]

Soproni templom (levél, 1935. szept.) [*Madártávlatból* (Fotóm. Hírek, 1936. ápr.), *A hűség városa* (Magyarság, 1936. máj.)]

Hajnali köd (Tükör, 1935. okt.)

A kikötőben (MAOSZ kiáll., 1935.)

Vasárnap délelőtt (MAOSZ kiáll., 1935.)

Öntözés (MAOSZ kiáll. 1935.)

1936

Márciusi napfény (Tükör, 1936. márc.) [*Old Woman and Child outside old building* (levél, 1936. okt.)]

Man and Woman talking (levél, 1936. okt.) [*Der Ratschlag* (Wiener Magazin, 1937. ápr.)]

River scene with reflections and ripples (levél, 1936. okt.) [*Parton* (Tükör, 1937. ápr.), *Reflections on Water* (Los Angeles kiáll., 1937. máj.), *Vízi táj* (MMF kiáll., 1937.), *Vízparton* (Népszava, 1937. okt.), *On the River Bank / Au bord du fleuve / Am Ufer* (Rosner Károly: Magyar fényképezés. 1939.)]

Téli napsugár (Tükör, 1936. dec.)

1937

Téli sport (Tükör, 1937. jan.)

Die eitle Schwester (Wiener Magazin, 1937. ápr.)

Halászat (Képes Újság, 1937. aug.)

Outcast (Coronet Chicago, 1937. jún.)

Block by Briggs (Photography, 1937. szept.) [*Vitorla* (Pesti Tőzsde, 1937. okt.), *La voile* (a fotó hátulján)]

1938

Babakocsi galambbal c. n. (Gyermeknevelés, 1938. márc.)

Köd (Tükör, 1938. márc.)

1942

Dejtári menyecske kisgyerekkel c. n. (Zöldkeresztes kalendárium 1942)]

Nénémasszony (Új Idők, 1942. máj.)

Seiden Gusztáv fotóművész kiállítása

Józsefvárosi Kiállítóterem, VIII., József krt. 70.,
1991. május 23–június 23.

A kiállítást rendezte: Majoros Valéria és Török Tamás
Katalógusszöveg: Majoros Valéria
Grafika: Gelencsér Ferenc
Felelős kiadó: Zsigmond Attila főigazgató
Gondozta: Druck Kft

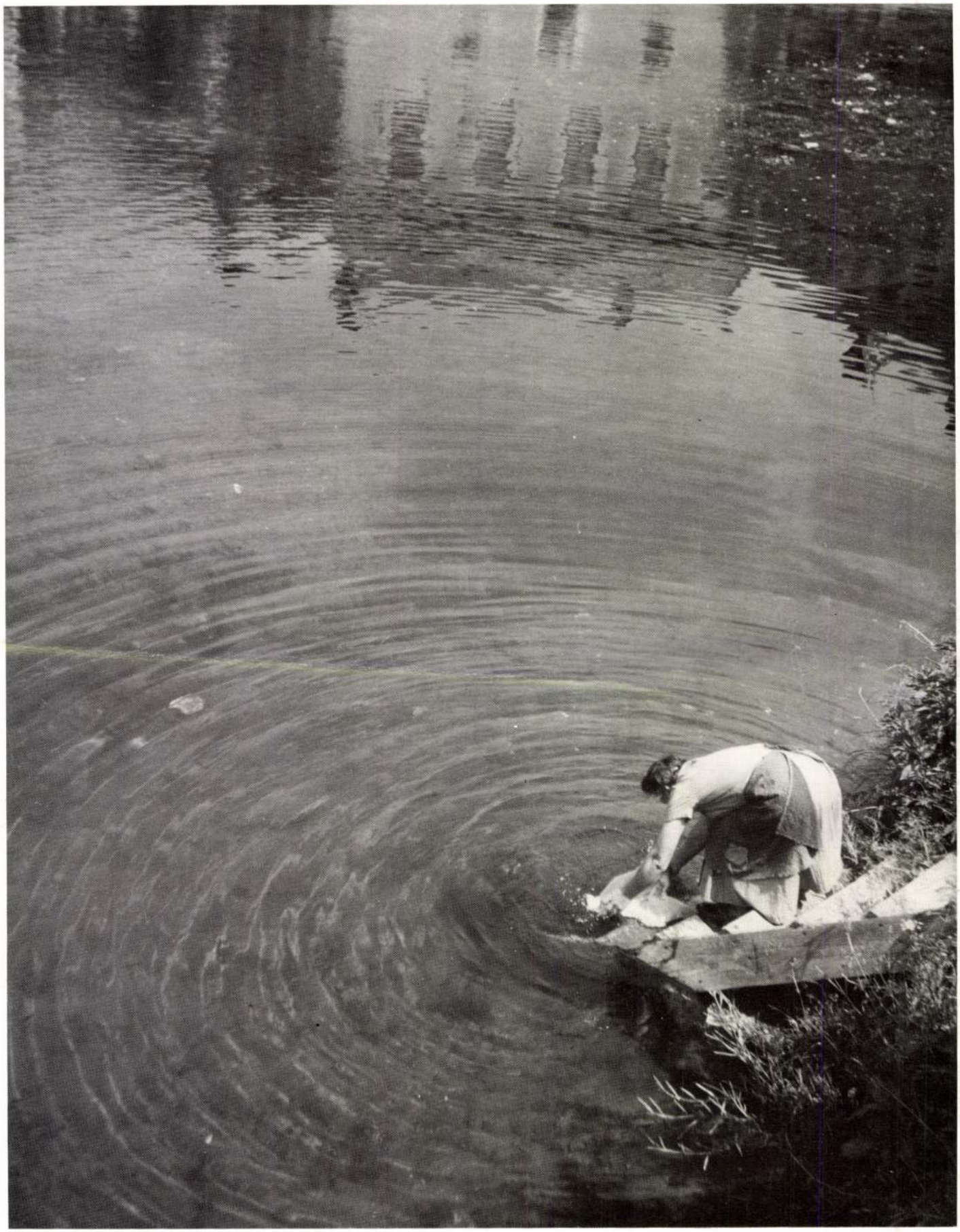

Seiden, éremmüvész

Divatcsarnok, 1854. ápr. 30. 24. 546-547.
Budapesti hirvivő

Seiden Dersö

festö 1902. Budapesten

1902. őszi kiáll. Nemzeti

szalon

Októberi hangulat, vízf.

80. kor.

Népkönyvtárak III. 190.

Patak Jenő

Seidel G.festő/19.sz./müve a Müegylet sorsolási kiállitásán.

Fővárosi Lapok 1864.I.IV.l.332.ol

Patak Jenő

Táblakép.

"Amor és Psyhe". Seidel G. müve a Müegylet sorsolási kiállitásán.

Fővárosi Lapok 1864. I. LV. l. 332. old.

Patak Jenő

Táblakép.

"Szászhoni leány". Seidemann Róbert müve a Müegylet kiállitásán.

Fővárosi Lapok 1865.I.III.1.190.o.

Patak Jenő

Seidemann Róbart festő/19.sz./müve a

Müegylet kiállitsán.

Fővárosi Lapok 1865.I.III.l.190.old

Seidan V.

lord

Cs-erém 59.l.

Seidan

journ. 1817-1870.

laid

A Egypto. 1912

3-47.

185 l. (910) (911),
(912), (913) (914),
915)

..... nevü munkás igazolta

.....

a művezető aláírása.

yezem:

.....

gy helyettesének
ása.

Endrényi Imre, Szeged.

Seidan W.
éremvéső

irod
z

Faludi Géza dr:

Adatok a Magyar Bvosok és Természet-vizsgálók Vándorgyűlései érmeinek történetéhez.
Numizmatikai Közlöny. 1943. 65. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Seidan W

eiern mueört

ród

Lauringer Szécheny i

4. l.

Seidan W.

Divald Akad. palotája
112. l. 113. l.

49. **Orvosok és természetvizsgálók vándorgyűlésének aradi emlékérme.** Bronz. Mellsőlapján dombormű: ülő nőalak felemelt balkezében koszorúval, jobbjában korsó, a melyből folyadékot önt ki, háta mögött víz hajókkal és hegyek, jobbfelől szőlőtőke, sarló, gabona és physikai műszerek. Alján felirat: A természet a művészetnek mestere. Jelzése: W. Seidan. Hátlapján Arad és Arad vármegye kettős czímere otágú koronával s körirat: A Magyar Orvosok és Természetvizsgálók Aradon 1870. Átmérője 44 mm.

50. **Orvosok és természetvizsgálók vándorgyűlésének győri emlékérme.** Bronz. Mellsőlapján Minerva és Mercurius domború álló alakja, a háttérben vasút- és gyárépületek. Körirata: A magyar orvosok és természetvizsgálók XVII. nagygyűlése emlékéül. Jelzése: Seidan. Hátlapján Győr domború czímere s körirat: Szabad királyi Győr városa 1874. Átmérője 44 mm.

113

51. **Orvosok és természetvizsgálók vándorgyűlésének mehádiai érme.** Bronz. Mellsőlapján a mehádiai fürdőterem domború képe a háttérben hegyekkel s körirat: A magyar orvosok és természetvizsgálók XVI-ik nagygyűlése emlékéül. Hátlapján a Herakles-kút domborműve, Mehadia 1872 felirattal. Jelzése: Seidan. Átmérője 44 mm.

vel 20

	Kikiáltási ár pengőben
2142. *Kazetta,* hasított disznóbőr	16
2143. *Kalapdoboz,* moleszkin bőrszegéllyel	22
2144. *Útitáska,* bőrből	54
2145. *Irattáska,* marhabőr	11
2146. *Kupékoffer,* moleszkin, talpbőrszegéllyel	40
2147. *Kazetta*	16
2148. *Kupékoffer*	72
2149. *Kézitáska*	16
2150. *Irattáska*	7
2151. *Utitáska,* hasított disznóbőr	32
2152. *Kalapdoboz,* moleszkin, bőrszegéllyel	22
2153. *Kupékoffer*	65
2154. *Kazetta*	16
2155. *Irattáska*	7
2156. *Utitáska*	52
2157. *Kupékoffer,* moleszkin, bőrszegéllyel	42
2158. *Kazetta,* hasított disznóbőr	14
2159. *Utitáska*	52
2160. *Kupékoffer,* hasított disznóbőr	60
2161. *Kazetta*	14
2162. *Kupékoffer*	70
2163. *Irattáska*	7
2164. *Útitáska*	50
2165. *Kupékoffer,* moleszkin, talpbőrszegéllyel	42

SEIDAN *(Saidan), Wenzel*, osztrák medailleur, * Prága 1817, † Bécs 1870. Klasszicizáló emlékérmei a maguk idejében nagy népszerűséget biztosítottak neki, s a monarchiában egyike volt a legkeresettebb éremmintázóknak. Igen sok magyar vonatkozású érmet is készített.

K. G. II 4334

meretlen festő.

zázadból.

os gubernator.

ultan áll, de szembe néz.
jában pedig, a melylyel a
ra támaszkodik, levelet tart
s e címezéssel: »Excellen-
Hátrafésült haja, szemöl-
ıe barna, arcza leberetvált.
émmel bélelt mente, barna
díszgombokkal, ugyanilyen
zma magas szárral és arany-
szorítja, a melyre fekete
scsal. A háttérben függöny
ıblakon át oszlopon nyugvó

·6 cm. — Lelt. sz. 1224. —
nőtől 300 K-án (1157–908). —
— Elszámoltatott 1908 auguszszámolást jóváhagyta az 1911
ıtározat (911–911).

Seidan (Saidan) Wenzel

Privatmedailleur in Prag und Wien, geboren zu Prag im Mai 1817, Schüler der Prager Kunstacademie, gestorben zu Wien am 20. März 1870.

Magyar vonatk. münzei:
Medaille auf die Reise des Kaiserpaares nach Ungarn von 1857,
Medaille auf das Jubiläum des evang. Districtscollegiums zu Eperjes.
Medaille auf der Versammlung der Ärzte und Naturforscher zu Rimaszombat.
Krönung der Kaiserin Elisabeth in Ungarn.
Medaille zur 50jährigen Jubiläum der Siebenbürger Eisenbahn.
Moldauische Deputation bei der ungarischen Königskrönung.
Versammlung ung. Naturforscher in Arad. (Mitarbeiterin Caroline Seidan)

Katmünzen IV. 1384. f.

Vadászó lándsa, római

V. 244.

Seidan, Wenzel

1817 - 1870

ércmvérő

l. Árvereszi Csarnok

103. aukc. kat

843.

4. az 104. aukc. kat

574. 575.

" " 105. " "

" " 106. " "

CORVIN-CODEX: Augustini Epistolae et aliorum

(Bécs

Csontosi János: Attavantestől pestett Corvin-Codexek AÉ, V-1885, 382 l.

Attavante vignált müve.

—

Seidan W

irod

Lauringer Ernö:

Széchenyi István gróf az érmészetben.

Sopron 1939. 7. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Seidan

medailleur

<A Széchenyi éren> már kap-
ható arany ünnt és britan-
niai érczből-készítette Sei-
dan

<7. Vas. Ujs 1860. 251. l

idan

cailleur

Széchenyi: István gróf.
A.: Balra fordult mellképe, magyar diszöltözetben; alul: SEIDAN. — R: Szalaggal összekötött koszorúban: SZÉCSENYI/ISTVÁN/ † 1860 APRILIS 8ÁN.
Atm. 28 mm.

Dr. Tegina Gyula. Kitinio fejfiak emlékérmekben. Pulszky Album. Bpest. 1884. 164 l

A.: SZECSENYI ISTVÁN. SZÜL. 1792. SZEPT 27ÉN MEGH. 1860. APRIL 8ÁN. Balra fordult mellképe. — R.: ~~[illegible]~~ HAZÁJÁNAK ÉLT. A mezőben hosszú ruhába öltözött koronás nemtő áll, balját kiterjeszti és koszorút tart, jobbját egy állványon nyugtatja, melyen az ország címere látható; a hát[illegible] a Duna a lánchiddal.

68 l

69 l

8. sorsz. Müh

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása

Engedélye

.....

a műhelyfőnök vagy h
aláírása.

elyi minta. — Endr

Seidan

läsd

Gohl Bryabb 9 il

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása

Engedély

.....

a műhelyfőnök vag
aláírá

8. sorsz. Műhelyi minta. —

Seidan

laid
2

Gjörik 100 l

..... *műhely.*

őnökség!

..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Seidan

läsd

Görik 102 l.

..... *műhely.*

őnökség!

..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Seidan

lind

B T Emléké 1161.

tanu.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

az osztályfőnök aláírása.

Enge

a mühelyfőn

Seidan

Lása

Numismat. közl.

1912. 114. l.

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláírása.

élyezem:

x vagy helyettesének
láírása.

. — Endrényi Imre, Szeged.

Seidan W

ér-anvéső?

Cásd

Numismat. Közl

1909. 85 l.

..... *mühely.*

lyfőnökség!

..év ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... szamu .....

ztam.

.. évi ..... hó .....

.....

sajátkezű aláirás és munkásszám.

Seidan

szemvesö

lásd

Numizmat. Közl

1910. 15. 1.

több sírne
szem c. z
oldalon

..... *műhely.*

őnökség!

..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Seidan W

Laid

Numismat. Közl.

1911. 105. l.

..... *műhely.*

főnökség!

.....hó.....n történő kifize-

.....indokából személyesen meg nem

.....számu.....

.

i .....hó.....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Seidan W

Laird

Numismat. Köln.

1911. 129. 1.

..... *mühely.*

...főnökség!

...v ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... szamu .....

...am.

... évi ..... hó .....

.....

sajátkezű aláírás és munkásszám.

Seidan

érmelső

lásd

Numizmat. Közlöny

1911. 8. l. 11. l.

.....nevü munkás igazolta

.....

a müvezető aláírása.

ezem:

.....

helyettesének
a.

Endrényi Imre, Szeged.

Seidan

lásd

Numizmat. közl.

1911. 12. l. 13. l.

Porsay és
Rimaszombat

..... nevü munkás igazolta

---

a művezető aláírása.

ezem:

---

helyettesének

.

Endrényi Imre, Szeged.

Seidan, W

ciemność

l.

Berk Temérmei 1908

116-l.

MOB kut. 4052

MDK

SEIDAN WENTZEL

Egri emlékérem reprodukciója./A magyar orvosok és term.vizsgálók 1868 évi vándorgyülésére./

Gerő László:Eger. Budapest 1954.p.71.

Képzőművészeti Alap kiadványa.

Seidan, Wenzel

beim ärenwéső

l.

Lykakörös

83. l.

V Á N Y

gőről, mely összeget december
tdíjam kiegészitéseként a Mű-
elvettem.
rzőszám 1.000 /

31.

min. számvevőségi főtanácsos

Seidan, Thomas

Nobrian

C.

Hevesi Oost

166,278.1.

~~Almási András VI. 208.~~

L. Kovásznai Viktória: Fejezetek a magyar épületszobrászat történetéből. Bp., 1999 Argumentum, M. Nemzeti Galéria Tanulmányok

Madarassy Walter 94, 97, 107–110, 112, *120–122*
Mayer Elek 15, 17, 21, *32*, *35*
Merényi Gina 98
Mester Jenő 98
Moiret Ödön 62, 65–67, 75, *78*
Murányi Gyula 42, 47, 50, 61, 63–64, *82–83*

Nagy István János 135, 138

Palotás József 135, 138, 144, *158*
Pátzay Pál 98
Patzó Pál 46, 50
Petrovics Demeter 13

Radnitzky Károly 9–10, 14–15, 17, 19–22, *31*
Reisner József 19, 21–22, 26, *37*
Reményi József 46, 50, 62, 64–65, 67–68, 71–73, 76, *84–85*, 94, 97–99, 107–108, 110
Renner Kálmán 98, 110–112, *123*
Rigele Alajos 98
Róna József 45, 50
Ruff András 48, 51

Scharff Antal 9–10, 15–17, 20, 22–23, *33–34*, 92–93
Schwartz István 15–17, 19, 23, *37–38*, 43
Seidan Wenzel 9–10, 14, 17, *31*
Soltra E. Tamás 144–145, *161*
Solymári Valkó László 98
Stiasny Aladár 96
Stuckhart Ferenc 11, *27*

Szabó Iván 140, 145
Szamosi Soós Vilmos 48, 51, 66
Szárnovszky Ferenc 24–26, *35–36*
Székely Károly 42, 50, 93, *119*
Szentessy Hiesz Géza 98
Szirmai Antal 40–41, 43, 45, 49, *55–57*, 93
Szlávics László, ifj. 98, 144–145
Szödy Szilárd 62, 75, 98
Szöllössy Enikő 132, 137, 140, 143, *152*

Telcs Ede 39, 46–47, 51, 60, 63–65, 69, 73, *79–80*, 97–101
Tornay Endre András 142, 145, *161*
Tóth Gyula 65–66, 68–69, 76, *91*
Tóth Sándor 98

Várnagy Ildikó 144–145
Vastagh György, ifj. 42, 50
Vígh Tamás 133, 136–137, 139–140, 142, 144–145, *151*
Vincze Pál 94, 98

Wirth János, ifj. 12
Wurschbauer Károly 11, 16, *27–28*
Zutt Richard 69, 76, *90*

Seidan Wenzel

akkori állapotait, végre a felzúdulást a léha zsarnok ellen, mely a siklósi «tisztességes» fogsággal végződött. Atyám pedig nem feledé el emlegetni előttünk a siklósi asszonyok vitézségét, kik Mária Terézia korában, midőn az urbéri viszonyok rendezését tartalmazó pátens kihirdettetett, annak végrehajtása ellen fölzendültek s a császári vasas-németeket piszkafákkal, nyársakkal, söprükkel a városból kiüzték; a minek mi gyerekek nagyokat s igen jó izüeket nevettünk.

Igy beszélgeténk. Én pedig a lelkesülés ki nem oltható szomjával mohón hörpentém lelkületembe a nép és szabadság iránti szeretetet, az idegen uralom és zsarnokság elleni gyülöletet.

Siklósról Pécsen át Szigetvárra mentünk. Képzelhető, mi lángoló érzettel sietének a vár megtekintésére. Körüljártuk a bástyázatot, megvizsgáltuk a kaszamátákat, a boltozatokon lógó erős vas-gyürüket. S mindig Sziget dicső védelmének részleteit ujitgattuk föl emlékünkben, a mint azt nemcsak a történetből, hanem a költő Zrinyi műve után ismertük, mely Vörösmartynak kedvencz olvasmánya vala s melyből nekünk is sokszor olvasott és magyarázott.

Kerestük a mocsárságot, mely Szigetvárt környezé s falainál erősb természeti erőddé tette, és a török táborhelyet; találgatók, hol lehete Szoliman sátora; merre tört ki s hol hala hős halált Zrinyi és háromszáz leventéje . . . Fiatal képzelődésünkre rendkívül hata e táj, e vár, e dicső emlékek. Egész testemben reszkettem a tűz és lelkesedés miatt. Vörösmarty is egészen fölmagasztosulva beszélt Zrinyiről, vitézeiről, s midőn nem sokára egyikét irá fiatalkori legszebb költeményeinek («Szigetvár» című ódát) — maga mondá, hogy az azt sugalló érzelmet egyenesen a hely szinéről hozta magával.

Olvasóim nem találnak tán semmi érdekest, újat bizonyára nem, e kirándulás leirásában. De rajzolni akarám: hogy mily kezekben volt ifjú szivem formáltatása, mily benyomások közt növekedém s növekedett bennem a hazafiság érzete, a vitézség tisztelete és a szabadság szerelme.

Szent érzelmekkel eltölt kebellel hagytuk el Szigetvárt.

AZ ERDŐ.

Szeretem az erdőt —
Mindig úgy szerettem;
Igazi jó barátok is
Vagyunk mind a ketten.

Alig nyiladozik
Első ibolyája:
Pacsirtától izeni meg
S lánykámnak kinálja.

Sietek is hozzá
Örömmel és aztán
Kies őszig, lombhullásig
Ő lesz szives gazdám.

Árnyával a hőtől —
S unalomtól, bútól
Megszabadít, megvigasztal
Midőn zümmög, dúdol.

Megigéz, megbűvöl
Zengő csalogány-dal —
Száz esztendőt igértetget
Hamis kakukjával.

Édes szamóczával
Dúsan megvendégel
És az illat megrészegít,
Eltölt hetykeséggel.

Nem birok magammal,
Csapong, repül lelkem
És belőlem kitör végre
A költői szellem.

És versem bármilyen,
Lelkesedik rajta, —
Csengő-bongó visszhangjával
Ő is azt szavalja . . .

Pásztói.

IFJ. GRÓF BETHLEN MIKLÓS.

IFJ. GRÓF BETHLEN MIKLÓS.

1831—1899.

A magyar ujságirás és szépirodalom egyik régi, érdemes munkása halt meg pünkösdvasárnap reggelén: gróf *Bethlen* Miklós. Ifjú éveiben fegyverrel szolgálta hazáját, később tollat ragadott s nem mindennapi tehetséggel három nyelven is szószólójává szegődött a magyarság és a magyar nemzet törekvéseinek. Tollával kereste kenyerét is. Fényes összeköttetései és kiváló tehetsége mellett sem akart egyéb lenni irónál és a kis hivatalban is, a melyet öreg napjaira vállalt, mint publiczista működött. Ugyszólván munka közben érte utól a halál.

Ifj. gróf *Bethlen* Miklós 1831 augusztus 15-én született. Atyja gróf Bethlen János, Erdélyben a 30-as években hires ellenzéki vezér és államférfi, anyja gróf Béldi Róza volt. A gondos nevelésben részesült ifjú 1848-ban a szabadságharcz kitörésekor, alig 17 éves korában, beállt honvédnek és századosi rangig emelkedett. A háború végeztével egy ideig a magánéletbe vonult. Majd azonban regényes hajlama, valamint az irodalom és szinészet iránti lelkesedése a szinpadra vitte. *Bolnai* néven tagja lett a Nemzeti Szinháznak, hol Egressy Gábor tanítványává szegődött, kit aztán játékában is utánzott; elég alkalma volt erre azokban az első rangú drámai és tragédiai szerepekben, a melyeket a budapesti és a kolozsvári szinpadon is többször és hatással játszott. Később Párisba ment s huzamos ott tartózkodása alatt is főleg szinészeti és irodalmi tanulmányokkal foglalkozott és czikkeket irt a franczia lapokba; egyszersmind sokat forgolódott az előkelő társaságokban, s III. Napoleon udvarához is bejáratos volt. De általában Európa vezető államférfiai közül is többel közelebbi ismeretségben állt. Utóbb Bécsbe került; ott 1866-ban a porosz-osztrák háború kitörésekor ismét kardot kötött s mint hadnagy küzdött Csehországban; de Jicinnél sulyosan megsebesült és kórházba vitetett. Mikor fölgyógyult, haza jött és 1868-ban állandóan Budapesten telepedett le, hol, mivel ekkor már vagyona nem volt, irói munkássággal kereste kenyerét. Magyar, német és franczia nyelven egyaránt jól irt, a mire nyelvismeretein kívül sokoldalú müveltsége kiválóan képesitette. Irt elbeszéléseket, regényeket, történelmi, politikai, társadalmi és szinészeti dolgozatokat, különösen számtalan tárcza-czikket. Nevével napilapjainkban és a «Vasárnapi Ujság» hasábjain is többször találkozott a magyar olvasóközönség. Rendes levelezője volt évekig több előkelő külföldi német és franczia lapnak, igy nevezetesen az «Indépendance Belge»-nek és a «Kölnische Zeitung»-nak; de maga is szerkesztett egy «Diplomatische Wochenschrift», továbbá egy «Correspondance Hongroise» czimü kőnyomatos lapot, melyekkel a külföldi hirlapokat tájékoztatta a magyarországi állapotokról és politikai közéletről. Élete utolsó éveiben legnagyobb részt politikai kérdésekkel foglalkozott. Régebben irt színművet is. «Divatos erkölcsök» czimü drámája 1890-ben színpadra is került. Budapesten vagy 20 év óta állandóan a «Nemzeti Szállodá»-ban lakott, hol régi, hű emberével, az öreg Kohn Lajossal, ki harminczkét éven át szolgálta, s úgyszólva titkára is volt, igen elvonúlt, sőt különczködő életet élt. Társaságban ritkán fordúlt meg. Legjobban szeretett csöndes magányában gazdag emlékeivel foglalkozni. Rendesen egész éjjeleken át dolgozott s csak reggeli 7—8 órakor szokott nyugalomra térni. Egy ideig kisebb hivatala is volt a miniszterelnökségnél, melytől 1896-ban történt nyugalomba lépte óta csekély évdíjat húzott. Ez előtt néhány héttel megbetegedett a 68 éves öreg úr s régi barátja, Korányi Frigyes egyetemi orvos-tanár klinikájára vitette magát ápolás végett. Életereje azonban annyira megfogyatkozott és csökkent napról-napra, hogy betegágyát többé el nem hagyhatta. — Néhány hirlapíró és régi honvéd állta körül koszorúkkal díszitett ravatalát az öreg grófnak, ki fejedelmi családból származott, de oly szegényen halt meg, hogy hamvait az irói körök közköltségen helyeztették örök nyugalomra. A gyászszertartást Könyves Tóth Samu református lelkész végezte, ki után Rákosi Jenő és Kacziány Géza megható beszédekkel búcsúztatták el a boldogúltat. Temetése pünkösd utáni kedden, május 23-án ment végbe.

A BÉKE HADSEREGE.

A leghatalmasabb birodalom ura és parancsolója által kimondott varázsszó — a lefegyverkezés ügye a népek és államok tanácsa előtt áll Hágában. Beláthatatlan határa nyilik meg ezzel a legmerészebb álmoknak, mert a kérdés eldőlése alkalmas arra, hogy a polgárosulás egész képét átváltoztassa s az anyagi haladás rendkívüli eszközeit szolgáltassa az emberiség kezébe.

Ezek az eszközök azonban nem a lefegyverkezésben találják arkhimedesi pontjaikat, hanem egy sokkal messzebbmenő, eredményeiben kiszámithatatlanabb jelentőségü kérdésben, — a hadseregek átalakitása kérdésében. A tulajdonképpeni gyakorlati czél ez, s nem lehet a lefegyverkezésről beszélni a nélkül, hogy ne mérlegelnék a polgári foglalkozásoknak visszaadott nagy társadalmi tömegek erőviszonyai jövendő alakulását a gazdasági munka szempontjából.

Mikor 1894 jan. 11-én az angol képviselőházban Bylas interpellálta Gladstonet, hogy lépjen érintkezésbe az európai kormányokkal a lefegyverkezés czéljából, a nagy angol államférfi felelete az volt, hogy nem gondolná, hogy e pillanat kedvező lenne ily lépések megtételére. Akkor még Oroszországtól tartottak leginkább, hogy nem fogna hozzájárulni ily indítványhoz, — ugyanattól a hatalomtól, mely most az első lépést tette meg a hágai kongresszus összehivására.

Pedig a hadsereg lefegyverzése nem utópia, s nem is az orosz czár volt az, a ki az örök béke álmodozásának régi tervét először próbálja valóra váltani. Svédország már rég megoldotta a hadsereg munkára felhasználásának kérdését békeidőben s ezzel a czivilizált nemzetek között példát adott a hadi költségvetés terheinek csökkentésére.

Ősrégi intézmény a svédeknél az «indelningsverket», vagyis a csapatok egy részének, az «indeltá»-nak oly szervezése, hogy nemcsak a gyalogságnak, de sőt a lovasságnak és a flottának is egy része békeidőben polgári munkához osztassék be. Abból az időből ered ez a rendszer, a mikor még minden szabad svéd ember harczos volt, fegyvereit magánál tartotta. A hadsereg az ellenség közeledtére összeállt, a polgárok fegyveresen gyültek össze, a harcz befejezése után aztán mindenki visszatért ismét békés családi tűzhelyéhez.

1621-től 1733-ig fejlődtek ki az «indelningsverket» mai alapjai. XI. Károly teremtette meg különösen, mikor 1680-ban az elődei által elidegenített koronajószágokat visszaszerezte a kincstárnak. E koronajószágok egy részét fordította az «indelta» megteremtésére.

A tisztek és altisztek zsold helyett «bosta-

AZ EMLÉKÜNNEP A HONVÉDSZOBOR ELŐTT.

ellen»-nek nevezett hűbéreket kaptak, melyeknek terjedelme rangjokkal állott arányban. A katonák «torp» czímen házat és telket kaptak, mely a birtokos halála után visszaszállt a kincstárra, vagy is újabban adományoztatott.

Tudni kell, hogy a svéd provinciák *roter*-oknak nevezett kerületekre vannak osztva. Minden ily kerület egy harczost kell hogy állítson, békeidőben köteles neki munkát biztosítani, föl-egyenruházni, s háború esetén családjáról gondoskodni kell. Ha a háború, a hadgyakorlat, vagy egyéb foglalkozása távol tartja a katonát, földjét helyette mások mívelik meg s gondozzák jószágát. Viszont teljes békeidő alatt a katona ép úgy dolgozik, mint bármely munkás.

De foglalkoztatják az «indeltát» nagyobb szabású közmunkáknál is, a hol feljebbvalóik alatt egész katonai fegyelemnek vannak alávetve. A munka vezetése katonai vagy polgári mérnökökre van bízva. Így készítette el az indelta a királyság számos erődítvényét s csaknem minden nagy csatornáját, különösen a híres 345 kilométer hosszú Gote-csatornát, melyből 86 kilométert emberkéz ásott. A Gotenburgból Stockholmba utazó túristák a Gote-csatorna legszebb részeit látják feltárulni, főkép a frollhaeffeni nagyszerű vizesések szomszédságában.

Íme az «indelta» áldásos munkája, mely szó különben «beosztást» jelent a különböző tábori kerületekbe.

Mi több, az «indelningsverket» Svédország alkotmánytörvényébe is be van igtatva. Az 1809 jun. 6-diki «Regeringsformen» 80-dik szakasza következőleg szól:

«A szárazföldi hadsereg, lovasság és gyalogság, s a tengeri hadsereg, a *rotering* és *indelning* szervezve marad s a városokkal és vidékekkel kötött szerződés szerint, s megfelelően az indelningsverk rendszerének, melynek alapelvei nem szenvedhetnek változást, mindaddig, míg a király s az országgyűlés meg nem egyeznek bizonyos módosítások keresztülvitelében, semmi új összeirás vagy a létezőnek súlyosbítása nem mehet végbe másképp, mint a király és országgyűlés közös megegyezésével.»

Legújabban az 1885-diki jun. 5-diki törvény redukálta némileg az indeltákat, egy részét a helyőrségekbe osztva be. De a gyalogság nagy része megmaradt az «indelta» kereteiben s az uj katonai szervezet a lovasságból is három ezredet oda fog csatolni.

Több mint ötven év előtt már a svéd rendszert némi eltéréssel egy franczia tábornagy is — Bugeaud marsall — megkisérelte alkalmazni Algiriában. A tábornagy mint jeles gazda arra a gondolatra jött, hogy csapatait a mezőgazdaság terén hasznosítsa. Abból a gazdasági elvből indulva ki, hogy egy nagyobb fajta állat trágyája okszerűen fölhasználva eltarthatja az állatot s tulajdonosát, rászánta magát a kisérletre, hogy a lovasság hulladékát s a legénység és lovak munkáját értékesítse. Könyvet is írt e czím alatt: «a lovas csapatok elhelyezése nagyobb mezei gazdaságokban» s a siker, a mit elért, arra birta, hogy eszméinek Franciaországban is igyekezzék érvényt szerezni.

Milyen eredménynyel járna ez a költségvetés terheinek könnyítésére nézve, megitélhetjük abból, hogy Bugeaud egyenesen a kaszárnyák eladását is czélba veszi az állami bevételek szaporítására, minthogy kaszárnyákra e rendszer mellett semmi szükség sem lenne. A mellett azonban — úgy számit — a mezei munkával való foglalkozás a csapatok edzettségét is fokozná s őket ellenállóbbakká tenné az erőltetett menetek viszontagságaival szemben. Bugeaud eszméit ujabban Krentz franczia szenátor is fölkarolta, sőt ő még tovább megy, mert azt ajánlja, hogy a katonaság munkásságának eredménye ne csak a tisztek és a legénység asztala javítására szolgáljon, mint Bugeaud tervezi, hanem hogy oszszák fel azt az ezred tagjai közt az emberek és állatok fentartási költségei levonása után.

Egy újabb író már még határozottabb programmal lép fel a hadseregek átalakítására pusztító intézményből alkotó intézménynyé. Nem is valami gyökeres reformokra volna szük-

BUDAVÁR VISSZAFOGLALÁSÁNAK EMLÉKÜNNEPE MÁJUS 21-ÉN. — Gyülekezés a honvédszobor előtt.

A vár bástyáján ütött rés, az 1849 május 21-iki ostrom után. (Sehovits József honvéd tizedes egykorú rajza után.)

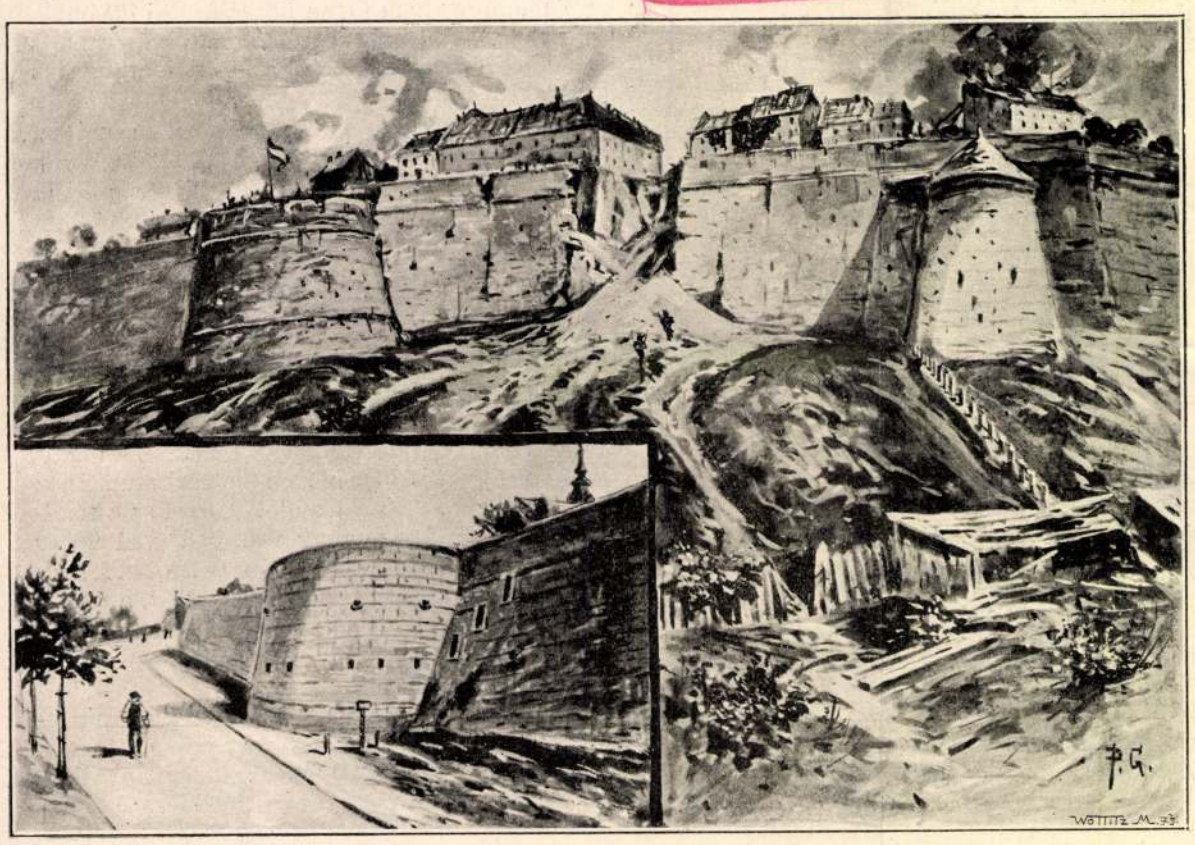

A Nándor-bástya jelenlegi állapotában.

BUDAVÁR BÁSTYÁI.

Illyefalvi: Pesti és budai polgárok 1686-1848 II. 260 l.

Név: Seid Carl

Foglalkozás: Könyvkötő

Szárm. hely: parasz

Hitfelekezet: RK. Csal. állapot: Nőtlen

A polgárjog megszerzésének időpontja: 1832. V. 7.

A polgárjogért fizetett összeg forintban: 12

MDK

Seidan

Orvosok és természetvizsgálók győri érme, ezüst

Szent György Céh I. árverési kat. 1910. ápr. 18. l.

Seidan

Orvosok és természetvizsgálók rimaszombati érme, bronz

Orvosok és természetvizsgálók mehádiai érme, bronz

Szent György Céh III. árverésének katalógusa. 1910. ~~7 l.~~ 13 l.

MDK

Seidan

Orvosok és természetvizsgálók rimaszombati érme
" " " " mehédiai "
bronz

Szent György Céh I. árverési kat. 1910.ápr.
20 1.

Seidan

Lykanemzromantika

67.l.

MDK

Seidán

A Korvin Mátyás páholy emlékérme és még 2 bronzérem.

Árverési Csarnok aukció kat. 1931.dec. 4.sz. 58.]

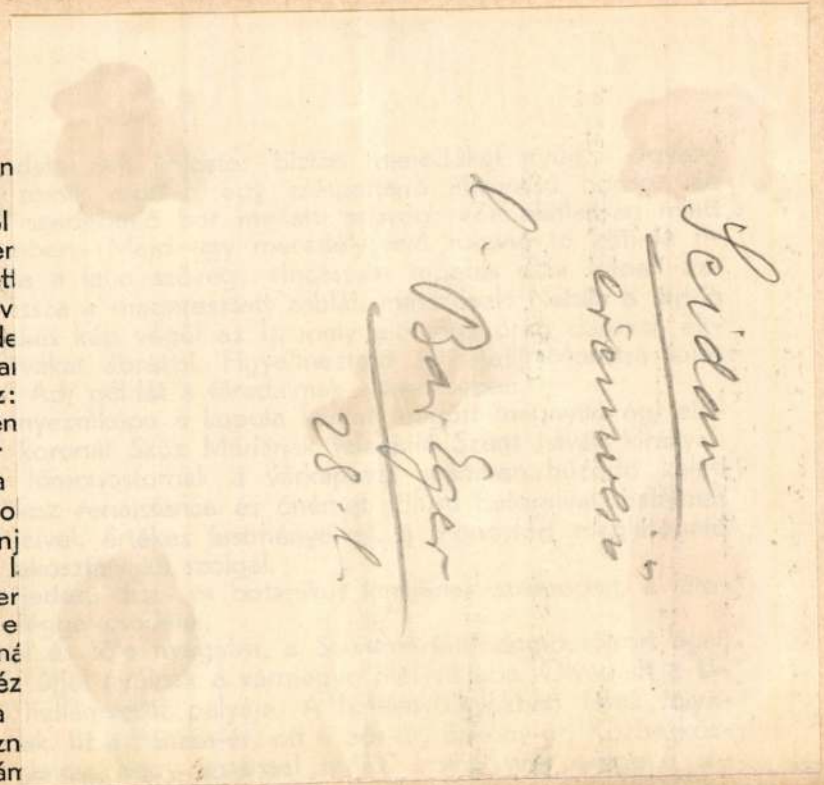

válygó sas. Jelmon
ennek a fülkének
festve. A hordóból
megy tönkre az er
gyelmünket. Melleti
az: Hiába rántod v
való megállás. Érde
alakban repülő dai
rare labores azaz:
Gyönyörü men
terében a magyar
A Palota a
szárnya, pompás o
csilláraival, gobelinj
előkelő vendégek l
21 hektár kiter
gató nem győzi e
Pannonhalmáná
mint egy óriási kéz
jék képe, mint a
sú patakok kígyózn
be egy-egy hullán
lyedjen.

ket és bujatermékenységűvé tették az előttük egyre jobban kiemelkedő Győr város határát, melyet rendkívül kedvező fekvése szinte amerikai arányokban fejlesztett naggyá.

A mai Győr területének első ismert lakosai a kelták, még pedig azok eraviszk, majd kyt nevű törzsei, kik műveltség tekintetében magasan álltak az akkori ősnépek fölött, mert míg Dunántúl egyes részein még mindig voltak népek, kik a kő, illetve bronzkori kultúra idejét élték, addig ők életviszonyaik emelésére már a vaskultúra nagyszerű vívmányait is felhasználták.

Hogy az első kelta telepesek a Kr. e. hányadik században építették itt első kunyhóikat, pontosan megállapítani nem tudjuk, de hogy Arrabona, vagyis Rábaszállás néven már a Kr. e. I. században elég népes és virágzó település volt, azt egyfelől a mai Kálvária körül elterült keltakori temetők kiterjedt voltából, másfelől a nevezett időt jellemző sírmellékletek minőségéből következtethetjük.

Az itteni kelta soros temetők a La Téne kultúra tárgyaiban gazdagok. Fegyvereik, ékszereik, hatalmas féltekékből álló bronz lábpereceik, színes üveg és kalcedon gyöngysoraik, óriási méretű ruhatűző tűik, tetszetős alakú agyagedényeik és pénzeik, magas kultúráról tesznek bizonyságot.

A kelták több százados uralmát a Kr. u. I. században a római birtoklás váltotta föl. A Duna északi vonaláig terjeszkedő római hatalom, a kelta Arrobónát igen fontos hadászati pontnak találta és sietett is azt a Duna baloldalán lakó markomannok és kvádok esetleges betörései ellen meg-
[illegible] a pannoniai uralom idejében oly gyak-

SEIDAN, éremművész

A Magyar Orvosok és Természetvizsgálók vándorgyüléseik emlékére emlékérmeket veretteK. Az elsőket Böhm Dániel készitette, de később /1847 után ?/ már a bécsi Seidan készitette az emlékérmeket. 102.old.

CSATKAI ENDRE: Sikertelen kisérletek emlékérem kiadására a Nemzeti Szinház megnyitásakor 1837-ben 102.o

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXVI-LXVII.évf. 1967-1968. Akad.Kiadó.Bpest. 1968.

Seidan

ontrák erenivéső

l. Medicina Faludi

941, 942, 944,
945, 946, 947, 948,
949, 951, 952, 953,
954, 955, 956, 959,
960, sz.

27.375-1915. szám.
III.

A Műemlékek Országos Bizottságának, m. évi 798. és f. évi 92. szám alatt kelt fölterjesztéseire, tudomása s további eljárás végett m[a]solatban kiadom.

Budapest, 1915. szeptember hó 22.

A miniszter rendeletéből:

SEIDAN, szobrász

A hazai balneológia numizmatikai emlékei között szerepel:
SEIDAN érme: 19.-MEHÁDIA 1872 ÉV:A MAGYAR ORVOSOK ÉS TERMÉSZETVIZSGÁLÓK XVI-IK NAGYGYŰLÉSE EMLÉKÉRE.45 mm.Arany,AE. 52.old.

Dr.VARANNAI GYULA: A hazai balneologia numizmatikai emlékei 51.old.

AZ ÉREM,Közlemények az éremgyűjtés köréből.
------ XIX. 1963. 25.sz. Bp.

SEIDAN, vésnök

532.-1857. az M.T.R. alap.100.évfordulójára.A királynő jobbra néző mellképe.Körben:M. THERESIA 18a JUNI.1857". Vésnök:SEIDAN.H/.Babérágon lovagi rendjelvény alatt egy egyenes vasu kard.Körben:HUNDERT JAHRE AN HELDENTHATEN" Ezüst.59 mm.100 gr.Ua.Azonos,Bronz. 42.old.Kép.I.tábla 39.old.

BÁNKI VAJK EMIL: Magyar vonatkozasu rendjelek ,kitüntetések. XI.folyt. 37.old.

AZ ÉREM,Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------ XIX. 1963. 24.sz. Bp.

SEIDAN, vésnök

532.-1857.az M.T.R.alap 100.évfordulójára.A királanő jobbra néző mellképe.Körben:M.THERESIA 18.JUNI.1857". Vésnök:SEIDAN.H/.Babérágon lovagi rendjelvény alatt egyenesvasu kard.Körben:HUNDERT JAHRE AN HELDENTHATEN" Ezüst.59 mm.100 gr. Ua.azonos,bronz. 42.old.Fekete repr. I.tábla.39 old.

BÁNKI VAJK EMIL: Magyar vonatkozásu rendjelek,kitüntetések. XI.folyt. 37.old.

AZ ÉREM,Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------ XIX. 1963. 24.sz. Bp.

SEIDAN VENCEL, vésnök

A Magyar Orvosok és Természetvizsgálók vándorgyűléseik emlékére emlékérmeket és jelvényeket adtak ki.
EMLÉKÉREM:.- XIX.-Pousony.-1865.-Vésnök:Seidan Vencel.-Ezüst,bronz. 330.old.

DR.VARANNAI GYULA: Magyar Orvosok és Természetvizsgálók vándorgyűléseinek numizsmatikai emlékei 329.old.

AZ ÉREM,Közlemények az éremgyűjtés köréből.
------- XXII. 1966. 35-36.sz. Bp.

SEDAN

W.SEIDAN, éremvésnök

Szabadságharc.-24.-I.Ferenc József mellképe jobbra.Há
Hátlap:Bellona lábánál a magyar cimer.Fent:AD TEMESVARI
RIAM,oldalt D.IX.AUG.a szelvényben:MDCCCIL./W.Seidan/.
29.old.

DR.KÁRNY REZSŐ: A magyar szabadságharc emlékermei és kitüntetései 25.old

AZ ÉREM, VII. évf. 1934. jan-dec

SEIDAN és CAESAR, éremvésnökök

Szabadságharc.-22.-I.Ferenc József mellképe egyenruhában balra.Hátlap:Az elesett osztrák hősök emlékoszlopa.DEN GEFALLENEN HELDEN stb.Ezüst és bronz.68 mm. /Caesar és Seidan/. 29.old.

DR.KÁRNY REZSŐ: A magyar szabadságharc emlékermei és kitüntetései 25.old

AZ ÉREM, VII. évf. 1954. jan-dec

SEIDAN WENCEL, éremművész

A magyar orvosok és természetvizsgálók érmeinek táblázata.
11.-1865.-Pozsony.-ezüst, bronz.- 7.old.

DR. FALUDY GÉZA: A magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyűléseinek érmei 5.old.

AZ ÉREM, II. évf. BP. 1924.

SEIDAN WENCEL, éremművész

A magyar orvosok és természetvizsgálók érmeinek táblázata.
15.-1869.-Fiume.-ezüst,ón.- 7.old.

DR. FALUDY GÉZA: A magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyüléseinek érmei 5.old

AZ ÉREM, II. évf. BP. 1924..

SEIDAN WENCEL, éremművész

Az orvosok és természetvizsgálók érmeinek táblázata.
14.-1868.-Eger.-ezüst, bronz. 7.old.

DR. FALUDY GÉZA: A magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyüléseinek érmei 5.old

AZ ÉREM, II. évf. Bp. 1924..

SEIDAN WENCEL, éremművész

A magyar orvosok és természetvizsgálók érmeinek táblázata.
18.-1872.-Mehádia.-ezüst, bronz. 7.old.

DR. FALUDY GÉZA: A magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyüléseinek érmei 5.old

AZ ÉREM, II. évf. 8r. 1924..

SEIDAN WENCEL, éremművész

A magyar orvosok és természetvizsgálók érmeinek táblázata.
17.-1871.-Arad.-ezüst, bronz, 7.old.

DR. FALUDY GÉZA: A magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyülöseinek érmei 5.old

AZ ÉREM, II. évf. sz. 1924..

SEIDAN WENCEL, éremművész

A magyar orvosok és természetvizsgálók érmeinek táblázata.
19.-1874.-Győr.-ezüst, bronz. 7.old.

DR. PALUDY GÉZA: A magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyüléseinek érmei 5.old

AZ ÉRME, II. évf. 3f. 1924..

SEIDAN WENCEL, éremművész

A magy. orvosok és természetvizsgálók vándorgyüléseinek érmeiből nyolcat készitett. Böehm J. Daniel nyomdokain halad, az egyik oldalon a vendéglátó város cimere, másikon allegória. Tetszetősek, de Rimaszombat, Yrad, Győr, Fiume érmein az allegorikus jelenetek zsúfoltsága miatt nem éri el Böehm nivóját. 6.old.

DR. FALUDY GÉZA: A magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyüléseinek érmei 5.old.

AZ ÉREM, II. évf. BP. 1924.

SEIDAN WENCEL, éremművész

A magyar orvosok és természetvizsgálók érmeinek táblázata.

13.-1867.-Rimaszombat.-ezüst, bronz, ezüstözött bronz. 7.old.

DR. FALUDY GÉZA: A magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyüléseinek érmei 5 .old

AZ ÉRME, II. évf. Br.1924.

SEIDAN WENCEL, éremművész

A magy. orvosok és természetvizsgálók vándorgyüléseinek érmeiből nyolcat készitett. Nem érik el Böemm nivóját. Sikerültebb a pozsonyi ix érem hátlapja és a sablontól eltérő a mehádiai érem, mely a fürdőhely forrását s fürdő épületeét ábrázolja.. 6.old.

DR. FALUDY GÉZA: A magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyüléseinek érmei 5 .old

AZ ÉREM, II. évf. BP. 1924.

SEIDAN WENCEL, éremművész

Az magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyüléseinek érmeiből Karl Henrik kettőt, Boehm J. Daniel hatot, Bernsee egyet, Seidan nyolcat, Gerl Károly egyet, Beck Ö. Fülöp egyet, Vastagh György egyet mintázott. Öt éremnek /Előpatak, Marosvásárhely, Szombathely, pécsi bányalátogatás, pozsonyi zseton/ alkotója ismeretlen. 6. old.

DR. FALUDY GÉZA: A magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyüléseinek érmei 5. old

AZ ÉREM, II. évf. Bp. 1924.

SEIDON WENCEL, éremművész

A magyar orvosok és természetvizsgálók érmeinek táblázata.
21.-1878.-Mármarossziget.-ezüst, bronz, aranyozott bronz. 7.old.

DR. FALUDY GÉZA: A magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyüléseinek érmei 5.old

AZ ÉREM, II. évf. BP. 1924.

SEIDAN WENCEL, éremművész

A magyar orvosok és természetvizsgálók érmeinek táblázata.
16.-1869.-Fiume.-bronz.-Szárazföld felé fordult torony zászlóskával. 7.old.

DR. FALUDY GÉZA: A magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyüléseinek érmei 5.old

AZ ÉREM, II. évf. BP. 1924.

SEIDAN VENCEL, vésnök

A Magyar Orvosok és Természetvizsgálók vándorgyűléseik emlékére emlékérmeket és jelvényeket adtak ki. EMLÉKÉREM:. XIV.-1869.-Fiume/változat/.Vésnök:Seidan Vencel.-Bronz. 330.old.

DR.VARANNAI GYULA: Magyar Orvosok és Természetvizsgálók vándorgyűléseinek numizmatikai emlékei 329.old.

AZ ÉREM,Közlemények az éremgyűjtés köréből.
------ XXII. 196 . 35-36.sz. Bp.

SEIDAN VENCEL, vésnök

A Magyar Orvosok és Természetvizsgálók vándorgyüléseik emlékére emlékérmeket és jelvényeket adtak ki.
EMLÉKÉREM:.-XV.-Arad.-1871.-Vésnök_Seidan Vencel.
Ezüst, bronz. 330.old.

DR.VARANNAI GYULA: Magyar Orvosok és Természetvizsgálók vándorgyüléseinek numizmatikai emlékei 329.old.

AZ ÉRME, Közlemények az érmegyüjtés köréből.
------ XXII. 196 . 35-36.sz. Bp.

SEIDAN VENCEL, vésnök

A Magyar Orvosok és Természetvizsgálók vándorgyűléseik emlékére emlékérmeket és jelvényeket adtak ki.
EMLÉKÉREM:.-XIV.-Fiume.-Vésnök:Seidan Vencel.- 1869
Ezüst, ólom. 330.old.

DR. VARANNAI GYULA: Magyar Orvosok és Természetvizsgálók vándorgyűléseinek numizmatikai emlékei 329.old.

AZ ÉREM, Közlemények az érmgyüjtés köréből.
------ XXII. 196 . 35-36.sz. Bp.

SEIDAN VENCEL, vésnök

A Magyar Orvosok és Természetvizsgálók vándorgyűléseik emlékére emlékérmeket és jelvényeket adtak ki.
EMLÉKÉREM:.-XIII.-1868.-Eger.-Vésnök:Seidan Vencel.
Ezüst,bronz. 330.old.

DR.VARANNAI GYULA: Magyar Orvosok és Természetvizsgálók vándorgyüléseinek numizmatikai emlékei 329.old.

AZ ÉREM,Közlemények az érmgyüjtés köréből.
------ XXII. 196 . 35-36.sz. Bp.

SEIDAN VENCEL, vésnök

A Magyar Orvosok és Természetvizsgálók Vándorgyüléseik emlékére emlékérmeket és jelvényeket adtak ki.
EMLÉKÉREM:.-XII.-Rimaszombat.-Vésnök:Seidan Vencel.
Ezüst,bronz,ezüstözött bronz. 330.old.

DR.VARANNAI GYULA: Magyar Orvosok és Természetvizsgálók vándorgyüléseinek numizmatikai emlékei 329.old.

AZ ÉREM,Közlemények az érmgyüjtés köréből.
------ XXII. 196 . 35-36.sz. Bp.

SEIDAN VENCEL, vésnök

Az Orvosok és Természetvizsgálók vándorgyülé

SEIDAN VENCEL, vésnök

A Magyar Orvosok és Természetvizsgálók vándorgyűléseik emlékére emlékérmeket és jelvényeket adtak ki.
EMLÉKÉREM:.-XVII.-Győr.-Vésnök:Seidan Vencel. 1874.-
Ezüst,bronz. 330.old.

Dr.VARANNAY GYULA: Magyar Orvosok és Természetvizsgálók vándorgyűléseinek numizmatikai emlékei. 329.old.

AZ ÉREM.-Közlemények az éremgyűjtés köréből.XXII.évf.
------- 1966.-35-36.-szám. Bp.

SEIDAN VENCEL, vésnök

A Magyar Orvosok és Természetvizsgálók vándorgyűléseik emlékére emlékérmeket és jelvényeket adtak ki.
EMLÉKÉREM.- XIX.-1878.-Máramarossziget.-Vésnök:Seidan Vencel.-Ezüst,bronz,aranyozott bronz. 330.old.

Dr.VARANNAY GYULA: Magyar Orvosok és Természetvizsgálók vándorgyüléseinek numizmatikai emlékei. 329.old.

AZ ÉREM.-Közlemények az éremgyüjtés köréből.XXII.évi. ------- 1966.-35-36.-szám. Bp.

SEIDAN VENCEL, vésnök

A Magyar Orvosok és Természetvizsgálók vándorgyűléseik emlékére emlékérmeket és jelvényeket adtak ki.
EMLÉKÉREM:.- XVI.-1872.-Mehádia.-Vésnök:Seidan Vencel.-Ezüst, bronz. 330.old.

Dr.VARANNAY GYULA: Magyar Orvosok és Természetvizsgálók vándorgyűléseinek numizmatikai emlékei. 329.old.

AZ ÉREM.-Közlemények az éremgyűjtés köréből.XXII.évf. ------- 1966.-35-36.-szám. Bp.

SEIDAN VENCEL.vésnök

A magyar orvosok 1841-ben tartották első vándorgyülésüket.Ezek emlékére majdnem minden esetben emlékérmet készitettek.-
1878.-Máramarossziget.-19.nagygyülés.-Az érmet véste:Seidan Vencel,1876.- 237.old.

SZIGETI ISTVÁN: Magyar orvosok vándorgyüléseinek emlékérmei 237.old.

AZ ÉREM,Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XXI. 1965. 31-32.sz. Bp.

SEIDAN VENCEL, vésnök

A magyar orvosok 1841-ben tartották első vándorgyülésüket. Ezek emlékére majdnem minden esterben emlékérmet készitettek.-
1865.-Pozsony,-11.nagygyülés.-Véste:Seidan Vencel.
237.old.

SZIGETI ISTVAN:-Magyar orvosok vándorgyüléseinek emlékérmei 237.old.

Az Érem,Közlemények az éremgyüjtés köréből.XXI.évf.
------- 1966.-31-32.szám. Bp.

SEIDAN VENCEL, vésnök.

A magyar orvosok 1841-ben tartották első vándorgyülé
süket. Ezek emlékére majdnem minden esetben emlék-
érmet készitettek.-
1867.-Rimaszombat.-12.nagygyülés.-Az érmet véste:
Seidan Vencel.- 257.old. 1866

SZIGETI ISTVÁN: Magyar orvosok vándorgyüléseinek
emlékérmei 257.old.

AZ ÉRME, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------ XXI. 1965. 81-82.sz. Bp.

SEIDAN VENCEL, vésnök

A magyar orvosok 1841-ben tartották első vándorgyülésüket. Ezek emlékére majdnem minden esetben emlékérmet készitettek.-
1868.-Eger.-13.nagygyülés. Az érmet véste: Seidan Vencel. 237.old.

SZIGETI ISTVÁN: Magyar orvosok vándorgyüléseinek emlékérmei 237.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XXI. 1965. 31-32.sz. Bp.

SEIDAN VENCEL, vésnök

A magyar orvosok 1841-ben tartották első vándorgyülésüket. Ezek emlékére majdnem minden esetben emlékérmet készitettek.-
1871.-Arad.-15.nagygyülés.-Az érmet véste: Seidan Vencel. 257.old. 1870

SZIGETI ISTVÁN: Magyar orvosok vándorgyüléseinek emlékérmei 257.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XXI. 1965. 31-32.sz. 8p.

SEIDAN VENCEL, vésnök

A magyar orvosok 1841-ben tartották első vándorgyülésüket. Ezek emlékére majdnem minden esetben emlékérmet készitettek.-
1872.-Herkulesfürdő.-16.nagygyülés.-Az érmet véste: Seidan Vencel.-237.old.

SZIGETI ISTVÁN: Magyar orvosok vándorgyüléseinek emlékérmei 237.old.

AZ ÉRME, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XXI. 1965. 31-32.sz. Bp.

SEIDAN VENCEL, vésnök

A magyar orvosok 1841-ben tartották első vándorgyülésüket. Ezek emlékére majdnem minden esetben emlékérmet készitettek.-
1874.-Győr.-17.nagygyülés.-Az érmet véste: Seidan Vencel. 237.old.

SZIGETI ISTVÁN: Magyar orvosok vándorgyüléseinek emlékérmei 237.old.

AZ ÉRME, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
---------- XXI. 1965. 31-32.sz. Bp.

SEIDAN VENCEL, vésnök

A magyar orvosok 1841-ben tartották első vándorgyülésüket. Ezek emlékére majdnem minden esteben emlékérmet készitettek.-
1869.-Fiume.-14.nagygyülés.-Az érmet véste:Seidan Vencel. 237.old.

SZIGETI ISTVÁN: Magyar orvosok vándorgyüléseinek emlékérmei 237.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XXI. 1965. 31-32.sz. Bp.

Seidan Antal

ötv.

lásd

Arch. Ért

1909. 435.

MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG
SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE
BUDAPEST, IX. RÁKOS-U. 10

NYOMTATVÁNY

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

úrnak
úrhölgynek

BUDAPEST,

ifj. Kellner E. Bpest.

LA SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE

invita la S. V. Illma ad intervenire alle

CONFERENZE

che

il Rev.

P. VITTORINO FACCHINETTI

Professore dell'Università del Sacro Cuore di Milano

terrà

sabato, 27 aprile alle ore 18
nella Sala del Museo d'Arte Decorativa
(IX., Üllői-út 33—37.) sul tema:

DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA

(con proiezioni); e

lunedì, 29 aprile alle ore 18
nella Sala della TESz (V., Falk Miksa-utca 1) sul tema:

LA RADIO IN VOLO

LA PRESIDENZA

Gli ospiti sono graditi.

S

MDK

W. Seidan

Gróf Radetzky érem, 1859

Csányi K: Bpesti gyüjtők és művészek érem és plakett kiáll. az Iparműv. Muz.-ban. 1924, 116 l.

EDK

Sehr József

a gipszöntöde müvezetője

Ipa. Isk. személyzete 1936-37-1940-41. Iparm. Isk. Évk. 1880-1941. Bp. 1942. 27-30 l.

MDK

Iparművészeti Isk.személyzete 1934-35-1935-36.

Séhr József gipszöntő mühely

Iparmüv.Isk.Évk. 1934-36. Bp. 1936.

Schr József

l, „Iparm.Isk.Évk."

1930-34. 44. l.

MDK

Sehr József müvezető 1938-39-től

Iparműv. Isk. Évk. 1880-1941. Bp. 1942.
1936-37, 1940-41. tanévek tört.
1.

Sehr József

1923-tól a gipszöntés műveretője

Érmisk. 1930. 78. l.

Sehr Miklós

3o győzelmes év témájában fotóamatőrök felvételei szerepelnek így Kotnyek István/Budapest/; Stefkovits János/Budapest/Józsefvárosi arckép, Sehr Miklós/Budapest/:Fiatalok,Tinberger József /Komló/Bordásfalu,Dallos László/Szombathely/: Tornás lány,Juhos Nándor/Kaposvár/:Öregapám Mohácsról.

Népművelés 1975/5 39.

M.D.K.

Seiband Johann Michl, lakatosm.

Budán dolgozott. Budán polgárjogot nyert. 1785. VII. 18.
250.o.

Nemesváry Ferenc: Lakatosipari érdekességek a Magyar Nemzeti Múzeum gyüjteményében. 237.o.

Folia Archaeologica. XVII. 1965. Múzeumi Ismeretterjesztő Központ. Bp.

Seiber Hugó.

A Nemzeti Szalon kiállitotta müveit 1926-ba

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

l. Scheiber J.

M.D.R.

Seibert, Krystian építész
Kraków

10 000 forintért megvett terv

Társtervezők: J. Kaczmarski, J. Kozlowski, Z. Wolak és Z. Tuszinski

repr.

Lux Kálmán: A magyar szocialista falu tervpályázat

Magyar Építőművészet 1961. 4.sz. 9 -25.l.

MDK

Seiber Hugó

Téli táj, of.

Utcarész et, of.

Sétáló nő, of.

MD Árv. Közl. 1929. jun. 4.rk.sz. 3o l.

M. D. K.

SEIBERG, Augustin

Vogel achalmarottja 1802

Z. S. Vogel 205.

Seibriger Miklós
ötvös Brassó
† 1673

l.

Korrespblatt
1884. 33. l.

I.–VIII +
1:166. M.
Leipzig
J. C. Hinrichs
1877

Seibriger Anhalt
ötv.

Kőmagyötvi 189. 17

SEICHER, Bartholomeus, pozsonyi fazekasszegéd

B. S., Töpfergesell, 18 hónapos lánya meghalt. (1845, 564 l)

Preßburger Zeitung
(Genthon)

Seidler Mátyás

nobrair

Gentmüemt

284. l.

ter 1916. junius 30-án 70745.sz.a.
rhoz intézett rendeletének mása:

plom-erőd és a szászbogácsi ev.
költségeire egyezernyolcszáz
utasitom az állampénztárt, hogy
ugos Bizottsága elnökének hiva-
kötelezettsége mellett, fizesse
megjelölt alnaplóban kiadaskép

M.D.K.

Seidler Mátyás
asztalos

1762-ben Seidler gácsi asztalosmester csinálta a templom díszes szószékét.

Bachó László: A gyöngyösi templomok története, 71 l.
A Ferencrendiek templomának története

K. D. K.

SEIDLER Mátyás szobrász barogó

1762. Gyöngyös, Terencesek, szószék

Agghazy: Barokk szobrászat... Op. 1959.

I. 129. 274. II. 98.

Seidler Mátyás

szobrász

A gyöngyösi ferences templom szórzeke fenti munkája 1762-ből.

Bártfai Csemegi Gyöngyös

g. l.

Stiller János: Gyöngyösi Kalendárium. 1911. évf.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"
címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"**
címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Seidler Lajos

épitett

Kassa 1779.

l.

Bierbeptört

210 l.

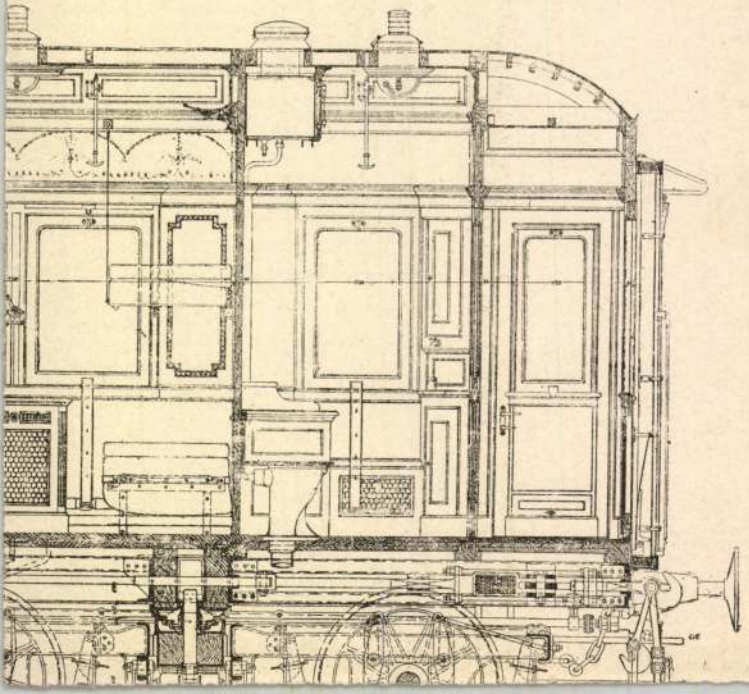

Seidler József

Karlovszkynál
tanult.

Mai tanulmányfejé
repr.

Művészet (Szabó-féle)

1900. 1293-94. h.

Tekintetes Ig

M. D. K.

SEIDLER Ilma festő

1903-ban Nagybányán a Szabad-iskola növendéke

Rébé Bp. 1954. 326. l.

M. D. K.

SEIDLER Irma festő

1902-ben Nagybányán a Szabadiskola növendéke volt

Réti Bp. 1954. 325. l.

MDK

Seidler Irma,

1902-ben az iskolában dolgozott
1903-ban " " "

A szabadiskola ideje. /1902-1912./ 78.l.

MDK

. Seidler Irma, Réthy Károlyné

Réthy Károlynál és Ferenczy Károlynál tanult

Seidler Irma, Réthy Károlyné festő. E.G. II. 433.l.

MDK

Seidler Irma,

. 1908-ban .

Az iskolán kívül dolgozott.

A szabadiskola ideje. /1902-1913./ 85.l.

R. D. K

SEIDLER Irma festő

1908-ban Nagybányán dolgozott

Rébi Bp. 1954. 328. l.

Seidler Irma

(Réti Károlyné)

szül. 1883 ápr. 12 Ungvárón

A bécsi szamüvészeti iskolában
wmtán Florencben, majd Nagy-
bányán ~~és Budapesten és~~ Mün-
chenben és Budapesten tanult.
Főleg Réti Károlytól és Ferency
Károlytól tanult festeni. A bpesti
első nyolcasok kiállitásán
részt vett. Meghalt 1911 máj 5. Buda-
pesten. Illuvészi hagyatéka Nemes
Emilné birtokában. Mesekönyv-
illusztrációkat, arck-táj-,
genre és kompozíciókat festett.
figurális

Nemes Emilné közlése

1925. V. 2.

Lábvért, római V. 248.

Seidler Józsa

festőnő

A Karlovszky Tolnai féle festőiskolában tanult.

Egy tanulmánytaje reprodukálva a Művészet (Szabó féle) 1900. 1294 l.

Thrák (Korong,) dombormüves vallási

VI. 176.

Seidler Irma

Nagybányai kiáll kat. 1912

79

Seidler Irma

Nagybánya k. t.
1917.

85

Thököly VI. 256

Seidler Anna

Nagybányai kiáll kat. 1912

78

Tör brouzbol VI.126

Seidler Irma, festőnő; szül. 1883 április 12-én Ungvárt.

SEIDLER, Hans Löwius

Porsay, 1693, 1694

Ans 1997/1-3. 238.

A templom régi miseruháit a XIX: sz. nyolczvan
bádog szenteltvíztartóért s más új holmiért cserébe
el.

A toronyban hajdan, az 1844. évi tűzvész után újjá
A templom nyugati homlokzatának bal oldali pille
faragott kőből, elmosódott felirattal. XVII. század.

Vármegyeháza

Épült a XVIII. század végén, művészi jelleg híján
két XVII. századbeli mozsárágyú modern ke
Földszinti folyosóján vasajtó kovácsolt rozettákk
XVIII. századból. A levéltárban a XV: századtó
egy XVI. századbeli pallos.

Múzeum

Seidler György

ciszterci aranyozó

a zirci apátsági templom

kis orgonájat és a fal-

diszteginnot festi

aranyozta 1771.

ben

Agzirci apáts

116. l.

Seidler György

1771-ben márvanyozta
és aranyozta a zirci
apátsági templom szen-
télyében levő faldisto-
riumát, credentiáját
és kisorgonáját.
Fenti a (zirci munkás-
legutolsó)
testvér volt.

Horváth Konstantin dr.

Zirc története.
Veszprém 1930. 143 l.

MDK

Seidler

ácsmester

1771-ben Széplakon dolgozott.

VALKÓ ARISZTID: Jacoby Miklós mérnök magyarországi szereplése és müködése,különös tekintettel a fertődi kastély épitésére.
Müvészettörténeti tanulmányok.Bp.1960. 129-144.

140.o. 29. jegyz.

M. D. K.

SEIDLER, Carl kőfaragó.

1771-es síremlékre a lovettomi teme-
tőben

Agghány. Barokk szobrászat... Szp. 1959.

I. 261. 274.

Seidle (Seitle)

festő

Pozsony 1860-as évek

Forum

1934. 308. l.

„EUROPA"
film-, könyv-, lapterjesztő és
könyvkiadó r. t.
Bp. V., Rothermere-u. 12.
Telefon: 127-837.

Leidle festő : Mélyúti nézlet cr.
vízfestménye IX 88.

Muz. és Kvt. Ert.

Leidle

Seidle oder Seitle

tájképfestő Porsonyban az 1860-as években.
Blick vom Tiefen Weg nach der Rosalia Kapelle e. művét szintalamnor ismételte.

Csákos 4. l.

Hostky republic clap

Seidl Emma MDK

Képzőm. Főisk. ifj. kiáll. 1913-14.
Nagybányai csoport

SEIDL Emmy

M.D.K.

1916.ban Nagybányán dolgozott

Béti: Nagybánya.. Bp. 1954. 332.l.

SEIDL Emmy

M.D.K.

1917.ben Nagybányán dolgozott

Réti: Nagybánya... Bp. 1954. 332.l.

D.K.

SEIDL Emmy festő

1912-ben Nagybányán a Szabadiskolaában dolgozott.

Réti: Nagybánya... Bp. 1954. 330.l.

Seidl Emma

festő

lásd

Alföldi Andrásné

alatt.

a lipcsei Südosteuropa Institut nyári kurzusán. Nagyobb tanulmányút keretében meglátogatta Berlinen kívül a nagyobb bajor, szász és ostmarki városokat.

Petróczy István (1905, Kőszeg, róm. kat.) pécsi gyakorló gimnáziumi tanárt előző évi német irodalomtörténeti tanulmányainak folytatására a Humboldt-alapítvány ebben a tanévben is ösztöndíjban részesítette.

Poór Sándor (1913, Kiskúnfélegyháza, róm. kat.), állami tanítóképző-intézeti tanár, Szegedről (Schmidt Henrik professzor). Mint vendéghallgató beiratkozott a bécsi egyetemre és a germanisztikai szemináriumban résztvett a Pfalz és Kralik professzorok által vezetett szemináriumi gyakorlatokon. Szakprofesszorától kapott megbízása alapján elkészítette Bátaszék község nyelvjárásföldrajzát és vázlatos településtörténetét; az utóbbi tárgykörrel kapcsolatban a bécsi Hofkammerarchivban átnézte 1717-től kezdve a Bátaszékre vonatkozó levéltári anyagot. Kutatásai eredményeképen megállapította, mégpedig főképen nyelvi bizonyítékok alapján, hogy Bátaszék telepesei egyrészt Közép-Baden vidékéről, másrészt bajor nyelvterületről valószínűleg Augsburg környékéről származnak.

MDK

Seidl János kőmives + 1700 VI.20.

részt vett Buda ujjáépitésében 1686 után

Schoen Arnold: Buda épitőmestereiről töredékek, vázlatok I. Kik épitették ujjá Budát az 1686. évi romokból? Művért 1957. VI. évf. 4. sz. 299. l.

mdk.

Seidl József

Balatonfüred. Tihanyi Muzeum kiállitasán.

Kép a 2. sz. 38. lapján

Sz. E. A Balaton a fotóművészetben.
Népművelés 1957. 2. sz. Oktober 38. l.

MDK

Seidl József, fotomüvész.

Tóparton.	Foto.
Ruszin fiu.	"
Nem fáj az esés!	"
Gyermekgondok.	"

Mücs.-OMKT."A gyermek a müvészetben"kiáll. 1940.II.-III
Kat. 27.1.

Seidl Károly

csávár farekas

l.

Ezredéves kiáll

XIII csop. 17. l.

Tornóczi FMKE népkat.

X. 174.

M.D.K.

Seidl Mátyás, bábsütő m.

Mosonszolnokon dolgozott. A Kantus János Muz.-ban is vannak szép faragásai. 436.o.

Weiner Mihályné: Művészi kézmüiparok Győrben. 429.o.

Arrabona, 7.1965. A Győri Múzeum Évkönyve. Győr. 1965. Győr-Sopronmegyei Nyomda.

SEIDENFRAU Lila

M.D.K.

1931-ben Nagybányán a Szépművészeti Iskola tagja

Réti: Nagybánya.. B p. 1954. 340. 1 .

1931-ben megjelent a Szimmetriaeszköl című könyve

Rétt: Magyarul.. b. 1954. 340. 1 .

M.D.K.

Seidl Ferenc

Iparmüvészeti tárgyak

Soproni Képzőmüvészeti Kör kiáll. 1927.

24 l.

SEIDL, Gabriel

Müncheni épitész, 1904-kastély átépités

J.SZIKRA Éva: Az iszkaszentgyörgyi volt Amadé-Bajzáth-Pappenheim-kastély parkjának rövid ismertetése. = Müemléki Szemle, 1991. 2. sz. 22 - 23.p. ill. É

képanalíziseiből, például a *Zebegényi temetés* cím
mányának végső sorai hűvös objektivitásra töreks
mindig objektivitás. Szőnyi viruló művészetének v
eloszlathatja az ítélkezési félénkséget.

Tolnai Károly, a hamburgi egyetem művészettör
émi gobelinszövő művészetének szenteli az Ars Hu
nyőnek hűvös tartózkodást vetettünk szemére, akk
értékelőnek kell találnunk. Teljesen hamis az a sze
ből Ferenczy Noémi igazán komplikációktól men
maztatja. A szerző Magyarországtól való évtizede
az, hogy a magyar szellemi élet utolsó évtizedének
háború alatti szellemi mozzanatnak tulajdonít ma
rendelkezett. Tanulmányának e bevezető része a
írásának gerince mellett, amely általában a legkivá
vonalát éri el. A pozitív történeti oldalak, a techni
renczy Noémi lelkialkatának, s ebből folyólag gob
nális kibontakozásának ismertetése ellentmondást
Színelemzései, ha nem is mentesek bizonyos meta
nek helytállása nem kétségtelen, gyakorta iskolap
nem szükségszerűleg összeférhetetlen a közérthe
dületével, amely a tudományos megállapításokat is
Ferenczy Noémi művészete egyenértékű ismertet
nyában.

Mind a négy kötet *Bisztrai Farkas* Ferenc kiadá
ban jelent meg. Az egyes kötetek szövegrészét a m
– az újabb köteteknél egészen – jól sikerült 33 e
ki.

MDK

Seidl János kőmives orsovai 1739.

részt vett Buda ujjáépitésében 1686 után

Schoen Arnold: Buda épitőmestereiről töredékek, vázlatok I. Kik épitették ujjá Budát az 1686. évi romokból? Művért 1957. VI. évf. 4. sz. 299. l.

297/1905/a-box.

KAPRIÓRAI MÁRVÁNYBÁNYÁK
SEIDNER MIKLÓS

Központ és gyártelep:
SOBORSIN, Aradmegye.

Budapesti iroda:
V. JÓZSEFTÉR 8.

Telefon: 41—63.

Kapriorаer Marmorwerke

*

ENTREPRISE DE MARBRIÈRE DE CAPRIORA

*

Kapriora Marble Works

~~Sobarsin~~, Budapest, 1905 V/25

Vagyságos

Sztehló Ottó

műépitész urnak

Budapest

Hivatkozással szóbeli felhivására van szerencsém tisztelettel a Rákoy sírkőfához szükséges szobrász munkákat melyáll:

1 nagyobb címer, 4 kisebb címer a felirat négy sarkán egy-egy kiugrasló levélből, mintázással együtt 3000 kor az az háromezer koronáért ajánlani, azon esetre ha Vagyságod fenti szobrász munkára a mintákat rendelkezésemre bocsájtja ugy hasonló vagyok ezen munkát 2500 K. az az kettőezeröszáz koronáért elkészitemi.

Vagybecsü megbizását mielőbbre kérve, maradok

Kitünő tisztelettel

Seidner Miklós

Seidner Miklós

Kőfaragó

Kiselejtezett irat.

Seidner M. Kőfaragó

Magyar Iparművészet, 1901

1/2. sz. 1.-21.o.
Dieuer - Dénes József: Az Iparművészeti Társulat karácsonyi kiállítása.

Seidner László

ötvös

Bp. IV. Danjanich

u. 39

Nemfeök 1941

197. l

Műtörténetírásunk
nagy mértékben való fellen-
ülést mutat az elmult
óben.
Még a mult év ~~ben~~ Karácsonyára, de már
935-ös dátummal jelent
meg az év egyik legkiemelké-
ebb magyar tudományos
rodalmi alkotása, Genthon
István „Uj magyar festőmű-
vészet története". Tudományos
folyóiratok és napilapok
~~mind~~ valamennyien bő
ismertetéseket és kritiká-
kat füstek hozzá. Kisebb
személyi kirohanásoktól,
s egészen elvi jellegű ellen-
vetésektől – a maradiak

Seidlmann Károly

Orgonaépítő

Sopron

1840 febr. 12

volg. cskü

Hází

Szilágyi Benő főgimn. tanár

VIII. 166.

MDK

Seidner Dezső, 1906

A József Müegyetemen oklevelet nyert épitészek névje jegyzéke 1873-1928-ig. Épitő Ipar - Épitő Müvészet 1931. jun. 1. 89.l.

Seidner Izidor

Seidner Izidor aranymûves, VII
Dob u 24. 222-581

Bptávb 1940 szept.

Lajos, II-ik, magyar király (II. 136.

JOHANN GEORG SEIDLITZ, vésnök

Ujkori pénzeink verdejegyeinek feloldása: Seidlitz /1705-1706/.=Johann Georg Seidlitz/Pozsonyban/. 65.old.

Dr. HUSZÁR LAJOS: Ujkori pénzeink verdejegyeinek feloldása 63.old.

AZ ÉRME, Közlemények az éremgyüjtés köréből. XIX. évf. 25. szám. Bp. 1967

JOHANN GEORG SEIDLITZ, vésnök

Ujkori pénzeink verdejegyeinek feloldása:
I.G.S. /1706-1708/.= Johann Georg Seidlitz/Pozsonyban. 64.old.

DR. HUNZAR LAJOS: Ujkori pénzeink verdejegyeinek feloldása 63.old.

AZ ÉRME, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XIX. 1963. 25.sz. Bp.

SEIDLITZ, Johann Georg eremlénitő

Pannonhalma 1996/2. 52.

Seidner Dezső

építész.

Szül. Berzova 1882.
Oklevelet nyert 1906.

Nejjegyzmüegyetem 18. C.

Esztergom.

E kettős lapon fölül a Párk
láljuk az előtérben balra a loth
királylyal; alól pedig Esztergon
lothringeni herczeggel, ki Eszte
[redacted]
ra mutatva tanácskozik vezértárs
TION-nak kezdete 1. El Serenissi
izquierda ás befejezése: Q. Part
tenian los Turcos para comunicar
Tom. III. Pag. 117.

Em., mér. a vk. 27.8:

SEIDLITZ, vésnök

C-H veretek. Tallér, 1705 évszámmal. Seidlitz vésete.
18. ábra. 7./97./.old. szöveg 8/98/old

HARSANYI PAL: Magyar tallérveretek 1./9./.old

AZ ÉRME, V. évf. BP. 1927. jan-jun

SEIDLITZ, vésnök

C-H jegyü veterek. Tallér, 1705 évszámmal. Seidlitz vé-
sete, 18. ábra, fekete repr. 7./9/old. Szöveg: 8/98/
old.

HARSÁNYI PÁL: Magyar tallérveretek 1./9./.old

AZ ÉRME, V. évf. BP. 1927. jan-jun

SEIDLITZ, WÖDRŐDI, vésnökök

C-H jelzésüek. Tallér, 1706-1707, 1708.. Seidlitz, Wödrődi vésetei. 8./98/old.

HARSÁNYI PAL: Magyar tallérveretek 1./9./.old

AZ ÉREM, V. évf. BP. 1927. jan-jun

SEIDLITZ, Johann Georg erémvéró

1701

Szalai – Szabó 1999. 172–174. No. 74.

338–343.

1925, S. 246.

Seidlitz György

bécsi ötvös

Az 1701. nov. 9. nagy fénnyel megült hétszázéves jubileum emlékére Karner Egyed főapát (1699-1708) Seidlitz Györgyel kisebb vézmetszetű képeket és ermeket is csináltatott, s ez utóbbiak közül hat aranyból, harminchét ezüstből és 300 bronzból készült, megeknek költsége meghaladta a 130 frtot.

Molnár Szulpicz dr. A pannonhalmi főapátság története. IV. k. Bpest 1906. 123. l.

ma szombaton, 1907.

ARANY

Regényes vig operette 3 felvonásban. Irta: Ma

Johann G. Seidlitz

Cist

Rath I. 210 l

Seidlitz Johann Georg

laid

Gösch 58 l.

Magyar királyi államvasutak.

T. Mühely

Miután keresményemnek 191..... é

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbizt

Kelt ....., 191.....

.....

tanu.

.....

tanu.

Seidlitz, Johann Georg

[illegible]

a pozsonyi pénzverdé-
be. 1705. ~~[illegible]~~
I. József tallérjának
előlapja [illegible]
melyek 1706, 1707,
1708 ~~[illegible]~~ 1710-os veretei
is ismeretérdi.

Harsányi Pál, Numizm.
Közlöny. 1916. 17, 18. l. 20 l.

Tőle Pozsonyban III. Károly
1712. évi tallérjának előlapja.

Görz tele hár II 82

1904. XI. 9.

Pozsony városi tanács

Szabályrendelet és üzletkezelési nyomtatványok

(979/1904.)

A MAGYAR FOTOGRÁFUSOK HÁZA TÁMOGATÓI
HUNGARIAN HOUSE OF PHOTOGRAPHY IS SPONSORED BY

SIEMENS

Támogatók · Sponsors

Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma · Nemzeti Kulturális Alapprogram · Fenyő János Alapítvány
Pro Cultura Urbis Közalapítvány · Magyar Külkereskedelmi Bank Rt. · Budapest Főváros Önkormányzata
Nikon Kft. · Photo hall – Főfoto Kft. · AGFA Hungária Kft. · AB-Aegon Általános Biztosító Rt.
Dr. Ladányi Jenőné örököse · Fujifilm Magyarország Kft. · Trebruk papírgyárak, Svédország · Tiara Rt.
Fotex Ofotért Kft. · Canon Hungaria Kft. · Olympus Kft. · Heti Világgazdaság Kiadói Rt. · Reafotó Kft.
Terézvárosi Önkormányzat · Fotex 2000 Fotószolgáltatási Kft. · Sparks Kamera és Világítástechnikai Kft.
Forte Fotókémia Rt. · Émix Kft. · Dr. Erdélyi György · Pauker Nyomda · Montana Rt.
Computer Associates Magyarország

A ház újjáépítésének támogatói
The reconstruction of the House is sponsored by

Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma · Kulturális Örökségvédelmi Hivatal
Terézvárosi Önkormányzat · Budapest Bank Budapestért Alapítvány
ÁJK-SATEC Gyengeáramú Építő Kft. · Szántó és Mikó Építészek Kft.

A Pécsi József Fotográfiai Könyvtár kizárólagos támogatója
József Pécsi Library of photography is exclusively sponsored by

Hewlett-Packard Magyarország

Állandó médiatámogató · Media Sponsor Axelero Rt.

Seidner, Zoltán

A kiállítás kurátorai / The curators of the exhibition

Cs. Plank Ibolya és **Csizek Gabriella**

A kiállítás megtekinthető 2004. február 22-ig
Minden hétköznap 14 és 19 óra között
Hétvégén és ünnepnap 11 és 19 óra között

The exhibition is open to the public until 22nd February 2004
Weekdays between 2 p.m. and 7 p.m.
Weekend and holidays between 11 a.m and 7 p.m.

Mai Manó Ház / Mai Manó House
1065 Budapest – Terézváros, Nagymező utca 20.
T: 473-2666 Fax: 473-2662 www.maimano.hu

SEIDNER Zoltán

Seidner, Zoltán (1896–1960)

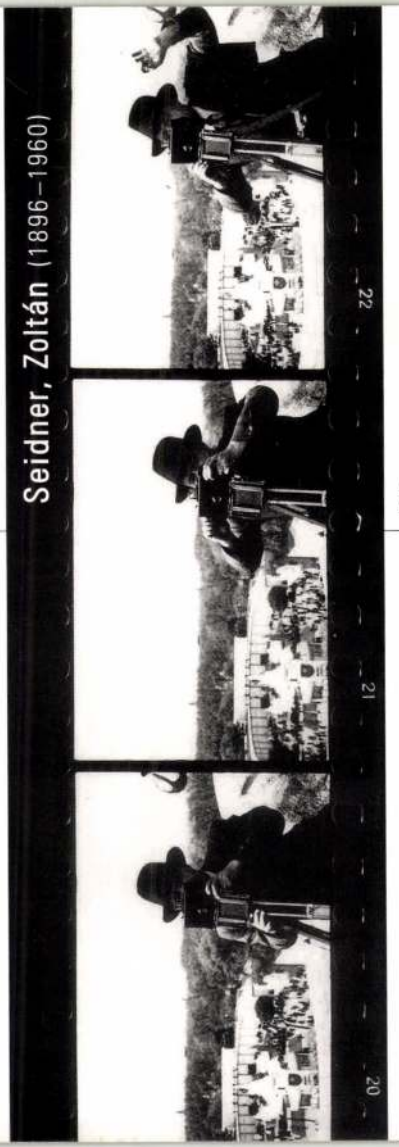

Épületek fénytörésben

Buildings in the refraction of light

Mai Manó House cordially invites you and your friends to the opening of the exhibition on 15th January 2004, Thursday at 6 p.m.

Opening remarks by **Eszter Gábor** art historian

All of us are affected by the development and changes in Budapest. It is the source of our sorrow or pride. In forming the overall view of the town every period, including the modernism of the 20th century created its own examples to be followed. Professional photographers of architecture with their descriptive and objective styles are the most consistent documentarians of changes happening in front of our eyes and the works often criticised both by the citizens and architects. Zoltán Seidner took more than ten thousand photographs of Budapest over more than thirty years. His most productive period was the era between the two world wars, since in the 1930s he was commissioned to take pictures of several so called modern buildings, in other words pieces of the new architecture. He photographed villas, apartment houses, cinemas, public buildings and cafes in a way that they could grow to be perfect expressions of contemporary architecture and architectural propaganda. After 1945 Seidner continued photographing architecture in spite of the fact that modern architecture was excluded from official recognition. He received a significant commission to scientifically photograph Budapest monuments first in 1952. His cityscapes, reportages and interiors are equally considerable parts of his oeuvre. His pictures teach us that architecture – regardless of age and style – could be approached from a photographic point of view as well, and they also help us to discover that a picture of a building can be completely harmonious without being symmetric.

Special thanks to György Lajos

The original negatives of the exhibited photographs are the properties of the National Office of Cultural Heritage and the Hungarian Museum of Architecture.

A Mai Manó Ház tisztelettel meghívja Önt és barátait a megnyitóra 2004. január 15-én, csütörtökön 18 órára

A kiállítást megnyitja **Gábor Eszter** művészettörténész

Budapest fejlődése és átalakulása mindannyiunk ügye, rosszkedvünk vagy büszkeségünk forrása. A város összképének formálódásában minden korszak, így a 20. századi modernizmus is megteremtette a maga követendő példáit. A hivatásos építészeti fotográfusok örökítik meg a legkövetkezetesebben a szemünk előtt zajló változásokat, a városlakók és az építész szakma által is sokszor erősen kritizált alkotásokat, a maguk leíró és dokumentarista stílusában. Seidner Zoltán több mint harminc éven keresztül fényképezte a fővárost, és több mint tízezer felvételt készített. Munkásságának egyik legtermékenyebb korszakának a két világháború közötti éveket tekintjük, mert az 1930-as években kapott megbízásai alapján, az akkor kibontakozó modern, más szóval új építészet alkotásai közül nagyon sok villát, bérházat, mozit, középületet és kávéházat örökített meg úgy, hogy azok a kortárs építészet és az építészeti propaganda tökéletes kifejezőivé váltak. 1945 után Seidner – a modern építészet kirekesztettsége ellenére is – folytatta az épületfotografálást. Először 1952-ben kapott nagyobb megbízást Budapest műemlékeinek tudományos fényképezésére, de az életművéhez tartozó városképek, riportképek és enteriőr felvételek szintén önálló elemzést érdemelnek. Felvételei megtanítanak minket arra, hogy az építészetet – kortól és stílustól függetlenül – a fényképészet felől is meg lehet közelíteni, de megtaníthatnak felfedezni azt a tényt, hogy szimmetria nélkül is lehet egy épület képe kiegyensúlyozott és harmonikus.

Külön köszönet Lajos Györgynek.

A kiállított képek eredeti negatívjai a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal és a Magyar Építészeti Múzeum tulajdonában vannak.

Seidner Zoltán

Folyóiratokban illusztrációk

a Budapest c. folyóirat 1971. 1. számában

25. l.

Seidner Zoltán

Dobos Lajos

felvételei illusztrálják Beke László - Varga Zsuzsa:
Kozma Lajos c. könyvét.

Műemlékvédelem 1970. 1.szám 59.l
/Dercsényi Balázs recenziója/

Seidner Zoltán

... kiemelnénk a szocialista fotózás, másutt a MA történetéből körölt darabokat (Bass Tibor, Rédner Miklós, Sugár Katz, Langer Klára, Rév Miklós, Révai Dersó, Ladányi Lajos-ill. George Grosz, Moholy-Nagy, Seidner Zoltán, Lucien Hervé képeit)...

Bodri Ferenc: A Fotóművészet című fotóiratról.
Jelenkor XII. évf. 4. sz. 1969. ápr., 370. l.

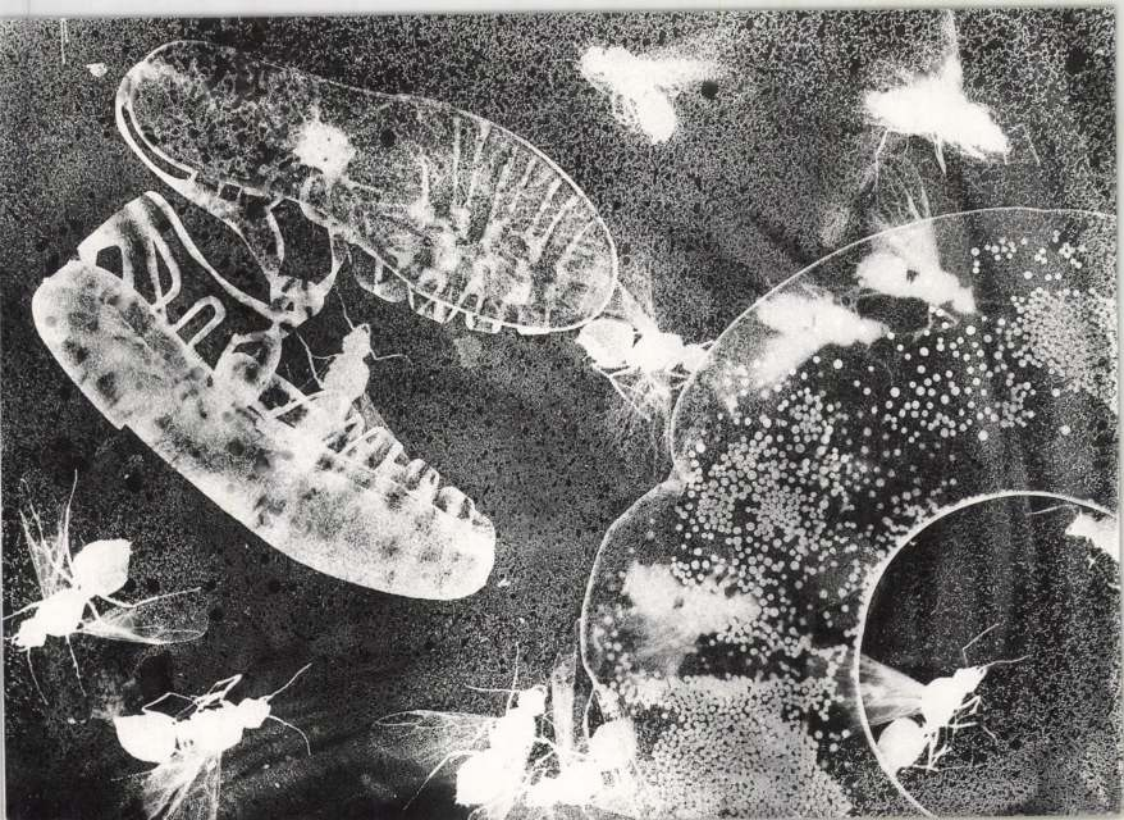

A MAGYAR FOTOGRÁFUSOK HÁZA TÁMOGATÓI | HUNGARIAN HOUSE OF PHOTOGRAPHY IS SPONSORED BY

SIEMENS

NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MINISZTÉRIUMA

Kodak

RTL KLUB

TÁMOGATÓK | SPONSORS: Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma - Nemzeti Kulturális Alapprogram - Fenyő János Alapítvány - Pro Cultura Urbis Közalapítvány - Magyar Külkereskedelmi Bank Rt. - Budapest Főváros Önkormányzata - Nikon Kft. - Photo hall - Főfoto Kft. - AB-Aegon Általános Biztosító Rt. - AGFA Hungária Kft. - Dr. Ladányi Jenőné örököse - Fujifilm Magyarország Kft. - Trebruk papírgyárak, Svédország - Fotex Ofotért Kft. - Canon Hungaria Kft. - Olympus Kft. - Heti Világgazdaság Kiadói Rt. - Reafotó Kft. - Fotex 2000 Fotószolgáltatási Kft. - Sparks Kamera és Világítástechnikai Kft. - Terézvárosi Önkormányzat - Forte Fotókémia Rt. - Émix Kft. - Tiara Rt. - Dr. Erdélyi György - Pauker Nyomda - Montana Rt. - Computer Associates Magyarország A HÁZ ÚJJÁÉPÍTÉSÉNEK TÁMOGATÓI | THE RECONSTRUCTION OF THE HOUSE IS SPONSORED BY: Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma - Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Terézvárosi Önkormányzat Budapest Bank Budapestért Alapítvány - ÁJK-SATEC Gyengeáramú Építő Kft. - Szántó és Mikó Építészek Kft. A PÉCSI JÓZSEF FOTOGRÁFIAI KÖNYVTÁR KIZÁRÓLAGOS TÁMOGATÓJA | JÓZSEF PÉCSI LIBRARY OF PHOTOGRAPHY IS EXCLUSIVELY SPONSORED BY: Hewlett-Packard Magyarország ÁLLANDÓ MÉDIATÁMOGATÓ | MEDIA SPONSOR: AXELERO RT.

dek, hogy a sors különös kedvezménye ismét összehozott bennünket, még pedig, úgy látszik, azzal a szándékkal, hogy többé el se távozhasson; miután ő belefáradva a mozgalmas életbe, ide a szomszédságunkba, hidvégi kastélyába menekült.

Virginia előzékenyen üdvözölte a fiatal embert.

Érdekes, halvány arczot látott, kifejezésteljes komoly szemekkel.

A báró visszatérésével lassankint a régi szokások is visszatértek.

A kastély ismét megtelt vendégekkel, fényes ebédeket adtak, nagy vadászatokat rendeztek s a sok vendég között már volt egy, kinek megjelenésére Virginia titkos örömet érzett szivében s ha távozott, termei üreseknek látszottak.

Pedig Elemérnek kevés alkalma volt egyenesen Virginiához szólani, alkalmazkodva a társadalmi szabályokhoz, közömbös tárgyakat kellett folytatnia akkor, midőn szivét túláradozó érzelmek, sejtelmes vágyak töltötték be, de ha másokkal szólott is, szemének méla tekintete a fiatal nő halvány vonásain révedezett.

Egy titkos, be nem vallható mély érzelem volt tekintetében kifejezve...

TANULMÁNYFEJ.

Karlovszky-Tolnai női festőiskolájából. — *Seidler József* rajza.

És az a folytonos figyelem, hódolatteljes tartózkodás végnélkül boldoggá tette a hosszú visszavonultságban élő fiatal asszonyt, ki nem vette észre, hogy lélekben immár egyesültek.

Naponta találkoztak, sok mindenről beszéltek, s úgy látszik, mindketten óvakodtak, hogy bensőbb párbeszéd fejlődhessék ki közöttük. Néha mégis áttévedtek a közömbösből komolyabb tárgyakra, gondtalan beszélgetéseikből saját szomorú életökre.

Majd másokkal megosztva folyt tovább ama formaszerű társalgás, melynek bilincsei alól a világban élő egyének semmiképp sem menekülhetnek.

Egy vadászat alkalmával Virginia elvesztette kebléről illatos virágcsokrát. Elemér gyorsan lehajolva, mohó sietséggel rejtette el szem elől a drága emléket.

Ezt a gyengéden óvakodó mozzanatot a társaságban egyedül Virginia vette észre. Ezt az éjelt nyitott szemekkel, ébren virrasztotta át, túlboldog és boldogtalan volt egyszerre, mert most érezte először a valódi szerelem csalhatatlan jeleit; mily boldog lenne ama férfiú oldalán, kinek szerelme nem nyilatkozik túláradozó, szenvedélyes szavakban, hanem tiszta, szent, örökké tartó boldogság lenne...

A válás is könnyen menne, hiszen férje nem szereti őt.

De mit tegyen? Itt hagyja gyermekét? Mert válás esetén a fiú a törvény értelmében az apát illeti. Igy oldja meg magasztos hivatását, melyre őt a gondviselés kijelölte.

Nem! Nem! Fiát nem áldozhatja fel, leszámolva az édes sejtelmek varázs-hatalmával. Az elvesztett élet utain egyedül női kötelmeinek fog élni.

Borús gondolatokkal, fáradtan lépett iróasztalához. Az est benyomásai és ebből származó elhatározása mélyebben hatottak rá, mint képzelte.

Mélázó, barna szemei még nedvesek voltak az imént hullatott könyektől és mégis pihenés nélkül, ideges sietséggel fogott a levéliráshoz, mintha félt volna, hogy erejét irás közben el fogja veszíteni, agyában gyorsan, zavartan szállongtak a kétségbeesés gondolatai.

A fiatal asszony egy benső sugallattól ösztönözve, hosszú levelet irt egyik rokonának, ki a nyári idényt előnyösen felhasználva, leányával Balaton-Füreden időzött.

Folyton érintkezésben lévén unokanővérével, tudta, hogy a legközelebbi napokban a fürdőt elhagyva, alig félórai távolságra, a hidvégi állomáson

kell megállapodniok. Virginia megelőzve rokonai végleges szándékát, meghivta őket, felajánlva az egész őszi idényre vendégszeretetét és a sorok között előre biztositotta unokanővérét a lehető legkellemesebb időtöltésekről.

Pár nappal később vágyai részben teljesültek. A rokonok örömmel fogadták meghivását s nem csupán a megszokott vendégek, hanem az egész vidék bámulta a rokon leányka kellemmel párosult szépségét, ki tizennyolcz évének ellenállhatatlan varázsával egyenkint meghóditotta a férfisziveket; egyedül Elemér képezett kivételt, ki eleintén alig vette figyelembe és csaknem sértőleg mellőzte Elvirát.

De később Virginia oly tapintatosan vezette kétségbeejtő házasitási tervét, a nélkül, hogy a kijelölt ifjú pár észrevette volna, hogy napról-napra közelebb hozta őket egymáshoz.

Mig ő, saját szivét megtagadva, Elemérrel szemben mindig közömbösebb hangot véve fel, teljesen elszigetelte magát.

S ez új, közömbös modor ama meggyőződéshez vezette a szerelmes ifjút, mikép fájdalmasan csalódott a boldogtalannak látszó nő érzelmeiben... S hogy a regény, mely az ő személyével állott kapcsolatban, ne válhassék megszokottá, mint eddig, úgy ezután is naponkint megjelent a társaságban, mint néma szemlélő, kevés érdekeltséget fejtvén ki a különböző időtöltések iránt.

Mig lassan-lassan felocsúdva ábrándjai homályából, a valóság körében keresett kárpótlást.

A gyakori együttlét felköltötte érdeklődését Elvira ránt s minél inkább figyelte őt, annál több bájt s mi mindennél több: melegen érző fogékony szivre talált.

Virginia tehát elérte czélját. Kiskéry a lányka szende bájától elragadtatva, még az ősz folyama alatt megkérte a kezét.

És mégis minden erejét össze kellett szednie, hogy képes legyen megtartani önuralmát. Azokról az érzelmekről, melyek lelkét az eljegyzés napján áthatották, nem birt volna önmagának sem számot adni, mintha egyszerre mindent elveszitett volna, mi az életben becses volt előtte.

Tehát a szeretett ifjú nála nélkül is boldog lesz... Erre a gondolatra oly nehéz lett a szive, hogy szaggató fájdalmat érzett; csak akkor lélegzett fel szabadabban, midőn a jegyesek bizalmas meghittséggel külön vonulva, magára hagyták őt.

Halkan erőért, vigasztalásért esedezve, vékony ujjai önkénytelenül összekulcsolódtak.

Már most nyugodtabbnak érzi magát, hiszen nincsen oka bánkódni, a folyton őrködő gondviselés megadta lelkének a kivánt erőt, két fiatal szivet egyesitve, ő segitett a boldogsághoz.

A fiatal nő magános tépelődései közepett, mint hajdan élete nehezebb pillanataiban, úgy most is előkereste imakönyvét, hol minden igazhivő talál vigasztalást.

A könyv már kezében volt, midőn gyorsan feltárult mögötte az ajtó és férje lépett be, szokott hangos modorával kaczagva, élénk szavakkal fejezvén ki elismerését nejének.

— Mondhatom, hogy ezt a házasságot művészi fogásokkal, zseniális módon csináltad meg. Én nem hittem, hogy sikerülni fog, hiszen eleintén alig vette figyelembe Elvirát!

De hiába, az asszonyi cselfogás ellen a legkomolyabb férfi sem képes védekezni; akarva, nem akarva, mindannyian a titkosan szőtt hálók áldozatául esünk.

A báró kedélyesen pödörte bajszát, mig Virginia kissé félrefordította fejét és mosolyogni próbált, de sápadt ajkai hangtalanul mozogva, mindig összébb szorultak.

— Mamuskám! Én veled akarok lefeküdni! — kiáltozta a mellékszobából egy üde gyermekhang s feltárult az ajtó.

Leó egyenesen anyjához rohanva, annak ruhájába kapaszkodott.

A fiatal anya karjaiba szoritotta gyermekét.

— Édes, egyetlen mindenem, — suttogta — ha a jóságos Isten megengedi, hogy téged felnevelhesselek, akkor majd én is boldog leszek...

A kiállítás kurátorai / The curators of the exhibition

Cs. Plank Ibolya és **Csizek Gabriella**

A kiállítás megtekinthető 2004. február 22-ig
Minden hétköznap 14 és 19 óra között
Hétvégén és ünnepnap 11 és 19 óra között

The exhibition is open to the public until 22nd February 2004
Weekdays between 2 p.m. and 7 p.m.
Weekend and holidays between 11 a.m and 7 p.m.

Mai Manó Ház / Mai Manó House
1065 Budapest – Terézváros, Nagymező utca 20.
T: 473-2666 Fax: 473-2662 www.maimano.hu

SEIDNER ZOLTÁN

Seidner, Zoltán (1896–1960)

Épületek fénytörésben

Buildings in the refraction of light

Mai Manó House cordially invites you and your friends to the opening of the exhibition on 15th January 2004, Thursday at 6 p.m.

Opening remarks by **Eszter Gábor** art historian

All of us are affected by the development and changes in Budapest. It is the source of our sorrow or pride. In forming the overall view of the town every period, including the modernism of the 20th century created its own examples to be followed. Professional photographers of architecture with their descriptive and objective styles are the most consistent documentarians of changes happening in front of our eyes and the works often criticised both by the citizens and architects. Zoltán Seidner took more than ten thousand photographs of Budapest over more than thirty years. His most productive period was the era between the two world wars, since in the 1930s he was commissioned to take pictures of several so called modern buildings, in other words pieces of the new architecture. He photographed villas, apartment houses, cinemas, public buildings and cafes in a way that they could grow to be perfect expressions of contemporary architecture and architectural propaganda. After 1945 Seidner continued photographing architecture in spite of the fact that modern architecture was excluded from official recognition. He received a significant commission to scientifically photograph Budapest monuments first in 1952. His cityscapes, reportages and interiors are equally considerable parts of his oeuvre. His pictures teach us that architecture – regardless of age and style – could be approached from a photographic point of view as well, and they also help us to discover that a picture of a building can be completely harmonious without being symmetric.

Special thanks to György Lajos

The original negatives of the exhibited photographs are the properties of the National Office of Cultural Heritage and the Hungarian Museum of Architecture.

A Mai Manó Ház tisztelettel meghívja Önt és barátait a megnyitóra 2004. január 15-én, csütörtökön 18 órára

A kiállítást megnyitja **Gábor Eszter** művészettörténész

Budapest fejlődése és átalakulása mindannyiunk ügye, rosszkedvünk vagy büszkeségünk forrása. A város összképének formálódásában minden korszak, így a 20. századi modernizmus is megteremtette a maga követendő példáit. A hivatásos építészeti fotográfusok örökítik meg a legkövetkezetesebben a szemünk előtt zajló változásokat, a városlakók és az építész szakma által is sokszor erősen kritizált alkotásokat, a maguk leíró és dokumentarista stílusában. Seidner Zoltán több mint harminc éven keresztül fényképezte a fővárost, és több mint tízezer felvételt készített. Munkásságának egyik legtermékenyebb korszakának a két világháború közötti éveket tekintjük, mert az 1930-as években kapott megbízásai alapján, az akkor kibontakozó modern, más szóval új építészet alkotásai közül nagyon sok villát, bérházat, mozit, középületet és kávéházat örökített meg úgy, hogy azok a kortárs építészet és az építészeti propaganda tökéletes kifejezőivé váltak. 1945 után Seidner – a modern építészet kirekesztettsége ellenére is – folytatta az épületfotografálást. Először 1952-ben kapott nagyobb megbízást Budapest műemlékeinek tudományos fényképezésére, de az életművéhez tartozó városképek, riportképek és enteriőr felvételek szintén önálló elemzést érdemelnek. Felvételei megtanítanak minket arra, hogy az építészetet – kortól és stílustól függetlenül – a fényképészet felől is meg lehet közelíteni, de megtaníthatnak felfedezni azt a tényt, hogy szimmetria nélkül is lehet egy épület képe kiegyensúlyozott és harmonikus.

Külön köszönet Lajos Györgynek.

A kiállított képek eredeti negatívjai a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal és a Magyar Építészeti Múzeum tulajdonában vannak.

Volt-e valamily
ral és a mögö
viszony?

A közönse
katonai tábortó
tebb már hiva
mérföldnyire f
s valószínűleg

Ellentétben
a kiszolgált ka
s így joggal v
gárváros volt.
lékein csaknem
pelnek és épül
címkéje: »Atili

Az anyavá
hanem annak
vonatkozott. A
municipiummá,
városi rangban
bizonyítéka en
számmal jelezv

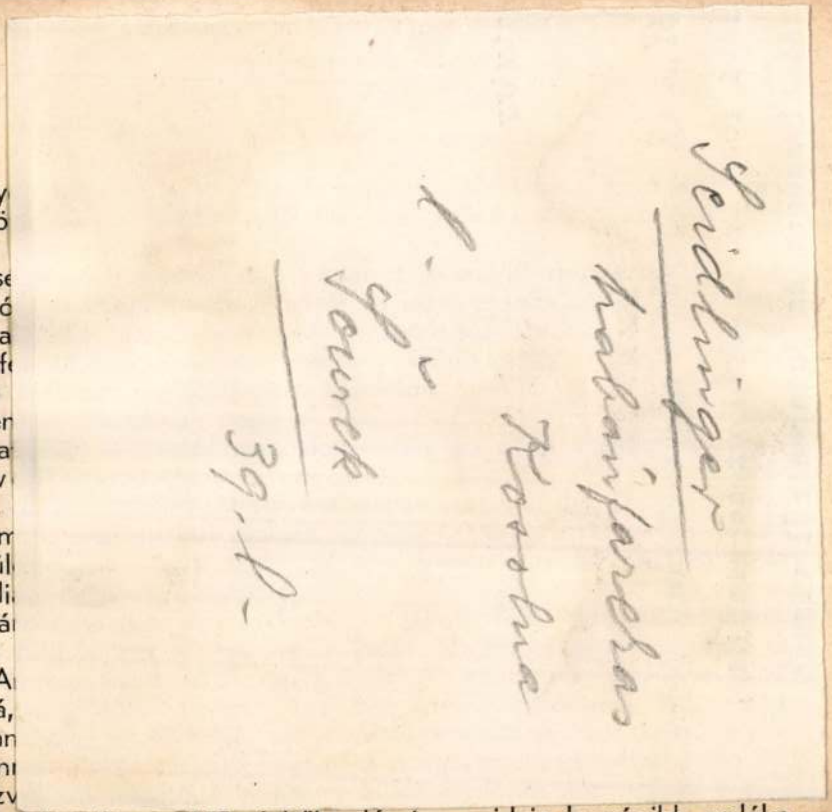

szárnyában. A kő a Kr. u. 198. évből való, így ezideig legrégibb emléke

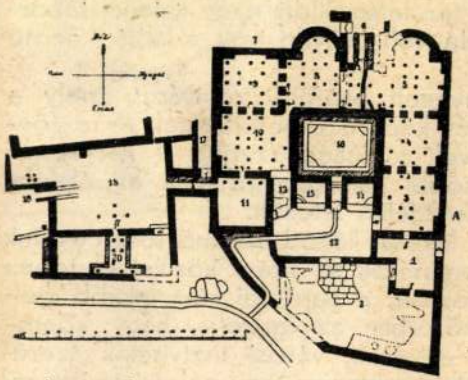

Az egyik aquinc umi nyilvános fürdő alaprajza.

Az épület egy férfi és női fürdőből, egy közös hideg uszodából és egy gőzkamarából állott. A. az ucca felőli oldal. Bejárat az ucca felől. 1. A belépődijat szedő helyisége. 2 A hideg fürdő apodyteriuma. 3. A vetkőző helyiség (apodyterium). 4. A langyos fürdő (cella media tepidarium) terme. 5. A meleg fürdő (caldarium) terme. 6. A melegitő kemence

A Fő-utca másik oldalán, a romváros legérdekesebb része, a nagyfürdő (thermae) terül. Ennek, mint minden római közfürdőnek, soha el nem engedett alkotórészei itt is világosan kivehetők.

Ilyen részek: a Fő-utca sarkán nyíló előcsarnok (vestibulum). Itt fogadta a jegyszedő (capsarius) az érkező vendégeket. A helyiségből széles, kopott márványküszöbű ajtónyílás a fürdőépület legnagyobb helyihelyiségébe, a vetköző-öltözőbe (apodyterium) vezetett, mely hajdan piskóta alakú téglákkal volt kirakva. A vetközőből széles ajtó a hideg fürdő (frigidarium) apszisszerű záródással bíró helyiségbe nyílott. Az egykori félkörös medence falai sok helyen ma is ép, üvegszerűen csengő terrazzóval voltak burkolva. A frigidárium északi oldalán levő ajtó, néhány, a

Seidler Mátyás

gácsi asztalosmester

1762. készítette a

gyöngyösi ferencren-

diek templomának

díszes szószékét 190

forintért.

Bachó gyöngyösi templ

71 l.

ménytár

A mű neme	A mappa jelzése	Megjegyzések
Jénygép		

Stephaneum nyomda r. t. Budapest.

K. D. K.

SEIDLER Márton szobrász

1739. Vác, urasági szánra 2 kigyó és 1 delfin faragása fából 7,- forintért

1740. Vác, püspöki palota kapujára 4 gyermekalakért, 1 vázáért 115,- forintot 2 asztalért 34,- forintot számol el már özvegye

Agghány: Barokk szobrászat... Bn. 1959.

I. 274.

M.D.K.

SEIDLINGER farekasmester

Hlobán mester, Kassa, 1663.

Csánki 1954. 112.l. VII. t

Seile A.
kőfaragó és szobrász

Der Ungar 1843. ápr. 6.
hirdetés

Kalmon

Seille Antal

Kometszö"

Nemrégiben telepedett le Pesten s pecsétnyomókra, gyürükre használandó drágkövekbe ismereket s betüket vés. Annál örvendetesebb, mert eddig ilyesmivel Beisbe kelett menni. Lakik Pesten a király utcában, Schmid 1372. szám alatti majorjanál 7 emeteben 33 dik számu szobaban.

Utasitó. Hommüvén. 1836. 152. l

Collár

---

réznetsző

Seifried [illegible]

4 pelz.

A [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

Tanár Lech [illegible]

Spanyi [illegible] 1893.

910 1084

873 912

Seifrid Ferencz

önöntő, szegedi polgár

lásd

B. Adattár II. 297. l. i. t.

Seift Béla

Nesset (papír)

Kortárs 1967 X. 1615 old.

Seiffner Antal

órás Pest

Pritz. 45. l.

56. l.

az utobbi lapon

Säuffner Antal

Seiffner Antal

öräs Pest

l.

Pritz 45. l

ervény:

ltságától átvett 5 drb.
zettörténeti kutatások-at

árcius hó- 14én
tisztelettel

Acs Gáz

Seiffner Ferenc
orás Pest
Fritz 36. l.

Seiffner Ferenc

Oras

1780 k.

l.

Pritz

36 l.

halása.

Ezek tekintet

déti megállapodás szerint a szöveg

Bizottsága adja, tehát a szerzőnek

Országos Bizottságának terhe ugy a

ányzó kliséanyag saját költségén v

őméltósága a mi feladatunknak jelö

emlékek Országos Bizottságától kie

ki továbbá a tekintetben is, hogy

csupán régi, már megjelent klisék

Mindezek alap

kezőkben előterjeszteni:

méltóztassék

sága által adandó képek, fényképek

ket elkészittessük, az idegen nyel

forditóval, aki Rados: Magyar kast

forditást végezte megirassuk és mi

A hivatalos másolat hiteléül:

miniszteri s.hiv.igazgató.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
19. /1927. szám
Érk.: 1927. év jan! hó 19. n.

Seiffner, Anton

pesti órás

lásd

Kremrégi Bp 51. l.

Seiffner Antal

órás Pest

Egy biedermeier
álló órája a Fővá-
rosi Múzeumban

Pritz

45. l.

Seifner Antal

örös Pest

vekreinyörö –

írod

Csányi Mihárát

100. l –

lapon van és az istenség nevével kezdődik

maszevski folytatja, aki 1903-ban a második pótkötetet is kiadta a III. kötethez. Ezután az epigraphia általános irodalmát és kézikönyveit ismerteti, ezek közül Cagnat[3] művét ajánlja.

A feliratok tartalmi megértése a római történetnek, institutioknak, hadügynek, az egész római köz- és magánéletnek ismeretét feltételezi.

A feliratok külső alaki sajátságai közt első sorban a betük formája az, amely szemünkbe ötlik. A kőbe vésett betük (scriptura quadratura vagy lapidaria) is változnak, úgy, hogy ezekből egyes korszakokat is meg lehet állapítani. A köztársaság és császárság közt óriási eltérés van az írást illetőleg, de nagy ez az eltérés a Pannoniában talált I. és III. századi feliratos emlékek között is. Minél régebbi a felirat, annál szabályosabb, gondosabb a betük kidolgozása. A hanyatlás a IV. század köveinél

[1] Corpus Inscriptionum Latinarum. Berolini, MDCCCLXXIII.

[2] A Magyar Nemzeti Múzeum római feliratos emlékei. Budapest. 1873.

[3] Cours de'Epigraphie Latine. Paris, 1890.

Seifner, Anton Pest

XXVII. aukcio-
A Gyüjtö 1916. 56/b l.

Állóóra 1700 korul
késöbbi tokban. 120.–

Mende, ~~A. H. ev.~~

94,277

Seifert Klára

textil.

1924-26.

Činnisk 1930

88 l.

FIGYELO
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
BUDAPEST, XIV. NÜRNBERG UTCA 42
Postatakarékpénztári számlaszám: 41.581
TELEFON: 296-534

Müemlékek
tek.Titk
B u d a

Tisztelettel kérjük, hogy május 1-t
előfizetési dij fejében
Frt. 3o.9o azaz Harminc és 9o/loo Fr
pon cimünkre eljuttatni szivesk edjer
Magunkat további szives jóindulatukb
ikra mindenkor örömmel készen

Seifert Kristóf

Seifert Kristóf, szül. 1824-ben Laskafalván (Baranya m.), 1844 okt.-ben iratkozott be.

Fleischer Béla

84. l.

Seiffert Géza

Soproni Képzőművészeti Kör kiáll. 1927.

7 l.

Seifert Henrik

Autoterverö

1906

Einnisk 1930

88. l.

Budapest, 194 8. május lo.

rz ágos Bizottsága
ágának,
s t . IX.

ájus 31-ig terjedő időre szóló
összeget csatolt befizetési la-
jánljuk és vagyunk szolgálata-

teljes tisztelettel

„FIGYELŐ"
Ujságszerkesztő Vállalat

Seifert Henrik és testvére

műasztalosok

l.

Ráth György 1896

136. l.

137. l.

Utrillo: 47. UCCA.

Vlaminck: 50. HAVAS UCCA.

Seifert Henrik és

fiai

állami aranyérem

[Közlezrkiáll

1231. f

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Seifert H. és fia

Tekező noba
(Nekely-stil)

l. repr. Aigner S. cikke
Rath Györgyi 1896.

173. l – 174. l

neg a vállalt kötelezettség összege?

A címzett (külföldi vevő)	neve (cége)	
	lakóhelye (telephelye)	

A Magyar Nemzeti Bank cégjegyzése:

A vasúti (hajó) állomás bélyegzője:

.....

.....-ig

.....

.....-ig

A felhatalmazott pénzintézet bélyegzője:

....., 193.....

.....

az áru kiküldőjének (exportőrnek) aláírása (cégszerű aláírás).

Seifert Henrikés

fiai

munkatosok

Bp.

l.

Ezredévi kiáll

XII. erop. 34. l.

z ostromló csapatoktól körülvett
melyhez alól az ORDRE DE BATAILLE
EM FELDLAGER BEY VISCHNIZA 1½
ANNO 1717. van adva. Felirata
s paizson:

.8 cm.

Seidner Sándor

templomfestő

festette ki orna-
mentalis díszel
a miskolci gör-
kat. templomot
1912-ben

Dr Kabó Erzsébet
közlése 1949
jun. 27

A TETT

15. szám.

Julius

Kassák Lajos: Se
(versek).
F. T. Marinetti:
Komját Aladár:
Lengyel József:
UITZ BÉLA
Singer Henrik: V

Wirkmann Imre
Sinkó Ervin: Dr
nyáról.
Mácza János: Ir

Á

MDK

Seidner Zoltán, fotomüvész

Hajókázás.	Foto.
Kisbaba.	"
A kis okos.	"
Öröm.	"
Strandon.	"

Mücs.-OMKT."A gyermek a müvészetben"kiáll. 1940.II.-III.
Kat. 27.1.

Seidner Zoltán

fényképeket készitett az alábbi cikk illusztrálására

dr. VánossyFerenc: belsőépitész kiállitás - belsőépitész hivatás. - Magyar Épitőművészet. 1971.4.sz.

58-63.l.

SEIER, Andreas, norvegi lazekar

A. S., Hafner, 8 éves lánya meghalt. (1804, 825 l)

Preßburger Zeitung
(Jenthan)

Seifer

pesti órás

olyan órát készített, a
mellyel villanylámpa
volt összeköttetésben. Azon
percben, a melyre az ébresz-
tő beállíttatik, a gyertya
magától meggyullad, sőt
egy gombrerkának gyenge
megnyomásával ezen óra által
a mikor tetszik, világot vagy
gyertyát is lehetett gyújtani.

Möller János — Mohri
Benjamin: Az Europai
Manifakturák és Fabri-
kák Mesterség Miveik-
Pest, 1818. 106. l.

Müemlékek Országos Bizottságának,

Budapest
IX. Hőgyész Endre-utca 10.sz.

Seifert Alfréd

"Gyöngyike" c. rajzának repr.-ját a lap cimlapján mutatja be.

Képes Családi Lapok, Bp. 1892. május 1.
XIV. évf. 18. sz. cimlap

Seifert Ede

Győr 1866 - 1870

l.

Jankó Ottó - apródolg

15. l.

könyvkötészet | Telefon: 24—52. Postatakarékpénztári csekkszámla szám: 26761. | szál

T.

Európa Könyvterjesztő
Vállalat

Budapest
V. Vigyázó u. 36.

MDK

Seifert Géza, szobrász

egy relief-képe igen szépen sikerült.

Mükiállitás Sopronban. 1899.ápr.3o.
Mücsarnok.1899. 16. sz. 243.sz.

Seifer Géza

Szobrász.

Részt vett az 1897-ben alakult Soproni Képzőművészeti Kör azévben megrendezett első kiállitásán.

Csatkai Endre: A soproni képzőművészet története
Sopron 1962. 18.1.

Seifert Géza

Soproni szobrász.
Sirköveket és épületdiszeket készit.

Csatkai Endre: A soproni képzőművészet története
1962.Sopron 17.1.

Seifert Géza

mobrais

1897. egy mellszoborral
, egy lófejjel szerepel
a Soproni Képzőmű Kör
kiállításán

Ovatkörl

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Seifert Géza
szobrász

MDK

A soproni képzőművészeti kör II. műkiállitása.
Műcsarnok 1899. 256-257.o.

Seifert Géza MDK

szobrász

Csatkai Endre: A 40 éves Képzőművészeti Kör története.

Seiffert Géza

soproni vobráz

lásd

Csatkai Endre

A röjtöki kastély

Sopron, 1940.

12. l.

Seiler Jakab

Ötvös Pest

1813-ban felkapta a vesszőt

Horváth Kentpéteri

256. l.

Seiler

pesti zongorakészítő

l.

Ezredcves kiáll.

I B 16. l

Dionaz. XV. szoizard.

2949

9. Th. Weber.

(Sz. Lipcsében 1838. május 11-én.)

A mentő-csónak.

A hullámzó tenger partjára kihozott csónakot széles, vaskerekű szekérre téve vontatják. Elébe három ló volt fogva, de az egyik, mert az istráng elszakadt, a vizbe fordult lovasával együtt. A még befogott lovak egyikét a vizben czammogós másikát a rajta ülő kocsis hajtja ostorral, mi alatt a köteleket kilenczen is húzzák. A csónakban már többen vannak, oldalán számosan kapaszkodnak felfelé s az egyik halász vörös lobogóval ad jelt a sik tengeren hányatott árboczos hajónak. Oldalt és elől, a lovaknál, egy-egy fiatal ember tűnik szemünkbe. Az egyik a vállán rudat visz. Jobbról a czölöpöknél, férfi bajlódik három kétségbeesett asszonynyal s egy leánykával, a ki anyjának szoknyájába kapaszkodott. Fönt öt vizimadár röpköd. Az égbolt beborul. Jelzése alól jobbra: »*Th. Weber.*«

278

vonják

Seiler MDK

Nikotex cigaretta, 1947

Mücsarnok 1960. Magyar plakát-történeti kiáll.

MDK

Seiler

Nikotex cigaretta. 1947., 115x80 MH

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.1960.
Műcsarnok. Kat. 37.1.

MDK

Seiler

Nikotex cigaretta

1885-1960. M. plakáttört. kiáll. Műcs. 1960.

MNK

Seiler

"Nikotex cigaretta" 1947.

MAGYAR PLAKÁT-TÖRTÉNETI KIÁLLITÁS. Bp. 1960.

37.1.

Seiler Henrik MDK

1872-73. nyomdája volt Szhelyen, 1873 meghalt, ezutá
ezután özvegye vezette tovább, majd eladta
Szele és Breitfeldnek 21.o.

Kuntár L.: A szombathelyi nyomdászat története.
Szombathely, 1957.

SEILER, nyomdász

Szombathelyen, az 1912-es sztrajk idején a ~~Bertalanffy~~ Bertalanffy József nyomda volt a legnagyobb. 1894-ben 6 szakmunlás és 5 inas volt. -De a Seiler nyomda sem maradt el sokkal mögötte, - A Gabriel nyomda csak kis. üzem volt. 93.old

KUNTÁR LAJOS: Nyomdászmozgalmak Szombathelyen / 1898- 1914 / 89.old

VASI SZEMLE, XXIII.évf. 1969. 1.szám, Szombathely

SEILER, nyomdász

1904-ben Szombathelyen nyomdászsztrájk. Febr. 14-én sikeresen fejeződött be. A Seiler nyomdában elfogadták az új árszabályt és munkásai már délután 4 órakor munkába is álltak. 98.old

KUNTAR LAJOS: Nyomdászmozgalmak Szombathelyen
/ 1892- 1914 / 89.old

VASI SZEMLE, XXIII.évf. 1969. 1.szám, Szombathely

SEILER, nyomdász

1904-ben Szombathelyen nyomdászsztrájk. A Seiler-féle és az Egyházmegyei nyomda elfogadta a ~~feltételeket~~ béremelési feltételeket. A két nyomda munkásai nyomban munkába is álltak, de 6 tanoncot megszökött a sztrájktanyáról és görbenyapot csinált. 97. old

KUNTÁR LAJOS: Nyomdászmozgalmak Szombathelyen / 1892-1914 / 89. old

VASI SZEMLE, XXIII. évf. 1969. 1. szám, Szombathely

SEILER, nyomdász
---á--

Szombathelyen, az 1912-es sztrájk idején a Vasvármegye c. lap a Seiler nyomdában jelent meg.
93.old

KUNTÁR LAJOS: Nyomdászmozgalmak Szombathelyen
/ 1892-1914 / 89.old

VASI SZEMLE, XXIII.évf. 1969. 1.szám, Szombathely

SEILER nyomdász

Szombathelyen, az 1912-es sztrájk idején a Vasvármegye c. lapot a nyomda dolgozói kinyomtattak. Ebből a tényből arra következtethetünk, hogy a nyomda dolgozói meggyőződésnélküliek voltak. 94.old

KUNTAR LAJOS: Nyomdásszmozgalmak Szombathelyen / 1892-1914 / 89.old

VASI SZEMLE. XXIII.évf. 1969. 1.szám, Szombathely

SEILER HENRIK, tipografus

Siess Antal után Perger Ferenc, Reichard Karoly, majd Bertalanfy Imre és József vezette Szombathely egyetlen nyomdáját. A szazad vége felé /1872/ Seiler Henrik, majd 1883-ban Gábriel Ágoston alapitott ujabb nyomdát.
287.old

KUNTÁR LAJOS: A Vas Megyei nyomdaipari vállalat müködése és fejlesztésa terve 287.old

VASI SZEMLE, Helyismereti Évkönyv. XVIII. évf. 1964. II. kot
Szombathely, 1964

MDK

Seiler István

Plakát kiállitás, 1948. N. Szal. képek

Seifmann Mór
asztalos

M.D.K.

A szinház asztalos munkáit készítette.

Bálint Sándor: Szeged városa, Bp. 1959. 118l.

Seiler István

Kolozsvári ötvöslegény 5 évig
volt Nürnbergben. XVI. század

Kneth 38. l.

M.D.K.

SEILER Jakab arany- és ezüstműves

Pesti mester XIX.sz.

Michalek Sándor: Szentpéteri J. ... Bp. 1954. 137.l.

MDK

Seiler József, festö

kit Mayr ajánlott rajztanitónak Keglevich gróf házába. 1850-ben onnan elkerült nyomorba sülyedve pusztult el ha,arosan a beteges müvész.

Dr. Csatkai Endre: A soproni piktura történetének vázlata. Magyar Müvészet. 1928. 7.sz. 562-4.l.

MDK

Seisenegger, Jakob

Anna magyar királyné

A vallás-és közokt. min. vásárlásainak kiáll. a Szépm. Muzeumban. Szépművészet 1941. 2o5.1.

Seiler Henrik

1872-73.nyomdája volt Szhelyen,+1873 ezután özvegye vezette tovább,majd eladta Szele és Breitfeldnek 21.l.

Siess Antal József

a soproni S.József fia,1787.jön Szhelyre,+ 50 éves korában 1806 febr. 17. 18 év alatt 72 kiadványa volt /képekkel/ 9,11-15.l.

Siess József

soproni nyomdász 1748-tól 11.l.

Kuntár L.: A szombathelyi nyomdászat története. U.o. 1957.

-

uruc, Eldözött betyárok, of. -
legény, A korsós asszony, Női ta-
zi: Kuruc futár, A bajtárs sirján,
s leány, Női arckép, Tanyai csárdás,
et, of. - 1885.orsz.ált.kiáll.: Női
lona arck./, Az 1848-iki ujjoncok,
nyfej, A régi jó időből, Férfi arc-

MDK

Seiler Károly

Antal Ilona tanára volt

Szolnoki müvésztelep kiáll. N.Galéria 1966.okt.

Seiler Károly.

A főiskolától kikerülve a miskolci művészteleppen dolgozott, művei budapesti és külföldi tárlatokon szerepeltek.
A Miskolci Művészek Társaságának tagja lett.

Budapesti Hírlap, 1928. Okt. 28.

Seiler Mátyás

Ötv.

1562 Königsrichter
zu Schässburg

wód

Rothkunstgew. 68. l.

wód

Müll Fr. 38. l.

Magyar királyi államvasutak.

T. Mühely

Miután keresményemnek 191..... é

tesénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbizta

Kelt ....., 191.....

.....

tanu.

.....

tanu.

Seipp Károly Keresztély

Seipp Károly Keresztély, rézmetsző, 15 éves korában, 1794 nov. 4-én iratkozott be és 1797 végéig szerepel az akad. névkönyveiben.

Fleischer Beck

84. l.

Seipp, C.

Seipp C.

Viselet.

Nemes testőr.

A balra fordult lovon ül
rázolva és jobbkezében kivont
vidék. Jelzése
alól balra: C. Seipp sc.

Rm., mér. a vk. 34.3:

T.1494.

ő testőr teljes diszben van áb-
kardot tart. A háttér hegyes

Vienae 1802.

25.3 cm.

Seip András mester

sirkove Kassán
+ 1374

Fröde Vilmos (zerint) a
mai dóm előtti
templom épitésé-
ben vett részt.

(MMÉE Közl. 1900.
436, 437. l. képpel)

Azt hiszem téved.
lásd Wick Béla
művét.

1:55

Vegyes

1 köt. 8-ad r.

GYŐRIK

Márton

Magyarország érmai

A pozsonyi ágost. hitv. evang. lyceum dr Schimko Dániel-féle éremgyüjteményéből.

~~II. füzet.~~

Seip András

epitesz

1374-ben halt meg

lásd ~~[illegible]~~ okvetlenül

Magy. Mérnök és Epitész
egylet Egyetőre
1900. 436 l.

Fröde cikkei
ennek lásd Fröde alatt
az irodalomban.

Nyugta

azaz: ..... Korona ..... f-ró

ly összeget, mint évi ..... K lakpénzemből az 190... évi .....

bérnegyedre eső részletet, a .....-i m. kir. posta- és távirdá

..... pénztárból minden hiány nélkül felvettem.

Kelt .....-n, 190... évi ..... hó 1-én.

az ..... K ..... f.

~~X/1~~ Seimer

pesti harangöntő MDK

A szécsényi r.k. templom második harangját 1759-ben ujraöntötte.

376.o.

Genthon:Nógrád. 1954.

Seinmassl József

ötvös 1815

lásd

Mih. Pozs. 94

Seimmer

M. D. U.

harangöntö

Szécsény, r. t. tyrkom egyik harangját
öntötte Pesten 1759

Patay P. Nógrád megye harangjai.
Múvtört. Ért. 1958 (VII.) 2-3 s. 160.

SEINER, Georg, pozsonyi ágykészítőmester

G. S., bürgerl. Bettenmacher, 8 hetes lánya meghalt.
(1797, 700 l)

Preßburger Zeitung
(Genthon)

Seinen Merten

Ötv

1596.

Grod

Arszeben 407

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

a műhelyfőnök v
aláí

8. sorsz. Műhelyi minta.

Seinhardt Antal, építész

MDK

A Pécsi Nemzeti Színház épületének egyik tervezője.

— : Jubiláló színház

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. márc. 22.

Szimon Márton

ötvös

Nagyszeben 1596.

F 66.c

Seiller János
ötvös Nagyszeben
Kőmagyötvj. 239. l.

1330

HS

Johannes (Hannes) Seiller, M 1575, † 1592. (A: II, 13. Gy: 34.) Műve nem ismeretes. — *Arbeit nicht bekannt.*

i bályák, noi hivatasok.

.

ának megváltoztatására.

alapszabályok értelmében a köz-

be./

november hó.

Elnökség,

nk az 1936. évi tagsági díjat

zt haladéktalanul befizetni szi-

Seiller János

ötv.

Kőmagyotoj 1330. sz.

Szebeni ötvös Zainos

1566. Kolozsvár. 1)
1569-ben céhmester 2)
1563 is céhmester.

Seiler Zainos

1) Zakab Elek Kolozsvár története. Bpest 1888. II. 152. l. jegyzet.
2) u. ott. 153. l.

Seler János

ötvös

1640. Kolozsvár. Ez évben a
nár férfiak kösött.

Jakab Elek - Kolozsvár
története. Bpest
1888 II k.

212.1

A mesterremek elkészítése iránt,
~~[illegible]~~ Budainál kétekor ~~[illegible]~~ két határnapot a Kolozsvár
(éhtől, de ezek halogattak a dolgot
s csak azt felelték, hogy míg a nagy-
szebenikkel végét nem ért a per,
addig választ nem adnak neki. 3)

Igy az után az ötvös ich tilalma
ellenére művelt, majd elmet a város-
ból egy kevés ideig, de megjöven művel-
te az művet Ötvös Demetrnél.
S inen kérte újból, hogy remeket csi-
nálhasson. De a ich megint csak
csöndességre inté, míg a törvények
vége szakad.

Deák Farkas. A Kolozsvári
ötvös legények strikéja.
Lapszámokat lásd
fentebb

Seiler Hannes

Szeler János = Szebeni Ötvös János

Szebenben született és itt is szabadult
tel. 1573-ban Kolozsvárott Budai Ta-
más műhelyében dolgozott. Az ugyanez
évben kitört ötvöslegények strajkja
alkalmával a magyar és erdélyi legények
fölegellene fenekedtek, s kivételték,
hogy azonal ürzék el a városból 1)
Amit azonban a mesterek nem
teljesítettek. Az egész retorzió volt czélt,
mert a szebeni mesterek 2. hétnél tovább nem
tartottak meg a magyar ötvös legényt.
1) 4, 2) 9, 3) 19, 20, 21, 24. l.

Öt évig Németországban volt, s
most hogy hazajöttem (1573 előtt)
nem tudom, hogy meg van-e Szeben-
ben az a régi szokás, hogy a magyarok-
nak nem adnak munkát. (Tanu vallo-
más az ötvös legények strajkjából kifoho-
ma) 2)

Miksa föhg. gyermekkorában:

Derékon alól, kissé jobbra néz, áll. Elöl lenyirt hosszú haja és szemöldöke szöke, szeme kék. Jobb kezében almát tart, baljában kardjának markolatát fogja. Vörös virágos sárga brokátruhája sarkosan kivágott, ingének szűk fodros ujja kilátszik, gallérja aranycsik és a nyakába vetett zinnóron emléket hord, melynek közepső zöld nagy kövét négy fehér gyöngy és négy zöld kő veki körül. Feje felett három sorban ezt a a szöveget olvassuk

„Maximilianvs Ferdinandi Hvngarie Et Bohemie Regis Filivs Primogenitvs Anno 1530. Etatis Sve 3."

Olajfestes, fára, méretei 44.5 : 36 cm.

Másolat B. Behamnak a haágai képtárban őrzött ezedeti szerőt.

Ára fr.

1896. III. 3. az ezredéves kiállításra engedtetett át (39/96). honnan 1896. XII. 28-29. érkezett vissza (416/96.)

Seisenegger

augsburgi festō

Beham B.

festō

Anna fhgnőgyermek korában:

Derékon alól, ~~[illegible]~~ balra néz és áll. Fökötője aranycsipkéből való, haja és szemöldöke szőke, szeme kék. Jobb kezében ~~stigliczmadarat~~ tengeliczet tart, melyet baljával czirógat. (Sárga brokát-ruhája nak ~~melynek~~ fodros bő ujja szükre ~~[illegible]~~ fogott s ~~[illegible]~~, Sarkosan kivágott) és korczos ingének gallérja fodor díszíti. A nyakába vetett zsinórón emléket hord, melynek középső zöld kövét nyolcz gyöngy veszi körül. Derekát zöld öv szorítja. Fölirata fölül:

„Anna Ferdinandi Hungarie Et Bohemie
Regis filiá Anno 1530. Etatis Sve 2."

~~[illegible]~~ Fa, méretei 45:36 cm.
Másolat B. Bohamitól nak ~~[illegible]~~ a haágai képtárban őriott ezedetjéről.
Ara fr.

1896. III. 3. az ezredéves Kiállításra engedtetett át (39/96) honnan
1896. XII. 28–29. érkezett vissza (416/98.)

Seisenegger

angsburgi festő

Beham Bartel

festő

Erzsébet fhnő gyermekkorában:

Derékon alól látható, jobbra nez és áll. Haja és szemöldöke szőke, szeme kék. Főkötője aranyezipkéből való. Kezeit egymásra tevé tartja. Bő újjú vörös virágos sárga brokátruhája szögletesen kivágott és korczos ingének gallérja fodros. A nyakába vetett zsinóron emléket hord, melynek közép-ső drágakövét nyolcz gyöngy koszorú alakban veszi körül. Fölül két sorban ezeket olvassuk:

„Elisabeth Ferdinandi Hungarie Et Bohemie Regis Filia Anno 1530 Ætatis Sve 4."

olajfestés, fára, méretei 44.5:36 cm.

Másolat B. Dehamnak a haágai képtárban őrzött ezedetűről.

Ára fl.

1896. III. 3. az ezredéves kiállítás céljaira engedtetett át (39/96)

hozzuan 1896. XII. 28–29. érkezett vissza (416/96.)

Seisenegger

augsburgi festő

~~Beham Bartel~~

festő

KIÁLLÍTÁSOK

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTÉRIUM VÁSÁRLÁSAINAK KIÁLLÍTÁSA AZ O. M. SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUMBAN

Július hó 8-án érdekes és tárlataink történetében eddig páratlan kiállítás nyílt meg a Szépművészeti Múzeumban. A Kultuszkormány állította ki az 1938. július 1—1940. augusztus 1 között vásárolt festmények és szobrok gyüjteményét, és mint a kiállítás katalógusának előszava mondja : „az új szerzemények most is, a jövőben is évente a nyilvánosság elé kerülnek azért, hogy közönségünk rendszeresen átfogó képet kapjon a magyar festészet és szobrászat alakulásáról."

Ilyen kiállítás tudtunkkal még nem szerepelt tárlataink sorában. Hogy a múzeumok egy-egy évkör új szerzeményeit az egyes gyüjteménycsoportokba való beosztás előtt egy tömegben vonultassák föl a múzeum közönsége előtt, az már pár évtizede szokás a múzeumok világában. (Nálunk a Szépművészeti Múzeum volt főigazgatója, Petrovics Elek honosította meg e kiállításokat.) Hogy azonban az állam adjon nyilvános beszámolót vásárlásairól a közönségnek, az nálunk eddig nem volt szokásban.

Az állam, nem számítva a más úton kiadott építészeti, valamint monumentális festészeti és szobrászati megbízásokat, két területen lép föl, mint képzőművészeti mecénás. Egyfelől az élő műveszet terén, amidőn a különböző tárlatokon jelentkező művészeti termés egy részét takarítja be vételeivel a maga számára; másfelől, amikor megszerzi azokat az időnként felbukkanó és nyilvános aukciókon vagy magánkézből eladásra kerülő nagyjelentőségű művészi alkotásokat múzeumai számára, amelyeknek megvásárlására a közgyüjteményeknek budgetjükben elegendő anyagi erő nem áll rendelkezésükre. Ez utóbbi vételekkel tehát a múzeumok dotációjának mintegy kiegészítéseképen olyan abszolút becsű műalkotásokat vesz köztulajdonba az állam, amelyeknek magánkézre való kerülése, a közszemlélet elől való elvonása káros lenne. Tudjuk, egy-egy nagyon értékes képnek vagy szobornak magántulajdonba jutása egyúttal e tárgyaknak rövidebb vagy hosszabb időre való eltűnését, esetleg az ország területéről való elkerülését is jelentheti, ebben az esetben pedig e művészeti alkotások talán örök időkre elvesznek a magyar művészet számára, és így sem a következő művészi generációk fejlődésére nem fejthetik ki jótékony hatásukat, sem a magyar közízlés alakulásában nem éreztethetik befolyásukat. Az államnak ez a múzeumokkal szemben kifejtett mecénási szerepe tehát egyúttal fontos tényező művészettörténetünk legjava alkotásainak összegyüjtésében. Az állam másik műpártoló tevékenységét az élő művészet kitűnő alkotásainak megszerzésében fejti ki. Ebben azonban a tisztán művészeti szempontok érvényesítése mellett már szociális megfontolások is közrejátszanak. Tehát nemcsak értékes alkotások vétele, hanem a gazdasági viszonyok, sorscsapások miatt bajba jutott tehetséges művészek segítése is e körbe tartozik. Amennyire fontos az egyik, annyira nem nélkülözhető életünkben a másik. És ha a támogatásra szoruló, ismétlem, tehetséges művészek segítése nem csupán karitatív módon, hanem vételre érdemes műtárgyak kiválasztása által történik, akkor az előbbi, olykor a művészre is kétségkívül megalázó ízű támogatás egyszeriben kitüntetés jellegűvé változik, mely a művészt további munkára, újabb feladatok megoldására ösztönözheti. Az ilyen vételek szempontjából azonban fontos, hogy a kiválasztott és megvásárolt művészeti anyag az ország előkelő közgyüjteményeiben való elhelyezésre is alkalmas legyen. Az állami vásárlásokban, még ha azok támogató jellegűek is, e két szempontnak, a művészinek és a szociálisnak, legalább is egyenlő mértékben kell érvényesülnie. A fentiek nem vonatkoznak azokra az esetekre, amikor a műalkotás maga követeli művészi kvalitásainál vagy fontosságánál fogva az állami tulajdonba vételt.

A Szépművészeti Múzeum II. emeleti tíz kis termében megnyílt kiállítás a fent méltatott szempontok érvényesítését igazolja. Ez a megállapítás egyúttal e kiállítás létrehozásában közreműködött tényezők dícséretét is magában foglalja, akik a katalógusban feltüntetett huszonöt hónap alatt egyfelől a régibb és újabb mesterek műveinek egész sorával gyarapították a nemzeti művészet kincstárát, másfelől az élő művészetnek is egész sor olyan alkotását vették sikerült kiválasztás útján köztulajdonba, amelyek többségükben méltók arra, hogy nemzeti művészetünket fővárosi és vidéki közgyüjteményekben képviseljék.

A kiállítás szintjének emeléséhez kétségkívül nagymértékben hozzájárult Kultusz-kormányunk amaz elhatározása, hogy az időközben kalapács alá került Ernst-gyüjtemény legragyogóbb darabjait megvásárolta és így egész sereg eddig nehezen nélkülözött műtárggyal gyarapította a Szépművészeti Múzeumot. Az ott megszerzett műveket csaknem mind itt láthatjuk a kiállításon. Jakob Seisenegger „Anna magyar királyné"-t ábrázoló képmása művészeti és történeti szempontból egyaránt fontos alkotás. Rendkívüli gazda-

Szépművészet
1941.

godást jelent a Szépművészeti Múzeumra a XIX—XX. századi magyar művészarcképek gazdag sorozatának megszerzése, melyek között — a katalógus rendjében haladva — Kovács Mihály, Madarász Viktor, Brocky Károly, Gerhardt Alajos, Lotz Károly, Beck Vilmos, Grimm Rezső, Balassa Ferenc, Koroknyai Ottó, Szinyei Merse Pál, Feszty Árpád, id. Markó Károly, Vágó Pál, Telepy Károly, Csontváry Kosztka Tivadar, Temple János, Fényes Adolf, Koszta József arcmásai mellett a magyar képírás olyan örök nagy értékeit találjuk, mint Székely Bertalan „Önarcképét", ezt a sokat és sokszor méltatott remekművet, azután a mester nagy kvalitásait teljes mértékben érvényrejuttató kitűnő alkotását „Greguss János arcképé"-t, valamint Ferenczy Károly két remek „Önarcképé"-t, amelyek nemcsak a mester két különböző korszakának teljes értékű reprezentánsai, hanem Ferenczy oeuvrejének is kimagasló értékű darabjai és megszerzésük a Múzeum gazdag Ferenczy-gyüjteményében sokszor fájóan érzett hiány teljes mértékű pótlását tette lehetővé. Madarász Viktor „Dózsa népe", a magyar romantikus festészet e sokszor emlegetett chef d'oeuvre-je és Liezen-Mayer Sándor: „Mária Terézia egy koldusasszony gyermekét táplálja" című műve is ez alkalommal került a Múzeum tulajdonába.

A régebbi képfaragást egy XVIII. századi magyar mesternek „Alamizsnás Szent János"-t és „Szent Erzsébet"-et ábrázoló faszobrai képviselik. A Múzeum szobrászati gyüjteményeinek fontos gyarapodását jelenti Izsó Miklósnak nagy jellemző erővel mintázott négy festett gipszszobra (Wesselényi Miklós nádor, Zrínyi Miklós a költő, Petőfi Sándor és Arany János), mely a mesternek a nemzet nagyjait megörökítő és reánk sajnos csak gipszben maradt sorozatából származik, valamint Izsó kortársának Huszár Adolfnak a mesterről készített portréja. Fadrusz János monumentális „Mátyás feje" is értékes gyarapodás, amint a művészi mellett történeti értékük is van Orlay Petrich Soma „Petőfi Sándor szülei"-t ábrázoló ceruzarajzának, Jankó János „Csiky Gergely karikaturájának", Folnesics „Toldy Ferencet, irodalomtörténetírásunk atyjá"t ábrázoló kőnyomatának és Laccataris Demeter „Döbrentey Gábor"-t megörökítő tussal lavirozott ceruzarajzának.

Örömmel láttuk a kiállításon Thorma János nagy könnyedséggel és fínom színhatásokkal festett „Tavaszi táj"-át, Réti István „Önarckép"-ét, Iványi Grünwald Béla mesteri „Csendélet"-ét, Csók Istvánnak 1928-ban festett „Báthory Erzsébet" vázlatát, mely eleven kompozíciójával, remek színharmóniájával, mozgalmas és hatásos alak-elosztásával megközelíti a mester híres nagy alkotásának hatását. Rudnay Gyula „Lovas legény"-e a kiváló művész minden ragyogó festői erényével ékes képe e tárlatnak. Márton Ferenc „Tükrös csendélet"-e korán elhúnyt művészünk java munkái közül való témájának merészségével és a megoldás ügyességével.

De különben a tárlaton képviselt festők és grafikusok sorában csaknem minden szereplő művészünk nevével találkozunk a kiállított munkák között. És ha nincs is helyünk minden említésre méltó derék munka felsorolására, azért — a katalógus sorrendjében — Kóbor Henrik „Padlásfeljáró Keszin", Vidovszky Béla „Interieur a mosóci Hubay-kastélyból", Szabó Vladimir „Uzsoki híd", Glatz Oszkár „Buják tavaszszal", Koczka András „Csendélet", Soltész Zoltán „Uzsoki fatemplom", Endrédy György „Ruszin paraszt", Bernáth Aurél „Tájkép", Egry József „A Balaton", Rózsaffy Dezső „Reggelizö nő", Burghardt Rezső „Virágzó fák", Gaál Ferenc „Cigányok", Dorogi Imre „Mosónők", Vass Elemér „A sárga ház" és Molnár C. Pál kis méretében is briliánsan megfestett „Balatonmelléki táj" című képeit, valamint Fábián Gyula, vitéz Litkey György, Hessky Iván, Bornemissza Géza, Csebi Pogány István, Pohárnok Zoltán, Ijjász H. Imre, Edvi Illés Aladár, Jobbágyi Gaiger Miklós, Komjáti Gyula, Makoldy József, Hollós Mattioni Eszter, Gy. Szabó Béla, Jeges Ernő, Gallé Tibor, Remsey Jenő, Büky Béla, Klie Zoltán, Bardócz Árpád vízfestményeit és grafikáit említsük itt meg, mint sikerült alkotásaikat.

A kiállításon szereplő szobrok kevés kivétellel a kisplasztika körébe sorozhatók. A kivételek között említsük elsőnek Ohmann Bélának Magyarország Kormányzójáról mintázott monumentális hatású bronzképmását, azután Moiret Ödön barokk-szellemű nőszobrát („Ébredés", bronz), Farkas János „Fésülködő leány"-át és Szamosi Soós Vilmos bronz „Önarckép"-ét. Fínom naturalizmussal készült Boldogfai Farkas Sándor „Copfos fej"-e, s elegáns az elhúnyt Szentgyörgyi Istvánnak bronzcsoportja, a „Pajtások". Andrássy Kurta János fehér márványból készült „Golgotá"-ja középkori fafaragások hangulatát idézi, amint a régi keleti szobrászatét látjuk újjáéledve Ungvári Lajos művében az „Ősmagyar harcosok"-ban. A kisplasztikák közül említsük meg Kovács Mária kecses „Műkorcsolyázó nő"-jét, Mikus Sándor erőteljesen mintázott „Mezítlábas nő"-jét, Csucs Ferenc klasszikus szellemű kis „Női akt"-ját, Varga Ferenc nagy síkokkal mintázott s a formákat tömören összefoglaló faszobrát, a „Szegény Madonná"-t, Andrássy Kurta János kifejező „Zsákhordó"-ját, Madarassy Walter terrakotta „Madonná"-ját, Hiesz Géza bronz „Kakas"-át; de a többiek is — Jálics Ernő, Marosán László, Kocsis András, Dabóci Mihály, Szervátiusz Jenő, Győry Dezső, az elhúnyt Szódy Szilárd, Gallasz Nándor, Turi Jobbágy Miklós, Kerényi Jenő, Halmágyi István stb. — sikerült alkotásokkal szerepelnek.

Seisenegger, Jacob

1505 - 1567

lásd okv.

Magyar Művészet

1926. 395. l.

Seisenegger Jakab

Ybl Ervin: Anna királyné arcképe. Seisenegger Jakab ismeretlen alkotása a Szépművészeti Múzeumban. (Magyar-német.) *Az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum Évkönyvei* IX. k. p. 137—149. 4 t. [p. 151—154.]

z, 16 watt kimenő tel-		
és hangszin szabályozó-		
nofon csatlakozással, há-		
etékkel,.....	ar.P.	680.--
szóró, közös hangfalra		
kettő a magas és egy a		
sára szolgál, 2 m csat-		
.....	"	220.--
es keskenyfilmvetitőgép		
teljesen azonos kivi-		
láshoz szükséges alkat-		
ek nélkül,.....	"	1065.--
ható kofferbe épitett		
vetitőgép,.....	"	1200.--

teny hangosfilmvetitőgépekhez.

.....	ar.P.	11.50
W, 110, vagy 200 V,.....	"	28.--
W, " " " ".....	"	28.--
W, " " " ".....	"	40.50
	"	62

Seisenegger, Jakob

festő

szül 1505 + Linz

1567

Anna magyar ki-
rályné arcképe

A Vallási Közokt.
Minisztérium vásár-
lásának kiáll. az
O. M. Szépm. Muzeumba

Bp. 1941. 20 pz.

Seisenegger Jacob

nemet festö
1505–1567

l.

Ybl Ervin: Mesterek
és mesterművek
Bp. 1938. 88. l.
89. l. XXIV. t.

Mergényik
igazgató.

KIFIZETTETI
MAGY. KIR. ÁLLAMPÉNZT
15 Ok

RICH HEINRICH

FÜGER, FRIEDRI

1751—1

38.

Lujza császárné

Kaiserin und Kö

Vászon — 206×14

Seisenegger Jakab

festő
XVI. sz.

lásd

Szépm. Mur
Eök. IX.

137–143. l.
népekkel.

Ybl E. cikke

Thieme-Becker
XXX. 465. l.

Seisenegger Jakob

Cód

Szépm. Mur. Erk

IX. VII. tabla

SEIRC, Bartolomeo Rönnwes

1755 Porsay

Ars 1998. 245.

Pächter und Besitzer

Chronik der „langen Gasse" in Pápa in den 17-18

Andrea Haris

Zum 70. Geburtstag von Tibor Koppány wurde von n
einer Datensammlung vorbereitet, für die die ersten Ar
Jahren von ihm kamen. Während der Denkmalforschun
nur sehr wenig bearbeitetes Archivmaterial zur Verfügu
seit Jahren andauernden Archivforschung an, deren erste
tensammlung publik gemacht werden. Die Grundlage de
fünf, für die ganze Stadt gültige Registrierungen, aus 16
aus 1735. Eine der Registrierungen aus 1735 ist das ers
von der Stadt Pápa, dem auch eine Karte von Henrik M
der ersten Zeile der Datensammlung wird immer die von
nommene und durch die Karte identifizierbare Nummer
daneben das Ausmaß des Grundstückes, die Summe der
die Identifizierung des aktuellen Hauses und die der St
mer. Dahinter ordnete ich sämtliche Daten chronolog
schon erwähnten fünf großen Registrierungen aus zahl
bzw. publizierten Quellen stammen. Sollte die Angabe n
tiger Sicherheit identifiziert werden können, setzte ich
Die frühesten Grundstück betreffenden Angaben stamm
17. Jahrhunderts, frühere Quellen betrefflich der Häuser
vermutlich wegen der türkischen Herrschaft zwischen 15
die Festungen veränderten Stadtstruktur nicht identifiz
grenzen umfasst die Bearbeitung nur eine Straße, als ers
dieser Datenreihe. Das vorhandene System wird siche
ständigen Bearbeitung der Innenstandt von Pápa modifi
der Angaben von mehreren Gesichtspunkten aus erst na

M. D. K.

SEISINGER Jakob festő

Anna királyné arcképe 1532.

Az Iparművészeti Mus. Évkv. I. 1954. 7.

Csereg Éva: Két reneszánsz arcképes kolyha.

~~ha~~ csempe 111. l.

SEITELHUBER, Philipp, pozsonyi pallér

PH. S., Maurerpallier, † 83 éves korában, Pozsony, 1817 október 15. (1817, 1093 l)

Preßburger Zeitung
(Genthon)

SEITER MDK.

Tóth Andrásné Poldauf Nóra: A mérnöki szervezet kialakulásának előzményei Buddha és Perzsia. Tanulmányok Bp múltjából. 1956. XI. köt. 78. l.

Seitz József építőács pallér M.D.K.

A balatonkeresztúri ref. templom tornyán dolgozik 1844-ben.

Szarvas Gyula: A balatonkeresztúri ref. egyház története. Pápa 1912, 38.

M.D.K.

Scitl Kornél, épitész

budai várpalota alaprajzát közli a szerző, az ásatások 1934-ig elért eredményeiről.

Balogh Jolán: A művészet Mátyás király udvarában Bp.1966. 2 köt.

2. köt. 12. á. 17. old.

SEITL, Mathias, pozsonyi könyvkereskedő

M. S., +81 éves korában, 1832 március 4. (1832, 269.)

Preßburger Zeitung
(Genthon)

Seitelmann Tobiás (Tobias Seitelmann ~~Meister~~ Burger und Klein Uhrmacher ~~[illegible]~~ Cassau.)

Monographiain megjelenése után a vássi levéltárban egy okmány találtatott meg, mely szerint a város Seitelmann Tobiás és Schönleben Dávid kassai mestereket megbízta egy torony-óramu készítésével.

Az érdekes szerződés, mely 1627. decz. 14-én kelt, így hangzik:

(Szerződés szóról szóra, német nyelven)

Ezen szerződésből látjuk, hogy ez óramunk 3 czimlapja volt s így az csakis a templom tornyán lehetett, mután a torony a templom déli oldalain állván, annak csak 3 oldala volt látható. Bizonyos an remekmű lehetett ez óramu, mert nemcsak a hold járását jelezte, de az órautéseket egy angyal jogarával ütemmel kísérte. 1)

Ez óra művet az 1725 ben pusztított tűzvész után a torony átépítése alkalmával távolítottak el. 2)

---

1) Myskovszky Viktor: Uj adatok a bártfai templom építésének és felszerelésének történetéhez. Arch. Ert. XIII. Ujf. 1893. 65. l.

n. o. 65. l.

Seitle, Ludw.

Budapest. T.5336.

A délről felvett látképen balra Budát, jobbra ~~Rudig~~ meg Pestet látjuk. A középtért a Dunának jégtől boritott árja foglalja el, ahol gőzhajókkal és csolnakokkal mentik a szerencsétlenül jártakat. Felirata:

Scene ger grossen Uiberschwemung von Pesth und Ofen, vom 13t bis 16t März 1838.

jobbra a jégdarab egyikén: Seitle.
alól balra: Lith. von Ludw. Seitle.
jobbra: Gedr: bey Jos. Hafner in Linz.
legalól középütt: Der halbe Ertrag ist zum Bessten der Verunglückten bestimt.

Kny., mér. a vk. 24.6: 37.6 cm.

Szn. 2-1900.
46-1900-1.

Seitle

"Scene der Grossen Ueberschwemmung von Pesth u.Ofen.Lithogr.von Seitle".
376x246 m/m.- Főv.Muz.Lt.3133.-

pcso-
lis
évek-
é, K.
ilma,

Ferenc.
yomat
.

bak-
érben

kezé-

Scene der grossen Ueberschwemmung von Pesth u. Ofen. Lithogr. von Seitle. qu-fol.

Gräh-Rauschb. Anzeiger Nr. 86.–269.

Föv. Mus. Nr. 3133.

376 x 246 m/m.

Seitle

C H T I B O R

v.r.tanár

yetem Bölcsészeti Karán
lében tartott előadása.

M Ü V É S Z E T.

t kiadja

l t á n.

Seitle

Nagyszlitz J.I.

„Scene der Grossen Ueberschwemmung von Pesth und Ofen. Lithogr. von Seitle“. 376×246 mm. — Főv. Múz. Lt. 3133.

tairs der k. Freystadt Pest. — Jetz.: Herausg., entwerf. u.
lithogr. v. *Ant. Strohmayer*. Gedr. bei *C. Mangold* in Press.

Seitle Rezső

festő

Vöröskő vára

kiállítva

Pozsonyi műkiállítás 1883

20. l.

Malom a Morvavölgyben.

Pozsony a ligetből

Bazin vára

u. o. 20, 21. l.

Ezek úgy látszik mind rajzok voltak.

ALKALMAZÁSA:

A TŰZÁLLÓA
ujabb teret hódit.

1. **Cementi**
2. **Edzés-**
   lágyitás
3. **Gázmüv**
4. **Gőzkazá**
5. **Ipari-**
   kemenc
6. **Kohókn**
7. **Porcellá**
   kerámia
8. **Üveggy**
9. **Vegyipa**
10. **Zomán**

Közele

HUBERT és SIGMUND
ACÉL- ÉS FÉMÁRUGYÁR
BUDAPEST, X.,
FERTŐ-UTCA 14.
TELEFON: J. 364—53, 364—54
SÜRGÖNYCIM: „DUREX" BUDAPEST

Seitle Rezső

festő

szül. Alsóausztriában 1812-ben. A bécsi akadémián tanult. Évek óta Pozsonyban él.

Pozsonyi műkiállítás

1883-31. l.

ifj. Seitz [?] M.D.K.

Bp.év n.

A pásztorok imádása. [– – falfestménye a diakovári székesegyházban.] Szövegközti illusztráció Hranilovic Henrik: A szlavoniai sikság c. cikkéhez.id.mü 456–487.p.

Szign. nélk. – Morelli G.F.i.

– – festménye után egyszinü fametszet.Készült Morelli Gusztáv müintézetében.M.Kir.Állny.

O.m.21.Magyarország.VIII.köt.190l.485.p.

Veit seitts,asztaloslegény

A győri asztalos és puskaagykészitő céh legénykönyvéből,1675-ből:"Veit seitts Von Ins Prück aus dirol Dischler gesel".101.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII.században Adatok Győr város asztalosmüvességének történetéhez 93 Bat

Arrabona,9.-Kantus János Múz.Győr,1967.-A Győri.Múz. Evkönyve

Seitler Ludwig

litografus

I.

Horváth Árpád

379. l.

VÁSÁRLÁSI FELTÉTELEK:

A vételár 25%-a a vásárláskor, a többi 75% pedig 8 napon belül fizetendő.

A műtárgy csak a kiállítás bezárása után kézbesíthető a vásárlónak.

A művész tulajdonjoga visszatérítési kötelezettség nélkül a műtárgy teljes kifizetéséig marad érvényben.

A hazaszállítás a vásárló veszélyére történik.

A műtárgyak eladására kizárólag Kató Kálmán műtáros úr van feljogosítva.

M.D.K.

Sertr
festő

Greguss járt az iskolájába.

Tompa Gabriella: Greguss Imre.

5l.

Seitz Alexandro
Maximiliano
és fia Ludovico

[Egyházm. Lap]
1882. 302. l.

bizottság!

~~amán általam felvett műemlékek~~
~~ása erősítése és egy egy papír kép elő álli-~~
~~vró Hollenzer és Okos fény kapiszektől~~
~~orona 88 fillérrel számított idemellékelt~~
~~s végett tisztelettel benyujtani~~

hó 14-én

Tetehlo Ottó

SEITZ ötvös

TBM 25 (1996) 373.

(1)

(437.4 / .5) Galícia, Bukovina

943.74 / .75 – tört.

914.374 / .375 – földr.

908.437.4 / .5 – kommerc.

(2)

(439.14 / .15) Alföld, Duna

943.914 / .915

914.391.4 / .5

908.439.14 / .15

(3)

(434.6 / .7) Baden, Wittenberg

943.46 / .47 – történelmi

914.346 / .347 – földrajzi

908.434.6 / .7 – kommerc.

(4)

(437.11 / .13) Közép-Csehó, K-Csehó

943.7 / .13

M.D.K.

Seitz
festő

Diakonissza templomainak freskóit készítette.

Budapest und Umgebung. Ungarn. Budapest. 648.

Seitz festő

Magyar M üvészet 1925. 222-224. o.
L. K.: Kéméndy Jenő.

Szobrász XIX sz. e. f.

Dozsnyai Károly

/Liszt Ferenc szobra/

Századok 1874. 26-44 o.

Nagy Iván: Magyarország képzőművészé

SEITZ, festő

Pataky László, annak idején a Müncheni Akadémián, Setz osztályán együtt tanult Hollósyval. 292.old.

HORVÁTH BÉLA: Kernstok Károly "Őszi munka" című képéről 283.old

STUDIA COMITATENSIA, Tanulmányok Pest Megye Múzeumaiból, 2.szám. Szentendre, 1973

Seitz szobrászmüvész

A Lippart épitész által tervezett, Szent István jobb keze számára készitendő ereklyeszekrény belsejében elhelyezett Szent István szobrát mintázta meg.
A Főváros és Vidék c. rovat beszámolója részletesen ismerteti a müvet.

Divatcsarnok, Bp. 1861. dec. 30.
53. sz. boritólapján.

Seitts V./Veit/,asztaloslegény

Győrben 1674-1699 között megfordúlt asztaloslegények jegyzéke származási hely szerint:"Innsbruck: Seitts V." 122.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII. században - Adatok Győr város asztalosmüvességének történetéhez 93.old

Arrabona,9,- Xantus János Múz.Győr,1967.-A Győri Múz.Évkönyve

Seitz V./

M.D.K.

Seiller Kristóf, rabbra

neve 1733-ban szerepel az
egri adózók között

Heves megye műemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 398. old.

Seitz G.,festö MDK

Csendélet. Jelzett. Olf.

Árverési Közlöny. Festm.,rajzok. 1936 okt.4. rk.sz. 42.1.

Seitz Gizella, jelmeztervező 7 Dk

Janáczek: Katja Kabanova c. zene-
drámája nereplőinek ruhasorozatát
tervezi

—: Ma hallottuk 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1960 okt. 29.

Seitz Gizella, jelmeztervező MDK

Az Operaház Janacek előadásain a jelmezeket tervezte.

Péterfi István: Katja Kabanova 2. l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. március 8.

Seitz Gizella, jelmeztervező MDk

A jelmezeket tervezte.

–: Vasárnap mutatják be az Operaházban a teljesen felújított Háry Jánost 8-l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. dec. 15.

MDK

Seitz Gusztávné Schön Emmy

festett fa, butorok, játék

O. Iparm. és Háziipari kiáll. Magyar Iparmüvészet,

~~1928~~ 1929. 134 l.

Seitz, Gustav (XIX. század).

526. GYÜMÖLCSCSENDÉLET. Jelezve l. jobbra.
Fa. 26×32 cm. 50.—

Andor János I. II.
Balla Miklós I. II.
Baráth Jolán I. II.
Barczán Endre II.
5. Bartha Ágnes I. II.
Bányai János I. II.
Bekes József I. II.
Bencsik István I. II.
Berecz Eleonora I. II.
10. Békési István I.
Berkes György II.
Borthradszky András I.
Biró Endre I. II.
Bischitz László I. II.
15. Bocskói János I.
Bodrogi Márta I. II.
Bogyay Elemérné I. II.
Brugger Janka I. II.
Csadez Gabriella I. II.
20. Cser Irén I. II.
Csarna Árpád I.
Csergő Ida I. II.
Csicskár Rozália I. II.
Csikmáz Gizella I. II.
25. Csipő Lajos II.
Csizinszky László II.
Dankó István I. II.
Decsics Kornélia I. II.
Deézsi Irén I. II.
30. dr. Dénes Jenő II.

35.
40.
45
50
55
60

Almásy-Teleki II. 1939

Kálmán Lajos I. II.
Kántor Mária I. II.
Keéri Boriska I. II.
Kehrer Gyula II.
Keller Mária I. II.
Kisbán Magda I. II.
Kiss Ernő I. II.
Kiss Erzsébet I. II.
Klinda Károly I.
Koharek János I. II.
Kollós Olga I. II.
Kolozsvári János II.
Komán Erzsébet I.
dr. Konorát Gyula II.
Kovách Margit I.
Kovács Gyula I. II.
Kovács Magdolna I.
Kovács László II.
Körmendi István II.
Körösényi Theodora I. II.
Kravár Gyula I.
Krebsz Gerta I.
Kurucz Julia I. II.
Kvasz Magdolna I. II.
Laczik Vilmos I. II.
Ladányi Zoltán I.
Lajos Vilma II.
Lakatos György I. II.
Lehotay Julia I. II.
Petrován Antonia I. II.
Piller Adrienne I. II.
Prinz Gyula I.
Pulay Gyula I. II.
Pusztai László I.
Reisz Ilona I. II.
Rejtő Mária I.
Renner Marianna I. II.
Ribarics Ilona I. II.
Ritter Dalma I. II.
Ritter Jolán I. II.
Rövid Mihály I. II.
Sárgai József I. II.
Sárközi Elma I. II.
Scari Ottó I. II.
Scheirich Mária I.
Schermann László I. II.
Schindler Irén I. II.
Scholz Pál I.
Sértő Radits Ilona I. II.
Simon Ernő I. II.
Somlai Magda I. II.
Sonleithner Margit I. II.
Spiller Béla II.
Stefánovics Ilona I. II.
Steiber M. Katalin I. II.
Sugár Irén I. II.
dr. Murányi Kálmán I. II.
Szabó Margit I. II.

Seitz Ferenc

Seitz Ferenc, építész, Pestről, 1815 febr. 20-án iratkozott be.

Fleischer Béni

84. L.

Seitz, Georg (1810-1870)

„Csendélet gyümölcsöttel"

o.v. 72 x 100 J. l. g. G. Seitz. Védett

K.ár 15000 ft.

Báv 41. Képa ukció Budapest 1976 december

Seitz, Georg
(Nürnberg, 1810 – Wien, 1870)

„Gyümölcsrendelet" o.v. 54×66 cm
J. l. j.: G. Seitz 857. (Restaurált) Védett.
Kikiáltási ár: 12000 Ft.

BÁV 56. Képaukció Dp. 1981. december

Seitz Ernő

Árverési Csarnok aukció kat.

34. sz. 1926. okt

2 gümölcsendélet 67X53.

1217.

Sz. Schwecháton, V

Kunszt József.

Térdig van ábrázol
fordultan ül. Jobb kezé
pedig a szék karfájára tám
és előrefésült haja őszbev
szeme kék, bajusza és sz
felett piros szalagon az
viseli és kettős nyaklánc
caputium, csipkealjú ka
ben talapzaton nyugvó
Jelzése alól jobbra : »*L.*

Vászon, méretei 115 : 9
tett 1908-ban Török Jánosn
márczius 2-án. — Elszámolt
Az elszámolást jóváhagyta a
határozat (911–911).

Seicz Ernest Pesten.

1842. pesti mügyl.

Magdolna. olaszt

Család Elje. "

L.

Seitz Ernő

Discher Antalról Lényitett
olajportréját 1839-ből az OMF
Építészeti Múzeumában

Magyar Építőművészet 1975/5
61. old.

Seiz E

festo

nemiéh darabok.

Minkitétel Pesten. Honnu

vész 1834. 4291.

Seiz Ernst

Jestö Pesten

wód

z

Seiz. 1571

Lot

Iparrajziskola 1881.
13.I.

3. Ugyanaz. Ésnaki oldal
Méret 1:100. Mint előbbi
fronrajz. Nagy. 35 x 31

4. Ugyanaz. Keleti oldal
Méret. 1:100. Mint előbbi
fronrajz. Nagy. 26 x 21

5. Ugyanaz. Hosszmetszet
Méret. 1:100 Mint előbbi
fronrajz. Nagy. 32 x 29

6. Ugyanaz. Keresztmetszet
Méret. 1:100. Mint előbbi
fronrajz. Nagy. 24 x 21.

11

Seiz E

festő.

A „Hormüvész" az 1834-ikі pesti „mükitétel"-ről szólva, felemliti öt is.

Müvészet, 1903. 330. l.

M. V

SEITZ *(Seiz) Ernő*, festő, * Pest 1815, † Grác 1870 körül. A bécsi képzőművészeti akadémián elvégezve tanulmányait, Pesten telepedett le, hol az 1830—60-as években főleg egyházi és csendéletképeket festett. Már az első pesti „műkitételén" 1834. részt vett néhány művével, 1842. egy Magdolnával és egy arcképpel, 1863. pedig Mária és Márta c. olajfestményével szerepelt a Pesti Műegylet kiállításain. Egy ideig pestvárosi rajztanító volt.

Sz. E. II. 4331

1218. Ismeretlen festő:
A XVIII sz. végéről

Motesiczky IV. Pál t

Csaknem térdig látha
zével a párnázott ~~támlás~~szék
pedig házi sapkát és szelenc
ke barna; szeme kék; bajusza
csokorra kötött fehér nyakke
hajtókás kabát és pantallo f
mintája kék.

Vászon, mér. 89.7:65.
Váray József ajándéka

Seitz (Szeitz) Ernő
Pester

1863. nov. – dec. kiáll. Müegyhet.
Mária és Márta, jelenet az
uj testamentomból, olaff., 600 frt.

~~Pécs IV. 194~~

Seitz Ernest

festo

Pest 1849

1 ind

Mátrai Gábor jegyz. tz. M.

1411 -

318.

Berghem, Nicolas van

Tehenak és kecskék. Rk.

115 m. 170 sz.

K-15. —

Leitz Ernest

18 évés, mül. Pest

1833. Bécsi akadémia

1.8

1815

1833

Szombathi J.: Historia scholae ref. Sárospat.
Sárospatak, 1860. VI. 255.

Seiz Ernő, 1815-1870

Női képmás, olaj

Árverési Közlöny, 1936. márc. 2.renk.sz.

50 1.

Seitz, festő

Művészet, II., 1903. 252-255.

Ambrozovics Dezső: Eisenhut Ferenc

Seitz festő

Magyar Művészet 1925. 2. sz. 34-36. o.
Paczka Ferenc.

Seitz , szobrász

Divatcsarnok, 1861. 53. sz. boritéķ

Főváros és vidék

Seitz, Alexander Maximilian (1811 – 1888)

„Sátrsi gyermekek" v. Jestmény 22,5 x 31 cm

S. l. j.: Ma Seitz 1850 Védett.

Kiáltási ár: 6000 ft.

BÁV 47.képaukció Bp.1978.december

M.D.K.

Seitz Antal ötvösmester

1783-ban lett a budai ötvöscéh tagja.

S. Mihalik: Versuch einer Zentralisierung des ungarischen Punzierungswesens im 18.Jahrhundert.
Acta Historiae Artium, 1961. Tom.VII. Fasc.3-4.
271.old.

MÁSKÉPP LÁS

DARÁZS JÓZSEF
festőművész

KIÁLLÍTÁSA
A
MÓRA FERENC MÚZEUM KÉPTÁRÁBAN
Szeged, Horváth Mihály u. 5.
1994. november 24-én

Közreműködik:
LADIK KATALIN
költő – színművésznő
BITSKEY LUKÁCS
színművész
MURÁNYI ÁKOS
szaxofon

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ
1995. január 8-ig

SEJBEN LAJOS
festőművész

MEGNYITÓ: 16.30 órakor
MEGNYITJA: NAGY IMRE
művészettörténész

MEGNYITÓ: 16.30 órakor
MEGNYITJA: SZUROMI PÁL
művészettörténész

SEJBEN LAJOS
festőművész

6722 Szeged, Nemestakács u. 1.
Telefon: 62/329-103

1957-ben születtem. A festészet mellett kisplasztikával és grafikával is foglalkozom.

Díjak:
1991. Szeged Napja: alkotói díj.
1993. Őszi Tárlat Hódmezővásárhely: alkotói díj.
1994. Szegedi Táblafestészeti Triennálé:
Képző és Iparművészeti Lektorátus díja.
III. Nemzetközi Japán Papír Kiállítás:
ezüstdíj (Kyotói Prefekturátus díja).

Egyéni kiállításaim:
Paletta Galéria Szeged; Olympos Galéria Kecskemét; Sajtóház Szeged; Pártok Háza Kistelek.

Fontosabb külföldi csoportos kiállítások:
Horn Ausztria, tanulmányút és kiállítás.
Temesvári Tárlat.
Collegium Hungaricum Bécs.
Foyer Galéria Darmstadt.
III. Nemzetközi Japán Papír Kiállítás Tokyo és Kyotó.

Fontosabb hazai csoportos kiállítások:
Valamennyi jelentős hazai kiállításokon részt vettem, többek között:
Fiatal Képzőművészek Stúdiója éves kiállításai Budapest.
ART-MA Nemzetközi Képzőművészeti Kiállítás Budapest.
Nemzetközi Grafikai Biennálé Győr.
Táblafestészeti Triennálé Szeged.
PLAIN AIR '94 Nemzetközi Alkotótelep és Kiállítás Csongrád.

Közgyűjtemények:
Kyotó: Japán Design Múzeum.
Szeged: Polgármesteri Hivatal.
Győr: Nemzetközi Grafikai Biennálé „Oxigén" Alapítvány.

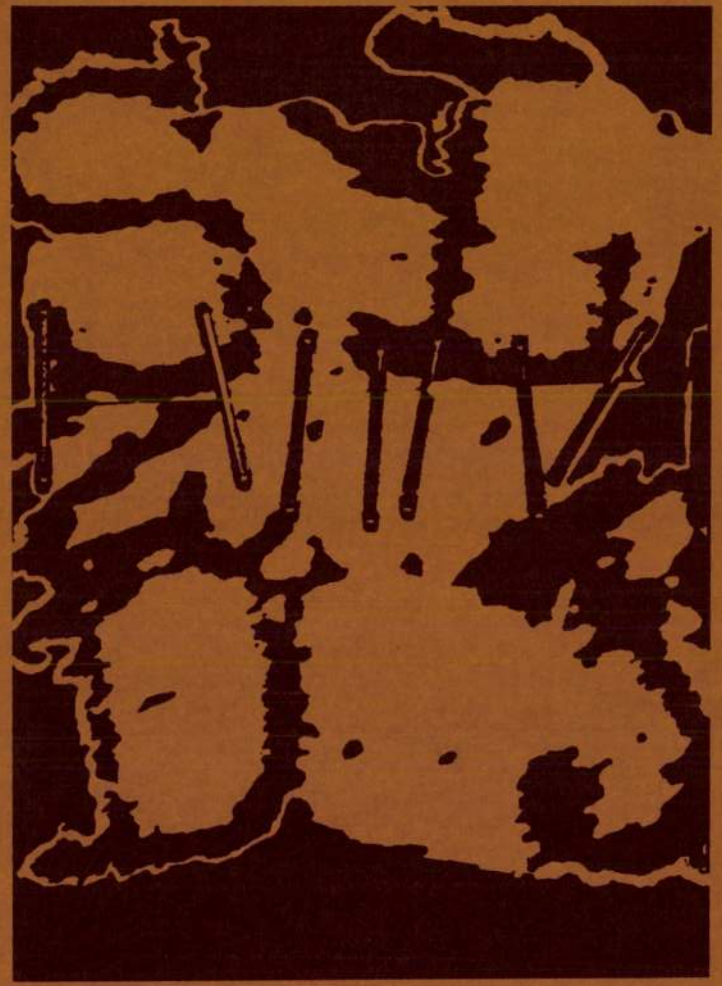

DARÁZS JÓZSEF
festőművész

„...hogy mi volt életemben a legszebb
talán az amikor a keresztet
házunk szemöldökéről levéve
egy madarat tettek a helyére..."

Egyéni kiállítások:
1988. Szeged, Bartók Béla Művelődési Központ „B" Galériája: Napforduló.
1989. Jászberény, Kortárs Galéria: Sámánének.
1993. Szeged, Kálvária Galéria: Elragadtatás.
1994. Pécs, Nevelők Háza Galéria: Tilos a madár
Szeged, Móra Ferenc Múzeum
Horváth M. u. Képtár: MÁS-KÉP(P)-MÁS

Csoportos kiállítások:
Szeged, Budapest, Dunaújváros, Szentendre, Salgótarján, Debrecen, Kecskemét, Kaposvár, Hódmezővásárhely, Temesvár, Horn, Bécs, Darmstadt, Párizs.

Sekely Degso iparművész formatervező

magyar származású művész, Rochester Institute of Technology, College of Fine and Applied Arts, 65 Plymouth Avenue South /14608/, Rochester /New York/ USA

International Directory of Arts I.
Berlin 1965/66 8 kötetes adattár

Dezso, Sekely
(USA)

Mühöclik: Rochester (New York): Rochester Institute of Technology, College of Fine and Applied Arts, 65 Plymouth Avenue South (14608), School of Art and Design. Trani formatervezést tanít.

International Directory of Arts. 8th Ed. 1965/1966 I. /Ed.: H. Rauschenbusch/, Berlin, é.n. Deutsche Zentraldruckerei AG. 1004 l., ill., 550 l.

M.D.K.

Martin Schongauer, német festő és rézmetsző
(1445 körül - 1491)

Főként szülővárosában Colmarban működött. Számos metszete ismeretes. Magyarországon többször másoltár metszeteit felvidéri szárnyas oltárokon. A budai műhelyekben kimutatható nyomát látni lezet abban, hogy az egyik budai kályhacsempe figurájához Schongauer metszetét ill. annak valamilyen változatát használtát fel.

Balogh Jolán: A müvészet Mátyás király udvarában
Bp.1966. Ak. kiad. 2 köt.

1.köt. 559. old.
+ 136. "

SZUROMI PÁL:

Tárlat

SEJBEN LAJOS

ÉLET ÉS IRODALOM 1999 dec 3.

(H)arcmező

Jubiláns időket élünk. Ami az egyik oldalon millenniumi tisztelgés, az a másikon a 48–49-es szabadságharc 150. évfordulója. Ilyenkor pedig óhatatlanul jönnek a pályázatok. Habár mit lehet még mondani e dicső, hajdani forradalomról? Pláne a képzőművészet nyelvén? Nos, Sejben Lajos szegedi kiállításán erre is találtam példát. Nem is egyet. De maradjunk csak a *Harcmező*nél. Adva van egy sötét kartonlap, középterében horizontális, vöröses festékzónák villognak. A kép szerkezeti bázisát mégis egy fonalas hálószatyor raszteres szövedéke biztosítja. Ennek köszönhető, hogy itt nem csupán a szokványos föld-vér párosítás tűnik fel. Közelről nézelődve ugyanis mintha egy zsúfolt temetőben, távolabbról viszont egy épülő ház képzeténél volnánk.

Egyszóval: élet és halál szemlátomást megtermékenyíti egymást.

Szerencsére egyéb szellemes, míves alkotások is szerepelnek a bemutatón. Már az is árulkodó, hogy kimondottan tömény, feszültségteli összkép fogad bennünket. Nem mintha hiányozna a levegő a művek közül. Dehogy. Csak Sejben Lajos rendkívül vitális, sokoldalú művész. Nem elég, hogy változatos léptékű, lendületes képeket és objekteket állít elénk, ám szomszédságukban vaskos, játékos plasztikák tanyáznak. Így a látogató ugyancsak kapkodja a fejét, s ösztönösen is bizonyos érzelmi, minőségi támpontokat keres. Ez azonban nem is olyan egyszerű. Túl sok az érdekes, lebilincselő munka. Igaz, a bevezetőben máris lehorgonyoztam a *Harcmező*nél. Mit kell tudni ellenben e Szegeden élő, középkorú alkotóról?

Akárhogy is vesszük: Sejben Lajos mindig is a szabadságharcos művészek közé tartozott. Nem a hősi halál, hanem a szabadság, a szabadon választott feladat, a szabad gondolkodás és a szabad kifejezés harcosa. Ezért is kerülte el a hatalmi megrendelések, a kötelező témák, a kötelező stílusok. Ezért is vállalta a kisebb-nagyobb nélkülözéseket, a kiszolgáltatottságot, a kiszorítottságot. Ezért is vállalta a kísérletezést, a folyamatos megújulást, a kockázatot.

Itt van mindjárt a jelenlegi tárlat energikus képanyaga. Emlékszem: Sejben korábban többnyire eleven tónusú, telített informel-kompozíciókat készített. Mostanra viszont súlypontozottabb, dinamikusabb és atmoszférikusabb lett előadása. Sőt technikai, manuális felkészültsége is jótékonyan feldúsult. Bár mozgalmas, vibráló felületein mindössze csak egy-egy vöröses, kékes színfolt szólózik, de mindezek hátterében megannyi átmeneti tónussal, megannyi fakturális leleménnyel találkozunk. Innen adódik: nála a fényteli tobzódás és a rusztikus anyagszerűség sértetlenül összefonódik. Mialatt e képek akarva-akaratlan is a domborműszerűség felé hajlanak. A nagyméretű, pasztózus *Kékmadár* például szabálytalan, szépséges égi tüneménynek is felfogható. A vakolatszerűen tolmácsolt *Kapcsolatok*on pedig az őskori mítoszok ártatlan kegyetlenségével szembesülünk.

Persze a művész máshol is előszeretettel foglalkozik a természeti gyökerű, archaikus mozzanatokkal. Szinte ez a lételeme, mint annyi más kortárs alkotónak. Nem csoda hát, hogy egyre-másra visszatér a kopottas képzetű sárgás-barnás tónusokhoz, elvégre a mulandóság kérlelhetetlen stációit keresi. Akár egy buddhista bölcselő. Jól mutatják ezt többrétegű, bravúros papírképei, ahol legújabban a természeti és történelmi utalások többször is összefutnak. Noha nemigen oldódnak fel egymásban. Már csak azért sem, mivel Sejben a közelmúltban alaposan rákapott a mértanias rendű hálószatyorra. Ezzel ugyanis fölöttébb fegyelmezett, már-már narratikus, ám érzéki jelsorokat tud teremteni. Az *Üzenet* antropomorf, torzószerű motívumai mindenesetre a föld alatti kultúrák árnylelkeiről regélnek. Az *Itáliai mozaikok* második darabja viszont a közelség és messzeség különös paradoxonját kínálja. Itt a távoli kékségek részletgazdagsága közelebb kerül hozzánk, mint az okkeres anyaföld.

Mintha a létezés esszenciája valójában a végtelenség dimenzióira lenne felfűzve.

De vissza a földi térségekre! Annál is inkább, mivel Sejben plasztikái különféle profán, hétköznapi tárgytöredékekből épülnek össze. Kivált az organikus fémkonstrukciókat, az idolszerű köveket kultiválja, habár az érdekesebb fákra, csontokra és papírokra is éppúgy odafigyel. Ami annyit tesz: úgyszólván mindenben a panteisztikus, spirituális energiák formateremtő erejét kutatja. Igaz, lépten-nyomon a körgyűrűs áthidalásokra hivatkozik, miként csomagos tárgyobjektjeit is a bekötözöttség szigora jellemzi. Csakhogy el kell indulni valahonnan (l.: Cristo példája). A későbbiekben úgyis kiderül: az érdemi látnivalók inkább a dolgok belsejében és a műegészek sugallatában rejlenek (például *Az utas, Bálvány, Csapda, Ezredvégi kódex*).

Bárhogy is nézem: valami irigylésre méltó emberi, művészi szabadság irányítja Sejben Lajos izgalmas munkásságát. Nem érdekli az anyagi megtollasodás, nem bíbelődik a vidékiség átkaival. Egyszerűen az alkotó munkára koncentrál, közben a rivalizáló nagyvilág képzőművészeti kihívásait is sorra-rendre elfogadja. Nem is eredménytelenül. Tudja ugyan, hogy Szeged korántsem az univerzum közepe, ám a nemzetközi vetélkedésben ilyenformán is helyet találhat magának.

(A kiállítás a szegedi B-Galériában látható december 10-ig.)

Minden kedves olvasó, aki egész évre előfizet a **MAGYAR HÍRLAP**-ra, ajándékba kapja az egyetemes tudás páratlan tárházát, **A Pallas Nagy Lexikona sorozat** és a **Biblia** ötnyelvű CD-Rom változatát. 2000 januárjában valamennyi előfizetőnk között 2000 exkluzív ajándékot is kisorsolunk. Részletek a **MAGYAR HÍRLAP**-ban!

Fizessen elő vidéken a hírlapkézbesítőnél, Budapesten az ügyfélszolgálati irodákban, vagy hívja információs telefonszámunkat. **455-5439**

Arcanum Digitéka
A **MAGYAR HÍRLAP** partnere

MAGYAR HÍRLAP
Ez a lap jár Önnek!

MHÖ 246

Ajándékozzon előfizetést!

...lyen hasznos ajándékkal lepje meg
...n számára. Ha

SEJBEN LAJOS

SZUROMI PÁL: EGY MÁGUS MŰHELYÉBEN. S. L. TÁRLATA

UJ MŰVÉSZET 1995, S. DZ. 66-67

t mellett bíborosi titulusa szentjének, Szent Cyriakusnak

gráfiának legtudatosabb szférájába tartoznak: ami számos
l, a konvencióval szemben érvényesülő személyes jelleg, a
általában megragadható. Kultuszképekről lévén szó,
nnek meg olyan ikonográfiai típusok, ábrázolási formák,
k emlékeit. Stiláris fontosságuk is könnyen érthetővé válik
g az egyetemes egyház más püspökeihez igazodtak, velük
származásúak voltak. A magyarországiak pedig éppen
rultak a pápai kúriához, ami alkalmat adott számukra
jelenségekhez igazítsák, hanem akár arra is, hogy
ék. E tekintetben főpapi pecsétjeink rendkívül jelentős
gi és az egyetemes művészettörténet számára egyaránt.
llegük igen nagy akadálya, s beható ismeretük elsősorban
éneti kutatásokban mindenesetre jelentős az előrelépés a
ad első harmadában tapasztalható magyarországi hatása
onyult az udvari pecsétművészet hatókörzete is; a század
1361–1374) pecsétje körül kialakuló csoportja pedig a
ető motívumokat mutat.
felismerése vezetett ahhoz a feltételezéshez, hogy bennük
tások, mindenekelőtt a székesegyházakban állott oltárok
már a 14. század eleji példányok beosztása, fülkearchi-

SEJBEN Lajos

XVI. Orsz. Akvarell Biennále, Eger, 1998

M. Alkotóművek Orsz. Egyesülete díja

1249. Novák András

kiáll. Szeged, Horváth Mihály Utcai Képt
Művészet, 28, 1987, 6. 37-39. ill. {tm "
1249:"}

Nyrom > Piszer Mária

1250. Oláh Sándor

Baranyi Anna: Oláh Sándor. Újvidék, Foru
1987, 2. 256-258.

TOLNAI Ottó: Oláh Sándor újvidéki tárlat
"Baranyi Anna 1250:"}{tm "Náray Éva P. 1
"Tolnai Ottó 1250:"}

1251. Oltvainé Dancsó Ilona

LOSONCI Miklós: Pomáztól Párizsig: Oltva
Pomázi Nagyközségi Tanács, 1987 35 p. il
1251"}{tm "Oltvainé Dancsó Ilona 1251:"}

Orosz István > Ducki Krzysztof

1252. Orosz János

kiáll. Szeged, Bartók Béla Művelődési Köz
SZUROMI Pál = Művészet, 28, 1987, 4. 45-4

Sejben Lajos

Magyar Iparművészet az
ezredfordulón 2003

80.l.

AJOS - TOLNAY KÁROLYNAK

ngővárkony, 1938. VIII.15.

ap R[iné]-tól, nem továbbitottam
esz Korfuban s mert abban biztam,
k auton szombaton /13-én/, amikor-
jövetelük elhalasztódott/.[2]

ttel öleli

ep

SEJBEN LAJOS

ÚJ MŰVÉSZET
2000/júl.

P-9765

41.o.

1107. FÜLEP LAJOS

Kedves Barátom,

a — négy év óta húzódó nyava
a V[allás és] K[özoktatásügyi] M[iniszt
mit ma küldtem el az esperesnek, aki ma
hogy ez az időpont nem nagyon alkalmas,
püspök urat, (akinek külön is írtam), a
kérvénynek pártját fogni, lehetőleg eli
V[allás és] K[özoktatásügyi] M[iniszter]
hogy Tóth István Pesten van-e még (ő ál
menni, s ha ott van, legjobb volna a ké
így ő rögtön elintézheti.

MEGHÍVÓ

Tisztelettel meghívjuk

SEJBEN LAJOS

képzőművész

„VÍZJELEK"

című kiállításának megnyitójára

1995. december 5. (kedd) 17 órára a

Szegedi Ifjúsági Házba

A kiállítást megnyitja:

Podmaniczky Szilárd

újságíró

Officina Nyomda 95-1824

SEJBEN Lajos

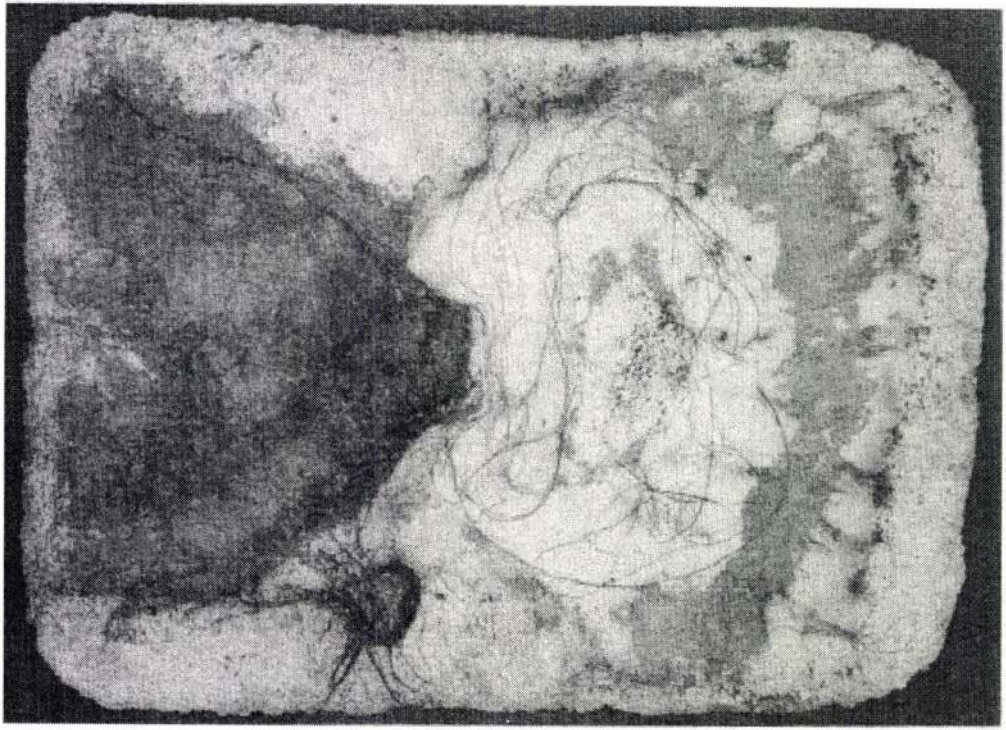

SEDBEN LAJOS

SZABÓKI PÁL: EGY MAGUS MŰVELTÉBEN. S. L. SZEGEDI NAPLÓJA

<u>UJ MŰVÉSZET</u> 1995, 5, 66-67

ngsúlyt a mind a Legendárium, mind a Vásári-kódexek
nagyarországi eredetű előképek kérdése. Joggal tehető fel
a miniátoráról, aki a magyarországi történeti és családi
a krónikaszövegből meríti. A legfontosabb azonban az,
s Krónika miniátorműhelyéhez sorolható még a *Secretum*
lyközösség feltételezését nem engedi meg. Alapvetőnek a
tjából azok a megfigyelések tekinthetők, amelyek a benne
nciás stílushagyományra vonatkoznak. Ezért sokkal
való utalásoknál azok, amelyek Nápolynak a 14. század
elezést lehetővé teszi az, hogy az 1350-es évektől kezdve a
t kapcsolatokat tartott fenn a nápolyi udvarral.
tt abban áll, hogy szinte tárháza azoknak a 14. század
, ábrázolási formáknak és típusoknak, amelyek egyben a
nyek meghonosodását jelzik. Képeiben csúcspontjára

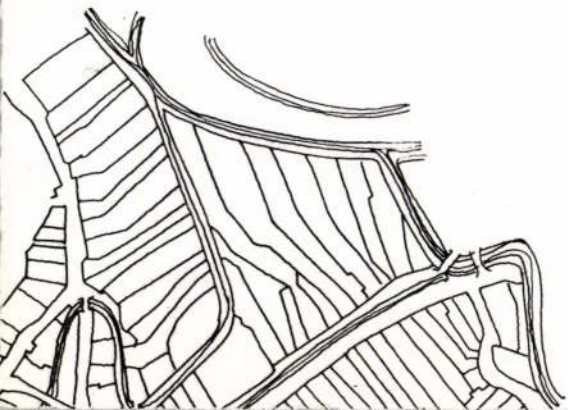

SEJBEN LAJOS
Szeged
Nemestakács u. 1.
H-6722
T.: 36-62-329 103

PICTURES OF NATURE I.
paper, 70x50 cm

— NATOURS KFT III. EM REKLÁMSTÚDIÓ SZEGED TEL.: 62/478-336 —

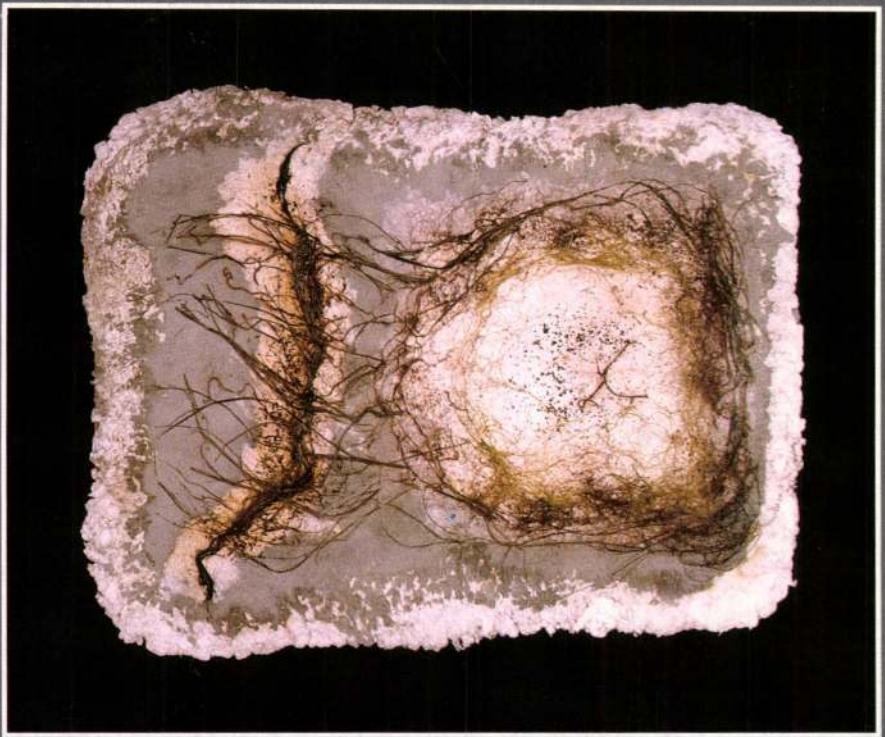

MDK

Seiz E.,

a "mü-kitétel" kiállítója: "némely darabok"-at mutatott be.

B.J.: Az első mü-kitétel Pesten 1834-ben.
Művészet.1983. 328-330.l.

MDK

Seiz Ernö, festöm.
1815-187o

Nöi képmás. Olf. Jelz.

Árv. Közl. 1936.márc. 76.sz.2.rk.sz. 5o.1.

MDK

Seiz Ernö, festöm.
1815-1870

Nöi képmás. Olf. Jelz.

Árv. Közl. 1937. 4.rk.sz. 34.1.

MDK

Seiz Ernö, festöm.
1815-1870

Nöi képmás. Olf. Jelz.

Árv. Csarn.1937.okt.83.sz./Árv.Közl. rk.sz./ 36.l.

MDK

Seiz Ernő /1815-1870/

Női képmás.Olajf. 60x50./Jelzett./

Árverési Közlöny,1937.okt.vk.sz. 36.1.

MDK

Seitz Ernő /1815-1870/

Női képmás.Olajf./1841/ 60x50./Jelzett./

Arverési Közlöny,1936.2.sz. 50.l.

Seiz E., festő

Művészet, II., 1903. 328-330.

B.J.: Az első Mü-Kiállitás...

Seiz E., festő

Honművész, 1834. 428-429.

Pesti vizsgáló.

Seiz

L tab IV. 122

zembe tekint és ül. Mindkét kezét tám-
Haja és szemöldöke őszbevegyült, szeme
ltözete: magyar diszruha. Ingének gallér-
e (arany) rojtos, fekete brokát atilláján disz-
asitott ujju mentéjének kötője ékköves.
s függöny lóg. Jelzése balól: [illegible] Balló balra
YI DEZSŐ 61 éves korában.

m.
an 1902: XII. 15-én (881/902.) 2200 Kán

Seiz

l.

Lykanemzromantika
183. l.

Film-Forrás

Filmkereskedelmi vállalat

Budapest, XIV., Vezér-u. 43.
Telefon: 496-169.

T.

Európa-Film

Budapest.

V. Rothermere-utca 12.sz.

Seiz

l.

LykaMagymű1800-50
192,516.l.

Selwal Imre

Selwal Imre művésnökmester,
VII. Dob-u. 3. 227-170

Bptávb 1940 szept.

Stanford University Libraries
Stanford, California

M.D.K.

Seiwart, Szeiwart Antal órásm.

1828 júl. 30-án vették fel a győri céhbe. Inasa volt Testor gyula/Pozsonyi/, Bubics Lajos és Grünhut Ignác. 350.o.

Jenei Ferenc9 régi győri órásmesterek. 348.o.

Arrabona, 7.1965. A Győri Múzeum Évkönyve. Győr. 1965. Győr-Sopronmegyei Nyomda. Győr.

Seiwert Mihály

nemtagotai farakas

XVIII. n.

l.

Korrespondenzblatt

1907. 97. l.

SEITZITSCH, Matthias Rönüves (Porsay)

1645-ben Bécsben dolgozott a Pálffyakhoz

Ars 1997/1-3. 238.

művű, ezüstözött kétfejű sas, hasában a lunul
XVIII. század. 42 cm magas.

3. Szelencze vert vörösrézből kétfejű sassal, 10 cm

4. Kis ostensorium, vert művű, ar. réz, XVIII. sz.

5. Pieta szobor, fa, 65 cm magas, XVII. század. A
századbeli Szent Mihály olajfestésű képével. Az
kov. vas gyertyatartó, hengeres, gótikus, 12 cm m
A nyugati torony kapuja csúcsíves, a templom
kettős nyílású ablakok. A harangok száma négy
századbeli 1544. S. Matth. S. marcus, S. Lucas, S.
mea, vox vitae, voco vos, ad Sacra venite - és:
Domini manet in aeternum. A harmadik harang 16
negyedik XVIII. századbeli. A templom falkerítése

Valcsa R. k. pléb. templom

Seiverth Pál

asztalos

Magyszeben 1657

Albrich Herm

288. l.

Európa Film Könyv
lapterjesztő és
Könyv Kiadó R.T.

Budapest.

V. Rothermere-u 12-
III. 2.-

FELSŐGALLA
912 MÁR. 22
MAGYAR KIR. POSTA
3 f

Szeitz Sándor

festő

A diakovári Hékesephár bibliai tárgyú 1 a Hentek életéből vett falfestnéjait — kettő kivételével — Szeitz Sándor és fia Lajos festették. Mindketten kétségtelenül ügyesen kezelik az ecsetet, de két iskolához tartoznak. Az apa művein Cornelius münchen iskolájának befolyásán kívül az athosi byzanti művészet tanulmányozása, fiáén pedig Overbeck iskolája látszik meg. A szinezés rapportatása, meghen egyaránt kitűnnek, meg sem feledteti el a műtörténeti tanulmányok hiányát. A diakovári Hékesephár képein különösen a costume-ok azok, meghet a festők kevervé, háradok határát nem véve figyelembe, használtak.

Különösen a bibliai tárgyú

Szeiti Sándor 2

Képek felfogása ellen is lehet
it ott kifogást tenni. Pl.
a a kirágok mindásánál va-
lamint Krisztus keresztre feszi-
tésénél és a főapsisban fes-
tett sz Péter és Pál apostolok
körül oly alakokat talalunk
ábrázolva, mellek mig az ezede-
ti bibliai esemény történeti
hűségének nem felelnek, meg
addig egyedül csak a szláv
nemzetiségi eszmék kifejezői.
Különösen a Katrincás szerb,
bosnyák és horvát asszonyok,
dalmát és török alakok, meg
ket a festők valószínűleg in-
spirációra alkalmaztak, nem
valók a bibliai esemény elén
állíti képekre.

Dr. Gabor Béla, A diakovári
nőkeseghár. Vas. Ujs 1882

Seitz

és fia müncheni festők a diakovári templomot 8 év alatt ékesítették freskókkal.

A diakovári nélesegház. Vas Ujs 1884. 206. l.

Szeitz Lajos

fekö

Lásd Szeitz Sándort

Seitz Karol

Jesto

1881 Budapest -

Cum és lakjegyzék Franklin

MDK

Seitz Otto, festöm.
1846-?

826. Csendélet. Olf. Jelz.

827. Csendélet. " -

Árv. Közl. 1936.márc. 76.sz.2.rk.sz. 5c.l.

MDK

Seitz Otto /1846-?/

Csendélet.Olajf. 50x58./Jelzett./
Csendélet.Olajf. 50x58.

Arverési Közlöny,1936.2.sz. 50.l.

Seitz Ignác

kismartoni bábsáitó

Lásd

Soproni Szemle

1940. 106. l. 112. l

Csatkai Endre

Sopronvármegye

1939. máj. 21.

MDK

Seitz Ottó, festöm.

800. Tengerfenék. Vízf. 74x50 J.l.j.

Árv. Csarn. 1932. I.rk.m. 36.l.

MDK

Seitz Ottó, festöm.

Tengerfenék.	Vizf.	75x50. J.l.j.
Ciprusok.	Olf.	85x60.J.l.j.

Árv. Közl. 1930. 4.vk.oz. 35.szám. 33.2.

Seitz Ottó MDK

A vetélytárs, olf.

Műcsarnok 188o. nov.7.

MDK

Seitz Ottó, graf.

Totentanz-jelenet. - Szerelmes pár.
Két tollrajz egy keretben.

Árv.Közl. 1931. 3.ik.sz. 66.l.

Szombat

16

Okt. 16.

Vasárnap

17

Hétfő

18

Kedd

19

Szerda

20

Csütörtök

14

Péntek

15

Szombat

16

Vasárnap

17

Hétfő

18

Kedd

19

Szerda

20

Csütörtök

14

Péntek

15

Szombat

16

Okt. 16.

1935 · 46. hét November XI. hó · 30 nap

Nap kelte 7 ó. 01 p. — Napnyugta 16 ó. 21 p.

Szent Gáspár

147. l.

Szent Otto

Névnapjaink

A	14
H	15
K	16
Sz	17
Cs	18
P	19
Sz	20

Szent I.

Hétfő

Koszt. Szaniszló

Csütörtök

14

Jozafát vt.

Péntek

15

N. Albert et.

Szombat

16

Ödön pk.

Nap kelte 7 ó. 04 p. — Nyugta 16 ó. 24 p.

1935 • 46. hét **November** XI. hó • 30 nap

naptár

Markhesvan

V	14	
H	15	Seni b.
K	16	
S	17	
C	18	
P	19	
S	20	S. Vaj.

Seitz Otto, 1846-?

Csendélet, olaj

" "

Árverési Közlöny, 1936. márc. 2.renk.sz.

50 1.

Seitz Rudolf MDK

Kut tervezet, olf.

Mücsarnok 1891/92. téli kiáll.

Seitz Ernő

festő

lásd

Szeits Ernő

alatt is.

2. Giotto di Bondone után
A mester sz. Vespignanoban

Johanna királynő udvarhölgye.

358

van ábrázolva,
Derékig, balra fordul, arc
ke, szeme kék, száját kissé nyitva t
~~ból~~ melyet fekete szegélyén fehér g
fehér selyem-kendő látszik ~~ki~~. Haját
kivágott sárga ruháját barnássárga s

47.5: 27.5
Vászon, méretei ~~48: 30~~ cm.
~~Giotto után másolta: Hahn~~
~~Eredetije a nápolyi Incore~~
A ~~[illegible]~~ képtárból a
Keresgyorokba került
~~A. No. 3 sz. a. vétetett ~~ét~~ ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

1874. április 20-án

Kifüggesztésére vonatkozó

1. — 1874: T. 8.

Tegyet. A nápolyi F
másolata Hahn Antaltól

904: V. 2.

Seitz

pesti akad festő. 40-es években

Pest városi rajztanító lett. Meghalt Gráchan

Az utóbbi két sor adatai ellenőrzendők.

Ujházy Ferenc feljegyz.

Szépm. Műv. M. Műv. Adattár

+ Graz 1870 körül

irom és

Éber Lex.

Kisszerdahelyi népkvt. V. 78.

Seitz és fia

münchen falfestők
nyolc évig készítették a
diakovári sztereoglyphár
freskodiszét -

Velics László: Az egyházi
művészetek tanulmányozása.
Bpest. 1894. 96. l.

ekintetes

A müemlékek Országos Bizottságának

B u d a p e s t .

IX. Rákos ut 1o.sz.

mellett áll a plebánia, a községháza és az iskola, mely rendesen a falu legszebb háza.

A házak legtöbbnyire földszintiek, az oromfallal néznek az útczára és széles kapu nyílik a hozzájuk tartozó udvarra, mely körül a gazdasági épületek sorakoznak. Építő-anyagúl legtöbbnyire vályog szolgál, mely a kemény lőszföldből kitűnő minőségben készül. Sok házat még kezdetlegesebb módon, szalmával kevert és deszkák közé sajtolt vagy vert földből építenek, melynek

Krisztus kiűzi a kufárokat a templomból. — Idősb Seitz festménye a diakovári székesegyházban.

mintegy 3 méternyire emelt falába fejszével vágják az ajtó és ablak számára kellő nyílásokat.

Tetőül vastag nád- vagy szalmaréteg, de égetett cserép is szolgál. A háznak az udvarra néző hosszanti oldalán folyosó húzódik végig, s abból nyílik a fő bejárat. A konyha és a lakószoba el vannak egymástól választva, s még ott is, a hol a padlózatuk csupán lesulykolt agyagból van, igen tiszták. A marha számára külön helyiségek vannak, és ezt az elkülönzést még a legszegényebbeknél is szigorúan megtartják.

A házak külső dísze a folyosót az udvar felé elzáró oszlopokból áll, a falakat pedig gyakran rikító színűekre festik.

Am VIII.

A belső berendezés egyszerű, de takaros. A hófehér falakon néhány kép függ, s a háziasszony fő büszkesége a magasan tornyosodó ágy, melynek saját szövésű szőnyeg a takarója.

E szőnyegek a szlavoniai házi iparnak igen figyelemreméltó alkotásai. Az anyagot hozzá a birkanyájak gyapjából veszik, az elpusztíthatatlan festékeket pedig hagyományosan öröklődő ősrégi receptek szerint készítik. Színeik igen élénkek, díszítményeik gazdagok és változatosak, ékesen szólva a nép jó ízléséről és szépérzékéről, valamint a díszítő hatások megítélésében jóformán ösztönszerűen nyilvánuló helyes értelméről.

A hol a lösztalaj megszűnik és bővében van a fa, azokban a kerületekben a házakat szálfákból is ácsolják, s az ilyen házaknak az emeletére szabadon álló lépcső vezet föl.

A házépítésnek ez a módja sok tekintetben nyereséges. A költsége csekély, s így az önálló háztartás alapítása tetemesen meg van könnyítve. A mellett az ilyen házak nyáron hűvösek, télen jó melegek, s ha árvizek nem nedvesítik át a falaikat, szárazak is.

A ház mellett van a gyümölcsös és a veteményes kert, úgy, hogy a falvak gyümölcsültetvények koszorújában állanak.

A nagyobb helységekben több mellékútcza is van, melyek a lehetőség szerint rendesen derékszögben metszik a fő útczát.

Az alacsony dombhullámok közül magasan kiemelkedik s útat mutat a vándornak Diakovár székesegyházának a tornya.

Diakovár a már említett fensík nyugati végén áll ott, a hol a talaj már kissé hullámosodni kezd, a pozsegai katlan nyúlványainak lábánál, 111 méternyire a tengerszín fölött. Vidékét, melyen messzire sehol kő nem látható, itt néhány kisebb patak szeli át.

Diakovár nyugati oldalán a Ribnjak patak kis völgye van, mely csak 17 méterrel mélyebb fekvésű a városnál. A környék egyhangú, sík rónaság, melyen a kiterjedt szántóföldek között erdők zöldelnek.

Diakovár eredete a rómaiak uralmának idejére esik, a kik itt, a Sziszekről Sirmiumba vezető birodalmi út mentén *Certissa* nevű nagyobb állomáshelyet alapítottak. E községet azonban a népvándorlás viharai sok mással együtt elsöpörték a föld színéről, s csak a XIII. században támadt ismét új életre.

IV. Béla király testvére Kálmán, Halics volt királya, egész Szlavonia herczege, 1239-ben királyi beleegyezéssel a boszniai püspöknek és utódainak adományozta *Cossessio Diaco*-t a hozzá tartozó óriási birtokokkal együtt.

Káptalan is keletkezett a püspökség mellett, és a Ferencz-rendieknek a XIII. század közepén már volt itt kolostoruk, és 1430 táján a boszniai püspökök állandóan ide telepedtek.

A község virágzásnak indúlt, és Zsigmond király három izben is megfordúlt benne. Szulejmán császár Diakovárt is elfoglalta, s a püspök a káptalannal együtt elmenekűlt a városból, melynek romjai között a török ütött tanyát. Kényuralma alatt csupán a Ferencz-rendiek tudtak maguknak némi tekintélyt megóvni s a jogfosztott ráják (a meghódolt keresztény alattvalók) csak az ő oltalmuk alatt találtak némi védelemre.

De mikor utóbb a hódítók a székesegyházat is elpusztították és a többi templomot mohamedán imaházakká alakították át, akkor végre a Ferencz-rendiek is kénytelenek voltak elmenekűlni.

Diakovár azonban továbbra is nevezetes hely maradt, és a XVII. század végén, mikor a törököknek a mind előbbre nyomúló császári hadak elől hátrálniok kellett, 700 török és 42 keresztény „füstöt" számláltak benne, mert akkoriban ez volt a házak hivatalos neve.

A törököknek 1687-ben történt elvonúlása után Olovčić (Plumbeus) Miklós püspök ismét visszatért Diakovárra, s a romokból új élet támadt. Nevezetes lendületnek indúlt a város a XVIII. században, a melynek folyakiépült mán a püspöki palota homlokzata, előtte pedig díszkert létesült.

A XIX. század elején (1807) alapította Mandić püspök a papnevelőintézetet s a bölcseleti és hittudományi tanfolyamú lyceumot.

Jóllehet Diakovár ma Szlavonia kisebb helyei közé tartozik (lakóinak száma 4500) és egészben az egyszerűbb vidéki városkák egyike, mint a környék kereskedelmi piacza mégis elég fontos. Régebben virágzó iparát, mely a falusi lakosság számára való szövetek és bőr gyártásában állott, a külföldi gyárak versenye nagyon megcsappantotta. Mai napság a bizományi kereskedés, a föld- és szőlőmívelés a lakosság főbb keresetágai.

Valóságos dísze a városkának a püspöki palota mellett emelkedő új székesegyház, melyet Rösner tervei szerint Schmidt Frigyes templomépítő alkotott elegyes román és csúcsíves modorban. E székesegyház nemcsak nagyságával hat, hanem külsejének szép arányosságával és belsejének művészi díszítésével is gyönyörködteti a szemlélőt.

Két tornya 84 méter magas; hosszúsága 78, legnagyobb szélessége pedig 60 méter. A főhajó és a két kereszthajó összeszögellése fölött 62 méter magas kupola emelkedik.

Nagy művészi becsű belső díszítéséből különösen említendők a két Seitz (apa és fiú) falfestményei. Nevezetes látnivalója e székesegyháznak a 3000 síppal bíró hatalmas orgona is.

A diakovári székesegyháznak annál nagyobb e helyütt a hatása, mivel különben az egész diakovári vidék meglehetősen szegény az építőművészet alkotásaiban.

Diakovár története és fejlődése jóformán az egész vidék összes nagyobb községeinek keletkezését és további sorsát példázza. A rómaiaktól alapított helységek csakhamar gyors virágzásnak indúltak. A népvándorlás azonban minde római telepeket elsöpré; de mivel a Konstantinápoly felé vezető világút mentén állottak, a közép-korban új telepek támadtak a helyükön. De ezen helyzetük másrészt a törökök zsákmányra indúló hadjáratainak is a prédáivá tette őket. Évszázadokra meg is települt aztán bennük a török, kiirtván falaik közül a keresztény művelődés összes nyomait.

A XVII. század vége felé megint a magyar korona alá kerülvén vissza, harmadizben is benépesülnek, és a vérázott talajon csiráznak ki, eleinte még jó sokáig csupa harczi emlék közepette és katonai szervezet mellett, az újabb művelődés magvai. Csak a XIX. század közepe táján csökken mindinkább e katonai nevelés uralma, s a katonai őrvidék megszűntetése után végre e tájakon is szabad fejlődésnek indúl a polgári élet.

Diakovártól egy órányira van a lösz-fensík éjszaki szélén *Gara* (Gorjani). Ma kis falu; körötte néhány alacsony domb emelkedik; szilváskertek közül nyájasan kikandikáló viskói fölött templomának tornya magaslik, s idylli békés ábrázata semmivel sem árúlja el, micsoda harczi lárma zúgott s mily szörnyű vérengzés volt hajdan e helyen.

Akkor nagy erdőség ölén erős vár állott még e terűleten. Az 1386. év egy szép júliusi reggelén nagy kiséret élén lovagolt erre Garai Miklós nádor. Büszkén nyargalt a kocsi mellett, két királynőt kisérve, Erzsébetet, Nagy Lajos özvegyét, s a leányát Máriát. A fák sűrűjéből hirtelen fegyver villant elő, s az erdő rejtekéből összeesküvők csapata rohanta meg a menetet, a kik az özvegy királynő hatalmas kegyeltjének élete ellen törtek. Hősies küzdelem után Garai elesett a kardcsapások alatt, s fejét a foglyúl ejtett királynők kocsijába dobták.

Garától és Diakovártól nyugatra a Kašina patak völgye nyílik; balpartján kezdődik a szlavoniai rónaság lösz-fensíkja, a jobbon pedig magasabbra emelkednek a dombok s lassan a pozsegai hegység magaslatai felé hullá-

mosodnak. E dombok földje is jól meg van mívelve, és úgy a völgyekben, mint a magaslatokon számos falu látható.

A Breznica patak völgye mély barázdát vág a talajba, mely a pozsegai hegykatlan vízválasztójáig és a Londža forrásvidékéig ér. A völgy csak lassacskán emelkedik és számos helységnek ád helyet termékeny talaján. *Levanska Varoš* helysége és *Breznica* kénes fürdő, melyek pedig a leg-

A pásztorok imádása. — Ifjabb Seitz festménye a diakovári székesegyházban.

magasabb dombok lábánál állanak, szintén csak 130 méternyire vannak a tengerszín fölött.

A fürdő kezdetleges berendezése még ma is abban az állapotban van, a melyben Taube a XVIII. században találta Szlavonia számos gyógyforrását, mikor a vállalkozók még nem mertek nagyobb beruházási költségeket koczkáztatni, mivel a gyér lakosság csak vajmi gyönge forgalmat igért. Breznica ma is igazi népfürdő, s a ki vizének gyógyító erejét használni akarja, annak bizony minden kényelemről le kell mondania.

E félreeső vidék népe nagyon elmaradt a haladó kortól, s vajmi sok tekintetben körülbelül olyanok itt még ma is az életkörülmények, a milyenek-

nek annak idején Taube látta. Ő nagyon éles szemmel figyelte meg és igen jól írta le a katonai határőrvidéknek minden más államétól elütő intézményeit. S e megfigyelések számára épen a szlavoniai síkság kínálkozott kiválóan hálás terűletnek. Ott húzódott ugyanis hirtelen töréssel a megyék, vagyis a polgári közigazgatás alatti országrész és az őrvidék határvonala. Ott kezdődik a Szerémség, nyugat felé pedig terjedelmes dombvidék. A Taube művében leírt állapotok azonban még ma is érdekesek, mert azok alapján fejlődött a nép mai élete is.

Taubénak tehát nagy hálával tartoznak a horvátok, mert minden szépítgetéstől tartózkodó éles rajza nagyon jól megengedi, hogy az akkori és a mai népéletet legnevezetesebb jelenségeiben egybevethessük. Hogy azonban a szlavoniai síkság népe ma már mégis a művelődés olyan fokára emelkedett, a mely az európai művelt népekkel egy sorban állónak mutatja, azt az alábbiakból fogjuk meglátni.

Milyen mostohán bántak el az őrvidékkel kivált az idegen hadvezetők, Taube az igazsághoz híven, mint mindig, és egyúttal a megrovással sem fukarkodva, mindenütt kiemeli, s főleg a német tábornokokat nem kiméli attól a szemrehányástól, hogy milyen roszúl tették, mikor az értelem műveletlenségére és az erkölcsök vadságára vélték alapíthatni a fegyelemre és vitézségre való nevelést.

Ha végig megyünk a síkság takaros, sőt igazán csinos falvain, minők *Babinagreda*, *Županja*, *Bošnjaci*, *Vrbanje*, stb., ha betekintünk a tisztán tartott szobákba, ha látjuk a gazdagon öltözött hajadonok sorait, a mint ékes nemzeti viseletükben, a napfényen csillogó arany lánczaikkal (djerdani) teleaggatva a kolo-tánczba mennek, bizony alig akarjuk elhinni, hogy ezek a hajdan oly szilaj erkölcsű határvidékiek ivadékai, a kiket Taube olyan élénk színekkel festett le.

A szlavoniai síkság lakói középtermetűek, de karcsú, hajlékony és mégis erős alakok. A nők gyakran föltűnően szépek, s nem egyet városi nőnek nézne az ember, a ki talán csak kedvtelésből öltötte magára a takaros paraszt viseletet. A nők finom kezei és jól ápolt arczbőre alig egyeztethetők össze Taube azon adataival, melyek a fehérnép alárendelt helyzetéről szólnak. Némely parasztasszony gondosabban ápolja a testét, mint akárhány nagyvárosi nő.

A ruházat fő része a férfinél és nőnél egyaránt a finom honi gyolcsból kerűl ki, melynek átlátszó szövete a régi görög vászonhoz hasonlít. De

Seitz (Zajcz) Izsák

ötvös

1828 Óbuda

Kapmagyarornötvösök 45 l.

Hans

4455. Petersen ~~János~~:

Sz. Husumban 1850 február 2

Jég és hó.

Hegyes vidéken van olykép á
patakok vizét pedig jégkéreg bor
része azonban meg lombos. Az égbolt
ra: „Hans Petersen“.

Vászon, mér. 85.7: 114.8 cm
Gróf Andrássy Dénes hagyománya
Magyar Nemz. Muzeum örökletéte
~~lis 23-án (2046-913).~~ -- Bejelen

Seitz Izsák

ötv.

Kőmagyötvj 377 sz

növényi faragások között ovális keretbe foglalt dombormű foglal helyet: Léda a hattyúval. Az alig kiemelkedő alak, a hattyú is elnagyolt, de arányaiban és térkitöltésében ízléses munka. Az egész mű — a részletek túlhajszoltsága mellett is — szerencsésen olvad egésszé a keretét képező deltoid befoglaló formában.

Oszlopos állóórák.

A XVIII. század vége felé, a szokásos osztrák-német úton jut el hozzánk XVI. Lajos korának stílusa, már nem teljesen tiszta formáiban, a zopf-stílus keretében. Antikizáló törekvései mellett is sokat megtartott XV. Lajos rokokójának szertelenségeiből, de ezt is szerencsés módon, mindig ízléssel egyesíti a klasszikus zártsággal.

Az oszlopos állóóra dívik ekkor és minden eddiginél pazarabb pompában éli ki magát. Anyaga leggyakrabban a fa, amit ismeretlen, de magas készültségű faszobrászok munkálnak meg. A felület majdnem mindig egészen aranyozott.

A Wälder Gyula professzor (Budapest) tulajdonában lévő óra (24. kép.) mentes a szertelen formától, egyenesvonalúságával a XVI. Lajos korabeli antikizáló törekvések tiszta képviselője.

Három részből áll, de mindhárom szerkezetileg és művészileg egyet alkot. A tulajdonképpeni óra dobformájú testét négy szép arányú, karcsú ion oszlop hordozza. A záródíszül alkalmazott vázából kétoldalt dús növényi díszek omlanak lefelé. Balról nőalak, jobbról gyermek nyúl az indák felé. A dob alatti térben, az oszlopok között, álló férfialak szobrocskája a fentiekhez hasonlóan klasszikusan egyszerű, bár (különösen a nő és a gyermek) mozdulatában van némi barok lendület. A számlap függőleges római számokkal készült, enyhén domborodó felülete zománcozott.

Az órát tartó márványlappal fedett asztalka, valamint a tükör és az óra minden része aranyozott. Az akantuszleveles asztalláb, az asztalka oldalán körülfutó arabeszkek és a tükör háromszög alakban tartott csigás növényi díszítése zárt összhangban olvadnak össze.

A három darab szerkezetileg is elválaszthatatlan, az asztalkaalakú részben ugyanis (a mellékelt képen a síma takarólap eltávolításával láthatóvá lett) géporgona van, melyet az átfúrt márványlapon át az óramű az egyik oszlopon keresztül indít meg minden órában. A tükör hátlapján felfüggesztett súlyok ereje szintén nélkülözhetetlen, ez préseli az orgona fújtatójába a levegőt.

Az óra jelzése: „Franz Seiffner in Pest" (1780 körül).

és az említettel megegyező formája is bizonyítja. Valószínűleg hézag nélkül csatlakozott a vasóra-típushoz, illetve ez alakult faórává.

A formája önálló félkörrel zárt négyzet, díszítése gyakran magyaros. A számlapot egyszerűen festett, sugaras római számokkal képezték, de a számlap síkjáról hiányoznak a vasórák szokásos festményei. Az inga is helyet változtat, a számlap elől az ingaóráknál ma is szokásos helyére kerül, új, hosszúra nyúlt formában.

Dévény Andor (Budapest) gyüjteményében találjuk ennek a típusnak egyik legszebb darabját. Méreteinél (a tok körülbelül 65. cm magas), valamint a beleépített géporgona miatt is értékes. (22. kép.) A XVIII. század közepe táján készülhetett.

A szokatlanul széles félkör síkja csendéletszerűen festett katonai tábort ábrázol, alakok nélkül. Alacsony dombon és a domb lábánál két-két csúcsos sátor áll. Mellette piros-fehér lobogós védőbástya szimbolikus képe, lőporoshordók, gulába rakott ágyúgolyók, fák — mindez naívan zsúfolva alkotja a kezdetlegesen és keményen festett kompozíciót. A négyzet sarkaiban a négy évszak jelképeit látjuk hasonló modorban festve. Egy szál piros rózsa kék nefelejtssel, — kéve, gereblye, kasza, sarló egymásra helyezve, — szőlőfürt, égő venyige, kesztyű, száraz ág. Jelzése nincs. A Szepességben készülhetett, tulajdonosa szerint Hódmezővásárhelyen hasonló óra van késmárki szignálással. A 18 sípból álló géporgona, Sándor József órásmester szerint, magyar munka.

Párhuzamát a XVIII. századbeli osztrák órák között találjuk meg. Az inga ezeknél is hosszú, a percbeosztással is biró számlap dísztelen. A négyzet sarkait, valamint a félkör síkját festik. A négyzet, ha a festés nagyobb terjedelmű, függőleges irányban téglalappá nyúlhat. De kiválthatja ezt a formaváltozást a számlap fölé elhelyezett automata-szerkezet is, mint ahogy ezt a bécsi Óramúzeum egyik példányánál lájuk. Ennél a felső sík festése várat ábrázol, melynek kapujában túlméretezett őr figurája mozog.

Az orgona alkalmazása az osztrák mestereknél jobbára a XIX. század elejére esik és a lábasórákra szorítkozik.

A XVIII. század igen szegény faliórákban. Majdnem a század végéig csak a fenti típus volt elterjedve. Csak a 70—80-as években jelenik meg újabb falióra-típus, mely már magán viseli a kor fejlettebb igényeinek jeleit. Jellemzője a faragott és aranyozott fából készült tok, többnyire pajzsszerűen képzett formában. A széleken alkalma-

Seiffner Ferenc

órás, Pest.

Műhelye a Kigyó utcában volt.
Pesti születésű.
1798-ban lett polgárrá.

Pritz
56. l.

Seiffner Ferenc

pesti órás XVIII. sz. vége

Nemetz József híres magyar feltaláló londoni megrendelésre egy órával összekötött villamos lámpát szerkesztett, melyet utasításai szerint fenti el is készített és ez Londonba, hova elküldtek, általános feltűnést keltett, mint első kísérlete a villamos erő lámpáron való alkalmazásának

Hankó Vilmos dr.

Régi magyar tudósok és feltalálok. Bp. é. n. (Magyar Könyvtár 439. sz.) 41. l.

KÖNYV és ...
zeneművek és papírkereskedés
Munkács, Kánya K. u. 1. sz.

Tek.

„Europa" Film, Könyv lapterjesztő

vállalat RT.

Budapest. V.

visegrádi u. 36.

Seldeneck Mária

angolkisasszony, festő

Szent Ágnestei kt Filomenát ábrázoló festményei az Angolkisasszonyok budapesti-zugligeti zárdatemplomában.

Horvtempleje

31 l.

PEST
23. AUG. 1122.
LFh

Seldeneck Mari br

jeles eredmény

Iparrajziskola

1889/90.

58. l.

Gyulai Rudolf benczés tanár

VIII. 3, 4,

F. sz. *Lf. Nr.*	Próba *Beschau*	Mesterjegy *Meisterzeichen*	Mester — tárgy — tulajdonos — irodalom *Meister — Gegenstand — Eigentümer — Literatur*
377	~~Nr. 365~~ ~~+ 369~~	IS	**Isaac Seitz, Josephus Soszperger** avagy — *oder* **Ignatius Stigler,** e. 1828. Cukorfogó, áttört és vésett. — *Zuckerzange, gra[illegible] durchbrochen.* Csekei Varjú Elemérné, Bp.

311

Seldeneck Mari bárí

virágfestészet,
szabadkézi rajz

Iparrajziskola

1888/89.

58-l.

Csésze (2 drb) 1805-ből, Herz Hirsch aradi ötvöstől, az aradi izr. hitközség Anlajd. VIII. 28.

Selbst Péter Rémiver

neve emlitve a nyavita
rend 1694-es épitkezésével
kapcsolatban az 5. oldalon

Művészettörténeti Értesítő
1973/1

Selb

Litogr. 1839

l.

Kas Semere aukcio

909.11.

~~Bálint Dénes, polgármester~~

~~IX~~. 96.

Sekunda Stanislaw

lengyel festő

l.

Szépmüvészet

1944. 65. l.

Szabó László

hb.

Elado

Folyó hó 5-én bizományi eladás

az alanti részletezés szerint

20 hordó asztali bort @ 2 hb @ 0·5

15 láda @ 75 ieveg (per ½ l.) Tokaj

5 hb [illegible] 197·50

Sekunda Stanislaw

lengyel festő Magyarországon

élő

Lengyel menekültek által

alkotás művenhás

1943

74, 75, 76, 77 n.

schen und deutschen Einflüsse die vielfac
iden benachbarten grossen Kulturgebiete a
ldete übrigens auch die Mission der ungar
nzen Ablauf, neben der zweiten Aufgabe, gro
chen Kunst und überhaupt der westlichen Z
schen Kunst ist meistens aus diesen beide
chen Stilerscheinungen abzuleiten.

In Siebenbürgen hatt
reten des Thomas von Klozsvár schöne Blüth
auptsächlich auf ungarischem Gebiet
erei. Die in bedeutender Zahl erhaltenen Res
erland können einen eigenartig ungarischen
ittelpunkt gebildet haben muss, darauf deut
in, und wieterhin auch der Umstand, dass der
ikolaus in den Urkunden ebenfalls als Male
inweise auf seinen Stil können aus den jün
enes bei Kolozsvár erschlossen werden. Die

Isidore Selăgeanu

festő XIX. n. 2. fele

Abrudi születésű, craiovai rajztanár. A Regátban telepedett le. Román nemzeti témák.

Petr. Trans. 1938
524.827 1. 528 l. 529 l.

Selahattin Onur, ankarai Közép-Keleti Műszaki Egyetemi tanár. 1.) folytatás.

Polónyi Károly: Mecset Budán?

Az 1923 óta szekularizált modern Törökország ma a türbét elsősorban Szulejmán birodalmának egykori kiterjedésének emlékeztető nemzeti kegyhelynek tekinti és inkabb mélt környezetet, parkut és múzeumot szeretne itt látni mint mecsetet. Selahattin Onur javaslatában még a Wagner-villa meghagyott támfalrendszerét is elbontva a régi domboldal visszaállítását javasolta.

Budapest folyóirat, 1988., 10., 14-old.

Selahattin Ünür, az ankarai Közép-Keleti Műszaki Egyetem tanára.
Falonyi Károly: Mecset Budán 2. 2.) Folytatás.

Selahattin Ünür (Ankara) a Wagner-villa megmaradt támfalának elbontásával a domboldal helyreállítását javasolja

1. Gül Baba múzeum, rózsaárusítás, gondnoklakás a műteremház átalakításával.
2. Rózsakert
3. Ottomán emlékek múzeuma a Mecset utcai támfalat betakaró épületben: kiállítás, konferenciaközpont és irodák.

(Szerk.)

Budapest folyóirat, 1988., 10., 14-old.

SELAHORN György ács. Az egri váron dolgozik 1549 decemberétől 1550 novemberéig.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Selahorn György, ács

1549 decemberétől 1550 novemberéig az egri vár és város dolgozik.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemlékei topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 398. old.

Selasi

l.

LykaMagyműI800-50 285.l

3.

4.

Selasi Simon

Lupsa (Erdély) gör. kath. fatemplomába 1810-ben az abrudbanyai Selasi Simon és az inakfalvi Csungár Miklós vejezte a festési teendőket.

Teglás István. Az erdélyi fatemplomok disze. Művészet 1908 95. l.

179.

Szászváros VIII. 180

SEKULIC Aleksandar (1877-1942) fenti

Nagybánya és a Vajdaságiak.
Újvidék, 1996

mögötti emeleti kórus orgonája. Az oltár aszt
ereklyetartó piramisok. A szentély falán végig s
faburkolat, a papiszék fölött áttört művű oromn
Ágoston olajfestésű képével. A sekrest
csengettyűtartó kov. vasból, XVII. század.

A templom jobb oldalához csatolt kápolna
századbeli Pieta szobor színezett fából.

A sekrestye a főoltár mögött, a templom félk
fölötte a szerzetesek kórusa.

1. Űrmutató, ar. ez. 1720-ból.

2. Cibórium, részben aranyozott ezüst, ver
gombbal, masszív cuppakosárral.

3. Két dalmatica és egy casula, XIV-XV. Lajo
virágos selyemszövet, XVIII. századbeli hímzett

4. Két kehely, ar. ezüst, XVIII. sz.

MDK

Sekulich Xaverius, sculptor, Pozsega.

Kapossy János: Épitők, szobrászok, festők és grafikusok Magyarországon 1828-ban. Müv. Ért. 1952. 1. sz. 138 l.